

به نام خدای بخشاینده مهربان

۱ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سپاس و ستایش خدای راست، پروردگار جهانیان

۲ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

آن بخشاینده مهربان

۳ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خداوند و فرمانروای روز پاداش.

۴ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ

تو را میپرستیم و بس و از تو یاری میخواهیم و بس.

۵ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

ما را به راه راست راه بنمای

۶ أِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

راه کسانی که به آنان نعمت دادی- نیکویی کردی- نه راه
 خشم‌گرفتگان بر آنها و نه راه گمراهان.

۷ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 ا
 ۲
 الم

الف، لام، میم.

ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ۲

این کتاب، هیچ شکی در آن نیست، راهنمای پرهیزگاران است.

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
 ۳
 يُنْفِقُونَ

آنان که به غیب- نهان و ناپیدا- ایمان دارند و نماز را برپا میدارند و از آنچه روزیشان کرده ایم انفاق میکنند.

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ
 ۴
 وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ

و آنان که به آنچه به تو و آنچه پیش از تو فرو فرستاده شده ایمان می‌آورند و به جهان واپسین بی‌گمان باور دارند.

أُولَئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۵

ایشان بر رهنمونی [به راه راست] از پروردگار خویشند، و آنانند رستگاران.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

خَتَمَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ وَعَلَىٰ أَبْصَارِهِمْ غِشْوَةً ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ

يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ

فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۖ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ

أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَٰكِن لَّا يَشْعُرُونَ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا كَمَا ءَامَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا ءَامَنَ السُّفَهَاءُ ۗ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَٰكِن لَّا يَعْلَمُونَ

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلَىٰ شَيْطَانِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزَءُونَ

اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالََةَ بِالْهُدَىٰ فَمَا رَبِحَت تِّجَرَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ

کسانی که کافر شدند بر ایشان یکسان است که بیم دهیشان یا بیم ندهی، ایمان نمی‌آورند.

خداوند بر دلهاشان و بر گوشه‌اشان مهر نهاده و بر دیدگانشان پرده‌ای است و آنها را عذابی است بزرگ.

و از مردمان کسانی گویند: به خدا و به روز واپسین ایمان آوردیم و حال آنکه ایمان ندارند

[به پندار خود] خدا و کسانی را که ایمان آورده‌اند فریب می‌دهند در حالی که جز خود را فریب نمی‌دهند و نمی‌فهمند.

در دلهاشان بیماریی- از شک و نفاق- هست، پس خدا بیماری آنان را بیفزود- یا بیفزاید- و به سزای اینکه دروغ می‌گفتند عذابی دردناک دارند.

و چون گویندشان: در زمین تباہکاری مکنید، گویند: همانا ما نیکوکار و سامان آوریم.

آگاه باشید که آنان خود تباہکارانند ولی نمی‌فهمند.

و چون به آنان گفته شود: ایمان آورید چنانکه مردم ایمان آورده‌اند، گویند: آیا مانند بیخردان ایمان بیاوریم؟ آگاه باشید که آنها خود بیخردند ولی نمی‌دانند.

و چون کسانی را که ایمان آورده‌اند دیدار کنند گویند: ایمان آورده‌ایم، و چون با دیوسیرتان خود تنها شوند، گویند: ما با شما ایم، ما تنها [اینان را] ریشخند می‌کنیم.

خداوند آنها را ریشخند می‌کند و مهلتشان می‌دهد تا در سرکشی خویش سرگشته و کوردل بمانند.

اینانند که گمراهی را به بهای رهایی خریدند، از این رو بازرگانیشان سود نکرد و راه‌یافتگان نبودند.

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ
ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ

صُمُّ بُكْمٌ عُمَىٰ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ

أَوْ كَصَيِّبٍ مِّنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ
أَصْبَعَهُمْ فِي إِذَانِهِمْ مِّنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ وَاللَّهُ
مُخِيطٌ بِالْكَافِرِينَ

يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَارَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ
وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ
وَأَبْصَارَهُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

يَأْتِيهَا النَّاسُ أَعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ
قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ فَلَا
تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّنْ
مِّثْلِهِ ۚ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا
النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ

داستان آنان، داستان کسانی را ماند که آتشی برافروختند-
تا راه خود را بیابند- و چون آتش پیرامونشان را روشن
ساخت خداوند روشناییشان را ببرد و آنها را در تاریکیها
وا گذاشت که هیچ نبینند.

کرانند- از شنیدن حق-، گنگانند- از گفتن حق-، کورانند-
از دیدن حق-، و [از گمراهی] باز نمی‌گردند.

یا [داستان گرفتاران در] بارانی تند از آسمان را ماند که در
آن تاریکیهاست و رعد و برقی که از بیم مرگ از صاعقه‌ها
انگشتان خویش را در گوشه‌هایشان کنند و خدا فراگیرنده
کافران است

نزدیک است که [روشنایی خیره‌کننده] برق دیدگان‌شان را
برباید، هر گاه برق برای آنها بدرخشد در [پرتو] آن می‌روند
و چون بر آنان تاریک شود بایستند. و اگر خدا بخواهد هر
آینه شنوایی و بینایی‌شان را می‌برد، که خدا بر همه چیز
تواناست.

ای مردم، پروردگار خویش را که شما و پیشینیان شما را
آفریده بپرستید، باشد که پرهیزگار شوید

آن که زمین را برای شما بستری [گسترده] و آسمان را
بنائی- سقفی برافراشته- ساخت و از آسمان آبی فرو آورد
پس بدان [آب] از میوه‌ها روزی برای شما بیرون آورد، پس
برای خدا همتایان قرار مدهید، و خود می‌دانید [که خدا
بی‌همناست].

و اگر در باره آنچه بر بنده خویش فرو فرستادیم در شک و
گمانید سوره‌ای مانند آن- یا از کسی همانند او

و اگر نکردید و هرگز نتوانید کرد، پس از آتشی که
همیشه‌اش آدمیان و سنگها- بتها یا سنگ کبریت- است و
برای کافران آماده شده، بپرهیزید.

وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا
قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ
فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا
فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ
كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ
كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ

الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا
أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ
يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ أَسْتَوَىٰ إِلَىٰ
السَّمَاءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

و کسانی را که ایمان آورده و کارهای نیک و شایسته کرده‌اند مزده ده که ایشان را بهشتهاست که از زیر آنها جویها روان است، هر گاه میوه‌ای از آنها روزی آنان شود گویند: این همان است که پیش از این- در دنیا- روزی ما شده بود، و آن میوه‌های همانند بدیشان دهند، و در آنجا همسرانی پاک و پاکیزه دارند، و در آنجا جاودانه‌اند.

خدا شرم ندارد از اینکه مثلی بزند، پشه باشد و فراتر از آن، اما آنان که ایمان دارند می‌دانند که آن

آنان که پیمان خدای را پس از بستن و استوارکردن آن می‌شکنند و آنچه را که خدا به پیوند آن فرمان داده می‌گسلند، و در زمین تباهی می‌کنند اینانند زیانکاران.

چسان به خدا کافر می‌شوید و حال آنکه مردگان- بی‌جان- بودید پس شما را زنده کرد- جان داد- و دیگر بار شما را بمیراند و سپس زنده کند و آنگاه به او باز می‌گردید؟

اوست که هر چه در زمین است همه را برای شما آفرید، آنگاه به آسمان پرداخت و هفت آسمان بساخت، و او به همه چیز داناست.

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً ۗ قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَن يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَآءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ ۗ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَآءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلٰٓئِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَآءِ هٰٓؤُلَآءِ إِن كُنْتُمْ صٰٓدِقِينَ

قَالُوا سُبْحٰنَكَ لَا عِلْمَ لَنَا بِهٰٓذَا مَا عَلَّمْتَنَا ۗ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

قَالَ يٰٓأَدَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَآئِهِمْ ۗ فَلَمَّآ أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَآئِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا ۗ إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكٰفِرِينَ

وَقُلْنَا يٰٓأَدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّٰلِمِينَ

فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطٰنُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ ۗ وَقُلْنَا أٰهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرُّوٓا وَمَتَعُ إِلَىٰ حِينٍ

فَتَلَقَىٰ آدَمُ مِنْ رَبِّهٖ كَلِمٰتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ ۗ إِنَّهٗ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

و [به یاد آر] آنگاه که پروردگارت فرشتگان را گفت: من در زمین جانشینی- برای مخلوق پیشین یا نماینده‌ای از خود- خواهم آفرید، گفتند: آیا کسی را در آن می‌آفرینی که تباہکاری کند و خونها ریزد، در حالی که ما تو را به پاکی می‌ستاییم و تقدیس می‌کنیم؟ [خداوند] گفت: من می‌دانم آنچه شما نمی‌دانید.

و همه نامها را به آدم آموخت. سپس آن [چیز] ها را بر فرشتگان عرضه کرد و گفت: اگر راست می‌گویید مرا از نامهای اینها خبر دهید.

گفتند: پاکی تو راست، ما را دانشی نیست مگر آنچه به ما آموخته‌ای، که تویی دانای با حکمت- استوارکار و درست‌گفتار-.

گفت: ای آدم، آنان را از نامهای اینها آگاه کن، و چون از نامهای آنها آگاهشان کرد، گفت: آیا به شما نگفتم که من نهان آسمانها و زمین را می‌دانم و آنچه را آشکار می‌کنید و آنچه را پنهان می‌داشتید می‌دانم.

و [یاد کن] آنگاه که فرشتگان را گفتیم: آدم را سجده کنید، پس سجده کردند مگر ابلیس، سرپیچی و گردنکشی کرد، و از کافران گشت.

و گفتیم: ای آدم، با همسر خویش در بهشت بیارام، و از آن از هر جا که خواهید به فراوانی بخورید و نزدیک این درخت مشوید که از ستمکاران می‌شوید.

پس شیطان آن دو را از آن

آنگاه آدم از پروردگار خویش سخنانی فرا گرفت، پس خدا [با رحمت خود] بر او بازگشت و توبه او را پذیرفت، همانا او توبه‌پذیر و مهربان است.

فُلْنَا أَهْبَطُوا مِنْهَا جَمِيعًا ۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

گفتیم: همه از آن

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۗ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

و کسانی که کافر شوند و آیات ما را دروغ شمرند دوزخیانند و در آن جاودانه‌اند.

يَبْنَیٰٓ اِسْرَآءِیْلَ اذْكُرُوْا نِعْمَتِی الَّتِیْ اَنْعَمْتُ عَلَیْكُمْ وَاَوْفُوا بِعَهْدِیْ اَوْفِ بِعَهْدِكُمْ وَاِیَّیْ فَاَرْهَبُوْنَ

ای فرزندان اسرائیل- یعقوب- نعمت مرا که ارزانی شما داشتم به یاد آرید و به پیمان من وفا کنید تا به پیمان شما وفا کنم و از من بترسید و بس.

وَعَامِنُوا بِمَا اَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوْا اَوَّلَ كَافِرٍ بِهٖ ۗ وَلَا تَشْتَرُوْا بِآیَاتِیْ ثَمَنًا قَلِیْلًا وَاِیَّیْ فَاَتَّقُوْنَ

و به آنچه فرو فرستادم- قرآن- که آنچه را نزد شماست- تورات- باور دارد بگروید و نخستین کافر به آن مباشید، و چیز اندکی را به بهای آیات من مخرید و از من پروا کنید و بس.

وَلَا تَلْبَسُوْا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوْا الْحَقَّ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ

و حق را به باطل میامیزید و حق را پنهان مکنید در حالی که می‌دانید.

وَأَقِمْوْا الصَّلٰوةَ وَءَاتُوْا الزَّكٰوةَ وَاَرْكَعُوْا مَعَ الرَّكٰعِیْنَ

و نماز را برپا دارید و زکات بدهید و با رکوع‌کنان رکوع کنید - با نمازگزاران نماز گزارید-.

اَتَاْمُرُوْنَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ اَنْفُسَكُمْ وَاَنْتُمْ تَتْلُوْنَ الْكِتٰبَ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ

آیا مردم را به نیکی فرمان می‌دهید و خود را از یاد می‌برید و حال آنکه کتاب- تورات- را می‌خوانید؟ آیا خرد را کار نمی‌بندید؟

وَأَسْتَعِیْنُوْا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِ وَاِنَّهَا لَكَبِیْرَةٌ اِلَّا عَلَی الْخٰشِعِیْنَ

و به شکیبایی و نماز یاری خواهید، و این [کار] هر آینه گران و دشوار است مگر بر فروتنان خداترس

الَّذِیْنَ یُظُنُّوْنَ اَنْهُمْ مُّلَقُوْا رَبِّهٖمْ وَاَنْهُمْ اِلَیْهِ رٰجِعُوْنَ

آنان که می‌دانند که دیدارکنندگان پروردگار خویشند و به سوی او باز می‌گردند.

يَبْنَیٰٓ اِسْرَآءِیْلَ اذْكُرُوْا نِعْمَتِی الَّتِیْ اَنْعَمْتُ عَلَیْكُمْ وَاِنِّیْ فَضَّلْتُكُمْ عَلَی الْعٰلَمِیْنَ

ای فرزندان اسرائیل، به یاد آرید نعمت مرا که بر شما ارزانی داشتم و این که شما را بر جهانیان- مردم زمانه- برتری دادم.

وَاتَّقُوْا یَوْمًا لَا تَجْزِیْ نَفْسٌ عَن نَّفْسٍ شَیْئًا وَلَا یُقْبَلُ مِنْهَا شَفَعَةٌ وَلَا یُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ یُنصَرُوْنَ

و بترسید از روزی که کسی به کار کسی نیاید و از او شفاعتی پذیرفته نشود و از او برابری- عوضی که خود را باز خرد- نستانند و نه یاری شوند.

وَإِذْ نَجَّيْنَاكُمْ مِنَ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ
يُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ
بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ

۵۰

وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمْ الْبَحْرَ فَأَنْجَيْنَاكُمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ
وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ

۵۱

وَإِذْ وَعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِن
بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ

۵۲

ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّن بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

۵۳

وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

۵۴

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَقَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ
بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوبُوا إِلَىٰ بَارِيكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ
ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِيكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

۵۵

وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَىٰ اللَّهَ جَهْرَةً
فَأَخَذْتَكُمُ الصَّعِقَةَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ

۵۶

ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ مِّن بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

۵۷

وَوَهَبْنَا لِمَن يَشَاءُ مِنَّا ذِكْرًا مَّا يَشَاءُ وَلَٰكِن كَثُرًا
وَمَا ظَلَمُونَا وَلَٰكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

و [به یاد آرید] هنگامی که شما را از فرعونیان رهانیدیم،
که شما را شکنجه بد و سختی می‌چشانند: پسرانتان را سر
می‌بریدند و زنانتان را زنده می‌گذاشتند و در این [کار] شما
را آزمونی بزرگ از پروردگارتان بود.

و هنگامی که دریا را به [ورود] شما شکافتیم، پس شما را
رهانیدیم و فرعونیان را غرق کردیم و شما می‌نگریستید.

و هنگامی که با موسی چهل شب وعده کردیم آنگاه از پس
[رفتن] او گوساله را [به خدایی] گرفتید و شما ستمکار
بودید.

پس از آن از شما درگذشتیم تا مگر سپاس دارید.

و هنگامی که به موسی کتاب و فرقان- جداکننده میان حق و
باطل- دادیم تا مگر راه یابید.

و هنگامی که موسی به قوم خویش گفت: ای قوم من، شما با
فراگرفتنتان گوساله را [به خدایی] به خویشتن ستم
کردید، اکنون به آفریدگار خویش بازگردید- توبه کنید- و
خود- یکدیگر- را بکشید، که این [به کفاره کردارتان] برای
شما نزد آفریدگارتان بهتر است. پس [چون چنین کردید]
خداوند [به رحمت خود] بر شما بازگشت و توبه شما را
پذیرفت که او توبه‌پذیر و مهربان است.

و هنگامی که گفتید: ای موسی، هرگز تو را باور نداریم تا
خدای را آشکارا ببینیم، پس صاعقه- آتش هلاک‌کننده
آسمانی- شما را در گرفت و شما می‌نگریستید.

سپس شما را از پس مُردنتان برانگیختیم تا مگر سپاس
دارید.

و ابر را بر شما سایبان کردیم و برایتان من- ترنجبین- و
سلوی- مرغی مخصوص- فرستادیم، [و گفتیم:]: از چیزهای
پاکیزه که روزیتان کرده‌ایم بخورید و آنان بر ما ستم
نکردند بلکه بر خویشتن ستم می‌کردند.

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا
وَأَدْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَّغْفِرْ لَكُمْ
خَطَايَاكُمْ وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى
الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

وَإِذِ اسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ
فَانفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ
مَّشْرَبَهُمْ^ط كُلُوا وَاشْرَبُوا مِن رِّزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعَثُّوا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ

وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ لَنْ نَّصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا
رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُثْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا
وَفُومِهَا وَعَدَسِيهَا وَبَصَلِهَا^ط قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَىٰ
بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ أَهْبِطُوا مِصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مَّا سَأَلْتُمْ^ط
وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءُوا بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّ
بِعَيْرِ الْحَقِّ^ط ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ

و هنگامی که گفتیم: به این شهر- بیت المقدس- در آید و از [نعمتهای] آن هر جا که خواهید به فراوانی بخورید و به دروازه شهر سر فرو داشته در آید و بگویید: گناهان ما فروریز، تا گناهان شما را بیامرزیم، و زودا که [پاداش] نیکوکاران را بیفزاییم.

اما کسانی که ستم کردند سخنی را که به آنان گفته شد دگرگون ساختند، پس بر ستمکاران به سزای بدکاری و نافرمانیشان عذابی سخت از آسمان فرو فرستادیم.

و آنگاه که موسی برای قوم خود آب خواست، گفتیم: عصابت را بر آن سنگ بزن. پس دوازده چشمه از آن بشکافت. هر گروهی آبشخور خویش را دانست. از روزی خدا بخورید و بیاشامید و در زمین به تباهاکاری مپوید.

و هنگامی که گفتید: ای موسی، ما هرگز بر یک خوراک شکیبا نباشیم، پروردگارت را بخوان تا برای ما از آنچه زمین می‌رویانند از تره- سبزی- و خیار و گندم و عدس و پیاز آن بیرون آرد. گفت: آیا آنچه را که پست‌تر است به جای آنچه بهتر است می‌گیرید؟ به شهری فرود آید که آنچه خواستید بیاید. و بر آنها خواری و درماندگی زده شد و به خشمی از خدای بازگشتند- سزاوار خشم خدا گشتند-، زیرا به آیات خدا کفر می‌ورزیدند و پیامبران را به ناحق می‌کشتند، و این از آن رو بود که نافرمان شده و از حد درمی‌گذشتند.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّٰلِحِينَ وَالصَّٰبِغِينَ مَنْ
ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا
ءَاتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخٰسِرِينَ

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اٰعْتَدُوا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ
كُونُوا قِرَدَةً خٰسِئِينَ

فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً
لِّلْمُتَّقِينَ

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً
قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا ۗ قَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ اٰكُونَ مِنَ
الْجٰهِلِينَ

قَالُوا اٰدْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ ۗ قَالَ إِنَّهُ يُقُولُ إِنَّهَا
بَقَرَةٌ لَا فٰرِضٌ وَلَا بَكْرٌ عَوَانُ بَيْنَ ذَلِكَ ۗ فَاَفْعَلُوا مَا
تُؤْمَرُونَ

قَالُوا اٰدْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْنُهَا ۗ قَالَ إِنَّهُ يُقُولُ إِنَّهَا
بَقَرَةٌ صَفْرَاءُ فَاقِعٌ لَوْنُهَا تَسُرُّ النَّظْرِينَ

کسانی که ایمان آورده‌اند و یهودان و ترسایان و صابئان، هر
که [از آنان] خدای و روز واپسین را باور داشته باشد و کار
نیک و شایسته کند، پاداش آنان نزد پروردگارشان است،
نه بیمی بر آنهاست و نه اندوهگین شوند.

و [به یاد آرید] آنگاه که از شما پیمان گرفتیم و کوه طور را
بالای سرتان بداشتیم. آن [کتاب] را که به شما دادیم با
همه نیرو و توان بگیرید و آنچه را که در آن است به یاد
آرید شاید که پرهیزگار شوید.

آنگاه پس از آن پشت کردید، و اگر فزون بخشی خدا و
مهربانی او بر شما نبود هر آینه از زیانکاران می‌شدید.

و هر آینه [حال] کسانی را از شما که در روز شنبه از حد
بگذشتند دانستید، پس به آنها گفتیم: بوزینگان شوید، و
خوار و رانده باشید.

پس آن

و [به یاد آرید] آنگاه که موسی به قوم خویش گفت:
خداوند شما را می‌فرماید که گاوی را سر ببرید. گفتند: آیا
ما را به ریشخند می‌گیری؟! - ما از تو می‌پرسیم فلان را چه
کسی کشته؟ و تو می‌گویی گاوی بکشید! - گفت: به خدا پناه
می‌برم که از نادانان باشم.

گفتند: خداوندت را بخوان تا برای ما روشن کند که آن

گفتند: خداوندت را بخوان تا برای ما بیان کند که رنگ آن
چیست؟ گفت: او می‌گوید: گاوی است زرد پررنگ و یک
دست که بینندگان را شاد می‌کند.

قَالُوا أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ تَشَبَهَ عَلَيْنَا وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ

گفتند: خداوندت را بخوان تا برای ما روشن کند که آن چه گاو است که آن گاو [در میان گاوان] بر ما پوشیده شده است و اگر خدای خواهد راه یافتگان باشیم.

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا ذَلُولٌ تُثِيرُ الْأَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَا شِيَةَ فِيهَا قَالُوا أَلَكِن جِئْتَ بِالْحَقِّ فَذَبْحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ

گفت: او می‌گوید: آن گاو است نه چنان رام که زمین را شخم زند و کشت را آب دهد، بی‌عیب است و هیچ لکه‌ای [از رنگ دیگر] در آن نیست. گفتند: اکنون حق را بیارودی پس آن

وَإِذ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادْرَأْتُمْ فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ

و آنگاه که کسی را کشتید پس هر یک آن را از خود رد کردید- به گردن یکدیگر انداختید- و خدا آنچه را که پنهان می‌داشتید آشکار کننده بود.

فَقُلْنَا أَضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَى وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

از این رو گفتیم: او

پس از آن دلہاتان سخت شد همچون سنگ یا سخت‌تر، و همانا از برخی سنگها جویها روان شود و برخی از آنها بشکافد و آب از آن بیرون آید، و برخی از آنها از بیم خدا [از کوه] فرو ریزد، و خدا از آنچه می‌کنید غافل نیست.

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِن مِّن الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِن مِنْهَا لَمَا يَشَقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِن مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

پس [ای مؤمنان،] آیا امید دارید که [جهودان] به شما بگردند، و حال آنکه گروهی از آنها سخن خدای را می‌شنوند و آن را از پس آنکه دریافتند می‌گردانند و خود می‌دانند [که چه می‌کنند]؟!؛

أَفَتَطْمَعُونَ أَن يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِن بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

و چون مؤمنان را دیدار کنید، گویند: ما نیز ایمان آورده‌ایم و چون برخی‌شان با برخی تنها نشینند گویند: آیا با آنان- مسلمانان- از آنچه خدا بر شما گشوده- به شما خبر داده

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَا بِبَعْضِهِمْ إِلَى بَعْضٍ قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُم بِمَا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَاجُّوكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

أَوْ لَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ

آیا نمی‌دانند که خدا آنچه را پنهان کند و آنچه را آشکار
کند می‌داند؟

و برخی از آنان- یعنی عوام جهودان- که خواندن و نوشتن
توانند، از کتاب- تورات- ندانند مگر آرزوهایی بیهوده-
سازگار با هوسها و خواهشهای دلشان- و تنها گمانهایی در
سر می‌پرورند.

وَمِنْهُمْ أُمِّيُونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِي وَإِنْ هُمْ إِلَّا
يُظُنُّونَ

پس وای بر آنان که کتاب را به دست خود می‌نویسند، آنگاه
می‌گویند این از جانب خداست تا با آن بهایی اندک بستانند،
پس وای بر آنان از آنچه با دست خویش نوشتند و وای بر
آنان از آنچه به دست می‌آورند.

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا
مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا
كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ

و گفتند: آتش دوزخ به ما نرسد مگر روزی چند بگو: آیا از
نزد خدا پیمانی گرفته‌اید، که خدا هرگز خلاف پیمان خود
نخواهد کرد، یا چیزی بر خدا می‌بندید که نمی‌دانید؟

وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً قُلْ أَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ
اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلَفَ اللَّهُ عَهْدَهُ أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا
لَا تَعْلَمُونَ

آری، هر که کار بدی کند و گناهش او را فراگیرد آنان
دوزخیانند و در آن جاودانند

بَلَىٰ مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

و کسانی که ایمان آورند و کارهای نیک و شایسته کنند،
آنان بهشتیانند و در آن جاودانند.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ
هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

و [به یاد آرید] آنگاه که از فرزندان اسرائیل پیمان گرفتیم
که جز خدای را نپرستید و به پدر و مادر و خویشان و
یتیمان و تهیدستان نیکی کنید و به مردم سخن خوش و
نیک بگویید و نماز را برپا دارید و زکات بدهید. سپس جز
اندکی از شما پشت کردید در حالی که [از حق] رویگردان
بودید.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ
وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ
وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَعَاثُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ
تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُّعْرِضُونَ

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ
أَنْفُسَكُمْ مِّنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ

ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا
مِّنْكُمْ مِّنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِم بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَإِن
يَأْتوكُمْ أُسْرَىٰ تَقْلُدُوهُمْ وَهُوَ مُحْرَمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ
أَفْتُومِنُونَ بَعْضُ الْكُتُبِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضِ فَمَا جَزَاءُ
مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ
الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا
تَعْمَلُونَ

أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ فَلَا يُخَفَّفُ
عَنَّهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ
وَءَاتَيْنَا عِيسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ
أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنْفُسُكُمْ أَسْتَكْبِرْتُمْ
فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ

وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا
يُؤْمِنُونَ

و هنگامی که از شما پیمان گرفتیم که خونهای یکدیگر
مریزید و همدیگر را از خانمان و دیارتان بیرون مکنید، پس
اقرار کردید و خود گواهید.

سپس همین شما یکدیگر را می‌کشید و گروهی از خودتان
را از خانمان و دیارشان بیرون می‌رانید، بر ضد آنها به گناه
و ستمگری با یکدیگر هم‌پشت می‌شوید، و اگر همانان به
صورت اسیران نزد شما آیند آنان را [از دشمن] باز خرید
می‌کنید، در حالی که بیرون‌کردنشان بر شما حرام بود. آیا به
برخی از کتاب ایمان می‌آورید و به برخی دیگر کافر
می‌شوید؟! پس سزای کسی از شما که چنین کند جز
رسوایی و خواری در دنیا نیست، و روز رستاخیز به
سخت‌ترین عذاب بازبرده شوند، و خدای از آنچه می‌کنید
غافل نیست.

اینان همان کسانی که زندگی این جهان را به بهای آن جهان
خریدند پس عذابشان سبک نگردد و یاری نشوند.

هر آینه موسی را کتاب- تورات- دادیم و از پس او
پیامبران فرستادیم و به عیسی پسر مریم حجت‌های روشن
دادیم و او را به روح القدس- جبرئیل- نیرومند کردیم. آیا
هر گاه پیامبری چیزی- احکام و دستورهایی- برایتان آورد
که دلتان نمی‌خواست بزرگ‌منشی و گردنکشی نمودید، پس
گروهی را دروغگو شمردید و گروهی را می‌کشیدید؟!

و گفتند: دلهای ما در پوشش است- سخنانت به دلهای ما
نرسد و آنها را نمی‌فهمیم- [چنین نیست] بلکه خدا آنان را
به سبب کفرشان لعنت کرده- از رحمت و هدایت خود دور
ساخته-، پس اندکی ایمان می‌آورند.

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا
مِن قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَّا
عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ

و چون آنان را کتابی از نزد خدا آمد، که آنچه را با آنان
است- تورات- باور دارد، با آنکه پیش از این [با آن] بر
کافران پیروزی می‌خواستند، همین که آنچه- یا آن کس که
- می‌شناختند بدیشان آمد به آن- یا به او- کافر شدند
پس لعنت خدا بر کافران باد.

بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَنْ يَكْفُرُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ بَغْيًا
أَنْ يُنَزَّلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ فَبَاءُوا
بِغَضَبٍ عَلَى غَضَبٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ

خود را به بد چیزی فروختند که بدانچه خدا فروفرستاده
کافر شوند از روی بدخواهی و ستم بر اینکه خدای از فضل
خویش- یعنی کتاب و وحی- بر هر کس از بندگانش- محمد

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا نُوْمِنُ بِمَا أَنْزَلَ
عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ
قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

و چون به آنان گفته شود که بدانچه خدا فروفرستاده ایمان
آورید، گویند: بدانچه بر ما فروفرستاده شده ایمان داریم و
بدانچه غیر از آن است با آنکه راست است و کتابشان را
باور دارد، کافر می‌شوند. بگو: اگر ایمان داشتید پس چرا
پیامبران خدا را پیش از این می‌کشتید؟!

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُّوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ
بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ

و هر آینه موسی با حجت‌های روشن نزد شما آمد و از پس
او گوساله را [به خدایی] گرفتید در حالی که ستمکار بودید.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَّا
ءَاتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَأَسْمِعُوا طَلُوقًا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأُشْرِبُوا فِي
قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُمْ بِهِ
إِيمَانُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

و [یاد کنید] هنگامی که از شما پیمان گرفتیم و کوه طور را
بالای سرتان بداشتیم، [و گفتیم:] آنچه را به شما داده‌ایم با
همه نیرو و توان بگیرید و بشنوید [و فرمان برید]. گفتند:
شنیدیم و نافرمانی کردیم و دلهاشان به سبب کفرشان، از
[دوستی] گوساله سیراب شد. بگو: اگر شما اهل ایمانید،
ایماتان شما را به بد چیزی فرمان می‌دهد.

قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمْ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِّنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

بگو: اگر سرای واپسین به نزد خداوند ویژه شماست نه دیگر مردمان، پس آرزوی مرگ کنید اگر راستگویید.

وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ

و به سبب آنچه کرده‌اند هرگز آرزوی آن نکنند، و خدا به [حال] ستمکاران داناست.

وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَاتِهِ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرَ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحِّزِهِ مِنَ الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ

هر آینه آنان- جهودان- را آزمندترین مردم به زندگی [دنیا] خواهی یافت و [حتی آزمندتر] از کسانی که مشرک شده‌اند هر یک از آنها دوست دارد که هزار سال عمرش دهند، و حال آنکه این عمر دراز اگر هم داده شود، دورکننده او از عذاب نخواهد بود و خدا بدانچه می‌کنند بیناست.

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَيَّ قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ

بگو: هر که دشمن جبرئیل باشد پس [بداند که] او آن

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ

هر که دشمن خدا و فرشتگان و فرستادگان او و جبرئیل و میکائیل باشد، پس خدا هم دشمن کافران است.

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ

و هر آینه آیتهای روشن- آیات قرآن و دیگر نشانه‌ها و معجزه‌ها- به تو فرورستادیم و جز بدکاران نافرمان به آنها کافر نشوند.

أَوْ كَلَّمَا عَاهَدُوا عَهْدًا نَّبَذَهُ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

چرا هر گاه پیمانی بستند گروهیشان آن را شکستند و دور افکندند؟! بلکه بیشترشان ایمان ندارند.

وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

و چون فرستاده‌ای از سوی خدا- یعنی محمد

وَاتَّبِعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيْطِينُ عَلَىٰ مُلْكٍ سُلَيْمَنَ ۗ وَمَا كَفَرَ
 سُلَيْمَنُ وَلَكِنَّ الشَّيْطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ
 السِّحْرَ وَمَا أُنزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَرْوَتَ ۗ
 وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا
 تَكْفُرْ ۖ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ
 وَزَوْجِهِ ۗ وَمَا هُم بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ
 وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ ۗ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ
 اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ
 أَنفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

۲
 بقره
 ۱۰۲
 ۲۸۶

وَلَوْ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّوْ كَانُوا
 يَعْلَمُونَ

۱۰۳

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انظُرْنَا
 وَأَسْمِعُوا ۗ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۱۰۴
 ۱۴۳

مَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ
 أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِّن رَّبِّكُمْ ۗ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ
 بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

۱۰۵

و از آنچه دیوان در [روزگار] پادشاهی سلیمان می‌خواندند پیروی کردند، و سلیمان [هرگز دست به سحر نیالود و] کافر نشد بلکه دیوان کافر شدند که به مردم جادو می‌آموختند و [نیز] از آنچه بر آن دو فرشته، هاروت و ماروت، در بابل فرود آمده [پیروی کردند] و این دو هیچ کس را نمی‌آموختند مگر اینکه می‌گفتند: ما آزمونیم، پس کافر مشو و آنها از آن دو چیزی می‌آموختند که با آن میان مرد و همسرش جدایی افکنند، و اینها با آن بی‌اذن خدا به هیچ کس گزندی نمی‌توانستند رسانید و آنچه می‌آموختند آنان را زیان داشت و سود نمی‌رسانید، و [جهودان] نیک می‌دانستند که هر که خریدار آن

و اگر ایمان آورده و پرهیزگاری کرده بودند، هر آینه پاداشی از نزد خدا [برایشان] بهتر بود، اگر می‌دانستند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، [به پیامبر] مگویید: «راعتنا» و بگویید: «انظرننا»- ما را در نظر دار، به ما نگر- و گوش فرادارید، و کافران را عذابی است دردناک.

کسانی که کافر شدند از اهل کتاب و مشرکان، دوست ندارند که از پروردگارتان هیچ نیکی- وحی یا رحمتی- بر شما فروآید، و خداوند هر که را خواهد به مهر و بخشایش خود ویژه سازد، و خدا دارای فزونی و بخشش بزرگ است.

مَا نَنْسَخُ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِّنْهَا أَوْ مِثْلَهَا ۗ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

هر آیتی را که نسخ کنیم- حکم آن را برداریم- یا از یادها ببریم- یا بازپس داریم-، بهتر از آن یا مانند آن را می‌آوریم آیا نمی‌دانی که خدا بر همه چیز تواناست؟

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

آیا نمی‌دانی که پادشاهی و فرمانروایی آسمانها و زمین خدای راست، و شما را جز خدا سرپرست و یاور نیست؟

أَمْ تُرِيدُونَ أَن تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سُئِلَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلِ ۗ وَمَن يَتَّبَلِّ الْأَكْفَرَ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ

یا مگر می‌خواهید از پیامبرتان چنان درخواست کنید که پیش از این از موسی درخواستند؟ و هر که کفر را به جای ایمان گیرد همانا راه راست را گم کرده است.

وَدَّ كَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِّنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كُفَّارًا حَسَدًا مِّنْ عِنْدِ أَنفُسِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ ۖ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

بسیاری از اهل کتاب با اینکه حق برای آنها روشن و هویدا شده از روی حسدی که در دلشان هست دوست دارند که شما را پس از ایمان آوردنتان به کفر بازگردانند پس درگذرید و چشم بپوشید تا خدا فرمان خود بیارد، که خدا بر همه چیز تواناست.

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

و نماز را برپا دارید و زکات بدهید، و هر نیکی که برای خود پیش فرستید آن را نزد خدا باز یابید، که خدا بدانچه می‌کنید بیناست.

وَقَالُوا لَن يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوْ نَصْرِيًّا ۗ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ ۗ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

و گفتند: هرگز به بهشت نرود مگر کسی که جهود یا ترسا باشد. اینها آرزوهای آنهاست، بگو: اگر راستگویید برهان- دلیل روشن- خویش بیاورید.

بَلَىٰ ۗ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ ۗ عِنْدَ رَبِّهِ ۗ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

آری، هر کس روی خود را به خدا سپارد- با اخلاص به خدا روی آورد- و نیکوکار باشد، مزد او نزد پروردگار اوست، و نه بیمی بر آنهاست و نه اندوهگین شوند.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ الْتَّصْرَىٰ عَلَىٰ شَيْءٍ وَقَالَتِ
التَّصْرَىٰ لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ
كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَاللَّهُ يَحْكُمُ
بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

یهودان گفتند: ترسایان بر چیزی نیستند، و ترسایان گفتند:
یهودان بر چیزی نیستند، و حال آنکه کتاب- تورات و انجیل
- را می‌خوانند همچنین کسانی که دانا نیستند- مشرکان-
سخنی مانند سخن آنان گفتند، و خدا روز رستاخیز در باره
آنچه اختلاف می‌ورزیدند داوری خواهد کرد.

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن مَّنَعَ مَسْجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ
وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا أُولَٰئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا
خَافِينَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ
عَظِيمٌ

کیست ستمکارتر از آن که نگذاشت در مسجدهای خدا نام
او را یاد کنند و در ویرانی آنها کوشید؟ اینان را نرسد که
در آنها در آیند مگر بیمناک و هراسان آنان را در این جهان،
خواری و رسوایی و در آن جهان عذابی بزرگ است.

وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُولَّوْا فَثَمَّ وَجَّهُ اللَّهُ إِنَّ
اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

خاور و باختر خدای راست پس به هر سو که روی آرید
همانجا روی خداست- زیرا خدا در همه جا هست-، که خدا
گشایش‌بخش و داناست.

وَقَالُوا أَخَذَ اللَّهُ وِلْدَانًا سُبْحَانَهُ بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ كُلُّ لَّهُ قَنِينٌ

و گفتند: خدا فرزندی گرفت پاک و منزه است او بلکه او
راست آنچه در آسمانها و زمین است، و همه او را با فروتنی
فرمانبردارند.

بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ
كُنْ فَيَكُونُ

نو پدیدآورنده آسمانها و زمین است و چون خواهد کاری
گزارد آن را همین گوید: باش، پس می‌باشد.

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا آيَةٌ
كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَبَهتْ قُلُوبُهُمْ
قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ

آنان که دانا نیستند گفتند: چرا خدا با ما سخن نمی‌گوید یا
نشانه‌ای برای ما نمی‌آید؟ کسانی هم که پیش از آنها بودند
چنین می‌گفتند، دلهاشان همانند است. ما نشانه‌ها- آیات-
را برای گروهی که یقین دارند روشن و آشکار کرده‌ایم.

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَا تُسْأَلُ عَنْ
أَصْحَابِ الْجَحِيمِ

ما تو را براستی نویدرسان و بیم‌دهنده فرستادیم، و تو را
از دوزخیان نپرسند.

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصْرَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ ۗ قُلْ إِنْ هَدَىٰ اللَّهُ هُوَ الْهُدَىٰ ۗ وَلَئِن آتَبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۗ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ ۗ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

يَبْنِي إِسْرَائِيلَ أَذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَعَةٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

وَإِذِ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ ۗ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا ۗ قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي ۗ قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ

وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمْنًا وَاتَّخِذُوا مِن مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّٰٓءٍ وَعَهْدِنَا إِلَىٰٓ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَنَّ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ مِن الثَّمَرَاتِ ۖ مَنْ آمَنَ مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُ قَلِيلًا ثُمَّ أَضْطَرُّهُ إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ ۗ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

جهودان و ترسایان هرگز از تو خشنود نخواهند شد تا آنکه از کیش آنان پیروی کنی. بگو: رهنمونی [راستین] همان رهنمونی خداست. و اگر پس از دانشی که سوی تو آمده از خواهشها و هوسهاشان پیروی کنی در برابر خدا هیچ دوست کارساز و یآوری نخواهی داشت.

آنان که کتابشان داده‌ایم و آن را چنانکه سزاوار آن است می‌خوانند، همینانند که به آن ایمان می‌آورند، و هر که بدان کافر شود ایشانند زینکاران.

ای فرزندان اسرائیل، نعمت مرا که بر شما ارزانی داشتم و شما را بر جهانیان- مردم زمانه- برتری دادم، یاد کنید.

و بترسید از روزی که کسی به کار کسی نیاید و از او برابری - عوضی که خود را باز خرد- نپذیرند و او را هیچ شفاعتی سود ندهد و نه یاری شوند.

و [به یاد آر] آنگاه که ابراهیم را پروردگار وی به اموری چند بیازمود و او آنها را به انجام رسانید. [خدای] گفت: تو را پیشوای مردم خواهم کرد، [ابراهیم] گفت: و از فرزندان من [نیز پیشوایان قرار ده]، گفت: پیمان من به ستمکاران نرسد.

و هنگامی که آن خانه- کعبه- را برای مردم بازگشتگاه- یا جایگاه رسیدن به ثواب و پاداش- و جای امن ساختیم، و از جای ایستادن ابراهیم نمازگاه بگیرید. و به ابراهیم و اسماعیل سفارش کردیم- فرمان دادیم- که خانه مرا برای طوافکنان و باشندگان آنجا- ساکنان حرم- و رکوعکنان و سجودکنان پاک و پاکیزه دارید.

و آنگاه که ابراهیم گفت: پروردگارا، اینجا را شهر امنی ساز و از مردم آن کسانی را که به خدا و روز بازپسین ایمان دارند از میوه‌ها روزی ده [خدای] گفت: و هر که کافر شود او را اندکی برخوردار کنم، سپس به عذاب دوزخ گرفتارش سازم، و بد بازگشتگاهی است.

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا
تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

و آنگاه که ابراهیم و اسماعیل پایه‌های خانه را بالا می‌بردند،
[و می‌گفتند: پروردگارا، از ما بپذیر، که تویی شنوا و دانا.

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِن ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ
وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

پروردگارا، ما را دو مسلمان- گردن‌نهاده و فرمانبردار-
خویش گردان و از فرزندان ما نیز امتی مسلمان خود کن و
به ما احکام عبادت‌مان- حج را بنمای و [به مهر و بخشایش
خود] بر ما بازگرد و توبه ما بپذیر، که تویی توبه‌پذیر و
مهربان.

رَبَّنَا وَأَبْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ
وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

پروردگارا، در میان ایشان پیامبری از آنان برانگیز که آیات
تو را بر ایشان بخواند و آنان را کتاب و حکمت- اندیشه
درست و گفتار و کردار درست- بیاموزد و پاکشان سازد، که
تویی توانای بی‌همتا و دانای استوارکار.

وَمَنْ يَّرْغَبْ عَن مِّلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَن سَفِهَ نَفْسَهُ وَلَقَدِ
أَصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ

و کیست که از کیش ابراهیم روی بگرداند مگر آن که خود
را نابخرد شمارد؟ و هر آینه او را در این جهان برگزیدیم
در آن جهان از شایستگان است.

إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمُ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ

آنگاه که پروردگارش به او گفت: گردن نهاده و تسلیم باش
گفت: پروردگار جهانیان را گردن‌نهاده و تسلیمم.

وَوَصَّىٰ بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ يٰبَنِيَّ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ
لَكُمْ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُّسْلِمُونَ

و ابراهیم فرزندان خود را به همین [کیش] سفارش کرد و
یعقوب نیز، که ای فرزندان من، خدا این دین را برای شما
برگزیده است پس ممیرید مگر آنکه مسلمان- گردن نهاده
و تسلیم- باشید.

أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا
تَعْبُدُونَ مِن بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَإِلَهَ آبَائِكَ
إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ
مُسْلِمُونَ

مگر شما حاضر و گواه بودید آنگاه که یعقوب را مرگ فرا
رسید، آن دم که فرزندان خود را گفت: پس از من چه
خواهید پرستید؟! گفتند: خدای تو و خدای پدران ابراهیم
و اسماعیل و اسحاق را که خدایی یکتاست می‌پرستیم و
تسلیم و گردن‌نهاده اویسیم.

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ
وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ

آنها گروهی بودند که درگذشتند ایشان راست آنچه کردند
و شما راست آنچه کرده باشید و شما را از آنچه آنان
می‌کردند نپرسند.

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصْرَى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ
حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

و گفتند: جهود یا ترسا شوید تا [به حق] راه یابید. بگو: بلکه
آیین ابراهیم حق‌گرای را [پیروی می‌کنیم]، و او از مشرکان
نبود.

قُولُوا ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ
وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ
مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

بگویید: به خدای یکتا و آنچه به ما فرود آمده و آنچه به
ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط- نوادگان
یعقوب- فرود آمده و آنچه به موسی و عیسی داده شده و
به آنچه به پیامبران از پروردگارشان داده شده ایمان
آوردیم میان هیچ یک از ایشان جدا نکنیم- فرق نگذاریم،
- و او را فرمانبردار و گردن‌نهاده‌ایم.

فَإِنْ ءَامَنُوا بِمِثْلِ مَا ءَامَنْتُمْ بِهِ فَقَدْ أَهْتَدُوا وَإِنْ تَوَلَّوْا
فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ ۚ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ

پس اگر به مانند آنچه شما بدان ایمان آورده‌اید ایمان
آورند همانا [به حق] راه یافته‌اند، و اگر روی برتابند جز این
نیست که در ناسازی و ستیزند و خدا تو را از [شر و گزند]
آنها نگاه خواهد داشت، و اوست شنوا و دانا.

صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً ۖ وَنَحْنُ لَهُ
عَبِيدُونَ

[بگویید:] رنگ خدا [بی داریم]- یعنی ایمان ما رنگ خدایی
دارد و دین خدای را که همان یکتا پرستی و کیش ابراهیم
است پذیرنده‌ایم- و کیست نیکوتر از خدای در رنگ- دین
فطرت-؟ و ما او را پرستندگانیم.

قُلْ أَتُحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلَنَا أَعْمَلُنَا
وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ

بگو: آیا با ما در باره خدا ستیزه می‌کنید و حال آنکه او
پروردگار ما و شماست؟! ما راست کردارهای ما و شما راست
کردارهای شما و ما او را به پاکدلی- اخلاص- پرستنده‌ایم.

أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصْرَى قُلْ ءَأَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمْ اللَّهُ
ۚ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ
بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

یا مگر می‌گویید ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و
نوادگان وی جهود بودند یا ترسا؟! بگو: شما داناترید یا خدا؟
و کیست ستمکارتر از آن که آن گواهی را که از خدا [در
باره این پیامبران] نزد اوست پنهان کند؟ و خداوند از آنچه
می‌کنید غافل نیست.

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ
وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ

آنها گروهی بودند که درگذشتند آنان راست آنچه کردند و
شما راست آنچه کرده باشید، و شما را از آنچه آنها می‌کردند
نپرسند.

سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّيْتَهُمْ عَن قِبَلَتِهِمُ الَّتِي
كَانُوا عَلَيْهَا قُلٌ لِّلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

زودا که نابخردان مردم گویند: چه چیزی آنان را از قبله‌ای
که بر آن بودند- یعنی بیت المقدس- بگردانید؟ بگو: خاور
و باختر خدای راست، هر که را خواهد به راه راست راه
می‌نماید.

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى
النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا
الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّنْ
يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ
هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِيعَ إِيمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ
لَرُءُوفٌ رَّحِيمٌ

و اینچنین شما را امتی میانه ساختیم تا بر مردمان گواه
باشید و پیامبر بر شما گواه باشد. و قبله‌ای را که بر آن
بودی- بیت المقدس- قرار ندادیم مگر برای آنکه کسی را
که از پیامبر پیروی می‌کند از کسی که بر پاشنه‌های خود
می‌گردد- روی می‌گرداند- معلوم کنیم، و هر آینه این
[قرار دادن قبله- مسجد الاقصی-] جز بر آنان که خدا
ایشان را راه نموده است دشوار بود. و خداوند بر آن
نیست که ایمان شما را تباہ کند، زیرا که خداوند به مردم
هر آینه رؤوف و مهربان است.

قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً
تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا
كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا
يَعْمَلُونَ

ما گردش روی تو را در آسمان [به انتظار وحی] می‌بینیم، و
هر آینه تو را به قبله‌ای که آن را می‌پسندی بگردانیم پس
روی خود را سوی مسجد الحرام- نمازگاه شکوهمند-
بگردان، و هر جا که باشید رویتان را سوی آن بگردانید.
همانا اهل کتاب می‌دانند که این [گردانیدن قبله] حق است
از سوی پروردگارشان، و خدا از آنچه می‌کنند غافل نیست.

وَلَيْنِ أَتَيْتَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ آيَةٍ مَا تَبِعُوا
قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبَلَتَهُمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ
بَعْضٍ وَلَيْنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ
الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ

اهل کتاب را هر نشانه و حجتی بیاوری از قبله تو پیروی
نکنند، و تو نیز پیرو قبله آنها نیستی، و آنها هم پیرو قبله
یکدیگر نیستند. و اگر پس از دانشی که سوی تو آمده از
هوسها و خواهشهای دل آنها پیروی کنی هر آینه تو آنگاه از
ستمکاران خواهی بود.

الَّذِينَ ءَاتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ^ط
وَإِنَّ فَرِيقًا مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

کسانی که کتابشان داده‌ایم او- محمد

حق- آنچه درست و راست است- از پروردگار توست، پس،
از شکداران مباش.

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ

۱۴۷

وَلِكُلِّ وِجْهَةٍ هُوَ مُوَلِّيهَا^ط فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ أَيْنَ مَا
تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ

۱۴۸
۱۹۹

هر گروهی- یا هر کسی- را جعتی است که رو سوی آن
می‌گرداند. پس به نیکیها پیشی گیرید. هر جا که باشید خدا
همه شما را فراهم آورد، که خدا بر هر چیزی تواناست.

و از هر جا که بیرون شوی روی خود را سوی مسجد الحرام
کن و هر آینه این راست و درست است از پروردگار تو، و
خدا از آنچه می‌کنید غافل نیست.

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ^ط
وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ^ط وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

۱۴۹

و از هر جا که بیرون شوی روی خود را سوی مسجد الحرام
کن و هر که باشید روی خود را بدان سو کنید تا مردمان را
بر شما بهانه و دستاویزی نباشد- مگر کسانی از آنها که
ستم کردند- که هیچ گاه دست از بهانه‌جویی بر نمی‌دارند-
پس، از ایشان مترسید و از من بترسید- و تا نعمتم را بر
شما تمام کنم، و باشد که راه یابید

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ^ط
وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ^ط لِئَلَّا يَكُونَ
لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا
تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي وَلَا تُمِنَّا نِعْمَتِي عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ

۱۵۰

همچنان که در میان شما پیامبری از خودتان فرستادیم که
آیات ما را بر شما می‌خواند و شما را پاک می‌سازد و شما را
کتاب و حکمت- گفتار و کردار درست- می‌آموزد و آنچه
نمی‌دانستید به شما می‌آموزد.

كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِّنكُمْ يَتْلُوا عَلَيْكُمْ ءَايَاتِنَا
وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مَّا
لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

۱۵۱

پس مرا یاد کنید تا شما را یاد کنم، و مرا سپاس گزارید و
ناسپاسی من مکنید.

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونَ

۱۵۲

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به شکیبایی و نماز یاری
خواهید که خدا با شکیبایان است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ
مَعَ الصَّابِرِينَ

۱۵۳
۲۰۹

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمُوتَ بَلْ أَحْيَاءٌ
وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ

و آنان را که در راه خدا کشته می‌شوند مردگان مگوئید، بلکه زندگانند ولی شما در نمی‌یابید.

وَلَتَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ
الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ ۗ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ

و هر آینه شما را به چیزی از بیم و گرسنگی و کاهش مالها و جانها و میوه‌ها می‌آزماییم و شکیبایان را مژده ده

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

آنان که چون مصیبتی- پیشامد ناخوشایندی- به ایشان رسد، گویند: ما از آن خداییم و به سوی او باز می‌گردیم.

أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ ۖ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُهْتَدُونَ

آنانند که درودها و بخشایشی از پروردگارشان بر آنهاست و ایشانند راه‌یافتگان.

إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِن شَعَائِرِ اللَّهِ ۗ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ
أَعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا ۗ وَمَن تَطَوَّعَ
خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ

صفا و مروه از نشانه‌های [مراسم طاعت و عبادت] خداست. پس هر که حج- آهنگ- خانه کند یا عمره- زیارت- گزارد بر او ناروا و گناه نیست که به گرد آن دو بگردد. و هر که کار نیکی به خواست خویش کند خداوند سپاسدار و داناست.

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِن
بَعْدِ مَا بَيَّنَّهٖ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ ۗ أُولَئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ
وَيَلْعَنُهُمُ اللَّعِنُونَ

کسانی که آنچه را ما از حجت‌های روشن و رهنمونی فروفرستادیم، پس از آنکه آن را برای مردم در کتاب بیان کردیم، می‌پوشانند خدا و لعنت‌کنندگان لعنتشان می‌کنند

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُّوا فَأُولَئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ
وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

مگر آنان که بازآمدند- توبه کردند- و به اصلاح [کژیها و تباهیها] پرداختند و [حق را که پنهان داشته بودند] آشکار ساختند، پس [به مهر و بخشایش خود] بر آنان باز می‌گردم و توبه آنها را می‌پذیرم که من توبه‌پذیر و مهربانم.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا ۗ أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ
اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ

آنان که کافر شدند و کافر مُردند، لعنت خدا و فرشتگان و همه مردم بر آنهاست،

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ ۗ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ

جاودانه در آن باشند، عذابشان سبک نشود و مهلت نیابند.

وَإِلَهُكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ ۖ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

و خدای شما خدایی است یگانه، خدایی جز او نیست، بخشاینده است و مهربان.

۲
بقره
۱۶۴
۲۸۶
۲۱۲

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ
اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيْحِ وَالسَّحَابِ
الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

همانا در آفرینش آسمانها و زمین، و آمد و شد شب و روز، و کشتی‌ها که در دریا به سود مردم روان می‌شوند، و آبی که خدا از آسمان فرو فرستاد و با آن زمین را پس از مُردگی‌اش زنده کرد و از هر جنبنده‌ای در آن پراکند، و گرداندن بادها و ابر رام‌شده میان آسمان و زمین، نشانه‌هایی است برای مردمی که خرد را به کار برند.

۱۶۵

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ
كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ
ظَلَمُوا إِذْ يَرُونَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعَذَابِ

از مردمان کسانی هستند که به جای خدا همتیانی [به عبادت] می‌گیرند و آنها را دوست می‌دارند مانند دوستی خدا ولی کسانی که ایمان آورده‌اند در دوستی خدا سخت‌ترند- خدا را بسی بیشتر از ایشان دوست می‌دارند- و اگر کسانی که ستم کردند آنگاه که عذاب را ببینند می‌دیدند که همه نیرو و توانایی خدای راست و عذاب خدا سخت و سهمگین است [البته پشیمان و حسرت‌زده خواهند شد]

۱۶۶

إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوْا الْعَذَابَ
وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ

آنگاه که پیشوایان از پیروان بیزاری نمایند و عذاب را ببینند و رشته‌های پیوندشان گسسته گردد

۱۶۷

وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا
مِنَّا كَذَلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ
بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ

و آنان که پیروی کردند گویند: کاش ما را بازگشتی می‌بود تا از آنها بیزاری می‌نمودیم چنانکه از ما بیزاری نمودند. خداوند اینگونه کردارهاشان را مایه پشیمانی و اندوه به آنان می‌نمایاند و هرگز از آتش دوزخ بیرون نیابند.

۱۶۸
۲۲۲

يَأْتِيهَا النَّاسُ كُلُّوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَلًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا
خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ

ای مردم، از آنچه در زمین حلال و پاکیزه است بخورید و از پی گامهای شیطان مروید، که او شما را دشمنی است آشکار

۱۶۹

إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا
لَا تَعْلَمُونَ

همانا او شما را به بدی و زشتکاری فرمان می‌دهد و اینکه در باره خدا آنچه نمی‌دانید بگویید.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوْلُو كَانُوا آبَائُهُمْ لَمْ يَعْقِلُوا شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ

۱۷۱

وَمَثَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءً وَنِدَاءً صُمُّ بُكُمْ عُمَىٰ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ

۱۷۲

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

۱۷۳

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالْدَّمَ وَالْحَمَّ الْخَنِزِيرِ وَمَا أَهَلَ بِهِ لَغَيْرِ اللَّهِ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۱۷۴

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتُرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۱۷۵

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالََةَ بِالْهُدَىٰ وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ

۱۷۶

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ

و چون به آنها- مشرکان- گفته شود که از آنچه خدا فرو فرستاده پیروی کنید، گویند: بلکه از آنچه پدران خویش را بر آن یافته‌ایم پیروی می‌کنیم آیا [از آنها پیروی می‌کنند] هر چند که پدرانشان چیزی نمی‌فهمیدند و رهیافته نبودند؟

داستان [خواننده] کسانی که کافر شدند چون داستان کسی است که به چیزی بانگ می‌زند که نمی‌شنود مگر خواندنی و آوایی کرانند، گنگانند، کورانند پس هیچ در نمی‌یابند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از پاکیزه‌هایی که شما را روزی کرده‌ایم بخورید و خدای را سپاس گزارید اگر او را می‌پرستید و بس.

جز این نیست که مردار و خون و گوشت خوک و آنچه را که [هنگام کشتن] نام غیر خدا بر آن خوانده شده بر شما حرام کرده است و هر که [به خوردن اینها] ناچار شود در حالی که نه ستمکار و سرکش باشد و نه از حد گذرنده، گناهی بر او نیست، که خدا آمرزگار و مهربان است.

همانا کسانی که آنچه را خدا از کتاب فرو فرستاده پنهان می‌کنند و چیز اندکی به بهای آن می‌ستانند، اینان در شکمهای خویش جز آتش نمی‌خورند و خداوند روز رستاخیز با آنان سخن نگوید و پاکشان نسازد و آنها را عذابی است دردناک.

اینان کسانی‌اند که گمراهی را به [بهای] رهیابی و عذاب را به [بهای از دست دادن] آموزش خریدند، پس چه شکیبیا و دلیرند بر آتش!

آن [عذاب] بدین سبب است که خداوند این کتاب را بر راستی و درستی فرو فرستاده و کسانی که در کتاب- کتاب خدا- اختلاف کرده‌اند هر آینه در ستیزگی و جدایی دوری [از حق] اند.

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ
وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ
وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَءَاتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَى
وَالْيَتَامَى وَالْمَسْكِينِ وَأَبْنَى السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ
وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَءَاتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا
وَالصَّالِحِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَئِكَ
الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ

۴
بقره
۱۷۷
۴۸۶
حزب
۱۱
۲۳

نیکی [همه] آن نیست که روی خویش به سوی خاور و باختر
فرا دارید بلکه نیکی [نیکی] آن کس است که به خدا و روز
بازپسین و فرشتگان و کتاب و پیامبران ایمان آورده و مال
را با اینکه دوست دارد- یا از بهر دوستی خدا- به
خویشاوندان و یتیمان و بینوایان و واماندگان در راه و
خواهندگان و در [راه آزادی] بردگان بدهد و نماز برپا دارد
و زکات بدهد، و نیز وفاداران به پیمان خویش چون پیمان
بندند، و [بویژه] شکیبایان در بینوایی و تنگدستی و رنج و
سختی و به هنگام کارزار. آنانند که راست گفتند و آنانند
پرهیزگاران.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلِ
الْحَرْبِ بِالْحَرْبِ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْأُنثَى بِالْأُنثَى فَمَنْ عَفِيَ لَهُ
مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتَّبِعْهُ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَّءْ إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ
ذَلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ فَمَنِ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ
فَلَهُ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ

۱۷۸

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، بر شما در باره کشتگان
قصاص- خونخواهی- نوشته شد: آزاد به آزاد و بنده به
بنده و زن به زن پس هر که از سوی برادر [دینی] خود
چیزی [از قصاص] برایش بخشوده شد- یعنی حکم قصاص
به پرداخت خونبها بدل گردید- پس پیش‌گرفتن رفتاری
نیک و پسندیده باید- بخشنده در پیگیری خونبها و
بخشوده‌شده در سپاس‌داشتن- و پرداخت [خونبها از سوی
قاتل] به او- ولی مقتول- به نیکی گزارده شود. این تخفیف
و مهر و بخشایشی است از پروردگارتان، و هر که پس از آن
- عفوکردن و دیه‌ستاندن- از اندازه درگذرد او را عذابی
است دردناک.

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيٰوةٌ يٰۤاُولِی الْاَلْبٰبِ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُوْنَ

۱۷۹

ای خردمندان، شما را در قصاص، زندگانی است تا شاید
پروا کنید.

كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا
الْوَصِيَّةَ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ

۱۸۰

بر شما نوشته شد که چون یکی از شما را [نشانه‌های] مرگ
فرارسد هر گاه مالی [بسیار] به جا گذارد، برای پدر و مادر
و خویشان- که ارث نمی‌برند- به نیکویی وصیت کند، که
این سزاوار پرهیزگاران است.

فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ
يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

۱۸۱

پس هر که وصیت را پس از آنکه شنید دگرگون سازد، هر
آینه گناهش بر کسانی است که آن را دگرگون سازند، همانا
خدا شنوا و داناست.

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوسٍ جَنَفًا أَوْ إِثْمًا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا
إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ
عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ
فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ
مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا
خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْءَانُ هُدًى لِّلنَّاسِ
وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ
فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ
أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ
وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَيْتُمْ
وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ
إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ

پس کسی که از وصیت‌کننده‌ای ستم یا گناهی را بیم دارد،
و از اینرو میانشان سازش دهد او را گناهی نیست، همانا
خدا آمرزگار و مهربان است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، بر شما روزه نوشته شد
چنانکه بر آنان که پیش از شما بودند نوشته شد، باشد که
پرهیزگار شوید.

روزهایی چند، شمرده پس هر که از شما بیمار یا در سفر
باشد، به شمار آن از روزهای دیگر روزه ندارد، و بر کسانی
که روزه توانفرسا باشد بازخریدی است که آن طعام‌دادن
درویش در مانده است- هر روز یک خوراک- پس هر که به
خواست خود کار نیکی کند برای او بهتر است و روزه‌داشتن
برای شما بهتر است اگر می‌دانستید

ماه رمضان، که در آن قرآن فرورستاده شده، که راهنمایی
برای مردم و نشانه‌های روشنی از رهنمونی [به راه راست]
و جداکننده حق از باطل است پس هر کس از شما این ماه
را دریا بد باید آن را روزه بدارد و هر که بیمار یا در سفر
باشد به شمار آن از روزهای دیگر. خدا برای شما آسانی
می‌خواهد و برای شما دشواری نمی‌خواهد، و تا شمار آن را
تمام کنید و خدای را به پاس آنکه شما را راه نمود به بزرگی
بستایید و باشد که سپاس گزارید.

و چون بندگانم در باره من از تو پرسند، همانا من نزدیکم
خواندن خواننده را آنگاه که مرا بخواند پاسخ می‌دهم، پس
باید دعوت مرا بپذیرند و به من ایمان آورند، باشد که ره
یابند.

أَحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالآنَ بَاشِرُوهُنَّ وَأَبْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُمُوا الصِّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ وَلَا تُبَشِّرُوهُنَّ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرَبُوهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

۲۰
بقره
۱۸۷
۲۸۶

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

۱۸۸

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَى وَأَتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

۱۸۹
حزب
۱۲
۲۵۹

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقْتُلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ

۱۹۰

در شب روزه آمیزش با زناتان برای شما حلال شد آنان پوشش شمایند و شما پوشش آنان. خدای دانست که شما به خود خیانت می‌کردید، پس [به بخشایش خویش] بر شما بازگشت و توبه شما را پذیرفت و از شما درگذشت اکنون [توانید] با ایشان بیامیزید و آنچه خداوند برای شما نوشته بجوید، و بخورید و بیاشامید تا شما را رشته سپیدی [صبحدم] از رشته سیاه [شبانگاه] پایدار گردد، و سپس روزه را تا شب به پایان رسانید. و در حالی که در مسجدها معتکف هستید با زنان میامیزید. اینها حدود- احکام- خداست، پس پیرامون آنها مگردید. خداوند اینچنین آیات خویش را برای مردم بیان می‌کند تا مگر پرهیزگار شوند.

و مالهای یکدیگر را در میان خود به ناشایست مخورید و آن را به [رشوت] نزد حاکمان- قاضیان- میفکنید تا برخی از مالهای مردم را به گناه بخورید، در حالی که می‌دانید [که ستم می‌کنید].

تو را از ماههای نو پرسند، بگو: آنها گاهنماهاست برای مردم و حج. و نیکی آن نیست که به خانه‌ها از پشت آنها در آید، و لیکن نیکی [نیکی] آن کس است که پرهیزگاری کند، و به خانه‌ها از درهای آنها در آید و از خدا پروا کنید، باشد که رستگار شوید.

و در راه خدا با کسانی که با شما کارزار کنند کارزار کنید و از حد مگذرید که خدا از حدگذرندگان را دوست ندارد.

۲۰
بقره
۱۹۱
۲۸۶

وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِّنْ حَيْثُ
أَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تَقْتُلُوهُمْ عِنْدَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يُقْتَلُوكُمْ فِيهِ ۖ فَإِن قَتَلُوكُمْ
فَأَقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ

۱۹۲

فَإِن أَنْتَهُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۱۹۳

وَقَتْلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ ۗ فَإِن
أَنْتَهُوا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ

۱۹۴

الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَتُ قِصَاصٌ فَمَنِ
أَعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَأَعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا أَعْتَدَى
عَلَيْكُمْ ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

۱۹۵

وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ
وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

۱۹۶

وَأَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِن أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ
الْهَدْيِ ۖ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ ۗ
فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِّن رَّأْسِهِ ۖ فَفِدْيَةٌ
مِّن صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَن تَمَتَّعَ
بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ ۖ فَمَن لَّمْ يَجِدْ
فَصِيَامٌ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ ۗ تِلْكَ عَشْرَةٌ
كَامِلَةٌ ۗ ذَٰلِكَ لِمَن لَّمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

آنان- مشرکان و کافران حربی- را هر جا که یابید بکشید و
از همان جا که بیروتان کردند- مکه- بیرونشان کنید و
فتنه [ای که آنها کردند]- کفر و شرک و شکنجه کردن و
بیرون راندن مؤمنان- از کشتار [ی که شما کنید] بدتر
است. و نزد مسجد الحرام با آنها کارزار مکنید مگر آنکه در
آنجا با شما کارزار کنند، پس اگر با شما کارزار کردند
بکشیدشان، که سزای کافران چنین است.

و اگر باز ایستادند، خداوند آمرزگار و مهربان است.

با آنان کارزار کنید تا آشوبی نماند و دین از آن خدای باشد
پس اگر باز ایستادند، تجاوز روا نیست مگر بر ستمکاران.

[این] ماه حرام به [آن] ماه حرام، و [شکستن حرامها و]
حرمتها را قصاص است. پس هر که بر شما تجاوز کند بمانند
آن بر او تجاوز کنید- از اندازه مگذرید- و از خدا پروا
داشته باشید و بدانید که خدا با پرهیزگاران است.

در راه خدا هزینه کنید و [با ترک این هزینه] خود را به
دست خویش به هلاکت میفکنید، و نیکیی کنید که خدا
نیکوکاران را دوست دارد.

حج و عمره را برای خدا تمام به جای آورید، و اگر بازداشته
شوید، پس آنچه از قربانی میسر است، و سرهای خویش
متراشید تا قربانی به جایگاهش برسد، و هر که از شما
بیمار است یا رنجی در سر دارد [که ناچار است سر را
بتراشد] پس فدیهای [باید] از روزه یا صدقه یا قربانی و
چون ایمن شدید، هر که از عمره تمتع به حج در آید پس
آنچه از قربانی میسر است، و هر که قربانی نیابد- یا نتواند
- سه روز در ایام حج روزه بدارد و هفت روز هنگامی که
[از سفر] بازگردید. این ده روز کامل است. این حکم برای
کسی است که خاندانش نزدیک مسجد الحرام نباشند-
یعنی مقیم مکه و اطراف آن نباشد- و از خدا پروا کنید و
بدانید که خدا سخت کیفر است.

۲۰
بقره
۱۹۷
۲۸۶
۲۶

الْحُجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَةٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ
وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ
يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَىٰ وَاتَّقُونِ
يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ

۱۹۸

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ فَإِذَا
أَفْضُتُمْ مِّنْ عَرَفَاتٍ فَأذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ
وَأذْكُرُوهُ كَمَا هَدَيْتُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِّنْ قَبْلِهِ لَمِنَ
الصَّالِينَ

۱۹۹

ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۲۰۰

فَإِذَا قَضَيْتُمْ مَنَسِكَكُمْ فَادْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ
ءَابَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا
فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ

۲۰۱

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ
حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

۲۰۲

أُولَئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ

حج در ماههایی دانسته- شوال، ذو القعدة و ذو الحجه-
است، پس هر که در آن ماهها فریضه حج می‌گذارد [بداند
که] در حج آمیزش [با همسران] و نافرمانی خدا- به گفتن
دروغ و دشنام و مانند اینها- و ستیزه نیست. و هر کار
نیکی که کنید خدا آن را می‌داند و توشه بر گیرید که
بهترین توشه پرهیزگاری است و ای خردمندان، از من پروا
داشته باشید.

بر شما گناهی نیست که فزونی- روزی از راه تجارت- از
پروردگارتان بجویید. و چون از عرفات بازگشتید خدای را
در مشعر الحرام- مُزدلفه- یاد کنید و او را یاد کنید به
پاس آنکه شما را که پیش از آن هر آینه از گمراهان بودید
راه نمود.

آنگاه از آن راه که مردم بازمی‌گردند بازگردید و از خدا
آمرزش بخواهید که او آمرزگار و مهربان است.

و چون مناسک حج خود را گذاریدید، خدای را یاد کنید آنگونه
که پدران خود را یاد می‌کنید، یا بیشتر از آن. از مردمان
کسانی هستند که گویند: پروردگارا، ما را [آنچه] در دنیا
[خواهیم] بده و آنها را در آخرت بهره‌ای نیست.

و از آنان کسانی‌اند که گویند: پروردگارا، ما را در این جهان
نیکویی- نعمت- ده و در آن جهان نیز نیکویی بخش و ما را
از عذاب آتش دوزخ نگاه دار.

اینان از آنچه کرده‌اند بهره‌ای- پاداشی- دارند، و خداوند
زود حساب است.

وَأَذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

خدای را در روزهایی چند- سه روز تشریق- یاد کنید، پس هر که در دو روز شتاب کند- یعنی اعمال را در دو روز انجام دهد و بازگشت از منی را به روز سوم نکشاند- گناهی بر وی نیست، و هر که تاخیر کند- تا آخر روزهای تشریق- نیز گناهی بر او نیست، برای کسی که [از محرّمات احرام] بپرهیزد. و از خدا پروا کنید و بدانید که به سوی او برانگیخته و فراهم می‌شوید.

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهَدُ اللَّهَ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ ۖ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ

و از مردم کس هست که گفتار او در زندگی این جهان تو را به شگفت آورد و خدا را بر آنچه در دل دارد گواه گیرد و حال آنکه سخت‌ترین دشمنان- یا ستیزندگان- است.

وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ

و چون والی و سرپرست کاری شود- و قدرت و ریاست یابد یا چون پشت کند و از نزد تو بازگردد- می‌کوشد تا در زمین تباهی کند و کشت و نسل- دام یا تژاد- را نابود سازد و خدا تباهکاری را دوست نمی‌دارد.

وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ ۗ وَجَهَنَّمُ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ

و چون به او گویند: از خدای بترس، بزرگمنشی او را به گناه وادارد- یا عزت ظاهری که با گناه به دست آورده او را می‌گیرد- دوزخ او را بس است و هر آینه بد بستری است.

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ

و از مردم کس هست که جان خویش به جستن خشنودی خدا می‌فروشد و خدا به بندگان مهربان است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَآفَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ ۗ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، همگی در آشتی و سازش- یا اسلام و اطاعت- در آبیید و در پی گامهای شیطان مروید که او شما را دشمنی هویدا است.

فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمْ الْبَيِّنَاتُ فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

پس اگر از پس آن نشانه‌های روشن که به شما رسید لغزش کردید، بدانید که خدا توانای بی‌همتا و دانای استوار کار است.

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِّنَ الْغَمَامِ وَالْمَلَائِكَةُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

آیا اینان جز این انتظار دارند که خدا با فرشتگان در سایبانهایی از ابر بدیشان آید- به نشانه عذاب- و کار گزارده شود؟ و همه کارها به خدا بازگردانده می‌شود.

سَلَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ كَمَا آتَيْنَاهُمْ مِّنْ آيَةٍ بَيْنَهُ وَمَنْ
يُبَدِّل نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ
الْعِقَابِ

زَيْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ
ءَامَنُوا وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ
يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ
وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ
النَّاسِ فِي مَا اُخْتَلَفُوا فِيهِ وَمَا اُخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ
أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ بَعِيًا بَيْنَهُمْ فَهَدَى
اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَا اُخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ وَاللَّهُ
يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ
خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَّاءُ وَزُلْزِلُوا حَتَّى
يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصُرَ اللَّهُ أَأَلَا إِنَّ
نَصَرَ اللَّهُ قَرِيبٌ

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِلْوَالِدَيْنِ
وَالْأَقْرَبِينَ وَالْيَتَامَى وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا تَفَعَّلُوا
مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ

از فرزندان اسرائیل- یعقوب- بپرس که چند از نشانه‌های
روشن به آنان دادیم و هر که نعمت خدا را پس از آنکه به
او رسید دیگرگون سازد، پس [بداند که] خدا سخت کیفر
است.

برای کسانی که کافر شدند زندگی دنیا آرایش یافته است و
مؤمنان را ریشخند می‌کنند و کسانی که پرهیزگارند روز
رستاخیز از آنان بالاترند و خداوند هر که را خواهد بی‌شمار
روزی می‌دهد.

مردم همه یک گروه- یکسان و بر یک راه و روش و آیین-
بودند، [سپس اختلاف کردند] پس خدا پیامبران را
برانگیخت نویددهنده و بیم‌کننده، و با ایشان کتاب فرو
فرستاد براستی و درستی، تا میان مردم در آنچه اختلاف
کردند حکم کند، و در آن اختلاف نکردند مگر همان کسان
که آن

آیا پنداشته‌اید که به بهشت می‌روید و حال آنکه هنوز
داستان آنان- خبر دردها و رنج‌های آنها- که پیش از شما
بگذشتند به شما نرسیده است؟ بدیشان سختی و رنج و
گزند رسید و چنان پریشان و لرزان شدند که پیامبر و
مؤمنانی که با او بودند گفتند: یاری خدا کی خواهد رسید؟
آگاه باشید که یاری خدا نزدیک است.

از تو می‌پرسند چه چیز انفاق کنند؟ بگو: آنچه از مال انفاق
می‌کنید برای پدر و مادر و خویشان و یتیمان و نیازمندان
درمانده و در راه‌ماندگان باشد، و هر کار نیکی که کنید خدا
به آن داناست.

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ وَعَسَىٰ أَن تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَسَىٰ أَن تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

بر شما کارزار نوشته شد و آن شما را دشوار و ناخوش است و شاید که چیزی را خوش ندارید و آن برای شما بهتر باشد و شاید که چیزی را دوست دارید و آن برای شما بدتر باشد، و خدا [صلح شما را] می‌داند و شما نمی‌دانید.

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ يُقْتَلُونَكُمْ حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَن دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَعُوا وَمَن يُرْتَدِدْ مِّنْكُمْ عَن دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

تو را کارزار کردن در ماه حرام- محترم و شکوهمند- پرسند، بگو: کارزار کردن در آن [کاری] بزرگ است و [لیکن] بازداشتن [مردم] از راه خدا و کفر ورزیدن به او و مسجد الحرام و بیرون کردن اهل آن نزد خدا [ناروایی] بزرگتر است و فتنه [کفر و شرک و بیرون راندن مؤمنان] از کشتن بزرگتر- بدتر- است. و [مشرکان] پیوسته با شما کارزار می‌کنند تا اگر بتوانند شما را از دیتان برگردانند و هر که از شما از دین خود برگردد و کافر بمیرد، کارهای اینها در این جهان و آن جهان تباه و نابود شود و همینان دوزخیانند و همیشه در آن بمانند.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

همانا کسانی که ایمان آورده‌اند و کسانی که هجرت کرده و در راه خدا جهاد کرده‌اند، به مهر و بخشایش خدا امید دارند، و خدا آمرزگار و مهربان است.

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنفَعٌ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَّفْعِهِمَا وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ

تو را از می و قمار می‌پرسند، بگو: در آنها گناهی است بزرگ و سودهایی برای مردم و گناه آنها از سودشان بزرگتر است. و از تو می‌پرسند که چه انفاق کنند؟ بگو: افزون [از نیاز] را. بدین گونه خدا آیات را برای شما روشن بیان می‌کند، شاید بیندیشید،

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۖ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الَّتِي مَنَىٰ ۖ قُلْ إِصْلَاحٌ لَّهُمْ خَيْرٌ ۚ وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ ۚ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ ۚ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

در باره این جهان و آن جهان. و تو را از یتیمان پرسند، بگو: اصلاح کارشان بهتر است، و اگر با ایشان [در زندگی] بیامیزید، برادران شمایند- پس با آنان برادرانه رفتار کنید - و خدا تباهاکار را از نیکوکار باز می‌شناسد و اگر خدا بخواهد شما را به تنگی و رنج می‌افکند، همانا خدا توانای بی‌همتا و دانای استوارکار است.

وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَةَ حَتَّىٰ تُؤْمِنَ ۚ وَلَأَمَةٌ مُّؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكَةٍ ۚ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ ۚ وَلَا تُنكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا ۚ وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ ۚ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ ۚ أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ ۚ وَاللَّهُ يَدْعُوا إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ ۚ بِإِذْنِهِ ۚ وَيُبَيِّنُ ۚ ءَايَاتِهِ ۚ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

و زنان مشرک را به همسری مگیرید تا ایمان آورند، و کنیز با ایمان به از زن مشرک است هر چند که شما را خوش آید و به شگفت آرد و به مردان مشرک زن با ایمان مدهید تا ایمان آورند، و بنده مؤمن به از مرد مشرک است هر چند که شما را خوش آید و به شگفت آرد آنها به آتش دوزخ می‌خوانند و خداوند به خواست و فرمان خویش به بهشت و آموزش می‌خواند و آیات خود را برای مردم روشن بیان می‌کند، باشد که به یاد آرند و پند گیرند.

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ ۖ قُلْ هُوَ أَذَىٰ فَأَعْتَزِلُوا ۚ وَالتِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهَرْنَ ۚ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ

تو را از حیض می‌پرسند، بگو: آن رنج و آزاری است. پس در حال حیض از [آمیزش با] زنان کناره گیرید و به آنان نزدیک مشوید تا پاک شوند. پس چون خود را پاک کنند- غسل کنند-، آنسان که خدا فرماتان داده است به آنان در آبیید، که خدا توبه‌کاران را دوست دارد و پاکیزگان را دوست دارد.

نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأَتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّىٰ شِئْتُمْ ۚ وَقَدِمُوا ۚ لِأَنفُسِكُمْ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُّلَقَوهُ ۚ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ

زنانتان کشتزار شمایند به کشتزار خویش هر جا و هر گاه که خواهید در آبیید- مگر در موارد ممنوع که در فقه آمده است- و برای خود [کار نیک] پیش فرستید و از خدا بترسید و بدانید که با او دیدار خواهید کرد و مؤمنان را مژده ده.

وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَن تَبَرُّوا ۚ وَتَتَّقُوا ۚ وَتُصَلِّحُوا بَيْنَ النَّاسِ ۚ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

و خدای را دستاویزی برای سوگندهای خویش مسازید که نیکی و پرهیزگاری و اصلاح میان مردم نکنید، و خدا شنوا و داناست.

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبْتُمْ قُلُوبُكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ

خداوند شما را به سوگندهای بیهوده و ناسنجیده‌تان بازخواست نمی‌کند و لیکن به آنچه دل‌های شما [قصد] کرده است- سوگند خوردن از روی قصد و عمد و آهنگ شکستن آن- بازخواست می‌کند و خدا آمرزگار و بردبار است.

لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَبُّصًا أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ ط فَإِنْ فَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

آنان که سوگند می‌خورند که از زنان خود دور باشند چهار ماه درنگ کنند، پس اگر بازآیند خداوند آمرزگار و مهربان است.

وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

و اگر آهنگ طلاق کردند هر آینه خدا شنوا و داناست.

وَالْمُطَلَّاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنْنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

و زنان طلاق‌داده تا سه پاکی درنگ کنند- منتظر بمانند و از شوهر کردن باز ایستند-، و اگر به خدا و روز واپسین ایمان دارند برای آنها روا نیست که آنچه را خدا در زهدان آنان آفریده است پنهان کنند و شوهرانشان در آن [مدت] اگر خواهان اصلاح باشند به بازگرداندن آنها سزاوارترند. و برای آن زنان [حقوقی] است مانند آنچه [از تکالیف] بر آنهاست به شیوه نیکو و پسندیده، و مردان را بر آنان پایه‌ای [برتر] است و خدا توانای بی‌همتا و دانای با حکمت است.

الطَّلَاقُ مَرَّتَانٍ ط فإِذَا مَسَّكُ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٍ بِإِحْسَانٍ ط وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ ط فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ ط تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

طلاق- طلاق رجعی که در آن شوهر به زن باز تواند گشت- دو بار است. پس از آن به نیکویی نگاه‌داشتن یا به نیکی رهاساختن. و شما را حلال نیست که از آنچه به ایشان داده‌اید چیزی باز ستانید مگر آنکه هر دو بترسند که نتوانند حدود- مرزها و احکام- خدا را برپا دارند- به سبب ناسازگاری اخلاق زن و شوهر-. پس اگر ترسیدید که حدود خدا را برپا ندارند- به سبب بی‌میلی زن به شوهر- گناهی بر آن دو نیست در آنچه زن عوض [طلاق خود] بدهد- کابین بخشد تا خود را برهاند- اینها مرزهای خداست، از آنها فراتر مروید و هر که از مرزهای خدا فراتر رود چنین کسان ستمکارند.

فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدِ حَتَّى تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ ط فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ ط وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

پس اگر [بار سوم] وی را طلاق داد دیگر بر او حلال نیست تا آنکه شوهری جز او کند پس اگر [این شوهر] زن را طلاق دهد، گناهی بر آن دو نیست که به یکدیگر بازگردند، اگر گمان داشته باشند که حدود خدا را برپا می‌دارند. اینها مرزهای خداست که برای گروهی که بدانند بیان می‌کند.

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
 أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوا^ع
 وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُوا عَآئِيَتِ
 اللَّهِ هُزُوعًا وَادْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ
 عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ بِهِ^ع وَاتَّقُوا اللَّهَ
 وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

۲
 بقره
 ۲۳۱
 /۲۸۶

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ
 يَنْكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضُوا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ^ظ ذَلِكَ
 يُوعِظُ بِهِ^ع مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ^ظ
 ذَلِكَمُ أَرْكَى لَكُمْ وَأَطْهَرٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

۲۳۲
 ۳۱ ر

وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ^ظ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ
 يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ^ع رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ
 بِالْمَعْرُوفِ^ع لَا تُكَلِّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضَارَّ وَالِدَةٌ
 بِوَالِدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ^ع بِوَالِدَيْهِ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ^ظ فَإِنْ
 أَرَادَا فِصَالًا عَنِ تِرَاضٍ مِّنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ
 عَلَيْهِمَا^ظ وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْتَرْضِعُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ
 عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا آتَيْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ^ظ وَاتَّقُوا اللَّهَ
 وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

۲۳۳
 حزب
 ۱۵

و چون زنان را طلاق دادید و به [نزدیک] پایان عده خود رسیدند یا به نیکویی نگاهشان دارید یا به نیکویی رهشان سازید، و برای زیان رساندن نگاهشان مدارید تا ستم کرده باشید. و هر که چنین کند بر اوستی بر خود ستم کرده است. و آیات خدا را به شوخی و ریشخند مگیرید، و نعمتی را که خدا به شما ارزانی داشته و آنچه را از کتاب و حکمت بر شما فرو فرستاده است که شما را بدان پند می‌دهد به یاد آرید، و از خدا پروا کنید و بدانید که خدا به همه چیز داناست.

و چون زنان را طلاق دادید و به پایان عده خود رسیدند، آنها را باز مدارید از اینکه با شوهران خویش زناشویی کنند آنگاه که میان خود به شیوه‌ای پسندیده خشود شوند. به این [دستورها] پند داده می‌شود هر کسی از شما که به خدا و روز واپسین ایمان دارد این برای شما بهتر و پاکیزه‌تر است، و خدا [صلاح کار را] می‌داند و شما نمی‌دانید.

و مادران، فرزندان خود را دو سال تمام شیر دهند [این حکم] برای کسی است که بخواهد شیردادن را تمام کند. و خوراک و پوشاک آنان به وجه شایسته و پسندیده بر آن کس است که فرزند از اوست، هیچ کس بیش از توانش مکلف نیست. هیچ مادری و هیچ پدری نباید به سبب فرزندش زیان ببندد [و اگر پدر نباشد] بر وارث نیز همچنان [هزینه خوراک و پوشاک] است، و اگر پدر و مادر با خشنودی و مشورت یکدیگر بخواهند [کودک را] از شیر بازگیرند گناهی بر آنها نیست، و اگر بخواهید برای شیردادن فرزندان دایه بگیرید هر گاه آنچه را که باید بدهید به شایستگی داده باشید گناهی بر شما نیست و از خدا پروا کنید و بدانید که خداوند بدانچه می‌کنید بیناست.

وَالَّذِينَ يُتَوَقَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ
بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا ۖ فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا
جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۗ وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

و از شما کسانی که بمیرند و زنانی باز گذارند، این زنان باید چهار ماه و ده روز درنگ کنند- عده بدارند- و چون به پایان عده خویش رسیدند در کار شایسته و پسندیده‌ای که در باره خویشتن کنند- ازدواج با همسر دلخواه- گناهی بر شما نیست و خداوند به آنچه می‌کنید آگاه است.

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ
أَوْ أَكَنَنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ ۚ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ
وَلَكِنَّ لَكُمْ لَئِن تَوَاعَدْتُمْ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا
وَلَا تَعْزِمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَأَعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ

و در آنچه از خواستاری آن زنان- که در عده هستند- به اشاره و در پرده گویند یا در دل خویش نماند دارید گناهی بر شما نیست خدا می‌داند که از آنها یاد خواهید کرد، و لیکن با آنان وعده پنهانی [برای نکاح] مکنید مگر آنکه سخنی نیکو- به اشاره و در پرده- گویند اما آهنگ بستن عقد زناشویی مکنید تا مدت مقرر به سر آید و بدانید که خدا آنچه را در دل دارید می‌داند پس، از [نافرمانی و کیفر] او بترسید و بدانید که خدا آمرزگار و بردبار است.

لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمْسُوهُنَّ أَوْ
تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً ۚ وَمَتَّعُوهُنَّ عَلَى الْمَوْسِعِ قَدَرَهُ ۚ وَعَلَى
الْمُقْتِرِ قَدَرَهُ مَتَّعًا بِالْمَعْرُوفِ ۗ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ

گناهی بر شما نیست اگر زنانی را که با آنها نزدیکی نکرده‌اید یا کابینی برایشان مقرر نکرده‌اید طلاق دهید و برخوردار و بهره‌مندشان سازید، فراخ‌دست به اندازه توان خود و تنگ‌دست به اندازه توان خود، که [این] سزاوار نیکوکاران است.

وَإِنْ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ
فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ ۖ إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوا الَّذِي
بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ ۚ وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَلَا تَنْسُوا
الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

و اگر زنان را پیش از آنکه با آنها نزدیکی کرده باشید طلاق دهید و کابینی معین کرده‌اید نیم آنچه مقرر داشته‌اید بر شماست، مگر آنکه خود آنها یا کسی که گره زناشویی به دست اوست گذشت کند و گذشت شما به پرهیزگاری نزدیکتر است و بخشش و بزرگواری را میان خودتان فراموش مکنید که خدا بدانچه می‌کنید بیناست.

حَفِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ

بر نمازها و [بویژه] نماز میانه مواظبت کنید، و خدا را با فروتنی به فرمانبرداری بایستید.

فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

پس اگر [از دشمنی یا خطری] بیم داشتید، پیاده یا سواره نماز کنید، و چون ایمن شدید خدا را یاد کنید، به پاس آنکه به شما آنچه را نمی‌دانستید آموخت.

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا وَصِيَّةً لِأَزْوَاجِهِمْ مَتَاعًا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرِ إِخْرَاجٍ فَإِنْ خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ مِنْ مَّعْرُوفٍ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

و از شما کسانی که بمیرند و زنانی باز گذارند برای زنانشان سفارش کنند که تا یک سال برخوردار شوند بدون بیرون‌کردن [از خانه]. پس اگر خود بیرون شوند، در آنچه به وجه شایسته و پسندیده برای خود کنند گناهی بر شما نیست. و خدا توانای بی‌همتا و دانای با حکمت است.

وَالْمُطَلَّاتِ مَتَعٌ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ

و زنان طلاق داده را بهره‌ای است به شیوه پسندیده، که بر پرهیزگاران سزااست.

كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

خدا آیات خود را اینچنین برای شما روشن بیان می‌کند شاید خرد را کار بندید.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ

آیا ننگریستی به آن هزاران تن که از بیم مرگ از خانه‌های خود بیرون رفتند؟ پس خدا آنان را گفت: بمیرید سپس زنده‌شان کرد. هر آینه خدا خداوند نیکویی و افزون‌دهی [نعمت] بر مردم است ولی بیشتر مردم سپاس نمی‌گذارند.

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

در راه خدا کارزار کنید و بدانید که خدا شنوا و داناست.

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفُهُ لَهُ وَأُضْعَافًا كَثِيرَةً وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

کیست که خدای را وام دهد وامی نیکو، تا او را افزون دهد افزونیهای بسیار؟ و خدا [روزی را] تنگ و فراخ می‌کند، و بازگشت شما به سوی اوست.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَأِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذْ قَالُوا لِنَبِيِّ لَهُمْ أُبْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَائِنَا فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ

۲
بقره
۲۴۶
/۲۸۶

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَلَيْسَ إِنَّهُ يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِّنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ أُصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

۲۴۷

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ آءَالُ مُوسَى وَءَالُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

۲۴۸

آیا ننگریستی به آن گروه از فرزندان اسرائیل پس از موسی که به پیامبر خود گفتند: برای ما پادشاهی برانگیز تا در راه خدا کارزار کنیم؟ گفت: آیا احتمال می‌دهید که اگر کارزار بر شما نوشته شود کارزار نکنید؟ گفتند: ما را چیست که در راه خدا کارزار نکنیم و حال آنکه از خانمان و فرزندانمان بیرون رانده شده‌ایم؟ و چون کارزار بر آنها نوشته شد جز اندکی پشت کردند، و خداوند به ستمکاران داناست.

و پیامبرشان به آنها گفت: خداوند طالوت را به پادشاهی شما برانگیخت. گفتند: چگونه او را بر ما پادشاهی باشد و ما به پادشاهی از وی سزاوارتریم و او را گشایشی از مال نداده‌اند. گفت: خدا او را بر شما برگزیده است و در دانش و تن فزونی و فراخی داده است، و خداوند پادشاهی خود را به هر که خواهد دهد و خدا فراخی‌بخش و داناست.

و پیامبرشان به آنها گفت که نشانه پادشاهی او این است که آن صندوق [عهد] که در آن آرامشی از پروردگارتان و بازمانده‌ای از میراث خاندان موسی و خاندان هارون است و فرشتگان آن را برمی‌دارند نزد شما آید. همانا در این برای شما نشانه‌ای است، اگر مؤمن باشید.

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ
 فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي
 إِلَّا مَنْ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ
 فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا
 الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ يَظُنُونَ أَنَّهُمْ مُّلتَقُوا
 اللَّهَ كَم مِّن فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَت فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ
 وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ

۲۰
 بقره
 ۲۴۹
 /۲۸۶
 ۳۴ ر

وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا
 وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

۲۵۰

فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَءَاتَاهُ اللَّهُ
 الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ
 النَّاسَ بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لَّفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ ذُو
 فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ

۲۵۱

تِلْكَ ءَايَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ لَمِنَ
 الْمُرْسَلِينَ

۲۵۲

چون طالوت با سپاهیان بیرون آمد، گفت: خداوند شما را به جوی آبی می‌آزماید، پس هر که از آن بیاشامد از من نیست، و هر که از آن نخورد از من است، مگر آن که کف دستی آب برگیرد- که از نافرمانان به شمار نیاید- پس جز اندکی همه از آن بیاشامیدند. پس چون او و مؤمنان همراهش از جوی گذشتند، گفتند: امروز ما را توان برابری با جالوت و لشکریان او نیست [اما] کسانی که می‌دانستند که خدای را دیدار خواهند کرد گفتند: چه بسا گروهی اندک که به خواست خدا بر گروهی بسیار پیروز شده‌اند و خدا با شکیبایان است.

و چون با جالوت و سپاه او روبرو شدند، گفتند: پروردگارا، بر ما شکیبایی فروریز و گامه‌مان استوار بدار و ما را بر گروه کافران یاری و پیروزی ده.

پس به خواست و فرمان خدا آنها را در هم شکستند و داوود، جالوت را بکشت و خداوند به او پادشاهی و حکمت داد و از آنچه می‌خواست او را بیاموخت. و اگر نبود بازداشتن خدا برخی از مردم را به برخی دیگر، هر آینه زمین- و اهل آن- تباه شده بود، و لیکن خدا خداوند فزون‌بخشی بر جهانیان است.

این آیات خداست که براستی و درستی بر تو می‌خوانیم و همانا تو از فرستادگانی.

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ مِّنْهُمْ مَّنْ كَلَّمَ اللَّهُ^ص
وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَعَاتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ
وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ^ط وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتَلْنَا الَّذِينَ مِنْ
بَعْدِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا
فَمِنْهُمْ مَّنْ ءَامَنَ وَمِنْهُمْ مَّنْ كَفَرَ^ج وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا
أَقْتَلُوا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِّنْ قَبْلِ أَنْ
يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعُ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفِيعَةٌ^ط وَالْكَافِرُونَ هُمُ
الظَّالِمُونَ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ^ج
لَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ
عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ^ج يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ^ط وَلَا
يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ^ج وَسِعَ كُرْسِيُّهُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ^ط وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْعَظِيمُ

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ^ط قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ^ج فَمَنْ يَكْفُرْ
بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا
أَنْفِصَامَ لَهَا^ط وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

آن پیامبران، برخی‌شان را بر برخی برتری دادیم از ایشان
کس بود که خدا با وی سخن گفت، و برخی‌شان را پایه‌ها بالا
برد و عیسی پسر مریم را حجت‌ها و نشانه‌های روشن دادیم
و او را به روح القدس- جبرئیل- نیرومند گردانیدیم. و اگر
خدا می‌خواست آنان که پس از ایشان بودند بعد از آنکه
نشانه‌های روشن به آنها رسید با یکدیگر پیکار نمی‌کردند، و
لیکن اختلاف کردند، از آنها کس بود که ایمان داشت و کس
بود که کافر شد و اگر خدا می‌خواست با هم پیکار
نمی‌کردند و لیکن خدا آنچه خواهد می‌کند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از آنچه شما را روزی کرده‌ایم
انفاق کنید پیش از آنکه روزی بیاید که در آن نه داد و
ستدی باشد و نه دوستی و نه شفاعتی و کافران همان
ستمکارانند.

خدا یکتا- الله- جز او خدایی نیست، زنده پاینده است،
او را نه خواب سبک فرا گیرد و نه خواب گران او راست
آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است. کیست آن که جز به
خواست و فرمان او نزد وی شفاعت کند؟ آنچه پیش رو و
آنچه از پشت سر ایشان است می‌داند، و به چیزی از علم او
دست نیابند مگر بدانچه خود خواهد. کرسی- دامنه علم و
قلمرو فرمانروایی- او آسمانها و زمین را فرا گرفته است، و
نگاهداشت آنها بر او دشوار نیست و اوست والا و بزرگ.

در دین اکراه- به ناخواه واداشتن- نیست. رهیابی [به راه
راست] از بی‌راهی، روشن و نموده شده پس هر که به
طاغوت کافر شود و به خدای ایمان آرد بر راستی به دستاویز
استوار چنگ زده که آن را گسستن نیست و خدا شنوا و
داناست.

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ ءَامَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَآؤُهُمُ الظَّالِمُونَ يُخْرِجُونَهُم مِّنَ النُّورِ
إِلَى الظُّلُمَاتِ ۗ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۗ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ حَاجَّ إِبرَاهِيمَ فِي رَبِّهٖ أَنْ ءَاتَهُ اللَّهُ
الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبرَاهِيمُ رَبِّىَ الَّذِى يُحْيِى وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا
أَحْيِى وَأُمِيتُ ۗ قَالَ إِبرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِى بِالسَّمْسِ مِن
الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِى كَفَرَ ۗ وَاللَّهُ
لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

أَوْ كَالَّذِى مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى
يُحْيِى هَٰذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا ۗ فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ
بَعَثَهُ ۗ قَالَ كَمْ لَبِثْتُ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ ۗ قَالَ
بَل لَّبِثْتُ مِائَةَ عَامٍ ۗ فَانظُرْ إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ
يَتَسَنَّهٗ ۗ وَانظُرْ إِلَى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ ءَايَةً لِّلنَّاسِ ۗ وَانظُرْ
إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا ۗ فَلَمَّا تَبَيَّنَ
لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

خدا دوست و کارساز مؤمنان است آنان را از تاریکیها به
روشنایی می‌برد. و کسانی که کافر شدند دوستان و
کارسازانشان طاغوت‌هایند، آنها را از روشنایی به تاریکی
می‌برند. اینان دوزخیانند و همیشه در آن باشند.

آیا ننگریستی به آن کس که با ابراهیم در باره [هستی]
پروردگارش گفت و گو و ستیزه می‌کرد از آن رو که خدا به
او پادشاهی داده بود آنگاه که ابراهیم گفت: پروردگار من
آن است که زنده می‌کند و می‌میراند، او گفت: من هم زنده
می‌کنم و می‌میرانم. ابراهیم گفت: همانا خدا آفتاب را از
سوی خاور برآرد تو آن را از سوی باختر برآر. پس آن که
کافر شده بود فروماند و سرگشته شد و خدا مردم ستمکار
را راه ننماید.

یا مانند آن کس- عزیز- که بر دهکده‌ای گذر کرد که
دیوارها و سقف‌هایش فرو ریخته بود گفت: خدا چگونه این-
اهل این ده- را پس از مردنش زنده می‌کند؟ خداوند او را
صد سال میراند و بازش برانگیخت- زنده‌اش ساخت-،
گفت: چند درنگ کرده‌ای؟ گفت: روزی یا برخی از روزی
درنگ کردم. گفت: بلکه صد سال است که درنگ کرده‌ای،
به خورش و آشامیدنی‌ات بنگر که دیگرگون نشده است، و
به دراز گوش خود بنگر [که استخوان‌هایش پوسیده، تا پاسخ
خود را بیابی] و تا تو را برای مردم دلیل و نشانه‌ای [بر
رستاخیز] کنیم، و به استخوانها بنگر که چگونه می‌جنبانیم
و به هم می‌آوریم و سپس گوشت بر آن می‌پوشانیم. پس
چون [توانایی خداوند در زنده‌کردن مردگان] برای او روشن
و هویدا شد گفت: می‌دانم که خدا بر هر چیزی تواناست.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَىٰ قَالَ أَوْ لَمْ تُؤْمِنْ قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ أَجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

و [یاد کن] آنگاه که ابراهیم گفت: پروردگارا، به من بنمای که چگونه مردگان را زنده می‌کنی؟ گفت: مگر باور نداری؟ گفت: چرا، و لیکن تا دلم آرام گیرد. گفت: چهار پرنده بگیر و آنها را نزد خود جمع و پاره پاره کن، سپس بر هر کوه پاره‌ای از آنها پنه، آنگاه بخوانشان تا شتابان سوی تو آیند و بدان که خدا توانای بی‌همتا و دانای استوارکار است.

داستان آنان که مالهای خویش را در راه خدا انفاق می‌کنند داستان دانه‌ای است که هفت خوشه برویاند و در هر خوشه صد دانه باشد، و خدا هر که را خواهد- دو یا چند برابر- فزونی دهد و خداوند فراخی‌بخش و داناست.

کسانی که مالهای خود را در راه خدا انفاق کنند و از پی انفاقی که کرده‌اند متنی ننهند و نرنجانند، مزد آنان نزد پروردگارشان است، نه بیمی بر آنهاست و نه اندوهگین شوند.

سخنی نیکو و پسندیده و گذشت [از بدی و درشتی نیازمندان] بهتر از صدقه‌ای است که در پی آن رنجاندنی باشد و خدا بی‌نیاز و بردبار است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، صدقه‌های خود را به منت‌نهادن و رنجاندن تباه مکنید مانند آن کس که مال خویش را برای نمایاندن به مردم انفاق می‌کند و به خدا و روز واپسین ایمان ندارد [و نتیجه‌ای از انفاق خود نمی‌یابد] داستان او چون داستان سنگ سخت صافی است که بر آن خاکی- غباری- باشد و تندبارانی به آن برسد [و آن خاک را ببرد] و سنگ را همچنان سخت و صاف- بدون خاک- بگذارد [ریاکاران نیز] بر هیچ چیز از آنچه کرده‌اند دست نمی‌یابند و خداوند مردم کافر را راه ننماید.

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنبُلَةٍ مِّائَةٌ حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضْعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَسِيعٌ عَلِيمٌ

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتَّبِعُونَ مَأْ أَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا أَذَىٰ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَتَّبِعُهَا أَذَىٰ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَبْطُلُوا صَدَقَتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَىٰ كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ رِثَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْأٰخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

۲
بقره
۲۶۵
/۲۸۶

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ آتِبَعَاءَ مَرَضَاتٍ اللَّهُ وَتَثْبِيتًا
مِّنْ أَنفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ فَآتَتْ
أُكْلَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِن لَّمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلَّ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

۲۶۶

أَيُّودٌ أَحَدُكُمْ أَن تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ
تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَأَصَابَهُ
الْكِبْرُ وَهُوَ ذَرِيَّةٌ ضِعْفَاءُ فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ
فَأَحْتَرَقَتْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ
تَتَفَكَّرُونَ

۲۶۷
۳۸۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْفِقُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا
أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ
تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِآخِذِيهِ إِلَّا أَن تُغْمِضُوا فِيهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ

۲۶۸

الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ
يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

۲۶۹

يُوتِي الْحِكْمَةَ مَن يَشَاءُ وَمَن يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ
خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ

و داستان کسانی که مالهای خود را برای جستن خشنودی
خدا و استوارکردن [باور و اخلاص] دلهای خویش انفاق
میکنند چون داستان بوستانی است بر جایی بلند که
تندبارانی بدان رسد پس بار و بر خود را دو چندان دهد و
اگر باران درشت و تندی بدان نرسد باران خرد و نرمی
رسد و خداوند به آنچه میکنید بیناست.

آیا یکی از شما دوست دارد که او را بوستانی باشد از خرما
و انگور، که جویها از زیر آن روان باشد و او را در آن هر
گونه میوه‌ای باشد، و پیری بدو فرارسد و او را فرزندانی
خرد و ناتوان باشند، پس ناگهان گردبادی آتشبار به آن
بوستان رسد و بسوزد؟ خدا آیات خود را برای شما اینچنین
روشن بیان می‌کند شاید بیندیشید.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از چیزهای پاک و نیکو که به
دست آورده‌اید و از آنچه از زمین برای شما بیرون
آورده‌ایم انفاق کنید، و آهنگ انفاق از پلید و ناپاک آن- که
خود نمی‌گیرید مگر با چشم‌پوشی- مکنید، و بدانید که
خداوند بی نیاز و ستوده است.

شیطان شما را از درویشی و بینوایی می‌ترساند و به
زشتکاری و ناشایست- بخل و منع صدقات- فرمان می‌دهد،
و خدا شما را به آمرزش خویش و فزونی- درخواستی و
پاداش- نوید می‌دهد و خداوند فراخی‌بخش و داناست.

حکمت- درستی گفتار و کردار- را به هر که خواهد
می‌دهد، و هر که را حکمت دهند برآستی او را نیکبهای
بسیار داده‌اند و جز خردمندان یاد نکنند و پند نگیرند.

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِّنْ نَّفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِّنْ نَّذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهُ^ط
وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ

و هر انفاق یا نذری که کرده‌اید همانا خدا آن را می‌داند و
ستمکاران را هیچ یاورانی نیست.

اگر صدقه‌ها را آشکارا دهید نیک است و اگر آن را پنهان
دارید و به بینوایان دهید برای شما بهتر است و برخی از
گناهاتان را از شما می‌زداید و خدا بدانچه می‌کنید آگاه
است.

إِنْ تُبْدُوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ^ط وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا
الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ^ج وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِّنْ
سَيِّئَاتِكُمْ^ط وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

هدایت- به راه آوردن- آنان بر [عهد] تو نیست بلکه خدا
هر که را بخواهد راه نماید- به راه آورد- و هر خیری-
مالی- که انفاق کنید برای خودتان است، و جز برای جستن
خشنودی خدا انفاق نمی‌کنید [پس بر کسی منت منهد]. و
هر خیری- مالی- که انفاق کنید شما را بتامی باز دهند و
بر شما ستم نرود.

لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَن يَشَاءُ^ط وَمَا
تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَأَنْفُسِكُمْ^ج وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ
اللَّهِ^ج وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُؤَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ

[صدقه‌ها] برای نیازمندی است که در راه خدا باز داشته
شده‌اند و نتوانند [برای جستن روزی] در زمین سفر کنند،
[ولی] نادان ایشان را به سبب خویشتن داری توانگر
پندارد آنان را به نشان چهره‌شان می‌شناسی، از مردم به
اصرار چیزی نخواهند. و هر مالی که بخشش کنید همانا
خداوند بدان داناست.

لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أَحْصَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ
ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ
تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِحْقَاقًا^ط وَمَا تُنْفِقُوا
مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ^ع عَلِيمٌ

آنان که مالهای خود را در شب و روز، پنهان و آشکارا، انفاق
می‌کنند مزدشان نزد پروردگارشان است، نه بیمی بر
آنهاست و نه اندوهگین شوند.

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ
أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي
يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ
مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ
مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ
وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

يَمْحَقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُرِي الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ
كَفَّارٍ أَثِيمٍ

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَتَوْا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِنْ تُبْتُمْ
فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ

وَإِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ وَأَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ
لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا
كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

آنها که ربا می‌خورند برنخیزند مگر مانند برخاستن کسی که شیطان او را به سبب آسیب رساندن آشفته و دیوانه گرداند- تعادل روحی و عملی او به هم می‌خورد- این [آسیب] از آن روست که گفتند خرید و فروش مانند رباست با اینکه خدا خرید و فروش را حلال و ربا را حرام کرده است. پس هر که پند خداوند بدو رسید و [از رباخواری] باز ایستاد، آنچه گذشت از آن اوست، و کار او با خداست، و هر که [به ربا خواری] باز گردد، چنین کسان دوزخیانند و در آن جاودانه باشند.

خداوند ربا را می‌کاهد و نابود می‌گرداند و صدقه‌ها را فزونی می‌بخشد خدا هیچ ناسپاس- یا کفرپیشه- گنهکاری را دوست نمی‌دارد.

آنان که ایمان آوردند و کارهای شایسته کردند و نماز را بر پا داشتند و زکات دادند مزدشان نزد پروردگارشان است نه بیمی بر آنهاست و نه اندوهگین شوند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید از خدا بترسید و اگر ایمان دارید هر چه از ربا [بر مردم] مانده است رها کنید

و اگر [رها] نکنید پس بدانید که از سوی خدا و پیامبر او در جنگید و اگر توبه کنید سرمایه‌های شما از آن شماسست، در حالی که نه ستم می‌کنید- به خواستن ربا- و نه بر شما ستم می‌کنند- به باز ندادن سرمایه-.

و اگر [وامدار] تنگدست بود او را تا فراخدستی مهلتی باید داد و بخشیدن و صدقه‌دادن شما [به آن تنگدست] برای شما بهتر است، اگر می‌دانستید.

و بترسید از روزی که شما را به سوی خدا باز گردانند، آنگاه به هر کسی [پاداش] آنچه کرده است بتامی دهند و بر آنان ستم نرود.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدَيْنٍ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَاكْتُبُوهُ وَلْيَكْتُب بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْب كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْئًا فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّن تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكَّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَىٰ وَلَا يَأْبُ الشُّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا وَلَا تَسْمُوا أَنْ تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَىٰ أَجَلِهِ ذَٰلِكُمْ أَفْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَىٰ أَلَّا تَرْتَابُوا إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجْرَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا وَأَشْهِدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَّ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ وَإِنْ تَفَعَّلُوا فَإِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَيُعَلِّمُكُمُ اللَّهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

:۲
بقره
۲۸۲
/۲۸۶
۴۰ر

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، هر گاه به یکدیگر دینی پیدا کردید- به سبب خرید و فروش، وام و جز اینها- تا سرآمدی نامبرده، پس آن را بنویسید و نویسنده‌ای میان شما آن را به درستی و داد بنویسد. و نویسنده به پاس اینکه خدا به او آموخته است نباید از نوشتن سر باز زند پس باید بنویسد. و کسی که حق بر گردن اوست- وامدار و بدهکار- باید وام‌نامه را املا کند و از خدای، پروردگار خویش، پروا داشته باشد و چیزی از آن نگاهد. پس اگر کسی که حق بر گردن اوست کم خرد یا ناتوان- کودک و مانند آن- بود یا نتواند املا کند سرپرست او به درستی و داد املا کند و دو گواه از مرداتان به گواهی گیرید، و اگر دو مرد نبود یک مرد و دو زن از گواهانی که بپسندید که اگر یکی از آن دو فراموش [یا اشتباه] کند دیگری به یادش آرد. و چون گواهان را بخوانند نباید سر باز زنند. و از نوشتن آن- وام یا بدهی-، کوچک باشد یا بزرگ، تا مهلت آن، دلتنگ و آزرده مشوید. این [نوشتن شما] نزد خداوند عادلانه‌تر و گواهی را پاینده‌تر و به آنکه در شک و بدگمانی نیفتید نزدیکتر است مگر آنکه بازرگانی نقد باشد که میان خود [دست به دست] می‌گردانید، پس گناهی بر شما نیست که آن را ننویسید. و چون خرید و فروش کنید گواه گیرید و به نویسنده و گواه نباید زیان رسد و اگر چنین کنید آن نافرمانی شمامست. و از خدا پروا کنید، و خدا شما را می‌آموزد، و خدا به هر چیزی داناست.

وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَلْنُمْ مَقْبُوضَةً فَإِنْ
 أَمِنَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِي أُؤْتِمِنَ أَمْنَتَهُ وَلْيَتَّقِ
 اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ عِشْمٌ
 قَلْبُهُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ

و اگر در سفر باشید و نویسنده‌ای نیابید پس گروگانی گرفته شود، و اگر یکی از شما دیگری را امین شمرد آن که امین شمرده شده است- امانت به وی سپرده شده- امانت را بازدهد و از خدای، پروردگار خویش، پروا کند. و گواهی را پنهان نکنید، و هر که آن را پنهان کند دل او گناهکار است، و خدا بدانچه می‌کنید داناست.

خدای راست هر چه در آسمانها و زمین است. و اگر آنچه در دل دارید آشکار یا پنهان کنید خدا شما را به آن حسابرسی می‌کند. پس هر که را خواهد- شایسته بیند- بیمارزد و هر که را خواهد- سزاوار یابد- عذاب کند، و خدا بر هر چیزی تواناست.

پیامبر به آنچه از پروردگارش به او فرو فرستاده شده ایمان دارد، و همه مؤمنان به خدا و فرشتگان او و کتابها و پیامبران او ایمان دارند، [و گویند:] میان هیچ یک از فرستادگان او جدا نکنیم- فرق ننهیم- و گفتند: شنیدیم و فرمان بردیم- و می‌شنویم و فرمان می‌بریم-، پروردگارا، آموزش تو را خواهانیم و بازگشت [ما] به سوی توست.

خدا هیچ کس را تکلیف نکند مگر به اندازه توانش، او راست هر چه کرده [از کارهای نیک] و بر اوست هر چه کرده [از کارهای بد]. [و گویند:] پروردگارا، اگر فراموش یا خطا کردیم بر ما مگیر. پروردگارا، بر ما تکلیف گران مننه چنانکه بر آنان که پیش از ما بودند نهادی، و آنچه را توان آن نداریم بر [دوش] ما مننه، و از ما درگذر و ما را بیمارز و بر ما ببخشای، تو سرپرست و یاور مایی، پس ما را بر گروه کافران یاری و پیروزی ده.

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ تُبَدُّوا مَا فِي
 أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَعْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ
 وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

عَمَّا نَزَلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ
 عَمَّا بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ
 أَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا
 وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا
 مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا
 وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا
 رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ
 لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم

الف، لام، میم.

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ

خدای یکتا جز او خدایی نیست، زنده و پاینده است.

نَزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنْزَلَ
التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ

و این کتاب را، که باوردارنده کتابهای پیشین است، براستی و درستی بر تو فروفرستاد، و تورات و انجیل را فروفرستاده

مِن قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنْزَلَ الْفُرْقَانَ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِآيَاتِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ

پیش از آن، برای راهنمایی مردم، و فرقان- قرآن جداسازنده حق از باطل- را فرو فرستاد. آنان که به آیات خدا کافر شدند عذابی سخت دارند، و خدا توانای بی‌همتا و کین‌ستان است.

إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَىٰ عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ

هیچ چیز نه در زمین و نه در آسمان بر خدا پوشیده نیست.

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

اوست که شما را در زهدانها چنانکه خواهد می‌نگارد. خدایی جز او نیست توانای بی‌همتا و دانای با حکمت است.

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ
الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ
فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَبَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا
يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا
بِهِ كُلٌّ مِّنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ

اوست [آن خدای] که [این] کتاب را بر تو فروفرستاد. برخی از آن، آیه‌های محکم‌اند که آنها مادر و اصل کتاب‌اند و برخی دیگر متشابه‌اند. اما آنها که در دلشان کژی- انحراف از راه راست- است آنچه را متشابه است پی می‌گیرند برای فتنه‌جویی و در جستن تأویل آن و حال آنکه تأویل آن را جز خدا نمی‌داند و آنان که در دانش استوارند گویند: ما بدان گرویده‌ایم، همه از سوی پروردگار ماست. و این را جز خردمندان یاد نکنند و پند نگیرند.

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِن لَّدُنكَ
رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ

[و گویند:] پروردگارا، دل‌های ما را، پس از آنکه ما را راه نمودی، از راستی به کژی مگردان، و ما را از نزد خود بخشایشی ارزانی دار، که تویی بسیار بخشنده.

رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَّا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ
الْمِيعَادَ

پروردگارا، تویی فراهم‌آورنده مردمان برای روزی که هیچ شکی در آن نیست همانا خدا وعده را خلاف نکند.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
 مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ

آنان که کافر شدند مالها و فرزندانشان هرگز آنان را در برابر [عذاب] خدا هیچ سودی نخواهد داشت- به کارشان نیاید و عذاب را از آنان دفع نکند-، و آنها همیشه دوزخند.

۱۱

كَذَّابٍ ءَالٍ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
 فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ

همچون شیوه و روش فرعونیان و آنان که پیش از آنها بودند که آیات ما را دروغ انگاشتند، پس خدا آنان را به گناهشان بگرفت، و خدا سخت کیفر است.

۱۲

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَتُغْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ
 وَبِئْسَ الْمِهَادُ

به آنها که کافر شدند بگو: بزودی شکسته و سرکوب خواهید شد و به دوزخ [رانده و] فراهم می‌شوید، و دوزخ بد آرامگاهی است.

۱۳

قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ
 اللَّهِ وَأُخْرَىٰ كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُم مِّثْلَيْهِمْ رَأَىٰ الْعَيْنُ وَاللَّهُ
 يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ مَن يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ

همانا شما را در آن دو گروه که با هم روبرو شدند- در جنگ بدر- نشانه‌ای بود، گروهی در راه خدا کارزار می‌کردند و گروه دیگر کافر بودند که آنها- مؤمنان- را به دیدار چشم دو چندان- یا دو چندان خود- می‌دیدند. و خدا آن را که خواهد به یاری خویش نیرومند کند. همانا خداوندان بینش را در این عبرتی است.

۱۴

زِينٍ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ
 وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ
 الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ذَٰلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
 وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَبَإِ

دوستی کامها و آرزوها از زنان و پسران و مالهای گردکرده و بر هم نهاده از زر و سیم و اسبان نشاندار و دیگر چهارپایان - از شتران و گاوان و گوسفندان- و کشتزارها- و باغ و بوستان- در نظر مردم دلفریب آمده اینها کالای ناچیز زندگانی این جهان است و سرانجام نیک نزد خداست.

قُلْ أُوْنِبْتُكُمْ بِخَيْرٍ مِّنْ ذَٰلِكُمْ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ
 جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ
 مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ

بگو: آیا شما را به چیزی بهتر از اینها آگاه کنم؟ برای کسانی که پرهیزگاری کردند در نزد پروردگارشان بهشتهایی است که جویها از زیر [درختان و کوشکهای] آنها روان است، در آنها جاویدانند، و همسران پاکیزه و خشنودی خدای. و خداوند به [حال] بندگان بیناست

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا عَامِنَا فَأَعْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَفَنَا
عَذَابَ النَّارِ

۱۷

الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ
وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ

۱۸

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ
قَابِئًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۱۹

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ
يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

۲۰

فَإِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ اتَّبَعَنِ وَقُلْ
لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْأُمِّيِّينَ ءَأَسْلَمْتُمْ فَإِنْ أَسْلَمُوا
فَقَدْ أَهْتَدُوا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَاللَّهُ بَصِيرٌ
بِالْعِبَادِ

۲۱
۴۴

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّكَ بَغْيًا
حَقًّا وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ
فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

۲۲

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا
لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ

آنان که گویند: پروردگارا، ما ایمان آوردیم پس برای ما
گناهانمان را ببامرز و ما را از آتش دوزخ نگاه دار

آن شکیبایان و راستان- راستگویان و راستکاران- و
فرمانبرداران و انفاقکنندگان و آمرزشخواهان در
سحرگاهان.

خدای یکتا- الله- که همیشه به عدل و داد بود و باشد،
گواهی داد که جز او خدایی نیست و فرشتگان و
دانشمندان نیز [گواهی دادند] جز او خدایی نیست، که
توانای بی‌همتا و دانای استوار کار است.

همانا دین- دین راست و درست- نزد خدا اسلام است. و
کسانی که کتابشان داده‌اند- جهودان و ترسایان- اختلاف
نکردند مگر پس از آنکه دانش و آگاهی [به دین حق]
بدیشان آمد، از روی بدخواهی و حسد میان خویش و هر که
به آیات خدا کافر شود پس [بداند که] خدا زود حساب
است.

اگر با تو ستیزه و گفتگو کنند، بگو: من روی خود را به سوی
خدا نهاده‌ام و پیروانم نیز [چنین کرده‌اند]، و به آنان که
کتابشان داده‌اند و به آنان که کتاب [آسمانی] ندارند-
مشرکان- بگو: آیا شما هم [به خدا] روی نهاده‌اید- خدای
را گردن نهاده‌اید؟ پس اگر [خدای را] گردن نهاده‌اند راه
راست یافته‌اند و اگر روی بگردانند بر تو رساندن پیام
است و بس، و خدا به [حال] بندگان بیناست.

آنان را که به آیات خدا کافر می‌شوند و پیامبران را به ناحق
می‌کشند و کسانی از مردم را که به عدل و داد فرمان
می‌دهند می‌کشند به عذابی دردناک مژده ده.

اینانند که کارهایشان در این جهان و آن جهان تباه شده است
و هیچ یاری‌کننده‌ای ندارند.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِّنْهُمْ وَهُمْ مُّعْرِضُونَ

آیا به کسانی که از کتاب- تورات- بهره‌ای بدادندشان ننگریستی که چون به کتاب خدا خوانده شوند تا میانشان داوری کند، گروهی از آنها پشت می‌کنند در حالی که [از حکم خدا] رویگردانند؟

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَن تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ وَغَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

این از آن روست که گفتند: آتش به ما نرسد مگر روزهایی چند. و این دروغها که می‌ساختند آنها را در دینشان فریفته کرده است.

فَكَيْفَ إِذَا جَمَعْتَهُمْ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

پس چگونه خواهد بود [حال آنان] آنگاه که فراهم آوریمشان برای روزی که هیچ شکی در آن نیست و هر کسی را آنچه کرده است بتمامی پاداش دهند و بر آنان ستم نرود؟

قُلِ اللَّهُمَّ مَلِكُ الْمَلِكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَن تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّن تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَن تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَن تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

بگو: بار خدایا، ای خداوند پادشاهی- فرمانروایی-، به هر که خواهی پادشاهی می‌دهی و از هر که خواهی پادشاهی باز می‌ستانی، هر که را خواهی بزرگی و ارجمندی می‌دهی و هر که را خواهی خوار می‌کنی نیکبها همه به دست توست، که تو بر همه چیز توانایی.

تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَمِيتِ وَتُخْرِجُ الْمَمِيتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَن تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

شب را در روز درمی‌آوری و روز را در شب درمی‌آوری، زنده را از مرده بیرون می‌آوری و مرده را از زنده بیرون می‌آوری، و به هر که خواهی بی‌شمار روزی می‌دهی.

لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَن تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقْلَةً وَيُحَذِّرْكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ ۗ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ

مؤمنان نباید کافران را به جای مؤمنان به دوستی گیرند و هر کس چنین کند از خدای در چیزی- پیوندی- نیست- از دین حق و از دوستی و خشنودی خدای بهره‌ای ندارد- مگر اینکه از آنان تقیه کنید- یعنی مگر آنکه از شر آنها بترسید و بخواهید از گزندشان حذر کنید- خداوند شما را از [نافرمانی] خویش بیم می‌دهد، و بازگشت به سوی خداست.

قُلْ إِن تُخَفُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ يُعَلِّمَهُ اللَّهُ وَيَعْلَمَ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

بگو: اگر آنچه را که در سینه‌های شماست پنهان دارید یا آشکار کنید خدا آن را می‌داند و هر چه را که در آسمانها و زمین است می‌داند و خدا بر هر چیزی تواناست.

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّحْضَرًا وَمَا
عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا^ط
وَيُحْذِرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ^ط وَاللَّهُ رَعُوفٌ بِالْعِبَادِ

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ
لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ^ط فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْكَافِرِينَ

إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَعِيسَىٰ ابْرَاهِيمَ وَعِيسَىٰ
عَلَى الْعَالَمِينَ

ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ^ط وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي
مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي^ط إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا
وَضَعَتْ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَىٰ^ط وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي
أُعِيدُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا
زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا
رِزْقًا قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنَّىٰ لَكَ هَذَا^ط قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ^ط
إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

پس پروردگارش او

روزی که هر کسی هر کار نیکی که کرده حاضر بیابد و هر
کار بدی که کرده دوست دارد که کاش میان او و کارهای
بدش جدایی دوری می‌بود. خدا شما را از [نافرمانی] خویش
بیم می‌دهد، و خدا به بندگان مهربان است.

بگو: اگر خدا را دوست می‌دارید پس مرا پیروی کنید تا خدا
شما را دوست دارد و گناهاتان را ببامزد، و خداوند
آمرزگار و مهربان است.

بگو: خدا و پیامبر را فرمان برید، پس اگر پشت کنند و
برگردند خدا کافران را دوست ندارد.

همانا خداوند آدم و نوح و خاندان ابراهیم و خاندان عمران
را بر جهانیان برگزید

فرزندانی که برخی‌شان از برخی دیگرند- فرزندان که از
پدران برگزیده زاده شده‌اند و در پاکی همانند یکدیگرند-
و خدا شنوا و داناست.

[یاد کن] آنگاه که آن عمران گفت: پروردگارا، نذر کردم که
آنچه در شکم من است آزاد باشد- آزاد از وابستگیهای
دنیا، و در خدمت پرستشگاه تو باشد-. پس از من بپذیر،
که تویی شنوا و دانا.

چون او را بزد، گفت: پروردگارا، او را دختر زادم!- و خدا
بدانچه زاد داناتر است و پسر چون دختر نیست- و او را
مریم نامیدم و او و فرزندان را از [آسیب] شیطان
رانده‌شده به پناه تو می‌سپارم.

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ ^ط قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ

آنگاه- یا در آنجا- زکریا پروردگار خویش را بخواند، گفت: پروردگارا، مرا از نزد خود فرزندی پاک ببخش، که تویی شنوای دعا.

پس فرشتگان او را، در حالی که در نمازخانه به نماز ایستاده بود، آواز دادند: خدا تو را به یحیی نوید می‌دهد، او کلمه خدا- یعنی عیسی- را باور دارد و مهتر و پارسا- خویشتن‌دار از زنان- و پیامبری از شایستگان است.

گفت: پروردگارا، چگونه مرا پسری باشد، و حال آنکه پیری به من رسیده، و زخم نازاست؟ گفت: چنین است، خدا آنچه خواهد می‌کند.

گفت: پروردگارا، برای من نشانه‌ای پدید کن. گفت: نشانه تو این است که سه روز با مردم سخن نگویی مگر به اشاره و پروردگار خود را بسیار یاد کن و در شبانگاه و بامداد به پاکی بستای.

و آنگاه که فرشتگان گفتند: ای مریم، خدا تو را برگزید و پاک گردانید و بر زنان جهانیان- زنان زمانه- برگزید.

ای مریم، خدای خود را با فروتنی فرمانبردار باش و با نمازگزاران سجود و رکوع کن.

این از خبرهای نهان- غیب- است که به تو وحی می‌کنیم و تو نزد آنان نبودى آنگاه که قلمهای خویش [به قرعه] می‌افکندند که کدامشان سرپرست مریم شود و تو نزدشان نبودى آنگاه که ستیزه و کشمکش می‌کردند.

آنگاه که فرشتگان گفتند: ای مریم، خدا تو را به کلمه‌ای از خود که نامش مسیح عیسی پسر مریم است نوید می‌دهد که در این جهان و آن جهان آبرومند و از مقربان- نزدیکان خداوند- است

۳۹

فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَى مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ

۴۰

قَالَ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ

۴۱

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً ^ط قَالَ ءَايَتُكَ إِلَّا أَنْ تَكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْرًا ^ط وَادْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَرِ

۴۲

۴۶ر

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَمْرُؤُا إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَأَصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ

۴۳

يَمْرُؤُا أَقْنِي لِرَبِّكِ وَأَسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ

۴۴

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلقُونَ أَقْلَمَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرِيْمَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ

۴۵

إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَمْرُؤُا إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيْحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ

و با مردم در گهواره و در بزرگسالی سخن می‌گوید و از نیکان و شایستگان است.

قَالَتْ رَبِّ أُنَى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ قَالَتْ
 كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ
 كُن فَيَكُونُ

۴۷

مریم گفت: پروردگارا، چگونه مرا فرزندی تواند بود و حال آنکه هیچ آدمی مرا نسوده است؟ گفت: چنین است، خدای آنچه خواهد می‌آفریند چون چیزی را اراده کند به آن گوید: باش! پس می‌باشد.

وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنجِيلَ

۴۸

و او را کتاب و حکمت و تورات و انجیل می‌آموزد

وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن
 رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ
 فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ
 وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُم بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا
 تَدْخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ
 مُّؤْمِنِينَ

۴۹

و فرستاده‌ای [گرداند] به سوی فرزندان اسرائیل که همانا شما را نشانه و حجتی از پروردگارتان آورده‌ام که به خواست و فرمان خدا برایتان از گل بسان پرنده‌ای می‌سازم و در آن می‌دمم پس پرنده‌ای می‌شود، و به خواست و فرمان خدا نابینایان مادرزاد و پیمس را بهبود می‌بخشم و مرده را زنده می‌کنم، و شما را از آنچه می‌خورید و در خانه‌هایتان انداخته می‌کنید خبر می‌دهم. هر آینه در این [کار] برای شما اگر مؤمن باشید نشانه‌ای است

وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَلِأَحْلِ لَكُمْ بَعْضَ
 الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَاتَّقُوا
 اللَّهَ وَأَطِيعُوا

۵۰

و تورات را که در پیش من است- پیش از من آمده است- باور دارنده‌ام و [آمده‌ام] تا برخی از آنچه را که بر شما حرام شده است برایتان حلال کنم و با نشانه‌ای از پروردگارتان نزد شما آمده‌ام، پس از خدا پروا کنید و مرا فرمان برید

إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ

۵۱

همانا خدای یکتا- الله- پروردگار من و شماست، پس او را بپرستید. این است راه راست.

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَىٰ
 اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَأَشْهَدُ
 بِأَنَّا مُسْلِمُونَ

۵۲
 حزب ۲۳

و چون عیسی کافری آنان را آشکارا دریافت، گفت: یاوران من به سوی خدا کیانند؟ حواریان- یاران ویژه او- گفتند: ما یاوران [دین] خداییم به خدا ایمان آوردیم و گواه باش که ما گردن‌نهاد و فرمانبرداریم

رَبَّنَا ءَامَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ
الشَّاهِدِينَ

آنها

۵۴ وَمَكْرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرِينَ

إِذْ قَالَ اللَّهُ يٰعِيسَىٰ إِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَيَّ وَمُطَهِّرُكَ
مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ
كَفَرُوا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۗ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ
بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

۵۵
۴۷۲

فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأَعَذِبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِّن نَّاصِرِينَ

۵۶

وَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ ۗ
وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ

۵۷

۵۸ ذٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ

إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ ءَادَمَ ۗ خَلَقَهُ مِن تُرَابٍ
ثُمَّ قَالَ لَهُ ۖ كُنْ فَيَكُونُ

۵۹

۶۰ أَحَقُّ مِن رَبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ الْمُمْتَرِينَ

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِن بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ
تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ
وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ۗ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَل لَّعْنَتَ اللَّهِ عَلَى
الْكَٰذِبِينَ

۶۱

پروندگان، به آنچه فرو فرستادی ایمان آوردیم و [این] پیامبر را پیروی کردیم، پس [نام] ما را با گواهان- که به پیام رسانی پیامبران گواهی دادند- بنویس.

آنگاه که خداوند گفت: ای عیسی، من تمام‌گیرنده و بردارنده توام به سوی خود و پاک‌کننده توام از آنان که کافر شدند و کسانی را که از تو پیروی کردند تا روز رستاخیز بالادست آنان که کفر ورزیدند قرار خواهم داد. سپس بازگشتت به سوی من است، پس در آنچه اختلاف می‌کردید میان شما داوری خواهم کرد.

اما کسانی را که کافر شدند در این جهان و آن جهان عذابی سخت خواهم کرد و یاری‌کنندگانی ندارند.

و اما آنان که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند، پس [خدا] پاداششان را تمام دهد، و خدا ستمکاران را دوست نمی‌دارد.

این که بر تو می‌خوانیمش- داستان زکریا و یحیی و مریم و عیسی- از آیات- سخنان خداوند و نشانه‌های راستی و درستی رسالت تو- و یاد و پند- یعنی قرآن- با حکمت است.

همانا داستان عیسی نزد خداوند مانند داستان آدم است، او را از خاک آفرید سپس به او گفت: باش! پس ببود.

[این] حق- سخن راست و درست- از پروردگار توست، پس از شک‌داران مباش.

پس هر که با تو، پس از آن دانشی که به تو رسید، در باره او- عیسی یا آن حق- ستیزه و جدل کند، بگو: بیایید تا ما و شما پسران خویش و زنان خویش و خودمان را- کسی را که به منزله خودمان است- بخوانیم، آنگاه دعا و زاری کنیم و لعنت خدای را بر دروغگویان بگردانیم.

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ
لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

همانا، این داستان راست و درست [مسیح] است. و خدایی جز خدای یکتا- الله- نیست و هر آینه خدا توانای بی‌همتا و دانای با حکمت است.

۶۳

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ

پس اگر پشت کنند و برگردند، خداوند به [حال] تباہکاران داناست.

۶۴

۴۸۲

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ
أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا
بَعْضًا أَرْبَابًا مِّنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا
مُسْلِمُونَ

بگو: ای اهل کتاب بیایید به سوی سخنی [گراییم] که میان ما و شما یکسان است: این که جز خدای یکتا را نپرستیم و چیزی را با او انباز نسازیم و برخی از ما برخی را به جای خدای یکتا به خدایی نگیرد. پس اگر پشت کنند و برگردند بگویید: گواه باشید که ما مسلمانیم- خدای یکتا را گردن نهاده ایم-.

۶۵

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَاجُّونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أُنزِلَتْ
التَّوْرَةُ وَالْإِنْجِيلُ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

ای اهل کتاب چرا در باره ابراهیم ستیزه می‌کنید- هر کدام او را به کیش خود می‌پندارید- و حال آنکه تورات و انجیل فرو نیامده است مگر پس از او؟ آیا در نمی‌یابید؟

۶۶

هَآأَنْتُمْ هَآؤُلَآءِ حَاجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ
تُحَاجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا
تَعْلَمُونَ

هان! شما همانهایید که در باره آنچه بدان دانشی دارید- در باره عیسی

۶۷

مَا كَانَ إِبْرَاهِيمَ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا
مُّسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

ابراهیم نه جهود بود و نه ترسا بلکه حق‌گرایی مسلمان بود، و از مشرکان نبود.

۶۸

إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لَلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهَذَا النَّبِيُّ
وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ

هر آینه نزدیکترین مردم به ابراهیم کسانی‌اند که او را پیروی کردند و این پیامبر و آنان که [به این پیامبر] ایمان آورده‌اند، و خدا دوست و کارساز مؤمنان است.

۶۹

وَدَّتْ ظَالِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّونَكُمْ وَمَا
يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ

گروهی از اهل کتاب دوست می‌دارند که کاش شما را گمراه کنند و حال آنکه گمراه نمی‌کنند مگر خود را، و نمی‌فهمند.

۷۰

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ
تَشْهَدُونَ

ای اهل کتاب، چرا به آیات خدا- نشانه‌های نبوت رسول الله

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ
الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

وَقَالَتْ طَآئِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ ءَامِنُوا بِالَّذِي أُنزِلَ عَلَيَّ
الَّذِينَ ءَامِنُوا وَجَهَ النَّهَارِ وَكَفَرُوا ءَاخِرَهُ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ

وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا لِمَنْ تَبِعَ دِينَكُمْ قُلْ إِنَّ الْهُدَىٰ هُدَىٰ
اللَّهِ أَنْ يُؤْتَىٰ أَحَدٌ مِّثْلَ مَا أُوتِيْتُمْ أَوْ يُحَاجُّكُمْ عِنْدَ
رَبِّكُمْ قُلْ إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلِيمٌ

يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ إِنْ تَأْمَنَهُ بِعِنطَارٍ يُودِّهَ إِلَيْكَ
وَمِنْهُمْ مَنْ إِنْ تَأْمَنَهُ بِدِينَارٍ لَا يُؤَدِّهَ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ
عَلَيْهِ قَائِمًا ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيِّينَ
سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

بَلَىٰ مَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ

إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا
أُولَٰئِكَ لَا خَلْقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا
يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

ای اهل کتاب، چرا حق را به باطل می‌آمیزید- مشتبه می‌سازید- و حق را پنهان می‌دارید و حال آنکه خود می‌دانید؟

گروهی از اهل کتاب گفتند: به آنچه بر مؤمنان فرو آمده، در آغاز روز ایمان آرید و در پایان روز انکار کنید، تا مگر [از دین خود] باز گردند- یعنی در شک افتند-.

و [با این ترفند گفتند: اعتماد مکنید مگر به کسی که پیرو دین شما باشد- بگو: رهنمونی [به راه راست] رهنمونی خداست- تا مبدا کسی را همانند آنچه به شما داده‌اند- قبله مستقل- بدهند، یا [بتوانند] نزد پروردگارتان بر شما حجت آورند. بگو: همانا فضل- نعمت نبوت و دین و قبله مستقل یا برتری و افزونی- به دست خداوند است، هر که را خواهد دهد، و خدا فراخی‌بخش و داناست.

هر که را خواهد به مهر و بخشایش خویش ویژه گرداند و خدا خداوند افزونی و بخشش بزرگ است.

و از اهل کتاب کس هست که اگر او را بر پوست گاوی پر از زر- کنایه از مال بسیار- امین داری- بدو سپاری- آن را به تو بازگرداند، و از آنها کس هست که اگر او را بر دیناری امین داری به تو بازگرداند مگر پیوسته بر سر او ایستاده باشی- که ناچار شود- این از آن روست که گفتند: بر ما در باره امی‌ها- غیر اهل کتاب- راهی [به اعتراض] نیست. و خود می‌دانند که بر خدا دروغ می‌بندند.

آری هر که به پیمان خود وفا نماید و پرهیزگاری کند، خدا پرهیزگاران را دوست دارد.

همانا کسانی که در برابر پیمان خدا و سوگندهای خویش بهایی اندک می‌ستانند در آخرت بهره‌ای ندارند و خدا در روز رستاخیز با آنان سخن نگوید و به آنها ننگرد و [از آلودگی گناهان] پاکشان نسازد- یا: آنان را نستايد- و ایشان را عذابی است دردناک.

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلُودُونَ أَلْسِنَتَهُم بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ
مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ
اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ

و از آنان گروهی هستند که زبان خویش را به خواندن کتاب
– دستنوشته خودشان– چنان می‌گردانند تا پندارید که آن
از کتاب– تورات– است و حال آنکه از کتاب نیست و گویند
که آن از نزد خداست در حالی که از نزد خدا نیست، و بر
خدا دروغ می‌بندند و خود می‌دانند.

مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ
ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ
كُونُوا رَبَّيْنَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ
تَدْرُسُونَ

هیچ آدمی را نسزد که خداوند به او کتاب و حکم– حکمت؛
دانش گفتار و کردار درست، یا فرمان حکم راندن– و
پیامبری دهد آنگاه وی به مردم گوید: بندگان من باشید نه
بندگان خدا و لیکن [گوید:] خداشناسان و خداپرستان
باشید بدان سبب که کتاب خدا را به دیگران می‌آموزید و
خود به خواندن آن می‌پرداختید

وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّنَ أَرْبَابًا
أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

و نه شما را فرمان دهد که فرشتگان و پیامبران را به
خدایی گیرید. آیا شما را پس از آنکه مسلمان– تسلیم حق–
شده باشید به کفر فرمان می‌دهد؟!

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ
وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ
بِهِ ۖ وَلَتُنصُرُنَّهُ ۚ قَالَ أَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ
إِصْرِي ۗ قَالُوا أَقْرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا ۚ وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ
الشَّاهِدِينَ

و [یاد کن] آنگاه که خدا از پیامبران [و اmentهای ایشان]
پیمان گرفت که چون شما را کتاب و حکمت دادم سپس
پیامبری نزد شما آمد که آنچه را با شماست باور داشت و
راست انگاشت باید به او بگروید و یاری‌اش کنید. [آنگاه]
گفت: آیا اقرار دارید و بر این [کار] پیمان مرا پذیرفتید؟
گفتند: اقرار داریم. فرمود: پس گواه باشید و من هم با
شما از گواهانم.

فَمَنْ تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

پس هر که پس از آن [پیمان و اقرار] پشت کند و برگردد،
آنانند بدکاران نافرمان.

أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ

آیا جز دین خدا می‌جویند، و حال آنکه هر که [و هر چه] در
آسمانها و زمین است خواه و ناخواه او را گردن نهاده است،
و همه به سوی او بازگردانده می‌شوند.

قُلْ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ
وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ
وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

بگو: به خدا و آنچه بر ما و بر ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و فرزندان و نوادگان او فرو فرستاده شده، و به آنچه به موسی و عیسی و پیامبران از پروردگارشان داده شده ایمان داریم میان هیچ یک از ایشان جدا نکنیم- فرق ننهیم- و ما او را گردن‌نهاده و فرمانبرداریم.

۸۵

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي
الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ

و هر که جز اسلام دینی بجوید هرگز از او پذیرفته نشود و او در آن جهان از زیانکاران است.

۸۶

كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا أَنَّ
الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ

چگونه خداوند گروهی را راه نماید که پس از ایمانشان و پس از آنکه گواهی دادند که این پیامبر- محمد

۸۷

أُولَٰئِكَ جَزَاءُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ
أَجْمَعِينَ

آنان سزایشان این است که لعنت خدا و فرشتگان و همه مردمان بر آنها باشد.

۸۸

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ

در آن- لعنت و آتش دوزخ- جاویدانند عذاب از ایشان سبک نشود و مهلتشان ندهند.

۸۹

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ

مگر کسانی که پس از آن [که کافر شدند] توبه کردند و نیکوکار و راست‌کردار شدند که خدا آمرزگار و مهربان است.

۹۰

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ أزدَادُوا كُفْرًا لَّن
تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ

همانا کسانی که پس از ایمانشان کافر شدند و سپس بر کفر بیفزوندند، توبه‌شان هرگز پذیرفته نشود و آنانند گمراهان.

۹۱

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ
أَحَدِهِمْ مِْلٌ أَلْأَرْضِ ذَهَبًا وَلَوْ أَفْتَدَىٰ بِهِ ۗ أُولَٰئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِّن نَّاصِرِينَ

همانا کسانی که کافر شدند و بر کفر مردند از هیچ یک از آنها اگر چه همه زمین را که پر از زر باشد برای بازخرید خود دهد [تا از عذاب دوزخ بازرهد] هرگز پذیرفته نشود، آنان را عذابی است دردناک و هیچ یاری‌کننده‌ای ندارند.

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ

كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلالًا لِبَنِي إِسْرَائِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَائِيلُ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرَةُ قُلْ فَأْتُوا بِالتَّوْرَةِ فَاتْلُوهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

فَمَنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ

فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ ءَامِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ

قُلْ يَٰأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ

قُلْ يَٰأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ تَبِعُونَهَا عِوَجًا وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

يَٰأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنْ تُطِيعُوا فَرِيقًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ

هرگز به نیکی [راستین] دست نیابید مگر آنکه از آنچه دوست دارید انفاق کنید، و هر چه انفاق کنید خدا به آن داناست.

همه خوردنیها برای فرزندان اسرائیل حلال بود- پیش از آنکه تورات فرو آید-، مگر آنچه اسرائیل- یعقوب- بر خود حرام کرده بود. [ولی جهودان گویند: این حرامها از پیش بوده است.] بگو: اگر راست می‌گویید. پس تورات را بیاورید و آن را بخوانید.

پس هر کس از این پس بر خدا دروغ سازد آنانند ستمکاران.

بگو: خدا راست گفت، پس آیین ابراهیم را پیروی کنید که حق‌گرای بود و از مشرکان نبود.

هر آینه نخستین خانه‌ای که برای [پرستش] مردم نهاده شده همان است که در بکه- محل ازدحام جایگاه کعبه در مکه- است که با برکت است و جهانیان را راهنماست.

در آن

بگو: ای اهل کتاب، چرا به نشانه‌های خدا کفر می‌ورزید؟ و خدا بر آنچه می‌کنید گواه است.

بگو: ای اهل کتاب، چرا کسانی را که ایمان آورده‌اند از راه خدا باز می‌دارید در حالی که آن [راه راست] را کژ می‌خواهید؟ و شما خود [بر راستی و درستی آنچه انکار می‌کنید] گواهید، و خداوند از آنچه می‌کنید غافل نیست.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اگر گروهی از کسانی را که کتاب داده شده‌اند فرمان برید شما را پس از ایمانتان به کافری برند.

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ آيَاتُ اللَّهِ
وَفِيكُمْ رَسُولُهُ ۗ وَمَنْ يَعْتَصِم بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَىٰ
صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ ۚ وَلَا تَمُوتُنَّ
إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ۚ وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ
فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِّنَ
النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِّنْهَا ۚ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ ۚ
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

وَلَتَكُن مِّنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا
جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ ۚ وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ أُسْوَدَّتْ
وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا
كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

وَأَمَّا الَّذِينَ أَبْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ ۗ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ
ظُلْمًا لِّلْعَالَمِينَ

و چگونه کافر می‌شوید و حال آنکه آیات خدا بر شما خوانده می‌شود و فرستاده او در میان شماست؟! و هر کس به [دین و کتاب] خدا چنگ زند هر آینه به راه راست راه یافته است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، ترس از خدای را چنانکه شایسته ترس از اوست پیشه کنید و ممیرید مگر در حالی که مسلمان باشید.

و همگی به ریسمان خدای- توحید، دین و کتاب خدا- چنگ زنید و پراکنده مشوید، و نعمت خدای را بر خود یاد کنید آنگاه که با یکدیگر دشمن بودید پس میان دلهای شما همدمی و پیوند داد تا به نعمت وی- اسلام و الفت- با هم برادر گشتید، و بر لبه پرتگاهی از آتش بودید پس شما را از آن رهانید. خدا اینچنین آیات خود را برای شما روشن بیان می‌کند تا مگر راه یابید.

و باید از شما گروهی باشند که به نیکی بخوانند و به کارهای پسندیده فرمان دهند و از کارهای زشت و ناپسند باز دارند، و آنانند رستگاران.

و همانند کسانی مباحثید که پس از آنکه دلایل روشن بدیشان رسید پراکندگی و اختلاف نمودند، و آنها را عذاب است بزرگ،

در روزی که رویهایی سپید گردد و رویهایی سیاه اما آنان که رویهاشان سیاه گردد [گویندشان:] آیا پس از ایمان آوردتان کافر شدید؟! پس بچشید عذاب را به سزای آنکه کفر می‌ورزیدید.

اما آنان که رویهاشان سپید شود، در مهر و بخشایش خدایند [و] در آن جاویدانند.

این آیات خداست که براستی و درستی بر تو می‌خوانیم، و خدای بر جهانیان هیچ ستمی نمی‌خواهد.

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ
الْأُمُورُ

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ ءَامَنَ أَهْلُ
الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِّنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ
الْفَالْسِقُونَ

لَنْ يَضُرُّكُمْ إِلَّا أَذَىٰ ۖ وَإِنْ يُقْتَلُوا يُوَلَّوْكُمْ الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا
يُنصَرُونَ

ضَرَبْتَ عَلَيْهِمُ الدِّلَّةَ أَيْنَ مَا تُلَقِفُوا إِلَّا بِجَبَلٍ مِّنَ اللَّهِ
وَحَبَلٍ مِّنَ النَّاسِ وَبَاءُوا بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَضَرَبْتَ
عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةَ ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ
اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ ۚ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا
يَعْتَدُونَ

لَيْسُوا سَوَاءً ۗ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ
اللَّهِ ءَأَنَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ
عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ ۗ وَأُولَٰئِكَ مِنَ
الصَّالِحِينَ

وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ

و خدای راست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، و همه کارها به خداوند باز می‌گردد.

شما بهترین امتی هستید که برای مردمان پدیدار شده‌اید، که به کارهای پسندیده فرمان می‌دهید و از کارهای زشت و ناپسند بازمی‌دارید و به خدای ایمان دارید و اگر اهل کتاب ایمان آورده بودند هر آینه برایشان بهتر بود، برخی از آنان مؤمنند و بیشترشان بدکاران نافرمانند.

هرگز به شما زیان و گزند نمی‌رسانند، مگر اندک رنج و آزاری، و اگر با شما کارزار کنند به شما پشت نکنند- به هزیمت شوند- و آنگاه یاری و پیروزی نیابند.

هر جا یافته شوند [مهر] خواری بر آنان زده شده است، مگر به زنجاری- امانی یا پیمانی یا دستاویزی- از خدای و زنجاری از مردم [دست داشته باشند]. و به خشمی از خدای بازگشتند- یعنی سزاوار خشم خدای گشتند- و [مهر] درماندگی و بیچارگی بر آنان زده شده این بدان سبب است که به آیات خدا کفر می‌ورزیدند و پیامبران را به ناروا می‌کشتند، این از آن روست که نافرمانی کردند و از اندازه درمی‌گذشتند.

یکسان و برابر نیستند، از اهل کتاب گروهی [به فرمانبرداری خدای] ایستاده‌اند، آیات خدا را شبانگهان می‌خوانند و سجد می‌کنند.

به خدا و روز بازپسین ایمان دارند و به کار نیک و پسندیده فرمان می‌دهند و از بدی و زشتی بازمی‌دارند و خود در کارهای نیک می‌شتابند، و اینان از نیکان و شایستگانند.

و هر کار نیکی که کنند هرگز ناسپاسی نبینند و خداوند به [حال] پرهیزگاران داناست.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
مِنَ اللَّهِ شَيْئًا ۖ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ

کسانی که کافر شدند- گروهی دیگر از اهل کتاب که ایمان
نیاورده‌اند- هرگز مالها و فرزندانشان آنان را از [عذاب]
خدا هیچ سودی نخواهد داشت- به کارشان نیاید و
نرهندشان- و آنان دوزخیانند و در آن جاویدانند.

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا
صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتُهُ ۗ وَمَا
ظَلَمَهُمُ اللَّهُ ۖ وَلَكِنْ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

داستان آنچه در این زندگی دنیا هزینه می‌کنند چون
داستان بادی است با سرمایی سخت که به کشتزار گروهی
که به خود ستم کرده‌اند برسد و آن را نابود کند و خدا به
آنان ستم نکرد و لیکن خود بر خویشان ستم می‌کنند.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةً مِّن دُونِكُمْ لَا
يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ
أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ
الْآيَاتِ ۖ إِن كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از غیر خودتان دوست همدل
و همراز مگیرید، که در کار شما از هیچ تباهی فروگذار
نکنند، دوست دارند که شما در رنج باشید همانا دشمنی از
دهانشان- گفتارشان- پیداست، و آنچه دلهایشان پنهان
می‌دارد بزرگتر- بدتر و زشت‌تر- است. برآستی که این
آیات را برای شما روشن بیان کردیم، اگر خرد را کار بندید.

هَٰئَنتُمْ أَوْلَاءُ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ
بِالْكِتَابِ كُلِّهِ ۗ وَإِذَا لَقُوكُمْ قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُوا
عَلَيْكُمْ بِالْأَنَامِلِ ۚ مِنَ الْغَيْظِ قُلْ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ ۗ إِنَّ
اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

این شما بودید که آنان را دوست می‌دارید، اما آنها شما را
دوست نمی‌دارند و حال آنکه شما به همه کتابها [ی آسمانی]
ایمان دارید، و چون شما را دیدار کنند، گویند: ما نیز
گرویده‌ایم و چون تنها شوند سرانگشتان خویش از خشم به
دندان گزند. بگو: به خشم خویش بمیرید، که خدا بدانچه
در سینه‌هاست- نیت‌های شما- داناست.

إِن تَمَسَّكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِن تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ
يَفْرَحُوا بِهَا ۗ وَإِن تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ
شَيْئًا ۖ إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ حَٰطٍ

اگر نیکی به شما رسد آنان را ناخوش آید و اندوهگین سازد
و اگر بدی [و شکستی] به شما رسد بدان شاد شوند. و اگر
شکیبایی و پرهیزگاری کنید ترفند و نیرنگشان هیچ زبانی
به شما نرساند، که خدای بدانچه می‌کنند [دانایی]
فراگیرنده است.

وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِينَ مَقْعِدًا لِلْقِتَالِ
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

و [یاد کن] آنگاه که بامداد از نزد کسان خویش بیرون رفتی
و [و] مؤمنان را در جایگاه‌هایی برای جنگ- احد- جای
می‌دادی، و خدا شنوا و داناست.

إِذْ هَمَّتْ طَّائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيَهُمَا وَعَلَى
اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

۱۲۳

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرِ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ

۱۲۴

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُمِدَّكُمْ رَبُّكُمْ
بِثَلَاثَةِ آءَالِفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُنزَلِينَ

۱۲۵

بَلَىٰ إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ فُورِهِمْ هَذَا
يُمِدَّكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آءَالِفٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ
مُسَوِّمِينَ

۱۲۶

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُمْ بِهِ
وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

۱۲۷

لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنْقَلِبُوا
خَائِبِينَ

۱۲۸

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ
فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ

۱۲۹

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ
وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۱۳۰
۵۵ر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ مَضَعَةً
وَأَتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

۱۳۱

وَأَتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ

۱۳۲

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

آنگاه که دو گروه از شما آهنگ سستی [و اندیشه بددلی] کردند و حال آنکه خدا یار و کارساز آنان بود، و مؤمنان باید بر خدا توکل کنند و بس.

و هر آینه خداوند شما را در [جنگ] بدر در حالی که ناتوان بودید- به علت کمی سپاه و سازوبرگ جنگ- یاری داد، پس از خدا پروا کنید، باشد که سپاس گزارید.

آنگاه که به مؤمنان می‌گفتی: آیا شما را بسنده نیست که پروردگارتان شما را به سه هزار فرشته فرورستاده مدد رساند؟

آری، اگر شکیبایی- پایداری- ورزید و پرهیزگاری پیشه کنید و آنان- دشمنان- در این خشم و شتاب خویش بر شما بنازند، پروردگارتان شما را با پنج هزار فرشته نشاندار مدد می‌رساند.

و این- مدد فرشتگان- را خدا جز مژده‌ای برای شما نکرد و تا دل‌هایتان بدان آرام گیرد، و یاری و پیروزی نیست مگر از نزد خدای توانای بی‌همتا و دانای استوارکار.

[شما را یاری و پیروز کرد] تا گروهی از [سپاه] آنها را که کافر شدند بریده گرداند [و براندازد] یا سرکوبشان کند پس نومید و شکست‌خورده باز گردند.

از این کار- عذاب یا پذیرفتن توبه آنها- چیزی به دست تو نیست، یا توبه آنان را بپذیرد یا عذابشان کند که آنها ستمکارند.

و خدای راست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، هر که را خواهد- شایسته بیند- بیامرزد و هر که را خواهد- سزاوار یابد- عذاب کند. و خدا آمرزگار و مهربان است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، ربا را که افزودنیها بر افزوده‌هاست- سودهایی است چند برابر- مخورید و از خدا بترسید باشد که رستگار شوید.

و از آتشی که برای کافران آماده شده بپرهیزید.

و خدا و پیامبر را فرمان برید باشد که در خور رحمت- مهر و بخشایش- شوید.

وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ
وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ

و بهشتیاید به سوی آمرزشی از پروردگارتان و بهشتی که فراخانی آن آسمانها و زمین است که از بهر پرهیزگاران آماده شده است،

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكُظُمِينَ الْغَيْظِ
وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ ۗ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

آنان که در آسانی- توانگری و فراخی و خوشی- و سختی- تنگدستی و زیان و ناخوشی- انفاق می‌کنند، و فروخورندگان خشم و درگذرندگان از مردم اند، و خدا نیکوکاران را دوست دارد،

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ
فَأَسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ
يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ

و آنان که چون کار نکوهیده و زشتی کنند یا [با ارتکاب دیگر گناهان- یا گناهان کوچک-] بر خویشتن ستم کنند خدای را به یاد آرند و برای گناهانشان آمرزش خواهند- و جز خدا کیست که گناهان را ببامرزد؟- و بر آنچه کرده‌اند، در حالی که [بدی و زشتی و کیفر آن را] می‌دانند، نپایند

أُولَٰئِكَ جَزَاءُهُمْ مَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَجَنَّتِ تَجْرِي مِّن
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَنِعْمَ أَجْرُ الْعَمِلِينَ

اینان پاداششان آمرزشی است از پروردگارشان و بهشت‌هایی که جویها از زیر آنها روان است در آنها جاویدانند، و نیکو مزدی است مزد عمل کنندگان.

قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ

پیش از شما روشها و نهادهایی- ستهای الهی در هلاک امتهای - بود که گذشت، پس در زمین بگردید و بنگرید که سرانجام آنها که [پیامها و نشانه‌های خدا را] دروغ انگاشتند چگونه بود.

هَذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ

این بیانی است برای مردم، و رهنمونی [به راه راست] و پندی برای پرهیزگاران.

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

و سستی مکنید و اندوهگین مباشید که شما برترید، اگر مؤمن باشید.

إِن يَمَسُّكُمُ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ ۗ وَتِلْكَ
الْآيَاتُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا
وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ

اگر شما را زخمی رسد آن گروه- کافران- را نیز زخمی مانند آن رسید، و این روزها- پیروزیها و شکستها- را میان مردمان می‌گردانیم [تا آنها را بیازماییم] و تا خدا کسانی را که ایمان آورده‌اند باز شناسد- یعنی تا معلوم سازد و بشناساند، و آنان که نمی‌دانند بدانند- و از شما شهیدانی- یا گواهانی- برگیرد و خدا ستمکاران را دوست ندارد- اگر چه گاهی به ظاهر پیروز شوند-

وَلِيْمَحِصَ اللّٰهُ الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا وَيَمْحَقَ الْكٰفِرِيْنَ

و تا کسانی را که ایمان آورده‌اند پاک و ناب گرداند و کافران را تباہ و نابود کند.

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذِيْنَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصّٰبِرِيْنَ

آیا پنداشته‌اید که به بهشت درمی‌آیید و حال آنکه هنوز خدا کسانی از شما را که جهاد کردند و شکیبایان- پایداران - را معلوم نکرده است؟

وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوْهُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُوْنَ

و شما پیش از آنکه با مرگ رویاروی شوید آرزوی آن می‌کردید- پس از جنگ بدر- اینک آن را دیدید- در جنگ احد- و به آن می‌نگرید [و به آن تن در نمی‌دهید]

وَمَا مُحَمَّدٌ اِلاَّ رَسُوْلٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ اَفَايْنِ مَاتَ اَوْ قُتِلَ اُنْقَلَبْتُمْ عَلٰى اَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلٰى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللّٰهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللّٰهُ الشّٰكِرِيْنَ

و محمد

و هیچ کس جز به فرمان خدا نمیرد، نبشته‌ای [است] مدّت دار. و هر که پاداش این جهان خواهد او را از آن دهیم و هر که پاداش آن جهان خواهد او را از آن دهیم، و زودا که سپاسگزاران را پاداش دهیم.

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تَمُوْتَ اِلاَّ بِاِذْنِ اللّٰهِ كِتٰبًا مُّوَجَّلًا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهٖ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْاٰخِرَةِ نُؤْتِهٖ مِنْهَا وَسَنَجْزِي الشّٰكِرِيْنَ

و بسا پیامبری که خدا پرستان بسیار- یا هزاران تن- همراه وی کارزار کردند، پس بدانچه در راه خدا بدیشان رسید سستی و ناتوانی نکردند و [در برابر دشمن] زبونی و درماندگی نمودند، و خدا شکیبایان را دوست دارد.

وَكٰٓيْنٍ مِّنْ نَّبِيٍّ قَتَلَ مَعَهُ رَبِّيْونَ كَثِيْرًا فَمَا وَهَنُوْا لِمَا اَصَابَهُمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَمَا ضَعُفُوْا وَمَا اسْتَكٰنُوْا وَاللّٰهُ يُحِبُّ الصّٰبِرِيْنَ

و گفتارشان جز این نبود که گفتند: پرودگارا، گناهان ما را بیمارز و از گزافکاری ما در کارمان در گذر و گامهای ما را بر جای و استوار بدار و ما را بر گروه کافران یاری و پیروزی ده.

وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ اِلاَّ اَنْ قَالُوْا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوْبَنَا وَاِسْرٰفَنَا فِيْ اَمْرِنَا وَثَبَّتْ اَقْدَامَنَا وَاَنْصُرْنَا عَلٰى الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ

پس خدا پاداش این جهان- به یاری و پیروزی- و پاداش نیکی آن جهان بدادشان و خدا نیکوکاران را دوست می‌دارد.

فَعٰتَلَهُمُ اللّٰهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْاٰخِرَةِ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِيْنَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا يَرُدُّوكُمْ
 عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اگر آنها را که کافر شدند فرمان برید شما را بر پاشنه‌هایتان- به واپس‌تان: به دوران جاهلیت- باز می‌گردانند پس زیانکار خواهید گشت- یا زیان دیده باز خواهید گشت-.

[آنها یار و سرپرست شما نیستند] بلکه خداوند یار و سرپرست شماست و او بهترین یاری‌کنان است.

۱۵۰ بَلِ اللّٰهُ مَوْلَاكُمْ ۖ وَهُوَ خَيْرُ النَّصِيرِينَ

بزودی در دل کسانی که کافر شدند بیم و هراس افکنیم بدان سبب که برای خداوند چیزی را انباز گرفتند که برای آن دلیل و حجتی فرو نفرستاده است- یعنی باوری بی‌پایه است- و جایگاهشان آتش دوزخ است و ستمکاران را بد جایگاهی است.

۱۵۱ سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطٰنًا ۖ وَمَأْوَهُمُ النَّارُ وَبِئْسَ مَثْوٰى
 الظَّالِمِينَ

خداوند وعده خویش با شما راست کرد، هنگامی که [در جنگ بدر و در آغاز جنگ احد] به فرمان او دشمنان را می‌کشید، تا آنگاه که سستی و بددلی کردید و در کار [جنگ]- خالی کردن سنگر در گردنه احد- با یکدیگر اختلاف و کشمکش نمودید، و پس از آنکه آنچه دوست دارید به شما بنمود نافرمانی کردید، برخی از شما خواهان این جهان و برخی خواستار آن جهانند سپس شما را [به هزیمت]- در جنگ احد- از آنها واگردانید تا شما را بیازماید، و هر آینه از شما درگذشت، و خدا خداوند فزون‌بخشی بر مؤمنان است.

۱۵۲ وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللّٰهُ وَعَدَهُ ۗوَ إِذْ تَحْسُونَهُمْ بِاٰذِنِهٖ ۙ حَتّٰى
 اِذَا فَاشَلْتُمْ وَتَنْزَعْتُمْ فِي الْاَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِّنْۢ بَعْدِ مَا
 اٰرٰنَكُمْ مَا تُحِبُّونَ مِنْكُمْ مَّنۢ يُّرِيْدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَّنۢ
 يُّرِيْدُ الْاٰخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ ۗ وَلَقَدْ عَفَا
 عَنْكُمْ ۗ وَاللّٰهُ ذُو فَضْلٍ عَلٰى الْمُؤْمِنِيْنَ

آنگاه که می‌گریختید و دور می‌شدید- از میدان احد- و به هیچ کس توجه و التفات نمی‌کردید و پیامبر در پی شما می‌خواندنتان- که به جای خود بازگردید- پس شما را در برابر اندوهی- اندوه از دست‌دادن غنایم و کشته شدن برخی و برداشتن زخمها- اندوهی [دیگر]- ننگ شکست و شرم از خدا و رسول- سزا داد- اندوهتان را به اندوهی مهمتر بدل کرد- تا بر آنچه از دست دادید- از غنیمت و پیروزی- و بر آنچه به شما رسید- از رنج و آسیب- اندوهگین مشوید. و خدا بدانچه می‌کنید آگاه است.

۱۵۳ اِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلْوَنَ عَلٰى اَحَدٍ ۗ وَالرَّسُوْلُ يَدْعُوَكُمْ فِى
 اٰخْرٰنِكُمْ فَاتَّبِعْكُمْ غَمًّا بِعَمِّ لِكَيْلًا تَحْزَنُوْا عَلٰى مَا
 فَاتَكُمْ ۗ وَلَا مَا اَصْبَحْتُمْ ۗ وَاللّٰهُ خَبِيْرٌۢ بِمَا تَعْمَلُوْنَ

ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِّنْ بَعْدِ الْغَمِّ أَمَنَةً نُّعَاسًا يَغْشَى طَائِفَةً مِّنْكُمْ وَطَائِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَل لَّنَا مِنَ الْأَمْرِ مِن شَيْءٍ قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ يُخْفُونَ فِي أَنفُسِهِم مَّا لَا يُبْدُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَّا قُتِلْنَا هَاهُنَا قُلْ لَوْ كُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَى مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحِّصَ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُرَى لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَٰلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

وَلَيْن قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتْتَمَّ لِمَغْفِرَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٍ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ

سپس از پی آن غم، ایمنی و آرامشی بر شما فرستاد که گروهی از شما را خوابی سبک فرا گرفت. و گروهی در اندیشه خویشتن بودند، به خدا گمان ناروا داشتند، گمان دوران جاهلیت. می‌گویند: آیا ما را از این کار- جنگ و نتیجه آن- چیزی- اختیاری- هست؟ بگو: همه کارها خدای راست. در دل‌های خویش چیزی را نهان می‌دارند که برای تو آشکار نمی‌کنند. می‌گویند: اگر ما را از این کار چیزی- اختیاری- بود در اینجا کشته نمی‌شدیم. بگو: اگر در خانه‌های خود [هم] می‌بودید، کسانی که کشته شدن بر آنان نوشته شده بود هر آینه به سوی بسترهای مرگشان بیرون می‌آمدند، [تا آنچه خدا می‌داند بشود] و تا خدای آنچه را که در سینه‌های شماست بیازماید و آنچه را که در دل‌های شماست پاک کند و بپالاید و خداوند بدانچه در سینه‌هاست - نیتها- داناست.

کسانی از شما که روز رویارویی دو گروه- مسلمین و کفار- پشت کرده [از میدان کارزار] برگشتند همانا شیطان آنان را به سبب برخی از آنچه کرده بودند بلغزانید- یا خواست بلغزاند-. و هر آینه خدای از آنان درگذشت، که خدا آمرزگار و بردبار است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، مانند کسانی مباشید که کافر شدند و در باره برادرانشان که به سفر یا به جنگ رفته بودند [و مردند یا به شهادت رسیدند] گفتند: اگر نزد ما بودند نمی‌مردند و کشته نمی‌شدند تا خدای آن را دریغ و اندوهی کند در دل‌هایشان. و خداست که زنده می‌کند و می‌میراند و خدا بدانچه می‌کنید بیناست.

و اگر در راه خدا کشته شدید یا مردید، هر آینه آمرزش و بخشایش خدای از آنچه آنان گرد می‌آورند بهتر است.

وَلَيْنَ مُتَمِّمٌ أَوْ قَاتِلٌمٌ لِآلِي اللَّهِ مُحْشَرُونَ

و اگر بمیرید یا کشته شوید هر آینه به سوی خدا برانگیخته و فراهم می‌شوید.

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ
 الْقَلْبِ لَأَنْفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ
 وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
 يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ

۱۵۹

[ای پیامبر،] به مهر و بخشایشی از خداست که برای ایشان نرم شدی، و اگر درشتخوی سختدل بودی از گرد تو پراکنده می‌شدند. پس، از آنان درگذر و برای ایشان آمرزش بخواه و با آنان در کار [جنگ] مشورت کن، و چون بر [کاری] دل بنهادی بر خدای توکل کن که خدا توکل کنندگان را دوست دارد.

إِن يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِن يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ
 ذَا الَّذِي يَنْصُرْكُم مِّنْ بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
 الْمُؤْمِنُونَ

۱۶۰

اگر خدا شما را یاری دهد هیچ کس بر شما چیره نخواهد شد، و اگر شما را فرو گذارد کیست که پس از [فروگذاشتن] او شما را یاری کند؟ پس مؤمنان باید بر خدا توکل کنند و بس.

وَمَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يَعْلَمَ مَن يَغُلُّ وَمَنْ يَغْلُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ
 الْقِيَامَةِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

۱۶۱

و هیچ پیامبری را نرسد که خیانت کند و هر که خیانت کند با آن خیانتی که کرده روز رستاخیز بیاید و آنگاه به هر کسی [پاداش] آنچه کرده تمام داده شود و بر آنان ستم نرود.

أَفَمَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَن بَاءَ بِسَخَطٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَا وَهْ
 جَهَنَّمَ ۗ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

۱۶۲

آیا آن کس که خشنودی خدا را پیروی کرده مانند کسی است که به خشم خدا بازگشته- سزاوار خشم خدا شده- و جایگاه او دوزخ است؟ و بد بازگشتگاهی است.

هُم دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ

۱۶۳

ایشان- پیروان خشنودی خدا- نزد خدا پایه‌ها دارند، و خدا بدانچه می‌کنند بیناست.

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ
 أَنفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ
 الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۱۶۴

هر آینه خدای بر مؤمنان منت نهاد که در میانشان پیامبری از خودشان برانگیخت که آیات او را بر آنان می‌خواند و پاکشان می‌سازد و کتاب و حکمتشان می‌آموزد، در حالی که پیش از آن- آمدن پیامبر- هر آینه در گمراهی آشکاری بودند.

أَوْلَمَّا أَصَبْتُمْ مُمْسِبَةً قَدْ أَصَبْتُمْ مِثْلَهَا قُلْتُمْ أَلَيْسَ
 هَذَا قُلُّ هُوَ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
 قَدِيرٌ

۱۶۵

و آیا چون آسیبی به شما رسد که دو چندانش را- در جنگ بدر- [به دشمن] رسانده بودید می‌گویید: این از کجاست؟ بگو: آن از سوی خودتان است- که بر خلاف فرمان پیامبر سنگر را رها کردید-، همانا خدا بر همه چیز تواناست.

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ التَّيِّ الْجَمْعَانِ فَيَاذَنِ اللَّهُ وَلِيَعْلَمَ
الْمُؤْمِنِينَ

۱۶۷

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَاتَّبَعْنَاكُمْ هُمْ
لِلْكَفْرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا
لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ

۱۶۸

الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا قُلْ
فَادْرَعُوا عَنِ أَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۱۶۹

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أحيَاءٌ
عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرَزَقُونَ

۱۷۰

فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ
لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ

۱۷۱
حزب ۲۹

يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةِ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ
أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ

۱۷۲
۵۹ر

الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ
لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ

۱۷۳

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ
فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

و آنچه روز رویارویی دو گروه- مسلمانان و مشرکان- به
شما رسید به اذن خدا بود [تا شما را بیازماید] و تا مؤمنان
را باز شناسد

و تا کسانی را که دورویی کردند معلوم گرداند و [چون] به
آنها گفته شد: بیایید در راه خدا کارزار یا دفاع کنید،
گفتند: اگر می‌دانستیم که جنگی خواهد بود هر آینه شما را
پیروی می‌کردیم، آنان در آن روز به کفر نزدیکتر بودند تا
به ایمان با دهانشان چیزی می‌گویند که در دلهاشان
نیست، و خدا بدانچه پنهان می‌دارند دانایتر است.

آنان که [از جنگ] بنشستند در باره برادرانشان- شهیدان
- گفتند: اگر از ما فرمان برده بودند کشته نمی‌شدند بگو:
اگر راست می‌گویید مرگ را از خود باز دارید.

و کسانی را که در راه خدا کشته شدند مرده میندار، بلکه
زندگانشان و نزد پروردگارشان روزی داده می‌شوند

در حالی که بدانچه خداوند از فزونی و بخشش خود به آنان
داده است شادمانند، و به [نیکی‌هایی] آن کسانی که از
پس ایشان هنوز به آنان نیپوسته اند شادی همی کنند که
نه بیمی بر ایشان است و نه اندوهگین شوند.

ایشان به نعمت و بخششی که از خداست و به این که
خداوند مزد مؤمنان را تباہ نمی‌کند، شادمانند.

آنان که پس از آنکه زخمها بدیشان رسید- در اُحد- خدا و
پیامبر را- در دعوت به پی گیری لشکر مشرکان- پاسخ
[نیکو] دادند، برای کسانی از آنان که نیکی و پرهیزگاری
کردند مزدی بزرگ است

آنان که مردمان ایشان را گفتند که [سپاهی از] مردم-
کافران مکه- برای [جنگ با] شما گرد آمده‌اند پس از آنها
بترسید، اما [این سخن] بر ایمانشان افزود و گفتند: خدا ما
را بس است و نیکو کارگزار و پشتیبانی است.

فَأَنْقَلِبُوا بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمَسَّسَهُمْ سُوءٌ
 وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ

۱۷۵

إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ
 وَخَافُوا إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ

۱۷۶

وَلَا يَحْزَنكَ الَّذِينَ يُسْرِعُونَ فِي الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَن يَضُرُّوْا
 اللَّهَ شَيْئًا يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حِزًّا فِي الْأَخِرَةِ وَلَهُمْ
 عَذَابٌ عَظِيمٌ

۱۷۷

إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَن يَضُرُّوْا اللَّهَ شَيْئًا
 وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۱۷۸

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمِّلِي لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنفُسِهِمْ
 إِنَّمَا نُمِّلِي لَهُمْ لِيَزْدَادُوا إِثْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ

۱۷۹

مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ
 الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى
 الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِي مِن رُّسُلِهِ مَن يَشَاءُ فَآمِنُوا
 بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَإِن تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ

۱۸۰

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
 هُوَ خَيْرًا لَّهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخَلُوا بِهِ
 يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَاللَّهُ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بِمَا
 تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

پس با نعمت و فزونی و بخششی از خدا [از میدان جنگ] بازگشتند در حالی که هیچ بدی و گزندی به ایشان نرسید و خشنودی خدا را پیروی کردند و خدا خداوند فزونی و بخشش بزرگ است.

همانا این شیطان است که دوستان خود را می‌ترساند. پس اگر ایمان دارید از آنها ترسید و از من بترسید.

و آنان که در کافری می‌شتابند تو را اندوهگین نکنند، که آنها هیچ زبانی به خدا نتوانند رسانید. خدا می‌خواهد برای آنان در آن جهان بهره‌ای قرار ندهد، و آنها را عذابی است بزرگ.

همانا کسانی که کفر را به بهای ایمان خریدند هیچ زبانی به خدا نتوانند رسانید و آنان را عذابی است دردناک.

و کسانی که کافر شدند مپندارند که مهلتی که به آنان می‌دهیم خیر آنهاست همانا مهلتشان می‌دهیم تا بر گناه بیفزایند و آنها را عذابی است خوارکننده.

خداوند بر آن نیست که مؤمنان را بر این حال که شما می‌دید- که با هم آمیخته‌اید- بگذارد [بلکه بر آنست که] تا پلید را از پاک جدا سازد، و خداوند بر آن نیست که شما را بر نهان و ناپیدا- غیب- آگاه سازد و لیکن خدا از فرستادگان خود هر که را خواهد بر می‌گزیند. پس به خدا و فرستادگان او بگروید، و اگر ایمان آورید و پرهیزگاری کنید شما را مزدی بزرگ باشد.

و کسانی که به آنچه خدا از فزونی و بخشش خود به آنان داده است بخل می‌ورزند مپندارند که برایشان بهتر است بلکه برای آنها بدتر است، زودا که آنچه بخل ورزیدند در روز رستاخیز طوق گردنشان شود. و میراث آسمانها و زمین خدای راست و خدا بدانچه می‌کنید آگاه است.

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ

۱۸۲

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ

۱۸۳

الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ عَهِدَ إِلَيْنَا أَلا نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتَّى يَأْتِينَا بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّن قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۱۸۴

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ

۱۸۵

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّقُونَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ

۱۸۶
حزب ۳۰

لَتَبْلَوَنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعَنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذَى كَثِيرًا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ

هر آینه خدا سخن کسانی را که گفتند: خدا نیازمند است و ما توانگریم شنید. زودا که آنچه را گفتند و کشتار به ناحقشان مَر پیامبران را بنویسیم و گوئیم: بچشید عذاب سوزان را.

آن [عذاب] به سبب کارهایی است که دستهای شما از پیش فرستاده، و خدا به بندگان ستمگر نیست.

همان کسان که گفتند: خدا با ما عهد کرده- به ما سفارش فرموده- که به هیچ فرستاده‌ای نگریم تا ما را قربانی بیآورد که آتش آن را بخورد- بسوزاند، به نشانه پذیرفته‌شدن- بگو: بی‌گمان پیش از من فرستادگانی با نشانه‌های روشن و آشکار و با آنچه گفتید نزد شما آمدند، پس چرا آنان را کشتید اگر راستگوئید!؟

پس اگر تو را دروغگو شمردند همانا پیامبرانی که پیش از تو با نشانه‌ها و دلایل هویدا و نبشته‌ها [ی حکمت‌آموز]- یا سخنان استوار- و کتاب روشن و روشن‌کننده آمده بودند نیز دروغگو شمردند.

هر کسی چشنده مرگ است. و جز این نیست که مزدهاتان را روز رستاخیز تمام بدهند. پس هر که از آتش دوزخ دور داشته و به بهشت درآورده شود برآستی رستگار شده است. و زندگی دنیا چیزی جز کالای فریب نیست.

هر آینه شما در مالها و جانها آرموده خواهید شد و از کسانی که پیش از شما به آنان کتاب داده شده و از کسانی که شرک ورزیده‌اند آزار- زخم زبان- بسیار خواهید شنید. و اگر شکیبایی و پرهیزگاری پیشه کنید، همانا این از استوارترین- جدی‌ترین و راست و درست‌ترین- کارهاست.

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَأَشْرَوْا بِهِ ثُمَّ قَلِيلًا فَبِئْسَ مَا يَشْتَرُونَ

۱۸۸

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أَتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۱۸۹

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۱۹۰
۶۱

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ

۱۹۱

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَطْلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

۱۹۲

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ

۱۹۳

رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ

۱۹۴

رَبَّنَا وَعَايِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ

و [یاد کن] آنگاه که خدا از کسانی که به آنها کتاب داده شده پیمان گرفت که آن را برای مردم روشن بیان کنید و پنهانش نکنید، پس آن را پشت سر خویش افکندند و در برابر آن بهایی اندک ستانند، بد است آنچه می‌ستانند.

مپندار آن کسان را که بدانچه [از کارهای بد و زشت] کرده‌اند شادی می‌کنند و دوست می‌دارند که بدانچه نکرده‌اند ستایش شوند، مپندارشان که از عذاب برهند، و آنان را عذابی است دردناک.

و خدای راست فرمانروایی آسمانها و زمین، و خدا بر همه چیز تواناست.

همانا در آفرینش آسمانها و زمین و آمد و شد شب و روز خردمندان را نشانه‌هاست

همان کسان که ایستاده و نشسته و بر پهلوها خفته خدای را یاد می‌کنند و در آفرینش آسمانها و زمین می‌اندیشند [و گویند]: پروردگارا، این را به گزاف و بیهوده نیافریدی، تو پاکی- از اینکه کاری به گزاف و بیهوده کنی- پس ما را از عذاب آتش دوزخ نگاه دار.

پروردگارا، هر که را تو به آتش درآوری براستی خوار و رسوایش کرده‌ای، و ستمکاران را هیچ یاورانی نیست.

پروردگارا، ما نداده‌ای را که به ایمان فرامیخواند- یعنی رسول خدا

پروردگارا، و آنچه را بر [زبان] فرستادگانت به ما وعده دادی به ما ارزانی دار و ما را در روز رستاخیز خوار و رسوا مگردان، که تو خلاف وعده نمی‌کنی.

فَأَسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَمَلٍ مِّنْكُمْ
مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ بَعْضُكُم مِّنْ بَعْضٍ ۖ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا
وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُودُوا فِي سَبِيلِي وَقَتَلُوا وَقَتِلُوا
لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ ۖ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ
الْثَوَابِ

پس پروردگارشان آنان را پاسخ داد که من کار هیچ
عملکننده‌ای از شما را، از مرد یا زن، تباه نکنم برخی تان از
برخی دیگری. پس کسانی که هجرت نمودند و [آنان که] از
خانه‌های خویش بیرون رانده شدند و [آنان که] در راه من
آزار دیدند و [آنان که] کارزار کردند و [آنان که] کشته
شدند هر آینه گناهانشان را از ایشان بزدایم و آنان را به
بهشت‌هایی در آورم که از زیر [درختان] آنها جویها روان
است تا پاداشی باشد از نزد خدا، و خداست که پاداش نیکو
نزد اوست.

لَا يَعْزَتَكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبَلَدِ

رفت و آمد- سودجویی و کامیابی- کافران در شهرها تو را
نفریبد

مَتَعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَا لَهُمْ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمِهَادُ

[این] برخورداری اندک است سپس جایگاهشان دوزخ است
و بد آرامگاهی است.

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ
خَيْرٌ لِّلْأَبْرَارِ

اما کسانی که ترس از پروردگار خویش را پیشه کردند
ایشان را بهشت‌هایی است که از زیر آنها جویها روان است،
در آنجا جاودانه باشند، تا پذیرایی باشد از نزد خدا و آنچه
نزد خداست نیکوکاران را بهتر است.

وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ
وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا
قَلِيلًا ۚ أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ
الْحِسَابِ

و هر آینه از اهل کتاب کسانی هستند که به خدا و آنچه به
شما و آنان فروفرستاده شده می‌گروند، در حالی که خدا را
فروتن و گردن نهاده‌اند در برابر آیات خدا بهایی اندک
نمی‌ستانند، اینان مزدشان نزد پروردگارشان است. همانا
خدا زود حساب است.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا
اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، شکیبایی کنید و [در برابر
دشمن] با هم پایداری ورزید و آماده کارزار با دشمنان
باشید- یا: مرزبانی کنید- و از خدا پروا کنید شاید رستگار
شوید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَأْتِيهَا النَّاسُ أَتَقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ
وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً
وَأَتَقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَلَيْكُمْ رَقِيبًا

۱
حزب
۳۱
۶۲ ر

وَأَتُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَبَدَّلُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ وَلَا
تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا

۲

وَأِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَىٰ فَانكِحُوا مَا طَابَ
لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنَىٰ وَثُلَاثَ وَرُبْعَ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا
تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَلَّا
تَعُولُوا

۳

وَأَتُوا النِّسَاءَ صَدَقَتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ
مِنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَرِيئًا

۴

وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ قِيَمًا
وَأَرْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا

۵

وَابْتَلُوا الْيَتَامَىٰ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ
رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا
أَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا
فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا
عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا

۶

ای مردم، از پروردگارتان پروا کنید، آن که شما را از یک تن
- آدم

و مالهای یتیمان را به خودشان بدهید، و پلید- از اموال
خودتان- را با پاکیزه- از اموال آنان- بدل نکنید، و مالهای
آنان را با مالهای خودتان مخورید- در هم نکنید- که این
گناهی بزرگ است.

و اگر بیم آن دارید که در باره یتیمان- در باره ازدواج با
دختران یتیم- نتوانید به داد و انصاف رفتار کنید پس [با
آنان نکاح مکنید و] آنچه شما را از [دیگر] آنان خوش آید،
دو گانه و سه گانه، و چهار گانه، بگیرید، و اگر بیم آن دارید
که به دادگری رفتار نکنید- در چند همسری- پس به یک
زن بسنده کنید یا به آنچه مالک آید- کنیزی که از آن
شماست-، این نزدیکتر است به آنکه ستم نکنید.

و کابین‌های آنان را تمام و به خوش‌منشی بدیشان بدهید،
پس اگر خودشان چیزی از آن به خوشدلی به شما بخشیدند
آن را گوارا و نوش بخورید.

و مالهای خود را که خداوند وسیله برپابودن زندگی شما
قرارداده به کم خردان مدهید- یا: و مالهای یتیمان را که
در دست شماست به کم خردان آنها مدهید-، و در آن-
یعنی از در آمد آن مالها- بخورانید و بپوشانیدشان و به آنها
سخنی پسندیده گویید.

و یتیمان را بیازمایید تا آنگاه که به حد [بلوغ و توان]
زناشویی برسند، پس اگر از آنان رشدی- خردمندی و حسن
تدبیر- بدیدید مالشان را به خودشان بدهید، و آنها را به
گراف و شتاب [از ترس آن] که مبادا بزرگ شوند [و مالها را
باز ستانند] مخورید. و هر که بی‌نیاز بود [از آن مال]
خویشتن داری کند و هر که نیازمند و تهیدست بود به
اندازه‌ای که شایسته باشد بخورد. و چون مالشان را
بدیشان دهید بر آنان گواه گیرید، و خدا حسابرسی بسنده
است.

لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ
نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ
نَصِيبًا مَّفْرُوضًا

۸

وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينُ
فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا

۹

وَلِيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعْفًا خَافُوا
عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا

۱۰

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي
بُطُونِهِمْ نَارًا ۖ وَسَيَصْلُونَ سَعِيرًا

۱۱
۶۳

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيَيْنِ فَإِن
كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَإِن كَانَتْ
وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ ۚ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ
مِمَّا تَرَكَ إِن كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَإِن لَّمْ يَكُن لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ
أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ فَإِن كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ السُّدُسُ ۚ
مِن بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ ۗ لِأَبَائِكُمْ وَلِأُمَّاتِكُمْ لَا
تَدْرُونَ أَيُّهُم أَقْرَبُ لَكُمْ نَفَعًا فَرِيضَةٌ مِّنَ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا

مردان را از آنچه پدر و مادر و خویشان باز گذارند بهره‌ای
است و زنان را نیز از آنچه پدر و مادر و خویشان باز گذارند
بهره‌ای است، اندک باشد یا بسیار، بهره‌ای مقرر شده.

و چون به هنگام بخش‌کردن [میراث]، خویشان [فقیری که
ارث نمی‌برند] و یتیمان و درماندگان حاضر آیند، از آن
[مال] روزیشان دهید و به آنان سخنی نیکو و پسندیده
گویید.

و کسانی که اگر پس از خود فرزندان ناتوان باز گذارند بر
[بینوایی و تباه‌شدن] آنان بیمناکند باید [در باره یتیمان]
بترسند و از خدا پروا کنند و سخنی راست و استوار گویند
- و روشی درست پیش گیرند-.

همانا کسانی که مالهای یتیمان را به ستم می‌خورند جز این
نیست که در شکم‌هایشان آتشی فرومی‌خورند و زودا که به
آتش افروخته دوزخ در آیند.

خدا شما را در باره فرزندانان سفارش می‌کند: بهره پسر
[در میراث] بهره دو دختر باشد. پس اگر [وارثان] دختر و
بیش از دو باشند، دو سوم میراث از آنهاست، و اگر یک
دختر باشد نیمی از میراث از آن اوست. و برای هر یک از
پدر و مادر وی- آن مرده- شش یک میراث است اگر
فرزندی داشته باشد، و اگر فرزندی ندارد و پدر و مادرش
وارث اویند برای مادرش سه یک است، و اگر برادرانی
دارد مادرش شش یک می‌برد. [این تقسیم میراث] پس از
[گزاردن] وصیتی است که کرده یا پرداخت بدهی و وامی
است که داشته. شما نمی‌دانید که پدران و فرزندان
کدامشان برای شما سودمندترند. این حکمی است مقرر
شده از جانب خدا، همانا خدا دانا و با حکمت است.

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ
فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَنَّ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِ
يُوصِينَ بَهَا أَوْ دَيْنٍ وَلَهُنَّ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَتُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ
لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكَتُمْ مِنْ
بَعْدِ وَصِيَّتِ تُوْصُونَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ
كَلَلَةً أَوْ امْرَأَةً وَوَلَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا
السُّدُسُ فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ
مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِ يُوصَى بِهَا أَوْ دَيْنٍ غَيْرَ مُضَارٍّ وَصِيَّةً مِّنَ
اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ

تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا
خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُّهِينٌ

و اگر زناتان فرزندی نداشته باشند نیمی از آنچه به جا گذاشته‌اند از آن شماسست، و اگر فرزندی دارند پس چهار یک از آنچه بر جای نهاده‌اند برای شماسست، پس از [گزاردن] وصیتی که کرده‌اند یا پرداخت وامی که داشته‌اند. و اگر شما را فرزندی نباشد آنان را چهار یک میراث شماسست و اگر فرزندی داشته باشید پس آنان را هشت یک میراث شماسست، پس از [گزاردن] وصیتی که کرده‌اید یا پرداخت وامی که داشته‌اید. و اگر مردی یا زنی بمیرد و پدر و مادر و فرزندی نداشته باشد و او را برادر یا خواهری [مادری] باشد برای هر یک از آن دو شش یک میراث باشد، و اگر [برادران و خواهران] بیش از این بودند در سه یک [به تساوی] شریکند، پس از [گزاردن] وصیتی که به آن شده یا پرداخت دینی که داشته است، بی‌آنکه [این وصیت و بدهی] زیان‌آور باشد- یعنی به قصد زیان‌رساندن به ورثه و بیش از ثلث باشد-، سفارش و دستوری است از خدای، و خدا دانا و بردبار است.

اینها حدود- مرزهای- خداست، و هر که خدا و پیامبرش را فرمان برد او را به بهشت‌هایی در آورد که از زیر [درختان] آنها جویها روان است، جاودانه در آن باشند و این است رستگاری و کامیابی بزرگ.

و هر که خدا و پیامبرش را نافرمانی کند و از حدود او درگذرد، وی را به آتشی در آورد که جاودانه در آن باشد و او را عذابی است خوارکننده.

وَالَّتِي يَأْتِينَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ
أَرْبَعَةً مِّنْكُمْ ۖ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّىٰ
يَتَوَفَّيَهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا

و از زنان آنان که کاری زشت- زنا- کنند چهار تن [مرد]
از خودتان بر آنها گواه خواهید، پس اگر گواهی دادند آنها
را در خانه‌ها بازداریدشان تا مرگشان فرا رسد یا خداوند
راهی برای آنها پدید آورد.

و آن دو تن- مرد و زن- از شما که زشتکاری کنند
ببازاریدشان، پس اگر توبه کردند و به شایستگی آمدند از
آنها دست بردارید و در گذرید که خدا توبه پذیر و مهربان
است.

وَالَّذَانِ يَأْتِيَنِهَا مِنْكُمْ فَأَازُوهُمَا ۖ فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا
فَأَعْرِضُوا عَنْهُمَا ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَّحِيمًا

[قبول] توبه بر خدا تنها برای کسانی است که بدی به
نادانی کنند سپس بزودی توبه کنند. آنانند که خدا [به
بخشایش خویش] بر آنان باز گردد و توبه شان را بپذیرد و
خداوند دانا و با حکمت است.

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهْلَةٍ ثُمَّ
يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَٰئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ۗ وَكَانَ اللَّهُ
عَلِيمًا حَكِيمًا

و توبه برای کسانی نیست که کارهای بد همی‌کنند تا چون
مرگ یکیشان فرا رسد گوید اینک توبه کردم، و نه برای
کسانی که با حال کفر بمیرند. آنان را عذابی دردناک آماده
ساخته‌ایم.

وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ
أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْعَنَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ
كُفَّارٌ ۚ أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، شما را حلال نیست که از
زنان به ناخواه ایشان میراث برید- به انتظار مرگ زنان
ثروتمندتان بنشینید تا از آنان ارث برید- و بر آنان سخت و
تنگ مگیرید تا برخی از آنچه به آنان داده‌اید بازستانید مگر
آنکه آشکارا زشتکاری کنند. و با ایشان به شیوه‌ای نیکو و
پسندیده زیست کنید. و اگر آنان را خوش ندارید چه بسا
چیزی را خوش ندارید و خداوند در آن نیکی بسیار پدید
می‌آورد.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرِهًا
وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ
بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ ۚ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۚ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ
فَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا

وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَسْتَبْدَالَ زَوْجٍ مَّكَانَ زَوْجٍ وَعَاتَيْتُمْ إِحْدَهُنَّ
فِنظَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا أَتَأْخُذُونَهُ بُهْتَانًا وَإِثْمًا
مُّبِينًا

وَكَيفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَى بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ وَأَخَذْنَ
مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا

وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ
سَلَفَ إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ
وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ
وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُمُ مِنَ الرَّضْعَةِ
وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ وَرَبِّبَاتِكُمُ اللَّاتِي فِي حُجُورِكُمْ مِّنْ
نِّسَائِكُمُ اللَّاتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَإِن لَّمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ
أَصْلَابِكُمْ وَأَن تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا

و اگر خواستید به جای زنی، زنی دیگر بگیرید و به یکی از
ایشان پوست گاوی پر از زر- یعنی مال بسیار- داده باشید
چیزی از آن باز نستانید. آیا آن را با دروغ بستن و گناهی
آشکار- یعنی تهمت بی‌عفتی زدن برای طلاق‌دادن و باز پس
گرفتن مهر- باز می‌ستانید؟

و چگونه آن را باز می‌ستانید و حال آنکه به یکدیگر
رسیده‌اید و آنان از شما پیمانی استوار گرفته‌اند؟!

و با زنی که پدرانتان به زنی گرفته‌اند زناشویی مکنید، مگر
آنچه پیش از این گذشت- که گناهش آمرزیده شده ولی
باید از هم جدا شوید-، که این کاری زشت- زنا- و ناپسند
و دشمن داشته شده [خدا] و بد راه و رسمی است.

بر شما حرام شده است [ازدواج با] مادرانتان و دخترانتان و
خواهرانتان و عمه‌هایتان و خاله‌هایتان و دختران برادر و
دختران خواهر و آن مادرانتان که شما را شیر داده‌اند-
دایه‌هاتان- و خواهرانتان از راه شیرخوارگی و مادران
زنانتان و دختران زنان- از شوهر پیش- که در کنار شما
پرورش یافته‌اند، از آن زانی که بدیشان در آمده‌اید، و اگر
به آنان درنیامده‌اید باکی و گناهی بر شما نیست- در
ازدواج با دختران آنها-، و زنان آن پسرانتان که از پشت
شما باشند، و اینکه دو خواهر را با هم به زنی بگیرید، مگر
آنچه پیش از این گذشت- که گناهش آمرزیده شده ولی
باید از یکی جدا شوید-، که خداوند آمرزگار و مهربان است

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كِتَابَ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَأُحِلَّ لَكُمْ مَّا وَرَاءَ ذَلِكَ مَنَ أَنْ تَبْتَغُوا
بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسْلِفِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ
مِنْهُنَّ فَعَاتُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا
تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
حَكِيمًا

وَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ
الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّن فَتْيَتِكُمْ
الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَيْمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ مِّن بَعْضٍ
فَأَنْكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَعَأْتُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ
مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسْلِفَاتٍ وَلَا مُتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ فَإِذَا
أُحْصِنَ فَإِنَّ أَتَيْنَ بِفَحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى
الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ
وَأَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَّكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

و [همچنین ازدواج با] زنان شوهردار مگر زنی که مالک آن شده باشید. نوشته- حکم- خدا بر شماست، و آنچه جز این باشد برای شما حلال شده است که به مالهای خود بجوئید، در حالی که پاکدامن باشید نه زشتکاران- زناکنندگان- پس هر گاه از زنان به آمیزش بهره گرفتید- به نکاح موقت- کابین مقررشان را بدهید و در آنچه پس از کابین مقرر بر آن توافق کردید گناهی بر شما نیست. همانا خدا دانا و با حکمت است.

و هر کس از شما که توانگری و فراخدستی ندارد تا با زنان [آزاد] پاکدامن و با ایمان ازدواج کند، از کنیزان با ایمان که مالک آنید [به زنی گیرد]، و خدا به ایمان شما دانتر است، برخی‌تان از برخی دیگری- همه یکسان و برابرید- پس آنان را با اجازه کسانشان به زنی گیرید و کابینشان را به شیوه‌ای نیکو بدهید، در حالی که پاکدامنان باشند نه زشتکاران- زناکاران- و نه دوست‌گیران به پنهانی. و چون شوهر کنند اگر زشتکاری- زنا- کنند بر آنهاست نیمی از شکنجه‌ای که بر آزادان است. این- ازدواج با کنیزان- برای کسی از شماست که از رنج و فشار [عزوبت و از گناه زنا بر خویشتن] بترسد، و اینکه شکیبایی و خودداری کنید برای شما بهتر است، و خدا آمرزگار و مهربان است.

خداوند می‌خواهد که [احکام شرع را] برای شما روشن بیان کند و شما را به نهادهای- سنتهای- کسانی که پیش از شما بودند راه نماید، و [به مهر و بخشایش خویش] بر شما بازگردد- با وضع و بیان احکام شما را از گناه دور و پاک سازد- و خدا دانا و با حکمت است.

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مَيْلًا عَظِيمًا

و خدا می‌خواهد که [به مهر و بخشایش خویش] بر شما بازگردد- و شما را از کارهای ناپسند توبه دهد-، و کسانی که از کامها و خواهشها [ی دل خویش] پیروی می‌کنند می‌خواهند که به کجروی و لغزشی بزرگ افتند.

يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَخُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا

خدا می‌خواهد که بارتان را سبک کند- تکالیف سخت و دشوار بر شما نهد-، و آدمی ناتوان آفریده شده است.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم
بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ وَلَا
تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، مالهای خود را میان خودتان به ناروا و ناشایست مغزورید مگر اینکه بازرگانی با خشنودی همدیگر باشد، و خود [و یکدیگر] را مکشید- و دستخوش هلاکت و تباهی مسازید- که خدا به شما مهربان است

وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصَلِّيهِ نَارًا وَكَانَ
ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا

و هر که از روی تجاوز و ستم چنین کند زودا که او را به آتش دوزخ درآوریم، و این بر خدا آسان است.

إِنْ تَجْتَنِبُوا كِبَآئِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ
سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلَكُمْ مُدْخَلَ كَرِيمًا

اگر از گناهان بزرگی که از آن بازتان می‌دارند دوری کنید بدیها و گناهان [کوچک] شما را از شما بزداييم و شما را به جایگاهی گرامی درآوریم.

وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ لِّلرِّجَالِ
نَصِيبٌ مِّمَّا أَكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا أَكْتَسَبْنَ
وَسَأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

و آنچه را که خدا بدان چیز برخی از شما را بر برخی فزونی و برتری داده است آرزو مکنید. مردان را از آنچه به دست آورده‌اند بهره‌ای است و زنان را نیز از آنچه به دست آورده‌اند بهره‌ای است و از خداوند از فزونی و بخشش او بخواهید همانا خدا بر هر چیزی داناست.

وَلِكُلِّ جَعَلْنَا مَوْلَىٰ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَالَّذِينَ
عَقَدْتُمْ أَيْمَانَكُمْ فَعَاتُوهُمْ نَصِيبَهُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ شَهِيدًا

برای هر کسی از آنچه پدر و مادر و خویشان نزدیک به جا گذاشته‌اند وارثانی قرار داده‌ایم و کسانی که با آنان پیمان بسته‌اید پس بهره‌شان را [از ارث] بدهید. همانا خدا بر هر چیزی گواه است.

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَلَا صَلَاحَ لَكُمْ فِي مَا أَنْفَقْتُمْ وَلَكِنْ أَنْفَقُوا عَلَىٰ أَن يَحِبُّوا لِأَنفُسِهِمْ فِي الْأَشْيَاءِ فَذَلِكُمْ ضَلُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَظِيمًا
حَفِظْتُ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَالَّتِي تَخَافُونَ نُشُورَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَأَهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَأَضْرِبُوهُنَّ فَإِنِ اطَّعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا

۴
نساء
۳۴
۱۷۶
۶۷ ر

وَإِن خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَأَبْعَثُوا حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَا إِن يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَبِيرًا

۳۵

وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا

۳۶
حزب
۳۴

الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا

۳۷

مردان بر زنان کارگزاران و سرپرستانند از آن روی که خدا برخی از ایشان- مردان- را بر برخی- زنان- فزونی و برتری داده و بدان سبب که از مالهای خویش هزینه میکنند. پس زنان نیک و شایسته [خدا و شوهران خود را] فرمانبردارند و [عفت خویش و حق شوهران را] در حال غیبت [آنان] به نگاهداشت [حقوقی که] خدا [برای آنان] قرار داده است] نگهدارنده‌اند. و زانی که از سرکشی و نافرمانیشان بیم دارید، [نخست] پندشان دهید و [اگر مؤثر نیفتاد] جامه خواب را از آنها جدا کنید و [اگر باز سودمند نشد] بزیندشان. پس اگر از شما فرمان بردند، راهی- بهانه‌ای- بر آنان- برای ستم و آزار- مجوید. همانا خداوند والا و بزرگ است.

و اگر از ناسازگاری میان زن و شوهر بیم دارید، داوری از کسان مرد و داوری از کسان زن برانگیزید، اگر آن دو- زن و شوهر- سازش و آشتی خواهند خداوند میانشان سازگاری پدید آرد همانا خدا دانا و آگاه است.

و خدای را بپرستید و چیزی را با او انباز مسازید و به پدر و مادر و به خویشان و یتیمان و درماندگان و همسایه نزدیک و همسایه دور و یار همنشین و در راهمانده و آن که مالکش شده‌اید نیکی کنید. همانا خداوند خودپسند نازنده- متکبر فخرفروش- را دوست ندارد

همان کسان که بخل می‌ورزند و مردم را هم به بخل فرمان می‌دهند و آنچه را که خداوند از فزونی و بخشش خویش به آنان داده است پنهان می‌کنند و کافران را عذابی خوارکننده آماده کرده‌ایم.

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا
بِالْيَوْمِ الْآخِرِ ۖ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا

وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا
رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ ۖ وَإِنْ تَكَ حَسَنَةً يُّضَعِفْهَا
وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَى
هَؤُلَاءِ شَهِيدًا

يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصُوا الرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّىٰ بِهِمُ
الْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ اللَّهَ حَدِيثًا

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَرَىٰ حَتَّىٰ
تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّىٰ
تَغْتَسِلُوا ۚ وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ
مِّنْكُمْ مِنَ الْغَايِبِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً
فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ ۗ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ عَفُورًا غَفُورًا

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يَشْتُرُونَ
الضَّلَالََةَ وَيُرِيدُونَ أَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ

و همان کسان که مالهای خود را به ریا- برای نمایاندن به مردم- انفاق می‌کنند و به خدا و روز واپسین ایمان ندارند، و کسی که شیطان یار و همدم وی باشد پس بد یار و همدمی است.

آنان را چه زیان داشت اگر به خدا و روز واپسین ایمان می‌آوردند و از آنچه خدا روزیشان داده انفاق می‌کردند، و خداوند بدیشان داناست.

خدا همسنگ ذره‌ای ستم نکند. و اگر آن، کار نیکی باشد دو چندانش کند و از نزد خود مزدی بزرگ دهد.

پس چگونه خواهد بود آنگاه که از هر امتی گواهی بیاوریم و تو را بر اینان گواه آریم.

آن روز کسانی که کافر شدند و پیامبر را نافرمانی کردند آرزو کنند که کاش با خاک زمین یکسان می‌شدند و سخنی را از خدا پنهان نتوانند کرد.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، در حالی که مستید به نماز نزدیک مگردید تا بدانید چه می‌گویید، و نه [به نمازگاه] در حال جنب،- مگر راه‌گذر باشید،- تا اینکه شست و شو- غسل- کنید. و اگر بیمار یا در سفر باشید یا یکی از شما از حاجتگاه آمده باشد یا زنان را بسوده باشید- با آنها نزدیکی کرده باشید- و آب نیابید پس آهنگ خاکی- یا زمینی- پاک کنید و [آن را] به رویها و دستهای خود بمالید- تیمم کنید- زیرا که خداوند درگذرنده و آمرزگار است.

آیا کسانی را که بهره‌ای از کتاب به آنان داده شده ننگریستی که گمراهی را می‌خرند و می‌خواهند که شما نیز راه را گم کنید؟

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ وَكَفَى بِاللَّهِ وَلِيًّا وَكَفَى بِاللَّهِ نَصِيرًا

و خدا به دشمنان شما داناتر است، و خدا دوست و کارسازی بسنده و یاورى بسنده است.

مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأَسْمَعُ غَيْرَ مُسْمَعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا بِأَلْسِنَتِهِمْ وَطَعْنَا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأَسْمَعُ وَأَنْظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَكِن لَّعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا

از جهودان كسانى‌اند كه سخنان [خداى] را از جاىهايش مي‌گردانند و گويند: شنيديم و نافرمانى كرديم و بشنو كه نشنوي- ناشنوا شوي، يا شنوده نشوي-، و [گويند:] «راعنا»- كه به زبان جهودان ناسزا ست و به عربى يعنى ما را مراعات كن- تا زبانشان را [از حق] بگردانند و در دين [اسلام] طعنه زنند، و اگر مي‌گفتند: شنيديم و فرمان برديم و بشنو و به ما بنگر، هر آينه براي آنها بهتر و درست‌تر بود ولي خدا آنان را به سبب كفرشان لعنت کرده است، پس ايمان نمى‌آورند مگر اندكى.

اي كسانى كه كتاب به شما داده شده، به آنچه فرو فرستاديم كه باوردارنده آن [كتابى] است كه با شماست، ايمان آوريد پيش از آنكه چهره‌هاى را محو و ناپديد كنيم آنگونه كه آنها را به پشت سرشان بگردانيم يا لعنتشان كنيم چنانكه اهل شنبه را- كه نافرمانى كردند و در روز شنبه ماهى گرفتند- لعنت كرديم- تا به صورت بوزينگان در آمدند- و فرمان خدا انجام‌شده است.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ أُوْتُوا الْكِتَابَ ءَامِنُونَ بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ مِّن قَبْلِ أَن نَّطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلَىٰ أَدْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا

همانا خدا اين را كه با وي انباز گيرند نمى‌آمزد و آنچه را كه فروتر از آن باشد- غير شرك- براي آن كه بخواهد مى‌آمزد. و هر كه با خداى انباز گيرد هر آينه با دروغى كه بافته گناهي بزرگ کرده است.

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا

آيا به كسانى ننگريستى كه خويشتن را به پاكي مي‌ستاييند؟ و حال آنكه خداست كه هر كه را بخواهد پاك مي‌گرداند- يا به پاكي مي‌ستاييد-، و به اندازه رشته هسته خرمابى- يعنى به اندازه بسيار اندكى- ستم نشوند.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُزَكُّونَ أَنفُسَهُمْ بَلِ اللَّهُ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا

بنگر كه چگونه بر خدا دروغ مي‌بندند و همين گناهي آشكار را بس است.

أَنْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَفَىٰ بِهِ إِثْمًا مُّبِينًا

آيا به كسانى كه بهره‌اى از كتاب- تورات- به آنها داده شده ننگريستى كه به بت و طغيانگر مي‌گروند و در باره كسانى كه كافر شدند- مشركان- گويند كه آنها از كسانى كه ايمان آورده‌اند رهيافته‌ترند!؟

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوْتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَؤُلَاءِ أَهْدَىٰ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا سَبِيلًا

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ
نَصِيرًا

۵۳

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّنَ الْمُلْكِ فَإِذَا لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيرًا

۵۴

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ
آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُمْ مُلْكًا
عَظِيمًا

۵۵

فَمِنْهُمْ مَنْ ءَامَنَ بِهِءِ وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّ عَنْهُ وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ
سَعِيرًا

۵۶

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصَلِّيهِمْ نَارًا كَمَا
نُصِجَتْ جُلُودُهُمْ بِدَلْنِهِمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا

۵۷

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ
مُطَهَّرَةٌ وَنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا

۵۸
حزب
۳۵

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا
حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا
يَعِظُكُمْ بِهِءِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا

۵۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي
الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِن تَنَزَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوه إِلَى اللَّهِ
وَالرَّسُولِ إِن كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ
وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا

آنانند که خدای لعنتشان کرده است، و هر که را خدا لعنت
کند هرگز برای او یاریگری نیابی.

مگر آنان را از فرمانروایی بهره‌ای است که در این حال به
مردم به اندازه گودی پشت هسته خرما- یعنی اندکی-
ندهند؟!

بلکه به مردم- پیامبر

پس، از آنان

کسانی که به آیات ما کافر شدند بزودی آنها را به آتشی
در آوریم که هر گاه پوست تنشان پخته شود و بسوزد آنان
را پوستهای دیگری جایگزین سازیم تا عذاب را بچشند، که
خدا توانای بی‌همتا و دانای استوارکار است.

و کسانی که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند
ایشان را به بهشت‌هایی در آوریم که از زیر آنها جویها روان
است، همیشه و جاودانه در آن بمانند برای آنان در آن
بهشتها همسرانی پاکیزه هست و ایشان را به سایه‌ای
پاینده در آوریم.

همانا خدای به شما فرمان می‌دهد که امانتها را به
خداوندانش باز دهید و چون میان مردم داوری کنید به داد
داوری کنید. خدا شما را به نیکوچیزی پند می‌دهد. همانا
خداوند شنوا و بیناست.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، خدای را فرمان برید و پیامبر
و صاحبان امر را، که از شمایند، فرمان برید، پس اگر در
باره چیزی ستیزه و کشمکش کردید آن را به خدا- کتاب
خدا- و پیامبر باز گردانید اگر به خدا و روز بازپسین ایمان
دارید، که این بهتر است و سرانجام آن نیکوتر.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا
أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ
أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ ۗ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا
بَعِيدًا

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ
الْمُنَافِقِينَ يُصَدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا

فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ
جَاءُوكَ يَخْفُونَ بِاللَّهِ إِنَّ آرْدَنَا إِلَّا إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ
وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ
ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمْ
الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ
لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

آیا به کسانی که گمان می‌کنند که به آنچه به تو فرو فرستاده شده- قرآن- و به آنچه پیش از تو فرستاده شده - تورات- ایمان دارند ننگریستی که می‌خواهند داوری به طاغوت- سرکش- برند و حال آنکه فرمان یافته‌اند که به آن کافر شوند؟ و شیطان می‌خواهد که گمراهشان کند گمراهی دور [از حق].

و چون به آنان گفته شود به سوی آنچه خدا فرو فرستاده و به سوی پیامبر- برای داوری خواستن- بیاید منافقان را بینی که سخت از تو رویگردان می‌شوند.

پس چگونه است- چه عذر آرند- که چون به سبب آنچه دستهایشان پیش فرستاده پیشامد بدی به آنها رسد آنگاه نزد تو آمده به خدا سوگند می‌خورند که ما جز نیکویی و سازواری نخواستیم!؟

اینان کسانی‌اند که خدا آنچه را در دلهایشان هست می‌داند، پس از آنها روی بگردان و پندشان ده و به آنان گفتاری رسا که در جانشان بنشیند بگو.

و هیچ پیامبری نفرستادیم مگر برای آنکه به فرمان خدا فرمانش برند. و اگر آنان هنگامی که بر خود ستم کردند نزد تو می‌آمدند و از خدا آمرزش می‌خواستند و پیامبر برای آنان آمرزش می‌خواست هر آینه خدای را توبه‌پذیر و مهربان می‌یافتند.

نه، به پروردگارت سوگند که ایمان ندارند تا تو را در آنچه میانشان گفت‌وگو و اختلاف است داور کنند و آنگاه در جانهای خویش از آنچه داوری کرده ای هیچ دلتنگی نیابند و براستی بر آن گردن نهند.

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنْ اقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ أَوْ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِّنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَشَدَّ تَثْبِيتًا

و آنگاه از نزد خویش مزدی بزرگ به آنها می‌دادیم

وَإِذَا لَأَتَيْنَهُمْ مِّن لَّدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا

و هر آینه ایشان را راه راست می‌نمودیم.

وَأَلْهَدَيْنَهُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا

و هر که خدا و پیامبر را فرمان برد، پس اینان با کسانی خواهند بود که خدا نعمتشان داده: از پیامبران و راستی پیشگان و شهیدان- یا گواهان اعمال- و شایسته کرداران، و ایشان نیکویاران و همنشینانند.

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصّٰدِقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصّٰلِحِينَ وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا

این فزونی و برتری از جانب خداست و خدا دانایی بسنده است.

ذَٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ عَٰلِمًا

ای کسانی که ایمان آورده‌اید [هنگام کارزار] سلاح و ساز و برگ خویش بگیرید- یعنی آماده شوید- و گروه گروه- در صورت کمی دشمن- یا همه با هم- در صورت افزونی آنان- بیرون شوید.

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا خُذُوا حِزْبَكُمْ فَاَنْفِرُوا ثُبَاتٍ أَوْ اَنْفِرُوا جَمِيعًا

و هر آینه از شما کس هست که [در بیرون شدن] درنگ می‌کند، پس اگر به شما گزندی و شکستی رسد گوید: خدا به من نیکویی کرد که با آنها همراه و حاضر نبودم.

وَإِنَّ مِنْكُمْ لَمَنْ لَّيَبْتَئِنَّ فَإِنْ أَصَابَتْكُمْ مُّصِيبَةٌ قَالْ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ إِذْ لَمْ أَكُنْ مَعَهُمْ شَهِيدًا

و اگر از خدای به شما فزونی و بخششی- نعمتی- رسد هر آینه گوید:- چنانکه گویی میان شما و او هیچ دوستی و آشنایی نبوده- ای کاش با آنان می‌بودم تا به کامیابی بزرگ دست‌می‌یافتیم.

وَلَيْنِ أَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِّنَ اللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَنْ لَّمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَلَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا

پس کسانی باید در راه خدا کارزار کنند که زندگی این جهان را به آن جهان می‌فروشند، و هر که در راه خدا کارزار کند پس کشته شود یا پیروز گردد به او مزدی بزرگ خواهیم داد.

فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَل لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَل لَنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا

و شما را چه شده که کارزار نمی‌کنید در راه خدا و آن ناتوان شمرده‌شدگان از مردان و زنان و کودکانی که گویند: پروردگارا، ما را از این شهری که مردمش ستمکارند بیرون بر و برای ما از نزد خویش سرپرستی قرار ده و برای ما از نزد خویش یآوری برگمار.

الَّذِينَ ءَامَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا

کسانی که ایمان آورده‌اند در راه خدا کارزار می‌کنند و کسانی که کافر شده‌اند در راه طاغوت- بت یا طغیانگر- پیکار می‌کنند، پس با دوستان شیطان بجنگید، که نیرنگ شیطان همواره سست است.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَّعَ الدُّنْيَا قَلِيلًا وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقَىٰ وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا

آیا به کسانی ننگریستی که [پیش از فرمان جهاد] به آنان گفته شد دستهای خویش [از پیکار] باز دارید و نماز برپا دارید و زکات بدهید [ولی آنها اعتراض داشتند و خواستار جنگ بودند] پس چون کارزار بر آنان نوشته شد آنگاه گروهی از ایشان از مردم می‌ترسیدند مانند ترس از خدا یا ترسی بیشتر، و گفتند: پروردگارا، چرا کارزار بر ما نوشتی؟ چرا ما را تا سرآمدی نزدیک- مرگ- مهلت ندادی؟ بگو: کالا و برخوردارای این جهان اندک است و آن جهان برای کسی که پرهیزگار باشد بهتر است و بر شما به اندازه رشته هسته خرمایی- اندکی- ستم نرود.

أَيُّنَمَا تَكُونُوا يُدْرِكْكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشِيدَةٍ وَإِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلُّ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ فَمَالِ هَؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا

هر کجا باشید مرگ شما را درخواهد یافت گر چه در کوشکها و دژهای سخت استوار باشید. و اگر خوبی- پیروزی- به آنان رسد گویند: این از نزد خداست، و اگر بدی- شکست - به آنان رسد گویند: این از نزد توست، بگو: همه از نزد خداست. پس این گروه را چیست که بر آن نیستند- نمی‌خواهند- که سخنی را دریابند.

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنَ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا

هر نیکی که به تو رسد از خداست و هر بدی که به تو رسد از خود توست. و تو را پیامبری برای مردم فرستادیم و خدا گواهی بسنده است.

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا مِنْ عِنْدِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُونَ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفُرْعَانَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا

وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوْ الْخَوْفِ أذَاعُوا بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا

فَقَتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسَكَ وَحَرِّضَ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكْفِ بِأَسْ أَلَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا وَأَشَدُّ تَنْكِيلًا

مَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِّنْهَا وَمَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِّنْهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا

وَإِذَا حُيِّيتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا

۸۱

۸۲

۸۳

۸۴

۸۵

۸۶

هر که پیامبر را فرمان برد هر آینه خدای را فرمان برده و هر که پشت کند- سرباز زند- ما تو را بر آنان نگاهبان نفرستادیم.

و [در حضور تو] می‌گویند: فرمانبرداریم، و چون از نزد تو بیرون شوند شبانه گروهی از آنان جز آنچه می‌گویند- یا تو می‌گویی- در سر می‌پرورند و خدا آنچه را به شب در سر می‌پرورند می‌نویسد. از آنها روی بگردان و بر خدا توکل کن، و خدا کارسازی بسنده است.

آیا در قرآن نمی‌اندیشند؟ و اگر از نزد غیر خدا می‌بود در آن ناسازگاری و ناهمگونی بسیار می‌یافتند.

و چون به آنان خبری- و شایعه‌ای- از ایمنی یا ترس برسد آن را فاش و پخش می‌کنند، و حال آنکه اگر آن را به پیامبر و صاحبان امر خویش- کارداران یا فرماندارانشان- باز می‌گرداندند هر آینه کسانی از آنان که [حقیقت] آن

پس در راه خدا کارزار کن، جز بر خودت مکلف نیستی، و مؤمنان را [به پیکار] برانگیز، باشد که خدا زور و گزند آنان را که کافر شدند باز دارد، و خدا زورآورتر- نیرومندتر- و به کیفر سخت‌تر است.

هر که شفاعتی نیکو کند او را از [نیکی] آن بهره‌ای است و هر که شفاعتی بد و ناپسند کند او را از [سرانجام بد] آن بهره‌ای است، و خداوند بر هر چیزی نگاهبانی تواناست.

و هنگامی که شما را به درودی درود گویند، پس به نیکوتر از آن درود گویند یا همان را باز گویند. همانا خداوند بر هر چیزی حسابگر است.

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا

فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنَةٍ وَاللَّهُ أَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُوا أَتْرِيدُونَ أَنْ تَهْدُوا مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَنْ يُضِلِّ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا

وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّى يُهَاجِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَحُذُوهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وُلِيًّا وَلَا نَصِيرًا

إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ أَوْ جَاءُوكُمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ أَنْ يَقْتُلُوكُمْ أَوْ يُقْتَلُوا قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَاتِلُوكُمْ فَإِنْ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقْتَلُوكُمْ وَالْقُوا إِلَيْكُمُ السَّلَامَ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا

سَتَجِدُونَ ءَاخِرِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمَنُوكُمْ وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْ كُلًّا مَا رُدُّوا إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكَسُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَيُلْقُوا إِلَيْكُمُ السَّلَامَ وَيَكْفُرُوا أَيْدِيَهُمْ فَحُذُوهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأُولَئِكَ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبِينًا

خداى يکتا، خدایى جز او نیست هر آینه شما را در روز رستاخیز که هیچ شکی در آن نیست فراهم خواهد آورد، و چه کسی راستگوتر از خداست؟

شما را چه شده است که در باره منافقان دو گروه شده‌اید- بر کفر و نفاق آنان اتفاق ندارید، گروهی آنها را طرد می‌کنید و گروهی ظاهربین و ساده لوح در باره آنها شفاعت می‌کنید- و حال آنکه خدا آنها را به سبب آنچه کردند نگویند کرده است- به کفرشان باز گردانده-؟! آیا می‌خواهید آن را که خدا گمراه کرده است راه نمایید؟ و هر که را خدا گمراه کند هرگز راهی برای او نیابی.

دوست می‌دارند که کاش شما نیز مانند آنها کافر شوید تا یکسان باشید. پس، از آنان دوستی نگیرید تا در راه خدا هجرت کنند. پس اگر [از اسلام و هجرت] روی برتافتند، هر جا آنان را یافتید دستگیرشان کنید و بکشیدشان، و از آنان کسی را دوست و یاور نگیرید

مگر آنان که به گروهی پیوندند که میان شما و ایشان پیمانی هست یا در حالی نزد شما آیند که سینه‌هاشان از اینکه با شما یا با قوم خود پیکار کنند به تنگ آمده. و اگر خدای خواهد آنان را بر شما برگمارد تا با شما بجنگند، پس اگر از شما کناره گرفتند و با شما ننجیدند و به شما پیشنهاد صلح و آشتی دادند، دیگر خداوند شما را بر آنان راهی [برای پیکار] قرار نداده است.

گروهی دیگر را خواهید یافت که می‌خواهند از شما و قوم خود ایمن باشند، [ولی] هر گاه به فتنه- کفر یا آشوب و پیکار- [خوانده و] باز گردانده شوند در آن نگویند گردند. پس اگر از شما کناره نگرفتند و به شما پیشنهاد صلح ندادند و دست [از پیکار با شما] باز نداشتند هر جا آنان را یافتید دستگیرشان کنید و بکشیدشان. اینانند که شما را بر آنان حجتی هویدا دادیم- تا در چیرگی بر آنها عذری آشکار داشته باشید-.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَاً وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَاً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَصَدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنَ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَإِنْ كَانَ مِنَ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ فَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِّنَ اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

:۴
نساء
۹۲
/۱۷۶
۷۴ر

وَمَنْ يَقتُلَ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا

۹۳

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ أَلْفَىٰ إِلَيْكُمْ أَلْسَلَمَ لَسْتَ مُؤْمِنًا تَبَتُّعُونَ عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَانِمٌ كَثِيرَةٌ كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِّن قَبْلُ فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا

۹۴

و هیچ مؤمنی را نسزد که مؤمنی را بکشد مگر بظنا، و هر که مؤمنی را بظنا بکشد بر اوست آزادکردن بنده مؤمنی و پرداخت خونیهایی به کسان او مگر آنکه ببخشند و اگر [کشته شده] مؤمنی از گروه دشمن شما بود- کسان و وارثان او کافر حربی بودند- آزادکردن بنده مؤمنی [بس] است- زیرا کافر از مؤمن ارث نمی برد تا خونیهای مؤمن به او پرداخت شود- و اگر از گروهی بود که میان شما و آنان پیمانی هست پرداخت خونیهایی به کسان او و آزادکردن بنده مؤمنی باید پس هر که نیابد- بنده ای نیابد که آزاد کند یا توان مالی نداشته باشد- بر اوست که دو ماه پیایی روزه بدارد، [این کفاره برای آن قرار داده شده] تا بازگشتی باشد از سوی خدا، و خدا دانا و با حکمت است.

و هر که مؤمنی را بعمد بکشد سزای او دوزخ است که جاودانه در آن باشد و خدا بر او خشم گرفته و او را لعنت کرده- از رحمت خود دور کرده- و برای او عذابی بزرگ آماده ساخته است.

ای کسانی که ایمان آورده اید، چون در راه خدا [برای کارزار] بیرون روید نیک بنگرید و واریسی کنید و به آن کسی که به شما سلام- یا پیشنهاد صلح- کند، مگوئید تو مؤمن نیستی در حالی که [با این دستاویز] کالای زندگی دنیا می جوئید، [و اگر این را می خواهی] پس نزد خدا غنیمت های بسیار است. شما پیش از این چنین بودید و خدا بر شما [به راه نمودن به اسلام] منت نهاد، پس نیک بنگرید و واریسی کنید، که خداوند بدانچه می کنید آگاه است.

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ
وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ
الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَكُلًّا
وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ
أَجْرًا عَظِيمًا

دَرَجَاتٍ مِّنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْتُمُ الْمُتَلَبِّكَةَ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ
كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ
أَرْضَ اللَّهِ وَسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ
وَسَاءَتْ مَصِيرًا

إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانَ لَا
يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا

فَأُولَئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا
غَفُورًا

وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاعِمًا كَثِيرًا
وَسِعَةً وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ
يُدْرِكُهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَّحِيمًا

وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ
تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ
كَفَرُوا إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُّبِينًا

وانشستگان از مؤمنان، بجز کسانی که گزندی دارند- بیمار
یا معلولند-، با جهادکنندگان در راه خدا به مالها و جانهای
خویش، برابر نیستند، که خدا پایه جهادکنندگان به مالها و
جانهای خویش را بر وانشستگان افزونی و برتری داده است،
و همه را خداوند وعده [پاداش] نیکو- بهشت- داده است،
و خدا جهادکنندگان را بر وانشستگان به مزدی بزرگ برتری
و افزونی نهاده است،

پایه‌هایی از نزد خود و آمرزشی و بخشایشی، و خداوند
آمرزگار و مهربان است.

همانا فرشتگان به کسانی که جانشان را در حالی که ستمکار
بر خویش بوده‌اند می‌ستانند گویند: [در کار دین] در چه
[حال] بودید؟ گویند: ما در زمین ناتوان شمرده‌شدگان
بودیم. گویند: مگر زمین خدا فراخ نبود تا در آن هجرت
کنید؟ جایگاه اینان دوزخ است و بد بازگشتگاهی است

مگر ناتوان شمرده‌شدگان از مردان و زنان و کودکانی که
چاره‌ای ندارند و راهی- برای هجرت- نیابند

اینانند که امید است خدا از آنان درگذرد، و خدا درگذرنده
و آمرزگار است.

و هر که در راه خدا هجرت کند، در زمین هجرتگاه بسیار و
فراخی و گشایشی یابد، و هر که از خانه خویش هجرت کنان
به سوی خدا و پیامبرش بیرون آید سپس مرگ او را
دریابد، همانا مزدش بر خدا باشد، و خدا آمرزگار و مهربان
است.

و چون در زمین سفر کنید گناهی بر شما نیست که نماز را
کوتاه کنید- از رکعات نماز بکاهید و آن را شکسته بخوانید
- اگر بترسید که کافران به شما گزندی رسانند، که کافران
شما را دشمنی آشکارند.

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِنْ وَرَائِكُمْ وَلْتَأْتِ طَائِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ أَذَى مِّن مَّطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَرَضَى أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُوا حِذْرَكُمْ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا

۴:
نساء
۱۰۲
۱۷۶

فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَمًا وَقُعودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا

۱۰۳

وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

۱۰۴

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرْنَاكَ اللَّهُ وَلَا تَكُن لِلْخَائِبِينَ خَصِيمًا

۱۰۵
۷۷ر

و چون در میان ایشان باشی و برای آنان نماز برپا کنی پس گروهی از ایشان باید با تو برخیزند و سلاح خویش بگیرند، و چون سجود کردند- نماز را فردای تمام کردند- پس باید در پشت سر شما باشند و گروهی دیگر که نماز نگزارده‌اند بیایند و با تو نماز گزارند و باید پاس و پرهیز خویش نگاه دارند و سلاح خود بگیرند. کافران دوست دارند که شما از سلاحها و کالاهای خویش غافل شوید تا یکباره بر شما بتازند. و گناهی بر شما نیست که اگر از باران در رنج بوده یا بیمار باشید سلاحهای خویش بنهید ولی حالت پاس و پرهیز نگاه دارید. همانا خدا برای کافران عذابی خوارکننده آماده کرده است.

پس چون نماز- نماز خوف- گزاردید خدای را یاد کنید، ایستاده و نشسته و بر پهلو خفته، و همین که ایمن و دل‌آسوده شدید- در اقامتگاه- نماز را [تمام] برپا دارید، که نماز بر مؤمنان نوشته‌ای است مقرر و بهنگام.

و در جستن آن گروه [کافر] سستی مکنید، اگر شما [از زخم و جراحت] دردمندید آنها نیز چنانکه شما دردمند می‌شوید دردمند می‌شوند و شما چیزی- یاری و بهشت- را از خدا امید دارید که آنان امید ندارند. و خدا دانا و با حکمت است.

همان [این] کتاب- قرآن- را براستی و درستی سوی تو فروفرستادیم تا میان مردمان بدانچه خدا تو را بنمود حکم کنی، و مدافع- طرفگیر- خیانتکاران مباش.

وَأَسْتَغْفِرِ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا

و از خدا آمرزش بخواه که خدا آمرزگار و مهربان است.

۱۰۷

وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
مَنْ كَانَ خَوَّانًا أَثِيمًا

و از جانب کسانی که به خود خیانت می‌کنند [در مقام دفاع از آنها] ستیزه مکن، که خداوند کسی را که خیانتگر و گنه‌پیشه باشد دوست ندارد.

۱۰۸

يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ
إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضَىٰ مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ
مُحِيطًا

[آنان خیانت خود را] از مردم پنهان می‌دارند- شرم می‌کنند- و از خدا پنهان نمی‌دارند- شرم نمی‌کنند- و حال آنکه او با آنهاست هنگامی که به شب گفتاری را که او نمی‌پسندد در سر می‌پرورند، و خدا بدانچه می‌کنند [دانایی] فراگیر است.

۱۰۹

هَآأَنْتُمْ هَآؤُلَآءِ جَدَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَوةِ الدُّنْيَا فَمَنْ
يُجَادِلُ اللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَمْ مَن يَكُونُ عَلَيْهِمْ
وَكِيلًا

هان! اینک شمايید که در زندگی دنیا [در دفاع] از آنان ستیزه کردید پس کیست که در روز رستاخیز [در دفاع] از آنها با خدا ستیزه کند یا کیست که کارساز آنان باشد؟

۱۱۰

وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ
اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا

و هر که کار بدی کند یا به خود ستم کند آنگاه از خدا آمرزش بخواهد خدا را آمرزگار و مهربان یابد.

۱۱۱

وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلَىٰ نَفْسِهِ وَكَانَ
اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

و هر که گناهی کند همانا به زیان خویشتن می‌کند، و خدا دانا و با حکمت است.

۱۱۲

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئًا فَقَدِ
أَحْتَمَلَ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا

و هر که خطا یا گناهی کند سپس آن را به گردن بیگناهی اندازد هر آینه بار دروغ‌بستنی آشکار و گناهی هویدا را بر دوش گرفته است.

۱۱۳
۷۸

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ طَآئِفَةٌ مِّنْهُمْ أَن
يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّونَكَ مِن شَيْءٍ
وَأَنزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ
تَكُن تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا

و اگر فضل خدای و مهر و بخشایش او بر تو نبود هر آینه گروهی از آنان اندیشه و آهنگ آن کرده بودند که تو را گمراه کنند- که از خیانت‌پیشگان دفاع کنی- و حال آنکه جز خود را گمراه نکنند و هیچ زیانی به تو نرسانند. و خدا کتاب و حکمت بر تو فروفرستاد و آنچه را نمی‌دانستی به تو آموخت و فضل خدا- لطف و نعمت ویژه او- بر تو بزرگ است.

۴
نساء
۱۱۴
۱۷۶
حزب
۳۹

لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّنْ نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا

در بسیاری از رازگویی‌های آنان خیری نیست مگر [در رازگفتن] آن کس که به [دادن] صدقه‌ای یا به کاری نیک و پسندیده یا اصلاح میان مردم فرمان دهد، و هر که برای جستن خشنودی خدا چنین کند او را مزدی بزرگ خواهیم داد.

۱۱۵

وَمَن يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصَلِّهِ ۗ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا

و هر که پس از آنکه راه راست برای او پدیدار شد با پیامبر مخالفت کند و راهی جز راه مؤمنان در پیش گیرد وی را بدان سو که روی کرده بگردانیم- به همان چیزی که برای خود برگزیده و گذاریم- و او را به دوزخ درآوریم و بد بازگشتگاهی است.

۱۱۶
۷۹

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ ۚ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاءُ ۗ وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

خدا این [گناه] را که با او انباز گیرند نمی‌آمرزد و جز آن را برای هر که خواهد می‌آمرزد و هر که با خدا انباز گیرد هر آینه گمراه شده است گمراهی دور.

۱۱۷

إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِ ۖ إِلَّا إِنثًا وَإِن يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا مَّرِيدًا

آنان

که خدا لعنتش کرده، و [شیطان] گفته است: هر آینه از بندگانت بهره‌ای معین- معلوم و مقرر شده- خواهم گرفت،

۱۱۸

لَعَنَهُ اللَّهُ وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا

و هر آینه آنان را گمراه می‌کنم و در دلشان آرزوهای باطل می‌افکنم و آنان را فرمایم تا گوشهای چارپایانشان را بشکافند- تا آنچه را خدا حلال کرده حرام کنند- و بفرمایمشان تا آفریده خداوند را دگرگون سازند. و هر کس شیطان را به جای خدا دوست و کارساز گیرد برآستی زبانی آشکار کرده است.

۱۱۹

وَلَا ضَلَّتْهُمْ وَلَا مَنِيَّتْهُمْ وَلَا مَرَّتْهُمْ فَلَيَبْتَئِنَّ عَادَانَ الْأَنْعَامِ وَلَا مَرَّتْهُمْ فَلْيَغَيِّرَنَّ خَلْقَ اللَّهِ وَمَن يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِّن دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِينًا

آنان را وعده می‌دهد و آرزو در دلشان می‌افکند و شیطان به آنان وعده نمی‌دهد مگر فریبی.

۱۲۰

يَعُدُّهُمْ وَيُمَيِّتُهُمْ ۗ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا

اینانند که جایشان دوزخ است و از آن هیچ گریزگاهی نیابند.

۱۲۱

أُولَٰئِكَ مَا أَوْلَاهُمُ جَهَنَّمَ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا
وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا

لَيْسَ بِأَمَانِيِّكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ
سُوءًا يُجْزَ بِهِ وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ
وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَانْتَحَدَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ
شَيْءٍ مُّحِيطًا

وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَىٰ
عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتْلَىٰ النِّسَاءِ الَّتِي لَا تُوْتُونَهُنَّ
مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ
مِنَ الْوَالِدَانِ وَأَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامَىٰ بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ
خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا

و کسانی که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند
آنان را به بهشت‌هایی در آریم که از زیر [درختان] آنها جویها
روان است، جاودانه و همیشه در آن باشند. وعده راست
خداست و چه کسی از خدا راستگوتر است؟

نه به آرزوهای شماست و نه به آرزوهای اهل کتاب هر که
کار بدی کند بدان کیفر شود، و جز خدا برای خود دوست و
یاوری نیابد.

و هر کس از مرد و زن در حالی که مؤمن باشد کارهای نیک
و شایسته کند، ایشان به بهشت در آیند و به اندازه شکاف
هسته خرمايي- یعنی به مقدار بسیار اندکی- ستم نینند.

و کیست از جهت دین نیکوتر از آن که روی [دل] خود را به
خدای سپرده در حالی که نیکوکار است و از آیین ابراهیم
حق گرای پیروی نموده، و خدا ابراهیم را دوست گرفت.

هر چه در آسمانها و در زمین است خدای راست، و خدا به
همه چیز [دانایی] فراگیر است.

از تو در باره زنان فتوا می‌خواهند، بگو: خدا شما را در باره
آنان فتوا می‌دهد و [نیز در باره] آنچه در کتاب- قرآن- بر
شما خوانده می‌شود در باره دختران پدرمرده‌ای که آنچه را
برایشان [از ارث یا کابین و حقوقشان] نوشته و مقرر شده
نمی‌دهید و می‌خواهید آنها را به زنی بگیرید- تا مالهاشان
را بخورید-، و [نیز در باره] کودکان ناتوان شمرده‌شده و
اینکه در باره یتیمان به داد و انصاف رفتار کنید و هر کار
نیکی که کنید خدا به آن داناست.

:۴
نساء
۱۲۸
/۱۷۶

وَإِنِ امْرَأَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِن تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا

و اگر زنی از شوی خویش بیم ناسازگاری یا رویگردانی داشته باشد باکی بر آنها نیست که میان خود به گونه‌ای آشتی و سازش کنند و آشتی و سازش بهتر است. و جانها را بخیلی و آزمندی فرآمده، و اگر نیکی و پرهیزگاری کنید خدا به آنچه می‌کنید آگاه است.

۱۲۹

وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمِيلِ فَتَدْرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَإِن تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا

و هرگز نتوانید میان زنان به عدالت رفتار کنید هر چند بسیار خواستار آن باشید، پس یکسر [به یکی روی نیاورید و] از یکی روی مگردانید که او را چون آویخته واگذارید- یعنی بلا تکلیف که نه بیوه باشد و نه شوهردار- و اگر آشتی و سازش نمایید و پرهیزگاری کنید همانا خدا آمرزگار و مهربان است.

۱۳۰

وَإِن يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِّن سَعَتِهِ وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا

و اگر آن دو از یکدیگر جدا شوند خدا هر دو را از فراخی و گشایش خویش بی‌نیاز کند، و خداوند فراخی‌بخش و با حکمت است.

۱۳۱

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ وَإِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا

و خدای راست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، و هر آینه به کسانی که پیش از شما کتاب داده شده‌اند و به شما سفارش کردیم که از خدا پروا کنید، و اگر کافر شوید- این سفارش را کار نبندید- پس [بدانید که] آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن خداست و خدا بی‌نیاز و ستوده است.

۱۳۲

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

و خدای راست آنچه در آسمانها و زمین است، و خدا کارسازی بسنده است.

۱۳۳

إِن يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ وَيَأْتِ بِآخَرِينَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ قَدِيرًا

اگر خواهد شما را، ای مردم، ببرد و مردمی دیگر آرد، و خدا بر این کار تواناست.

۱۳۴

مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا

هر که پاداش این جهان خواهد پس [بداند که] پاداش این جهان و آن جهان نزد خداست، و خداوند شنوا و بیناست.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ
وَلَوْ عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ إِن يَكُنْ غَنِيًّا
أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَن تَعْدِلُوا
وَإِن تَلَوُا أَوْ تُعْرَضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، پیوسته به انصاف و داد برپا
بوده، برای خدا گواهان باشید- برای رضای حق گواهی
دهید- اگر چه به زیان خودتان یا پدر و مادر و خویشان
باشد، [آن کس که برایش گواهی می‌دهید] اگر توانگر
باشد یا درویش، خدا به آنها سزاوارتر است. پس [در
گواهی‌دادن] از خواهش و کام دل پیروی مکنید که از حق
به در روید- یا: تا گواهی بحق ندهید- و اگر زبان بیچنانید
- یعنی به ناحق گواهی دهید- یا روی بگردانید- از گواهی
دادن- خدا بدانچه می‌کنید آگاه است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ
الَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ مِن قَبْلُ
وَمَن يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به خدا و پیامبر او و کتابی که
بر فرستاده‌اش فرورستاده و کتابی که پیش از این
فرورستاده بگروید، و هر که به خدای و فرشتگان و کتابها
و فرستادگان او و به روز بازپسین کافر شود هر آینه گمراه
گشته گمراهی دور.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ
أَرَادُوا كُفْرًا لَّمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرْ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ
سَبِيلًا

کسانی که ایمان آوردند سپس کافر شدند و پس از آن
ایمان آوردند و باز کافر شدند و آنگاه بر کفر خویش
افزودند خدای بر آن نیست که آنان را بیامرزد و نه اینکه
راهی بدیشان بنماید.

بَشِيرِ الْمُنْفِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

منافقان را مژده ده که آنان را عذابی است دردناک

الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ
أَيَّبَتُّغُونَ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا

آنان که کافران را به جای مؤمنان به دوستی می‌گیرند آیا
ارجمندی را نزد آنان می‌جویند؟ پس [بدانند که] همه
ارجمندی از آن خداست.

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَن إِذَا سَمِعْتُمْ ءَايَاتِ اللَّهِ
يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَعْدُوا مَعَهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا
فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ- إِنَّكُمْ إِذَا مِثْلُهُمْ إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ
الْمُنْفِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا

و همانا در [این] کتاب بر شما فرورستاد که چون بشنوید
که به آیات خدا کافر شوند و آنها را مسخره کنند با آنان
منشینید تا به گفتاری دیگر پردازند که آنگاه- اگر بنشینید
- شما هم مانند آنهايید. همانا خدا فراهم‌آورنده همه
منافقان و کافران در دوزخ است.

الَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فِتْحٌ مِّنَ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ نَكُن مَّعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحْوِذْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعَكُم مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا

همان کسان که [از سر بدخواهی] چشم به شما می‌دارند، پس اگر شما را پیروزی و گشایشی از جانب خدا باشد گویند: مگر ما با شما نبودیم؟ و اگر کافران را بهره‌ای باشد [به آنها] گویند: آیا بر شما دست-چیرگی- نداشتیم و شما را از [گزند] مؤمنان- یا تسلیم‌شدن به آنها- باز نداشتیم؟ پس خداوند در روز رستاخیز میان شما داوری خواهد کرد، و خدا هرگز برای کافران راهی [برای تسلط] بر مؤمنان ننهاده است.

إِنَّ الْمُنْفِقِينَ يُخَدِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَدِيعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالَى يُرَاءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا

منافقان با خدا فریبکاری می‌کنند، و حال آنکه او [به سزای فریبکاریشان] فریب‌دهنده آنهاست، و چون به نماز برخیزند با گرانی و کاهلی برخیزند، خود را به مردم می‌نمایند- ریا می‌کنند- و خدا را یاد نمی‌کنند مگر اندکی.

مُذَبِّبِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا

میان این و آن- کفر و ایمان- سرگردانند، نه با اینان- مؤمنان- اند و نه با آنان- کافران- و هر که را خدا گمراه کند راهی برای او نیابی.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُّبِينًا

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، کافران را به جای مؤمنان، دوست مگیرید، آیا می‌خواهید برای خدا به زیان خودتان حجتی آشکار بسازید؟

إِنَّ الْمُنْفِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا

همانا منافقان در فروترین طبقه دوزخند و هرگز برای آنها یآوری نیابی

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا

مگر کسانی که توبه کنند و راه اصلاح- نیکوکاری و درستکاری- پیش گیرند و به [کتاب] خدا چنگ زنند و دین - اعتقاد و عبادت- خویش را برای خدا پاک و ویژه گردانند پس اینان با مؤمنانند و خداوند مؤمنان را مزدی بزرگ خواهد داد.

مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ إِنْ شَكَرْتُمْ وَعَامَنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا

خدای را با عذاب شما چه کار، اگر سپاس گزایید و با ایمان باشید؟ و خدا سپاسدار و داناست.

لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوِّءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا مَنْ ظَلِمَ وَكَانَ
اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا

خداوند بلندگفتن سخن بد را دوست نمی‌دارد مگر [از] کسی که بر او ستم رفته باشد، و خدا شنوا و داناست.

اگر کار نیک را آشکار کنید یا آن را پنهان دارید یا از بدی [دیگران] درگذرید پس خدا هم درگذرنده و تواناست.

إِنْ تُبْدُوا خَيْرًا أَوْ تُخْفُوهُ أَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَفْوًا قَدِيرًا

کسانی که به خدا و فرستادگان او کافر می‌شوند و می‌خواهند میان خدا و پیامبران او جدایی افکنند و می‌گویند: به برخی ایمان می‌آریم و به برخی کافر می‌شویم و می‌خواهند در این میان راهی فراگیرند،

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا
بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ
وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا

اینانند که براستی کافرنند و ما برای کافران عذابی خوارکننده آماده ساخته‌ایم.

أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا
مُهِينًا

و کسانی که به خدا و فرستادگان او ایمان آورده‌اند و میان هیچ یک از ایشان جدایی نی‌فکننده‌اند اینانند که مزدهاشان را به آنان خواهد داد و خداوند آمرزگار و مهربان است.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ
أُولَئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجْرُهُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا

اهل کتاب از تو می‌خواهند که کتابی از آسمان بر آنان فروآری، همانا از موسی بزرگتر از این خواستند که گفتند: خدای را آشکارا به ما بنما، پس صاعقه آنان را به سبب [گستاخی و] ستمشان بگرفت، سپس گوساله را پس از آنکه نشانه‌های روشن و آشکار- معجزات- برایشان آمده بود [به خدایی] گرفتند و ما از آن [گناه] درگذشتیم- پس از آنکه توبه کردند- و موسی را حجتی هویدا بدادیم.

يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تُنزِلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِّنَ السَّمَاءِ
فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً
فَأَخَذَتْهُمُ الصَّعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ
مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ ذَلِكَ وَعَاتَيْنَا مُوسَىٰ
سُلْطَانًا مُّبِينًا

و کوه طور را به سبب پیمانشان بالای سرشان بداشتیم و به آنان گفتیم: از دروازه [بیت المقدس] سجده‌کنان- سر فرودارندگان، به نشانه خضوع- در آیید و به آنها گفتیم: در روز شنبه از اندازه مگذرید- ماهی مگیرید و از حکم تجاوز مکنید- و از آنان پیمانی سخت و استوار گرفتیم.

وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ بِمِيثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ
سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ
مِيثَاقًا غَلِيظًا

فَمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ وَكُفْرِهِمْ بِآيَاتِ اللَّهِ وَقَتْلِهِمُ
الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ
عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا

و به سبب کفرشان و دروغ بستن بزرگشان بر مریم،

۱۵۶ وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ بُهْتَنًا عَظِيمًا

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ
وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَٰكِن شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ
أَخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا
اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا

و این سخنشان که ما مسیح عیسی پسر مریم فرستاده خدا را کشتیم- و حال آنکه نه او را کشتند و نه بر دار کردند بلکه برایشان مشتبه شد- مردی را به صورت عیسی بر دار کردند- و کسانی که در باره او اختلاف نمودند هر آینه به گمان اندرند، آنان را به حال او هیچ دانشی نیست مگر پیروی از گمان، و به یقین او را نکشته‌اند،

۱۵۸ بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

بلکه خداوند او را به سوی خود برداشت، و خدا توانای بی‌همتا و دانای با حکمت است

وَإِنَّ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ ۗ وَيَوْمَ
الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا

و هیچ کس از اهل کتاب نیست مگر آنکه پیش از مرگ خویش- یا مرگ عیسی- به او بگردد، و او در روز رستاخیز بر [ایمان] آنان گواه خواهد بود

فَظُلْمٍ مِّنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ أُحِلَّتْ
لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا

پس به سزای ستمی که جهودان کردند- آنچه در آیات پیش گذشت- و به سبب بازداشتن بسیاری [از مردم] را از راه خدا چیزهای پاکیزه‌ای را که برای آنان حلال شده بود حرام کردیم

وَأَخَذَهُمُ الرَّبُّوْا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَالَ النَّاسِ
بِالْبَطْلِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

و به سبب رباگرفتنشان و حال آنکه از آن بازداشتن شده بودند، و نیز خوردنشان مالهای مردم را به ناروا و برای کافرانشان عذابی دردناک آماده کرده‌ایم.

لَٰكِنِ الرَّسَّخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا
أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ ۗ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ
وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۗ أُولَٰئِكَ
سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا

لیکن استواران در دانش از آنان و مؤمنان [آنها] ایمان می‌آورند به آنچه به تو فرو آمده و آنچه پیش از تو فرو آمده، و همچنین برپادارندگان نماز- بخصوص- و دهندگان زکات و کسانی که به خدا و روز بازپسین ایمان دارند اینان را پاداشی بزرگ خواهیم داد.

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ
بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَىٰ وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ
وَعَاتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا

ما به تو وحی فرستادیم، همچنانکه به نوح و پیامبران پس از او وحی کردیم، و به ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط- فرزندان و نبیرگان وی- و عیسی و ایوب و یونس و هارون و سلیمان نیز وحی کردیم، و به داوود زبور دادیم

و پیامبرانی [فرستادیم] که سرگذشت ایشان را پیش از این بر تو گفته‌ایم و پیامبرانی که داستانشان را بر تو نگفته‌ایم، و خدا با موسی سخن گفت، به همسخنی

وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَمْ
نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَىٰ تَكْلِيمًا

پیامبرانی نویدرسان و بیم‌کننده تا مردم را پس از [فرستادن] فرستادگان بر خدا بیهانه و دستاویزی نباشد، و خدا توانای بی‌همتا و دانای با حکمت است.

رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ
حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

لیکن خدا بدانچه سوی تو فرورستاد گواهی می‌دهد، آن را به دانش خویش فرورستاده، و فرشتگان نیز گواهی می‌دهند، و خداوند گواهی بسنده است.

لَكِنِ اللَّهُ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ وَيَعْلَمُ
وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا

کسانی که کافر شدند و [مردم را] از راه خدا بازداشتند، هر آینه گمراه شدند گمراهی دور.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا
ضَلَالًا بَعِيدًا

کسانی که کافر شدند و ستم کردند خدا بر آن نیست که بیمارزدشان و نه آنکه راهی بنمایدشان،

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا
لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا

جز راه دوزخ که همیشه در آن جاویدانند و این بر خدا آسان است.

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ
يَسِيرًا

ای مردم، این پیامبر از جانب پروردگارتان برآستی و درستی سوی شما آمده، پس ایمان بیاورید که برای شما بهتر است، و اگر کافر شوید پس [بدانید که] آنچه در آسمانها و زمین است خدای راست و خدا دانا و با حکمت است.

يَأْتِيهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ
فَأْمِنُوا خَيْرًا لَّكُمْ وَإِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ
 إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ
 وَكَلِمَتُهُ وَأَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِّنْهُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ
 وَرُسُلِهِ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ انْتَهُوا خَيْرًا لَّكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهُ
 وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
 وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

۴
 نسا،
 ۱۷۱
 ۱۷۶

لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا
 الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ
 وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَيْهِ جَمِيعًا

۱۷۲
 ۸۵ر

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ
 وَيَزِيدُهُمْ مِّنْ فَضْلِهِ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا
 فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا
 وَلَا نَصِيرًا

۱۷۳

يَأْتِيهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُم بُرْهَانٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا
 إِلَيْكُمْ نُورًا مُّبِينًا

۱۷۴

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَأَعْتَصَمُوا بِهِ فَيَسْجُدْ لَهُمْ فِي
 رَحْمَةِ مِّنْهُ وَفَضْلِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَيْهِ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا

۱۷۵

ای اهل کتاب، در دین خود از اندازه فراتر مروید و بر خدا
 جز راست مگویید، همانا مسیح عیسی پسر مریم پیامبر خدا
 و کلمه اوست که آن را به سوی مریم افکند و روحی است
 از او، پس به خدا و فرستادگان او ایمان آورید و مگویید
 [خدا] سه است- اب، ابن، روح القدس-، [از این گفته] باز
 ایستید که برای شما بهتر است. جز این نیست که «الله»
 خدایی یکتاست، پاک و منزه است از اینکه او را فرزندی
 باشد، او راست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، و
 خدا کارسازی بسنده است.

مسیح هرگز ننگ ندارد و سرنیچد از اینکه بنده خدا باشد
 و فرشتگان مقرب نیز و هر که از پرستش او ننگ دارد و
 سرپیچد و گردنکشی و بزرگمنشی نماید پس همه آنها را
 به سوی خویش برانگیخته و گرد خواهد آورد.

اما کسانی را که ایمان آورده و کارهای نیک و شایسته
 کرده‌اند مزدشان را تمامی دهد و از فزونی و بخشش
 خویش بیفزایدشان، و اما کسانی که ننگ داشته و سر باز
 زدند و گردنکشی و بزرگمنشی نمودند آنها را عذابی
 دردناک کند و برای خویش به جای خدا دوست و یاور
 نخواهند یافت.

ای مردم، شما را دلیل و حجتی- دین حق یا پیامبر- از
 پروردگارتان آمد و نوری آشکار- قرآن- به سوی شما فرو
 فرستادیم.

و اما کسانی که به خدا ایمان آورده و دست در [پناه] او
 زدند- به فرمانها و طاعت او چنگ زدند- بزودی آنان را در
 مهر و بخشایشی از خویش و برتری و افزونیی در آورد و به
 راهی راست به سوی خود راهشان نماید.

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ إِنْ أَمْرُؤُا هَلَكَ
لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَ لَهُ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ وَهُوَ يَرِثُهَا
إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وَ لَدٌ فَإِنْ كَانَتَا أُثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلَثَانِ مِمَّا
تَرَكَ وَإِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا وَ نِسَاءً فَلِلَّذَكَرِ مِثْلُ حِظِّ
الْأُنثَيَيْنِ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ أَنْ تَضِلُّوا وَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ

از تو فتوا می‌خواهند، بگو: خداوند شما را در باره [میراث] «کلاله»- برادر و خواهر آن مرده‌ای که پدر و مادر و فرزند ندارد- فتوا می‌دهد: اگر مردی که فرزندی [و پدر و مادر] ندارد بمیرد و خواهری دارد، خواهر نیمی از آنچه او به جا گذاشته می‌برد، و او- آن برادر- از خواهر خود اگر فرزندی ندارد ارث می‌برد. پس اگر دو خواهر باشند دو سوم میراث از آنچه [برادر] باز گذاشته می‌برند. و اگر برادران و خواهران باشند برادر را بهره دو خواهر خواهد بود. خدا برای شما [احکام را] روشن بیان می‌کند تا مبادا گمراه شوید. و خداوند به همه چیز داناست.

۵. مائده المآیة: سفره غذا مدنی ۱۲۰ آیه ۲۲ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ءَأُفُوا بِالْعُقُودِ أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ
الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ غَيْرِ مُحِلِّي الصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ
إِنَّ اللَّهَ يُحْكُمُ مَا يُرِيدُ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به پیمانها و قراردادهای وفا کنید. [خوردن گوشت] چهارپایان زبان‌بسته، جز آنچه بر شما خوانده می‌شود، برای شما حلال شده است بی آنکه در حال احرام [حج یا عمره] شکار را حلال شمارید. همانا خدا هر چه بخواهد حکم می‌کند.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا مُحِلُّوا شَعِيرَ اللَّهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ
وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَئِدَ وَلَا ءَامِينَ الْبَيْتِ الْحَرَامِ يَبْتَغُونَ
فَضْلًا مِّن رَّبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا
يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا نُ قَوْمٍ أَنْ صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
أَنْ تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى
الْإِثْمِ وَالعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، [شکستن حرمت] نشانه‌های خدا- مناسک حج- را روا مدارید و نه [شکستن حرمت] ماه حرام و نه قربانی بی‌نشان و نه قربانیان گردن‌بند بسته- نشاندار- و نه آهنگ‌کنندگان بیت الحرام- خانه شکوهمند یعنی کعبه- را که از پروردگار خویش بخشش و نیکی و خشنودی می‌جویند. و چون از احرام بیرون آمدید شکار توانید کرد. و دشمنی با قومی که از مسجد الحرام- نمازگاه شکوهمند- بازتان داشتند شما را بر آن ندارد که از اندازه درگذرید. و یکدیگر را بر نیكوکاری و پرهیزگاری یاری دهید، و یکدیگر را به گناهکاری و ستم بر دیگران یار ماباشید و از خدا پروا کنید، که خدا سخت کیفر است.

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أَلْمَيْتَةُ وَالِدَمُّ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أَهَلَ
لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ
وَمَا أَكَلَ السَّبْعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصَبِ وَأَنْ
تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَمِ ذَلِكُمْ فِسْقٌ الْيَوْمَ يَيسُ الَّذِينَ
كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنَ الْيَوْمَ
أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي
وَرَضِيْتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنْ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرِ
مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أَحَلَّ لَهُمْ قُلْ أَحَلَّ لَكُمْ أَلْطَيْبَاتُ وَمَا
عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ
فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا أَسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

الْيَوْمَ أَحَلَّ لَكُمْ أَلْطَيْبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
حِلٌّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ
الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ
قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرِ مُسْلِفِينَ
وَلَا مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ
عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ

حرام شد بر شما مردار و خون و گوشت خوک و آنچه [به هنگام کشتنش] نام غیر خدا بر آن برده باشند و آنچه خفه شده و با زدن مرده و از بلندی افتاده و مرده و با شاخ زدن کشته شده و نیم خورده درنده، مگر آنچه [پیش از مردن] به کشتن آن برسید، و آنچه در برابر بتان- بر تخته سنگهایی که در جاهلیت بر آنها برای خدایان خویش قربانی می کردند و کم کم خود این تخته سنگها را مقدس شمردند - سر بریده و اینکه [گوشت حیوان را] به تیرهای قرعه بخش کنید، اینها همه بیرون شدن از فرمان [حق] است.- امروز کسانی که کافر شدند از دین شما- که بر شما یا دیتان پیروز شوند- نومید شدند، بنابر این از آنها مترسید و از من بترسید و بس. امروز دین شما را به کمال رساندم و نعمت خود را بر شما تمام کردم و اسلام را دین شما پسندیدم.- پس هر که در حال گرسنگی [به خوردن گوشتهای منع شده] ناچار شود بی آنکه گرایش به گناه داشته باشد همانا خداوند آمرزگار و مهربان است.

از تو می پرسند چه چیزها برایشان حلال شده است، بگو: چیزهای پاکیزه برای شما حلال شده است، و آنچه از جانوران شکاری- سگان شکاری- که تعلیم داده اید در حالی که از آنچه خداوند به شما آموخته به آن سگان آموخته باشید- که شکار را بگیرند و خود نخورند-، پس، از شکاری که برای شما گرفته اند بخورید و نام خدا را [هنگام فرستادن حیوان] بر آن یاد کنید و از خدا پروا نمایید- برای بازی و سرگرمی شکار نکنید-، که خدا زود حساب است.

امروز چیزهای- خوردنیهای- پاکیزه برای شما حلال شد و طعام کسانی که به آنان کتاب داده شده- غیر از گوشت کشتارهای آنها- برای شما حلال است و طعام شما برای آنها حلال است، و زنان پاکدامن با ایمان و زنان پاکدامن از کسانی که پیش از شما به آنان کتاب داده شده هر گاه کابینه اشان را بدهید در حالی که پاکدامن باشید نه زناکار و نه دوست گیرنده [به پنهانی]- رفیق باز- [برای شما حلال است]. و هر که ایمان را انکار کند- به اسلام کفر ورزد- براستی کردارش تباه گردد و در آخرت از زیانکاران خواهد بود.

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا
 وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ
 وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَإِنْ
 كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنْكُمْ مِنَ الْغَايِطِ
 أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا
 فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ
 عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَٰكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ
 عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

۵:
 مانده
 ۶
 /۱۲۰
 ۸۷۷

وَأذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاثَقَكُمْ بِهِ
 إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ
 الصُّدُورِ

۷

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ
 وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ ءَلَّا تَعْدِلُوا أَعْدِلُوا هُوَ
 أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

۸

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
 وَأَجْرٌ عَظِيمٌ

۹

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چون به نماز برخیزید- آهنگ نماز کنید- رویها و دستهایتان را تا آرنجها بشویید و سرها و پاهایتان را تا برآمدگیهای روی پا مسح کنید. و اگر جنب بودید خود را پاک سازید- غسل کنید- و اگر بیمار یا در سفر بودید یا یکی از شما از حاجتگاه آمد یا با زنان نزدیکی کردید و آبی نیافتید پس آهنگ خاکی پاک کنید و رویها و دستهایتان را مسح کنید- تیمم-. خدا نمی‌خواهد بر شما هیچ تنگی و دشواری نهد بلکه می‌خواهد شما را پاکیزه سازد و نعمت خویش را بر شما تمام کند شاید سپاس گزارید.

و به یاد آرید نعمت خدا را بر خودتان و پیمانی را که با شما استوار کرد آنگاه که گفتید شنیدیم و فرمان بردیم. و از خدا پروا کنید که خدا بدانچه در سینه‌هاست داناست.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، همواره برای خدا [به حق گفتن] برپا بوده گواهان به عدل و داد باشید، و دشمنی گروهی شما را بر آن ندارد که عدالت نکنید، عدالت کنید که آن به پرهیزگاری نزدیکتر است و از خدا پروا کنید که خدا بدانچه می‌کنید آگاه است.

خداوند به کسانی که ایمان آورده و کارهای نیک و شایسته کرده‌اند نوید داده است که آنان را آمرزش و مزدی بزرگ است.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

و کسانی که کافر شدند و آیات- نشانه‌های- ما را دروغ و شمردند آنان دوزخیانند.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ أَن يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنكُمْ ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به یاد آرید نعمت خدای را بر خویش آنگاه که گروهی آهنگ کردند که به سوی شما دست بکشایند و او دستهای آنان را از شما بازداشت، و از خدا پروا کنید و مؤمنان باید بر خدا توکل کنند و بس.

وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ ۗ لَئِن أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَءَاتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَءَامَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۗ فَمَن كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ

و هر آینه خداوند از فرزندان یعقوب پیمان گرفت، و از ایشان دوازده مهتر و سرپرست برانگیختیم، و خدای گفت: من با شمایم اگر نماز را برپا دارید و زکات بدهید و به فرستادگانم ایمان آورید و ایشان را یاری کنید و بشکوه دارید و خدای را وامی نیکو دهید- به نیازمندان کمک کنید -، هر آینه بدیهای شما را از شما بزدایم و شما را به بهشت‌هایی درآورم که از زیر [درختان] آنها جویها روان است. پس هر که از شما از این پس کافر شود بر راستی راه راست را گم کرده است.

فِيمَا نَقَضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِ ۗ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ ۗ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِّنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ ۗ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَأَصْفَحْ ۗ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

پس به سبب شکستن پیمانشان آنان را لعنت کردیم و دلهاشان را سخت گردانیدیم. سخن را از جایگاه‌های آن می‌گردانند- تحریف می‌کنند- و بهری از آنچه را که به آن پند داده شدند فراموش کردند و همواره بر خیانتی از آنان آگاه می‌شوی مگر اندکی از ایشان. پس، از آنان درگذر و چشم ببوش، که خداوند نیکوکاران را دوست دارد.

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي أَخَذْنَا مِيثَقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا
مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ
الْقِيَامَةِ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ

و از کسانی که گفتند ما ترساییم پیمان گرفتیم و لیکن
بهری از آنچه را که به آن پند داده شدند از یاد بردند پس
تا روز رستاخیز میان آنان دشمنی و کینه افکندیم و بزودی
خدا آنان را از آنچه می‌کردند آگاه خواهد ساخت.

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا
مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ قَدْ
جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ

ای اهل کتاب، همانا فرستاده ما سوی شما آمده که برای
شما بسیاری از آنچه را که از کتاب پنهان می‌کردید روشن
بیان می‌کند و از بسیاری در می‌گذرد. براستی شما را از
سوی خدا نوری- پیامبر

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُمُ
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ

که خداوند به وسیله آن هر که را پیرو خشنودی او باشد به
راه‌های سلامت راه می‌نماید و آنان را به خواست خود از
تاریکیها به روشنایی بیرون می‌آرد و به راه راست راه
می‌نماید.

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ
فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحُ ابْنُ
مَرْيَمَ وَأُمَّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ

هر آینه کافر شدند کسانی که گفتند: خدا همان مسیح پسر
مریم است. بگو: اگر خدا بخواهد مسیح پسر مریم و
مادرش و هر که در زمین است همه را نابود کند چه کسی
در برابر خدا توانایی دارد [که خدای را از آن باز دارد]؟ و
خدای راست پادشاهی آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست،
هر چه بخواهد می‌آفریند و خدا بر هر چیزی تواناست.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصْرَىٰ نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبَّوهُ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ

و جهودان و ترسايان گفتند: ما پسران خدا و دوستان اوييم. بگو: پس چرا شما را به گناهاتتان عذاب مي‌کند؟ [چنين نيست] بلکه شما آدميانيد از آنها که او آفريده است، هر که را خواهد بيامرزد و هر که را خواهد عذاب کند و خدای راست پادشاهی آسمانها و زمين و آنچه ميان آنهاست و بازگشت به سوی اوست.

ای اهل کتاب، فرستاده ما به سوی شما آمد که در دوران گسستگی [آمدن] پيامبران، [حق را] برای شما روشن بيان می‌کند تا نگوييد ما را نويدرسان و بيم‌کننده‌ای نيامد. همانا مژده‌دهنده و بيم‌کننده‌ای سوی شما آمد، و خدا بر هر چیزی تواناست.

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَىٰ فَتْرَةٍ مِّنَ الرَّسُلِ أَن تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِن بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

و [ياد کن] آنگاه که موسی به قوم خویش گفت: ای قوم من، نعمت خدا را بر خود ياد کنيد هنگامی که در ميان شما پيامبرانی پديد کرد و شما را پادشاهان گردانيد و به شما چيزها داد که به هيچ يک از مردم جهان نداد.

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَتَقَوْمِ ادْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا وَعَآتَاكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ

ای قوم من، به اين سرزمين مقدس- فلسطين و شامات- که خداوند برای ما نوشته است در آييد و [از ترس جباران] به پشت خویش بر مگرديد- عقب‌نشيني مکنيد- که زيانکار می‌گرديد.

يَتَقَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ

گفتند: ای موسی، در آنجا گروهی گردنکش و ستمگرند و ما هرگز اندر آن نشويم تا از آنجا بيرون شوند پس اگر از آن [سرزمين] بيرون شوند، ما در آييم.

قَالُوا يَا مُوسَىٰ إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ وَإِنَّا لَن نَّدْخُلَهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِن يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ

دو مرد- يوشع و کاليب- از آنان که [از خدا] می‌ترسيدند و خدا بر آنان نعمت- ايمان و خردمندی و روشن‌بینی- ارزانی داشته بود گفتند: بر آنان از اين دروازه در آييد، و چون اندر شديد همانا شما پيروز خواهيد شد، و اگر ايمان داريد پس بر خدا توکل کنيد و بس.

قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُمْ غَالِبُونَ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِنَّا لَن نَّدْخُلَهَا أَبَدًا مَّا دَامُوا فِيهَا فَاذْهَبْ
أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ

گفتند: ای موسی، تا آنان در آنجا باشند ما هرگز در آن
[سرزمین] در نیاییم، پس تو و پروردگارت بروید و [با آنها]
جنگ کنید که ما همین جا نشسته‌ایم.

قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي ۖ فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ
الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ

[موسی] گفت: پروردگارا، من جز بر خود و برادرم اختیار و
توانایی ندارم، پس میان ما و گروه نافرمان بدکار جدایی
افکن.

قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً يَتِيهُونَ فِي الْأَرْضِ
فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ

[خدای] فرمود: همانا آن سرزمین چهل سال بر آنان حرام
است و در این سرزمین سرگردان باشند، پس بر گروه
نافرمان اندوه مخور.

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ
مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ ۗ قَالَ إِنَّمَا
يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ

و خبر دو فرزند آدم- هابیل و قابیل- را بر آنان بدرستی
بخوان که چون قربانی کردند از یکی پذیرفته شد و از
دیگری پذیرفته نشد. [آن که قربانش پذیرفته نشد-
قابیل- به برادر] گفت: هر آینه تو را خواهم کشت.
[برادرش- هابیل-] گفت: جز این نیست که خدا از
پرهیزگاران می‌پذیرد

لَئِن بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسٍ بِيَدَيْكَ ۗ
لَأَقْتُلَنَّكَ ۗ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ

سوگند که اگر دست خویش به من دراز کنی تا مرا بکشی،
من دست خویش دراز نمی‌کنم تا تو را بکشم زیرا که من از
پروردگار جهانیان می‌ترسم،

إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُوءَ بِإِثْمِي وَإِثْمِكَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ
وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ

من می‌خواهم گناه من و گناه خود را برگیری تا از دوزخیان
باشی، و این است پاداش ستمکاران.

فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ وَ قَتَلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ ۗ فَأَصْبَحَ مِنَ
الْخَاسِرِينَ

پس نفس او کشتن برادرش را برایش بیاراست و آسان
نمود تا او را بکشت و از زیانکاران گشت.

فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ ۗ كَيْفَ يُورِي
سَوْءَةَ أَخِيهِ ۗ قَالَ يُوَيْلَتَىٰ أَعْجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا
الْغُرَابِ فَأُوَارِي سَوْءَةَ أَخِي ۗ فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ

آنگاه خداوند کلاغی را فرستاد که زمین را می‌کاوید تا به وی
بنمایاند که چگونه جسد برادرش را پنهان کند. [قابیل]
گفت: ای وای بر من، آیا ناتوانم از اینکه مانند این کلاغ
باشم تا پیکر برادرم را پنهان کنم؟ آنگاه از پشیمانان گشت.

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَن قَتَلَ نَفْسًا
بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا
وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ
رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ بَعَدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ
لَمُسْرِفُونَ

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي
الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ
وَأَرْجُلُهُمْ مِّنْ خَلْفٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ
فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ فَاعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ
وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُم مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ
مَعَهُ لَيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

از این رو بر فرزندان اسرائیل نوشتیم که هر که کسی را
بکشد بی‌آنکه کسی را کشته یا تباهی در زمین کرده باشد
چنان است که همه مردم را کشته باشد. و هر که کسی را
زنده کند- از مرگ برهاند یا به حق راه نماید- چنان است
که همه مردم را زنده کرده است. و هر آینه فرستادگان ما
با نشانه‌های روشن سوی آنان آمدند، سپس بسیاری از آنان
پس از آن در زمین گزافکار و زیاده‌رو شدند.

جز این نیست که سزای کسانی که با خدا و فرستاده او
می‌جنگند و در زمین به تباهی می‌کوشند- در جامعه ایجاد
ناامنی می‌کنند یا به راهزنی و قتل و غارت می‌پردازند- این
است که آنان را بکشند یا بر دار کنند یا دستها و پاهایشان
را بر خلاف یکدیگر- قسمتی از دست راست و پای چپ-
ببرند یا از آن سرزمین بیرونشان کنند. این است خواری و
رسوایی برای آنان در این جهان، و در آن جهان عذابی بزرگ
دارند.

مگر کسانی که پیش از آنکه بر آنان دست یابید توبه کنند،
و بدانید که خدا آمرزگار و مهربان است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدا پروا کنید و به سوی
او دستاویز بجویید و در راه او جهاد کنید، باشد که رستگار
شوید.

همانا کسانی که کافر شدند اگر همه آنچه را که در زمین
است و همچند آن را می‌داشتند تا خویشتن را بدان از
عذاب روز رستاخیز باز خردند از آنها پذیرفته نشود و آنان
راست عذابی دردناک،

يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جِزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

يَأْتِيهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزُنكَ الَّذِينَ يُسْرِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا سَمَّعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّعُونَ لِقَوْمٍ ءَاخِرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ وَإِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

می‌خواهند که از آتش دوزخ بیرون آیند و حال آنکه از آن بیرون‌آمدنی نیستند و آنان راست عذابی پاینده.

و مرد دزد و زن دزد [چهار انگشت] دستشان را به سزای آنچه کرده‌اند ببرید، کیفری است از سوی خدا و خدا توانای بی‌همتا و دانای با حکمت است.

پس هر که پس از ستمش توبه کند و کار خود را به صلاح آورد خدا [به رحمت خویش] بر او باز می‌گردد و توبه‌اش را می‌پذیرد که خدا آمرزگار و مهربان است.

آیا ندانسته‌ای که خدای راست پادشاهی آسمانها و زمین، آن را که بخواهد عذاب می‌کند و آن را که بخواهد می‌آمرزد و خدا بر هر چیزی تواناست؟

ای پیامبر، کسانی که در کفر می‌شتابند- اصرار می‌ورزند- تو را اندوهگین نسازند از آنان که به دهان خویش می‌گویند: گرویدیم و دلهاشان باور ندارد و از آنها که جهود شدند که سخت شنوندگان دروغند، شنوندگانند برای گروهی دیگر که نزد تو نیامده‌اند- یعنی جاسوسان آنهایند- سخن را پس از جای‌گرفتن در جایگاه‌هایش می‌گردانند- تحریف می‌کنند-، می‌گویند: اگر این [حکم تحریف شده] به شما داده شد بپذیرید و اگر داده نشد دوری و پرهیز کنید. و هر که خدا فتنه- گمراهی یا رسوایی یا هلاکت- او را خواهد، هرگز برای او چیزی را از خدا [در دفع آن فتنه] نتوانی به دست آورد- در برابر خدا برای او کاری نتوانی کرد- اینان کسانی‌اند که خدا نخواست است که دلهاشان را پاک کند، آنان را در این جهان رسوایی و خواری و در آن جهان عذابی است بزرگ.

سَمَّعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَلُونَ لِلسُّحْتِ فَإِنْ جَاءُوكَ فَأَحْكُمْ
بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ^ط وَإِنْ تَعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ يَضُرُّوكَ
شَيْئًا^ط وَإِنْ حَكَمْتَ فَأَحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُقْسِطِينَ

وَكَيفَ يُحْكِمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ
يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يُحْكُمُ بِهَا التَّيِّبُونَ
الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا
أَسْتَحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءً فَلَا تَخْشَوُا
النَّاسَ وَأَخْشَوْنَ اللَّهَ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ
يُحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ

وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنْ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ
وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ
قِصَاصٌ^ج فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ^{لَّهُ} وَمَنْ لَمْ يُحْكَمْ
بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

شنوندگان دروغ و خوردگان [مال] حرام‌اند پس اگر نزد تو
آیند میانشان داوری کن یا از آنان روی بگردان، و اگر از
آنان روی بگردانی هرگز زبانی به تو نتوانند رسانید و اگر
داوری کنی به داد و انصاف میانشان داوری کن زیرا که
خداوند دادگران را دوست دارد.

و چگونه تو را به داوری پسندند و حال آنکه تورات که حکم
خدا در آن است نزد آنهاست و آنگاه پس از آن [که تو
موافق آن کتاب حکم کردی] روی می‌گردانند، و اینان ایمان
ندارند.

ما تورات را فرو فرستادیم که در آن رهنمونی [به حق] و
روشنایی هست پیامبرانی که [حکم خدا را] گردن نهاده و
فرمانبردارند با آن برای آنها که یهودی شدند حکم می‌کنند
و [همچنین] مریبان خداپرست و دانشمندان ایشان، از آن
رو که نگاهداشت کتاب خدا از آنان خواسته شده بود و بر
آن گواه بودند. پس از مردم مترسید و از من بترسید و به
بهای آیات من چیز اندکی مخريد. و هر که بدانچه خدا
فروفرستاده حکم نکند پس اینانند کافران.

و در آن تورات بر آنان این حکم نوشتیم که تن را به تن و
چشم را به چشم و بینی را به بینی و گوش را به گوش و
دندان را به دندان و زخمها را [به برابری] قصاص است، و
هر که آن قصاص را ببخشد این کفاره‌ای برای [گناهان]
اوست، و هر که بدانچه خدا فروفرستاده حکم نکند پس
اینانند ستمکاران.

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِمْ بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ ۖ وَعَاتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ ۖ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ

و بر پی ایشان پیامبران عیسی پسر مریم را درآوردیم، باوردارنده آنچه پیش او بود از تورات- یعنی تورات را که پیش از او فرستاده شده بود راست انگاشت-، و او را انجیل دادیم که در آن رهنمونی و روشنائی بود و باوردارنده آنچه پیش آن بود از تورات، و رهنمونی و پندی برای پرهیزگاران.

وَلِيَحْكُمَ أَهْلَ الْإِنجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ ۖ وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

و اهل انجیل باید بدانچه خدا در آن فرورفستاده حکم کنند و هر کس بدانچه خدا فرورفستاده حکم نکند پس آنانند بدکاران نافرمان.

وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ ۖ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ ۗ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ ۚ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا ۚ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً ۚ وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ ۗ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ ۚ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

و [این] کتاب- قرآن- را براستی و درستی سوی تو فرستادیم، باوردارنده آنچه پیش آن بوده از کتاب [الهی] و نگاهبان بر آن، پس میان آنان بدانچه خدا فرو فرستاده حکم کن و با روی گرداندن از آن حقی که به سوی تو آمده است از هوی و هوس آنان پیروی مکن. برای هر امتی از شما- آدمیان- راه و روشی پدید کردیم، و اگر خدا میخواست شما را یک امت میساخت و لیکن میخواست شما را در آنچه به شما داده بیازماید، پس به نیکیها پیشی گیرید. بازگشت همه شما به خداست و شما را بدانچه در آن اختلاف می کردید آگاه خواهد کرد.

وَأَن اِحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ ۗ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَأَحْذَرَهُمْ أَن يَفْتِنُوكَ عَن بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ ۗ فَإِن تَوَلَّوْا فَاَعْلَمْنَا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَن يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ ۗ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ

و [وحی کردیم به] اینکه میان آنان بدانچه خدا فرورفستاده حکم کن و از هوسها و آرزوهاشان پیروی مکن و از آنان بپرهیز که مبادا تو را در باره برخی از آنچه خدا به تو فرورفستاده فریب دهند و از آن بگردانند. پس اگر پشت کردند، بدان که خدا می خواهد به آنان به [سزای] برخی از گناهانشان عقوبت رساند، و براستی بسیاری از مردم بدکاران نافرمانند.

أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ ۚ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ

آیا حکم [روزگار] جاهلیت می جویند؟ و چه کسی نیکو حکم تر از خداست برای مردمی که یقین دارند؟

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَرَىٰ أَوْلِيَاءَ
بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ
اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، جهودان و ترسایان را دوست
و همدل مگیرید. برخی از آنان دوستان برخی دیگرند و هر
کس از شما که با آنها دوستی و همدلی دارد او از آنهاست.
همانا خدا گروه ستمکاران را راه ننماید.

از این رو کسانی را که در دلشان بیماری- شک و نفاق-
است می‌بینی که در [دوستی] آنان می‌شتابند و می‌گویند:
می‌ترسیم که ما را رویداد بدی رسد. امید است که خدا
پیروزی و گشایشی یا امری- فرمانی یا حادثه‌ای- از نزد
خویش پدید آرد، پس بر آنچه در دلهاشان نهان داشتند
پشیمان گردند.

و کسانی که ایمان آوردند [در این حال به یکدیگر] گویند:
آیا اینان- منافقان- همان کسانی که سوگندهای سخت به
خدا می‌خوردند که با شما خواهند بود؟ کردارهاشان تباه
شد و زیانکار گشتند.

فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسْرِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ
نَحْشَىٰ أَنْ تُصِيبَنَا دَآئِرَةٌ فَعَسَىٰ اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ
مِّنْ عِنْدِهِ فَيُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا أَسْرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ نَادِمِينَ

۵۲

وَيَقُولُ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ
أَيْمَانِهِمْ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حَبِطَتْ أَعْمَلُهُمْ فَأَصْبَحُوا
خَاسِرِينَ

۵۳

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، هر کس از شما که از دین
خویش برگردد زودا که خداوند گروهی را بیاورد که ایشان
را دوست دارد و ایشان او را دوست دارند، با مؤمنان نرم و
خاکسارند و بر کافران سخت و گردنفرافز، در راه خدا جهاد
می‌کنند و از سرزنش هیچ سرزنش‌کننده‌ای نمی‌ترسند. این
برتری و بخشش خداست که آن را به هر که بخواهد
می‌دهد و خداوند فراخ‌بخشیشی داناست.

همانا دوست و سرپرست شما خداست و پیامبرش و کسانی
که ایمان آورده‌اند، آنان که نماز را برپا می‌دارند و زکات
می‌دهند در حالی که در رکوعند.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ
يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ
عَلَى الْكٰفِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ
لَآئِمٍ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

۵۴

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ
الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ

۵۵

و هر که خدا و پیامبرش و [چنین] کسانی را که ایمان
آورده‌اند به دوستی و سرپرستی برگزیند [از گروه خداست
و] براستی گروه خدا پیروزند.

وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ
الْغَالِبُونَ

۵۶

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، کسانی را که دین شما را به
مسخره و بازی می‌گیرند از آنان که پیش از شما به آنها کتاب
داده شده و نیز کافران را دوست مگیرید و اگر ایمان دارید
از خدا پروا کنید

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ
هُزُؤًا وَلَعِبًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَالْكَفَّارَ
أَوْلِيَاءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

۵۷
۹۴

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوهَا هُزُوعًا وَلَعِبًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ

و چون به نماز فرامی‌خوانید- بانگ اذان سر می‌دهید- آن را به مسخره و بازی می‌گیرند، این از آن روست که آنها گروهی‌اند که خرد را کار نمی‌بندند.

بگو: ای اهل کتاب، آیا جز این بر ما خُرده و عیب می‌گیرید که به خدا و آنچه به ما فروآمده و آنچه پیش از این فروآمده ایمان آورده‌ایم و حال آنکه بیشتر شما از فرمان حق بیرون رفته‌اید؟

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنْقِمُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلُ وَأَنَّ أَكْثَرَكُمْ فَاسِقُونَ

بگو: آیا شما را به بدتر از این پاداشی نزد خدا خبر بدهم؟ [پاداش] آن کس که خدا او را لعنت کرده و بر او خشم گرفته و برخی از آنان را بوزینگان و خوکان گردانیده و کسی که طاغوت- بُت و طغیانگر- را پرستیده است اینان در جایگاهی بدترند و از راه راست گم‌تر.

قُلْ هَلْ أَنْبِئُكُمْ بِشَرِّ مِّنْ ذَلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ مَن لَعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ أُولَئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ عَن سَوَاءِ السَّبِيلِ

و چون نزد شما آیند گویند: ایمان داریم و حال آنکه با کفر در آمدند و با همان کفر بیرون شدند، و خدا بدانچه پنهان می‌کردند داناتر است.

وَإِذَا جَاءُوكُمْ قَالُوا ءَامَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكُفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ ءَ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ

و بسیاری از آنها را می‌بینی که در گناهکاری و ستم به دیگران و حرام‌خواری می‌شتابند. هر آینه بد است آنچه می‌کنند.

وَتَرَى كَثِيرًا مِّنْهُمْ يُسْرِعُونَ فِي الْأَثْمِ وَالْعُدُونِ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتِ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

چرا مریبان خداپرست و دانشمندان، آنان را از گفتار گناه‌آلودشان- دروغ‌گویی‌شان- و حرام‌خواری‌شان باز نمی‌دارند؟ هر آینه بد است آنچه می‌سازند- می‌کنند.

لَوْلَا يَنْهَاهُمُ الرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ عَن قَوْلِهِمُ الْأَثْمَ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتِ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ

و جهودان گفتند: دست خدا بسته است. دست‌هایشان بسته باد و به سزای آنچه گفتند لعنت بر آنان باد بلکه دو دست [رحمت و قدرت] او گشوده است آنگونه که بخواهد می‌بخشد و روزی می‌دهد. و هر آینه آنچه از پروردگارت سوی تو فروآمده بسیاری از آنان را سرکشی و کفر می‌افزاید و میانشان تا روز رستاخیز دشمنی و کینه افکندیم هر گاه آتشی برای جنگ افروختند خدا آن را فرونشاند، و پیوسته در زمین به تبهکاری می‌کوشند و خدا تبهکاران را دوست ندارد.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَالْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ

و اگر اهل کتاب ایمان آورند و پرهیزگار شوند هر آینه بدیهانشان را از آنها بزدااییم و آنان را به بهشتهای پُر نعمت درآوریم.

وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ
رَبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِن تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ مِّنْهُمْ أُمَّةٌ
مُّقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ

و اگر آنان تورات و انجیل و آنچه را که از پروردگارشان به سوی آنها فروآمده برپا می‌داشتند هر آینه از بالای سرشان - آسمان- و از زیر پایشان- زمین- برخوردار می‌شدند. از ایشان گروهی میانه‌رواند و بسیاری از آنان آنچه می‌کنند بد است.

يَأْتِيهَا الرُّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَّمْ تَفْعَلْ
فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

ای پیامبر، آنچه را از سوی پروردگارت به تو فروآمده برسان و اگر این نکنی پیام او را نرسانده باشی و خدا تو را از [فتنه و گزند] مردم نگاه می‌دارد، همانا خدا گروه کافران را راه ننماید.

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ حَتَّىٰ تُقِيمُوا التَّوْرَةَ
وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا
مِّنْهُمْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا فَلَا تَأْسَ عَلَى
الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

بگو: ای اهل کتاب، شما بر چیزی نیستید- پایگاه و ارزشی ندارید- تا آنکه تورات و انجیل و آنچه را که از خدای شما به شما فرورفستاده شده برپا دارید و هر آینه آنچه از پروردگارت سوی تو فروآمده بسیاری از آنان را سرکشی و کفر می‌افزاید. پس بر گروه کافران اندوه مخور.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِقُونَ وَالنَّصَرَىٰ مَنْ
ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

همانا کسانی که ایمان آوردند و کسانی که یهودی شدند و صابئان و ترسایان هر که به خدا و روز بازپسین ایمان آورد و کار نیک و شایسته کند نه بیمی بر آنان باشد و نه اندوهگین شوند.

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَارْسَلْنَا إِلَيْهِمْ رَسُولًا قُلْنَا
إِذَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفَرِيقًا
يَقْتُلُونَ

هر آینه از فرزندان یعقوب پیمان گرفتیم و پیامبرانی سوی آنان گسیل داشتیم، هر گاه آنان را پیامبری آمد بدانچه خوشایندشان نبود، گروهی را دروغزن شمردند و گروهی را کشتند.

وَحَسِبُوا أَلَّا تَكُونَ فِتْنَةً فَعَمُوا وَصَمُوا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُوا كَثِيرٌ مِّنْهُمْ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ

و پنداشتند که گرفتاری و آزمایشی نخواهد بود پس کور و کر شدند، سپس خداوند [با رحمت خود] بر آنان بازگشت و توبه‌شان را پذیرفت بار دیگر بسیاری از آنها کور و کر شدند، و خدا بدانچه می‌کنند بیناست.

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَبْنِي إِسْرَائِيلَ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ

هر آینه کافر شدند کسانی که گفتند: خدا همان مسیح پسر مریم است و حال آنکه مسیح گفت: ای فرزندان یعقوب، خدای یکتا را بپرستید که پروردگار من و پروردگار شماست، که هر کس برای خدا انباز گیرد خدا بهشت را بر او حرام کرده و جایگاهش آتش دوزخ است، و ستمکاران را هیچ یاری‌کننده‌ای نیست.

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِن لَّمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

هر آینه کافر شدند کسانی که گفتند: خداوند یکی از سه [خدا] است- اب و ابن و روح القدس- و حال آنکه هیچ خدایی جز خدای یگانه نیست، و اگر از آنچه می‌گویند باز نایستند البته به کسانی از آنها که کافر شدند عذابی دردناک خواهد رسید.

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

آیا به خدا باز نمی‌گردند- توبه نمی‌کنند- و از او آمرزش نمی‌خواهند؟ و حال آنکه خدا آمرزگار و مهربان است.

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ وَصِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ أَنْظِرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ أَنْظِرْ أَلَيْ يُؤْفَكُونَ

مسیح پسر مریم جز فرستاده‌ای نیست، که پیش از او نیز فرستادگانی در گذشتند، و مادر او زنی راستی‌پیشه بود، هر دو غذا می‌خوردند- پس مسیح خدا نیست- بنگر که چگونه آیات را برایشان روشن بیان می‌کنیم آنگاه بنگر که چگونه [از حق] گردانیده می‌شوند!

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

بگو: آیا غیر خدای یکتا چیزی را می‌پرستید که برای شما زیان و سودی در توان ندارد؟ و حال آنکه خداست که شنوا و داناست.

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَأَضَلُّوا كَثِيرًا وَضَلُّوا عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ

لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ

كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنفُسُهُمْ أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ لَهُمْ خَالِدُونَ

وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوهُمْ أَوْلِيَاءَ وَلَٰكِنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ فَسِقُونَ

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ ءَامَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً لِلَّذِينَ ءَامَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرَىٰ ذَٰلِكَ بَأَنَّ مِنْهُمْ قِسِيَسِينَ وَرَهْبَانًا وَآنَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ

بگو: ای اهل کتاب در دیتان به ناروا گزافگویی مکنید و از هوسها و خواهشهای گروهی که پیش از این گمراه شدند و بسیاری را گمراه کردند و خود از راه راست به گمراهی رفتند پیروی مکنید.

کسانی از فرزندان اسرائیل که کافر شدند، بر زبان داوود و عیسی پسر مریم لعنت شدند، این از آن رو بود که نافرمانی کردند و از اندازه درمی گذشتند.

یکدیگر را از کار ناروا و زشتی که می‌کردند باز نمی‌داشتند هر آینه بد است آنچه می‌کردند.

بسیاری از آنان را می‌بینی که با کسانی که کافر شدند دوستی و همدلی دارند براستی بد است آنچه نفس آنان برایشان پیش آورده که خداوند بر آنها خشم گرفته است و در عذاب جاویدانند.

و اگر به خدا و پیامبر و آنچه به او فروآمده ایمان می‌آوردند آنها را دوست نمی‌گرفتند، و لیکن بسیاری از آنان بدکاران نافرمانند.

هر آینه سرسخت‌ترین مردم را در دشمنی با مؤمنان، جهودان و مشرکان می‌یابی، و نزدیکترینشان را به دوستی با مؤمنان کسانی می‌یابی که گویند ما ترساییم، این از آن‌روست که میان آنان کشیشان- دانشمندان مسیحی- و راهبان- صومعه‌داران- اند و آنان گردنکشی و بزرگ‌منشی در برابر حق- نمی‌کنند

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَىٰ أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا ءَأَمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبَّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ

فَأَتَّبَعُهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتٍ مَّا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ ءَمُونَ

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُم بِمَا عَقَدْتُمُ الْأَيْمَانَ فَكَفَرْتُمْ ۖ وَإِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ ۖ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ۚ ذَٰلِكَ كَفَرَةٌ ۚ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ ۚ وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ ۚ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

و چون آنچه را بر پیامبر فروآمده بشنوند می‌بینی که دیدگان‌شان از آنچه از حق شناخته‌اند اشک می‌بارد می‌گویند: پروردگارا، ایمان آوردیم پس [نام] ما را با گواهی‌دهندگان [به حق] - یعنی با نام دیگر مؤمنان - بنویس

و ما را چیست که به خدا و آنچه از حق سوی ما آمده نگریم و حال آنکه امیدواریم که پروردگاران ما را با گروه نیکان و شایستگان در آورد؟

پس خداوند آنان را بدانچه گفتند بهشت‌هایی پاداش داد که از زیر [کوشکها و درختان] آنها جویها روان است، جاودانه در آنند، و این است پاداش نیکوکاران.

و کسانی که کافر شدند و آیات ما را دروغ انگاشتند آنها دوزخیانند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چیزهای پاکیزه را که خدا برای شما حلال کرده حرام نکنید و از حد مگذرید، که خدا از حد‌گذرندگان را دوست ندارد.

و از آنچه خدا شما را حلال و پاکیزه روزی داده بخورید و از خدایی که به او ایمان دارید پروا داشته باشید.

خداوند شما را به سوگندهای بی‌قصد و بیهوده‌تان بازخواست نمی‌کند و لیکن شما را به سبب [شکستن] سوگندهایی که با قصد و نیت یاد کرده‌اید بازخواست می‌کند. پس کفاره آن غذا دادن ده مستمند است از میانه - نه عالی و نه پست - آنچه به خانواده خویش می‌خورانید یا پوشاندن آنان یا آزاد کردن یک بنده. و هر که نیابد - یا نتواند - پس سه روز روزه بر اوست، این کفاره سوگندهای شماست چون سوگند خورید [و سپس آن را بشکنید] و سوگندهای خویش را نگاه دارید. اینچنین خداوند آیات خود را برای شما روشن بیان می‌کند شاید سپاس گزارید.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْحُمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ
وَالْأَزْلَمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي
الْحُمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيُصَدِّكُمْ عَنِ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ
فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ وَأَحْذَرُوا فَإِن تَوَلَّيْتُمْ
فَاعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَّغُ الْمُبِينُ

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا
طَعَمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا
وَءَامَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَيَبْلُوَنَّكُمْ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِّنَ الصَّيْدِ
تَنَالُهُ ءَأَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَخَافُهُ
بِالْغَيْبِ فَمَن أَعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ وَمَن
قَتَلَهُ مِنكُمْ مُتَعَمِّدًا فَجَزَاءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ
يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ هَدِيًّا بَلِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَرَةٌ
طَعَامٌ مَسْكِينٍ أَوْ عَدْلٌ ذَلِكِ صِيَامًا لِّيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهِ
عَفَا اللَّهُ عَمَّا سَلَفَ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ
عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ

۹۱

۹۲

۹۳

۹۴

۹۸ر

۹۵

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، همانا می و قمار و بتها- با سنگهایی که مقدس می‌شمردند و بر آن قربانی می‌کردند- و تیرهای قرعه پلید و از کار شیطان است. پس، از آن بپرهیزید باشد که رستگار شوید.

همانا شیطان می‌خواهد در می و قمار میان شما دشمنی و کینه بیفکند و شما را از یاد خدا و از نماز بازدارد. پس آیا باز می‌ایستید؟!

و خدای را فرمان برید و پیامبر را فرمان برید و پروا داشته باشید. پس اگر روی برتابید بدانید که بر پیامبر ما رسانیدن روشن و آشکار پیام است و بس.

بر کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای نیک و شایسته کرده‌اند گناهی نیست در آنچه خورده‌اند- پیش از حکم تحریم- هر گاه پرهیزگار بوده و ایمان داشته باشند- بر ایمان پایدار باشند- و کارهای شایسته کنند، سپس [از محرمات] پرهیز نمایند و [به تحریم آن] ایمان آورند و آنگاه نیز [از حرامها] بپرهیزند- بر پرهیزگاری پایداری ورزند- و کار نیک کنند، و خداوند نیکوکاران را دوست دارد.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، هر آینه خداوند شما را به چیزی از شکار که دستها و نیزه‌های شما بدان رسد می‌آزماید تا خدا کسی را که در نهان از او می‌ترسد معلوم گرداند، و هر که از این پس- که حرام بودن صید حرم دانست- از حد درگذرد پس او را عذابی است دردناک.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، در حالی که احرام بسته‌اید شکار مکشید، و هر که از شما آن را بعمد بکشد کیفری- قربانی‌کردن- باید مانند- برابر- آنچه کشته از جنس چهارپایان- شتر و گاو و گوسفند- به گواهی و حکم دو مرد عادل از شما- که حکم به برابری کنند-، قربانیی که به حرم برسد- در حرم ذبح شود- یا کفاره‌ای که غذا دادن مستمندان است یا برابر آن روزه داشتن، تا کیفر کار خود بچشد. خدا از آنچه گذشته درگذشت، و هر که باز گردد- باز به شکار در حرم پردازد- خدا از او انتقام گیرد و خدا توانای بی‌همتا و کین‌ستان است.

أَحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ
وَحُرْمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرْمًا وَاتَّقُوا اللَّهَ
الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

شکار دریا و خوراک آن برای شما حلال شده است برای
برخورداری شما و کاروانیان، و شکار خشکی تا هنگامی که
در احرام هستید بر شما حرام شده است، و از خدایی که به
سوی او برانگیخته و فراهم می‌شوید پروا کنید.

جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَمًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ
الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلْبَدَّ ذَلِكُمْ لِيَتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا
فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

خداوند، کعبه، خانه شکوهمند، را وسیله برپایی مردم قرار
داد و [نیز] ماه حرام- شکوهمند- و قربانی‌های بی‌نشان و
قربانیهای گردنبندها را. این برای آنست که بدانید خدا
آنچه را در آسمانها و در زمین است می‌داند و خداوند به هر
چیزی داناست- آنچه حلال و حرام مقرر می‌کند از روی علم
است-.

أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

بدانید که خدا سخت کیفر است و خدا آمرزگار و مهربان
است.

مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلْغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا
تَكْتُمُونَ

بر پیامبر جز رساندن پیام نیست، و خدا آنچه را آشکار
می‌کنید و آنچه را پنهان می‌دارید می‌داند.

قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ
الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

بگو: پلید و پاک یکسان نیستند هر چند فراوانی پلید تو را
به شگفت آرد پس ای خردمندان، از خدا پروا کنید، باشد
که رستگار شوید.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبَدَ لَكُمْ
تَسْؤُكُمْ وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنزَلُ الْقُرْءَانُ تُبَدَ
لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از چیزهایی می‌پرسید که اگر
برای شما آشکار شود شما را بد آید و اندوهگین کند، و اگر
[به اصرار] از آنها بپرسید آنگاه که قرآن فرومی‌آید برای
شما آشکار می‌گردد [و از عهده آن بیرون نتوانید آمد].
خداوند از آنها- پرسشهای بیجا- درگذشت و خدا آمرزگار و
بردبار است.

قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ

همانا گروهی پیش از شما از آنها- آنگونه چیزها- پرسش
کردند سپس [همین که پاسخ شنیدند] بدان کافر گشتند.

مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ
وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَقْتُرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ

خدا در باره هیچ گوش شکافته‌ای و نه هیچ واگذاشته‌ای و
نه هیچ بهم پیوسته‌ای و نه هیچ پشت نگاه داشته‌ای حکمی
نکرده است، بلکه کسانی که کافر شدند بر خدا دروغ
می‌بندند و بیشترشان خرد را به کار نمی‌برند.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا
حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ عِبَادَنَا أَوْلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَن
ضَلَّ إِذَا أَهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا شَهَادَةٌ بَيْنَكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ
الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ أَثَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ أَوْ ءَاخِرَانِ
مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصَبْتَكُمْ
مُصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحِبُّسُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ فَيُقْسِمَانِ
بِاللَّهِ إِنْ أُرْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِي بِهِ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا
نَكُتُمْ شَهَادَةَ اللَّهِ إِنَّا إِذًا لَّمِنَ الْآثِمِينَ

فَإِنْ عَثَرَ عَلَىٰ أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّا إِثْمًا فَءَاخِرَانِ يُقِيمَانِ
مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَوْلِيَانِ فَيُقْسِمَانِ
بِاللَّهِ لَشَهَدَتُنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَدَتَيْهِمَا وَمَا أَعْتَدِينَا إِنَّا إِذًا
لَّمِنَ الظَّالِمِينَ

ذَٰلِكَ أَدَّبْنَا أَن يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ وَجْهَهَا أَوْ يَخَافُوا أَن تُرَدَّ
أَيْمَانُ بَعْدَ أَيْمَانِهِمْ ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاسْمَعُوا ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

و چون به آنان گفته شود: به سوی آنچه خدا فرو فرستاده و
به سوی پیامبر بیاوید، گویند: آنچه پدرانمان را بر آن
یافتیم ما را بس است آیا هر چند که پدرانمان چیزی
نمی‌دانستند و راه نمی‌یافتند [باز هم از آنان پیروی
می‌کنند]؟!

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، بر شما باد [نگاهداشت]
خویشتن چون شما راه‌یافته باشید هر که گمراه شد به شما
زیانی نرساند. بازگشت همه شما به سوی خداست، پس شما
را بدانچه می‌کردید آگاه می‌کند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چون مرگ یکیتان فرا رسد،
گواهی میان شما هنگام وصیت [گواهی] دو تن عادل از
شماست، یا اگر در سفر بودید و شما را پیشامد مرگ فرا
رسد دو تن دیگر از غیر خود- اهل دینی دیگر- و اگر [از
آن دو] به شک باشید پس از نماز آنان را نگاه دارید تا به
خدا سوگند خورند که «ما هیچ بهایی را در برابر آن
[گواهی] نستانیم هر چند وی خویشاوند باشد و گواهی خدا
را پنهان نسازیم، که آنگاه هر آینه از گناهکاران باشیم».

و اگر پی برده شد که آن دو تن [در گواهی خود] مرتکب
گناه شده‌اند،- یعنی خیانت ورزیده‌اند که دروغی را که
ساخته بودند راست جلوه دادند- پس دو گواه دیگر از آنان
که گواهان سزاوارتر [به گواهی‌دادن] در حق آنان خیانت
ورزیده‌اند- یعنی دو تن از اولیای میت- به جای آن دو
بایستند و به خدا سوگند خورند که گواهی ما درست‌تر
است از گواهی آنها و ما [از راستی و حق] فراتر نرفته‌ایم،
که آنگاه- در صورت تجاوز- هر آینه از ستمکاران باشیم.

این [روش] نزدیکتر است به اینکه آنگونه که باید گواهی
دهند یا بترسند که سوگندهایی پس از سوگندهای ایشان
[بر مدعیان] رد کرده شود- و در نتیجه دروغشان آشکار
شده رسوا گردند- و از خدا پروا کنید و [به فرمان او]
گوش فرا دارید و خداوند گروه بدکاران نافرمان را راه
ننماید،

يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا
إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمُ الْغُيُوبِ

روزی که خدا پیامبران را فراهم آورد و گوید: [دعوت] شما را چه پاسخ دادند؟ گویند: ما را دانشی نیست، همانا تویی دانای نهنانها.

إِذْ قَالَ اللَّهُ يٰعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ
وَالِدَتِكَ إِذْ أَيَّدتُّكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ
وَكَهَلًا وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ
وَالْإِنْجِيلَ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي
فَتَنْفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي وَتُبْرِئُ الْأَكْمَةَ
وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي
إِسْرَائِيلَ عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
مِنْهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ

[یاد کن] آنگاه که خداوند به عیسی پسر مریم گفت: به یاد آر نعمت مرا بر خود و مادرت، آنگاه که تو را به روح پاک - روح القدس، جبرئیل - نیرومند گردانیدم که با مردم در گاهواره و در بزرگسالی - میانسالی، هنگام دو مویی، میان پیری و جوانی - سخن گویی و آنگاه که تو را کتاب و حکمت - اندیشه و گفتار و کردار درست - و تورات و انجیل آموختیم و آنگاه که به فرمان من از گل بسان پرنده می‌ساختی و در آن می‌دمیدی پس به فرمان من پرنده‌ای میشد، و نایبانی مادرزاد و پیس را به فرمان من بهبود می‌دادی و آنگاه که مردگان را به فرمان من بیرون می‌آوردی - زنده می‌ساختی - و آنگاه که [آسیب] فرزندان اسرائیل را از تو بازداشتیم هنگامی که با نشانه‌های روشن - معجزه‌ها - نزدشان آمدی پس کسانی از آنان که کافر شدند گفتند: این نیست مگر جادویی آشکار.

وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ ءَامِنُوا بِي وَبِرَسُولِي قَالُوا
ءَامِنًا وَأَشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ

[و یاد کن] آنگاه که به حواریان - ویژگیان عیسی - وحی کردم - پیام دادم - که به من و به فرستاده‌ام ایمان آورید، گفتند: ایمان آوردیم و گواه باش که ما مسلمانیم - گردن نهاده و تسلیم فرمان خداییم -.

إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يٰعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ
أَنْ يُنَزِّلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ قَالُوا اللَّهُ إِنْ
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

[و یاد کن] آنگاه که حواریان گفتند: ای عیسی پسر مریم، آیا پروردگار تو می‌تواند - دعای تو را اجابت می‌کند - که خوانی از آسمان بر ما فروفرستد؟ گفت: از خدا پروا کنید، اگر ایمان دارید.

قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ
صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ

گفتند: می‌خواهیم تا از آن بخوریم و دلهامان آرام گیرد و بدانیم که به ما راست گفته‌ای و بر آن از گواهان باشیم.

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ
السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ
وَأَرْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنَزَّلُهَا عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدُ مِنْكُمْ
فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَّا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَعْيسَى ابْنُ مَرْيَمَ مَا أَنتَ لِلنَّاسِ
أَخْذُونَ وَأُمِّي الْهَيْبَةُ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا
يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ
عَلِمْتَهُ تَعَلَّمَ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ
أَنْتَ عَلَّمُ الْغُيُوبِ

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي
وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا
تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدٌ

إِنْ تُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ عَبَادُكَ وَإِنْ تُعْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ
عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ

عیسی پسر مریم گفت: بارخدا یا، پروردگار ما، خوانی از
آسمان بر ما فرورست تا ما را، پیشینان و پسینان ما را-
یعنی ما را و آنان را که از پس ما آیند- عیدی باشد و
نشانی از تو، و ما را روزی ده و تو بهترین روزی دهنده گانی.

خدا ی گفت: من فرورستنده آنم بر شما، پس هر که از شما
پس از آن کافر شود او را عذابی کنم که هیچ یک از مردم
جهان را چنان عذاب نکنم.

و آنگاه که [در روز رستاخیز] خدای گوید: ای عیسی پسر
مریم، آیا تو به مردم گفتی که مرا و مادرم را سوا ی خدا به
خدایی گیرید؟ گوید: پاک خدایا، مرا نسزد که آنچه سزاوار
من نیست بگویم، اگر این را گفته بودم تو خود آن را
دانسته ای، تو آنچه را در نهان من است می دانی و من آنچه
را در ذات توست نمی دانم، که تویی دانای نهانها

من به آنان نگفتم مگر آنچه مرا فرمان دادی که خدای را که
پروردگار من و پروردگار شماست بپرستید، و تا در میان
آنها به سر می بردم بر آنان گواه و نگاهبان بودم و چون مرا
از میان ایشان برگرفتی تو خود بر آنان نگاهبان بودی و تو
بر هر چیزی گواهی

اگر عذابشان کنی بندگان تواند و اگر آنان را ببخشی این
تویی که توانای بی همتا و دانای با حکمتی.

خدای گفت: این روزی است که راستگویان را راستیشان
سود دهد، ایشان را بهشت هایی است که از زیر [درختان]
آنها جویها روان است، همیشه در آن جاویدانند. خدا از آنان
خشنود است و آنان از خدا خشنودند. این است کامیابی و
رستگاری بزرگ.

خدای راست پادشاهی آسمانها و زمین و آنچه در آنهاست و
او بر هر چیزی تواناست.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱
۱۰۲۲
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ
وَالنُّورَ ۗ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ

۲
هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰ أَجَلًا ۗ وَأَجَلٌ مُّسَمًّى
عِنْدَهُ ۗ ثُمَّ أَنْتُمْ تَمْتَرُونَ

۳
وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ
وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ

۴
وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا
مُعْرِضِينَ

۵
فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَأُ مَا
كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

۶
أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّاهُمْ فِي
الْأَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّنْ لَكُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ
مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ
بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ

۷
وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قِرْطَابٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالَ
الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ

۸
وَقَالُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ ۖ وَلَوْ أَنْزَلْنَا مَلَكَ لَقُضِيَ الْأَمْرُ
ثُمَّ لَا يُنظَرُونَ

سپاس و ستایش خدای راست که آسمانها و زمین را
بیافرید و تاریکیها و روشنایی را پدید کرد، سپس [با این
همه نشانه‌ها] کسانی که کافر شدند [بتان را] با پروردگار
خویش برابر می‌کنند- برای خدا همتا می‌گیرند-.

اوست که شما را از گلی بیافرید، سپس سرآمدی را [برای
زندگی شما در دنیا] مقرر داشت، و سرآمدی نامبرده- معین
- نزد اوست، آنگاه شما به شک اندرید.

و اوست خدای یگانه- الله- در آسمانها و زمین، نهان شما و
آشکار شما را می‌داند و آنچه می‌کنید می‌داند.

هیچ نشانه‌ای از نشانه‌های پروردگارشان بدیشان نیامد مگر
آنکه از آن رویگردان بودند.

همانا حق را هنگامی که بدیشان آمد دروغ انگاشتند، پس
بزودی خبرهای آنچه بدان ریشخند می‌کردند به آنان
میرسد.

آیا ندیدند که چه گروه‌هایی از مردم را پیش از آنان نابود
کردیم، آنان را در زمین چنان جایگاه و توان دادیم که شما
را ندادیم و بر آنان بارانهای پیاپی فرستادیم و جویها را در
زیر [پای] آنها روان ساختیم، پس آنان را به سزای
گناهانشان هلاک کردیم، و از پس ایشان مردمی دیگر پدید
آوردیم.

و اگر کتابی نوشته در کاغذی بر تو فرورستیم و آن را با
دستهای خویش لمس کنند، کسانی که کافر شدند هر آینه
گویند: این نیست مگر جادویی آشکار.

و گفتند چرا فرشته‌ای بر او فرو نیامد؟ و اگر فرشته‌ای
می‌فرستادیم همانا کار گزارده می‌شد- هلاک می‌شدند- و
دیگر مهلت نمی‌یافتند.

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِم مَّا يَلْبَسُونَ

وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئُ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ

قُل سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ أَنْظِرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ

قُل لِّمَن مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُل لِّلَّهِ كَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ أَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

مَنْ يُصِرْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ

وَإِنْ يَمَسُّكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يَمَسُّكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ

و اگر او را فرشته‌ای می‌کردیم باز هم او را [به صورت] مردی می‌ساختیم و آنچه را [اکنون بر خود و دیگران] پوشیده می‌دارند بر آنان پوشیده می‌داشتیم.

و هر آینه فرستادگان پیش از تو نیز استهزا شدند، پس به کسانی که ایشان را مسخره می‌کردند همان چیزی که به ریشخند می‌گرفتند- عذاب الهی- فرو آمد.

بگو: در زمین بگردید و بنگرید که سرانجام دروغ‌انگاران چگونه بود.

بگو: آنچه در آسمانها و زمین است که راست؟ بگو: خدای راست، مهر و بخشایش را بر خود نوشته است هر آینه شما را برای روز رستاخیز که شکی در آن نیست فراهم آرد. کسانی که خویشتن را در زیان افکندند، ایمان نمی‌آورند.

و او راست آنچه در شب و روز جای و آرام دارد و اوست شنوا و دانا.

بگو: آیا جز خدای را که آفریننده آسمانها و زمین است و او می‌خورد و خورنده نمی‌شود دوست و سرپرست بگیرم؟! بگو: هر آینه من فرمان یافته‌ام که نخستین کسی باشم که [او را] گردن نهاده است و البته از شرک‌آرندگان مباح.

بگو: من می‌ترسم که اگر پروردگار خویش را نافرمانی کنم گرفتار عذاب روزی بزرگ شوم.

هر که در آن روز، [عذاب] از او گردانده شود بی‌گمان [خداوند] او را بخشوده است و کامیابی و رستگاری آشکار همین است.

و اگر خدا گزندی به تو رساند، کسی جز او بازدارنده آن نیست، و اگر تو را نیکی رساند پس او بر هر چیزی تواناست.

و اوست چیره بر فراز بندگان خویش، و اوست درست‌کردار و آگاه.

قُلْ أَى شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَدَةً ۖ قُلِ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۗ
وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ لِأُنذِرَكُمْ بِهِ ۗ وَمَنْ بَلَغَ أَئِنَّكُمْ
لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ اللَّهِ ءَالِهَةً أُخْرَىٰ قُلْ لَا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا
هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ

الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ ۖ كَمَا يَعْرِفُونَ آبَاءَهُمْ
الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ ۗ
إِنَّهُ لَا يَفْلِحُ الظَّالِمُونَ

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا أَيْنَ
شُرَكَائِكُمُ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ

ثُمَّ لَمْ تَكُن فِتْنَتُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ رَبَّنَا مَا كُنَّا
مُشْرِكِينَ

أَنْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ ۖ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ

وَمِنْهُمْ مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ ۗ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ
يَفْقَهُوهُ وَفِي ءَاذَانِهِمْ وَقْرًا ۗ وَإِنْ يَرَوْا كَلَّ ءَايَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا
حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوكَ يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا
إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ

وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْعَوْنَ عَنْهُ ۗ وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ
وَمَا يُشْعُرُونَ

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَلَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا
نُكَذِّبُ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

بگو: کدام چیز گواهی‌اش بزرگتر است؟ بگو: خدا میان من
و شما گواه است. و این قرآن به من وحی شده است تا با آن
شما و هر که را [که پیام آن] به او برسد بیم دهم. آیا شما
براستی گواهی می‌دهید که با خدا خدایان دیگر هست؟
بگو: من گواهی نمی‌دهم. بگو: همانا او خدای یگانه است و
من از آنچه شما [با خدا] انباز می‌گیرید بیزارم.

کسانی که به آنان کتاب داده‌ایم او- پیامبر- را می‌شناسند
همچنانکه فرزندان خویش را می‌شناسند. آنان که خویشتن
را در زیان افکندند، آنها ایمان نمی‌آورند.

و چه کسی ستمکارتر است از آن که بر خدا دروغ ساخته-
برای او شریک گرفته- یا آیات او را دروغ انگاشته است؟
همانا ستمکاران رستگار نخواهند شد.

روزی که همه آنان را برانگیزیم، آنگاه به کسانی که شرک
آوردند گوییم: کجایند آن شریکاتان که می‌پنداشتید
[شریک خدایند]؟

آنگاه عذر [و پاسخ] آنها جز این نیست که گویند: سوگند به
خدا، پروردگارمان، که ما مشرک نبودیم.

بنگر که چگونه بر خویشتن دروغ بستند و آنچه به دروغ
می‌ساختند از آنها گم [و نابود] شد.

و از آنان کسانی‌اند که [چون قرآن می‌خوانی] به تو گوش
فرامی‌دهند، و بر دلهاشان پوششها افکنده‌ایم تا آن را
درنیابند و در گوشهای [دل] آنها گران‌ی نهاده‌ایم، و اگر هر
نشانه‌ای بینند بدان ایمان نمی‌آورند تا چون نزد تو آیند آنها
که کافر شدند ستیزه‌کنان با تو گویند: این نیست مگر
افسانه‌های پیشینیان.

و آنان- کافران- [مردم را] از وی- پیامبر- باز می‌دارند و
خود از او دور می‌شوند، و هلاک نمی‌کنند مگر خویشتن را و
خود نمی‌فهمند.

و اگر ببینی آنگاه که بر آتش دوزخ بدارندشان [منظره‌ای
سخت ناخوشایند خواهی دید]، گویند: ای کاش [به دنیا] باز
گردانده شویم و آیات پروردگارمان را دروغ نشمریم و از
مؤمنان باشیم.

بَلْ بَدَا لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

[چنین نیست] بلکه آنچه بیشتر پوشیده و پنهان می‌داشتند بر آنها پدیدار شده، و اگر [به دنیا] بازگردانده شوند بی‌گمان بدانچه از آن نهی شده‌اند بازگردند، و هر آینه آنان دروغگویند.

وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ

و گفتند: جز زندگی ما در دنیا زندگی دیگری نیست و ما برانگیخته‌شدنی نیستیم.

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ قَالَ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

و اگر ببینی آنگاه که در برابر پروردگارشان نگاهشان دارند، [حالشان را سخت ناگوار خواهی دید]، [خدای] گوید: آیا این [برانگیخته‌شدن] حق نیست؟ گویند: چرا، به پروردگارمان سوگند. گوید: پس بچشید این عذاب را به سزای آنکه کفر می‌ورزیدید.

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمْ السَّاعَةُ بَعْتَهُ قَالُوا يَا حَسْرَتَنَا عَلَىٰ مَا فَرَطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أُوْزَارَهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ أَلَا سَاءَ مَا يَزُرُونَ

هر آینه کسانی که دیدار خدای را دروغ انگاشتند زیانکار شدند، تا چون رستاخیز ناگهان بدیشان فرا رسد گویند: ای دریغا بر آنچه در باره آن کوتاهی کردیم- یا: ای دریغ بر آن کوتاهی که در دنیا کردیم- و آنها بارهای [گناهان] خود را بر پشت‌های خویش برمی‌دارند، هان که بد [باری] است آنچه برمی‌دارند.

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُوٌّ وَلِلدَّارِ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

و زندگی این جهان جز بازیچه و سرگرمی نیست و هر آینه سرای واپسین برای آنان که پرهیزگاری کنند بهتر است آیا خرد را کار نمی‌بندید؟

قَدْ نَعَلِمُ إِنَّهُ لِيَحْزُنَكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلَٰكِنَّ الظَّالِمِينَ بَيَّاتٍ اللَّهُ يَجْحَدُونَ

براستی می‌دانیم که آنچه می‌گویند هر آینه تو را اندوهگین می‌کند، ولی آنها تو را دروغگو نمی‌انگارند بلکه آن ستمکاران آیه‌های خدا را انکار می‌کنند.

وَلَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَىٰ مَا كُذِّبُوا وَأَوْدُوا حَتَّىٰ أَتَاهُمْ نَصْرُنَا وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبَائِ الْمُرْسَلِينَ

و هر آینه پیامبرانی که پیش از تو بودند تکذیب شدند و بر تکذیب و آزاری که دیدند شکیبایی کردند تا یاری ما بدیشان رسید. و سخنان خدای را دگرگون‌کننده‌ای نیست و هر آینه از خبر [های] فرستادگان به تو رسیده است.

وَإِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنِ اسْتَطَعْتَ أَنْ تَبْتَغِيَ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِآيَةٍ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَىٰ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ

و اگر روی‌گرداندن آنان بر تو گران و دشوار می‌آید، اگر توانی سوراخی [برای فرو شدن] در زمین یا نردبانی [برای فرا شدن] در آسمان بجویی تا آیتی برایشان بیاوری [چنان کن- که البته نتوانی کرد-]. و اگر خدا می‌خواست آنان را بر راه راست گرد می‌آورد. پس، از نادانان مباش.

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يُنَزِّلَ آيَةً وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَيْرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَلُكُمْ مَّا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمُّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ مَن يَشَاءِ اللَّهُ يَضِلُّهُ وَمَن يَشَاءُ يُجْعَلُهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمُ السَّاعَةُ أَغَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُم بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ

فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَٰكِن قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمُ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّىٰ إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُم بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ

همانا کسانی [دعوت حق را] می‌پذیرند و پاسخ می‌دهند که بشنوند [و دریابند، و کافران که نمی‌گروند مرده‌دلانند] و مُردگان را خدای بر انگیزد- آنگاه در خواهند یافت ولی آن دانستن سود نکند- سپس همه به سوی او بازگردانده شوند.

و گفتند: چرا نشانه‌ای [به دلخواه ما] از خدایش بر او فرو نیامده؟ بگو: همانا خداوند تواناست که نشانه‌ای فرو فرستد، ولی بیشترشان نمی‌دانند.

و هیچ جنّده‌ای در زمین نیست و نه هیچ پرنده‌ای که به دو بال خویش بپرد مگر آنکه گروه‌هایی مانند شمايند- آفریده و روزی خوار-. در کتاب- قرآن یا لوح محفوظ- هیچ چیزی را فروگذار نکرده‌ایم، سپس همه به سوی پروردگارشان برانگیخته و فراهم می‌شوند.

و کسانی که آیات ما را دروغ پنداشتند کرانند- از شنیدن حق- و گنگانند- از اقرار به حق- که در تاریکیها- نادانیها - باشند. خدا هر که را خواهد گمراه می‌کند و هر که را خواهد بر راه راست فرا می‌دارد.

بگو: اگر راستگویید، مرا گویید که اگر عذاب خدا بر شما فروآید یا روز رستاخیز شما را فرا رسد آیا جز خدا را می‌خوانید؟

[نه،] بلکه او را می‌خوانید و بس، پس اگر خواهد آنچه را که برطرف شدنش را دعا می‌کردید برطرف می‌کند، و آنچه را برای او انباز می‌سازید از یاد می‌برید.

و هر آینه [پیامبرانی] به سوی امت‌های پیش از تو فرستادیم و آنان- امتها- را به تنگی و سختی و رنج و گزند بگرفتیم تا مگر زاری کنند.

پس چرا هنگامی که عذاب ما به آنها رسید زاری نکردند؟! بلکه دل‌هایشان سخت شد و شیطان کارهایشان را در نظرشان بیاراست.

پس چون آنچه را بدان پند داده شدند فراموش کردند درهای همه چیز را بر آنان بگشودیم تا چون بدانچه داده شدند شادمان گشتند ناگهان بگرفتیمشان پس همان دم [از نجات و رحمت] نوید شدند.

فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَخَتَمَ عَلَى قُلُوبِكُمْ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ أَنْظِرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُونَ

قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمُونَ

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ ط فَمَنْ ءَامَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ ط إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ

وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُحْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ ط مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ

پس بیخ و بن گروهی که ستم کردند بریده شد و سپاس و ستایش خدای راست، پروردگار جهانیان.

بگو: مرا گویند که اگر خداوند شنوایی و بینایی شما را بازگیرد و بر دلهای شما مهر نهد کدام خداست جز خدای یکتا-الله- که آن را به شما بازآرد؟ بنگر که چسان آیات را میگردانیم- گونه‌گون بیان می‌کنیم- آنگاه آنان روی می‌گردانند.

بگو: مرا گویند که اگر عذاب خدا ناگاه یا آشکارا به شما رسد آیا جز گروه ستمکاران هلاک می‌شوند؟

ما پیامبران را نمی‌فرستیم مگر مژده‌دهندگان و بیم‌کنندگان، پس کسانی که ایمان آورند و کار نیک و شایسته کنند نه بیمی بر آنان است و نه اندوهگین شوند

و کسانی که آیات ما را دروغ شمردند، به سزای نافرمانی و بدکاریشان عذاب بدیشان رسد.

بگو: من شما را نمی‌گویم که گنجینه‌های خدا نزد من است و نه غیب می‌دانم و شما را نمی‌گویم که من فرشته‌ام من پیروی نمی‌کنم مگر آنچه را که به من وحی می‌شود. بگو: آیا نایبنا و بینا یکسانند؟ آیا نمی‌اندیشید؟

و بدین [قرآن] هشدار ده کسانی را که می‌ترسند که به سوی پروردگارشان برانگیخته و گرد آورده شوند در حالی که جز او یاری و شفیع برای آنان نباشد، شاید پرهیزکاری پیشه کنند.

و کسانی را که پروردگار خویش را در بامداد و شبانگاه می‌خوانند و او را می‌خواهند از خود مران. چیزی از حساب ایشان بر تو نیست و چیزی از حساب تو بر آنان نیست تا از خود برایشان پس در شمار ستمکاران شوی.

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَىٰهِمْ مِّنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ

و اینچنین برخی‌شان را به برخی آزمودیم تا [توانگران و نیرومندان] بگویند: آیا اینانند که خدا از میان ما بر آنان منت نهاده است- به آنان توفیق ایمان داده و به ما نداده است-؟! آیا خداوند به سپاسگزاران داناتر نیست؟

وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَمٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَن عَمِلَ مِنكُمْ سُوءًا بِجَهْلَةٍ ثُمَّ تَابَ مِن بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

و چون کسانی که به آیات ما ایمان دارند نزد تو آیند، بگو: درود بر شما، پروردگارتان مهر و بخشایش را بر خود نوشته - مقرر داشته- است که هر کس از شما کار بدی به نادانی کند سپس توبه آرد و به کار نیک و شایسته پردازد هر آینه او آمرزگار و مهربان است.

وَكَذَلِكَ نَفِصِلُ الْآيَاتِ وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلَ الْمُجْرِمِينَ

و بدین سان آیات را شرح و تفصیل می‌دهیم [تا حق روشن گردد] و تا راه گناهکاران آشکار شود.

قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ قُلْ لَّا أَتَّبِعُ أَهْوَاءَكُمْ قَدْ ضَلَلْتُ إِذَا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ

بگو: من نهی شده‌ام از اینکه جز خدا آنهایی را بپرستم که شما می‌پرستید. بگو: من از هوسها و خواهشهای دل شما پیروی نخواهم کرد که آنگاه گمراه شوم و از راه‌یافتگان نباشم.

قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَكَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِنْ أُلْحِكُمْ إِلَّا لِلَّهِ يَقُصُّ الْحَقَّ وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ

بگو: من بر دلیلی روشن از پروردگار خویشم و شما آن را دروغ پنداشتید. آنچه به شتاب می‌خواهید- یعنی عذاب و یکسره شدن کار- نزد من نیست. فرمانروایی نیست مگر خدای را. حق را [از باطل] جدا و بیان می‌کند و او بهترین جداکننده [حق از باطل] است.

قُلْ لَوْ أَنَّ عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَقُضِيَ الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ

بگو: اگر آنچه به شتاب می‌خواهید نزد من بود کار میان من و شما گزارده شده بود- عذاب می‌رسید و کار یکسره می‌شد و به پایان می‌رسید- و خدا به ستمکاران داناتر است.

وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبُرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنَ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِي ظُلْمَتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ

و کلیدهای غیب نزد اوست، جز او کسی آنها را نمی‌داند، و آنچه را در خشکی و دریاست می‌داند، و هیچ برگگی [از درخت] نیفتد مگر آنکه آن را می‌داند، و نه هیچ دانه‌ای در تاریکیهای- درون- زمین و نه هیچ تری و نه هیچ خشکی مگر آنکه در نوشته‌ای است روشن- لوح محفوظ.

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ ۖ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفِرُّونَ

ثُمَّ رُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ ۗ أَلَا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ
الْحَسِيبِينَ

قُلْ مَنْ يُنَجِّيكُمْ مِّنْ ظُلْمَاتٍ أَلْبَرٍ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ
تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَّئِن أَنْجَلْنَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ
الشَّاكِرِينَ

قُلِ اللَّهُ يُنَجِّيكُمْ مِّنْهَا وَمِن كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ أَنْتُمْ تُشْرِكُونَ

قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّنْ فَوْقِكُمْ
أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبَسَكُمْ شِيْعًا وَيُذِيقَ
بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ ۗ أَنْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَفْقَهُونَ

وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ ۗ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ

لِكُلِّ نَبِيٍّ مُّسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ
يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۗ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا
تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِىٰ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

و اوست که [روح] شما را به شب برمی‌گیرد و آنچه در روز کرده باشید می‌داند، سپس شما را در روز بر می‌انگیزد تا مدتی نامبرده سپری شود- مرگ فرا رسد-، سپس بازگشت شما به سوی اوست، آنگاه شما را از آنچه می‌کردید آگاه می‌کند.

و اوست چیره بر فراز بندگان خویش، و نگاهبانی بر شما می‌فرستد، تا هنگامی که یکی از شما را مرگ فرا رسد فرستادگان ما [جان] او را بگیرند و آنان در کار خود کوتاهی نکنند.

سپس به سوی خدا، خداوند راستینشان، بازگردانده شوند. بدانید که فرمانروایی از آن اوست و او از همه حسابگران شتابنده‌تر است.

بگو: چه کسی شما را از تاریکیهای خشکی و دریا [به هنگام درماندگی] می‌رهاند؟ او را به زاری آشکارا و پنهانی می‌خوانید که اگر ما را از این [تاریکیها و رنجها] برهاند هر آینه از سپاسگزاران باشیم.

بگو: خدا شما را از اینها و از هر اندوه سختی می‌رهاند، آنگاه شما برای او انباز می‌گیرید.

بگو: اوست توانا بر آنکه بر شما عذابی از بالای سرتان یا از زیر پاهایتان فرستد یا شما را گروه‌های پراکنده کرده به هم اندازد و سختی‌گزند برخی‌تان را به برخ دیگر بچشاند. بنگر که چسان آیات را می‌گردانیم- گوناگون بیان می‌کنیم- باشد که دریابند.

و قوم تو آن

هر خبری را- که از جانب خدا به شما داده شده- قرارگاهی - وقتی مقرر برای وقوع- است و بزودی خواهید دانست.

و چون کسانی را ببینی که در باره آیات ما به ناسزاگویی و یاهوسرایی پردازند از آنها روی بگردان تا به سخنی دیگر پردازند و اگر شیطان از یاد تو ببرد، پس از یاد آوری، دیگر با گروه ستمکاران منشین.

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَكِنْ ذِكْرِي لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

و بر کسانی که [از سخنان آن یابوه‌گویان] می‌پرهیزند چیزی از حساب آنها نیست، بلکه این یادآوری و پندی است تا شاید آنها بپرهیزند.

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَعَرَّتْهُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَذَكِّرْ بِهِ أَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ تَعَدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لَّا يُؤْخَذَ مِنْهَا أَُولَئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ

و کسانی را که دین خود را به بازی و سرگرمی گرفته‌اند و زندگی این جهان آنان را فریفته است واگذار و با آن

۷۰

قُلْ أَدْعُوا مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَىٰ أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْنَا اللَّهُ كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانَ لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَىٰ أُنْتِنَا قُلْ إِنْ هَدَىٰ اللَّهُ هُوَ الْهُدَىٰ وَأُمِرْنَا لِنُسَلِّمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ

بگو: آیا جز خدا چیزهایی را بخوانیم که نه سودی به ما می‌رساند و نه زیانی و پس از آنکه خداوند ما را راه نمود بر پاشنه‌های خود باز گردانده شویم- به گمراهی باز گردیم- مانند کسی که شیطان‌ها او را از راه راست به در برده‌اند و در زمین شوریده و سرگشته مانده است؟ در حالی که او را یارانی است [مشفق و دلسوز] که به راه راست می‌خوانندش که نزد ما بیا. بگو: همانا رهنمونی خدا رهنمونی [راستین] است و ما فرمان یافته‌ایم که پروردگار جهانیان را گردن نهمیم.

۷۱
۱۱۰

وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَاتَّقُوا وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

و اینکه نماز را برپا دارید و از او پروا کنید، و اوست آن که به سویش برانگیخته و فراهم آورده می‌شوید.

۷۲

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُن فَيَكُونُ قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ

و اوست که آسمانها و زمین را برآستی و درستی آفرید، و روزی که گوید: باش، پس می‌باشد. گفتار او راست و درست است، و فرمانروایی او راست در روزی که در صور- بوق، شاخ- دمیده شود- برای زنده شدن مردگان- دانای نهان و آشکار است و اوست درست‌کردار و آگاه.

۷۳

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ عَازِرْ أَتَّخِذُ اصْنَامًا ءَالِهَةً إِنِّي
أَرَاكَ وَقَوْمَكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

و [یاد کن] هنگامی که ابراهیم به پدر خود آزر- عمویش که به جای پدر مربی او بود- گفت: آبا بتانی را به خدایی میگیری؟! همانا من تو و گروه تو را در گمراهی آشکار میبینم.

وَكَذَلِكَ نُرِيّ إِبْرَاهِيمَ مَلَكَوَتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلِيَكُونَ
مِنَ الْمُوقِنِينَ

و بدینسان ابراهیم را ملکوت آسمانها و زمین می نمودیم [تا گمراهی قوم خود و یگانگی پروردگار را دریابد] و تا از اهل یقین باشد.

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى كَوْكَبًا ۖ قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ
قَالَ لَا أُحِبُّ الْآفِلِينَ

پس چون تاریکی شب بر وی در آمد ستاره ای دید، گفت: این خدای من است، پس چون فرو شد گفت: فرو شوندگان را دوست ندارم.

فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِعًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ لَمِنَ لَمٍ
يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ

و چون ماه را بر آینده دید، گفت: این خدای من است، پس چون فرو شد گفت: اگر پروردگارم مرا راه ننماید بیگمان از گمراهان باشم.

فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِعَةً قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا أَكْبَرُ ۖ فَلَمَّا
أَفَلَتْ قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ

پس چون خورشید را برآینده دید گفت: این خدای من است، این بزرگتر است، و چون فرو شد گفت: ای قوم من، من از آنچه [با خدا] انباز میگیرید بیزارم.

إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا
وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

من یکسره روی [دل] خویش به سوی آن که آسمانها و زمین را آفریده است کردم در حالی که حق گرایم و از مشرکان نیستم.

وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ قَالَ أَتُحَاجُّونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَانِ وَلَا
أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ إِلَّا أَن يُشَاءَ رَبِّي شَيْئًا وَسِعَ رَبِّي
كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ

و قوم او با وی گفت وگو و ستیزه کردند. گفت: آیا با من در باره خدا ستیزه می کنید و حال آنکه او مرا راه راست نموده است و من از آنچه با خدا انباز میگیرید هیچ نمی ترسم، مگر آنکه خدای من چیزی را بخواهد، دانش پروردگار من همه چیز را فرا گرفته است. آیا پند نمی گیرید؟

وَكَيفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُمْ
بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ ءَعَلَيْكُمْ سُلْطَانًا فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ
أَحَقُّ بِالْأَمْنِ ۖ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

و چگونه از آنچه شما آن را [با خدا] انباز گرفتید بترسم و حال آنکه شما نمی ترسید از اینکه چیزی را با خدا انباز گرفته اید که هیچ حجتی برای آن بر شما فرو نفرستاده است. پس، اگر می دانید، کدام یک از این دو گروه- موحدان و مشرکان- به ایمنی سزاوارترند؟

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ
وَهُمْ مُّهْتَدُونَ

وَتِلْكَ حُجَّتُنَا ءَاتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَىٰ قَوْمِهِ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ
مِّنْ نَّشَأٍ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ

وَوَهَبْنَا لَهُمُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا هَدَيْنَا مِن
قَبْلُ وَمِن ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَىٰ
وَهَارُونَ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلْيَاسَ كُلٌّ مِّنَ الصَّٰلِحِينَ

وَإِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطًا وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى
الْعَالَمِينَ

وَمِنَ ءَابَائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ
إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ مِّنْ عِبَادِهِ وَلَوْ
أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ فَإِن
يَكْفُرُ بِهَا هَٰؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا بِهَا
بِكَافِرِينَ

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَىٰ اللَّهُ فَبِهَدَاهُمُ اقْتَدِهْ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ
عَلَيْهِ أَجْرًا إِن هُوَ إِلَّا ذِكْرِي لِلْعَالَمِينَ

کسانی که ایمان آوردند و ایمانشان را به ستمی- شرک- نیامیختند، ایشانند که ایمنی دارند و آنان راه یافتگانند.

و اینها حجت ما بود که به ابراهیم در برابر قومش دادیم. هر که را بخواهیم پایه‌ها بالا می‌بریم، که پروردگارت درستکار و داناست.

و او را اسحاق و یعقوب بخشیدیم، همه را راه نمودیم و نوح را پیش از آن راه نمودیم و از فرزندان او داوود و سلیمان و ایوب و یوسف و موسی و هارون را [راه نمودیم]، و نیکوکاران را اینچنین پاداش می‌دهیم

و زکریا و یحیی و عیسی و الیاس را [راه نمودیم] که همه از شایستگان بودند

و اسماعیل و یسع و یونس و لوط را [راه نمودیم] و همه را بر مردم جهان برتری دادیم

و از پدرانشان و فرزندانانشان و برادرانشان نیز و ایشان را برگزیدیم و به راهی راست راه نمودیم.

این است رهنمونی خدا، که با آن هر که را از بندگان خویش بخواهد راه نماید. و اگر با خدا انباز گیرند هر آینه آنچه می‌کردند تباہ و نابود گردد.

ایشانند که کتاب و حکم- حکمت یا فرمانروایی و داوری- و پیامبریشان دادیم. پس اگر اینان- کافران و منکران- به آنها- کتاب و حکم و نبوت- کافر شوند هر آینه گروهی را بدانها برگماشته‌ایم که بدانها کافر نباشند.

ایشانند کسانی که خداوند آنان را راه نمود، پس راه راست ایشان را پی گیر بگو: از شما بر این [پیام رسانی و راهنمایی] هیچ مزدی نمی‌خواهم، این نیست مگر یادآوری و پندی برای مردم جهان.

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى بَشَرٍ
مِّن شَيْءٍ قُلْ مَنْ أَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَى
نُورًا وَهُدًى لِلنَّاسِ تَجْعَلُونَهُ قَرَاطِيسَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ
كَثِيرًا وَعَلَّمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوا أَنْتُمْ وَلَا آبَاؤُكُمْ قُلِ اللَّهُ
ثُمَّ ذَرَهُمْ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ
وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
يُؤْمِنُونَ بِهِ وَهُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ
وَلَمْ يُوْحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَوْ
تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمْرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُوا
أَيْدِيهِمْ أَخْرَجُوا أَنْفُسَكُمْ الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا
كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ
تَسْتَكْبِرُونَ

وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادَى كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُمْ
مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ وَمَا نَرَىٰ مَعَكُمْ
شُفَعَاءَكُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ لَقَدْ
تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ

خدای را چنانکه سزاوار اوست نشناختند و ارج نهند
آنگاه که گفتند: خدا بر هیچ آدمی هیچ چیز نفرستاد. بگو:
چه کسی آن کتاب را که موسی آورد و برای مردم روشنایی
و رهنمونی بود فرستاد؟ که شما آن را [به صورت پراکنده]
در کاغذها کرده- نوشته- [بخشی از] آن را آشکار می‌کنید
و بسیاری را- که وصف محمد

و این کتابی است که آن را فرو فرستادیم، با برکت است و
باوردارنده آنچه پیش آن بوده، [تا مردم را به پادشاهی
الهی مژده دهی] و تا [مردم] ام القری- مکه- و آنها را که
پیرامون آنند بیم دهی، و کسانی که به جهان پسین ایمان
دارند به آن نیز ایمان می‌آورند، و آنان بر نماز خویش
مواظبت می‌کنند.

و چه کسی ستمکارتر است از آن که بر خدا دروغی سازد یا
گوید به من وحی شده و حال آنکه چیزی بدو وحی نشده
است و آن کس که گوید: من هم بزودی مانند آنچه خدا فرو
فرستاده فرو می‌فرستم. و اگر ببینی آنگاه که ستمکاران در
بی‌هوشیهای مرگ درافتند! در حالی که فرشتگان دستهای
خویش گسترده [و به آنها گویند: جانهای خویش بر آرید
امروز- هنگام مرگتان یا وقتی که به عذاب برزخ و قیامت
در می‌آیید- به سزای آن سخنان ناروا که در باره خدا
می‌گفتید و در برابر آیات او گردنکشی می‌کردید به عذاب
خوارکننده کیفر داده خواهید شد.

و هر آینه همان گونه که شما را بار نخست آفریدیم تنها نزد
ما آمدید و آنچه به شما داده بودیم پشت سر خویش- در
دنیا- واگذاشتید، و آن شفیعاتان- از بتان- را که
می‌پنداشتید در باره [تربیت و تعیین سرنوشت] شما
شریکان [ما] هستند، با شما نمی‌بینیم. براستی پیوند میان
شما گسسته گشت و آنچه [شریکان ما و شفیعان خود]
می‌پنداشتید از شما گم [و نابود] شد.

إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَىٰ ۗ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ
وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ ۗ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ ۗ فَأَلَيْ تُوَفَّكُونَ

همانا خداوند شکافنده دانه و هسته است، زنده را از مرده بیرون می‌آورد و بیرون‌آورنده مرده از زنده است. این است خدای شما، پس کجا گردانیده می‌شوید؟!

فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
حُسْبَانًا ۗ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

شکافنده سپیده‌دم است و شب را برای آرامش قرار داد و خورشید و ماه را با حساب درست- یا معیار برای حساب- پدید کرد. این است اندازه نهادن آن بی‌همتا توانمند دانا.

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ
الْبَرِّ وَالْبَحْرِ ۗ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

و اوست که برای شما ستارگان را آفرید تا در تاریکیهای خشکی و دریا بدانها راه یابید. ما نشانه‌ها را برای گروهی که می‌دانند به تفصیل بیان کرده ایم.

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ
وَمُسْتَوْدَعٌ ۗ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ

و اوست که شما را از یک تن آفرید پس [شما را] قرارگاهی - زمین- و سپردن جایی- شکم مادر و پشت پدر- است. ما نشانه‌ها را برای گروهی که در می‌یابند به تفصیل بیان کرده ایم.

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ
شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُّخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ
التَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ
وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَبِهٍ ۗ انظُرُوا إِلَى
ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكُمْ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ

و اوست که از آسمان آبی فروفرستاد پس با آن هر چیز رویدنی را بیرون آوردیم و از آن، سبزه‌ای- گیاهی که از تخم رویدده و ساقه و شاخه پیدا کرده- پدید کردیم که از آن

وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ ۗ وَخَرَقُوا لَهُ بَنِينَ
وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۗ سُبْحٰنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُصِفُونَ

و برای خدا شریکانی از پریان انگاشتند و حال آنکه خدا آنها را آفریده است و به بی‌دانشی برای او پسران و دخترانی تراشیدند. او پاک و منزّه و برتر است از آنچه وصف می‌کنند.

بَدِيعُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۗ أَلَيْ يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُنْ
لَهُ صَاحِبَةٌ ۗ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ ۗ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

نوپدیدآورنده آسمانها و زمین است. چگونه او را فرزندی باشد و حال آنکه برای او همسری نبوده است، و هر چیزی را آفریده و او به هر چیزی داناست.

ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ
فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ

این است خدای، پروردگار شما جز او خدایی نیست
آفریدگار همه چیزهاست پس او را بپرستید و او بر همه
چیز نگاهبان است

لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَرَ وَهُوَ اللَّطِيفُ
الْخَبِيرُ

چشمها او را درنیابد و او چشمها را دریابد و اوست لطیف-
بخشنده و نیکوکار یا باریکدان- و آگاه- به آشکار و نهان.

قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ
وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ

همانا شما را از پروردگارتان بینشهایی- نشانه‌ها و دلایل
روشن و دل آگاهی- آمد پس هر که بینا [دل] گشت به
سود خود اوست و هر که کور [دل] شد به زیان خود اوست،
و من نگاهبان شما نیستم.

وَكَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِيُقُولُوا لِيَلْبِنِينَهُ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ

و بدین سان آیات را گونه گون می‌گردانیم [تا حق را
دریابند] و تا مباد آنکه بگویند: تو [این را از دیگران]
آموخته‌ای، و تا آن را برای گروهی که می‌دانند روشن بیان
کنیم.

اتَّبِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَن
الْمُشْرِكِينَ

آنچه را از پروردگارت به تو وحی می‌شود پیروی کن، خدایی
جز او نیست و از مشرکان روی بگردان.

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا وَمَا
أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ

و اگر خدا می‌خواست شرک نمی‌آوردند و تو را بر آنان
نگاهبان قرار ندادیم و تو کارساز آنها نیستی.

وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا
بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَٰلِكَ زَيْنًا لِّكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلُهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ
مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

و آنها- یعنی خدایان مشرکان- را که به جای خدای یکتا
می‌خوانند دشنام مدهید که آنان نیز خدای را از روی ستم
و دشمنی و بی‌دانشی دشنام گویند. این گونه برای هر
گروهی کردارشان را آراسته‌ایم. سپس بازگشتشان به
سوی پروردگارشان است، پس آنان را بدانچه می‌کردند آگاه
می‌سازد.

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِن جَاءَتْهُمْ آيَةٌ لِّيُؤْمِنُوا
بِهَا قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا إِذَا
جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ

و با سخت‌ترین سوگندهاشان به خدا سوگند خوردند که اگر
آیتی- نشانه و معجزه‌ای- به آنان بیاید هر آینه بدان ایمان
می‌آورند. بگو: همانا آیتها- معجزه‌ها- نزد خداوند است و
شما- ای مؤمنان- چه می‌دانید که چون آنها

وَنُقَلِّبُ أَفْعَادَتَهُمْ وَأَبْصَرَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ
وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ

و ما دلها و دیدگان‌شان را دگرگون می‌کنیم [پس بدان ایمان
نمی‌آرند] چنانکه نخستین بار بدان ایمان نی‌آوردند، و در
سرکشی‌شان وامی‌گذاریم تا سرگشته باشند.

وَلَوْ أَنَّا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَى وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَا كَانُوا لِيَوْمِنَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ

و اگر ما فرشتگان را به سوی ایشان می‌فرستادیم و مردگان با آنان به سخن می‌آمدند و هر چیزی را رویارویشان فراهم می‌آوردیم باز هم ایمان نمی‌آوردند مگر آنکه خدای خواهد، و لیکن بیشترشان نادانی می‌کنند.

و همچنین هر پیامبری را- مانند تو- دشمنی از شیطانهای آدمی و پری قرار دادیم که برخی‌شان به برخی دیگر با گفتار آراسته و فریبنده پیام نهانی می‌فرستند تا فریب دهند، و اگر پروردگار تو می‌خواست چنین نمی‌کردند. پس آنان را با آنچه برمی‌بافند واگذار

[چنین کردیم تا بیازماییمشان] و تا دلهای کسانی که به سرای پسین ایمان ندارند به آن [گفتار آراسته فریبا] بگراید و آن را بیسندند و تا آنچه توانند کرد بکنند.

[بگو:] پس آیا جز خدا داوری بجویم و حال آنکه اوست که این کتاب را با شرح و بیان به سوی شما فرورستاده است؟ و آنها که کتاب بدادیمشان می‌دانند که آن برآستی و درستی از جانب پروردگار تو فرورستاده شده است، پس از دودلان و شک‌داران مباش.

و سخن پروردگار تو- یعنی قرآن- بر راستی و داد تمام شد سخنان او را دگرگون‌کننده‌ای- به افزودن یا کاستن- نیست، و اوست شنوا و دانا.

و اگر بیشتر مردم زمین را فرمان بری تو را از راه خدا گمراه خواهند کرد. آنان جز گمان و پندار را پیروی نمی‌کنند و جز به گزاف و تخمین سخن نمی‌گویند.

همانا پروردگار تو به کسانی که از راه او گم می‌شوند داناتر است و به راه‌یافتگان نیز داناتر است.

پس، از آنچه [هنگام ذبح] نام خدا بر آن یاد شده است بخورید اگر به آیات خدا ایمان دارید.

وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيَاطِينَ الْإِنسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ زُخْرَفَ الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ ۗ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ

۱۱۲

وَلِتَصْغَىٰ إِلَيْهِ أَفْعَدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُّقْتَرِفُونَ

۱۱۳

أَفَعَيَّرَ اللَّهُ أَبْتَعِيَ حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِّن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ ۗ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ

۱۱۴

وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا ۗ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ ۗ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۱۱۵

وَإِنْ تُطِيعْ أَكْثَرٌ مِّنَ الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ ۗ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ

۱۱۶

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَن يَضِلُّ عَن سَبِيلِهِ ۗ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

۱۱۷

فَكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ ۗ مُؤْمِنِينَ

۱۱۸

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ
فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ وَإِنَّ
كَثِيرًا لَيُضِلُّونَ بِأَهْوَائِهِمْ بَغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُعْتَدِينَ

وَذَرُوا ظَهْرَ الْأِثْمِ وَبَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْأِثْمَ
سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ

وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ
وَإِنَّ الشَّيْطَانَ لِيُوحِيَ إِلَىٰ أَوْلِيَآئِهِمْ لِيُجَدِّلُكُمْ وَإِنَّ
أَظْعَمُهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ

أَوْ مَنْ كَانَ مِيثًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي
النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا
كَذَلِكَ زَيْنٌ لِّلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْبَرًا مُّجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا
وَمَا يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ

وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّىٰ نُؤْتَىٰ مِثْلَ مَا أُوتِيَ
رُسُلَ اللَّهِ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ
الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا
يَمْكُرُونَ

و شما را چیست که از آنچه نام خدا بر آن یاد شده
نمی‌خورید و حال آنکه آنچه را بر شما حرام کرده است-
مگر آنچه به [خوردن] آن ناچار شوید- برایتان به تفصیل
بیان داشته است؟ و هر آینه بسیاری به سبب آرزوها و
هوسهای بی‌هیچ دانشی [مردم را] گمراه می‌کنند و
براستی پروردگار تو به ستمکاران- از حد گذرندگان-
داناتر است.

و گناهان آشکار و پنهان را واگذارید زیرا کسانی که دست
به گناه می‌بازند بزودی به سزای آنچه بدان دست
می‌بازیدند کیفر خواهند شد.

و از آنچه نام خدا بر آن یاد نشده مغورید که آن نافرمانی
است. و همانا شیطانها نهانی به گوش دوستان خود
می‌خوانند تا با شما ستیزه کنند- که چه فرقی است میان
حیوان مرده و حیوانی که خود می‌کشید- و اگر آنان را
فرمان برید هر آینه مشرک خواهید بود.

آیا کسی که [به دل] مرده- گمراه- بود پس [به ایمان]
زنده‌اش کردیم و برای او نوری [از علم و معرفت] قرار
دادیم که بدان در میان مردم راه می‌رود همانند کسی است
که در تاریکی‌هاست و از آن بیرون‌شدنی نیست؟ [همچنان
که ایمان در دل مؤمنان آراسته شده] همچنین برای کافران
آنچه می‌کردند آرایش یافته است.

و بدین سان در هر شهری سران بزهکارش را چنان کردیم
تا در آن نیرنگ- تباهی و فریبکاری- همی‌کنند و نیرنگ
نمی‌کنند مگر با خویشتن و خود نمی‌فهمند.

و چون آنان را نشانه‌ای آید گویند: هرگز ایمان نیاوریم تا
آنکه همانند آنچه به فرستادگان خدا داده شده است، به ما
نیز داده شود. [بگو:]: خدا داناتر است که پیامبری خویش را
کجا بنهد. بزودی بدانها که گناه کردند به سزای آن نیرنگها
که می‌کردند خواری و عذاب سخت از نزد خدا خواهد
رسید.

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ وَيُشْرِحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ ۖ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ ۖ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأْتَمَّا يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

پس هر که را خدا بخواهد که راه نماید سینه او را برای [پذیرش] اسلام می‌گشاید، و هر که را بخواهد که گمراه کند سینه او را تنگ و بسته می‌گرداند [تا پذیرای حق نباشد] که گویی به آسمان بر می‌شود. بدین سان خدا پلیدی- مرده‌دلی و انکار- را بر کسانی که ایمان نمی‌آورند می‌نهد.

وَهَذَا صِرَاطٌ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا ۚ قَدْ فَضَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ

و این است راه راست پروردگار تو هر آینه آیات را برای گروهی که یاد می‌کنند و پند می‌گیرند به تفصیل بیان کرده‌ایم.

لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۖ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

ایشان را نزد پروردگارشان سرای سلامت و ایمنی است و همو به پاداش کارهایی که می‌کردند یار و سرپرست آنهاست.

وَيَوْمَ يُحْشِرُهُمْ جَمِيعًا يَمْعَشَرُ الْجِنِّ قَدْ أَتَكْتَرْتُمْ مِنَ الْإِنْسِ ۖ وَقَالَ أَوْلِيَاؤُهُمْ مِنَ الْإِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَّغْنَا أَجَلَنَا الَّذِي أَجَلْتَ لَنَا ۚ قَالَ النَّارُ مَثْوَاكُمْ خَالِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ ۗ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ

و روزی که همه آنان را برانگیزد و فراهم آرد [گوید]: ای گروه پریان، شما از آدمیان بسیاری را پیرو خود گرفتید و دوستانشان از آدمیان گویند: پروردگارا، برخی از ما از برخی دیگر برخوردار شدند و به سرآمدی که برای ما نهادی رسیدیم [خدای] گوید: جایگاه شما آتش دوزخ است که جاودانه در آن باشید مگر آنچه خدا خواهد همانا پروردگار تو درست‌کردار و داناست.

وَكَذَلِكَ نُؤَلِّي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

و بدین گونه ستمکاران را به سزای آنچه می‌کردند بر یکدیگر می‌گماریم.

يَمْعَشَرُ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا ۚ قَالُوا شَهِدْنَا عَلَىٰ أَنْفُسِنَا ۖ وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ

ای گروه پریان و آدمیان، آیا پیامبرانی از جنس خودتان سوی شما نیامدند که آیات مرا بر شما می‌خواندند و شما را از دیدار این روزتان بیم می‌دادند؟ گویند: ما بر خویشتن گواهی می‌دهیم و زندگی دنیا آنان را فریفت و بر خویشتن گواهی دادند که کافر بودند.

ذَلِكَ أَنْ لَّمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا غَافِلُونَ

این [فرستادن پیامبران و بیم‌دادن ایشان] برای آن است که پروردگار تو به ستم هلاک‌کننده [مردم] شهرها در حالی که بی‌خبر و ناآگاه باشند نیست.

وَلِكُلِّ دَرَجَتٌ مِّمَّا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ بِغَفِيلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ

و برای هر کسی از آنچه کرده است پایه‌هاست، و پروردگار تو از آنچه می‌کنند غافل نیست.

وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ إِنْ يَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَةِ قَوْمٍ ءآخِرِينَ

و پروردگار تو بی‌نیاز و خداوند مهر و بخشایش است. اگر خواهد شما را می‌برد و پس از شما هر چه [از آفریدگان خود] را خواهد جانشین سازد، چنانکه شما را از نسل گروهی دیگر آفرید.

۱۳۳

إِنَّ مَا تُوْعَدُونَ لَأَتِيٌ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ

همانا آنچه به شما وعده داده می‌شود آمدنی است و شما عاجزکننده نیستید- با گریز خود نمی‌توانید عذاب را دفع کنید-.

۱۳۴

قُلْ يَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَقِيبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ

بگو: ای قوم من، بر جایگاه [و سیرت] خویش عمل کنید که من نیز عمل‌کننده‌ام پس بزودی خواهید دانست که سرانجام آن سرای که راست، همانا ستمکاران رستگار نمی‌شوند.

۱۳۵

وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِرَعْمِهِمْ وَهَذَا لِشُرَكَائِنَا فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَىٰ شُرَكَائِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ

و برای خدا از آنچه آفریده است از کشت و چهارپایان بهره‌ای قرار دادند و گفتند: این برای خداست، به پندار خودشان، و این برای شریکان ما- یعنی بتهایی که برای خدا شریک ساخته‌اند-، اما آنچه برای شریکانشان است به خدا نمی‌رسد و آنچه برای خداست به شریکانشان می‌رسد! بد است این داوری که می‌کنند.

۱۳۶

وَكَذَلِكَ زَيْنَ لِكَثِيرٍ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ قَتَلَ أَوْلَادِهِمْ شُرَكَائِهِمْ لِيُرْدُوهُمْ وَلِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ

و همچنین شریکان آنها- بتها یا خادمان بتخانه- در نظر بسیاری از مشرکان کشتن فرزندانشان را- به عنوان قربانی برای خدایان- بیاراستند تا آنان را هلاک کنند- گمراهشان گردانند- و دینشان را بر آنها آشفته و پوشیده سازند. و اگر خدا می‌خواست این کار را نمی‌کردند- یعنی به اجبار جلو آنان را می‌گرفت اما سنت الهی چنین نیست- پس آنان را با آن دروغها که می‌سازند واگذار.

۱۳۷

وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَمٌ وَحَرَّتْ حِجْرٌ لَا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ
بِزَعْمِهِمْ وَأَنْعَمٌ حَرِمَتْ طُهْرُهَا وَأَنْعَمٌ لَا يَذْكُرُونَ أَسْمَ
اللَّهِ عَلَيْهَا أَفْتِرَاءً عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

و به پندار خویش گفتند: اینها چهارپایان و کشتزاری است
ممنوع، که آن را نخورد مگر کسی که ما بخواهیم- مردان
خدمتکار خدایان- و چهارپایانی که [سوارشدن بر] پشت
آنها حرام شده است و چهارپایانی که [هنگام کشتن] نام
خدا را بر آن یاد نمی‌کنند اینها همه دروغی است که بر خدا
بستند، [و خداوند] بزودی آنها را به سزای این دروغها که
می‌بافتند کیفر می‌دهد.

وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَمِ خَالِصَةٌ لِّذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ
عَلَىٰ أَزْوَاجِنَا وَإِنْ يَكُن مَّيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ
وَصَفَهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ

و گفتند: آنچه در شکمهای این چهارپایان است [اگر زنده به
دنیا آمد] ویژه مردان ماست- برای مردان ما حلال است و
بس- و بر آنان ما حرام است. و اگر مرده بود همه- مردان
و زنان- در آن شریکند. [خداوند] بزودی آنان را به سزای
این وصفکردنشان کیفر می‌دهد، که او با حکمت و داناست.

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا
مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ أَفْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا
مُهْتَدِينَ

همانا کسانی که فرزندان خود را به نابرداری و بی‌دانشی
کشتند و آنچه را خدا روزیشان کرد با دروغ‌بستن بر خدا
حرام شمردند زیان کردند براستی که گمراه شدند و
راه‌یافته نبودند.

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَّعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ
وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أَكْلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ
مُتَشَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَبِهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَعَآتُوا
حَقَّهُ وَيَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

و اوست که بوستانهایی چفته بسته و چفته نابسته و خرمابن
و کشت با خوردنی‌های گوناگون، و زیتون و انار، مانند و
نامانند، بیافرید. از میوه آن چون میوه دهد بخورید و حق
آن را روز چیدن و دروکردنش بدهید و گزافکاری مکنید،
که او گزافکاران را دوست ندارد.

وَمِنَ الْأَنْعَمِ حَمُولَةٌ وَفَرَشًا كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ وَلَا
تَتَّبِعُوا خُطُوتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

و از چهارپایان، بارکش و غیر بارکش- مانند گوسفند و کره
چهارپایان بارکش- [بیافرید]. از آنچه خدا روزی شما کرده
بخورید و در پی گامهای شیطان مروید که او دشمن آشکار
شماست.

ثَمَنِيَّةَ أَزْوَاجٍ مِّنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعَزِ اثْنَيْنِ قُلْ
ءَالِدَكَرَيْنِ حَرَّمَ أُمَ الْأُنثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ
الْأُنثَيَيْنِ نَبِّئُونِي بِعِلْمٍ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ ءَالِدَكَرَيْنِ حَرَّمَ أُمَ
الْأُنثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيَيْنِ أَمْ كُنْتُمْ
شُهَدَاءَ إِذْ وَصَّيْتُمْ اللَّهُ بِهَذَا فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى
عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لِّيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا
أَنْ يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَّسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُ
رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهْلًا لِّغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ
وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِي ظُفْرٍ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ
حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَا إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا أَوْ
الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ذَلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِبَغْيِهِمْ وَإِنَّا
لَصَادِقُونَ

هشت جفت، از میش دو- نر و ماده- و از بز دو- نر و ماده
- [بیافرید]، بگو: آیا [خدا] دو نر را حرام کرده است یا دو
ماده را یا آنچه را که زهدانهای آن دو ماده در بردارد؟ مرا
از روی دانش خبر دهید، اگر راستگویید

و از شتر دو- نر و ماده- و از گاو دو- نر و ماده- [بیافرید]
بگو: آیا دو نر را حرام کرده است یا دو ماده را یا آنچه را که
زهدانهای دو ماده در بردارد؟ یا مگر آنگاه که خداوند شما
را به این حکم سفارش می‌کرد حاضر و گواه بودید؟! پس
کیست ستمکارتر از آن که بر خدا دروغ بافته تا مردم را به
بی دانشی گمراه کند؟ همانا خدا گروه ستمکاران را راه
ننماید.

بگو: در آنچه به من وحی شده حرام شده‌ای- که شما خود
حرام کرده‌اید- نمی‌یابم بر هیچ خورنده‌ای که آن را بخورد
مگر آنکه مرداری باشد یا خون ریخته‌ای- جهنده‌ای- یا
گوشت خوک، که آن پلید است، یا آن [حیوان سربریده‌ای]
که به نافرمانی جز نام خدای بر آن آواز داده باشند. اما هر
که [به خوردن آن] ناچار شود بی‌آنکه سرکش باشد و از
اندازه درگذرنده، پس همانا پروردگار تو آمرزگار و مهربان
است.

و بر کسانی که یهودی شدند هر ناخنداری را حرام کردیم و
از گاو و گوسفند پیه آنها را بر آنان حرام کردیم مگر آنچه-
از پیه- بر پشت آن دو باشد یا چربی رودها یا آنچه با
استخوان آمیخته باشد. این را به سزای سرکشی‌کردنشان
کیفر آنها ساختیم، و ما راستگویانیم.

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ
عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا
وَلَا حَرَمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
حَتَّى ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ
لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ

قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَلِيغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَيْكُمْ أَجْمَعِينَ

قُلْ هَلُمْ شُهَدَاءَ كُمْ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا
فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدْ مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ

قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ
شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِنْ إِمْلَاقٍ
مَنْ نَزَرُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ
مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا
بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَصَدَّكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

پس اگر تو را دروغگو شمرند بگو: پروردگارتان خداوند مهر
و بخشایشی گسترده است، و کیفر سخت او از گروه
بدکاران بازداشته نشود.

کسانی که شرک آوردند خواهند گفت: اگر خدا می‌خواست
نه ما شرک می‌آوردیم و نه پدرانمان و چیزی را حرام
نمی‌کردیم. همین گونه کسانی که پیش از آنان بودند
[پیامبران را] تکذیب کردند تا سرانجام کیفر سخت ما را
چشیدند، بگو: آیا نزد شما دانشی هست تا آن را برای ما
آشکار کنید؟! پیروی نمی‌کنید مگر پندار را و جز به گراف و
تخمین سخن نمی‌گویید.

بگو: حجت رسا خدای راست، پس اگر می‌خواست همه شما
را راه می‌نمود.

بگو: گواهان خود را که گواهی می‌دهند که خدا این را حرام
کرده است بیاورید. پس اگر گواهی دادند تو با آنان گواهی
مده، و آرزوها و هوسهای کسانی را که آیات ما را دروغ
شمردند و کسانی را که به سرای پسین ایمان ندارند و
[بتان را] با پروردگار خویش برابر می‌کنند- برای خدا همتا
می‌گیرند- پیروی مکن.

بگو: بیایید آنچه را پروردگارتان بر شما حرام کرده بخوانم:
اینکه چیزی را با او شریک مگیرید و به پدر و مادر نیکی
کنید و فرزندان خود را از بیم درویشی و تنگدستی
مکشید، ما شما و آنان را روزی می‌دهیم، و پیرامون کارهای
زشت، چه آشکار و چه نهانش، مگردید و کسی را که خدا
[کشتن او را] حرام کرده مکشید مگر به حق. اینهاست که
شما را به آن سفارش کرده است، باشد که خرد را کار
بندید.

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ
أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْكَيْلِ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لَا نُكَلِّفُ
نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ
وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ذَٰلِكُمْ وَصَّكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ

و پیرامون مال یتیم مگردید- مگر به وجهی که نیکوتر است
- تا به جوانی و نیروی خود برسد و پیمانہ و ترازو را به
عدل و انصاف، تمام بدهید هیچ کس را تکلیف نمی‌کنیم
مگر به اندازه توانش و چون سخن گویند [یا گواهی
می‌دهید] به عدل و داد گویند اگر چه خویشاوند باشد، و به
پیمان خدا وفا کنید اینهاست که [خدا] شما را به آن
سفارش کرده است، تا شاید یاد کنید و پند گیرید.

و این است راه راست من، پس آن را پیروی کنید و به
راه‌های دیگر مروید که شما را از راه او جدا می‌کند
اینهاست که شما را به آن سفارش کرده است شاید
پرهیزگار شوید.

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ
فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَن سَبِيلِهِ ذَٰلِكُمْ وَصَّكُم بِهِ
لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

سپس به موسی کتاب- تورات- دادیم برای تمام کردن
[نعمت و کرامت] بر کسی که نیکویی کرده، و نیز شرح و
بیان هر چیزی و رهنمونی و بخشایشی تا شاید آنان- بنی
اسرائیل- به دیدار پروردگارشان- روز رستاخیز- ایمان
آورند.

و این- قرآن- کتابی است که آن را فروفرستادیم، پر
برکت است، پس آن را پیروی کنید و پرهیزگار باشید،
شاید در خور رحمت گردید

ثُمَّ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِي أَحْسَنَ
وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ
يُؤْمِنُونَ

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ

أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَنْزَلَ الْكِتَابُ عَلَىٰ طَائِفَتَيْنِ مِن قَبْلِنَا وَإِنْ
كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ

تا مبدا گویند که کتاب تنها بر دو گروه پیش از ما- یهود و
نصاری- فروفرستاده شده و هر آینه ما از خواندن [کتاب]
آنان ناآگاه بوده‌ایم

یا گویند که اگر بر ما کتاب فروفرستاده می‌شد ما
راه‌یافته‌تر از آنان بودیم. اینک شما را دلیلی روشن از
پروردگارتان و رهنمونی و بخشایشی آمد. پس کیست
ستمکارتر از آن که آیات خدا را دروغ انگاشت و از آنها روی
گردانید؟ بزودی کسانی را که از آیات ما روی می‌گردانند به
سزای آنکه روی می‌گردانند به عذابی بد و سخت کیفر
می‌دهیم.

أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ
فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ فَمَنْ أَظْلَمُ
مِمَّن كَذَّبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا سَنَجْزِي الَّذِينَ
يَصْدِفُونَ عَن آيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ ءَامَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا قُلِ انْتَضِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ فَرَقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

قُلْ إِنِّي هَدَيْتَنِي رَبِّيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِثْلَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ

قُلْ أَغْيَرَ اللَّهُ أَبْغِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيُبْلُوَكُمْ فِي مَا ءَاتَاكُمْ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ

آیا [کافران] جز این انتظار دارند که فرشتگان [به نشانه عذاب] نزدشان بیایند یا پروردگار تو بیاید یا برخی از نشانه‌های پروردگار تو بیاید؟ روزی که برخی از نشانه‌های پروردگار تو بیاید دیگر هیچ کس را که پیش از آن ایمان نیاورده یا در حال ایمانش کار نیکی نکرده ایمان آوردنش سود ندارد. بگو منتظر باشید که ما نیز منتظریم.

کسانی که دین خویش را دستخوش پراکندگی ساختند و گروه گروه شدند تو هیچ پیوند و بستگی با آنها نداری کارشان با خداست و بس، آنگاه- روز رستاخیز- از آنچه می‌کردند آگاهشان می‌کند.

هر که کار نیکی آورد ده چندان آن پاداش دارد، و هر که کار بدی آورد جز همانند آن کیفر نبیند و بر آنان ستم نرود - نیکی به نیکی و بدی به بدی پاداش داده شود نه جز آن-

بگو: هر آینه پروردگارم مرا به راه راست ره نمود، دینی پایا و درست، آیین ابراهیم پاک و حق‌گرای، و او از مشرکان نبود.

بگو: نماز من و عبادتهای من- یا قربانی من یا حج من- و زندگانی من و مرگ من همه برای خدا، پروردگار جهانیان، است

که او را انبازی نیست، و مرا به این [آیین] فرمان داده‌اند و من نخستین مسلمانم.

بگو: آیا جز خدای یکتا پروردگاری بجویم و حال آنکه او خداوند همه چیز است؟ و هیچ کس کاری نکند مگر آنکه بر عهده خود اوست و هیچ کس بار گناه دیگری را بر ندارد- کسی گناه دیگری را از وی بر ندارد بلکه هر کس متحمل گناه خود است- سپس بازگشت شما به سوی پروردگارتان است و شما را بدانچه اختلاف می‌کردید آگاه می‌کند.

و اوست که شما را جانشینان [بیشینیان در] زمین کرد و برخی از شما را بر برخی دیگر به پایه‌ها بالا برد تا در آنچه به شما داد بیازمایدتان. همانا پروردگار تو زود کیفر است، و هر آینه او آمرزگار و مهربان است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْمَصِّ

الف، لام، میم، صاد.

كِتَابٌ أَنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ لِتُنذِرَ
بِهِ ۚ وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ

[این] کتابی است که به تو فروفرستاده شده- پس در سینه‌ات از آن تنگی مباد- تا بدان بیم دهی و مؤمنان را یادکرد و پندی باشد.

اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِن دُونِهِ
أَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ

آنچه را از پروردگارتان به شما فروفرستاده شده پیروی کنید، و از دوستان و سرپرستانی جز او پیروی نکنید [ولی] اندک یاد می‌کنید و پند می‌پذیرید.

وَكَمْ مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا فَجَاءَهَا بَأْسُنَا بَيِّنًا أَوْ هُمْ قَائِلُونَ

و بسا [مردم] شهرها و آبادیها را که هلاک و نابود کردیم، و عذاب ما شبانگاه یا هنگامی که در خواب نیمروز بودند به آنها رسید.

فَمَا كَانَ دَعْوَانَهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا إِلَّا أَنْ قَالُوا إِنَّا كُنَّا
ظَالِمِينَ

پس چون عذاب ما بدیشان رسید سخن و اعترافشان جز این نبود که گفتند: ما ستمکار بودیم.

فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ

پس هر آینه کسانی را که به سویشان [پیامبر] فرستاده شده پرسش خواهیم کرد- از اجابت پیامبران- و از فرستادگان نیز خواهیم پرسید- از رسانیدن پیام-.

فَلَنَقْصِنَّ عَلَيْهِمْ بِعِلْمٍ وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ

و هر آینه [احوالشان را] بر آنان از روی دانش- دانشی گسترده و تمام- بر گوئیم، و ما [از آنان] غایب- دور و بی‌خبر- نبودیم.

وَأَلْوَزُنُ يَوْمَئِذٍ الْحُقُوفُ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ

و سنجش کردارها در آن روز- رستخیز- حق است پس هر که کردارهای سنجیده او گران و سنگین باشد، ایشانند رستگاران.

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ بِمَا
كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلِمُونَ

و هر که کردارهای سنجیده او سبک باشد، آنانند که به سبب آنکه به آیات ما ستم- انکار- می‌کردند به خویشتن زیان زدند- خود را تباه ساختند-.

وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعِيشَةً
قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ

و هر آینه شما را در زمین جای دادیم و برای شما در آن اسباب زندگی فراهم ساختیم [اما] اندک سپاس می‌گزارید.

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ
اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُن مِّن
السَّاجِدِينَ

و هر آینه شما را بیافریدیم سپس شما را در [زهدها] صورتگری کردیم، آنگاه به فرشتگان گفتیم آدم را سجده کنید پس سجده کردند مگر ابلیس که از سجده آرندگان نبود.

قَالَ مَا مَنَعَكَ إِلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ ۗ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ

قَالَ فَأَهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ

قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ

قَالَ فِيمَا آغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ

ثُمَّ لَآتِيَنَّهُمْ مِّنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ ۗ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ

قَالَ أَخْرَجْ مِنْهَا مَذْءُومًا مَّدْحُورًا ۗ لَمَنِ تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ

وَيَعَادِمُ أُسْكُنُ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ

فَوَسَّوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْآتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةَ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ

وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ

فَدَلَّلَهُمَا بِغُرُورٍ ۗ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ ۗ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ وَأَقُلَّ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُّبِينٌ

[خدای] گفت: چه باز داشت تو را که سجده نکنی آنگاه که به تو فرمان دادم؟ گفت: من از او بهترم، مرا از آتش آفریدی و او را از گل.

فرمود: پس، از این جایگاه فرو شو، تو را نرسد که در آن بزرگمنشی کنی، پس بیرون رو که تو از خوارشدگانی.

گفت: مرا تا روزی که برانگیخته شوند مهلت ده.

گفت: تو از مهلت‌یافتگانی.

گفت: پس به سبب آنکه مرا به راه هلاکت افکندی- یا از رحمت خود بی‌بهره و ناامید ساختی- هر آینه آنان را در راه راست تو [به کمین] می‌نشینم

آنگاه بدیشان از پیش روی و از پشت سر و از راست و چپشان در آیم، و [چنان کنم که] بیشترشان را سپاسگزار [نعمت خود] نیابی.

فرمود: از اینجا بیرون رو، نکوهیده و رانده شده، هر که از آنان تو را پیروی کند هر آینه دوزخ را از همه شما پر خواهد کرد.

و ای آدم، تو و همسرت در بهشت جای گزینید و از هر جا که خواهید بخورید و نزدیک این درخت مشوید که از ستمکاران خواهید شد.

پس شیطان آن دو را وسوسه کرد تا شرمگاهشان را که از آنان پوشیده بود در نظرشان نمایان سازد و گفت: خداوندتان شما را از این درخت باز نداشت مگر برای آنکه مبادا دو فرشته شوید یا جاویدان باشید.

و برای آن دو سوگند خورد که من شما را هر آینه از نیکخواهانم.

پس آن دو را به فریبی [از آن پایه بلند] فرود آورد و چون از آن درخت بچشیدند ایشان را شرمگاهشان پدیدار شد و شروع کردند از برگهای بهشت بر [شرمگاه] خویش چسبانیدن و خداوندشان آن دو را ندا کرد که مگر شما را از آن درخت باز نداشتیم و به شما نگفتم که شیطان شما را دشمنی هویدا است؟

قَالَ رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ
مِنَ الْخَاسِرِينَ

گفتند: بار خدایا، به خویشتن ستم کردیم و اگر ما را
نیامیزی و بخشایی برآستی از زیانکاران باشیم.

قَالَ أَهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ
مُسْتَقَرٌّ وَمَتَعٌ إِلَىٰ حِينٍ

فرمود: [از اینجا] فرو روید برخی از شما دشمن برخی
دیگرید و شما را در زمین قرارگاه و برخورداری باشد تا
هنگامی- مرگ-.

قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ

[و] فرمود: در آن

يَبْنِيٰ ءَادَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُورِي سَوَآتِكُمْ
وَرِيثًا وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ ذَٰلِكَ مِنْ ءَايَاتِ اللَّهِ
لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ

ای فرزندان آدم، همانا بر شما جامه‌ای فرودستادیم که
شرمگاه شما را بپوشاند و هم زیبایی و زیور باشد و جامه
پرهیزگاری، این بهتر است. این از نشانه‌های خداست، باشد
که یاد کنند و پند گیرند.

يَبْنِيٰ ءَادَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُمُ
مِّنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوَآتِهِمَا إِنَّهُ
يَرِيكُم هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا
الشَّيْطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

ای فرزندان آدم، مبادا شیطان فریبتان دهد [و شما را از
راه راست بیرون برد] چنانکه پدر و مادران را از بهشت
بیرون کرد در حالی که جامه‌شان را از آنها بر می‌کند تا
شرمگاهشان را بدیشان بنماید. او و گروه او از جایی که آنها
را نمی‌بینید شما را می‌بینند. ما شیطانها را دوستان و
سرپرستان کسانی ساخته‌ایم که ایمان نمی‌آورند.

وَإِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا ءَابَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا
بِهَآءُ قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا
تَعْلَمُونَ

و چون کار زشتی کنند گویند: پدرانمان را بر آن یافتیم و
خدا ما را بدان فرمان داده است بگو: خدا به زشتکاری
فرمان نمی‌دهد آیا بر خدا چیزی می‌گویید که نمی‌دانید؟

قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ
وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ

بگو: پروردگار من به انصاف و داد فرمان داده و اینکه روی
[و توجه] خویش نزد هر مسجدی [و هنگام هر نمازی به
سوی او] فرا دارید، و او را بخوانید در حالی که دین را ویژه
او کرده باشید- برای او انباز نگیرید-، همچنانکه در آغاز
بیافریدتان باز می‌گردید.

فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا
الشَّيْطِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ

گروهی را راه نموده و گروهی گمراهی بر آنها روا شده است
زیرا که آنان شیطانها را به جای خدا دوستان و سرپرستان
گرفتند و می‌پندارند که راه‌یافتگانند.

يَبْنِيْ عَادَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا
وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِيْنَ

ای فرزندان آدم، نزد هر مسجدی- به هنگام نماز- آرایش خویش- جامه و آنچه مایه آراستگی است- فرا گیرید، و بخورید و بیاشامید و اسراف مکنید، که خدا اسرافکاران را دوست ندارد.

بگو: چه کسی آرایشی را که خدا برای بندگان خود پدید آورده و روزیهای پاکیزه را حرام کرده است؟ بگو: اینها در زندگی دنیا برای مؤمنان است- ولی کفار هم بهره‌مندند- در حالی که در روز رستاخیز ویژه ایشان است. بدین گونه آیات- سخنان خود- را برای گروهی که بدانند به تفصیل بیان می‌کنیم.

بگو: همانا پروردگارم زشتکاریها را، چه آشکار آنها و چه پنهان، و گناهکاری و ستم و سرکشی به ناحق را حرام کرده، و این که چیزی را با خدا انباز گیرید که بدان دلیل و حجتی فرو نرستاده، و این که بر خدا آنچه نمی‌دانید بگویید.

و هر گروهی را مدتی است. پس چون مدتشان به سر آید نه ساعتی درنگ توانند کرد و نه پیشی گیرند.

ای فرزندان آدم، چنانچه پیامبرانی از خودتان نزد شما آیند که آیات مرا بر شما بخوانند، پس آنان که پرهیزگاری کنند و به شایستگی آیند نه بیمی بر آنهاست و نه اندوه خوردند

و کسانی که آیات- نشانه‌ها و سخنان- ما را دروغ انگارند و از آنها به گردنکشی روی برتابند اینان دوزخیانند که در آن جاودانه باشند.

پس ستمکارتر از آن کیست که بر خدا دروغی سازد- برای او انباز گیرد- یا آیات- نشانه‌ها و سخنان- او را دروغ شمرد؟ اینانند که بهره‌شان از کتاب- سرنوشت و کیفی که برای آنها نوشته شده- بدیشان رسد، تا چون فرستادگان ما - فرشتگان مرگ- نزدشان آیند که جانشان بگیرند، گویند: کجایند آنچه جز خدا می‌خواندید؟ گویند: از ما گم و ناپدید شدند، و بر خویشان گواهی دهند که کافر بوده‌اند.

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِيْنَ ءَامَنُوا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ۗ كَذٰلِكَ نَفْصَلُ الْاٰیٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُوْنَ

۳۲
۱۲۵

قُلْ اِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالْاِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَاَنْ تُشْرِكُوْا بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ سُلْطٰنًا وَاَنْ تَقُوْلُوْا عَلٰى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ

۳۳

وَلِكُلِّ اُمَّةٍ اَجَلٌ ۗ فَاِذَا جَآءَ اَجَلُهُمْ لَا يَسْتَاخِرُوْنَ سَاعَةً وَّلَا يَسْتَقْدِمُوْنَ

۳۴

يَبْنِيْ عَادَمَ اِمَّا يٰٓتِيْنَكُمْ رُّسُلٌ مِّنْكُمْ يَقُصُوْنَ عَلَيْكُمْ ءَايٰتِيْ فَمَنْ اٰتَقٰى وَاَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَّلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ

۳۵

وَالَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِءَايٰتِنَا وَاَسْتَكْبَرُوْا عَنْهَا اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۗ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ

۳۶

فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلٰى اللّٰهِ كَذْبًا وَّ اَوْ كَذَّبَ بِءَايٰتِهٖ ۗ اُولٰٓئِكَ يَنٰلُهُمْ نَصِيْبُهُمْ مِّنَ الْكِتٰبِ ۗ حَتّٰى اِذَا جَآءَتْهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَقَّوْنَهُمْ قَالُوْا اٰيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُوْنَ ۗ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ قَالُوْا ضَلُّوْا عَنَّا وَشَهِدُوْا عَلٰى اَنْفُسِهِمْ اَنَّهُمْ كٰنُوْا كٰفِرِيْنَ

۳۷

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ
وَالْإِنْسِ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ أُخْتَهَا حَتَّى إِذَا
أَدَارَكُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لِأَوْلِهِمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ
أَضَلُّونَا فَعَاتِبِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٍ
وَلَكِنْ لَا تَعْلَمُونَ

وَقَالَتْ أَوْلَهُمْ لِأُخْرَاهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ
فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ
أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلْبِغَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ
الْحِيَاطِ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ

لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ وَكَذَلِكَ نَجْزِي
الظَّالِمِينَ

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا
وُسْعَهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍ نَجْرِي مِنْ حَتِّهِمُ الْأَنْهَارُ
وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا
أَنْ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رَسُولُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ وَنُودُوا أَنْ
تَلَکُمْ الْجَنَّةُ أَوْرِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

[خدای] فرماید: با گروه‌هایی از پریان و آدمیان که پیش از شما گذشتند در آتش دوزخ روید هر گاه که گروهی در آید گروه همکیش خود را نفرین کند، تا چون همگی در آن به هم رسند گروه پسین- پیروان- درباره گروه پیشین- رهبران خود- گویند: خداوندا، اینان ما را گمراه کردند، پس آنها را دو چندان عذاب آتش بده. [خدای] گوید: هر کدام را [عذاب] دو چندان است و لیکن نمی‌دانید.

و گروه پیشین به گروه پسین گویند: شما را بر ما هیچ برتری نیست- تا بدان سبب در خور تخفیف عذاب باشید- پس عذاب را به سزای آنچه می‌کردید بچشید.

همانا کسانی که آیات ما را دروغ شمردند و از آنها به گردنکشی روی برتافتند درهای آسمان- عالم ملکوت- را برای آنان نگشایند و به بهشت در نشوند تا شتر در سوراخ سوزن در آید- که این هم ناشدنی است-، و گناهکاران را چنین کیفر می‌دهیم.

آنان را از دوزخ بستری است و از بالای سرشان پوشش‌هایی [از آتش] است و ستمکاران را چنین کیفر می‌دهیم.

و کسانی که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند [هر اندازه عمل نیک کرده‌اند بپذیریم، که] هیچ کس را جز به اندازه توانش تکلیف ننهیم. ایشان بهشتیانند و در آن جاودانه باشند

و هر چه از کینه و دشمنی در دلهای ایشان بود برکنیم از زیر [کوشکهای] آنان جویها روان است و گویند: سپاس و ستایش خدای راست که ما را بدین [جایگاه و نعمتها] راه نمود و اگر خدا ما را راه ننمود بود راه نمی‌یافتیم. هر آینه فرستادگان پروردگاران بر راستی و درستی آمدند. و ایشان را آواز دهند که این را به پاداش آنچه می‌کردید به شما میراث داده‌اند.

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَن قَدْ وَجَدْنَا مَا
وَعَدْنَا رَبَّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا
نَعَمْ فَإِنَّ مَوْذِنًا بَيْنَهُمْ أَنَّ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ
بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ

وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا
بِسِيمَتِهِمْ وَنَادَوْا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَن سَلِّمُوا عَلَيْنَا لَمْ
يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْمَعُونَ

وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا لَا
تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَتِهِمْ قَالُوا
مَا أَعْنَىٰ عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ

أَهْوَلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ
لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِيضُوا عَلَيْنَا
مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَهَا عَلَى
الْكَافِرِينَ

الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا
فَالْيَوْمَ نَنسَلُهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا وَمَا كَانُوا
بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ

و بهشتیان، دوزخیان را آواز دهند که همانا ما آنچه را
پروردگارمان به ما وعده داد راست و درست یافتیم، آیا
شما هم آنچه را پروردگارتان وعده داد راست و درست
یافتید؟ گویند: آری آنگاه آوازدهنده‌ای در میانشان آواز
دهد که لعنت خدا بر ستمکاران باد

همانها که [مردم را] از راه خدا باز می‌دارند و آن را کج و
ناراست می‌جویند- بر آنند که آن را کج جلوه دهند- و به
جهان واپسین کافرند.

و میان آن دو گروه- بهشتیان و دوزخیان- پرده‌ای است و
بر اعراف- فراز آن پرده- مردانی هستند که همه را به
نشان چهره‌هاشان می‌شناسند و بهشتیان را که هنوز به
بهشت نرفته‌اند ولی امید می‌دارند آواز دهند که درود بر
شما باد!

و چون دیدگان‌شان- دیدگان بهشتیانی که هنوز به بهشت
نرفته‌اند- سوی دوزخیان گردانده شود، گویند: پروردگارا،
ما را با گروه ستمکاران قرار مده.

و آنان که بر اعرافند، مردانی را که به نشان چهره‌هاشان
می‌شناسند آواز دهند، گویند: فراهم‌آمدن شما- جمعیت
شما یا گردآوردن اموالتان- و آن گردنکشی و بزرگ‌منشی
که می‌نمودید هیچ به کارتان نیامد.

آیا اینان- بهشتیان- همان کسانی که سوگند می‌خوردید
که خدا رحمتی- بخشایش و نعمتی- به ایشان نرساند؟ [ای
بهشتیان] به بهشت در آید نه بیمی بر شماست و نه اندوه
می‌دارید.

و دوزخیان بهشتیان را آواز دهند که از آب یا از آنچه
خداوند روزیتان کرده بر ما فرو ریزید. گویند: خداوند این
دو را بر کافران حرام کرده است

اتان که دین خود را به سرگرمی و بازی گرفتند و زندگی
دنیا آنان را بفریفت. پس امروز آنها را از یاد می‌بریم-
فرومی‌گذاریم- به سزای آنکه آنها دیدار امروزشان را از
یاد بردند و آیات ما را انکار می‌کردند.

وَلَقَدْ جِئْتَهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلَهُ يَقُولُ الَّذِينَ
نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ
شُفَعَاءَ فَيَشْفَعُوا لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلْ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ
قَدْ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

۵۳

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ
أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ
حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ ۗ أَلَا لَهُ
الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

۵۴
۱۲۸

أَدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ

۵۵

وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا
وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ

۵۶

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ۗ حَتَّىٰ إِذَا
أَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقْنَاهُ لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ
فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ ۗ كَذَلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ
لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

۵۷

و هر آینه کتابی بدیشان آوردیم که آن را از روی دانش به
تفصیل بیان کردیم تا برای گروهی که ایمان می‌آورند
راهنمایی و بخشایشی باشد.

آیا جز تأویل آن- تحقق و وقوع وعده‌های قرآن، از رستاخیز
و حساب و جزا- را انتظار می‌برند؟ آن روز که تأویل آن فرا
رسد آنها که از پیش آن را فراموش کردند گویند: همانا
فرستادگان پروردگاران برآستی و درستی آمدند آیا ما را
شفیعیانی هست که از بهر ما شفاعت کنند، یا بازگردانده
شویم و جز آن کنیم که می‌کردیم؟ برآستی که خویشتن را
زیان کردند و آنچه به دروغ می‌ساختند- یعنی بتها که
شفیعیان خود می‌پنداشتند- از آنها گم شد.

همانا پروردگارتان خدایی است که آسمانها و زمین را در
شش روز- شش دوره- بیافرید سپس بر عرش- در مقام
استیلا و تدبیر امور جهان- برآمد شب را به روز می‌پوشاند
که شتابان در پی آن است، و خورشید و ماه و ستارگان را
[بیافرید] در حالی که رام فرمان اویند آگاه باشید که
آفریدن و فرمان ویژه اوست. بس بزرگ و بزرگوار- یا با
برکت در آفرینش خویش- است خدای، پروردگار جهانیان.

پروردگارتان را به زاری و نهانی بخوانید، [و از اندازه
مگذرید] که او از اندازه درگذرندگان را دوست ندارد.

و در زمین پس از به سامان آوردنش تباهی مکنید، و او را
با بیم و امید بخوانید، زیرا که مهر و بخشایش خداوند به
نیکوکاران نزدیک است.

و اوست که بادها را پیشاپیش بخشایش خود- یعنی باران-
مژده‌دهنده می‌فرستد، تا چون ابرهای گرانبار را بردارند آن
را به سرزمین مرده برانیم آنگاه آب را به آن سرزمین
فروفرستیم، پس با آن آب از هر گونه میوه‌ای بیرون آریم
همچنین مردگان را بیرون آریم، شاید که یاد کنید و پند
گیرید.

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ ۗ وَالَّذِي خَبثَ لَا يَخْرُجُ إِلَّا نَكِدًا كَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ

و سرزمین پاک گیاهش به خواست پروردگارش، بیرون آید – یعنی فراوان و پربار– و زمین ناپاک گیاهش بیرون نیاید مگر اندکی. بدین سان آیات را برای گروهی که سپاس می‌دارند گونه‌گون بیان می‌کنیم.

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ ۖ فَقَالَ يَتَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ ۗ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

هر آینه نوح را به نزد قومش فرستادیم، گفت: ای قوم من، خدای را بپرستید که شما را جز او خدایی نیست همانا من از عذاب روزی بزرگ بر شما بیمناکم.

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ ۖ إِنَّا لَنَرَنَّكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

مهربان قومش گفتند: هر آینه تو را در گمراهی آشکار می‌بینیم.

قَالَ يَتَقَوْمِ لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

گفت: ای قوم من، مرا گمراهی نیست، بلکه فرستاده‌ای از پروردگار جهانیانم

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

پیامهای پروردگارم را به شما می‌رسانم و شما را نیکخواهی می‌کنم و از خدا چیزها می‌دانم– در باره پاداش مطیعان و کیفر عاصیان– که شما نمی‌دانید.

أَوْعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

آیا شگفتی نمودید از اینکه شما را از پروردگارتان بر [زبان] مردی از شما یادآوری و پندی آمده است تا شما را بیم دهد و تا پرهیزگاری کنید و شاید در خور رحمت گردید؟

فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلِكِ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ

پس او را دروغزن شمردند، پس او و کسانی را که با او در کشتی بودند رهانیدیم و کسانی را که آیات– نشانه‌ها و سخنان– ما را دروغ پنداشتند غرق کردیم، زیرا گروهی کوردل بودند.

وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا ۖ قَالَ يَتَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ ۗ أَفَلَا تَتَّقُونَ

و به قوم عاد برادرشان هود را [فرستادیم] گفت: ای قوم من، خدای را بپرستید که شما را جز او خدایی نیست، آیا نمی‌پرهیزید؟

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ ۖ إِنَّا لَنَرَنَّكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ

مهربان قوم او که کافر شده بودند گفتند: بی‌گمان تو را در بی‌خردی می‌بینیم و همانا تو را از دروغزنان می‌پنداریم.

قَالَ يَتَقَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

گفت: ای قوم، مرا بی‌خردی نیست، بلکه فرستاده‌ای از سوی پروردگار جهانیانم

أَبْلَعُكُمْ رَسُولِ رَبِّي وَأَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ

پیامهای پروردگارم را به شما می‌رسانم و شما را نیکخواهی
امینم.

أَوْعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَى رَجُلٍ مِّنكُمْ
لِيُنذِرَكُمْ وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ
وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَصُطَةً ۖ فَادْكُرُوا ءَالَآءَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ

آیا شگفتی نمودید از اینکه شما را از پروردگارتان بر
[زبان] مردی از شما یادآوری و پندی آمده است تا شما را
بیم دهد؟ و به یاد آرید آنگاه که پس از قوم نوح شما را
جانشین [آنها] کرد و شما را در آفرینش [تن، نیرومندی]
افزود، پس نعمتهای خدا را یاد کنید تا شاید رستگار شوید.

۶۹

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا
فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

گفتند: آیا سوی ما آمده‌ای تا خدا را به تنهایی بپرستیم و
آنچه را پدرانمان می‌پرستیدند واگذاریم؟ پس اگر از
راستگوییانی آنچه ما را وعده می‌دهی- یعنی عذاب خدا- به
ما آر.

۷۰

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِّن رَّبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ ۗ
أَتَجَدِلُونَنِي فِي سَمَاءٍ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَعَابَاؤُكُمْ مَا نَزَّلَ
اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ ۖ فَانظُرُوا إِلَيَّ مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ

گفت: بی‌گمان عذابی و خشمی از جانب خدایتان بر شما
فروآمد. آیا در باره نامهایی- بی‌محتوا و بدون واقعیت- که
شما و پدراتان [بر بتان] نهاده‌اید و خدا در باره آنها هیچ
حجتی فرو نفرستاده است با من ستیزه می‌کنید؟! پس در
انتظار [عذاب] باشید، من هم با شما در انتظارم.

۷۱

فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ
كَذَبُوا بِآيَاتِنَا ۖ وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ

پس او و آنها را که با او بودند به مهر و بخشایش خویش
رهانیدیم و بنیاد کسانی را که آیات- نشانه‌ها و سخنان- ما
را دروغ انگاشتند و مؤمن نبودند برانداختیم.

۷۲

وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ
مِن إِلَهٍ غَيْرُهُ ۖ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ ۖ هَذِهِ نَاقَةُ
اللَّهِ لَكُمْ ءَايَةٌ ۖ فَذُرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ ۗ وَلَا تَمَسُّوهَا
بُسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ أَلِيمٍ

و به قوم ثمود برادرشان صالح را [فرستادیم]. گفت: ای
قوم من، خدای را بپرستید که شما را جز او خدایی نیست.
همانا شما را حجتی روشن و هویدا از جانب پروردگارتان
آمد، این ماده‌شتر خدای، شما را آیتی است، پس او را
واگذارید تا در زمین خدا بخورد و هیچ بدی به او نرسانید
که شما را عذابی دردناک فرا خواهد گرفت.

۷۳

۱۳۱

وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا فَاذْكُرُوا آيَاتَ اللَّهِ وَلَا تَعْتَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

و یاد کنید آنگاه که شما را از پس [قوم] عاد جانشین [آنها] کرد و شما را در این سرزمین جای داد که از جاهای نرم و هموار آن کوشکها می‌سازید و کوهها را برای ساختن خانه‌ها می‌تراشید پس نعمتهای خدا را به یاد آرید و در زمین به تباہکاری مکوشید.

مہتران قوم او که گردنکشی می‌کردند به ناتوان شمرده‌شدگان، به همانها که ایمان آورده بودند، گفتند: آیا شما می‌دانید که صالح فرستاده‌ای است از سوی پروردگار خویش؟ گفتند: ما بدانچه او بدان فرستاده شده ایمان داریم.

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتَضَعُّوْا لِمَنْ ءَامَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ صَالِحًا مُّرْسَلٌ مِّن رَّبِّهِ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِء مُؤْمِنُونَ

آنان که گردنکشی کردند گفتند: ما بدانچه شما بدان ایمان آورده‌اید کافریم.

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي ءَامَنْتُمْ بِهِء كَافِرُونَ

پس ماده‌شتر را پی کردند- کشتند- و از فرمان پروردگارشان سر برتافتند و گفتند: ای صالح، اگر از فرستادگانی آنچه ما را وعده می‌دهی به ما آر.

فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يُصَلِّحُ اتِّتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ

پس زمین لرزه- در اثر صاعقه آسمانی- آنان را بگرفت تا در خانه‌های خویش به رو در افتادند- و مُردند.

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثْمِينَ

پس [صالح] از آنان روی گردانید و گفت: ای قوم من، هر آینه پیام پروردگارم را به شما رساندم و برای شما نیکخواهی کردم و لیکن شما نیکخواهان را دوست ندارید.

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّصِيحِينَ

و لوط را [یاد کن] آنگاه که قوم خود را گفت: آیا کار زشت و پلید می‌کنید که هیچ یک از مردم جهان پیش از شما نکرده است؟

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَلْحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ

هر آینه شما از روی شهوت به جای زنان به مردان درمی‌آیید، بلکه شما گروهی گزافکارید.

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّن دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ^ط إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ

و پاسخ قومش جز این نبود که گفتند: اینها را از شهرتان بیرون کنید، که اینها مردمی پاکیزگی‌ورزند.

فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أُمَّرَأَتَهُ وَكَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ

پس او و کسانش را رهانیدیم مگر زنش را که از ماندگان بود- و هلاک شد-.

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا^ط فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ

و بر آنها بارانی- از سنگهای آتشین- بارانیدیم، پس بنگر که سرانجام بزهکاران چگونه بود.

وَالِإِي مَدِينٍ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَاقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ^ط قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِّنْ رَبِّكُمْ^ط فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

و به سوی [مردم] مدین برادرشان شعیب را [فرستادیم]. گفت: ای قوم من، خدای را بپرستید که شما را جز او خدایی نیست. هر آینه شما را از سوی پروردگارتان دلیلی روشن و هویدا آمده است، پس پیمانہ و ترازو را تمام دهید و کالاهای مردم را مکاهید و در زمین پس از به سامان آوردنش تباہکاری مکنید. این برای شما بهتر است، اگر ایمان داشته باشید

وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِهِ^ط وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا^ج وَأَذْكُرُوا إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكَثَرْتُمْ^ط وَأَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ

و به هر راهی منشینید تا بترسانید و باز دارید از راه خدا کسانی را که به او ایمان آورده‌اند در حالی که آن

وَإِنْ كَانَ طَآئِفَةٌ مِّنْكُمْ ءَامَنُوا بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ^ط وَطَآئِفَةٌ لَّمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا حَتَّىٰ يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ

و اگر گروهی از شما بدانچه به آن فرستاده شده‌ام ایمان آوردند و گروهی ایمان نیاوردند، پس صبر کنید تا خدا میان ما داوری کند، و او بهترین داوران است.

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ
يَشْعِيبَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا أَوْ لَتَعُوذُنَّ فِي
مِلَّتِنَا قَالَ أُولَٰئِكَ كَفَرُوا لَنَا لَقَدْ أَسْرَأْتَهُمْ بِمَا
كَفَرُوا لَنَا لَقَدْ أَسْرَأْتَهُمْ بِمَا كَفَرُوا لَنَا لَقَدْ أَسْرَأْتَهُمْ

قَدْ أَفْتَرْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنَّا عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ بَعْدَ إِذْ
نَجَّيْنَا اللَّهُ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ
اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا
أَفْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ

وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنِ اتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا
إِنَّكُمْ إِذَا لَخَسِرُونَ

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثْمِينَ

الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَأَنْ لَّمْ يَعْنُوا فِيهَا الَّذِينَ كَذَّبُوا
شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي
وَنَصَحْتُ لَكُمْ بِكَيْفٍ ءَأْسَىٰ عَلَىٰ قَوْمٍ كَافِرِينَ

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ
وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ

ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّىٰ عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ
ءَابَاءَنَا الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

مehrtan قوم او که گردنکشی کردند گفتند: ای شعيب،
بیگمان تو و کسانی را که با تو ایمان آورده‌اند از شهرمان
بیرون می‌کنیم یا به کیش ما باز گردید. گفت: و گر چه
ناخواه باشیم؟

اگر به کیش شما باز گردیم پس از آنکه خداوند ما را از آن
رهایی داد، بیگمان بر خدا دروغ بسته باشیم و ما را نشاید
که به آن بازگردیم مگر آنکه خدا، پروردگار ما، بخواهد.
دانش پروردگار ما هر چیزی را فرا گرفته است. بر خدا
توکل کردیم. پروردگارا، میان ما و قوم ما به حق داوری کن
- یا: راهی بگشای- که تو بهترین داورانی- یا: راهگشایانی
-.

و مهتران قوم او که کافر شدند گفتند: اگر از شعيب پیروی
کنید آنگاه شما هر آینه زیانکارید.

پس زمین‌لرزه- در اثر صاعقه آسمانی- آنان را بگرفت تا
در خانه‌های خویش به رو در افتادند [و مردند].

کسانی که شعيب را دروغگو شمردند گویی هرگز در آنجا
نبودند. آنها که شعيب را دروغگو شمردند همانها زیانکار
بودند.

پس، از آنها روی گردانید و گفت: ای قوم من، هر آینه
پیامهای پروردگارم را به شما رسانیدم و شما را نیکخواهی
کردم پس چگونه بر گروهی کافر اندوه برم؟

و ما هیچ پیامبری را در هیچ آبادی و شهری نفرستادیم مگر
آنکه مردم آن را به سختی- بینوایی- و گزند- بیماری-
گرفتار کردیم تا شاید زاری کنند.

سپس به جای بدی- سختی و رنج- نیکی- فراخی و خوشی-
آوردیم تا فزونی یافتند و گفتند: پدران ما را نیز سختی و
راحت رسید، پس آنها را ناگهان در حالی که آگاهی نداشتند
- که عذاب بر آنان فرو خواهد آمد-، بگرفتیم.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ
مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ

أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيِّنًا وَهُمْ نَائِمُونَ

أَوْ آمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يَلْعَبُونَ

أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ
الْخَاسِرُونَ

أَوْ لَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِن بَعْدِ أَهْلِهَا أَن لَّو
نَشَاءُ أَصَبْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَنَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا
يَسْمَعُونَ

تِلْكَ الْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَاءِهَا ۗ وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِن قَبْلُ ۗ
كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْكَافِرِينَ

وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِّنْ عَهْدٍ ۗ وَإِن وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ
لَفَاسِقِينَ

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۗ
فَظَلَمُوا بِهَا ۗ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ

وَقَالَ مُوسَىٰ يَفِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

و اگر مردم آبادیها ایمان آورده و پرهیزگاری کرده بودند هر
آینه برکتها- نیکیها و نعمتها- از آسمان و زمین بر آنان
می‌گشادیم و لیکن [پیامها و نشانه‌های ما را] دروغ شمردند،
پس آنها را به سزای آنچه می‌کردند گرفتار ساختیم.

پس آیا مردم آبادیها ایمنند از اینکه شب هنگامی که
خفته‌اند عذاب ما به آنها برسد؟

و آیا مردم آبادیها ایمنند از اینکه نیمروز هنگامی که
سرگرم بازی‌اند عذاب ما به آنها برسد؟

پس آیا از مکر- ناگاه گرفتن- خدا ایمنند؟ و از مکر خدای
جز مردم زیانکار ایمن نمی‌نشینند.

و آیا [سرگذشتهای پیشینیان] برای کسانی که زمین را پس
از [هلاک] مردمش به ارث می‌برند ره نمود [و روشن
نساخت] که اگر بخواهیم آنان را به گناهانشان گرفتار
می‌سازیم و بر دلهایشان مهر می‌نهییم پس [حق را]
نمی‌شنوند؟

این آبادیها و شهرهاست که از خبرهای آنها بر تو می‌خوانیم
و هر آینه پیامبرانشان با نشانه‌های روشن و هویدا بدیشان
آمدند، اما بر آن نبودند که به آنچه از پیش دروغ شمردند
ایمان بیاورند اینچنین خدا بر دلهای کافران مهر می‌نهد.

و بیشترشان را پایبند هیچ عهد و پیمانی نیافتیم و هر آینه
بیشترشان را بدکاران و بیرون‌شوندگان از فرمان یافتیم.

سپس از پس ایشان- پیامبران گذشته- موسی را با
نشانه‌های خویش به سوی فرعون و مهتران [قوم] او
فرستادیم، اما به آن نشانه‌ها ستم- انکار- کردند پس بنگر
که سرانجام تباهکاران چگونه بود.

و موسی گفت: ای فرعون، من فرستاده‌ای از پروردگار
جهانیانم

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَنْ لَا أَقُولَ عَلَىٰ اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ قَدْ جِئْتُكُمْ
بِبَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَائِيلَ

قَالَ إِن كُنتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِن كُنتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ عَلِيمٌ

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِّنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ

قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَرٍ عَلِيمٍ

وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ
الْغَالِبِينَ

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْقِيَ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِينَ

قَالَ أَلْقُوا فَلَمَّا أَلْقَوْا سَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ وَاسْتَرْهَبُوهُمْ
وَجَاءُوا بِسِحْرِ عَظِيمٍ

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَلِقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا
يَأْفِكُونَ

فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

فَعَلِبُوا هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوا صَغِيرِينَ

وَأَلْقَى السَّحَرَةُ سَجِدِينَ

سزاوارم که بر خدا جز راست و درست سخن نگویم همانا
شما را از پروردگارتان نشانه و دلیلی روشن آورده‌ام، پس
فرزندان اسرائیل را با من بفرست.

[فرعون] گفت: اگر تو با نشانه‌ای آمده‌ای آن را بیار، اگر از
راستگویانی.

پس عصای خود را بیفکند که ناگاه اژدهایی هویدا شد

و دست خویش [از گریبان] بیرون آورد، پس آن برای
بینندگان سفید و تابان می‌نمود.

مهتران قوم فرعون گفتند: همانا این جادوگری داناست

می‌خواهد شما را از سرزمیتان بیرون کند، اینک چه رأی
می‌دهید؟

گفتند: [کار] او و برادرش را واپس دار و گردآوران را در
شهرها فرست

تا هر جادوگر دانا را نزد تو آرند.

جادوگران نزد فرعون آمده گفتند: اگر ما پیروز شدیم
بی‌گمان ما را مزدی هست.

گفت: آری، و هر آینه شما از نزدیکان [درگاه من] خواهید
بود.

گفتند: ای موسی، تو می‌افکنی یا ما بیفکنیم؟

گفت: شما بیفکنید و چون بیفکندند، چشمهای مردم را جادو
کردند و آنان را سخت ترسانیدند و جادویی بزرگ آوردند.

و ما به موسی وحی کردیم که عصایت را بیفکن ناگاه آن عصا
آنچه را [به جادو و دروغ] ساخته بودند می‌بلعید.

پس حق پدیدار شد و آنچه آنها می‌کردند نابود گشت

و [فرعونیان] در آنجا شکست خوردند و خوار و زبون
گشتند.

و جادوگران به سجده افکنده شدند.

قَالُوا ءَامَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

گفتند: به خداوند جهانیان ایمان آوردیم

۱۲۲

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ

خداوند موسی و هارون.

۱۲۳

قَالَ فِرْعَوْنُ ءَامَنْتُمْ بِهِ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ إِنَّ هَذَا لَمَكْرٌ مَّكْرْتُمُوهُ فِي الْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

فرعون گفت: پیش از آنکه شما را رخصت دهم به او ایمان آوردید؟ این ترفندی است که در این شهر اندیشیده‌اید تا مردمش را از آنجا بیرون کنید پس بزودی خواهید دانست.

۱۲۴

لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِّنْ خَلْفٍ ثُمَّ لَأُضِلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ

هر آینه دستها و پاهای شما را به خلاف یکدیگر- یکی از راست و یکی از چپ- ببرم، سپس همه شما را بر دار کشم.

۱۲۵

قَالُوا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ

گفتند: ما به پروردگار خویش باز می‌گردیم

۱۲۶

وَمَا تَنْقِمُ مِنَّا إِلَّا أَنْ ءَامَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَاءَتْنَا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَقَّفْنَا مُسْلِمِينَ

و تو هیچ خشم و کینه‌ای از ما به دل نداری مگر اینکه به نشانه‌های پروردگارمان آنگاه که ما را پیامد ایمان آوردیم. پروردگارا، بر ما شکیبایی فرو ریز و ما را مسلمان- گردن نهاده و فرمانبردار- بمیران.

۱۲۷
۱۳۶ ر

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَدْرُ مُوسَىٰ وَقَوْمَهُ لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذُرَكَ وَعَالِهَتِكَ قَالَ سَتَقْتُلُنَّ أَبْنَاءَهُمْ وَنَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ

و مهتران قوم فرعون گفتند: آیا موسی و قوم او را وا می‌گذاری تا در این سرزمین تباهی کنند و تو و خدایانت را فروگذارند؟ گفت: هر آینه پسرانشان را خواهیم کشت و زنانشان را زنده نگه خواهیم داشت و ما بر آنها چیره‌ایم.

۱۲۸

قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ

موسی قوم خود را گفت: از خدا یاری بخواهید و شکیبایی ورزید، که زمین از آن خداست، آن را به هر کس از بندگانش که بخواهد به میراث می‌دهد، و سرانجام [نیک]- پیروزی یا بهشت- پرهیزگاران راست.

۱۲۹

قَالُوا أُوذِينَا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِنْ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا قَالَ عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ

[بنی اسرائیل] گفتند: پیش از آنکه نزد ما بیایی و پس از آنکه آمدی آزار و رنج دیده‌ایم. [موسی] گفت: امید است که پروردگارتان دشمن شما را نابود کند و شما را در این سرزمین جانشین [آنها] سازد آنگاه بنگرد که چگونه رفتار می‌کنید.

۱۳۰
۱۳۷ ر

وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّنِينَ وَنَقْصِ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ

و هر آینه فرعونیان را به خشکسالیها و کاهش میوه‌ها- محصولات- گرفتار کردیم، شاید پند گیرند.

فَإِذَا جَاءَتْهُمْ الْحُسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَإِنْ تُصِبُّهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ ۗ أَلَا إِنَّمَا طَّيَّرَهُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

و چون نیکی- نعمتی- بدیشان می‌رسید، می‌گفتند: این از آن ماست- ما شایسته و سزاوار آنیم- و اگر بدی و گزندى به ایشان می‌رسید، به موسی و کسانی که با او بودند شگون بد می‌زدند آگاه باشید که همانا سرنوشت نیک و بدشان نزد خداست ولی بیشترشان نمی‌دانند.

و گفتند: [ای موسی] هر نشانه‌ای- معجزه‌ای- که به ما بیاری تا ما را بدان جادو کنی، تو را باور نخواهیم داشت.

وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ آيَةٍ لِّتَسْحَرَنَا بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ

پس بر آنها طوفان و ملخ و شپش و غوکان و خون، نشانه‌های جدا- و با فاصله- فرستادیم باز هم گردنکشی کردند و گروهی بزهار بودند.

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالِدَّمَ ۗ آيَاتٍ مُّفَصَّلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ

و چون عذاب بر آنان فروآمد، گفتند: ای موسی، خدای خویش را به آن پیمانی که با تو دارد- که چون او را بخوانی اجابت کند- بخوان، که اگر این عذاب را از ما برداری براستی به تو ایمان می‌آوریم و بی‌گمان فرزندان اسرائیل را با تو می‌فرستیم.

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا يَمُوسَىٰ أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ ۗ لَئِن كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَائِيلَ

پس چون عذاب را تا سرآمدی که باید بدان می‌رسیدند از آنها برداشتیم باز هم پیمان‌شکنی می‌کردند.

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجْزَ إِلَىٰ أَجَلٍ هُمْ بَلِغُوهُ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ

پس، از آنان کین ستانیدیم و آنها را در دریا غرق کردیم زیرا که نشانه‌های ما را دروغ پنداشتند و از آن غافل بودند.

فَأَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ

و به مردمی که ناتوان و زبون شمرده می‌شدند خاورها و باخترهای آن سرزمین را که در آنها برکت نهادیم به میراث دادیم و سخن- یعنی وعده- نیکوی پروردگار تو بر فرزندان اسرائیل به پاداش آن شکیبایی که کردند انجام یافت. و آنچه را فرعون و قوم او می‌ساختند- از بناها و کوشکها- و آنچه را بر می‌افراشتند- از داربستها و سایه بانها- ویران کردیم.

وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ مَشْرِقَ الْأَرْضِ وَمَغْرِبَهَا ۗ الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا ۗ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ بِمَا صَبَرُوا ۗ وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ ۗ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ

وَجَوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ
عَلَىٰ أَصْنَامٍ لَهُمْ قَالُوا يَا مُوسَىٰ اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ
آلِهَةٌ قَالِ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ

إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبِعُونَ مَا هُم بِفَاعِلُونَ

قَالَ أَغَيَّرَ اللَّهُ أَبْغِيكُمْ إِلَهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ

وَإِذْ أَخْبَيْنَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ
الْعَذَابِ يُقْتُلُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي
ذَلِكَ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ

وَوَاعَدْنَا مُوسَىٰ ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأْتَمَمْنَا بَعْثَ فِثْمٍ مِيقَاتِ
رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ مُوسَىٰ لِأَخِيهِ هَارُونَ أَخْلُفْنِي فِي
قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ

وَلَمَّا جَاءَ مُوسَىٰ لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي
إِلَيْكَ قَالَ لَنْ نَرِنِي وَلَكِنْ أَنْظِرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ
مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرِنِي فَلَمَّا تَجَلَّىٰ رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ
دَكًّا وَخَرَّ مُوسَىٰ صَعِقًا فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ
إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ

و فرزندان اسرائیل را از دریا گذرانیدیم، پس بر گروهی در آمدند که بر بتانی که داشتند [به پرستش] گرد آمده و روی آورده بودند گفتند: ای موسی، برای ما خدایی قرار ده چنانکه آنها را خدایانی است. گفت: شما گروهی هستید که نادانی می‌کنید.

همانا آنچه اینان در آنند- کفر و شرک- نابود شونده است و آنچه می‌کردند بیهوده و تباه است.

گفت: آیا بجز خدای یکتا برای شما خدایی دیگر بجویم و حال آنکه اوست که شما را بر جهانیان- مردمان زمانه- برتری داد؟

و [به یاد آرید] آنگاه که شما را از فرعونیان رهانیدیم، که شما را به خواری سخت شکنجه می‌کردند، پسرانتان را می‌کشتند و زنانتان را زنده می‌گذاشتند، و شما را در این [گرفتاری] آزمونی بزرگ از پروردگارتان بود.

و با موسی سی شب وعده نهادیم و آن را به ده شب دیگر کامل کردیم پس هنگام وعده پروردگارش به چهل شب- شبانه روز- تمام شد. و موسی به برادر خود هارون گفت: در میان قوم من جانشین من باش و به صلاح و سامان کوش و راه تباہکاران را پیروی مکن.

و چون موسی به وعده‌گاه ما آمد و پروردگارش با او سخن گفت- بی‌میانجی-، گفت: پروردگارا [خود را] به من بنمای تا به تو بنگرم. گفت: هرگز مرا نخواهی دید، و لیکن به این کوه بنگر، پس اگر در جای خود قرار و آرام داشت مرا خواهی دید. و چون پروردگارش بر آن کوه تجلی کرد، آن را خرد و پراکنده ساخت و موسی مدهوش بیفتاد و چون به هوش باز آمد، گفت: [بارخدا،] تو پاکی به تو بازگشتم و من نخستین باوردارنده‌ام.

قَالَ يَمُوسَىٰٓ إِنِّي أَصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَتِي
وَبِكَأْمِي فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ

وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَاحِ مِن كُلِّ شَيْءٍ مَّوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا
لِّكُلِّ شَيْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا بِأَحْسَنِهَا
سَأُورِيكُمْ دَارَ الْفَاسِقِينَ

سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ
الْحَقِّ وَإِن يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِن يَرَوْا سَبِيلَ
الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِن يَرَوْا سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ
سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْأٰخِرَةِ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ هَلْ
يُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَإِذْ أَخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِن بَعْدِهِ مِن حُلِيِّهِمْ عِجْلًا جَسَدًا
لَّهُ خُوَارٌ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا
أَتَّخِذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ

وَلَمَّا سَقَطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِن لَّمْ
يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخٰسِرِينَ

[خدای] گفت: ای موسی، من تو را با پیامهای خویش و
گفتارم- سخن گفتن بی میانجی- بر مردمان برگزیدم پس
آنچه به تو دادم فرا گیر و از سپاسداران باش.

و برای او در آن لوحها از هر گونه پندی و شرح هر چیزی
نوشتیم. پس [او را گفتیم:] آن را با همه نیرو فرا گیر و
قوم خود را بفرمای تا بهترینش را فرا گیرند- کار بندند-
زودا که سرای نافرمانان بدکار را به شما بنمایم.

بزودی کسانی را که در زمین به ناحق بزرگ منشی می‌کنند
از آیات خویش بگردانم، و اگر هر آیه‌ای ببینند بدان ایمان
نیاورند و اگر راه رشد- رهیابی به راه راست و کمال- را
ببینند آن را پیش نگیرند و اگر راه کژی و گمراهی را ببینند
آن را پیش گیرند. این از آن روست که آیات ما را دروغ
انگاشتند و از آن غافل بودند.

و کسانی که آیات ما و دیدار آن جهان را دروغ پنداشتند
کارهایشان تباه و نابود شد. آیا جز آنچه می‌کردند پاداش
می‌یابند؟

و قوم موسی از پس [رفتن] او [به طور] از زیورهایشان
بیکر بی‌جان گوساله‌ای بر گرفتند- ساختند و پرستیدند-
که بانگی داشت. آیا ندیدند که آن [گوساله] با آنها سخن
نمی‌گوید و بدیشان راهی نمی‌نماید؟ آن را [به خدایی]
گرفتند در حالی که ستمکار بودند- زیرا می‌دانستند که آن
خدا نیست.

و چون [آن زیانکاری] در دستشان افتاد- به خود آمدند و
پشیمان و شرمنده شدند- و دیدند- یعنی دانستند- که
همانا گمراه شده‌اند، گفتند: اگر پروردگاران ما را نبخشاید
و نیامرزد، هر آینه از زیانکاران باشیم.

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِي مِنْ بَعْدِي ۖ أَعْجَلْتُمُ أَمْرَ رَبِّكُمْ ۗ وَأَلْقَى الْأُلُوحَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ إِلَيْهِ ۗ قَالَ ابْنُ أُمِّ إِيَّانَ الْقَوْمَ اسْتَضَعْفُونِي وَكَادُوا يُقْتُلُونِي ۖ فَلَا تَكُنْ لِي بِالْأَعْدَاءِ وَلَا تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

و چون موسی با خشم و اندوه به قوم خود باز گشت، گفت: مرا پس از رفتنم بد جانشینی کردید آیا از فرمان پروردگارتان شتاب کردید؟- چرا به پرستش گوساله پیشی گرفتید و صبر نکردید تا باز آییم و فرمان پروردگار را برسانم؟- و لوحها را بیفکنند و سر برادر خود را گرفته به سوی خویش می‌کشید. [برادرش] گفت: پسر مادرم؟ این قوم مرا بیچاره و ناتوان شمردند و نزدیک بود مرا بکشند. پس دشمنان را به سبب [سرزنش] من شادمان مگردان و مرا با گروه ستمکاران در شمار میار.

گفت: پروردگارا، مرا و برادرم را بیمارز و ما را در مهر و بخشایش خود در آر، که تو مهربان‌ترین مهربانانی.

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِإِخِي وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ ۖ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

همانا کسانی که گوساله را [به خدایی] گرفتند بزودی خشمی از خدایشان و خواری در زندگی دنیا به آنها رسد و دروغ پردازان را این گونه کیفر می‌دهیم.

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَذَلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۗ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْتِرِينَ

و کسانی که بدیها کردند و پس از آن توبه نمودند و ایمان آوردند همانا پروردگار تو از آن پس آمرزگار و مهربان است.

وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِهَا وَعَامَنُوا ۖ إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ

و چون خشم موسی فرو نشست آن لوحها برگرفت و در نوشته آن برای کسانی که از پروردگارشان بیم دارند راهنمایی و بخشایشی بود.

وَلَمَّا سَكَتَ عَن مُوسَى الْغَضَبُ أَخَذَ الْأُلُوحَ ۗ وَفِي نُسُخَتِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْتَبُونَ

و موسی از قوم خود هفتاد مرد برای وعده‌گاه ما برگزید، پس چون- پس از درخواست دیدن خداوند- زلزله آنان را بگرفت، گفت: پروردگارا، اگر می‌خواستی آنها را پیش از این هلاک می‌کردی و مرا نیز آیا ما را بدانچه بی‌خردان ما کردند هلاک می‌کنی؟ این نیست مگر آزمون تو هر که را بخواهی بدان گمراه می‌کنی و هر که را بخواهی راه می‌نمایی تو سرپرست و یاور مایی، پس ما را بیمارز و بر ما ببخشی و تو بهترین آمرزندگانی

وَأَخْتَارَ مُوسَىٰ قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِّمِيقَاتِنَا ۖ فَلَمَّا أَخَذتَهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُمْ مِّن قَبْلِ ۙ وَإِيَّيْ أَتَهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا ۖ إِنْ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَاءُ وَتَهْدِي مَن تَشَاءُ ۖ أَنْتَ وَلِيْنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا ۖ وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ

وَكَتُبْنَا لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هُدُنَا
إِلَيْكَ قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ^ط وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ
كُلَّ شَيْءٍ فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ

و برای ما در این جهان نیکویی بنویس و در آن جهان نیز، که
ما به تو بازگشتیم. [خدای] گفت: عذابم را به هر که
بخواهم می‌رسانم، و مهر و بخشایشم همه چیز را فرا گرفته
است، پس زودا که آن را برای کسانی بنویسم که
پرهیزگاری می‌کنند و زکات می‌دهند و به آیات ما می‌گردند

آنان که پیروی می‌کنند آن فرستاده پیامبر درس ناخوانده و
خط نانوخته‌ای را که [نام و نشانه‌های] او را نزد خویش در
تورات و انجیل نوشته می‌یابند آنان را به نیکی فرمان
می‌دهد و از بدی باز می‌دارد و چیزهای پاکیزه را برایشان
حلال و پلیدیها را بر آنها حرام می‌کند و بار گرانشان-
تکالیف سخت و دشوار- و بند و زنجیرشان- امور دست و
پاگیر- را از آنها فرومی‌نهد- آزادشان می‌کند پس کسانی
که به او گرویدند و او را بزرگ و گرامی داشتند و یاری‌اش
کردند و از آن نوری که با او فروآمده- قرآن- پیروی
نمودند، ایشانند رستگاران.

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ
مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ
الْحَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ
عَلَيْهِمْ فَاَلَّذِينَ ءَامَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ
الَّذِي أُنزِلَ مَعَهُ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

بگو: ای مردم، من فرستاده خدا به همه شما هستم، آن
[خدایی] که او راست پادشاهی آسمانها و زمین خدایی جز
او نیست، زنده می‌کند و می‌میراند. پس به خدا و فرستاده
او، آن پیامبر درس ناخوانده و خط نانوخته‌ای که به خدا و
سخنان او ایمان دارد، ایمان بیاورید و او را پیروی کنید
باشد که راه یابید.

قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ
مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ^ط
فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

و از قوم موسی گروهی‌اند که [مردم را] به حق راه
می‌نمایند و بدان [وسیله] دادگری می‌کنند.

وَمِنْ قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ

وَقَطَّعْنَاهُمْ أَثْنَتَيْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا ۚ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ
 إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ ۚ أَنِ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ ۖ
 فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا ۗ قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ
 مَّشْرَبَهُمْ ۚ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَمَ ۚ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّ
 وَالسَّلْوَىٰ ۗ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ ۚ وَمَا ظَلَمُونَا
 وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

۷:
اعراف
۱۶۰
/۲۰۶

وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ
 وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا نَّعْفِرَ لَكُمْ
 خَطِيئَتِكُمْ ۖ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ

۱۶۱

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ
 فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَظْلِمُونَ

۱۶۲

وَسَأَلَهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ
 فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا
 يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ ۚ كَذَلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

۱۶۳
۱۴۲

و آنان را به دوازده گروه- که هر یک شاخه‌ای از نواذگان یعقوب بودند- بخش کردیم و به موسی هنگامی که قوم وی از آب خواستند وحی کردیم که عصایت را بر سنگ بزن، پس دوازده چشمه از آن جوشید، هر گروهی آبشخور خویش را بشناخت. و ابر را بر آنان سایبان ساختیم و بر آنان من و سلوی- دو نوع خوراکی- فروفرستادیم، [و گفتیم:] از پاکیزه‌های آنچه روزیتان کردیم بخورید. و بر ما ستم نکردند بلکه بر خویشتن ستم می‌کردند.

و [یاد کن] آنگاه که به آنان گفته شد در این شهر- اریحا یا بیت المقدس- جای گیرید و از نعمت آن هر جا که خواهید بخورید و گویید: [خدایا،] گناهان ما را فرونه و سجده‌کنان- به نشانه سپاسگزاری، یا سرها فروداشته به نشانه فروتنی - از دروازه در آید تا گناهاتان را ببامرزیم. زودا که نیکوکاران را [پاداش نیک] بیفزاییم.

اما کسانی از آنها که ستم کردند سخنی جز آن که به آنان گفته شده بود به جای آن گفتند پس به سزای آنکه ستم می‌کردند عذابی از آسمان بر آنها فرستادیم.

و آنان را از [مردم] شهری که کنار دریا بود- ایله، از بلاد فلسطین میان مدین و طور کنار دریای طبریه- بپرس آنگاه که در باره شنبه از اندازه درمی گذشتند- حکم روز شنبه را رعایت نمی‌کردند-، هنگامی که ماهیانشان در روز شنبه آشکارا- بر روی آب- و به انبوهی نزد آنها می‌آمدند و روزی که شنبه نمی‌گرفتند به نزدشان نمی‌آمدند. این گونه آنان را به سبب آنکه نافرمانی می‌کردند می‌آزمودیم.

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ
مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا مَعذِرَةٌ إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ
يَتَّقُونَ

و آنگاه که گروهی از آنان گفتند: چرا گروهی را پند
می‌دهید که خدا هلاک‌کننده آنهاست یا عذاب‌کننده آنها به
عذابی سخت است؟ گفتند: تا عذری باشد نزد پروردگارتان،
و شاید که پرهیزگاری کنند.

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَنجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ
وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَّئِيسٍ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

پس چون پندی را که به آنها داده شده بود فراموش کردند،
کسانی را که از بدی- نافرمانی، یعنی شکار ماهی در روز
شنبه- باز می‌داشتند رهانیدیم و کسانی را که ستم کردند
به سزای نافرمانی که می‌کردند به عذابی سخت بگرفتیم.

فَلَمَّا عَتَوْا عَن مَّا نُهَوُّا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ

و چون از [ترک] آنچه از آن باز داشته شدند سرپیچی
کردند، به آنان گفتیم: بوزینگان و رانده‌شدگان باشید.

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَن
يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ
لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ

و [یاد کن] آنگاه که پروردگار تو اعلام نمود که هر آینه تا
روز رستاخیز [بیوسته] کسی را بر آنها برانگیزاند و بگمارد
که عذاب سخت را به آنها بچشاند. همانا پروردگار تو زود
کیفر است، و هم او آمرزگار و مهربان است.

وَقَطَّعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَّمًا مِّنْهُمْ الصَّالِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ
ذَلِكَ وَبَلَّوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

و آنها را در زمین گروه گروه پراکنده کردیم، از آنان برخی
شایستگانند و برخی فروتر از آن- که عوام بیهودند- و آنها
را به نیکیها و بدیها- خوشیها و ناخوشیها- بیازمودیم شاید
باز گردند.

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ
عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَىٰ وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِن يَأْتِهِمْ عَرَضٌ
مِّثْلَهُ يَأْخُذُوهُ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِيثَاقُ الْكِتَابِ أَن لَا
يَقُولُوا عَلَىٰ اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِيهِ وَالِدَارُ الْأُخْرَىٰ
خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

پس، از پی ایشان- که نیکان و دادگران بودند- آیندگانی
[بدکار] جانشین شدند که کتاب- تورات- را به میراث
بردند، کالای ناپایدار این جهان فروتر- دنیا- را می‌ستانند و
گویند بزودی ما را بیامرزد و اگر کالایی همانند آن بدیشان
رسد- و پیش آید- آن را نیز می‌گیرند آیا از آنان در آن
کتاب، که آنچه را در آن است خوانده‌اند، پیمان گرفته نشد
که بر خدا جز راست و درست نگویند؟ و سرای واپسین
برای کسانی که پرهیزگاری کنند بهتر است. آیا خرد را به
کار نمی‌بندید؟

وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نَضِيعُ
أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ

و کسانی که به کتاب [خدا] چنگ درزنند و نماز به پای
بدارند، براستی ما مزد شایسته‌کاران را تباه نمی‌کنیم.

وَإِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ زُلَّةٌ وَظُنُّوا أَنَّهُوَ وَقِعٌ بِهِمْ
خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِن بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ
وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا
أَن تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ

أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِن قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِّن
بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ

وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

وَأْتَلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ ءَايَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا
فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْعَاوِينَ

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ
هُوَ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِن تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ أَوْ
تَتْرِكْهُ يَلْهَثْ ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
فَأَقْصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَأَنفُسَهُمْ كَانُوا
يَظْلِمُونَ

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدَىٰ وَمَنْ يُضِلِّ فَأُولَٰئِكَ هُم
الْخٰسِرُونَ

و [یاد کن] آنگاه که کوه را برکندیم و بالای سرشان بردیم
که گویی سایبانی است و پنداشتند که بر سرشان افتادنی
است [گفتیم:] آنچه را به شما دادیم- یعنی کتاب- با همه
نیرو بگیرد و آنچه را در آن است به یاد آرید شاید
پرهیزگار شوید.

و [یاد کن] آنگاه که پروردگار تو از فرزندان آدم، از
پشتهای ایشان، فرزندانشان را گرفت و آنان را بر خودشان
گواه کرد [گفت:] آیا من پروردگار شما نیستم؟ گفتند: چرا،
گواه شدیم [و این گواهی را گرفتیم] تا روز رستاخیز
نگویید که ما از آن بی‌خبر بودیم.

یا نگویید که پدران ما از پیش شرک آوردند و ما فرزندان
از پس آنان بودیم آیا ما را به سزای آنچه کجروان و
تبهکاران- کافران- کردند هلاک می‌کنی؟!

و این گونه، آیات- سخنان خویش- را به تفصیل بیان
می‌کنیم [تا آیات ما را بفهمند] و شاید باز گردند.

و بر آنان خبر آن کس- بلعم باعورا- را برخوان که آیتهای
خویش- برخی کرامات یا اجابت دعا- را به وی دادیم و او از
آنها بیرون رفت- خود را از دانش آن برهنه ساخت- پس
شیطان در پی او افتاد تا از گمراهان گشت.

و اگر می‌خواستیم هر آینه او را بدانها- آن آیتها- [به
جایگاهی بلند] بر می‌داشتیم، و لیکن او به زمین- دنیا و
مال و جاه آن- چسبید و کام و خواهش دل خود را پیروی
کرد. پس داستان او چون داستان سگ است، اگر بر او
بنازی زبان از دهان بیرون آرد یا واگذاریش باز زبان از
دهان آویخته دارد. این است داستان گروهی که آیات ما را
دروغ انگاشتند پس این سرگذشت را [بر آنان] بازگو، شاید
بیندیشند.

بد نمونه‌ای هستند گروهی که آیات ما را دروغ شمردند و
به خویشتن ستم می‌کردند.

هر که را خدای راه نماید او راه‌یافته است، و هر که را
گمراه کند آنانند زیانکاران.

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَّا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَّا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَّا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ كَالْأَنْعَمِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْعَافِلُونَ

وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةً يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ

وَأْمَلِي لَهُمْ إِنْ كَيْدِي مَتِينٌ

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِم مِّنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ فَبِآيٍ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ

مَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَّا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَّا تَأْتِيكُمُ إِلَّا بَغْتَةً ۗ يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

و هر آینه بسیاری از پریان و آدمیان را برای دوزخ بیافریدیم- سرانجامشان به دوزخ می‌رسد-، [زیرا] دلهایی دارند که به آن [حق را] در نمی‌یابند و چشمهایی دارند که به آن [حق را] نمی‌بینند، و گوشهایی دارند که به آن [حق را] نمی‌شنوند. اینان بسان چارپایانند بلکه گمراه‌ترند همینانند غافلان.

و نیکوترین نامها خدای راست، پس او را بدانها بخوانید و کسانی را که در باره نامهای او به کژی میل می‌کنند- یا به گفتگو و ستیزه می‌پردازند- واگذارید. بزودی [به سزای] آنچه می‌کردند کیفر داده شوند.

و از آنان که بیافریدیم گروهی هستند که [مردم را] به حق راه می‌نمایند و بدان [وسیله] به عدل و داد رفتار می‌کنند.

و کسانی که آیات ما را دروغ شمردند، اندک اندک از جایی که ندانند [به کیفر خود] گرفتارشان خواهیم ساخت.

و آنان را مهلت می‌دهم زیرا که تدبیر من استوار است.

آیا نیندیشیدند که در یارشان- رسول ما- هیچ گونه دیوانگی نیست؟ او جز بیم‌دهنده‌ای آشکارا نیست.

آیا در ملکوت- پادشاهی و فرمانروایی- آسمانها و زمین و هر چه خدای آفریده است نمی‌نگرند، و اینکه شاید سرآمد - مرگ- ایشان نزدیک شده باشد؟ پس به کدام سخن پس از این- قرآن- ایمان خواهند آورد؟

کسی را که خدا گمراه کند او را راه‌نمایی نیست و آنان را وامیگذارد تا در سرکشی خویش سرگشته و کوردل بمانند.

تو را از رستاخیز پرسند، که فرارسیدن آن کی باشد؟ بگو: دانش آن تنها نزد پروردگار من است جز او آن را به هنگامش آشکار نکند. [فرارسیدن آن] در آسمانها و زمین گران است، فرا نرسد شما را مگر ناگاه. از تو چنان می‌پرسند که گویا از آن آگاهی. بگو: دانش آن تنها نزد خداست، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتَ أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَأَسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

بگو: من مالک هیچ سود و زیانی برای خویش نیستم- من برای خود جلب سود و دفع زیان نتوانم- مگر آنچه خدای خواهد، و اگر غیب می‌دانستم هر آینه نیکی و خواسته بسیار گرد می‌کردم، و هیچ بدی و گزندى به من نمی‌رسید. من جز بیم‌دهنده و نویدرسانی برای مردمی که ایمان بیاورند نیستم.

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيًّا فَمَرَّتْ بِهِ فَلَمَّا أَثْقَلتْ دَعَوَا اللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ ءَاتَيْتَنَا صَالِحًا لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ

اوست که شما را از یک تن آفرید و همسر او را از [نوع] او پدید کرد تا بدو آرام گیرد. و چون بر او در آمد بار گرفت باری سبک، پس با آن [مدتی] گذرانید. و چون گرانبار گشت، آن دو پروردگار خویش را خواندند که اگر ما را فرزندی نیک و شایسته- تندرست- دهی بی‌گمان از سیاسگزاران خواهیم بود.

فَلَمَّا ءَاتَتْهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا ءَاتَاهُمَا فَتَعَلَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ

پس چون آن دو را فرزندی نیک و شایسته- تندرست- داد در آنچه ایشان را بداد برای او شریکانی قرار دادند همانا خدا از آنچه [با او] شریک می‌سازند برتر است.

أَيُّشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ

آیا چیزهایی را [با خدا] شریک می‌سازند که هیچ چیزی را نمی‌آفرینند و خود آفریده می‌شوند!؟

وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ

و نه می‌توانند آنان را یاری دهند و نه خودشان را یاری توانند کرد

وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُوكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ أَدَعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صَالِتُونَ

و اگر [شما مشرکان] آنها- بُتان- را به راه راست بخوانید شما را پیروی نکنند. بر شما یکسان است که آنها را بخوانید یا خاموش باشید

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَلُكُمْ فَأَدْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

همانا کسانی را که به جای خدای یکتا می‌خوانید بندگان- آفریدگانی- مانند شمایند. پس آنها را بخوانید که اگر راستگویید باید شما را پاسخ دهند.

أَلَمْ أَرْجُلُ يَمْسُونَ بِهَا أَمْ لَمْ أَيدِ يَبِطْشُونَ بِهَا أَمْ لَمْ أَعِينُ يُبْصِرُونَ بِهَا أَمْ لَمْ ءَأْذَانُ يَسْمَعُونَ بِهَا قُلِ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ كِيدُوا فَلَا تُنظِرُونَ

آیا آنها را پاهایی هست که با آن بروند، یا آنها را دستهایی هست که با آن بگیرند- داد و ستد و حمله و دفاع کنند-، یا آنها را چشمهایی هست که با آن ببینند، یا آنها را گوشهایی هست که با آن بشنوند. بگو: انبازان خود را- که برای خدا ساخته‌اید- بخوانید آنگاه در باره من هر ترفند و نیرنگی که توانید به کار برید و مرا مهلت مدهید

إِنَّ وَلِيََّ اللَّهُ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ ۖ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ

همانا دوست و سرپرست من خدای یکتاست که [این] کتاب را فروفرستاد و او نیکان و شایستگان را سرپرستی و کارسازی می‌کند.

۱۹۷

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ نَصْرَكُمْ وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ

و آنان که به جای او می‌خوانید- بُت‌ها- نه می‌توانند شما را یاری کنند و نه خود را یاری می‌کنند

۱۹۸

وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَسْمَعُوا ۖ وَتَرَاهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ

و اگر آنها را به راه راست بخوانید نمی‌شنوند، و می‌بینی که به تو می‌نگرند و حال آنکه نمی‌بینند.

۱۹۹

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ

عفو را پیشه کن- کار را بر مردم آسان گیر و گذشت و میانه‌روی را پیشه ساز- و به کار نیک و پسندیده فرمان ده و از نادانان و نابخردان روی بگردان.

۲۰۰

وَأَمَّا يَنْزِعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

و اگر وسوسه‌ای از شیطان تو را برانگیزاند به خدای پناه بر، که او شنوا و داناست.

۲۰۱

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَٰئِفٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ

کسانی که پرهیزگاری کردند چون وسوسه‌ای از شیطان به آنان رسد [خدای را] یاد کنند، پس آنگاه بینایان باشند.

۲۰۲

وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي الْغَيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ

و برادرانشان- برادران کافران و مشرکان یعنی شیاطین- آنان را در گمراهی می‌کشند و هیچ کوتاهی نمی‌کنند.

۲۰۳

وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بِنَايَةٍ قَالُوا لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا قُلْ إِنَّمَا أَتَّبِعُ مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ مِنْ رَبِّي ۚ هَذَا بَصَائِرٌ مِّنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

و چون آیتی بدیشان نیاوری، گویند: چرا آیتی فراهم نساختی بگو: فقط چیزی را پیروی می‌کنم که از سوی پروردگارم به من وحی می‌شود. این [قرآن] بینش‌ها و حجت‌های روشن از پروردگار شماسست و رهنمونی و بخشایشی است برای مردمی که ایمان دارند.

۲۰۴

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

و چون قرآن خوانند بدان گوش فرا دارید و خاموش باشید شاید در خور رحمت شوید.

۲۰۵

وَأذْكَرُ رَبِّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرَّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ

و پروردگارت را در درون خویش به زاری و بیم و بدون آوای بلند گفتار، بامدادان و شبانگاهان یاد کن و از غافلان مباش.

۲۰۶

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ ۖ وَيُسَبِّحُونَهُ ۖ وَ لَهُ يُسْجَدُونَ ﴿١٧٦﴾

همانا آنان که نزد پروردگار تواند- فرشتگان و مقربان- از پرستش او سرپیچی و گردنکشی نکنند و وی را به پاکی می‌ستایند و او را سجده می‌آرند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

۱
حزب
۷۱
۱۴۶ر

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

۲

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

۳

أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

۴

كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَاذِبُونَ

۵

يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ

۶

وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ

۷

لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ

۸

تو را از انفال- غنیمتهای جنگی- می‌پرسند، بگو: آن غنیمتها از آن خدا و پیامبر است. پس، از خدا پروا داشته باشید و میان خود آشتی و سازش کنید، و خدای و پیامبر او را فرمان برید اگر ایمان دارید.

جز این نیست که مؤمنان کسانی‌اند که چون خدا یاد شود دلهاشان ترسان گردد- از عظمت یا عقوبت او- و چون آیات او بر آنان خوانده شود بر ایمانشان بیفزاید و بر پروردگارشان توکل کنند

آنان که نماز را برپا می‌دارند و از آنچه روزیشان کرده‌ایم انفاق می‌کنند.

اینانند که برآستی مؤمن‌اند ایشان را نزد پروردگارشان پایه‌هاست و آمرزشی و روزی نیکو و بزرگوارانه- در بهشت -

چنانکه پروردگارت تو را از خانهات بحق بیرون آورد- برای جنگ بدر- و همانا گروهی از مؤمنان ناخشنود بودند.

با تو در باره آن حق- جهاد- پس از آنکه روشن و هویدا شد ستیزه می‌کنند گویی آنها را به سوی مرگ می‌رانند و خود می‌نگرند.

و [یاد کنید] آنگاه که خدا یکی از آن دو گروه- کاروان بازرگانی و سپاه کافران- را به شما وعده می‌داد که از آن شما خواهد بود، و شما دوست می‌داشتید که گروه بی‌خار و بی‌سلاح- کاروان بازرگانی- شما را باشد و حال آنکه خدا می‌خواست که حق را با سخنان خود- نهادها و سنتهایی که برای یاری کردن پیامبران و پیروان حق قرار داده- استوار و پایدار کند و بنیاد کافران را براندازد.

تا حق- اسلام- را پایدار و باطل را نیست گرداند، هر چند بزهدکاران خوش ندارند.

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ
بِأَلْفٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُرَدِّفِينَ

۱۰

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا
النَّصْرُ إِلَّا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

۱۱
۱۴۷۲

إِذْ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسَ أَمَنَةً مِّنْهُ وَيُنزِلُ عَلَيْكُمْ مِّنَ
السَّمَاءِ مَاءً لِّيُطَهِّرَكُم بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُم رِجْسَ الشَّيْطَانِ
وَلِيَرْبِطَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ

۱۲

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ
ءَامَنُوا سَأُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا
فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ

۱۳

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

۱۴

ذَٰلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ

۱۵

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحَفًا فَلَا
تُوَلُّوهُمُ الْأَدْبَارَ

۱۶

وَمَنْ يُؤَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ دُبرَهُ إِلَّا مَتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّرًا إِلَىٰ
فِئَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ
الْمَصِيرُ

آنگاه که از پروردگارتان فریادرسی [و یاری] می‌خواستید، پس شما را پاسخ داد که من شما را به هزاری از فرشتگان که از پی یکدیگر در آیند یاری‌کننده‌ام.

و خداوند آن را پدید نکرد مگر برای مژدگانی و تا دلها تان بدان آرام گیرد و یاری نیست مگر از نزد خدا، که خدا توانای بی‌همتا و دانای با حکمت است.

آنگاه که از سوی خود برای ایمنی و آرامش خوابی سبک بر شما می‌پوشانید و از آسمان آبی فرو می‌آورد تا شما را بدان پاک کند و پلیدی و سوسه شیطان را از شما ببرد و تا بر دلها تان [شکیبایی و پایداری] بریندد و گامها را بدان استوار بدارد.

آنگاه که پروردگارت به فرشتگان وحی کرد که من با شمایم، پس آنان را که ایمان آورده‌اند استوار سازید، زودا که در دلهای آنان که کافر شدند بیم افکنم، پس فراز گردنها- سرهاشان- بزنید و از آنها هر انگشتی را بزنید- تا نتوانند سلاح بگیرند-

این از آن روست که با خدا و فرستاده او مخالفت کردند و هر که با خدا و فرستاده او مخالفت کند پس [بداند که] خدا سخت کیفر است.

این است [کیفر ما] پس آن را بچشید، و همانا کافران را عذاب آتش است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چون [در میدان جنگ] با انبوه حمله‌ور کافران روبرو شدید، پس پشتها را به آنها مگردانید- از آنها مگریزید-.

و هر که در آن روز- روز جنگ- پشت خویش به آنها بگرداند- مگر برای آنکه در کارزار کامگارت‌تر باشد به سویی دیگر شود یا در گروهی [دیگر از سپاه مسلمانان] جای گیرد - پس به خشمی از خدا بازگشته- گرفتار خشم خدا شده- و جای او دوزخ است، و بد بازگشتگاهی است.

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ
وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءً حَسَنًا إِنَّ
اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

ذَلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنٌ كَيْدِ الْكَافِرِينَ

إِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ الْفَتْحُ ۖ وَإِنْ تَنْتَهُوا فَهُوَ خَيْرٌ
لَّكُمْ ۖ وَإِنْ تَعُدُّوا نَعْدًا وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِئَتُكُمْ شَيْئًا
وَلَوْ كَثُرَتْ ۖ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ
وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصَّمُّ ۗ الْبُكْمُ ۗ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ

وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَّأَسْمَعَهُمْ ۖ وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا
وَهُمْ مُّعْرِضُونَ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ
لِمَا يُحْيِيكُمْ ۖ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ ۗ
وَأَنَّهُ رَئِيفٌ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً
وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

پس شما آنها را نکشتید- به نیروی خود- بلکه خدا آنان را
کشت- به امدادهای غیبی- و تو [تیر یا خاک] نیفکندی
آنگاه که افکندی بلکه خدا افکند [تا کافران را مرعوب و
مغلوب گرداند] و تا مؤمنان را به آرمونی نیکو از جانب
خویش بیازماید- یا نعمتی نیکو که همان پیروزی است به
آنان ارزانی دارد- که خدا شنوا و داناست.

این است شما را [یاری و پیروزی]، و خدا سستکننده
نیرنگ کافران است.

[ای مشرکان،] اگر فتح و پیروزی خواهید، [علی رغم
خواست شما] اینک فتح و پیروزی- که از آن مؤمنان است-
شما را آمد و اگر [از کفر و دشمنی با پیامبر] باز ایستید
پس آن شما را بهتر است، و اگر [به جنگ با مسلمانان]
بازگردید ما نیز بازگردیم و هرگز گروه شما هر چند بسیار
باشد برایتان سودی نخواهد داشت و همانا خدا با مؤمنان
است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، خدا و پیامبر او را فرمان
برید و از او روی مگردانید در حالی که [فرمان او را]
می‌شنوید.

و مانند کسانی مباشید که گفتند شنیدیم و حال آنکه
نمی‌شنوند.

همانا بدترین جنبنندگان به نزد خداوند، کران و گنگانند- از
شنیدن و گفتن حق- که خرد را کار نمی‌بندند.

و اگر خدای در آنان خیری می‌شناخت، شنواشان می‌ساخت و
اگر [در حالی که دلهاشان شنوایی ندارد] شنواشان
می‌ساخت هر آینه رویگردان شده بر می‌گشتند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، خدای و پیامبر را پاسخ دهید
هنگامی که شما را به چیزی خوانند که زنده‌تان می‌سازد-
سبب زنده‌دلی شماست- و بدانید که خدا میان مرد و دل
او حائل می‌شود و [بدانید که] به سوی او برانگیخته و
فراهم می‌شوید.

و از فتنه‌ای بپرهیزید که تنها به کسانی از شما که ستم
کردند نرسد، و بدانید که خدا سخت کیفر است.

وَأَذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ أَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَآوَاكُمْ وَأَيَّدَكُمْ بِبَنَصِرِهِ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمْنَتِكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

وَأَعْلَمُوا أَنَّ مَا أَمْوَالِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ فَتَنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ وَ أَجْرٌ عَظِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرِينَ

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هَذَا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ

وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِنَ السَّمَاءِ أَوْ ائْتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ

و به یاد آرید هنگامی را که در زمین گروهی اندک و ناتوان شمرده شده بودید، بیم آن داشتید که مردمان- مشرکان مکه و قبیله‌های عرب- شما را برابیند، پس شما را جای داد- در مدینه- و به یاری خود نیرومند گردانید و از چیزهای پاکیزه روزیتان داد تا مگر سپاس دارید.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به خدای و پیامبر خیانت مکنید و در امانتهای خود خیانت موزید در حالی که می‌دانید [که خیانت می‌کنید].

و بدانید که همانا مالها و فرزندانان آزمونی‌اند- پس دوستی مال و فرزندان شما را به گناه واندارد- و بدانید که پاداشی بزرگ نزد خداوند است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اگر از خدا پروا داشته باشید برای شما مایه تمیز [میان حق و باطل] قرار می‌دهد و بدیهاتان را از شما می‌زداید و شما را می‌آموزد و خدا، خداوند فزونی و بخشش بزرگ است.

و [یاد کن] آنگاه که کسانی که کافر شدند بداندیشی می‌کردند- در دار الندوة- که تو را به بند کشند یا بکشند یا بیرون کنند، آنها بداندیشی می‌کردند و خدا چاره نهم می‌کرد- مکرشان را بدیشان برمی‌گرداند- و خدا بهترین چاره‌کنندگان است.

و چون آیات ما بر آنها خوانده شود گویند: شنیدیم، اگر بخواهیم ما هم مانند این- قرآن- را خواهیم گفت، این نیست مگر افسانه‌های پیشینیان.

و [یاد کن] آنگاه که گفتند: خدایا، اگر این- قرآن- راست و درست است از نزد تو، پس بر ما سنگهایی از آسمان ببار، یا ما را عذابی دردناک ببار.

و خدا بر آن نیست که آنان را عذاب کند در حالی که تو در میان ایشان، و خدا عذاب‌کننده آنان نیست در حالی که آمرزش می‌خواهند.

وَمَا لَهُمْ إِلَّا يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُمْ إِنْ أَوْلِيَاؤُهُمْ إِلَّا الْمُتَّقُونَ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءً وَتَصَدِيَةً فَذُوقُوا
الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ
فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ

لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضُهُ
عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمُهُمْ جَمِيعًا فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ
يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ
فَإِنْ أَنْتَهُوا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

وَإِنْ تَوَلَّوْا فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ نِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ
التَّصِيرُ

و چیست آنان را- چه جای آن است- که خدا عذابشان نکند
و آنهايند که [مردم را] از مسجد الحرام باز می‌دارند، و حال
آنکه سرپرستان- سزاوار تولیت- آن نیستند سرپرستان
آن جز پرهیزگاران نباشند و لیکن بیشترشان نمی‌دانند

و نماز و دعای آنان به نزد آن خانه جز سوت‌کشیدن و
دست‌زدن نیست، پس عذاب را به سزای آنکه کفر
می‌ورزیدید بچشید.

آنان که کافر شدند مالهای خود را هزینه می‌کنند تا [مردم
را] از راه خدا بازدارند و بگردانند. زودا که آن را هزینه
کنند آنگاه بر آنها مایه پشیمانی و حسرت شود و سپس
شکست خوردند و کسانی که کافر شدند به سوی دوزخ
برانگیخته و فراهم شوند.

تا خدا پلید را از پاک جدا سازد و پلید را برخی بر برخی نهد
پس همه را توده کند و در دوزخ افکند اینانند زیانکاران.

به کسانی که کافر شدند بگو: اگر باز ایستند، آنان را آنچه
گذشته بخشوده و آمرزیده می‌شود و اگر [به روش خود و
جنگ و فتنه‌انگیزی] بازگردند پس همان روش و نهاد است
که بر پیشینیان گذشت.

و با آنان کارزار کنید تا آنگاه که فتنه‌ای- کفر و شرک و
فتنه‌انگیزی- نماند و دین یکسره خدای را باشد. پس اگر
باز ایستند همانا خدا به آنچه می‌کنند بیناست.

و اگر روی بگردانند بدانید که خدا سرپرست و یاور
شماست، نیکو سرپرست و نیکو یاور است.

وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِّن شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَ لِلرَّسُولِ
وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ إِن كُنْتُمْ
ءَامَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أُنزَلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ التَّقَىٰ
الْحُجْمَانَ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۴۲

إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَىٰ وَالرَّكْبُ
أَسْفَلَ مِنْكُمْ ۗ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لِأَخْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَادِ ۗ وَلَكِن
لِّيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِّيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَن بَيْنَةِ
وَيَحْيَىٰ مَنْ حَيَّ عَن بَيْنَةٍ ۗ وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ

۴۳

إِذْ يُرِيكَهُمُ اللَّهُ فِي مَنَامِكَ قَلِيلًا ۗ وَلَوْ أَرْنٰكَهُمْ كَثِيرًا
لَّفَسَلْتُمْ ۗ وَلَتَنْزَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَلَكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ ۗ إِنَّهُ وَعَلِيمٌ
بِذَاتِ الصُّدُورِ

۴۴

وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ التَّقِيْتُمْ فِي آعْيُنِكُمْ قَلِيلًا
وَيُقَلِّلْكُمْ فِي آعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا ۗ وَإِلَىٰ
اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

۴۵
۱۵۱

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا لَقِيْتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَاذْكُرُوا اللَّهَ
كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

و بدانید که هر چه به چنگ آرید، پس پنج یک آن برای
خداى و پیامبر و خویشان [پیامبر] و یتیمان و تهیدستان و
در راه‌ماندگان [از خاندان پیامبر] است، اگر به خداى و
آنچه [از قرآن] بر بنده خود روز جداشتن [حق از باطل]-
روز بدر-، روزى که آن دو گروه- کافران و مؤمنان- به هم
رسیدند، فروفرستادیم ایمان آورده‌اید و خدا بر هر چیزی
تواناست.

آنگاه که شما به کناره نزدیکتر- کناره خشک رود که به
مدینه نزدیکتر است- بودید و آنها- ابو جهل و سپاه او- به
کناره دورتر- از مدینه- بودند و آن کاروان- شترسواران
ابو سفیان- از شما فروتر بود- نزدیکتر به جانب دریا- و
اگر با آنها وعده [مکان و زمان جنگ] می‌نهادید، در وعده‌گاه
با یکدیگر اختلاف می‌کردید- و این گونه با هم روبرو
نمی‌شدید- و لیکن [چنان شد] تا خدا کارى را که کردنى
بود به انجام رساند، تا آن که [به گمراهی] هلاک می‌شود به
حجتى روشن هلاک شود و آن که [به هدایت] زنده می‌ماند
به حجتى روشن زنده بماند و هر آینه خدا شنوا و داناست.

[یاد کن] آنگاه که خدا آنها را در خوابت به تو اندک نمود، و
اگر آنها را بسیار می‌نمود سست و بددل می‌شدید و در کار
[جنگ] با یکدیگر ستیزه می‌کردید و لیکن خدا [شما را از
این سستی و ستیزه] به سلامت داشت همانا او به آنچه در
دلهاست داناست.

و آنگاه که آنان را چون با هم روبرو شدید در چشمهای شما
اندک و شما را در چشمهای آنان اندک نمود تا خدا کارى را
که کردنى بود به انجام رساند و کارها به خدا بازگردانده
می‌شود.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، هر گاه به گروهی [از دشمن]
برخوردید، پایداری نمایید و خدا را بسیار یاد کنید باشد که
پیروز و رستگار شوید.

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنزَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ^ط وَأَصْبِرُوا^ج إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطْرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ^ج وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ

وَإِذْ زَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ^ط الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَكُمْ^ط فَلَمَّا تَرَأَتِ الْفِئَتَانِ نَكَصَ عَلَى عَقَبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ^ط إِنِّي أَرَى مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ^ج وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ

إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ غَرَّ هَؤُلَاءِ^ط دِينَهُمْ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

وَلَوْ تَرَى إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَمٍ لِّلْعَبِيدِ

كَذَّابِ ءَالِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ^ج كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ^ج إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ

و خدا و پیامبرش را فرمان برید و با یکدیگر ستیزه و کشمکش مکنید که سست و بددل شوید و نیرو و دولتتان برود، و شکیبایی کنید، که خدا با شکیبایان است.

و مانند آن کسان- کفار قریش- مباحثید که از خانه‌های خویش با سرمستی از نعمت و خودنمایی به مردم بیرون آمدند و [مردم را] از راه خدا بازمی‌دارند و می‌گردانند و خدا بدانچه می‌کنند [دانایی] فراگیرنده است.

و آنگاه که شیطان کارهای آنها را برایشان بیاراست و گفت: امروز از مردمان بر شما چیره‌شونده‌ای نیست و من پناه شمایم. و چون آن دو گروه رویاروی شدند بر دو پاشنه خود گردید- پشت کرد و گریخت- و گفت: من از شما بیزارم، من چیزی- فرشتگان یاری‌کننده مؤمنان- را می‌بینم که شما نمی‌بینید، من از خدای می‌ترسم، و خدا سخت کیفر است.

آنگاه که منافقان و کسانی که در دلهایشان بیماری است گفتند: اینان را دینشان فریفته است. و هر کس بر خدا توکل کند همانا خدا توانای بی‌همتا و دانای استوارکار است - از این‌رو متوکلان را یاری می‌کند و تنها نمی‌گذارد-.

و اگر می‌دیدید آنگاه که فرشتگان جان کافران را برگیرند! بر روی و پشتشان می‌زنند و [گویند:] عذاب سوزان را بچشید

این به سزای کارهایی است که دستهای شما پیش فرستاده - خودتان کرده‌اید- و هرگز خدا بر بندگان ستمگر نیست.

همانند عادت و روش فرعونیان و کسانی که پیش از آنان بودند که به آیات خدا کافر شدند، پس خدا آنها را به سزای گناهانشان بگرفت، زیرا که خدا نیرومند و سخت کیفر است.

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

این [کیفر] از آن روست که خدا هرگز بر آن نبوده است که نعمتی را که بر مردمی ارزانی داشته دگرگون کند تا آنکه آنها آنچه را که در خودشان است دگرگون سازند- حال خود را به کفر و ناسپاسی و ستمگری بگردانند- و خدا شنوا و داناست.

۵۴

كَذَّابٍ ءَالٍ فِرْعَوْنَ وَالدِّينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَغْرَقْنَا ءَالَ فِرْعَوْنَ وَكُلُّ كَانُوا ظَالِمِينَ

همانند عادت و روش فرعونیان و کسانی که پیش از آنها بودند که نشانه‌های پروردگارشان را دروغ شمردند پس آنان را به سزای گناهانشان هلاک کردیم و فرعونیان را غرق کردیم و همگی- فرعونیان و کفار قریش- ستمکار بودند.

۵۵

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

همانا بدترین جنبنندگان به نزد خدا کسانی‌اند که کافر شدند، پس آنها ایمان نخواهند آورد

۵۶

الَّذِينَ عَاهَدتْ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْفُضُونَ عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ

کسانی از آنها- کافران- که با آنان پیمان بسته‌ای سپس پیمان خود را هر بار می‌شکنند و هیچ پروا نمی‌کنند.

۵۷

فَإِذَا تَثَقَفْنَاهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرِدُوا بِهَمَّ مِّنْ خَلْفِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَدَّكُرُونَ

پس اگر در جنگ به آنان دست یابی، با سختگیری به آنها آنان را که پشت سر ایشانند پراکنده ساز شاید یاد کنند و پند گیرند.

۵۸

وَأَمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةً فَانْبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِنِينَ

و اگر از گروهی بیم خیانت- پیمان شکنی- داشتی [پیمانشان را] برابر [عملکرد خودشان] به نزدشان افکن- اعلام نقض پیمان کن-، زیرا خدا خائنان را دوست ندارد.

۵۹
۱۵۳ر

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا إِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ

و کسانی که کافر شدند نپندارند که پیشی گرفتند [و از عذاب ما جستند]، زیرا که آنها نمی‌توانند [ما را] عاجز کنند.

۶۰

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهَبُونَ بِهِ ۚ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَعَاخِرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ ۚ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ

و برای [کارزار با] آنها آنچه می‌توانید نیرو و اسبان بسته [و زین کرده] آماده سازید تا بدین وسیله دشمن خدا و دشمن خودتان و دیگرانی جز اینان را که شما نمی‌شناسید خدا آنها را می‌شناسد بترسانید و آنچه در راه خدا انفاق کنید تمامی به شما باز دهند و بر شما هیچ ستمی نخواهد شد.

۶۱
حزب
۷۴

وَإِنْ جَنَحُوا لِلسَّلْمِ فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

و اگر به صلح و آشتی گراییدند- تمایل نشان دادند- تو نیز به آن بگرای و بر خدا توکل کن، که اوست شنوا و دانا.

وَإِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ الَّذِي آتَاكَ
بِنَصْرِهِ وَبِالْمُؤْمِنِينَ

و اگر بخواهند تو را بفریبند، خداوند تو را بسنده است،
اوست که تو را به یاری خود و به مؤمنان نیرومند کرد

و در میان دلهاشان الفت و پیوند داد اگر همه آنچه در زمین
است هزینه می‌کردی نمی‌توانستی میان دلهاشان الفت
پدید کنی و لیکن خداوند میان آنها الفت داد، که او توانای
بی‌همتا و دانای با حکمت است.

ای پیامبر، خدا و مؤمنانی که از تو پیروی کرده‌اند تو را
بسنده است.

ای پیامبر، مؤمنان را بر کارزار برانگیز اگر از شما بیست تن
شکیبا باشند- که در جنگ پایداری کنند- بر دویست تن
[از کافران] چیره شوند و اگر از شما صد تن باشند بر هزار
تن از آنها که کافر شدند چیره شوند زیرا که آنها گروهی
نافهم و نادانند- ایمان و انگیزه‌ای ندارند و از اینرو در
کارزار شکیبایی و پایداری نمی‌کنند.

اکنون- پس از روز بدر- خدا بار شما را سبک کرد و
دانست که در شما سستی و ناتوانی هست پس اگر از شما
صد تن شکیبا باشند بر دویست تن چیره شوند و اگر از
شما هزار تن باشند بر دو هزار تن چیره شوند- به خواست
خدا-، و خدا با شکیبایان است.

هیچ پیامبری را نسزد که او را بندیان- اسیران جنگی برای
فدیه‌گرفتن یا فروختن- باشد تا آنگاه که با کشتار [و
خستن کافران در میدان جنگ] در زمین چیره و پیروز شود
- یعنی روانیست که پیش از شکستن و سرکوب‌کردن
دشمن، نیروی رزمندگان اسلام صرف گرفتن اسیر شود-
شما کالای این جهان می‌خواهید و خدا [برای شما پاداش و
نعمت جاوید] آن جهان را می‌خواهد و خدا توانای بی‌همتا و
دانای با حکمت است.

اگر نوشته و فرمانی از خدا پیشی نگرفته بود- که مجاهدان
را گرفتن غنیمت حلال و مباح خواهد شد-، در آنچه [از آن
اسیران] ستانیدید شما را عذابی بزرگ می‌رسید.

اینک از آنچه غنیمت گرفتید حلال و پاکیزه بخورید و ترس
از خدا را پیشه کنید، که خدا آمرزگار و مهربان است.

۶۳

وَأَلْفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مَّا
أَلْفَتْ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلْفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ

۶۴

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ حَسْبَكَ اللَّهُ وَمَنْ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

۶۵
۱۵۴

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ حَرِصٌ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ
مِّنْكُمْ عِشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتِينَ وَإِنْ يَكُنْ
مِّنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
يَفْقَهُونَ

۶۶

أَلَنْ خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفًا فَإِنْ
يَكُنْ مِّنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتِينَ وَإِنْ يَكُنْ
مِّنْكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفِينَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ

۶۷

مَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يَكُونَ لَهُ سَرَى لَهُوَ حَتَّى يُثَخِّنَ فِي الْأَرْضِ
تُرِيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ

۶۸

لَوْلَا كِتَابٌ مِّنَ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ

۶۹

فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ قُلٌّ لِّمَن فِي أَيْدِيكُمْ مِّنَ الْأَسْرَىٰ إِن يَعْلَمِ
اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِّمَّا أَخَذَ مِنْكُمْ
وَيَغْفِرَ لَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

ای پیامبر، به بندیدانی که در دست شماست بگو: اگر خداوند در دلهای شما نیکی بداند به شما بهتر از آنچه از شما ستاندند بدهد و شما را بیمارزد، و خدا آمرزگار و مهربان است.

و اگر بخواهند به تو خیانت کنند همانا پیش از این به خدا خیانت کردند، پس اینک [تو را] بر آنها توانایی و دستیابی داد، و خدا دانا و استوارکار است.

وَإِن يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ مِن قَبْلُ فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

همانا کسانی که ایمان آوردند و هجرت کردند و با مالها و جانهای خویش در راه خدا جهاد کردند و کسانی که [مهاجران را] جای و پناه دادند و [پیامبر را] یاری کردند، آنان دوستان و پیوندداران یکدیگرند، و کسانی که ایمان آوردند و هجرت نکردند شما را از دوستی و پیوند با آنان هیچ نیست تا هجرت کنند و اگر از شما در [کار] دین یاری بخواهند بر شماست یاری کردن آنها، مگر بر ضد گروهی که میان شما و آنها پیمانی باشد، و خداوند بدانچه می‌کنید بیناست.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَاوُوا وَالَّذِينَ ءَوْلَيْكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِّن وَلِيَّتِهِم مِّن شَيْءٍ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا ۚ وَإِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمُ النَّصْرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَاقٌ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

و کسانی که کافر شدند دوستان و پیوندداران یکدیگرند اگر آن کار را نکنید- یعنی اگر آن یاری را نکنید و بستگی و پیوندتان با کافران باشد نه با مؤمنان- فتنه و تباهی بزرگی در زمین روی خواهد نمود.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ إِلَّا تَفَعَّلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ

و کسانی که ایمان آوردند و هجرت کردند و در راه خدا جهاد کردند و آنان که جای و پناه دادند و یاری کردند، اینانند که براستی مؤمن اند ایشان راست آمرزش و روزی بزرگوارانه.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَاوُوا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

و کسانی که پس از آن- یعنی پس از ایمان آوردن و هجرت کردن شما- ایمان آوردند و هجرت کردند و همراه شما جهاد کردند، اینان از شماستند. و خویشاوندان در کتاب خدا [در باره میراث] به یکدیگر سزاوارترند همانا خدا به همه چیز داناست.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِن بَعْدِ وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ فَأُولَٰئِكَ مِنْكُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

بَرَاءَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ
مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ مُحْزِي الْكَافِرِينَ

وَأَذَانٌ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ
اللَّهَ بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ فَإِنْ تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ
لَّكُمْ وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ
وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوكُمْ شَيْئًا
وَلَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ أَحَدًا فَأَتِمُّوا إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَى
مُدَّتِهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ

فَإِذَا أُنْسِلَخَ الْأَشْهُرُ الْحُرْمُ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ
وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ وَأَحْصُرُوهُمْ وَأَقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصِدٍ
فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَعَآتُوا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ إِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَإِنْ أَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّى يَسْمَعَ
كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ ابْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ

این [اعلام] بیزاری- رفع امان- است از خدای و پیامبر او به سوی آن کسان از مشرکان که با آنان پیمان بسته‌اید [و آنان پیمان شکنی کردند].

پس [ای مشرکان] چهار ماه- از دهم ذو الحجه تا دهم ربیع الثانی سال نهم هجرت- در زمین [آرادانه و ایمن از تعرض] بگردید و بدانید که شما ناتوان‌کننده خدا نیستید- از عذاب خدا نتوانید گریخت- و خدا خوارکننده کافران است.

و این آگهی و هشدار است از خدای و پیامبرش به مردم در روز حج اکبر- روز حج بزرگ یا روز بزرگ حج- که خدا و پیامبر او از مشرکان بیزارند. پس اگر [از شرک] توبه کنید برای شما بهتر است و اگر روی بگردانید پس بدانید که شما ناتوان‌کننده خدا نیستید. و کسانی را که کافر شدند به عذابی دردناک مژده ده

مگر آن کسان از مشرکان که با آنها پیمان بسته‌اید، و شما را چیزی [از پیمان] نکاستند و با هیچ کس بر ضد شما همپشت نگشتند پس پیمان آنان را تا سر آمد مدتشان به پایان رسانید، که خدا پرهیزگاران را دوست دارد.

پس چون ماه‌های حرام- چهار ماهی که به آنها مهلت داده شده بود- سپری شود مشرکان را هر جا که یابید بکشید و بگیریدشان و در تنگنا قرارشان دهید- بازداشتشان کنید- و در هر گذرگاهی به کمینشان بنشینید، پس اگر توبه کنند و نماز برپا دارند و زکات بدهند راهشان را بگشایید- متعرض آنها نشوید- که خدا آمرزگار و مهربان است.

و اگر یکی از مشرکان از تو زنهار- امان- خواست او را زنهار ده تا سخن خدای را بشنود، سپس او را به جای امنش برسان، این [زنهار دادن] از آن روست که آنان مردمی نادانند.

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ
إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقْتُمُوا
لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ

چگونه مشرکان را نزد خدای و نزد پیامبر او پیمانی تواند بود؟ مگر آنان که نزدیک نمازگاه شکوهمند- مسجد الحرام - با آنان پیمان بستید پس تا هنگامی که شما را [بر پیمان] استوار و پایدار ماندند شما نیز آنها را [بر پیمان] استوار و پایدار بمانید، که خدا پرهیزگاران را دوست دارد.

چگونه [آنان را پیمان باشد]؟ و حال آنکه اگر بر شما دست یابند در باره شما نه [حق] خویشاوندی را نگاه دارند و نه پیمانی را. با دهانشان- سخنانشان- شما را خشنود می‌سازند ولی دلشان سر باز می‌زند و بیشترشان بدکار [و پیمان‌شکن] اند.

كَيْفَ وَإِن يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا وَا
ذِمَّةً يُرْضُونَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَىٰ قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ
فَاسِقُونَ

به بهای آیات خدا چیز اندکی ستاندند پس [مردم را] از راه او بازداشتند، برآستی بد است آنچه می‌کردند.

أَشْتَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا عَن سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ
سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

در باره هیچ مؤمنی نه [حق] خویشی را نگاه می‌دارند و نه پیمانی را و اینانند تجاوزکاران.

لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا وَا وَلَا ذِمَّةً وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ

پس اگر توبه کنند و نماز برپا دارند و زکات بدهند، برادران دینی شما هستند و ما آیات را برای مردمی که بدانند روشن بیان می‌کنیم.

فَإِن تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَعَآتُوا الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي
الدِّينِ وَنُفِصِلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

و اگر سوگندهای خویش پس از پیمان‌بستن بشکنند و در دین شما زبان به عیب‌گویی و نیش‌زدن بکشایند، پس با پیشوایان کفر کارزار کنید زیرا که آنها را [پابندی به] سوگند [و پیمان] نیست باشد که [از کفر و شرک و پیمان شکنی] بازایستند.

وَإِن نَّكثُوا أَيْمَانَهُمْ مِّن بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ
فَقَتَلُوا أَيْمَةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَأَيْمَنَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ

آیا- چرا- با گروهی کارزار نمی‌کنید که سوگند [و پیمان] خویش را بشکستند و آهنگ بیرون‌کردن پیامبر را نمودند، و آنها بودند که نخستین بار [دشمنی و پیکار با شما را] آغاز کردند؟ آیا از آنان می‌ترسید؟ و خدا سزاوارتر است که از او بترسید، اگر مؤمنید.

أَلَا تُقْتَلُونَ قَوْمًا نَّكثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ
وَهُمْ بَدَءُوكُمْ أُولَٰئِكَ أَتَخْشَوْنَهُمْ فَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِن
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

قَتَلُوهُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِهِمْ وَيَنْصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ

با آنان کارزار کنید تا خدا آنها را به دستهای شما عذاب کند و خوارشان سازد و شما را بر آنان یاری دهد و سینه‌های مردمی مؤمن را بهبود بخشد

وَيُذْهِبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

و خشم را از دل‌های ایشان ببرد. و خدای بر هر که خواهد [به بخشایش خویش] باز می‌گردد و توبه هر که را خواهد می‌پذیرد و خدا دانای درستکار است.

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِيجَةً وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

یا مگر پنداشته‌اید که شما را واگذارند [و کارزار با کافران نفرمایند]، و حال آنکه خداوند هنوز کسانی از شما را که جهاد کردند و بجز خدا و پیامبرش و مؤمنان یار همرازی نگرفتند شناخته نکرده است، و خدا بدانچه می‌کنید آگاه است.

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِم بِالْكَفْرِ أُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ

مشرکان را نسزد که مسجدهای خدای را آباد کنند در حالی که بر کفر خویش گواهند آنانند که کارهایشان تباه و بی‌بر است و در آتش دوزخ جاودانه باشند.

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَءَاتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ

همانا مسجدهای خدای را آن کس [باید] آباد کند که به خدای و روز بازپسین ایمان آورده و نماز برپا داشته و زکات داده و جز از خدا نهراسیده است پس امید است که آنان از راه‌یافتگان باشند.

أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

آیا آب دادن حاجیان و آبادکردن مسجد الحرام را با [ایمان و عمل] آن کس که به خدای و روز واپسین ایمان آورده و در راه خدا جهاد کرده برابر می‌دارید؟ نزد خدا هرگز برابر و یکسان نیستند، و خدا گروه ستمکاران را راه ننماید.

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ

آنان که ایمان آوردند و هجرت کردند و در راه خدا با مالها و جانهای خویش جهاد کردند نزد خداوند پایه‌ای بزرگتر دارند، و اینانند رستگاران و کامگاران.

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُم بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّتِ لَهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِيمٌ

خَلِيدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا ءَابَاءَكُمْ وَءِخْوَانَكُمْ ءَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنكُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

قُلْ إِن كَانَ ءَابَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَءِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ أُقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِينُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبْتَكُمْ كَثَرْتُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُم مُّدْبِرِينَ

ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ

پروردگارشان آنان را به مهر و بخشایش و خشنودیی از سوی خویش و بهشت‌هایی که در آنها نعمتهای پایدار دارند مژده می‌دهد

در آنها همواره جاویدانند. همانا نزد خداوند مزدی بزرگ است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، پدران و برادران خود را، اگر کفر را بر ایمان برگزیدند، دوست و سرپرست مگیرید پس هر که از شما آنها را دوست و سرپرست بگیرد، آنانند ستمکاران.

بگو: اگر پدرانتان و فرزندانتان و برادرانتان و همسرانتان و خویشاوندانتان و مالهایی که به دست آورده‌اید و بازرگانی که از ناروایی و بی‌رونقی آن می‌ترسید و خانه‌هایی که به آنها دلخوشید، به نزد شما از خدا و پیامبر او و جهاد در راه او دوست‌داشتنی‌ترند، پس منتظر باشید تا خدا فرمان خویش- عذاب یا نصرت دین خود- ببارد و خدا مردم نافرمان را راه ننماید.

هر آینه خداوند شما را در جابهای بسیار یاری کرد و در روز حنین آنگاه که فزونی [لشکرتان] شما را به شگفت [و خودبینی] آورد، اما شما را هیچ سودی نداشت و زمین با همه فراخی بر شما تنگ آمد، پس پشت کرده گریختید.

آنگاه خداوند آرامش خود را بر پیامبرش و بر مؤمنان فروفرستاد و سپاه‌یانی که آنها را نمی‌دیدید فروفرستاد، و کسانی را که کافر شدند عذاب کرد و سزای کافران همین است.

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

سپس [با این همه] خداوند از آن پس [به بخشایش خویش] بر هر که خواهد باز می‌گردد و توبه هر که را خواهد می‌پذیرد، و خدا آمرزگار و مهربان است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا ۖ وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۖ إِن شَاءَ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، جز این نیست که مشرکان پلیدند، پس بعد از این سال نباید به مسجد الحرام نزدیک شوند و اگر [به سبب قطع داد و ستد] از بینوایی و درویشی می‌ترسید خداوند اگر خواهد شما را از بخشش خویش بی‌نیاز خواهد کرد، زیرا که خدا دانا و با حکمت است.

قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ ۖ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّىٰ يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَن يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ

با کسانی از کتاب داده‌شدگان- جهودان و ترسایان- که به خدای و روز واپسین ایمان نمی‌آورند و آنچه را که خدا و پیامبر او حرام کرده‌اند حرام نمی‌شمارند و دین حق را نمی‌پذیرند کارزار کنید تا آنگاه که به دست خود جزیه دهند در حالی که خواران باشند.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصْرَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ۗ ذَٰلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ ۗ يُضِلُّهُنَّ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَتَلَهُمُ اللَّهُ ۗ أَلَمْ يَكْفُرُوا

جهودان گفتند: عزیر پسر خداست و ترسایان گفتند: مسیح پسر خداست. این گفتار آنهاست به دهانشان- که حقیقتی ندارد- و گفتارشان به سخن کسانی ماند که پیش از این کافر شدند- مانند آنان که فرشتگان را دختران خدا می‌گفتند- خدایشان بکشد، چگونه و به کجا [از حق] گردانیده می‌شوند؟!

أَتَّخَذُوا أَحْبَابَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمُّرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا ۗ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۗ سُبْحٰنَهُ ۖ عَمَّا يُشْرِكُونَ

حبرها- دانشمندان یهود- و راهبان- صومعه‌داران ترسا- خویش و مسیح پسر مریم را به جای خدای یکتا به خدایی گرفتند و حال آنکه جز این فرمان نداشتند که خدای یگانه را بپرستند که جز او خدایی نیست، پاک و منزّه است از آنچه با وی انباز می‌آرند.

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَنْ
يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى
الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْأَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ
لِيَآكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ
اللَّهِ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنْفِقُونَهَا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ
وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ هَذَا مَا كَنَزْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا
كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ
يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرْمٌ ذَلِكَ الدِّينُ
الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ أَنفُسَكُمْ وَقَتِلُوا الْمُشْرِكِينَ
كَأَفَّةً كَمَا يُقْتَلُونَكُمْ كَأَفَّةً وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

می‌خواهند نور- دین و حجت- خدا را با دهانشان خاموش
کنند و خدا جز این نمی‌خواهد که روشنایی خود را تمام و
آشکار سازد، اگر چه کافران خوش ندارند.

اوست که پیامبر خود را با راهنمایی به راه راست و دین حق
فرستاد تا آن را بر همه دینها چیره گرداند، هر چند مشرکان
خوش ندارند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، هر آینه بسیاری از حبرها و
راهبان مالهای مردم را به ناشایست می‌خورند و [آنها را] از
راه خدا باز می‌دارند و کسانی که زر و سیم می‌اندوزند و آن
را در راه خدا انفاق نمی‌کنند، پس آنان را به عذابی دردناک
مژده ده

روزی که آن [زر و سیم] را در آتش دوزخ بتابند و با آن
پیشانیها و پهلوها و پشتهای آنان را داغ نهند [و گویند:] این
است آنچه برای خویشتن می‌اندوختید، پس [طعم] آنچه
می‌اندوختید بچشید.

همانا شمار ماه‌ها نزد خدا دوازده ماه است در کتاب خدا-
کتاب آفرینش یا لوح محفوظ- روزی که آسمانها و زمین را
بیافرید از آنها چهار ماه- ذو القعدة و ذو الحجه و محرم و
رجب- حرام- شکوهمند و با حرمت- است. این است آیین
استوار. پس در آن ماه‌ها [با جنگ و خونریزی] بر خویشتن
ستم مکنید، و با همه مشرکان بچنگید همچنانکه با همه شما
می‌جنگند و بدانید که خدای با پرهیزگاران است.

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا
يُحِلُّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُؤْطِئُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ
فَيَحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زَيْنَ لَهُمْ سُوءَ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ أَنْفِرُوا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ أَتَأْتَلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ أَرْضَيْتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ
الْآخِرَةِ فَمَا مَتَعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ

إِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبَدِلَ قَوْمًا غَيْرَكُمْ
وَلَا تَضُرُّهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِي
أَثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ
مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَمْ تَرَوْهَا
وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَى وَاللَّهُ هِيَ الْعُلْيَا
وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

همانا تأخیر [و تغییر] ماه حرام به ماهی دیگر- نسیء-
افزایش در کفر است که کسانی که کافر شده‌اند بدان
گمراه می‌شوند آن را سالی حلال می‌شمارند و سالی دیگر
حرام تا با شمار آنچه خدای حرام کرده است همسان و برابر
سازند پس [بدان سبب] آنچه را خدای حرام کرده است
حلال می‌کنند. کارهای بد و ناپسندشان در نظرشان آراسته
شده، و خدا گروه کافران را راه ننماید.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، شما را چه شده است که چون
گویندتان [برای جهاد] در راه خدا بیرون روید گرانی
می‌کنید و به زمین می‌چسبید؟! آیا به زندگانی این جهان به
جای آن جهان خشنود و دلخوش شده‌اید؟ پس [بدانید که]
کالای زندگانی این جهان در برابر آن جهان جز اندکی نیست.

اگر [برای جهاد] بیرون نروید، شما را عذاب کند عذابی
دردناک و گروهی دیگر به جای شما آورد و او را هیچ زبانی
نمی‌رسانید، و خدای بر هر چیزی تواناست.

اگر او- پیامبر- را یاری نکنید هر آینه خدا او را یاری کرد
آنگاه که کسانی که کافر شدند او را بیرون کردند، در حالی
که یکی از دو تن بود- پیامبر و ابو بکر- هنگامی که هر دو
در غار بودند آنگاه که به همراه خویش می‌گفت: اندوه مدار،
خدا با ماست پس خدا آرامش خود را بر او

أَنْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ وَلَٰكِن بَعْدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذْنَتْ لَهُمْ حَتَّىٰ يَتَّبِعِنَ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ

لَا يَسْتَعِذُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ

إِنَّمَا يَسْتَعِذُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَآرْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ

وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَٰكِن كَرِهَ اللَّهُ انبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ

لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَا وُضْعُوا خِلَالَكُمْ يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّعُونَ لَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ

سبکبار و گرانبار [برای جهاد] بیرون روید و با مالها و جانهای خویش در راه خدا جهاد کنید، که این برای شما بهتر است، اگر می‌دانستید.

اگر کالایی- غنیمتی- نزدیک و دسترس و سفری کوتاه و آسان بود هر آینه [منافقان] تو را پیروی می‌کردند اما آن راه بر آنان دراز و دشوار آمد. و زودا که به خدا سوگند خوردند که اگر می‌توانستیم- توشه راه و ساز و برگ داشتیم - با شما بیرون می‌شدیم. خویشتن را تباه و هلاک می‌کنند، و خدای می‌داند که آنها دروغگویند.

خدای از تو درگذرد، چرا پیش از آنکه کسانی که راست گفتند برایت پدیدار و شناخته شوند و دروغگویان را بشناسی، به آنان [در نشستن از جنگ] رخصت دادی؟

کسانی که به خدای و روز واپسین ایمان دارند برای اینکه با مالها و جانهای خویش جهاد کنند از تو رخصت [نشستن از جنگ] نخواهند، و خداوند به حال پرهیزگاران داناست.

همانا کسانی از تو رخصت می‌خواهند که به خدای و روز واپسین ایمان ندارند و دلهاشان به شک آلوده است پس در شک خویش دودل و سرگردانند.

و اگر بیرون‌شدن را می‌خواستند هر آینه سازوبرگ آن را آماده می‌ساختند و لیکن خدا انگیزته و بسیج‌شدن آنان را ناپسند داشت، پس آنها را از [بیرون‌شدن] باز داشت و واپس نشانند و به آنها گفته شد که با وانشتگان بنشینید.

اگر در میان شما بیرون آمده بودند شما را جز تباهی نمی‌افزودند و میاتتان به سخن‌چینی و خرابکاری می‌شتافتند در حالی که در باره شما فتنه‌انگیزی و آشوب می‌خواهند، و در میان شما جاسوسانند برای ایشان- که خبرهای شما را به آنها می‌رسانند- و خدا به حال ستمکاران داناست.

لَقَدْ ابْتَعُوا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلِ وَقَلَّبُوا لَكَ الْأُمُورَ حَتَّىٰ جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَارِهُونَ

هر آینه پیش از این نیز فتنه بسیار جستند و کارها را برای تو واژگونه نمودند تا آنکه حق بیامد و فرمان خدای آشکار شد در حالی که ناخشنود بودند.

و از آنان کس هست که می‌گوید مرا رخصت ده و مرا در فتنه میفکن آگاه باش که در فتنه- کفر و نفاق- در افتاده‌اند و همانا دوزخ کافران را فرا گرفته است.

وَمِنْهُمْ مَن يَقُولُ أُنذُن لِي وَلَا تَفْتِنِي ۗ أَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا ۗ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ

اگر تو را نیکی- پیروزی و غنیمتی- فرا رسد آنان را اندوهگین سازد و اگر تو را مصیبتی- شکستی و زیانی- رسد گویند ما [احتیاط و چاره] کار خویش از پیش فرا گرفته بودیم، و در حالی که شادمانند روی گردانده باز می‌گردند.

إِنْ تُصِيبَكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ ۖ وَإِنْ تُصِيبَكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا أَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ فَرِحُونَ

بگو: به ما نرسد مگر آنچه خدا برای ما نوشته است اوست سرپرست و کارساز ما، پس مؤمنان باید بر خدا توکل کنند و بس.

قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

بگو: آیا جز یکی از دو نیکی- پیروزی یا شهادت- را برای ما چشم می‌دارید؟ ولی ما چشم می‌داریم که خدا به شما عذابی از نزد خود یا به دست ما برساند، پس انتظار برید که ما هم با شما منتظریم.

قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحُسَيْنَيْنِ ۖ وَخَنُّ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ بِعَذَابٍ مِّنْ عِنْدِهِ ۚ أَوْ بِأَيْدِينَا ۖ فَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ

بگو: به خوشی و دلخواه یا به ناخوشی و ناخواه انفاق کنید هرگز از شما پذیرفته نخواهد شد، زیرا که شما گروهی بدکار و نافرمانید.

قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَّن يُتَقَبَلَ مِنْكُمْ إِنْ كُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ

و چیزی آنان را از پذیرفته‌شدن انفاقشان باز نداشت مگر اینکه به خدا و به پیامبر او کافر شدند و نماز نمی‌گزاردند مگر با حال سستی و کاهلی و انفاق نمی‌کنند مگر به ناخواه و دشواری.

وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقَبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَبِرَسُولِهِ ۚ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ كُسَالَىٰ وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ
بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ

مالها و فرزندانشان تو را به شگفت نیرد. همانا خدای
میخواهد تا بدانها آنان را در زندگانی این جهان عذاب کند
و در حالی که کافرند جانشان بر آید.

وَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنكُمْ وَمَا هُمْ مِّنكُمْ وَلَكِنَّهُمْ
قَوْمٌ يَفْرَقُونَ

و به خدا سوگند میخورند که از شمایند و حال آنکه از شما
نیستند و لیکن گروهیاند که [از شما] میترسند.

لَوْ يَجِدُونَ مَلَجًا أَوْ مَغْرَبًا أَوْ مُدْخَلًا لَّوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ
يَجْمَحُونَ

اگر پناهگاهی یا نهنگاههایی یا جایی برای اندرشدن بیابند
هر آینه شتابان و گریزان به آن روی آورند.

وَمِنْهُمْ مَّن يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا
وَإِنْ لَّمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ

و از آنان کسانیاند که بر تو در صدقهها- تقسیم زکات-
خرده میگیرند، پس اگر از آن بدهندشان خشنود میشوند
و اگر از آن ندهندشان آنگاه ناخشنود و خشمگین میگردند.

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ
سَيُوتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ

و [چه خوب بود] اگر بدانچه خدای بدیشان دهد و
پیامبرش، خرسند گردند و گویند: خدای ما را بس است،
بزودی خدای ما را از فزونبخشی خویش بدهد و پیامبرش
نیز که ما به خدا گراینده و امیدواریم.

إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَمِلِينَ عَلَيْهَا
وَالْمَوْلَافَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغَرَمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَأَبْنِ السَّبِيلِ ۗ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

همانا صدقهها- زکات- برای نیازمندان و درماندگان و
کارکنان بر [گردآوری] آن، و نواختهدلان- تا به اسلام روی
آورند-، و در راه آزادی بردگان و وامداران و تاوانزندگان و
در راه خدا- هزینه جهاد- و در راهماندگان است، فریضهای
- فرمودهای- است از خدای، و خدا دانا و با حکمت است.

وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ قُلْ أُذُنٌ خَيْرٌ
لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا
مِنْكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

و از آنان کسانیاند که پیامبر را میآزارند و میگویند: او
[سراپا] گوش است- شنوای سخن هر کسی است- بگو:
گوش نیکوست برای شما، به خدا ایمان دارد و مؤمنان را
باور میدارد- سخن و مشورت ایشان را با خوشگمانی
پذیراست- و رحمتی است برای کسانی از شما که ایمان
آوردهاند و کسانی که پیامبر خدای را بیازارند ایشان را
عذابی است دردناک.

يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيَرْضَوْكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ أَنْ يُرْضَوْهُ إِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَن يُحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَلِيدًا فِيهَا ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ

يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلِ اسْتَهْزَؤُوا إِنَّا لِلَّهِ مُخْرِجٌ مَا تَحْذَرُونَ

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ وَعَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِءُونَ

لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنْ نَعْفَ عَن طَآئِفَةٍ مِّنْكُمْ نُعَذِّبْ طَآئِفَةً بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ

الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِّنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعَنَّ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

برای شما به خدا سوگند می‌خورند تا شما را خشنود کنند، و حال آنکه اگر مؤمن بودند سزاوارتر این بود که خدای و پیامبرش را [از خود] خشنود کنند.

آیا ندانستند که هر که با خدا و پیامبرش دشمنی و مخالفت کند، او راست آتش دوزخ که در آن جاویدان باشد؟ این است خواری و رسوایی بزرگ.

منافقان می‌ترسند از اینکه سوره‌ای بر آنان فروآید که آنها را بدانچه در دلهایشان دارند آگاه سازد. بگو: مسخره کنید، همانا خدا پدیدآورنده آن چیزی است که از آن می‌ترسید و می‌پرهیزید.

و اگر از آنان- منافقان- بپرسی [که چرا استهزا می‌کردید؟] ، گویند: جز این نیست که ما به سرگرمی و شوخی سخنانی می‌گفتیم و بازی می‌کردیم. بگو: آیا به خدا و آیات او و پیامبرش استهزا می‌کردید؟

[و چون به عذرخواهی آمدند، خدای گفت:] هیچ عذر میارید، برآستی از پس ایمانتان کافر شدید. اگر از گروهی از شما درگذریم گروهی دیگر را عذاب کنیم زیرا که آنان بزهکار بودند.

مردان و زنان منافق برخی‌شان از برخی دیگرند- بر آیین و روش یکدیگرند-، به کار بد و ناشایست فرمان می‌دهند و از کار نیک و شایسته باز می‌دارند، و دست خویش [از انفاق در راه خدا] بسته می‌دارند، خدای را فراموش کردند پس خدای نیز آنان را به فراموشی سپرد، زیرا که منافقان، بدکاران و بیرون‌شدگان از فرمانند.

خداوند مردان و زنان منافق و کافران را آتش دوزخ وعده کرده است که در آن جاویدانند همان بس است آنها را و خدای لعنتشان کرده، و آنان را عذابی است پاینده.

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَأَكْثَرَ أَمْوَالًا
وَأَوْلَادًا فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلْقِكُمْ كَمَا
اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلْقِهِمْ وَخُضْتُمْ كَالَّذِي
خَاضُوا أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَلُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ
إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ أَتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ
الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ
اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ
وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

[شما کافران و منافقان] همانند کسانی [هستید] که پیش از شما بودند، در حالی که از شما نیرومندتر و دارای مال و فرزندان بیشتر بودند، پس از بهره خویش برخوردار شدند و شما نیز از بهره خود برخوردار شدید همچنانکه آنان که پیش از شما بودند از بهره خویش برخوردار شدند. و [در گفتگوی بیهوده و باطل] فرورفتید چنانکه آنها فرورفتند. آنان کارهایشان در این جهان و آن جهان تباه و بر باد شد و آنانند زیانکاران.

آیا خبر کسانی که پیش از آنان بودند بدیشان نرسیده است؟ قوم نوح و عاد و ثمود و قوم ابراهیم و مردم [شهر] مدین و دهکده‌های زیر و رو شده- آبادیهای قوم لوط- که پیامبرانشان نشانه‌های روشن و هویدا بدیشان آوردند و خدای بر آن نبود که بر آنان ستم کند بلکه خود بر خویشان ستم می‌کردند.

و مردان و زنان مؤمن دوستان و یاوران یکدیگرند به کار نیک و پسندیده فرمان می‌دهند و از کار زشت و ناپسند باز می‌دارند و نماز را به پای می‌دارند و زکات می‌دهند و خدا و پیامبرش را فرمان می‌برند. اینانند که خدای بزودی برایشان مهر و بخشایش آرد که خدا توانای بی‌همتا و دانای درستکار است.

خداوند به مردان و زنان مؤمن بوستانهایی وعده داده است که از زیر [درختان] آنها جویها روان است، در آنها جاویدانند و نیز جایهای خوش و پاکیزه در بهشت‌های پاینده، و خشنودی خدا از همه برتر و بزرگتر است. این است رستگاری و کامیابی بزرگ.

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ جَهْدِ الْكُفَّارِ وَالْمُنَافِقِينَ وَأَعْلَظَ عَلَيْهِمْ
وَمَا وَنَهُمْ جَهَنَّمَ وَيَبُئْسَ الْمَصِيرُ

ای پیامبر، با کافران و منافقان جهاد کن و بر آنان سخت گیر و درشتی نما، و جای آنها دوزخ است و بد بازگشتگاهی است.

به خدا سوگند می‌خورند که [چیزی] نگفته‌اند و هر آینه سخن کفر را گفته‌اند و پس از آنکه اسلام آوردند کافر شدند و آهنگ چیزی کردند که بدان نرسیدند- کشتن رسول خدا [ص] در عقبه- و [از پیامبر و مؤمنان] کینه نداشتند مگر از آن رو که خدای آنان را از بخشش و فزونی خود بی‌نیاز و توانگر ساخت و پیامبرش نیز. پس اگر توبه کنند برایشان بهتر است و اگر روی بگردانند و پشت کنند خدای آنها را عذاب خواهد کرد عذابی دردناک در این جهان و آن جهان، و ایشان را در زمین هیچ سرپرست و یاری نباشد.

يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا
بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهُمْ أُوْمَا لَمْ يِنَالُوا وَمَا نَقَمُوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمْ
اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْ وَإِنْ
يَتَوَلَّوْا يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ
فِي الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

۷۴

و از آنان کسانی هستند که با خدای پیمان بستند که اگر ما را از فزونی و بخشش خود بدهد هر آینه صدقه- زکات- دهیم و از نیکان و شایستگان باشیم.

وَمِنْهُمْ مَن عَاهَدَ اللَّهُ لَيْنِ عَاتِنَا مِنْ فَضْلِهِ لَنَصَّدَّقَنَّ
وَلَنَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ

۷۵
حزب
۸۰

پس چون از فزون‌بخشی خویش بدیشان داد به آن بخل ورزیدند، و [به پیمان] پشت کرده روی بگردانیدند.

فَلَمَّا آتَاهُمْ مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُّعْرِضُونَ

۷۶

پس در دلهای آنان تا روزی که به دیدار او رسند- مرگ یا رستاخیز- دورویی از پی در آورد از آن رو که با خدای در آنچه پیمان بسته بودند خلاف کردند و بدان سبب که دروغ می‌گفتند.

فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ
مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ

۷۷

آیا ندانستند که خدا پنهانشان و رازگفتنشان را می‌داند، و همانا خداوند دانای همه نهانها و ناپیداهاست.

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّمُ
الْغُيُوبِ

۷۸

کسانی که در باره صدقه‌ها بخشندگان بدخواه از مؤمنان را عیب و خرده می‌گیرند و کسانی را که جز به اندازه توان و تلاش خویش بیشتر نیابند [که ببخشند] مسخره می‌کنند خداوند هم آنان را مسخره خواهد کرد- تمسخرشان را کیفر می‌دهد- و آنان راست عذابی دردناک.

الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ
وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ
مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۷۹

أَسْتَغْفِرَ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرَ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرَ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

خواهی برایشان آمرزش بخوای یا برایشان آمرزش مخواه، اگر برایشان هفتاد بار آمرزش بخوای هرگز خدا آنها را نیامرزد. این از آن روست که به خدا و پیامبرش کافر شدند و خدا گروه بدکار نافرمان را راه ننماید.

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلْفَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ

واپس گذاشتگان، به نشستن خود [از کارزار] بر خلاف [فرمان] رسول خدا شاد گشتند و خوش نداشتند که با مالها و جانهای خویش در راه خدا جهاد کنند و گفتند: در گرما [برای جنگ] بیرون مروید. بگو: آتش دوزخ گرمتر و سختتر است، اگر درمی‌یافتند.

فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

پس باید اندک بخندند و بسیار بگریند به سزای آنچه می‌کردند.

فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَعْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُقْتَلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْخَلِيفِينَ

پس اگر خدای تو را به گروهی از آنان بازگردانید- پس از جنگ تبوک- آنگاه برای بیرون شدن اجازه خواستند، بگو: هرگز با من بیرون نخواهید شد و هرگز همراه من با هیچ دشمنی کارزار نخواهید کرد زیرا شما نخستین بار نشستن [از جنگ] را پسندیدید، پس با واپس‌ماندگان بنشینید.

وَلَا تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَانُوا وَهُمْ فَاسِقُونَ

و هیچگاه بر هیچ یک از آنها که بمیرد نماز مکن و بر گورش مایست، زیرا که آنان به خدا و پیامبرش کافر شدند و در حالی مردند که بدکاران نافرمان بودند.

وَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ

و مالها و فرزندانشان تو را به شگفت نیارد، همانا خدا می‌خواهد که بدان وسیله آنان را در این جهان عذاب کند و در حالی که کافرند جانشان در آید.

وَإِذَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ أَنْ ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَعْذَنَكَ أُولُو الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ

و چون سوره‌ای فروفرستاده شود که به خدای ایمان آورید و همراه پیامبر او کارزار کنید، توانگرانشان از تو رخصت خواهند و گویند: ما را بگذار تا با نشستگان- خانه‌نشینان- باشیم.

رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ

لَكِنَّ الرِّسُولَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأَوْلِيَّتِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأَوْلِيَّتِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يُنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَا أَجِدُ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا مَا يُنْفِقُونَ

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَعِدُّونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءَ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

به این خشنود شدند که با واپس ماندگان باشند، و بر دلهاشان مهر نهاده شده پس در نمی یابند.

اما پیامبر و کسانی که با او ایمان آوردند با مالا و جانهای خویش جهاد کردند، و اینانند که نیکیها از آن ایشان است، و ایشانند رستگاران.

خداوند برای ایشان بهشتها آماده کرده است که از زیر [درختان] آنها جویها روان است، جاودانه در آنجا باشند این است کامیابی بزرگ.

عزردارندگان از بادیه نشینان- با اینکه جهاد بر آنان واجب نبود- آمدند تا به آنها رخصت داده شود [که به کارزار نروند]، و کسانی که به خدای و پیامبر او دروغ گفته بودند- منافقان- بازنشستند- با اینکه جهاد بر آنان واجب بود-. زودا که به کسانی از آنان که کافر شدند عذابی دردناک برسد.

بر ناتوانان و بیماران و کسانی که چیزی نیابند- ندارند- که [در راه جهاد] هزینه کنند، هر گاه خدا و پیامبر او را نیکخواه باشند تنگی و باکی [در بازنشستنشان از جنگ] نیست زیرا بر نیکوکاران هیچ راهی [برای سرزنش و عقوبت] نیست و خدا آمرزگار و مهربان است

و نه بر کسانی که چون نزد تو آمدند تا [برای رفتن به جنگ بر ستوری] برنشانی شان، گفتی: چیزی نمی یابم که شما را بر آن برنشانه، بازگشتند در حالی که دیدگان شان از این اندوه که چیزی ندارند تا [در رفتن به جهاد] هزینه کنند سرشک می بارید.

راه [سرزنش و عقوبت] تنها بر کسانی است که در حالی که توانگرند از تو رخصت می خواهند، خشنودند که با واپس ماندگان باشند و خدا بر دلهای آنها مهر نهاده است، از این رو در نمی یابند- سرانجام بد و کیفر نافرمانی خویش را -

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا لَنْ
تُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَأْنَا اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى اللَّهُ
عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

چون بدیشان بازگردید نزد شما عذر می‌آورند، بگو: عذر
میاورید، هرگز شما را باور نداریم، هر آینه خداوند ما را از
خبرهای شما آگاه ساخت و زودا که خدا و پیامبر او کردار
شما را بنگرند، سپس به سوی دانای نهان و آشکار
بازگردانده می‌شوید، آنگاه شما را بدانچه می‌کردید آگاه
کند.

چون به سوی آنان بازگردید برای شما به خدا سوگند
خواهند خورد تا از [سرزنش] آنها چشم‌پوشید، پس از
ایشان چشم‌پوشید، که آنان پلیدند و جایگاهشان به
سزای کارهایی که می‌کردند، دوزخ است.

سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لِتُعْرِضُوا عَنْهُمْ
فَاعْرِضُوا عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رَجُوسٌ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ جَزَاءُ بِمَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ

برای شما سوگند می‌خورند تا از آنها خشنود شوید، پس اگر
شما از آنان خشنود شوید همانا خدا از مردم بدکار نافرمان
خشنود نخواهد شد.

يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ
لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ

بادیه‌نشینان در کفر و نفاق سخت‌ترند، و سزاوارتر به اینکه
مرزها و اندازه‌های آنچه را خدا بر پیامبرش فروفرستاده
ندانند، و خدا دانا و درستکار است.

الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا
أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

و از بادیه‌نشینان کسانی هستند که آنچه را انفاق می‌کنند
تاوان و زیان می‌شمرند و پیشامدهای بد را برای شما چشم
می‌دارند. پیشامد بد بر آنها بادا! و خدا شنوا و داناست.

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُّ بِكُمْ
الدَّوَابِّ عَلَيْهِمْ ذَايِرَةٌ السَّوْءِ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

و از بادیه‌نشینان کسانی هستند که به خدا و روز واپسین
ایمان دارند و آنچه را انفاق می‌کنند و دعا‌های پیامبر را
اسباب تقرب به خدا می‌شمرند. آگاه باشید که اینها سبب
تقرب برای ایشان است زودا که خداوند آنان را در مهر و
بخشایش خویش در آورد، که خدا آمرزگار و مهربان است.

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا
يُنْفِقُ قُرْبَتٍ عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ ۗ أَلَا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ ۗ
سَيَدْخِلُهمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

:۹
توبه
۱۰۰
/۱۲۹
۱۶۸

وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ
اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ

۱۰۱

وَمِمَّنْ حَوْلَكُم مِّنَ الْأَعْرَابِ مُنْفِقُونَ وَمِنْ أَهْلِ
الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى النِّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ
سَنُعَذِّبُهُمْ مَّرَّتَيْنِ ثُمَّ يَرُدُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ

۱۰۲

وَعَاخِرُونَ اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا وَعَاخِرَ
سَيِّئًا عَسَىٰ اللَّهُ أَن يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۱۰۳

خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ
عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

۱۰۴

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ
الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

۱۰۵

وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ
وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ

۱۰۶

وَعَاخِرُونَ مُرْجُونَ لِأَمْرِ اللَّهِ إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَإِمَّا يَتُوبُ
عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

و آن پیشی‌گیرندگان نخستین از مهاجران و انصار- که پیش از دیگران به اسلام گرویدند- و کسانی که با نیکوکاری آنان را پیروی کردند خدای از ایشان خشنود است و ایشان از خدای خشنودند، و برای آنان بوستانهایی آماده ساخته که زیر [درختان] آنها جویها روان است، هماره در آنها جاویدانند این است رستگاری و کامیابی بزرگ.

و از بادیه‌نشینان پیراموتان کسانی منافق‌اند و نیز برخی از مردم مدینه پیوسته بر نفاق خو کرده‌اند، تو آنها را نمی‌شناسی، ما آنها را می‌شناسیم، زودا که آنان را دو بار- یکی در دنیا و بار دیگر به هنگام مرگ و عالم برزخ- عذاب کنیم، سپس به عذابی بزرگ بازگردانده شوند.

و گروهی دیگر به گناهان خود اعتراف کرده و کاری نیک و شایسته را با کاری بد و ناشایست آمیخته‌اند امید است که خداوند [به بخشایش خویش] بر آنان بازگردد و توبه آنان را بپذیرد، که خدا آمرزگار و مهربان است.

از مالهای آنان صدقه‌ای- زکات- بگیر که بدان وسیله پاکشان سازی و آنان را برکت و فزونی می‌بخشی- اموال یا حسناتشان را نشو و نما می‌دهی- و ایشان را دعا کن که دعای تو آرامشی است برای آنان، و خدا شنوا و داناست.

آیا ندانستند که خداست که توبه را از بندگان خود می‌پذیرد و صدقه‌ها را می‌ستاند، و اوست بسیار توبه‌پذیر و مهربان؟

و بگو: کار کنید، که خدا و پیامبر او و مؤمنان- گواهان اعمال- کردار شما را خواهند دید، و بزودی به دانای نهان و آشکار بازگردانده می‌شوید پس شما را بدانچه می‌کردید آگاه خواهد کرد.

و گروهی دیگر واپس داشتگاند برای فرمان خدا، یا عذابشان کند و یا [به بخشایش خویش] بر آنان بازگردد و توبه‌شان را بپذیرد، و خدا دانا و درستکار است.

:۹
توبه
۱۰۷
/۱۲۹

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ
الْمُؤْمِنِينَ وَإِرْصَادًا لِّمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ
وَلِيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ
لَكَاذِبُونَ

۱۰۸

لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لَمَسْجِدٍ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَىٰ مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ
أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ
يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ

۱۰۹

أَفَمَنْ أُسِّسَ بُنْيَانُهُ عَلَى تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ
مَنْ أُسِّسَ بُنْيَانُهُ عَلَى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ
جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

۱۱۰

لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ
قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

۱۱۱
حزب
۸۲
۱۶۹

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمْ
الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدَا
عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَىٰ
بِعَهْدِهِ مِنْ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِنِعْمَتِ اللَّهِ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ
وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

و [گروهی از منافقانند] آنان که مسجدی گرفتند- ساختند-
برای گزندرساندن و کفر ورزیدن و جدایی افکندن میان
مؤمنان و ساختن کمینگاهی برای کسانی که با خدا و پیامبر
او از پیش در جنگ بودند، و هر آینه سوگند می‌خورند که ما
جز نیکی نخواستیم و خدا گواهی می‌دهد که آنان
دروغگویند.

هیچگاه در آنجا [به نماز] مایست. هر آینه مسجدی که از
نخستین روز بر پرهیزگاری بنیاد یافته- مسجد قبا-
سزاوارتر است که در آن [به نماز] بایستی، که در آنجا
مردانی‌اند که دوست دارند پاکی ورزند و خدا پاکی‌ورزان را
دوست دارد.

آیا کسی که بنیاد کارش را بر پروای از خدا و خشنودی او
نهاده بهتر است یا آن که بنیاد کارش را بر لبه پرتگاهی
سست و فروریختنی نهاده پس او را به آتش دوزخ در
اندازد؟ و خدا مردم ستمکار را راه ننماید.

آن بنایشان که بر آوردند همیشه در دلهاشان مایه شک و
دودلی است [و این شک برطرف نشود] مگر آنکه دلهاشان
پاره پاره شود- به پشیمانی و توبه یا به مرگ- و خدا دانا و
استوارکار است.

خدای از مؤمنان جانها و مالهاشان را بخريد به بهای آنکه
بهشت برای آنان باشد، در راه خدا کارزار می‌کنند پس
می‌کشند و کشته می‌شوند. وعده‌ای است راست و درست
بر خدای در تورات و انجیل و قرآن، و کیست که به پیمان
خویش از خدا وفادارتر است؟ پس به این خرید و فروخت
که کردید شادمان باشید. و این است رستگاری و کامیابی
بزرگ

التَّائِبُونَ الْعَبِيدُونَ الْحَمِيدُونَ اللَّائِقُونَ الرَّكْعُونَ
السَّجِدُونَ الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ

همان توبه‌کنندگان و پرستندگان و ستاینندگان و سپاسدار و
گردش‌کنندگان [در راه خدا] - یا روزه‌داران - و
رکوع‌کنندگان و سجد کنندگان و فرمایندگان به کار نیک و
بازدارندگان از کار زشت و نگهداران مرزهای - حدود احکام
- خدای و مؤمنان را مژده ده.

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ
كَانُوا أَوْلَىٰ قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ

پیامبر و کسانی را که ایمان آورده‌اند نرسد که برای
مشرکان، هر چند خویشاوند باشند، آمرزش خواهند پس از
آنکه برایشان روشن شد که آنها دوزخیانند.

وَمَا كَانَ أَسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَن مَّوْعِدَةٍ وَعَدَّهَا
إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ
لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ

و آمرزش‌خواهی ابراهیم برای پدرش - عموی مشرکش که
به جای پدر سرپرست او بود - نبود مگر از برای وعده‌ای که
به او داده بود پس چون برای او روشن شد که وی دشمن
خداست از او بیزار شد، همانا ابراهیم بسیار آه‌کننده - از
ترس خدا - و بردبار بود.

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُمْ
مَا يَتَّقُونَ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

و خدا بر آن نیست که مردمی را پس از آنکه راهشان نمود
گمراه کند تا برایشان آنچه را که باید [از آن] بپرهیزند
بیان کند، همانا خدا به هر چیزی داناست.

إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَمَا
لَكُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

همانا خدای راست پادشاهی آسمانها و زمین، زنده کند و
بمیراند، و شما را بجز خدا هیچ سرپرست و یآوری نیست.

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ
اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ
فَرِيقٍ مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ

هر آینه خدا [به بخشایش خویش و قبول توبه] بر پیامبر و
مهاجران و انصار که در هنگام سختی و دشواری - رفتن به
جنگ تبوک - از او پیروی کردند باز گشت پس از آنکه دلهای
گروهی از آنان در آستانه لغزش و کجروی بود - که چرا باید
با کمبود وسایل و غذا در شدت گرما راه دراز تبوک را در
پیش گیریم - و باز [به بخشایش خود] بدیشان روی کرد و
توبه‌شان را پذیرفت، که او به آنان رؤوف - دلسوز - و
مهربان است

وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خُلِفُوا حَتَّىٰ إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ
بِمَا رَحُبَّتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمُ أَنفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَن لَّا مَلْجَأَ
مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

:۹
توبه
۱۱۸
/۱۲۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ

۱۱۹
۱۷۰ر

مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ أَن
يَتَخَلَّفُوا عَن رَّسُولِ اللَّهِ وَلَا يَرْعَبُوا بِأَنفُسِهِمْ عَن
نَفْسِهِ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ وَلَا
مُخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَطْئُونَ مَوْطِئًا يَغِيظُ الْكُفَّارَ
وَلَا يَنَالُونَ مِنَ عَدُوِّ نَيْلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُم بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ
إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ

۱۲۰

وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا
إِلَّا كُتِبَ لَهُم لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۱۲۱

وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَآفَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ
مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا
رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ

۱۲۲
حزب
۸۳

و نیز بر آن سه تن که [با عذرتراشی خود، از کارزار] واپس
نهاده شدند- و مردم با قهر و نفرت از آنها بریدند- تا آنگاه
که زمین با همه فراخاش بر آنها تنگ شد و دلهاشان به
تنگ آمد و دانستند که از خدا هیچ پناهی نیست مگر به
خود او، آنگاه [به بخشایش خود] بر آنان باز گشت تا توبه
کنند، که خدا توبه‌پذیر و مهربان است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدای پروا کنید و با
راستگویان باشید.

مردم مدینه و بادیه‌نشینان پیرامونشان را نسزد که از
[همراهی با] پیامبر خدا واپس مانند و نه اینکه به [حفظ]
جانهای خویش رغبت نمایند و از جان وی روگردان شوند-
یعنی جانهای خویش از جان او عزیزتر شمارند-. این از آن
روست که در راه خدا هیچ تشنگی و رنج و گرسنگی بدیشان
نرسد و هیچ گامی در جایی که کافران را به خشم آرد نهند
و به هیچ کامی از دشمن دست نیابند- از کشتن و زخمی
کردن و اسیر گرفتن و دستبرد زدن- مگر اینکه به پاداش
آن برای ایشان کاری نیک و شایسته نویسند، که خدا مزد
نیکوکاران را تباہ نمی‌کند

و هیچ هزینه‌ای کوچک یا بزرگ نکنند، و هیچ وادی- دره یا
زمینی- نیمایند مگر آنکه برایشان [کار شایسته] نوشته
شود، تا خدای به نیکوترین آنچه می‌کردند پاداششان دهد.

و همه مؤمنان را نشاید که [برای جهاد] بیرون روند، پس
چرا از هر گروهی از ایشان جمعی بیرون نروند [و دسته‌ای
بمانند] تا دانش دین بیاموزند- و آیات و احکام جدید را
فرا گیرند- و مردم خویش را چون به سوی ایشان باز
گردند هشدار و بیم دهند شاید که بترسند و بپرهیزند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ
وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، با کافرانی که به شما نزدیکند
کارزار کنید و باید که در شما درشتی و سختی بیابند. و
بدانید که خدای با پرهیزگاران است.

وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَن يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ
هَذِهِ ءِيمَانًا فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَزَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَهُمْ
يَسْتَبْشِرُونَ

و چون سوره‌ای فرستاده شود برخی از آنان- منافقان-
گویند: این سوره ایمان کدام یک از شما را بیفزود؟ اما آنان
که ایمان آورده‌اند ایمانشان را بیفزاید و ایشان [به آن]
شادمان می‌شوند.

وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَىٰ رِجْسِهِمْ
وَمَا تَوَّأُوا وَهُمْ كَافِرُونَ

و اما کسانی که در دل‌هایشان بیماری- شک و کفر و نفاق-
است پس آن سوره آنان را ناپاکی بر ناپاکیشان بیفزاید و
در حالی که کافرند می‌میرند.

أُولَٰئِكَ يَرْوَنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا
يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ

آیا نمی‌بینند که در هر سال یک یا دو بار آزمون می‌شوند؟
آنگاه نه توبه می‌کنند و نه پند می‌گیرند.

وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ هَلْ يَرَيْنَاكُمْ
مِنَ أَحَدٍ ثُمَّ انْصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
يَفْقَهُونَ

و چون سوره‌ای فرستاده شود- که در آن از حال منافقان
یاد شده باشد- برخی از آنان به برخی دیگر می‌نگرند [و
می‌پرسند]: آیا کسی شما را می‌بیند- زیرا نگرانند که آثار
ترس از رسواشدن را در چهره‌شان ببینند- آنگاه [از آن
مجلس، آهسته و پنهانی] باز می‌گردند خدا دل‌هایشان را [از
حق] بگردانید- یا برگردانند- زیرا که آنان گروهی
نافهم‌اند.

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ
حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ

هر آینه شما را پیامبری از خودتان آمد که به رنج افتادنتان
بر او گران و دشوار است [هدایت] شما دلبسته است، و
به مؤمنان دلسوز و مهربان است.

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ
وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

پس اگر پشت کنند و برگردند، بگو: خدای مرا بس است،
جز او خدایی نیست، تنها بر او توکل کردم، و اوست خداوند
عرش بزرگ.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّتِلَكَ ءَايَتِ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَى رَجُلٍ مِّنْهُمْ أَنْ أَنْذِرِ
النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ
قَالَ الْكٰفِرُونَ إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ

إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ
أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُدِيرُ الْأَمْرَ مَا مِنْ شَفِيعٍ إِلَّا
مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ

إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا إِنَّهُ يَبْدُوَ الْخَلْقَ ثُمَّ
يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا
كَانُوا يَكْفُرُونَ

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ
لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَلِكَ إِلَّا
بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَّقُونَ

الف، لام، را. این آیات کتاب حکیم- درست و استوار و حکمت‌آمیز- است.

آیا برای [این] مردم شگفت‌آور است که به مردی از ایشان وحی کردیم که مردم را بیم کن و کسانی را که ایمان آورده‌اند مژده ده که نزد پروردگارشان پایگاه راستین- یا پایه بلند و ارجمند یا سابقه نیک یا پاداش نیکو- دارند؟ کافران گویند: هر آینه این جادوگری آشکار است.

همانا پروردگار شما خدای یکتاست که آسمانها و زمین را در شش روز- شش دوره- بیافرید، آنگاه بر عرش- مقام فرماندهی بر جهان هستی- بر آمد. کار [جهان] را تدبیر می‌کند. هیچ میانجی و شفيعی نیست مگر پس از خواست و فرمان او این است خدای، پروردگارتان پس او را بپرستید، آیا یاد نمی‌کنید و پند نمی‌گیرید؟

بازگشت همه شما به اوست. وعده راست خداست. همانا او آفرینش را آغاز می‌کند و سپس همو آن را باز می‌گرداند تا کسانی را که ایمان آورده و کارهای نیک و شایسته کرده‌اند به عدل و داد پاداش دهد و آنان که کافر شدند به سزای آنکه کفر می‌ورزیدند آشامیدنیی از آب جوشان و عذابی دردناک دارند.

اوست آن [خدای] که خورشید را درخشنده و روشنایی‌دهنده و ماه را روشن ساخت و برای آن ماه جایها - منزله‌ها- معین کرد تا شمار سالها و حساب [وقتها] را بدانید. خدا آن را [که یاد کرد] جز بر راستی و درستی نیافرید. نشانه‌ها را برای گروهی که [بخواهند] بدانند به تفصیل بیان می‌کند.

همانا در آمد و شد شب و روز و آنچه خدا در آسمانها و زمین آفریده است برای گروهی که پرهیزگاری می‌کنند نشانه‌هاست.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنَّنُوا
بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ

آنان که به دیدار ما- یعنی بازگشت به خداوند- امید [و] باور [ندارند و به زندگی این جهان خشنود شدند و به آن دل آرام گشتند و کسانی که از آیات ما غافلند،

اینان جایگاهشان، به سزای آنچه می‌کردند آتش دوزخ است.

أُولَئِكَ مَا لَهُمْ النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

کسانی که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند، پروردگارشان آنان را به سبب ایمانشان راه می‌نماید، از زیر [کوشکهای] ایشان در بهشت های پر نعمت جویها روان است

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ
بِأَيْمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ

دعایشان در آنجا این است که بار خدایا، پاکی تو راست و درودشان در آنجا «سلام» است و واپسین دعایشان این است که سپاس و ستایش خدای راست، پروردگار جهانیان.

دَعْوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَعَآخِرُ
دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

و اگر خدا برای مردم بدی- عذاب- را با همان شتاب می‌خواست که آنان نیکی را می‌خواهند هر آینه مدتشان سپری شده بود- مرگشان با نزول عذاب بر آنها فرا رسیده بود- پس کسانی را که به دیدار ما امید [و باور] ندارند وامیگذاریم تا در سرکشی [و گمراهی] خود سرگردان بمانند.

وَلَوْ يُعَجِّلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِعْجَالَهُمْ بِأَخَيْرٍ لَقُضِيَ
إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ فَنَذَرَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي طُعَيْنِهِمْ
يَعْمَهُونَ

و چون آدمی را گزندی فرا رسد ما را بخواند به پهلو خفته، یا نشسته، یا ایستاده. پس همین که گزند وی از او برداریم چنان برود که گویی هرگز ما را برای گزندی که به وی رسیده بود نخوانده است. اینچنین برای گزافکاران کارهایی که می‌کردند آرایش یافته است.

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنبِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا
فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَنْ لَمْ يَدْعُنَا إِلَى ضُرِّ مَسَّهُ
كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

و هر آینه نسلهای پیش از شما را چون ستم کردند و به پیامبرانسان که با نشانه‌ها و دلایل روشن بدیشان آمدند ایمان نمی‌آوردند هلاک کردیم اینچنین گروه بزهکاران را کیفر می‌دهیم.

وَلَقَدْ أَهَلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ
الْمُجْرِمِينَ

سپس شما را از پس ایشان در زمین جانشین کردیم تا بنگریم چگونه عمل می‌کنید.

ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ
كَيْفَ تَعْمَلُونَ

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا آتَتْ بِقُرْءَانٍ غَيْرِ هَذَا أَوْ بَدَّلَهُ قُلْ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أُبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقَائِي نَفْسِي ۚ إِنِّي أَخَافُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ ۖ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَا أَدْرَاكُمْ بِهِ ۖ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِّن قَبْلِهِ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ ۚ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتَنْبِئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحٰنَهُ وَتَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ

وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ ۖ فَقُلْ إِنَّمَا الْعَيْبُ لِلَّهِ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ

و چون آیات روشن ما بر آنان خوانده شود کسانی که به دیدار ما امید ندارند گویند: قرآنی جز این بیار یا آن را دگرگون کن. بگو: مرا نرسد که آن را از پیش خود دگرگون کنم. من پیروی نمی‌کنم مگر آنچه را که به من وحی می‌شود. من اگر پروردگارم را [به دگرگون‌ساختن قرآن] نافرمانی کنم از عذاب روزی بزرگ می‌ترسم.

بگو: اگر خدا می‌خواست آن را بر شما نمی‌خواندم و او شما را بدان آگاه نمی‌کرد، هر آینه عمری-چهل سال- پیش از این در میان شما بوده‌ام- و چنین ادعایی نکردم- آیا خرد را کار نمی‌بندید؟

پس کیست ستمکارتر از آن کس که بر خدای دروغ بندد یا آیات او را دروغ شمارد؟ براستی که بزهکاران رستگار نمی‌شوند.

و به جای خدا چیزهایی را می‌پرستند که نه زیانشان می‌رساند و نه سودشان می‌دهد و گویند: اینها شفیعان ما نزد خدایند. بگو: آیا خدای را به چیزی خبر می‌دهید که در آسمانها و زمین، خود نمی‌دانند؟! پاک است و برتر از آنچه [برای او] انباز می‌گیرند.

مردم جز امتی یگانه [و بر یک دین] نبودند، سپس اختلاف کردند، و اگر نبود سخنی از پروردگارت که از پیش رفته است- مهلت‌یافتن مردم برای آزمایش و تأخیر عذاب- هر آینه در باره آنچه در آن اختلاف می‌کنند داوری شده بود- به عذاب زودرس گرفتار می‌شدند-.

و گویند: چرا نشانه‌ای- معجزه‌ای- از پروردگارش بر او فرو نیامده است؟ بگو: همانا نهان- غیب- خدای راست- آمدن معجزه به اختیار من نیست-، پس منتظر باشید که من نیز با شما از منتظرانم.

وَإِذَا أَدْفَنَّا النَّاسَ رَحْمَةً مِّنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَسَّتْهُمْ إِذَا لَهُمْ
مَكْرٌ فِي آيَاتِنَا قُلِ اللَّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ
مَا تَمْكُرُونَ

هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّى إِذَا كُنْتُمْ فِي
الْفُلِكِ وَجَرَيْنَ بِهِم بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا جَاءَتْهَا رِيحٌ
عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ
بِهِمْ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنِ أَنْجَيْتَنَا مِنْ هَذِهِ
لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ

فَلَمَّا أَنْجَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ يَأْتِيهَا
النَّاسُ إِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ مَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ثُمَّ
إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ
بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ حَتَّى إِذَا
أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَأَزْيَنْتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَدِرُونَ
عَلَيْهَا أَتَاهَا أَمْرُنَا لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَن
لَّمْ تَعْنِ بِالْأَمْسِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ

۲۲

۲۳

۲۴

۲۵

و چون مردم را از پس گزندى که بدیشان رسیده باشد
رحمتى- نعمت و آسایشى- بچشانيم آنگاه در آیات ما
بدانديشى و نيرنگ مىکنند- بهانههاى بيجا مىآورند- بگو:
خداى زودتر تدبير و نيرنگ تواند کرد. همانا فرستادگان ما
- فرشتگان- آنچه بدانديشى مىکنيد مىنويسند.

اوست آن که شما را در خشكى و دريا مىراند، تا آنگاه که
در کشتىها باشيد و کشتىها با بادی خوش و سازوار
براندشان و بدان شادمان شوند، ناگاه بادی تند و سهمگين
بر آنان وزيدن گيرد و موج از هر سو بدیشان رسد و چنان
دانند که فراگرفته شده و به هلاکت افتادهاند، خداى را در
حالى که دين را ويژه او کنند- با اخلاص- بخوانند که اگر ما
را از اين [بلا و ورطه هلاکت] برهانى هر آينه از
سپاسگزاران باشيم.

و چون ايشان را برهاند آنگاه در زمين به ناحق ستم و
سرکشى مىکنند. اى مردم! ستم و سرکشى شما تنها به
زيان خودتان است، بهره اى از زندگى دنيا مىبريد سپس
بازگشت شما به سوى ماست و شما را بدانچه مىکرديد آگاه
کنيم.

جز اين نيست که مثل- وصف- زندگى اين جهان مانند آبى
است که از آسمان فروفرستاده ايم پس رستنىهاى زمين از
آنچه مردم و چارپايان مىخورند به آن درآميخت [و روبيد]
تا چون زمين آرايش خود [از شکوفهها و گلها] فراگرفت و
آراسته شد و اهل آن پنداشتند که خود بر آن توانايى
[بهرهمندى] دارند، [ناگاه] فرمان ما شبي يا روزى دررسيد
پس آن را چنان درويده کرديم که گويى ديروز هيچ نبوده
است. اينچنين آيات را براى گروهى که مى انديشند به
تفصيل بيان مىکنيم.

و خداى به سراى سلامت- بهشت- مىخواند و هر که را
خواهد به راه راست راه مىنمايد.

لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ
وَلَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

برای کسانی که نیکویی کردند [پاداشی] نیکوتر باشد و
فزونی- افزون بر استحقاق- و رخسارشان را گرد تیره
[گناهان] و خواری نپوشاند. اینان بهشتیانند که در آن
جاویدان باشند.

وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ
ذِلَّةٌ مَّا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ
قِطْعًا مِّنَ اللَّيْلِ مُظْلِمًا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ

و کسانی که کارهای بد کردند کیفر بد کاری را همانند آن
دارند و آنان را خواری بپوشد، آنان را نگهدارنده‌ای از
خدای نیست گویی که پاره‌هایی از شب تاریک بر
رخسارشان پوشانده شده است، اینان دوزخیانند که در آن
جاویدان باشند.

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ
أَنْتُمْ وَشُرَكَائِكُمْ فزَيْلَنَا بَيْنَهُمْ وَقَالَ شُرَكَائُهُمْ مَا كُنْتُمْ
إِيَّانَا تَعْبُدُونَ

و روزی که همگی‌شان را برانگیزیم و فراهم آریم، سپس به
کسانی که شرک آوردند گوییم: شما و شریکانتان بر جای
خویش باشید، پس میان آنان [و بتانشان] جدایی افکنیم و
شریکانشان گویند: شما ما را نمی‌پرستیدید

فَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِنْ كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ
لَغْفِيلِينَ

پس خدا میان ما و شما گواهی بسنده است که هر آینه ما از
پرستش شما بی‌خبر بودیم.

هُنَالِكَ تَبْلُوا كُلُّ نَفْسٍ مَّا أَسْلَفَتْ وَرُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمْ
الْحَقِّ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ

آنجا هر کسی آنچه را پیش فرستاده بیازماید- سود و زیان
آن را باز یابد- و به سوی خداوند راستینشان بازگردانده
شوند، و دروغی که می‌بافتند از آنها گم شود.

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّن يَمْلِكُ السَّمْعَ
وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ
الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ

بگو کیست که شما را از آسمان و زمین روزی می‌دهد؟ یا
کیست که بر شنوایی و بینایی‌ها فرمانرواست؟ و کیست که
زنده را از مرده بیرون می‌آورد و مرده را از زنده بیرون
می‌آورد؟ و کیست که کار [جهان و جهانیان] را تدبیر
می‌کند؟ خواهند گفت: خدای بگو: پس آیا [از کیفر پرستش
غیر او] نمی‌پرهیزید!؟

فَذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ فَمَاذَا بَعَدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ
فَأَنَّى تُصْرَفُونَ

پس آن خدای یکتا پروردگار راستین شماست و بعد از
راستی- بیان حق- جز گمراهی چیست؟ پس چگونه و به کجا
[از حق] گردانیده می‌شوید؟

كَذَٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا
يُؤْمِنُونَ

اینچنین سخن پروردگارت بر کسانی که از فرمان [او]
بیرون شدند سزا گشت که آنها ایمان نمی‌آورند.

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَن يَبْدُوُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ قُلْ
اللَّهُ يَبْدُوُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَن يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ قُلْ اللَّهُ
يَهْدِي لِلْحَقِّ أَفَمَن يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمَّن لَّا
يَهْدِي إِلَّا أَنْ يُهْدَىٰ فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ

وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ
شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ

وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَىٰ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِن
تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ
مِن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ وَادْعُوا مَنِ
اسْتَطَعْتُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ
كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الظَّالِمِينَ

وَمِنْهُمْ مَّن يُؤْمِنُ بِهِءَ وَمِنْهُمْ مَّن لَّا يُؤْمِنُ بِهِءَ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ
بِالْمُفْسِدِينَ

وَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ لِي عَمَلِي وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ أَنْتُمْ بَرِيءُونَ
مِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ

وَمِنْهُمْ مَّن يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا
لَا يَعْقِلُونَ

بگو: آیا کسی از شریکان شما- یعنی بتان که شریک خدا می‌گیرید- هست که آفرینش آفریدگان را آغاز کند سپس بازشان گرداند؟ بگو: خدا آفرینش آفریدگان را آغاز می‌کند و سپس بازشان می‌گرداند؟ پس به کجا [از حق] گردانیده می‌شوید؟

بگو: آیا از شریکانتان- بتان- کسی هست که به حق- راه راست و درست یا دین اسلام- راه نماید؟ بگو: خدای به حق راه می‌نماید. آیا کسی که به حق راه می‌نماید سزاوارتر است که پیروی شود یا آن که خود راه نیابد مگر آنکه او را راه نمایند؟ پس شما را چه شده؟! چگونه حکم می‌کنید؟!

و بیشترشان پیروی نمی‌کنند مگر گمانی را و گمان در باره حق هیچ بی‌نیازی نیارد- برای رسیدن به حق سود ندارد-، همانا خدا بدانچه می‌کنند داناست.

و نتواند بود که این قرآن ساخته و پرداخته غیر خدا باشد. بلکه باور داشت آن [کتابها] است که پیش آن است- تورات و انجیل- و بیان کتاب است- از معانی مجمل و احکام و اوامر و نواهی یا تفصیل کتابهای آسمانی- [و] شکی در آن نیست که از پروردگار جهانیان است.

بلکه می‌گویند: آن را خود بافته است، بگو: اگر راست‌گویید، پس سوره‌ای مانند آن بیاورید و هر که را جز خدا توانید [به یاری] بخوانید.

[چنین نیست] بلکه آنچه را که به دانش آن نرسیدند و هنوز تأویل آن- سرانجام کارشان و وقت کیفرشان- بدیشان نیامده دروغ پنداشتند. همچنین کسانی که پیش از آنان بودند تکذیب کردند، پس بنگر که سرانجام ستمکاران چگونه بود.

و از آنان کس هست که به آن

و اگر تو را دروغگو شمردند، بگو: مراست کردار من و شما راست کردار شما شما از آنچه من می‌کنم بیزارید و من از آنچه شما می‌کنید بیزارم.

و [چون قرآن برخوانی] کسانی از آنان به تو گوش فرا دارند [ولی گوش دل نمی‌سپارند] آیا تو می‌توانی کران را بشنوانی گر چه خرد را کار نبندند؟

وَمِنْهُمْ مَّن يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعُمْىَ وَلَوْ كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

وَيَوْمَ يُحْشِرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ

وَأَمَّا نُرِيكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيْتَنَّا فَالْيَنَّا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَلَا يَسْتَعْجِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُهُ بَيِّنَاتٍ أَوْ نَهَارًا مَّاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ

أَتُمَّ إِذَا مَا وَقَعَ ءَامَنْتُمْ بِهِ ءَأَلْتَنَ وَقَدْ كُنْتُمْ بِهِء تَسْتَعْجِلُونَ

ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ

وَيَسْتَنْبِئُونَكَ أَحَقُّ هُوَ قُلْ إِي وَرَبِّي إِنَّهُوَ لَحَقُّ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ

و از آنان کس هست که به تو می‌نگرد [ولی نه با چشم دل] آیا تو می‌توانی کوران را راه نمایی گر چه نبینند؟

براستی خدا بر مردم هیچ ستم نکند بلکه مردم بر خود ستم می‌کنند.

و روزی که آنان را برانگیزد، که گویی [در دنیا] جز ساعتی از روز درنگ نکرده‌اند، یا یکدیگر آشنایی کنند [در آن روز] کسانی که دیدار خدا- معاد و قیامت- را دروغ پنداشتند براستی زیان کردند و راه‌یافتگان نبودند.

و اگر برخی از آنچه به آنان- منکران- وعده می‌دهیم- از عذاب- به تو بنماییم یا تو را [پیش از کیفر آنان] برگیریم- بمیرانیم-، به هر حال بازگشتشان به سوی ماست وانگهی خدا بر آنچه می‌کنند گواه است.

و هر امتی را پیامبری است، پس چون پیامبرشان بیامد [و برخی مؤمن و برخی کافر شدند] میانشان به عدل و داد حکم شود و بر آنان ستم نرود.

و گویند: اگر راست می‌گویید این وعده [عذاب] کی خواهد بود؟

بگو: من در باره خود، زیان و سودی را در اختیار ندارم مگر آنچه خدای خواهد. هر امتی را مدت و سرآمدی است، و چون مدتشان سر آید نه ساعتی باز پس توانند شد و نه به پیش توانند رفت.

بگو: مرا خبر دهید، اگر عذاب او به شب یا روز شما را فراآید، بزهاران چه چیز را از او به شتاب می‌خواهند؟

آیا پس از آنکه [عذاب] واقع شود به آن ایمان می‌آرید؟! اکنون؟! و حال آنکه [پیشتر] آن را [از راه انکار و تمسخر] به شتاب می‌خواستید.

آنگاه به کسانی که ستم کردند گویند: عذاب جاوید را بچشید آیا جز بدانچه می‌کردید کیفر می‌شوید؟

و از تو خبر [عذاب] پرسند که آیا آن راست است؟ بگو: آری، به پروردگارم سوگند که آن راست است، و شما ناتوان‌کننده [خدا از عذاب‌کردن] نیستید.

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِ ۗ
وَأَسْرَوْا الثَّمَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ ۖ وَفُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ أَلَا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

هُوَ يُحْيِي ۚ وَيُمِيتُ ۚ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

يَأْتِيهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ ۖ وَشِفَاءٌ
لِّمَا فِي الصُّدُورِ ۚ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ

قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ ۚ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا
يَجْمَعُونَ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِّن رِّزْقٍ فَجَعَلْتُم مِّنْهُ
حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ ءَآلِلَّهِ أَذِنَ لَكُمْ ۗ أَمْ عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ

وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ إِنَّ
اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ

وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ
مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ ۚ وَمَا
يَعْزُبُ عَن رَّبِّكَ مِن مِّثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ
وَلَا أَصْغَرَ مِن ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ

و اگر هر کسی که ستم کرده- با کفر و نفاق یا گناهان- آنچه در زمین است داشته باشد، هر آینه آماده است تا آن را برای بازخرید [خود از عذاب] بدهد و چون عذاب را ببینند پشیمانی در دل نهان دارند- تا شماتت نشوند- و میانشان به انصاف و داد حکم شود، و بر آنان ستم نرود.

آگاه باشید که آنچه در آسمانها و زمین است خدای راست. آگاه باشید که وعده خدا راست است و لیکن بیشترشان نمی‌دانند.

اوست که زنده کند و بمیراند، و بازگشت شما به سوی اوست.

ای مردم، همانا شما را از پروردگارتان پندی آمد و بهبودی برای آنچه در سینه‌هاست- بیماری دلها- و رهنمونی و بخشایشی برای مؤمنان.

بگو: پس باید تنها به فضل خدای و بخشایش او شاد باشید، [که] آن بهتر است از آنچه- از خواسته دنیا- فراهم می‌آورند.

بگو: مرا خبر دهید، آنچه خدای از روزی برای شما فرستاده است پس شما از آن حلالی و حرامی [به خواست خود] قرار دادید، بگو: آیا خدا شما را دستوری داده است یا بر خدا دروغ می‌بندید؟

و کسانی که بر خدا دروغ می‌بندند به روز رستاخیز چه گمان دارند- که چه سزا ببینند-؟ هر آینه خداوند دارای فزونی و بخشش است بر مردمان و لیکن بیشترشان سپاس نمی‌دارند.

و [تو] در هیچ حالی و کاری نباشی و از آن- از قرآن- هیچ برخوانی، و [شما مردم] هیچ کاری نمی‌کنید مگر اینکه آنگاه که به آن می‌پردازید ما بر شما گواهییم و از پروردگارت همسنگ ذره‌ای در زمین و در آسمان پوشیده نیست، و نه کوچکتر از آن و نه بزرگتر، مگر آنکه در کتابی روشن- لوح محفوظ- هست.

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

آگاه باشید که دوستان خدای نه بیمی بر آنهاست و نه اندوهگین می‌شوند

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ

آنان که ایمان آوردند و پرهیزگاری می‌کردند.

لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

ایشان را در زندگی این جهان و در آن جهان مزدگان است، سخنان خدای را دگرگونی نیست. این است رستگاری و کامگاری بزرگ.

وَلَا يَحْزَنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

و گفتار آنان تو را اندوهگین نکند. زیرا که همه عزت-توانایی و غلبه- خدای راست، که اوست شنوا و دانا.

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ

آگاه باشید که خدای راست هر که در آسمانها و هر که در زمین است. و کسانی که جز خدا شریکانی [برای او] می‌خوانند از چه پیروی می‌کنند؟ پیروی نمی‌کنند مگر گمان را و جز به تخمین- یا دروغ- سخن نمی‌گویند.

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ

اوست که شب را برای شما پدید کرد تا در آن آرام گیرید و روز را روشن ساخت [تا در آن ببینید و به کار پردازید] همانا در آن برای گروهی که بشنوند نشانه‌هاست.

قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحٰنَهُ هُوَ الْغَنِيُّ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ إِنْ عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطٰنٍ بِهٰذَا أْتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

[مشرکان] گفتند: خدا فرزندی گرفت پاک و منزّه است او اوست بی‌نیاز او راست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است. نزد شما هیچ حجتی بر این [گفتار] نیست. آیا بر خدا چیزی می‌گویید که نمی‌دانید؟!

قُلْ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ

بگو: همانا کسانی که بر خدا دروغ می‌بندند رستگار نمی‌شوند.

مَتَّعُ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نَذِيقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ

آنها در این جهان برخوردار می‌دارند سپس بازگشتشان به ماست، آنگاه به سزای آنکه کفر می‌ورزیدند عذاب سخت به آنان بچشانیم.

وَأْتَلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يَتَقَوْمِ إِنْ كَانَ كَبْرَ
عَلَيْكُمْ مَقَامِي وَتَذَكِيرِي بِآيَاتِ اللَّهِ فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ
فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرَكُمْ
عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ أَقْضُوا إِلَيَّ وَلَا تُنظِرُونِ

و داستان نوح را برای آنان بخوان، هنگامی که به قوم خود
گفت: ای قوم من، اگر قیام من- دعوت من به خدا، یا مقام
پیامبری من- و یادآوری من به آیات خدا بر شما گران است،
من بر خدا توکل کردم، پس شما نیز کار خویش را فراهم و
استوار کنید و شریکان خود را [که با خدا انباز می‌گیرید]
گرد آورید تا کارتان بر شما پوشیده- یا مایه اندوه و
نگرانیتان- نباشد آنگاه [هر چه در دل دارید و بتوانید] در
باره من کار بندید و مهلتم مدهید.

پس اگر رویگردان شوید [بدانید که] من از شما مزدی
نمی‌خواهم. مزد من جز بر خدای نیست و فرمان یافته‌ام که
از گردن نهادگان و فرمانبرداران باشم.

فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ
وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ

پس او را دروغگو شمردند و ما او و کسانی را که در کشتی
با او بودند رهانیدیم و آنان را جانشین [پیشینیان] ساختیم
و کسانی را که آیات ما را دروغ پنداشتند غرق کردیم. پس
بنگر که سرانجام آن بیم‌داده‌شدگان چگونه بود.

فَكَذَّبُوهُ فَجَبَّيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلِكِ وَجَعَلْنَاهُمْ
خَلْفَ وَغَرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الْمُنذَرِينَ

سپس از پس او پیامبرانی به سوی قومشان فرستادیم پس
با حجت‌های روشن- معجزات- بدیشان آمدند- یا حجت‌های
روشن را بدیشان آوردند-، ولی آنان بر آن نبودند که
بدانچه از پیش دروغ شمردند ایمان آورند. اینچنین بر
دل‌های از حدگذرندگان مهر می‌نهمیم.

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ نَطْبَعُ
عَلَى قُلُوبِ الْمُعْتَدِينَ

سپس از پس ایشان موسی و هارون را با نشانه‌های خویش
به سوی فرعون و مهترانش فرستادیم پس گردنکشی
کردند و مردمی بزهکار بودند.

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُوسَى وَهَارُونَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ
بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ

پس چون حق- معجزات و نشانه‌های روشن- از نزد ما
بدیشان آمد، گفتند: هر آینه این جادویی است آشکار.

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ مُبِينٌ

موسی گفت: آیا حق را هنگامی که به شما آمد [جادو]
می‌گویید؟ آیا این جادوست و حال آنکه جادوگران پیروز و
رستگار نمی‌شوند؟

قَالَ مُوسَى أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ أَسِحْرٌ هَذَا وَلَا
يُفْلِحُ السَّاحِرُونَ

گفتند: آیا نزد ما آمده‌ای تا ما را از آنچه پدرانمان را بر آن
یافته‌ایم بگردانی و بزرگی در این سرزمین شما دو تن را
باشد؟ ما هرگز به شما ایمان نمی‌آوریم.

قَالُوا أَجِئْنَا لِنَتْلِفَتَنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ ءَابَاءَنَا وَتَكُونَ
لَكُمْ الْكِبْرِيَاءُ فِي الْأَرْضِ وَمَا نَحْنُ لَكُمْ بِمُؤْمِنِينَ

وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتُنُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ

و فرعون گفت: هر جادوگر دانا و کارآزموده را نزد من آورید.

چون جادوگران بیامدند موسی به آنها گفت: آنچه خواهید افکند بیفکنید.

۸۰ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُم مُوسَى أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ

پس چون [طنابها و چوبها] بیفکندند، موسی گفت: آنچه آوردید همه جادوست، همانا خداوند بزودی آن را باطل می‌کند، که خدا عمل تباهکاران را به سامان نمی‌آرد.

۸۱ فَلَمَّا أَلْقَوْا قَالَ مُوسَى مَا جِئْتُمْ بِهِ السَّحَرُ إِنَّ اللَّهَ سَيُبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ

و خدای با سخنان- حکم یا نهادهای- خود حق را ثابت و پایدار کند اگر چه بزهدکاران خوش ندارند.

۸۲ وَيُحِقُّ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ

پس به موسی جز فرزندان- ضعیفان و زبردستان- از قوم او ایمان نیاوردند آنهم با ترسی از فرعون و مهترانشان که [مبادا] شکنجه و عقوبتشان کند و همانا فرعون در زمین، سرکش و برتری‌جوی و از گزافکاران بود.

۸۳ فَمَا ءَامَنَ لِمُوسَىٰ إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِّن قَوْمِهِ عَلَىٰ خَوْفٍ مِّن فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَن يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ

و موسی گفت: ای قوم من، اگر به خدای ایمان آورده‌اید، پس بر او توکل کنید اگر مسلمانید- گردن نهاده‌اید-.

۸۴ وَقَالَ مُوسَىٰ يَقَوْمِ إِن كُنْتُمْ ءَامَنْتُمْ بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُّسْلِمِينَ

پس گفتند: بر خدا توکل کردیم پروردگارا، ما را مایه آزمون گروه ستمکاران- دستخوش شکنجه و آزار آنها- قرار مده.

۸۵ فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

و ما را به مهر و بخشایش خود از گروه کافران برهان.

۸۶ وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

و به موسی و برادرش وحی کردیم که برای قوم خود در مصر خانه‌هایی آماده سازید و خانه‌های خود را پرستشگاه- یا روبروی هم- قرار دهید و نماز را برپا دارید، و مؤمنان را مژده ده.

۸۷ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ أَن تَبَوَّءَا لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوتًا وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ

و موسی گفت: پروردگارا، همانا تو به فرعون و مهترانش در زندگی این جهان زیورها و مالها داده‌ای، پروردگارا، تا [بدان وسیله مردم را] از راه تو گمراه کنند خداوندا، مالشان را نابود کن و بر دلهاشان سخت بند نه که ایمان نیاورند تا عذاب دردناک را ببینند.

۸۸ وَقَالَ مُوسَىٰ رَبَّنَا إِنَّكَ ءَاتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَئَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّوا عَن سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

قَالَ قَدْ أُجِيبَت دَعْوَتُكُمْ فَاَسْتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَانِ سَبِيلَ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

وَجَوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ
بَغْيًا وَعَدُوًّا حَتَّى إِذَا أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ ءَأَمِنْتُ أَنَّهُو لَّا إِلَهَ
إِلَّا الَّذِي ءَأَمِنْتُ بِهِء بَنُو إِسْرَائِيلَ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ

ءَأَلْتَنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ

فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ ءَايَةً وَإِنَّ
كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ عَنِ ءَايَتِنَا لَغَافِلُونَ

وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مَبُوءًا صِدْقٍ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ
الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّى جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي
بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

فَإِن كُنْتَ فِي شَكِّ مِمَّا أَنزَلْنَا إِلَيْكَ فَسْئَلِ الَّذِينَ يُقْرَأُونَ
الْكِتَابَ مِن قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِن رَبِّكَ فَلَا
تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِءَايَاتِ اللَّهِ فَتَكُونُوا مِنَ
الْخَاسِرِينَ

إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ

وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ ءَايَةٍ حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

[خدای] گفت: دعای شما دو تن اجابت شد، پس استوار
باشید و هرگز از راه نادانان پیروی نکنید.

و فرزندان اسرائیل را از دریا گذرانیدیم، پس فرعون و
سپاهیانش از راه ستم و سرکشی و تجاوز، آنان را دنبال
کردند تا چون غرقاب او را بگرفت، گفت: ایمان آوردم که
خدایی نیست مگر آن که فرزندان اسرائیل به او ایمان
آوردند و من از گردن نهادگانم.

آیا اکنون؟! و حال آنکه پیش از این نافرمانی کردی و از
تباهکاران بودی.

پس امروز تن [بیجان] تو را بر بالا [ی ساحل] افکنیم- یا
رهایمی دهیم- تا پسینیانت را نشانه و عبرتی باشی، و هر
آینه بسیاری از مردم از نشانه‌های ما بی‌خبرند.

و هر آینه ما فرزندان اسرائیل را در جایگاهی درست و
نیکو جای دادیم و از چیزهای پاکیزه روزیشان کردیم، و
اختلاف نکردند تا آنکه آگاهی و دانش- دانش به حقانیت
قرآن و پیامبر اسلام- به آنان رسید. همانا پروردگار تو روز
رستاخیز در میان آنان در باره آنچه اختلاف می‌کردند داوری
خواهد کرد.

پس اگر در آنچه به تو فروفرستادیم شک داری، از آنها که
کتاب [آسمانی] پیش از تو را می‌خوانند بپرس- که
نشانه‌های حقانیت قرآن در آن کتابها هست- هر آینه حق
از سوی پروردگارت به تو آمد، پس از شکداران مباش.

و از کسانی مباش که آیات ما را دروغ پنداشتند، که از
زیانکاران خواهی شد.

همانا کسانی که سخن پروردگارت- وعده عذاب- بر آنان
سزا گشت ایمان نمی‌آورند،

گر چه هر نشانه و معجزه‌ای بدیشان آید، تا آنکه عذاب
دردناک را ببینند.

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرِيَّةٌ ءَامَنَتْ فَنَفَعَهَا إِيمَنُهَا إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ
لَمَّا ءَامَنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ ءَٰذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مِنَ فِي الْأَرْضِ كُلَّهُمْ جَمِيعًا أَفَأَنْتَ
تُكْرَهُ النَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُوْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَجْعَلُ الرَّجْسَ
عَلَىٰ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ

قُلِ أَنْظِرُوا مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ
وَالنَّذْرُ عَن قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ

فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلِهِمْ قُلِ
فَأَنْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ

ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا كَذَلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نُنَجِّ
الْمُؤْمِنِينَ

قُلِ يَأَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِّن دِينِي فَلَا أَعْبُدُ
الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ وَلَكِن أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي
يَتَوَفَّاكُم وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

وَأَنْ أَقِمَّ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

وَلَا تَدْعُ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِن
فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِّنَ الظَّالِمِينَ

پس چرا هیچ آبادی و شهری نبود که مردمش ایمان بیاورند
و ایمانشان سودشان دهد مگر قوم یونس، که چون ایمان
آوردند عذاب خواری و رسوایی را در زندگی این جهان از
آنان برداشتیم و آنان را تا هنگامی- تا زمان مرگشان-
برخوردار کردیم.

و اگر پروردگار تو می‌خواست هر آینه هر که در زمین است
همگی‌شان یکسره ایمان می‌آوردند، پس آیا تو مردم را به
ناخواه وامیداری تا مؤمن شوند؟

و هیچ کس را توان آن نیست که ایمان بیاورد مگر به
خواست خدا، و [خداوند] پلیدی- شک و تردید- را بر
کسانی می‌نهد که خرد را کار نمی‌بندند.

بگو: بنگرید که در آسمانها و زمین چه چیزهایی است و
نشانه‌ها و بیم‌دادنها- یا بیم‌کنندگان- گروهی را که ایمان
نمی‌آورند چه سود دهد؟- یا سود نمی‌دهد-.

پس آیا جز همانند روزگار کسانی را که پیش از آنها
گذشته‌اند انتظار می‌برند؟ بگو: منتظر باشید که من نیز با
شما از منتظرانم.

سپس فرستادگانمان و کسانی را که ایمان آورده‌اند
می‌رهانیم، بدین سان، از آن رو که بر ما سزاست، مؤمنان را
می‌رهانیم.

بگو: ای مردم، اگر از [درستی] دین من به شک اندرید،
پس [بدانید که] من آنان را که شما به جای خدا می‌پرستید
نمی‌پرستم بلکه خدایی را می‌پرستم که جان شما را
می‌ستاند و فرمان یافته‌ام که از مؤمنان [به آن خدا] باشم

و اینکه روی خود را برای دین حنیف- حق‌گرا و خالص یعنی
یکتاپرستی- فرادار و از مشرکان مباش.

و بجز خدا آنچه تو را سود ندارد و زیان نرساند مخوان، که
اگر کنی- بخوانی- آنگاه از ستمکاران باشی.

وَإِنْ يَمَسُّكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَأَصْبِرْ حَتَّىٰ يَحْكُمَ اللَّهُ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّ كِتَبٌ أَحْكَمَتْ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ

أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنَّنِي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ

وَأَنْ أَسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَتَاعًا حَسَنًا إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ

إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

أَلَا إِنَّهُمْ يَثْنُونَ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا مِنْهُ أَلَا حِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

آگاه باشید که آنان

و اگر خدا گزندى به تو رساند، آن را جز او هيچ بازبرنده‌اى نيست و اگر براى تو نيكي بخواهد، پس فضل او را هيچ بازگرداننده‌اى نيست، آن را به هر كس از بندگان خود بخواهد مى‌رساند، و اوست آمرزگار و مهربان.

بگو: اى مردم، اينك شما را حق- قرآن يا دين حق- از سوى پروردگارتان آمد، پس هر كه راه يابد جز اين نيست كه به سود خويشتن راه مى‌يابد و هر كه گمراه شود همانا به زبان خويش گمراه مى‌شود، و من بر شما نگاهبان نيستم.

و آنچه را كه به تو وحى مى‌شود پيروي كن، و شكيبايي كن تا خداى داوري كند و او بهترين داوران است.

الف، لام، را. [اين] كتابى است كه آيتهاى آن از نزد دانايى با حكمت و آگاه استوار و پايدار گشته- كه به كتابى ديگر منسوخ نشود- و آنگاه به تفصيل بيان شده است،

كه جز خداى را نپرستيد، كه من شما را از سوى او بيم‌كننده و نويددهنده‌ام،

و اينكه از پروردگارتان آمرزش بخواهيد و آنگاه به او باز گرديد تا شما را به بهره‌اى نيكو- زندگى نيك دنيا- تا سرآمدى نامبرده- پايان عمر مقدر- برخوردارى دهد، و به هر بافضيلتى فزونى [پاداش] او را ببخشد. و اگر روى بگردانيد، من بر شما از عذاب روزى بزرگ بيمناكم.

بازگشت شما به سوى خداست و او بر همه چيز تواناست.

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ
مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ

و هیچ جنبنده‌ای در زمین نیست مگر آنکه روزی او بر خداست و آنها را که در قرارگاه خویش‌اند- چون ماهی در دریا- و آنها را که در جایگاه موقت‌اند- چون پرنده در فضا و جنین در رحم- همه را می‌داند، همه در کتابی روشن- لوح محفوظ- هست.

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ۗ وَلَئِنْ قُلْتُمْ إِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ

و اوست آن [خدای] که آسمانها و زمین را در شش روز- شش دوران مراد از روز، مطلق وقت است خواه کوتاه یا بسیار دراز- بیافرید و عرش او بر آب بود، تا شما را بیازماید که کدامتان نیکوکارترید، و اگر بگویی که شما پس از مرگ برانگیخته می‌شوید هر آینه کسانی که کافر شدند گویند: این نیست مگر جادویی آشکار.

وَلَئِنْ أَخْرْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِلَىٰ أُمَّةٍ مَّعْدُودَةٍ لَيَقُولَنَّ مَا يَجِبُ سُهُ ۗ أَلَا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

و اگر عذاب را از آنان تا مدتی چند به تأخیر اندازیم، [به ریشخند] خواهند گفت: چه چیز آن را باز می‌دارد؟ آگاه باشید، روزی که آنان را فرارسد از آنها باز گردانده نشود و آنچه بدان ریشخند می‌کردند آنان را فراگیرد.

وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ لَيَكْفُرُ

و اگر آدمی را مهر و بخشایشی از سوی خویش بچشانیم و سپس آن را از او باز گیریم هر آینه نومید و ناسپاس خواهد شد.

وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ نِعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَاءٍ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي ۗ إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ

و اگر او را پس از گزندگی که به وی رسیده باشد نعمت و را حتی بچشانیم خواهد گفت: بدبها و ناگواربها از من برفت همانا او شادمان و خودستای است

إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

مگر آنان که شکیبایی ورزیدند و کارهای نیک و شایسته کردند، که آنان را آمرزش و مزدی بزرگ است.

فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَضَائِقٌ بِهِ ۗ صَدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ ۗ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ

پس شاید از اینکه [کافران مکه] می‌گویند: چرا گنجی بر او فرونیامده یا فرشته‌ای با او نیامده، برخی از آنچه را به تو وحی می‌شود فروگذاری و سینه‌ات از آن تنگ شود جز این نیست که تو بیم‌دهنده‌ای، و خدا بر هر چیز نگاهبان است.

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوْرٍ مِّثْلِهِ مُفْتَرِيَاتٍ
وَادْعُوا مَنْ اسْتَطَعْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

بلکه می‌گویند که این [قرآن] را خود بافته است بگو: اگر راستگویید شما هم ده سوره بر بافته مانند این بیارید و هر که را جز خدا توانید [به باری] بخوانید

پس اگر [آن یاوران،] شما را پاسخ ندهند، بدانید که جز این نیست که [این قرآن] از دانش خدا فروآمده، و اینکه جز او خدایی نیست پس آیا شما مسلمان- گردن‌نهاد- اید؟

هر که زندگانی این جهان و آرایش آن را خواهد، در این جهان [پاداش] کارهایشان را بدیشان تمام بدهیم و آنان در آن- زندگی دنیا- کم داده نشوند

اینانند که در آن جهان جز آتش دوزخ ندارند، و آنچه در دنیا کرده‌اند ناچیز و بی‌بر شده و آنچه می‌کردند تباه و نابود است.

پس آیا کسی که بر حجتی روشن از جانب پروردگار خویش است- یعنی رسول خدا

و کیست ستمکارتر از آن که بر خدا دروغ می‌بافد؟ اینان را بر خدایشان بگذرانند و گواهان گویند: اینها ایند که بر خدای خود دروغ بافتند. هان که لعنت خدا بر ستمکاران باد،

آنان که [مردم را] از راه خدا باز می‌دارند و آن را کج می‌خواهند- از آن عیب می‌گیرند و آن را به کجی و انحراف از راستی وصف می‌کنند-، و به سرای واپسین کافرنند.

۱۴

فَالَمْ يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا أُنزِلَ بِعِلْمِ اللَّهِ وَأَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

۱۵

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ

۱۶

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبِطُلَّ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۱۷

أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ وَمِنْ قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنَ الْأَحْزَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ إِنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ

۱۸

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أُولَئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ

۱۹

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ

أُولَئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ
دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ يُضَعَّفُ لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا
يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ

أُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ

لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْأَخْسَرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَخْبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ
أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَىٰ وَالْأَصْمَىٰ وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ
يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِذْ قَالَ لِقَوْمِ رَبِّي
إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ ۗ إِنَِّّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمِ
الْقِيَامِ

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا نَرَاكَ إِلَّا بَشَرًا
مِثْلَنَا وَمَا نَرَاكَ أَتْبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا بِادِّئِ الرَّأْيِ
وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ

قَالَ يَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَعَآتَنِي رَحْمَةٌ
مِّنْ عِنْدِهِ فَعَمِيَتْ عَلَيْكُمْ أَنْزَلْنَا مُوَاهِبًا وَآتَيْنَا لَهَا
كَرِهُونَ

اینان در زمین ناتوان‌کننده [خدای از عذاب خود] نیستند و آنان را بجز خدا دوستان و سرپرستانی نیست، عذابشان دو چندان شود، که نه می‌توانستند [حق را] بشنوند و نه می‌دیدند.

اینانند که خویشتن را زیان زدند- خود را به هلاکت انداختند- و آنچه به دروغ می‌بافتند از آنها گم شد.

ناگزیر آنها در آن جهان از همه زیانکارترند.

همانا کسانی که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند و به پروردگار خویش دل نهادند، آنان بهشتیانند [و] در آن جاویدانند.

داستان این دو گروه داستان کور و کر و بینا و شنواست، آیا داستان این دو همسان است؟ [هرگز!] پس آیا یاد نمی‌کنند و پند نمی‌گیرند؟

و هر آینه نوح را به سوی قومش فرستادیم که: من شما را بیم‌دهنده‌ای آشکارم

که جز خدای یکتا را می‌پرستید، که من بر شما از عذاب روزی دردناک بیمناکم.

معتبران قوم او که کفر می‌ورزیدند گفتند: ما تو را جز بشری مانند خود نمی‌بینیم، و نمی‌بینیم که جز فرومایگان ما در ابتدای نظر- یعنی بی‌تفکر و تأمل- از تو پیروی کرده باشند، و برای شما هیچ برتری بر خود نمی‌بینیم، بلکه شما را دروغگو می‌پنداریم.

[نوح] گفت: ای قوم من، مرا گویند که اگر بر حجتی از پروردگارم باشم- یعنی معجزات آورم- و مرا از جانب خویش رحمتی- علم و کتاب- داده باشد که بر شما پوشیده گردیده است آیا [می‌توانیم] شما را به [پذیرفتن] آن وادار کنیم و حال آنکه آن را خوش ندارید؟

وَيَقَوْمٍ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَمَا
أَنَا بِطَارِدِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّهُمْ مُلَقُوا رَبِّهِمْ وَلَكِنِّي أَرِنُكُمْ
قَوْمًا تَجْهَلُونَ

وَيَقَوْمٍ مَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتُهُمْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا
أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي أَعْيُنُكُمْ لَنْ
يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا ۖ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ إِنِّي إِذًا لَمِنَ
الظَّالِمِينَ

قَالُوا يَنْوُحُ قَدْ جَدَلْنَا فَاكْثَرْتَ جِدَلْنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا
إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيَكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ

وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ
اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَبَهُ ۗ قُلْ إِنْ أَفْتَرَيْتُهُ فَعَلَىٰ إِجْرَامِي وَأَنَا
بَرِيءٌ مِّمَّا تُجْرِمُونَ

وَأُوْحِيَ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا مَنْ قَدْ ءَامَنَ
فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

وَأَصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحِّينَا وَلَا تَخْطِبْنِي فِي الَّذِينَ
ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّعْرَقُونَ

و ای قوم من، در برابر آن- رساندن پیامهای خداوند- از شما مالی نمی‌خواهم و مزد من جز بر خدای نیست، و کسانی را که ایمان آورده‌اند از خود نمی‌رانم، که آنان دیدارکننده پروردگار خویشند- به معاد ایمان دارند- و لیکن شما را گروهی نادان و نابخرد می‌بینم.

و ای قوم من، اگر آنان را برانم چه کسی مرا در برابر خدا یاری خواهد داد؟ پس آیا به یاد نمی‌آرید و پند نمی‌گیرید؟

و به شما نمی‌گویم که گنجهای خدا نزد من است و من غیب نمی‌دانم و نمی‌گویم من فرشته‌ام و در باره کسانی که چشمهای شما آنان را خوار می‌نگرد نمی‌گویم که خداوند هرگز به آنان نیکی نمی‌دهد- خدا به آنچه در دل‌های ایشان است داناتر است- که آنگاه از ستمکاران باشم.

گفتند: ای نوح، براستی با ما جدال کردی و بسیار هم جدال کردی، پس اگر راست می‌گویی آنچه ما را وعده همی‌دهی بیار- یعنی عذاب را-.

گفت: بی‌گمان خداوند اگر بخواهد آن را به شما می‌آورد و شما ناتوان‌کننده [او از عذاب‌کردن] نیستید.

و اگر بخواهم شما را اندرز دهم، اندرز دادنم شما را سود ندهد اگر خدای بخواهد که شما را [به کفرتان عقوبت کند و] به راه هلاکت افکند، اوست پروردگار شما و به او بازگردانده می‌شوید.

بلکه می‌گویند که این [قرآن] را برباخته است بگو: اگر من آن را بر بافته باشم بزهدکاری من بر عهده خودم است، و من از بزهدکاری شما بیزارم.

و به نوح وحی شد که از قوم تو جز آنان که ایمان آورده‌اند دیگر کسی ایمان نخواهد آورد. بنابراین از آنچه می‌کردند اندوه مبر.

و کشتی را زیر نظر ما و به وحی- راهنمایی- ما بساز و در باره کسانی که ستم کردند با من سخن مگو، که آنها غرق‌شدگانند.

وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ وَكَلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا
مِنْهُ قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا
تَسْخَرُونَ

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ
عَذَابٌ مُّقِيمٌ

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا مِنْ كُلِّ
زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ ءَامَنَ
وَمَا ءَامَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ

وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرِبَهَا وَمُرسَلَهَا إِنَّ رَبِّي لَعَفُورٌ
رَّحِيمٌ

وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَىٰ نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ
فِي مَعْزِلٍ يَا بُنَيَّ ارْكَب مَعَنَا وَلَا تَكُن مَعَ الْكَافِرِينَ

قَالَ سَآوِيَ إِلَىٰ جِبَلٍ يَْعَصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ
الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ
مِنَ الْمُعْرَقِينَ

وَقِيلَ يَا رَأْسُ أَبْلِعِي مَاءَكَ وَيَسْمَأُ أَقْلِعِي وَغِيضَ الْمَاءِ
وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَأَسْتَوَتْ عَلَىٰ الْجُودِيِّ وَقِيلَ بُعْدًا لِلْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ

وَنَادَىٰ نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ
الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ

و [نوح] کشتی را می‌ساخت و هر گاه گروهی از قومش بر او
می‌گذشتند مسخره‌اش می‌کردند. وی گفت: اگر ما را
مسخره می‌کنید، ما نیز شما را مسخره خواهیم کرد چنانکه
شما ما را مسخره می‌کنید

پس بزودی خواهید دانست که کیست آن که عذابی بدو
رسد که وی را رسوا و خوار کند و عذابی پاینده بر او فرود
آید.

تا آنگاه که فرمان ما آمد و [آب از] آن تنور جوشید- که
نشانه عذاب بود- گفتیم: از هر جنسی یک جفت- نر و ماده
- و خاندان خود را- مگر آن کس- همسر و فرزندت- که
سخن بر [هلاکت] او از پیش رفته است- و هر کس را که
ایمان آورده در آن

و گفت: در آن سوار شوید، که رفتن و ایستادنش به نام
خداست، همانا پروردگار من آمرزگار و مهربان است.

و آن

گفت: بزودی به کوهی پناه می‌برم که مرا از آب نگاه دارد.
[نوح] گفت: امروز از فرمان- عذاب- خدای هیچ
نگهدارنده‌ای نیست مگر آن که [خدا] بر او رحم آرد. و موج
میان آن دو جدایی افکند، پس از غرق‌شدگان گشت.

و گفته شد: ای زمین آب خود فروبر و ای آسمان [از
باریدن] باز ایست و آب کاسته گشت- فرورفت- و کار
گزارده شد و [کشتی] بر [کوه] جودی آرام گرفت، و گفته
شد: گروه ستمکاران را لعنت باد.

و نوح پروردگار خود را بخواند و گفت: پروردگارا، پسر من از
خاندان من است و همانا وعده تو راست است- که خاندانم
را رهایی می‌بخشی- و تو داورترین داورانی.

قَالَ يٰنُوْحُ اِنَّهُ لَيْسَ مِنْ اَهْلِكَ اِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرٌ صٰلِحٍ
فَلَا تَسْئَلِنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ اِنِّيْ اَعِظُكَ اَنْ تَكُوْنَ
مِنَ الْجٰهِلِيْنَ

[خدای] گفت: ای نوح، او از خاندان تو- خاندان نبوت- نیست، او [را] کرداری ناشایسته است پس چیزی را که بدان دانش نداری از من مخواه من تو را پند می‌دهم که مبادا از نابخردان باشی.

قَالَ رَبِّ اِنِّيْ اَعُوْذُ بِكَ اَنْ اَسْئَلَكَ مَا لَيْسَ لِيْ بِهِ عِلْمٌ
وَ اِلَّا تَغْفِرْ لِيْ وَ تَرْحَمْنِيْ اَكُنْ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ

گفت: پروردگارا، من به تو پناه می‌برم از اینکه چیزی از تو بخواهم که مرا بدان دانشی نیست. و اگر مرا نیامرزی و بر من نبخشایی از زیانکاران باشم.

قِيْلَ يٰنُوْحُ اٰهْبِطْ بِسَلٰمٍ مِّنَّا وَ بَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَ عَلٰى اٰمُرٍ
مِّمَّنْ مَّعَكَ وَاْمُرٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُمْ مِّنَّا عَذَابٌ اَلِيْمٌ

گفته شد: ای نوح، [از کشتی] فرودآی با سلامت و برکتهایی از ما بر تو و بر گروه‌هایی از آنان که با تو هستند، و گروه‌هایی هستند که برخوردارشان خواهیم ساخت سپس عذاب دردناک از ما به آنها خواهد رسید.

تِلْكَ مِنْ اَنْبِآءِ الْغَيْبِ نُوْحِيْهَا اِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا اَنْتَ
وَ لَا قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ هٰذَا فَاَصْبِرْ اِنَّ الْعٰقِبَةَ لِلْمُتَّقِيْنَ

[ای رسول ما،] این از خبرهای غیب است که به تو وحی می‌کنیم، که پیش از این نه تو آنها را می‌دانستی و نه قوم تو پس شکیبایی ورز، که سرانجام [نیک] از آن پرهیزگاران است.

وَ اِلٰى عَادٍ اٰخَاهُمْ هُوْدًا قَالَ يٰقَوْمِ اَعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ
اِلٰهٍ غَيْرُهُ وَاَنْتُمْ اِلَّا مُفْتَرُوْنَ

و به سوی قوم عاد برادرشان هود را [فرستادیم]. گفت: ای قوم من، تنها خدای یکتا را بپرستید، شما را جز او خدایی نیست شما جز دروغبافانی نیستید- که بر خدا به گرفتن شریک دروغ می‌بندید-.

يٰقَوْمِ لَا اَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا اِنِ اَجْرِيْ اِلَّا عَلَى الَّذِي
فَطَرَنِيْ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ

ای قوم من، از شما مزدی بر آن- رسالت- نمی‌خواهم مزد من نیست مگر بر آن کس که مرا آفریده است، آیا خرد را کار نمی‌بندید؟

وَ يٰقَوْمِ اَسْتَغْفِرُوْا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوْا اِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمٰوٰتَ
عَلَيْكُمْ مِّدْرَارًا وَ يَزِدْكُمْ قُوَّةً اِلٰى قُوَّتِكُمْ وَ لَا تَتَوَلَّوْا
مُجْرِمِيْنَ

و ای قوم من، از پروردگارتان آمرزش بخواهید آنگاه به او باز گردید- توبه کنید- تا باران را بر شما پیاپی و فراوان فرستد، و نیرویی بر نیرویتان بیفزاید، و بزهکارانه پشت مکنید و روی مگردانید.

قَالُوْا يٰهُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَ مَا نَحْنُ بِتَارِكِيْ ءَالِهَتِنَا عَن
قَوْلِكَ وَ مَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِيْنَ

گفتند: ای هود، ما را دلیلی روشن- که مورد قبول ما باشد - نیاوردی، و ما به گفتار تو از خدایانمان دست بردار نیستیم و ما به تو نخواهیم گروید

إِنْ نَقُولُ إِلَّا أَعْتَرْنَاكَ بِبَعْضِ آيَاتِنَا بِسُوءِ قَوْلِ إِيَّايَ أَشْهَدُ
اللَّهُ وَأَشْهَدُوا أَنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ

مِنْ دُونِهِ فَكَيْدُونِي جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنظِرُونَ

إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ
أَخِذُهَا بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ
وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّونَهُ شَيْئًا إِنَّ رَبِّي
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا
وَنَجَّيْنَاهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ

وَتِلْكَ عَادٌ جَحَدُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُ وَاتَّبَعُوا
أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ

وَأُتْبِعُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلا إِنَّ عَادًا
كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلا بُعْدًا لِّعَادٍ قَوْمِ هُودٍ

وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ
مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ هُوَ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا
فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تَوَبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُّحِيبٌ

قَالُوا يَصْلِحُ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَذَا أَتَنْهَانَا أَنْ
نَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَإِنَّا لَفِي شَكِّ مِمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ
مُرِيبٌ

و جز این نمی‌گوییم که برخی از خدایان ما به تو گزند
رسانده‌اند- یعنی دیوانه شده‌ای که می‌گویی خدا یکی است
- [هود] گفت: خدای را گواه می‌گیرم و شما نیز گواه
باشید که من از آنچه [برای او] انباز می‌گیرید بیزارم

از غیر او- خدای یگانه-، پس همگی در باره من
چاره‌اندیشی و بدسگالی کنید و مهلتم مدهید

من بر خدای یکتا، پروردگار من و پروردگار شما، توکل کردم
هیچ جنبنده‌ای نیست مگر آنکه او گیرنده موی پیشانی
اوست- در حیطة قدرت و فرمانروایی خداست- همانا
پروردگار من بر راه راست است.

پس اگر روی بگردانید براستی آنچه را به آن به سوی شما
فرستاده شده‌ام به شما رسانیدم و پروردگارم قومی غیر
شما را جانشین [شما] می‌کند، و شما هیچ زبانی به او
نمی‌رسانید همانا پروردگار من بر همه چیز نگاهبان است.

و چون فرمان ما- عذاب- بیامد هود و کسانی را که با او
ایمان آوردند به مهر و بخشایش خویش رسانیدیم، و ایشان
را از عذابی سخت و دشوار رهایی دادیم.

این قوم عاد بودند که نشانه‌های پروردگارشان را انکار
کردند و پیامبران او را نافرمانی نمودند و فرمان هر
گردنکش ستیزه‌گری را پیروی کردند.

و در این جهان و در روز رستاخیز در پی آنان نفرینی روانه
شود آگاه باشید که عادیان به پروردگارشان کافر شدند.
هان! دوری [از رحمت خدا] بر عادیان، قوم هود، باد!

و به قوم ثمود برادرشان صالح را [فرستادیم]. گفت: ای
قوم من، خدای یکتا را بپرستید، شما را جز او خدایی نیست
او شما را از زمین آفرید و شما را در آن زندگانی داد- یا
شما را به آبادانی آن واداشت- پس، از او آمرزش بخواهید
و آنگاه به سوی او بازگردید، که پروردگار من نزدیک است
و پاسخ دهنده.

گفتند: ای صالح، پیش از این تو در میان ما مایه امیدواری
بودی آیا ما را از اینکه آنچه را پدرانمان می‌پرستیدند
بپرستیم باز می‌داری؟! همانا از آنچه ما را بدان می‌خوانی
سخت به شک اندریم.

قَالَ يَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيْنَةٍ مِّن رَّبِّي وَعَآءَتْنِي مِنْهُ
رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ ۗ فَمَا تَزِيدُونِي
غَيْرَ تَخْسِيرٍ

وَيَقَوْمِ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ ۖ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي
أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ

فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ۖ ذَٰلِكَ وَعَدُّ غَيْرِ
مَكْذُوبٍ

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحًا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ
مِّنَّا وَمِن خِزْيِ يَوْمِئِذٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ

وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَرِهِمْ جَاثِمِينَ

كَأَن لَّمْ يَعْنُوا فِيهَا آلَا إِنْ تَمُودًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ ۗ أَلَا بُعْدًا
لِّثَمُودَ

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلْنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ قَالُوا سَلَامًا ۗ قَالَ
سَلَامٌ ۗ فَمَا لَبِثَ أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيذٍ

فَلَمَّا رَأَىٰ أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَأَوْجَسَ مِنْهُمْ
خِيفَةً ۗ قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ لُّوطٍ

وَأَمْرَأَتُهُ قَائِمَةٌ فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ وَمِنْ وَرَاءِ
إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ

گفت: ای قوم من، مرا گویند که اگر بر حجتی روشن از پروردگار خویش باشم و مرا از نزد خود رحمتی داده باشد، اکنون اگر او را نافرمانی کنم چه کسی مرا در برابر خدا یاری می‌کند؟ پس شما مرا جز زیانکاری نمی‌افزایید.

و ای قوم من، این ماده‌شتر خدا برای شما نشانه‌ای است، پس واگذاریدش تا در زمین خدا بخورد، و گزندی به او مرسانید که شما را عذابی نزدیک بگیرد.

پس آن را پی کردند- دست و پا بردند و کشتند- پس [صالح] گفت: سه روز در خانه‌هاتان- یا در شهرتان- برخوردار شوید این وعده‌ای است که دروغ نیست.

پس چون فرمان ما آمد صالح و کسانی را که با او ایمان آوردند به مهر و بخشایشی از خود، [از عذاب] و از رسوایی و خواری آن روز رهانیدیم، که پروردگار تو نیرومند و توانای بی‌همتا است.

و کسانی را که ستم کردند صیحه- بانگ کشنده آسمانی- فروگرفت، پس در خانه‌های خود بر روی در افتادند- مردند -

چنانکه گویی هرگز در آنجا نبودند آگاه باشید که قوم ثمود به خدای خود کافر شدند. هان که ثمود را دوری [از رحمت پروردگار] باد!

و هر آینه فرستادگان ما- فرشتگان- ابراهیم را مژده- به داشتن پسر- آورده، سلام گفتند گفت: سلام، و بی‌درنگ گوساله‌ای بریان آورد.

پس چون دید که دستشان به آن نمی‌رسد، آنان را ناشناخت و بیگانه شمرد و از آنها بیمی به دل گرفت. گفتند: مترس که ما به قوم لوط فرستاده شده ایم.

و زن او ایستاده بود، خندید پس او را به اسحاق و از پس اسحاق به یعقوب مژده دادیم.

قَالَتْ يَوَيْلَتِي ءَأَلِدُ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَذَا بَعْلِي شَيْخًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ

قَالُوا أَتَعْجَبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحِمْتُ اللَّهَ وَبَرَكَتُهُ وَعَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ حَمِيدٌ مَحْمُودٌ

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَى يُجْدِلُنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُنِيبٌ

يَتَابِرْهِيمُ أُعْرِضْ عَنْ هَذَا إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ آتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ

وَجَاءَهُمْ قَوْمُهُمْ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ قَالَ يَقَوْمِ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَخْزُونِ فِي ضَيْفِي أَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ

قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكِ مِنْ حَقِّ وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ

قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةٌ أَوْ آوَى إِلَىٰ رُكْنٍ شَدِيدٍ

قَالُوا يَلُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُوا إِلَيْكَ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَمْرَاتَكَ إِنَّهُ وَمُصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ

گفت: وای بر من، آیا می‌زایم و حال آنکه من پیرزنی هستم و این شوهرم پیر است؟! براستی این چیزی شگفت‌انگیز است!

گفتند: آیا از کار خدا شگفتی می‌نمایی و حال آنکه مهر و بخشایش خدا و برکات او بر شما خاندان است؟ براستی او ستوده و بزرگوار است.

پس چون آن ترس از ابراهیم برفت و او را مژدگان رسید، در باره قوم لوط با ما به گفت‌وگو- درخواست برداشتن عذاب- پرداخت.

هر آینه ابراهیم بردبار و بسیار آهکشنده و بازآینده [به درگاه ما] بود.

ای ابراهیم، از این [سخن] بگرد، که فرمان پروردگارت پیامده، و همانا بر آنان عذابی برگشت‌ناپذیر آمدنی است.

و چون فرستادگان ما- فرشتگان- نزد لوط آمدند به [آمدن] آنها اندوهگین شد و در کارشان در تنگنا ماند و گفت: این روزی سخت و سهمگین است.

و قومش شتابان به سوی او آمدند، و پیش از آن کارهای بد و زشت می‌کردند. گفت: ای قوم من، این دختران من- که می‌توانید با آنها ازدواج کنید- آنها برای شما پاکیزه‌ترند پس، از خدا بترسید و مرا در [روی] مهمانانم رسوا و شرمسار مکنید آیا در میان شما مردی خردمند و راه‌یافته نیست؟

گفتند: تو خود می‌دانی که ما را به دختران تو حقی- رغبت و نیازی- نیست، و تو خود می‌دانی که ما چه می‌خواهیم.

گفت: کاش در برابر شما نیرویی می‌داشتم یا می‌توانستم به تکیه‌گاهی استوار- مانند قوم و عشیره برای یاری‌گرفتن- پناه ببرم- تا شما را از مهمانان خود دفع کنم-.

[فرشتگان] گفتند: ای لوط، ما فرستادگان پروردگار توایم، آنها هرگز به تو دست نیابند پس خاندان خود را در پاسی از شب بیرون بر، هیچ یک از شما به واپس ننگرد- به شتاب بیرون روید-، مگر زنت را که بدو آن رسد که به آنان خواهد رسید. وعده‌گاه آنها بامداد است، آیا بامداد نزدیک نیست؟

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَلَيْهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا
حِجَارَةً مِّن سَجِيلٍ مَّنْضُودٍ

مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بَبَعِيدٍ

وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ
مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ وَلَا تَتَّبِعُوا الْمَكِّيَالَ وَالْمِيزَانَ إِنِّي أَرَبُّكُمْ
بِخَيْرٍ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ

وَيَقَوْمِ أَوْفُوا الْمَكِّيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا
النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

بَقِيَّتُ اللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ
بِخَفِيضٍ

قَالُوا يَشْعَيْبُ أَصَلَوْتِكَ تَأْمُرُكَ أَنْ تَتْرَكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا
أَوْ أَنْ نَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ

قَالَ يَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيْتَةٍ مِّن رَّبِّي وَرَزَقَنِي مِنْهُ
رِزْقًا حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَنْهُ
إِن أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ

پس چون فرمان ما- عذاب- بیامد آنجا را زیر و زبر کردیم و
بر آن [دیوار] بارانی از سنگ گل بر هم نشسته- کلوخ-
باریدیم،

[سنگهایی] نشان کرده نزد پروردگارت، و آن از ستمکاران
دور نیست.

و به [اهل] مدین برادرشان شعیب را [فرستادیم]. گفت:
ای قوم من، خدای یکتا را بپرستید، شما را جز او خدایی
نیست و پیمانہ و ترازو را مکاهید. من شما را در خوشی و
آسایش می‌بینم و بر شما از عذاب روزی فراگیر می‌ترسم.

و ای قوم من، پیمانہ و ترازو را به انصاف و داد، تمام دهید
و از مردم چیزهایشان- کالیشان- را مکاهید و در زمین به
تباہکاری مکوشید.

اگر ایمان دارید، باقی گذاشته خدای [از حلال]- آن مال
اندک که پس از تمام دادن پیمانہ و ترازو، خدا به شما
ارزانی دارد- برای شما بهتر است و من بر شما نگهبان
نیستم.

گفتند: ای شعیب، آیا نمازت به تو فرمان می‌دهد که ما آنچه
را پدرانمان می پرستیدند واگذاریم یا اینکه در مالهای
خویش نه آن کنیم که می‌خواهیم؟ تو که بردبار و خردمندی
راه‌یافته‌ای!

گفت: ای قوم من، مرا گویند اگر من بر حجت و دلیلی روشن
از پروردگارم باشم و او مرا روزی نیکو- نبوت- داده باشد
[آیا دعوت من نابخردانه است؟] و من نمی‌خواهم در آنچه
شما را از آن باز می‌دارم با شما مخالفت کنم- شما را باز
دارم و خود مرتکب آن شوم- جز اصلاح [کارتان] چندان که
بتوانم نمی خواهم، و توفیق من جز به [فضل و خواست]
خداوند نیست بر او توکل کردم و به او باز می‌گردم.

وَيَقَوْمٍ لَا يُجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَ
قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمَ لُوطٍ مِّنْكُمْ
بِعِيدٍ

و ای قوم من، مخالفت با من شما را بر آن ندارد [که کاری
کنید] که به شما آن رسد که به قوم نوح یا قوم هود یا قوم
صالح رسید، و قوم لوط از شما دور نیستند.

وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ

و از پروردگارتان آمرزش بخواهید و آنگاه به او بازگردید-
توبه کنید-، که پروردگار من مهربان و دوستدار [تائبان]
است.

قَالُوا يَشْعِيبُ مَا نَفَقَهُ كَثِيرًا مِّمَّا تَقُولُ وَإِنَّا لَنَرُكَ فِينَا
ضَعِيفًا وَّلَا رَهْطًا لَّرَجْمَتِكَ وَّمَا أَنْتَ عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ

گفتند: ای شعیب، بسیاری از آنچه را که گویی در نمی‌یابیم
و هر آینه تو را در میان خود ناتوان می‌بینیم، و اگر کسان و
خویشانت نبودند سنگسارت می‌کردیم و تو نزد ما توانمند-
یا گرامی- نیستی.

قَالَ يَقَوْمِ أَرْهَطِي أَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَاتَّخَذْتُمُوهُ
وَرَاءَكُمْ ظَهْرِيًّا إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ

گفت: ای قوم من، آیا کسان و خویشان من، نزد شما از خدا
توانمندتر- یا گرامی‌تر- اند؟! و او

وَيَقَوْمِ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَمِلٌ سَوْفَ تَعْلَمُونَ
مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُجْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَاذِبٌ وَّارْتَقِبُوا إِنِّي
مَعَكُمْ رَقِيبٌ

و ای قوم من، شما بر جای خود- آنچه توانید یا به روش خود
- عمل کنید، من نیز عمل‌کننده‌ام بزودی خواهید دانست
که کیست آن که به او عذابی رسد که او را رسوا و خوار
کند و کیست آن که دروغ‌گوست و چشم به راه باشید که
من نیز با شما چشم به راهم.

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا وَّالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ
مِّنَّا وَاخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَرِهِمْ
جَاثِمِينَ

و چون فرمان ما- عذاب- بیامد، شعیب و کسانی را که با او
ایمان آوردند به مهر و بخشایش خود رهایی‌دیدیم و آنان را که
ستم کردند صیحه- بانگ کشنده آسمانی- بگرفت، پس در
خانه‌های خویش به روی در افتادند- مردند-

كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا ۗ أَلَا بُعْدًا لِّمَدْيِنَ كَمَا بَعَدَتِ ثَمُودُ

چنانکه گویی هرگز در آنجا نبودند، همان که نابودی و تباهی
باد اهل مدین را، چنانکه ثمود نابود شدند.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ

و هر آینه موسی را با نشانه‌های خود و حجتی روشن
فرستادیم،

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۚ فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ ۗ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ
بِرَشِيدٍ

به سوی فرعون و مهترانش، پس اینان فرمان فرعون را
پیروی کردند و حال آنکه فرمان فرعون بر راه راست نبود.

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَبِئْسَ الْوَرْدُ
الْمَوْرُودُ

در روز رستاخیز قوم خویش را پیشوا شود و آنها را به آتش دوزخ در آورد، و بد در آمدن جایی است.

وَأَتَّبِعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ بئسَ الرَّفْدُ الْمَرْفُودُ

و در پی آنان در این جهان و در روز رستاخیز نفرینی روانه شود، [و] بد بخششی است که به آنها بخشند.

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْفُرَى نَفْصُهُ عَلَيْكَ مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ

این از خبرهای آن آبادیها و شهرهاست که بر تو بر می‌گوئیم، برخی از آنها برجا و برپاست و برخی درویده [و ویران].

وَمَا ظَلَمْنَهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ
ءَالِهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ
أَمْرُ رَبِّكَ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبِيبٍ

و ما بر آنها ستم نکردیم بلکه آنها بر خویشان ستم کردند پس خدایانشان، که به جای خدای یکتا می‌خواندند، آنگاه که فرمان پروردگارت- عذاب- بیامد برایشان هیچ سودی نداشتند و آنان را جز هلاکت و تباهی نیفزودند.

وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْفُرَى وَهِيَ ظَلِيمَةٌ إِنَّ أَخْذَهُ
الْإِيمُ شَدِيدٌ

و اینچنین است گرفتن پروردگار تو آنگاه که [مردم] آبادیها و شهرها را که ستمکار بودند گرفت همانا گرفتن او دردناک و سخت است.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ ذَلِكَ يَوْمٌ
مَجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ وَذَلِكَ يَوْمٌ مَشْهُودٌ

هر آینه در این [سرگذشتها] نشانه‌ای و عبرتی است برای کسی که از عذاب آن جهان بترسد. آن، روزی است که مردم را برای آن فراهم آرند و آن، روز حضور همگان است.

وَمَا نُؤَخِّرُهُ إِلَّا لِأَجَلٍ مَّعْدُودٍ

و آن را واپس نمی‌داریم مگر تا مدتی بر شمرده- معین-.

يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ

روزی که [آن مدت] فرا رسد هیچ کس جز به اذن او سخن نگوید، پس برخی از آنان بدبخت باشند و برخی نیک‌بخت.

فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَمِنَ النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ

اما کسانی که بدبخت شدند در آتشند، که در آنجا ناله‌ای زار و فریادی چون بانگ خران- دم و بازدمی با آه و ناله و فریاد و اندوه- دارند،

خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ
رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ

تا آسمانها و زمین هست در آنجا جاویدانند مگر آنکه پروردگار تو خواهد، که پروردگارت هر چه خواهد می‌کند.

وَأَمَّا الَّذِينَ سَعِدُوا فَمِنَ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ
السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءٌ غَيْرَ مَجْدُودٍ

و اما کسانی که نیک‌بخت شوند پس در بهشت جاویدانند تا آسمانها و زمین هست مگر آنکه پروردگار تو خواهد، بخششی همیشگی و نابریده.

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا
يَعْبُدُ ءَابَاؤُهُمْ مِّن قَبْلُ وَإِنَّا لَمُوفُونَ نَصِيبَهُمْ غَيْرَ
مَنْقُوصٍ

پس، از آنچه آنان می‌پرستند در گمان مباش نمی‌پرستند
مگر همان گونه که پدرانشان از پیش می‌پرستیدند و ما
بهره آنان را تمام و بی‌کم و کاست بدیشان می‌دهیم.

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكِّ مِّنْهُ
مُرِيبٍ

و هر آینه به موسی کتاب دادیم، پس در آن اختلاف پدید
آمد. و اگر از پروردگار تو سخنی [به تأخیر عذاب] از پیش
نرفته بود، هر آینه میانشان داوری شده بود، و همانا آنان
در باره آن سخت در شک‌اند.

وَإِنَّ كَلَّا لَمَّا لِيُوفِيَنَّهُمْ رَبُّكَ أَعْمَلَهُمْ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ
خَبِيرٌ

و پروردگار تو هر آینه [پاداش] کارهای همه آنان را تمام
می‌دهد، که او به آنچه می‌کنند آگاه است.

فَأَسْتَقِمْ كَمَا أَمَرْتُ وَمَن تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

پس چنانکه فرمان یافته‌ای استوار و پایدار باش، و [نیز]
آنان که با تو توبه کرده‌اند- یعنی مؤمنانی که با تو به درگاه
خدا روی آورده‌اند یا از شرک و کفر بازگشته و ایمان
آورده‌اند- و سرکشی مکنید که او بدانچه می‌کنید بیناست.

وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم
مِّن دُونِ اللَّهِ مِن أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ

و به کسانی که ستم کردند مگرایید- به آنان پشتگرم
مشوید- که آنگاه آتش دوزخ به شما هم خواهد رسید
برای شما جز خدا هیچ دوست و سرپرستی نباشد و آنگاه
یاری نشوید.

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَزُلْفَا مِّنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ
يُدْهَبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرِي لِلذَّكِرِينَ

و نماز را برپا دار و در دو طرف روز- نماز بامداد و نماز ظهر
و عصر- و در ساعاتی از آغاز شب- نماز شام و نماز خفتن

وَأَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ

و شکیبایی کن که خدا مزد نیکوکاران را تباه نمی‌کند.

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِن قَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةَ يَنهَوْنَ
عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّنْ أَنجَيْنَا مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ
الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أَتَرُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ

پس چرا در میان مردمانی که پیش از شما بودند، جز
اندکیشان که آنان را [از عذاب] رهایی‌دهیم، خردمندان و
نیکان بافضیلتی نبودند که از تباهکاری در زمین باز دارند؟
و کسانی که ستم کردند در پی آنچه در آن کامرانی یافتند
رفتند- از آرزوهای نفس پیروی کرده همه کوشش خود را
صرف به دست آوردن اسباب شهوات گردانیدند- و بزهرکار
بودند.

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ

و پروردگار تو بر آن نبود که آبادیها و شهرهایی را به ستم
نابود کند در حالی که مردم آنها شایسته‌کار باشند.

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً ۗ وَلَا يَزَالُونَ
مُخْتَلِفِينَ

و اگر پروردگار تو می‌خواست همه مردم را یک امت- بر یک
دین- کرده بود ولی پیوسته در اختلاف و جدایی خواهند
بود،

مگر کسانی که پروردگار تو بر آنها مهر و بخشایش آورد، و
برای همین آفریدشان و سخن پروردگارت [بر این] تمام
شد که: هر آینه دوزخ را از همه پریان و آدمیان [کافر] پر
می‌کنم.

و از خبرهای پیامبران این همه را بر تو می‌گوییم آنچه را که
بدان دل تو را بر جای و استوار بداریم، و تو را در این
[سرگذشتها] آنچه حق است و مؤمنان را پند و یادآوری
است آمده است.

و به کسانی که ایمان نمی‌آورند بگو: بر جای خود- بر توانایی
خود یا بر روش خود- عمل کنید که ما نیز عمل‌کننده‌ایم

و منتظر باشید که ما هم منتظریم.

و خدای راست نهان و ناپیدای آسمانها و زمین و بازگشت
همه کارها به اوست، پس او را بپرست و بر او توکل کن، و
پروردگار تو از آنچه می‌کنید غافل نیست.

إِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ ۚ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ
لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ

وَكَلَّا نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ
وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرٌ لِلْمُؤْمِنِينَ

وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَمِلُونَ

وَأَنْتُمْ أَنْتُمْ

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ
فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ ۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

الف، لام، را. این است آیه‌های کتاب روشن و روشن‌کننده.

همانا ما آن را قرآنی به زبان تازی فرو فرستادیم تا مگر شما
- که تازی هستید- به خرد دریابید.

ما با این قرآن که به تو وحی کردیم نیکوترین داستان را بر
تو بر می‌گوییم و هر آینه تو پیش از آن از بی‌خبران بودی.

آنگاه که یوسف پدر خویش را گفت: ای پدر، من در خواب
بازده ستاره و مهر و ماه را دیدم که مرا سجده می‌کنند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّتِلَكَ ءَايَةُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا
الْقُرْءَانَ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ

إِذْ قَالَ يُسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا
وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ

قَالَ يَبْنِي لَا تَقْضُصْ رُءْيَاكَ عَلَىٰ إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

وَكَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آئَالٍ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِن قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٌ لِّلسَّالِفِينَ

إِذْ قَالُوا لِيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَيْنَا مِمَّا نَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

أَقْتُلُوا يُوسُفَ أَوْ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهَ أَبِيكُمْ وَتَكُونُوا مِن بَعْدِهِ قَوْمًا صَالِحِينَ

قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَالْقَوْهَ فِي غَيْبَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطُهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ إِن كُنْتُمْ فَاعِلِينَ

قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَىٰ يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُو لَنَصِحُونَ

أَرْسَلَهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَعُ وَيَلْعَبُ وَإِنَّا لَهُو لَحَافِظُونَ

قَالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَنَّ تَذْهَبُوا بِهِ وَأَخَافُ أَنْ يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ

قَالُوا لَئِن أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا لَّخَسِرُونَ

گفت: ای پسرک من، خواب خود را به برادرانت باز مگو، که [از روی حسد] در باره تو بداندیشی می‌کنند، زیرا که شیطان آدمی را دشمنی هویداست

و اینچنین پروردگارت تو را برمی‌گزیند و از تعبیر خوابها- وقوع و سرانجام آنها- به تو می‌آموزد و نعمت خویش را بر تو و بر خاندان یعقوب تمام می‌کند چنانکه آن را پیش از این بر دو پدرت، ابراهیم و اسحاق، تمام کرد همانا پروردگار تو دانا و استوارکار است.

براستی در [سرگذشت] یوسف و برادرانش نشانه‌ها- نشانه‌های قدرت و حکمت خداوند یا هدایت- و عبرتها برای پرسندگان است.

آنگاه که گفتند: یوسف و برادرش- بنیامین، برادر هم‌مادر یوسف- نزد پدرمان از ما که گروهی نیرومندیم محبوب‌ترند همانا پدر ما [در این مهرورزی] در گمراهی آشکار است.

یوسف را بکشید یا او را به سرزمینی بیفکنید تا روی- توجه- پدرتان تنها برای شما باشد و پس از او [با توبه‌کردن] گروهی نیک و شایسته باشید.

گوینده‌ای از آنان گفت: یوسف را نکشید، و [اگر کاری خواهید کرد] او را در تاریکی بن چاه بیفکنید تا برخی از کاروانیان او را برگیرند.

گفتند: ای پدر، تو را چیست که ما را بر یوسف امین نمی‌شماری و حال آنکه هر آینه ما نیکخواه اوبیم؟

فردا او را با ما بفرست تا در چمنزار بگردد و بازی کند و همانا ما او را نگهداریم.

گفت: اینکه او را ببرید بیگمان مرا اندوهگین می‌کند و می‌ترسم که گرگ او را بخورد و شما از او غافل باشید.

گفتند: اگر گرگ او را بخورد در حالی که ما گروهی نیرومندیم آنگاه براستی زیانکار باشیم.

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِءِ وَأَجْمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غَيْبَتِ الْحَبِّ
وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

۱۶ وَجَاءُوا أَبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ

و شبانگاه گریه کنان نزد پدرشان آمدند

قَالُوا يَا أَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتْعِنَا
فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ

گفتند: ای پدر، ما به مسابقه می‌دویدیم و یوسف را نزد کالای خود گذاشته بودیم که گرگ او را خورد، و تو [سخن] ما را باور نداری اگر چه راستگو باشیم

وَجَاءُوا عَلَى قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ
أَنْفُسُكُمْ أَمْراً فَصَبْرٌ جَمِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ

و خونی دروغین را بر پیراهنش آوردند- یعنی پیراهن یوسف را به خون آلوده ساخته به دروغ، نزد پدر آوردند- [یعقوب] گفت: [چنین نیست] بلکه نفس شما کاری [بزرگ] را در نظرتان آراسته و آسان نموده است پس [به هر حال مرا] شکیبایی نیکوست، و خداست که باید بر آنچه بیان می‌کنید از او یاری خواست.

وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوَهُ قَالَ يَبُشْرَى
هَذَا غُلْمٌ وَأَسْرُوهُ بَضْعَةَ الْعِلْمِ بِمَا يَعْمَلُونَ

و کاروانی بیامد، پس آب‌آورشان را فرستادند، و او دلو خویش [در چاه] فروانداخت گفت: ای مزدگان! این پسری است. و او را همچون کالایی [برای فروش] پنهان ساختند، و خدا به آنچه می‌کردند دانا بود.

وَأَسْرُوهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ
الزَّاهِدِينَ

و او را به بهایی اندک، درمی چند، فروختند و در باره او بی‌رغبت بودند.

وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لِأُمْرَأَتِهِ أَكْرِمِي مَثْوَاهُ
عَسَى أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ
فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَاللَّهُ غَالِبٌ
عَلَى أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

و آن کس از [مردم] مصر- یعنی عزیز مصر- که او را بخرید زن خویش- زلیخا- را گفت: جایگاهش گرامی دار، شاید ما را سود دهد یا او را به فرزندی گیریم. و بدین سان یوسف را در آن سرزمین جای [و توان] دادیم [تا آنچه می‌خواستیم تحقق بخشیم] و تا او را از تعبیر خوابها- یعنی سرانجام و وقوع آنها- بیاموزیم. و خداوند بر کار خویش چیره و تواناست و لیکن بیشتر مردم نمی‌دانند.

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَءَاتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نَجِّزِي
الْمُحْسِنِينَ

و چون بالید و به نیروی جوانی خود رسید او را حکم- نبوت یا حکمت- و دانش دادیم، و نیکوکاران را چنین پاداش می‌دهیم.

وَرَاوَدْتُهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنِ نَفْسِهِ ۚ وَعَلَقَتِ الْأَبْوَابَ
وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ
إِنَّهُ لَا يَفْلِحُ الظَّالِمُونَ

و آن زن که او در خانه‌اش بود از وی کام خواست، و درها را
ببست و گفت: بیا [که تو را آماده‌ام]. گفت: پناه بر خدا! که
او پروردگار من است، جایگاهم را نیکو داشته برستی که
ستمکاران رستگار نشوند.

وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ ۚ وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا أَنْ رَعَا بُرْهَانَ رَبِّهِ ۚ كَذَلِكَ
لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا
الْمُخْلِصِينَ

و هر آینه آن زن آهنگ او کرد، و اگر نه آن بود که او برهان
پروردگار خویش بدید آهنگ وی کرده بود. اینچنین [برهان
خویش به او نمودیم] تا بدی و زشتکاری را از او بگردانیم،
که او از بندگان ویژه و برگزیده ما بود.

وَأَسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ مِنْ دُبُرٍ وَأَلْفَا سَيِّدَهَا لَدَا
الْبَابِ قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ
أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

و آن دو به سوی در از یکدیگر پیشی گرفتند، و آن زن
پیراهن او را از پشت درید، و شوهر آن زن را نزدیک در
بیافتند. زن گفت: سزای کسی که به خانواده تو آهنگ بدی
کرده باشد چیست، جز اینکه زندانی شود یا شکنجه‌ای
دردناک بیند؟

قَالَ هِيَ رَاوَدْتَنِي عَنْ نَفْسِي ۚ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ
كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكَاذِبِينَ

[یوسف] گفت: او از من کام خواست و گواهی از کسان آن
زن گواهی داد که اگر پیراهن او

وَإِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ
الصَّادِقِينَ

و اگر پیراهنش از پشت دریده شده آن زن دروغگوست و
او راستگوست.

فَلَمَّا رَعَا قَمِيصَهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِنْ كَيْدِكُنَّ إِنَّ
كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ

پس چون پیراهن او را دید که از پشت دریده شده، گفت:
این از مکر شما زنان است، براستی مکر شما بزرگ است.

يُوسُفُ أَعْرَضَ عَنْ هَذَا ۚ وَاسْتَغْفِرِي لِذَنْبِكِ ۖ إِنَّكَ كُنْتَ
مِنَ الْخَاطِئِينَ

ای یوسف، از این [رویداد] درگذر، و تو هم برای گناه
خویش آمرزش بخواه، که از لغزشکاران بوده‌ای.

وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتْلَهَا عَنِ
نَفْسِهِ ۖ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا ۖ إِنَّا لَنَرْنَهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

و زنانی در شهر گفتند: زن عزیز از غلام خود کام می‌خواهد،
همانا او

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ
مُتَّكِنًا وَعَآتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ
عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ
حَسَّ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ

قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَّنِي فِيهِ وَلَقَدْ رَاودْنَاهُ عَنِ
نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَا ءَامَرُهُ لَيُسْجَنَنَّ
وَلَيَكُونًا مِّنَ الصَّغِيرِينَ

قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَإِلَّا
تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُن مِّنَ الْجَاهِلِينَ

فَأَسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ

ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا رَأَوْا الْآيَاتِ لَيْسَجُنَّهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ

وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانٍ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ
خَمْرًا وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا تَأْكُلُ
الظِّيرُ مِنْهُ نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ

قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا نَبَّأْتُكُمَا بِتَأْوِيلِهِ
قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ
قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ

۳۲

۳۳

۳۴

۳۵

۳۶
۱۹۷

۳۷

چون نیرنگ [و بدگویی] آنان را شنید، به نزدشان کس فرستاد و از بهر آنان تکیه‌گاهی آماده ساخت و به هر کدام از آنان کاردی [برای بریدن میوه] داد و [یوسف را] گفت: بر آنها بیرون آی. همین که او را دیدند، [برای زیبایی شگفتش] بزرگش یافتند و دستهای خویش [به جای میوه] بریدند و گفتند: پاکا خدایا! این نه آدمی است، این جز فرشته‌ای بزرگوار نیست!

گفت: این همان است که مرا در باره او سرزنش می‌کردید، و همانا من از او کام خواستم، پس او خویشتن نگاه داشت و اگر آنچه می‌فرمایم نکند بی گمان زندانی می‌شود و هر آینه از خوارشدگان باشد.

[یوسف] گفت: پروردگارا، زندان نزد من خوشتر است از آنچه مرا بدان می‌خوانند، و اگر نیرنگ آن زنان را از من نگردانی به آنها گرایم و از نادانان باشم.

پس پروردگارش او را پاسخ داد و نیرنگشان را از او بگردانید، که اوست شنوا و دانا.

آنگاه پس از آنکه نشانه‌ها را دیدند- با اینکه به پاکدامنی یوسف پی بردند- به نظرشان رسید- راییشان بر این قرار گرفت- که او را تا مدتی به زندان افکنند.

و با او دو جوان- از غلامان شاه- در زندان شدند. یکی از آنها گفت: من [در خواب] خود را دیدم که انگور می‌فشارم [تا شراب بسازم]، و دیگری گفت: من خود را دیدم که بر سرم نانی می‌برم که پرندگان از آن می‌خورند. ما را به تأویل - تعبیر و سرانجام- آن آگاه کن، که تو را از نیکوکاران می‌بینیم.

گفت: هیچ خوردنی که روزی شما سازند شما را نرسد مگر به تأویل آن- تعبیر و سرانجام خواب یا آن خوردنی- پیش از آنکه به شما رسد آگاهتان کنم. این [خبر غیبی] از آنهاست که پروردگارم مرا آموخته است، زیرا که من کیش گروهی را که به خدا ایمان نمی‌آورند و جهان واپسین را باور ندارند رها کرده‌ام

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا
أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى
النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ

يَصَلِحِي السِّجْنِ ءَأَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمْ اللَّهُ الْوَّاحِدُ
الْقَهَّارُ

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءَ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ
وَأَبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا
لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

يَصَلِحِي السِّجْنِ أَمَّا أَحَدُكُمَا فَيَسْقِي رَبَّهُ وَخَمْرًا وَأَمَّا
الْآخَرُ فَيُصَلِّبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ فَضِيَ الْأَمْرُ
الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ

وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِّنْهُمَا اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ
فَأَنسَهُ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعُ
عِجَافٍ وَسَبْعَ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ
أَفْتُونِي فِي رُءْيَايَ إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ

و کیش پدرانم ابراهیم و اسحاق و یعقوب را پیروی کرده‌ام
ما را نرسد که چیزی را با خدا انباز گیریم این از
فزون‌بخشی خدای بر ما و بر مردم است و لیکن بیشتر مردم
سپاس نمی‌دارند.

ای دو یار زندانی من، آیا خدایان پراکنده بهترند یا آن خدای
یگانه چیره‌شونده بر همه؟

شما جز او

ای دو یار زندانی من، یکی از شما خواجه خود را شراب دهد
و آن دیگری بر دار آویخته گردد و پرنندگان از سر او بخورند
[فرمان] کاری که در باره آن نظر می‌خواستید گزارده شده
است.

و به یکی از آن دو، که دانست رها می‌شود، گفت: مرا نزد
خواجه خویش یاد کن ولی شیطان یادآوری خواجه‌اش را
فراموشش ساخت پس [یوسف] سالی چند در زندان بماند.

و [روزی] شاه گفت: من در خواب دیدم که هفت گاو فربه
را هفت گاو لاغر می‌خورند، و هفت خوشه سبز و هفت
خوشه دیگر خشک [دیدم] ای مهتران! مرا در باره خوابم
نظر بدهید اگر شما خواب‌گزارید.

قَالُوا أَضْغَتْ أَحْلَمٌ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَمِ بِعَلَمِينَ

۴۵

وَقَالَ الَّذِي نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا أُنْبِئُكُمْ
بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ

۴۶

يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ
يَأْكُلُهُنَّ سَبْعُ عِجَافٍ وَسَبْعِ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ
يَابَسَتْ لَعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ

۴۷

قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبًا فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي
سُنْبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَأْكُلُونَ

۴۸

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ
إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَحْصِنُونَ

۴۹

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ
يَعْصِرُونَ

۵۰
۱۹۹

وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُتُونِي بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ أَرْجِعْ إِلَى
رَبِّكَ فَسَأَلَهُ مَا بَأْسَ النِّسْوَةِ الَّتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّي
بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ

۵۱

قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ إِذْ رَاوَدْتُنَّ يُوسُفَ عَنِ نَفْسِهِ قُلْنَ
حَشَ لِّلَّهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ
أَلَنْ حَصَحَصَ الْحَقُّ أَنَا رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ
الصَّادِقِينَ

۵۲

ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ
الْخَائِنِينَ

گفتند: خوابهایی آشفته و پریشان است و ما به تعبیر خوابهای پریشان دانا نیستیم.

و آن کس، از آن دو، که رهایی یافته بود و پس از مدتها به یادش آمد گفت: من شما را از تعبیر آن آگاه می‌کنم، پس مرا [نزد یوسف] بفرستید.

یوسفا! ای بسیار راستگو، ما را درباره هفت گاو فربه که هفت گاو لاغر آنها را می‌خورد و هفت خوشه سبز و هفت خوشه دیگر خشک نظر ده، باشد که نزد مردم باز گردم، شاید [سرانجام خواب را] بدانند.

گفت: هفت سال پیاپی کشت کنید، و آنچه را درویدید، جز اندکی که می‌خورید، در خوشه‌اش بگذارید

آنگاه پس از آن، هفت سال سخت بیاید که آنچه از پیش برای آنها نهاده باشید بخورند مگر اندکی از آن که [برای کشت] نگه می‌دارید.

سپس، از پی آن سالی بیاید که در آن برای مردمان باران می‌بارد- یا گیاهان می‌روید، یا مردم از تنگی و سختی می‌رهند- و در آن [میوه- انگور، زیتون، ...] می‌فروشند.

و شاه گفت: او را نزد من آرید، پس چون فرستاده نزد وی آمد، [یوسف] گفت: سوی خواجات باز گرد و از او بپرس که حال و کار آن زنان که دستهای خویش بریدند چه بوده است- چرا دست خود بریدند؟ همانا پروردگار من به مکر آنها داناست.

[شاه، آن زنان را] گفت: شما را چه بوده است آنگاه که از یوسف کام خواستید؟ گفتند: پاک است خدا، ما بر او هیچ بدی نمی‌دانیم زن عزیز- زلیخا- گفت: اکنون حق پدیدار شد، من از او کام خواستم، و او از راستگویان است.

[یوسف به آن یار زندانی گفت:] این- درخواست من و بیرون نشدن از زندان- برای آن است تا [عزیز] بداند که من در نهبان به او خیانت نکرده‌ام، و خداوند نیرنگ خائن را رهبری نمی‌کند- به مقصد نمی‌رساند-

وَمَا أُبْرِي نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ

۵۴

وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُتُونِي بِهِ ۖ اسْتَخْلِصْهُ لِنَفْسِي ۖ فَلَمَّا كَلَّمَهُ وَقَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينٌ

۵۵

قَالَ أَجْعَلُنِي عَلَىٰ خَزَائِنِ الْأَرْضِ ۖ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ

۵۶

وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَّبُوا مِنْهَا حَيْثُ يَشَاءُ ۚ نَصِيبٌ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ

۵۷

وَلَأَجْرُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ

۵۸

۲۰۰۹

وَجَاءَ إِخْوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ

۵۹

وَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَّازِهِمْ قَالَ أَتُتُونِي بِأَخٍ لَّكُمْ مِّنْ أَبِيكُمْ ۗ أَلَا تَرَوْنَ أَنِّي أُنْفِي الْكَيْلَ وَأَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ

۶۰

فَإِن لَّمْ تَأْتُونِي بِهِ ۖ فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِي وَلَا تَقْرَبُونِ

۶۱

قَالُوا سُرُرُودٌ عَنهُ أَبَاهُ وَإِنَّا لَفَاعِلُونَ

۶۲

وَقَالَ لِفِتْيَانِهِ اجْعَلُوا بِضْعَتَهُمْ فِي رِحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَا إِذَا أُنْقَلِبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

۶۳

فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَىٰ أَبِيهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مُنِعَ مِنَّا الْكَيْلُ فَأَرْسِلْ مَعَنَا آخَانًا نَّكَتَلُ وَإِنَّا لَهُو لَحَافِظُونَ

و من خويشتن را [به خودستایی] بی‌گناه نمی‌شمارم، که نفس [آدمی] بسی به بدی و گناه فرمان می‌دهد مگر آنکه پروردگارم رحمت آرد همانا پروردگار من آمرزگار و مهربان است.

و شاه گفت: او را نزد من آورید تا وی را ویژه خود سازم. پس چون با او به سخن پرداخت، گفت: تو امروز به نزد ما ارجمند و امینی.

گفت: مرا بر خزانه‌های این سرزمین برگمار، که نگاهبان و دانايم.

و اینچنین یوسف را در آن سرزمین- مصر- جای و توان دادیم تا هر جا از آن که بخواهد جای گزیند مهر و بخشایش خویش را به هر که خواهیم می‌رسانیم، و پاداش نیکوکاران را تباہ نمی‌کنیم،

و هر آینه پاداش آن جهان برای کسانی که ایمان آورده و پرهیزگاری می‌کرده‌اند بهتر است.

و برادران یوسف آمدند و بر او اندر شدند پس آنها را شناخت و آنها به او ناشناسده بودند.

و چون بارهیشان را برایشان آماده ساخت، گفت: برادری را که از پدرتان دارید نزد من آرید آیا نمی‌بینید که من پیمانہ را تمام می‌دهم و بهترین میزبانانم؟

و اگر او را نزد من نیاورید، پیمانہ‌ای- خواربار- نزد من نخواهید داشت و نزدیک من نشوید.

گفتند: او را از پدرش خواهیم خواست و این کار را خواهیم کرد.

و به جوانان- غلامان- خویش گفت: سرمایه آنان را در بردانشان بگذارید، تا مگر هنگامی که پیش کسانشان باز گردند آن را باز شناسند، شاید که باز آیند.

چون نزد پدرشان باز گشتند، گفتند: ای پدر، پیمانہ- خواربار- از ما بازداشتند، پس برادرمان را با ما بفرست تا خواربار بگیریم و ما هر آینه نگاهبان او خواهیم بود.

قَالَ هَلْ ءَامَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا أَمِنْتُكُمْ عَلَىٰ أَخِيهِ مِنْ قَبْلُ فَاللَّهُ خَيْرٌ حَفِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

[یعقوب] گفت: آیا در باره او

۶۵

وَلَمَّا فَتَحُوا مَتَعَهُمْ وَجَدُوا بِضَلْعَتِهِمْ رُذَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مَا نَبَغِي هَذِهِ بِضَلْعَتِنَا رُذَّتْ إِلَيْنَا وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ أَخَانَا وَنَزِدَادُ كَيْلٍ بَعِيرٍ ذَلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ

۶۶

قَالَ لَنْ أُرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّىٰ تُؤْتُونِ مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ لَتَأْتُنَّنِي بِهِ إِلَّا أَنْ يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّا ءَاتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ

۶۷

وَقَالَ يَبْنَئِي لَا تَدْخُلُوا مِنِّي بَابٍ وَاحِدٍ وَاَدْخُلُوا مِنِّي أَبْوَابٍ مُتَفَرِّقَةً وَمَا أَغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَحْكُمُ إِلَّا لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ

۶۸

وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُم مَّا كَانَ يُغْنِي عَنْهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِي نَفْسِ يَعْقُوبَ قَضَلَهَا وَإِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِمَا عَلَّمْنَاهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

۶۹
۲۰۱۲

وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ يُوسُفَ ءَاوَىٰ إِلَيْهِ أَخَاهُ قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

و چون کالای خویش گشودند، سرمایه خویش را یافتند که به آنها باز گردانده شده، گفتند: ای پدر، دیگر چه می‌خواهیم؟ این سرمایه ماست که به ما بازگردانده شده و [ما بدین وسیله] خاندان خود را خواربار می‌آوریم و برادرمان را نگهداری می‌کنیم و بار شتری را [به نام بنیامین] افزون می‌گیریم که این باری اندک است [در نزد پادشاه آن سرزمین].

گفت: هرگز او را با شما نخواهم فرستاد تا مرا پیمانی استوار از خدای دهید- یعنی به نام خدا سوگند خورید، تا گروگانی باشد- که هر آینه او را به من باز می‌آرید مگر آنکه گرفتار شوید. پس چون او را پیمان استوار خویش بدادند، گفت: خدای بر آنچه گوییم [گواه و] نگاهبان است.

و گفت: ای پسران من، از یک دروازه درون نشوید و از درهای پراکنده درون شوید و من شما را در برابر [قضا و قدر] خدا هیچ سودی نتوانم داشت. حکم [و فرمانروایی] جز خدای را نیست. بر او توکل کردم، و توکل کنندگان باید بر او توکل کنند و بس.

و چون از همانجا که پدرشان فرموده بود درون شدند، آنان را در برابر [قضا و قدر] خدا هیچ سودی نداشت مگر آرزو و نیازی که در دل یعقوب بود و آن را آشکار کرد- بگفت و دل از آن بپرداخت- و همانا وی خداوند دانش بود- می‌دانست که گریز نتواند کسی را از قضا و قدر برهاند- از آن رو که ما به او آموخته بودیم ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

و چون بر یوسف در آمدند برادرش را نزد خویش جای داد گفت: همانا من برادر [هم‌مادر] توام، پس از کارهایی که می‌کردند اندوه مدار.

فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ جَعَلَ السَّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ
أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيُّهَا الْعَبْرِيُّ إِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ

۷۱

قَالُوا وَأَقْبَلُوا عَلَيْهِمْ مَاذَا تَفْقَدُونَ

۷۲

قَالُوا نَفَقِدُ صُوعَ الْمَلِكِ وَلِمَنْ جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا
بِهِ زَعِيمٌ

۷۳

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَّا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا
سَارِقِينَ

۷۴

قَالُوا فَمَا جَزَاؤُهُوَ إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ

۷۵

قَالُوا جَزَاؤُهُوَ مَنْ وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُوَ كَذَلِكَ
نَجْزِي الظَّالِمِينَ

۷۶

فَبَدَأَ بِأَوْعِيَّتِهِمْ قَبْلَ وَعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ أَسْتَخْرَجَهَا مِنْ وَعَاءِ
أَخِيهِ كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ
الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَن نَّشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ
ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ

۷۷
حزب
۹۸

قَالُوا إِنْ يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَهُ مِنْ قَبْلُ فَأَسْرَهَا يُوسُفُ
فِي نَفْسِهِ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنْتُمْ شَرُّ مَكَانًا وَاللَّهُ أَعْلَمُ
بِمَا تَصِفُونَ

۷۸

قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُوَ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدَنَا
مَكَانَهُوَ إِنَّا نَرْنُكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ

پس چون بار و بنه آنان را آماده ساخت جام را در باردان-
خرجین- برادر خود نهاد، سپس بانگزی بانگ برآورد که ای
کاروانیان بیگمان شما دزدانید.

[برادران یوسف] در حالی که روی بدیشان نهادند، گفتند:
چه گم کرده‌اید؟

گفتند: پیمانہ- جام- شاه را گم کرده‌ایم، و [یوسف گفت]
هر که آن را باز آرد او را بار شتری است و من آن را
ضامنم.

گفتند: به خدا سوگند که شما می‌دانید که ما نیامده‌ایم تا
در این سرزمین تباہی کنیم و ما دزد نبوده‌ایم.

گفتند: سزای آن کار- یا آن کس- چیست، اگر دروغگو
باشید؟

گفتند: سزایش آن است که هر که [جام] در بار وی یافت
شود او خود سزای آن است، ما ستمکاران- دزدان- را
اینچنین کیفر می‌دهیم.

پس به جست‌وجوی باردانهای آنان پیش از باردان برادر
خویش آغاز کرد، سپس آن را از باردان برادرش بیرون
آورد. بدین سان برای یوسف چاره‌اندیشی کردیم- تا بتواند
برادرش را نزد خود نگه دارد- [زیرا] در آیین آن شاه روا
نبود که برادرش را [گروگان] بگیرد، مگر آنکه خدای خواهد
- چنانکه تدبیر آن را به یوسف آموخت-، هر که را بخواهیم
به پایه‌ها بالا بریم و بالای هر دانایی، بسیار دانی هست.

[برادران] گفتند: اگر او دزدی کرده، [شگفت نیست، که]
برادرش نیز پیش از این دزدی کرده بود. اما یوسف آن را
در دل خویش پنهان داشت و بر آنها آشکار نساخت، گفت:
شما به جایگاه بدترید [از آنچه وانمود می‌کنید]، و خدای
بدانچه بیان می‌کنید داناتر است.

گفتند: ای عزیز، او را پدر پیری است سالخورده، پس یکی
از ما را به جای او بگیر، که تو را از نیکوکاران می‌بینیم.

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَهُ وَإِنَّا إِذَا لَلْظَالِمُونَ

فَلَمَّا أَسْتَيْسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّى يَأْذَنَ لِىَ أَبِي أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لىَ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ

أَرْجِعُوا إِلَىٰ آبَائِكُمْ فَقُولُوا يَا أَبَانَا إِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ

وَسَأَلَ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعَيْرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا فِيهَا وَإِنَّا لَصَادِقُونَ

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ عَسَىٰ اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنى بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

وَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ وَقَالَ يَا سَفَىٰ عَلَىٰ يُوسُفَ وَأَبِیْضَتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظِيمٌ

قَالُوا تَاللَّهِ تَفْتَأُ تَذْكَرُ يُوسُفَ حَتَّىٰ تَكُونَ حَرَضًا أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ

قَالَ إِنَّمَا أَشْكُوا بَثِّى وَحُزْنِى إِلَى اللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

گفت: پناه بر خدا، که جز آن کسی را بگیریم که کالای خویش نزد او یافته‌ایم، که آنگاه- اگر چنین کنیم- از ستمکاران باشیم.

پس چون از او نومید گشتند رازگویان به یک سو شدند. مهرشان گفت: مگر نمی‌دانید که پدرتان بر شما پیمانی استوار از خدای- یعنی به نام او- گرفته است و پیش از این در باره یوسف چه کوتاهی کرده‌اید؟ پس من هرگز از این سرزمین راهی نشوم تا آنکه پدرم مرا اجازه دهد یا خدای در باره من داوری کند- راهی برایم بکشاید- و او بهترین داوران است.

نزد پدرتان باز گردید و بگویید: ای پدر، پسرت دزدی کرد، و ما جز بدانچه دانستیم- که جام شاه از بار او بیرون آمد- گواهی ندادیم و نگاهبان غیب هم نبودیم- نمی‌دانستیم که او دزدی کرده و گرنه گواهی نمی‌دادیم که حکم دزد آن است که او را بنده گیرند،

و از [مردم] شهری که در آن بودیم و از کاروانی که با آن آمدیم بپرس، و هر آینه ما راستگوییم.

[یعقوب] گفت: بلکه نفس شما کاری را برایتان بیاراسته، پس [به هر حال مرا] شکیبایی نیکوست، امید است که خداوند همه آنها را با هم به من رساند، که اوست دانای با حکمت.

و از آنها روی بگردانید و گفت: ای دریغا بر یوسف! و دو چشم او از اندوه سپید شد و او خشم خویش [از فرزندان] فرو می‌خورد.

گفتند: به خدا سوگند که تو پیوسته یوسف را یاد می‌کنی تا سخت بیمار شوی یا از هلاک‌شدگان گردی.

گفت: همانا از درد و اندوه خویش به خدا می‌نالم و چیزی از خدا می‌دانم که شما نمی‌دانید.

يَبْنِي أَذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَأْيَسُوا
مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَأْيَسُ مِنَ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ
الْكَافِرُونَ

ای پسران من، بروید از یوسف و برادرش جست‌وجو کنید و
خبر یابید و از رحمت خدا نومید مباشید، که جز گروه
کافران از رحمت خدا نومید نمی‌شوند.

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَنَا الضُّرُّ
وَجِئْنَا بِبِضْعَةٍ مُزَجَّلَةٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا
إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ

پس چون بر او

گفت: آیا می‌دانید که به یوسف و برادرش آنگاه که نادان
بودید چه کردید؟

قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ

گفتند: آیا راستی تو یوسفی؟ گفت: من یوسفم و این برادر
من است. هر آینه خدای بر ما منت نهاد براستی هر که
پرهیزگاری و شکیبایی کند پس [بداند که] خدا مزد
نیکوکاران را تباه نمی‌کند.

قَالُوا أَيْتُّكَ لَأَنْتَ يُوسُفُ قَالَ أَنَا يُوسُفُ وَهَذَا أَخِي قَدْ
مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ
أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ

گفتند: به خدا سوگند که هر آینه خدا تو را بر ما برگزید و
برتری داد، و بی‌گمان ما لغزشکار بودیم.

قَالُوا تَأَلَّه لَقَدْ ءَاثَرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَإِنْ كُنَّا لَخَطِئِينَ

گفت: امروز بر شما هیچ سرزنش نیست، خدا شما را
بیامرزد، و او مهربان‌ترین مهربانان است

قَالَ لَا تَثْرِبَ عَلَيْكُمْ أَيُّومَ يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ
الرَّاحِمِينَ

این پیراهن مرا ببرید و بر روی پدرم افکنید تا بینا شود و
همه خاندان خود را نزد من آرید.

أَذْهَبُوا بِقَمِيصِي هَذَا فَأَلْقُوهُ عَلَى وَجْهِ أَبِي يَأْتِ بَصِيرًا
وَأْتُونِي بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ

و چون کاروان بیرون شد، پدرشان گفت: همانا من بوی
یوسف می‌یابم، اگر مرا کم خرد شمارید.

وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَا
أَنْ تُفَنِّدُون

گفتند: به خدا سوگند که تو هنوز در گمراهی دیرینه
خویشی- یعنی دوستی شدید به یوسف-.

قَالُوا تَأَلَّه إِنَّكَ لَفِي ضَلَالِكَ الْقَدِيمِ

فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَىٰ وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصِيرًا ۖ قَالَ
أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

و چون مژده‌رسان پیامد، آن

قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ

قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي ۖ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ يُسُفَ عَاوَىٰ إِلَيْهِ أَبْوِيهِ وَقَالَ ادْخُلُوا
مِصْرَ إِن شَاءَ اللَّهُ ءَامِنِينَ

وَرَفَعَ أَبْوِيهِ عَلَىٰ الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًا وَقَالَ يَا أَبَتِ
هَذَا تَأْوِيلُ رُءُوسِي مِن قَبْلُ ۖ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا وَقَدْ
أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُم مِّنَ الْبَدْوِ
مِن بَعْدِ أَنْ نَزَغَ الشَّيْطَانُ بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي ۚ إِنَّ رَبِّي
لَطِيفٌ لِّمَا يَشَاءُ ۚ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

رَبِّ قَدْ ءَاتَيْتَنِي مِنَ الْمَلِكِ وَعَلَّمْتَنِي مِن تَأْوِيلِ
الْأَحَادِيثِ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيَّ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ ۖ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحَقْنِي بِالصَّالِحِينَ

ذَٰلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ ۖ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ
أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ

وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ

گفتند: ای پدر، برای گناهان ما آمرزش بخواه، همانا ما
گناهکار بودیم.

گفت: بزودی برای شما از پروردگارم آمرزش می‌خواهم، که
او بسی آمرزنده و مهربان است.

و چون بر یوسف در آمدند، پدر و مادر خویش را در کنار
خود جای داد و گفت: به مصر در آبیید که اگر خدای بخواهد
ایمن خواهید بود.

و پدر و مادر خود را بر تخت بالا برد و همگان پیش او
سجده‌کنان درافتادند، و گفت: ای پدر، این تعبیر همان
خواب من است که پیشتر دیده بودم، که پروردگارم آن را
راست و درست ساخت و براستی با من نیکویی نمود آنگاه
که مرا از زندان بیرون آورد و شما را از بیابان [کنعان]
بیاورد پس از آنکه شیطان میان من و برادرانم آشوب کرد و
تباهی افکند همانا پروردگار من آن را که خواهد لطف‌کننده
است- به نرمی و نیکی رفتار کند-، که اوست دانا و با
حکمت.

پروردگارا، مرا از پادشاهی [بهره] بدادی و از تعبیر خوابها
بیاموختی، ای پدیدآورنده آسمانها و زمین، تو یار و سرپرست
من در این جهان و آن جهانی، مرا مسلمان- گردن‌نهاد و
فرمانبردار- بمیران و به شایستگان نیکوکار ببیوند.

این [سرگذشت] از خبرهای غیب است که به تو وحی
می‌کنیم و تو نزد آنان

و بیشتر مردم مؤمن نخواهند شد هر چند [بر ایمان
آوردنشان] بسی آرزو بری.

وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ

و تو بر این [کار- تبلیغ رسالت-] مزدی از آنان نمی‌خواهی این

وَكَايِنَ مِّنْ آيَةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ

و بسا نشانه‌ها در آسمانها و زمین هست که بر آن می‌گذرند و از آن رویگردانند.

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ

و بیشترشان به خدا ایمان نمی‌آورند مگر اینکه [در همان حال] مشرکند- یعنی به حقیقت توحید نرسیده‌اند.

أَفَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ اللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

پس مگر ایمن‌اند از اینکه عذابی فراگیر از سوی خدا به آنان رسد، یا در حالی که آگاهی ندارند قیامت ناگاه آنان را فرا رسد؟

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

بگو: این راه من است که با بینایی به سوی خدا می‌خوانم، من و هر که از من پیروی کند. و پاک است خدای، و من از مشرکان نیستم.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا أَفَلَا تَعْقِلُونَ

و پیش از تو نفرستادیم مگر مردانی را از مردم شهرها که بدیشان وحی می‌کردیم پس آیا در زمین، نگشته‌اند تا بنگرند که سرانجام کسانی که پیش از آنان بودند چگونه بود؟ و هر آینه سرای بازپسین برای پرهیزگاران بهتر است، آیا خرد را کار نمی‌بندید؟

حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا جَاءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُجِّيَ مَنْ نَّشَاءُ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ

[و دعوت پیامبران و انکار کافران ادامه داشت] تا چون پیامبران [از ایمان آوردن قوم خود] نومید شدند و [کافران] چنین دانستند که به آنان دروغ گفته شده- که کافران عذاب سخت دارند-، یاری ما بدیشان رسید، پس هر که را خواستیم رها کرده شد، و عذاب سخت ما از گروه بزهکاران باز گردانده نشود.

لَقَدْ كَانَ فِي قَصصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ وَلَٰكِن تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

هر آینه در سرگذشت آنان برای خردمندان عبرتی- مایه پندگرفتن- بوده است. این- قرآن- سخنی نیست که به دروغ بافته شده باشد، بلکه باورداشت آن [کتابی] است که پیش آن است- پیش از آن آمده است-، و شرح و بیان هر چیزی و رهنمونی و بخشایشی است برای مردمی که ایمان آورند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْمَرَّةَ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ
الْحَقُّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ

۱
۲۰۵۵

اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ أَسْتَوَى
عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ
مُّسَمًّى يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ
تُوقِنُونَ

۲

وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَواسِيَ وَأَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ
الْثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشَى اللَّيْلَ النَّهَارَ إِنَّ
فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

۳

وَفِي الْأَرْضِ قِطْعٌ مُتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ مِنْ أَعْنَابٍ وَزُرْعٌ
وَنَخِيلٌ صِنْوَانٌ وَغَيْرُ صِنْوَانٍ يُسْقَى بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَنُفِضِلُ
بَعْضَهَا عَلَى بَعْضٍ فِي الْأَكْلِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ

۴

وَإِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَإِذَا كُنَّا تُرَابًا أَعْنَا لَفِي خَلْقٍ
جَدِيدٍ أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ الْأَغْلَالُ فِي
أَعْنَاقِهِمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

۵
حزب
۱۰۰

الف، لام، میم، را. اینهاست آیه‌های این کتاب- قرآن- و آنچه از پروردگارت به سوی تو فروفرستاده شده، حق است ولی بیشتر مردم باور نمی‌دارند.

خداست آن که آسمانها را بی‌ستونهایی که آنها را ببینید برافراشت، سپس بر عرش- مقام فرمانروایی بر جهان هستی- برآمد و خورشید و ماه را رام کرد، که هر یک تا سرآمدی نامبرده- معین- روانند. کار [جهان] را تدبیر می‌کند نشانه‌ها را به تفصیل بیان می‌کند تا شاید دیدار پروردگارتان- روز رستاخیز- را بی‌گمان باور کنید.

و اوست آن که زمین را بگسترده و در آن کوهها و رودها قرار داد، و در آن از همه میوه‌ها دو گونه- ترش و شیرین و تابستانی و زمستانی و ...- پدید کرد. شب را بر روز می‌پوشاند. همانا در این [امور] برای گروهی که بیندیشند نشانه هاست.

و در زمین پاره‌هایی است نزدیک یکدیگر، و بوستانهایی از تاکها و کشتها و خرمابنهایی روییده از یک ریشه و نه از یک ریشه که با یک آب سیراب می‌شوند. و برخی از آنها را در میوه بر برخی دیگر برتری می‌نهم. هر آینه در این [امور] برای گروهی که خرد را کار بندند نشانه‌هاست.

و اگر شگفتی نمایی، شگفت است گفتار آنان که: آیا هنگامی که خاک شویم، براستی در آفرینشی نو در آییم؟ اینانند که به پروردگار خویش کافر شدند، و اینان در گردنهایشان زنجیرهاست، و اینان دوزخیانند که در آن جاویدانند.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ
قَبْلِهِمُ الْمَثَلَتُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَى ظُلْمِهِمْ
وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا
أَنْتَ مُنذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ

اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَىٰ وَمَا تَغِيضُ الْأَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ
وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ

عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ

سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ أَسَرَ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ
مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ

لَهُو مُعَقِّبَاتٌ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ
اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ
وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ
مِنْ وَّالٍ

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنشِئُ السَّحَابَ
الثِّقَالَ

وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ
الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ
وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ

و از تو پیش از نیکی- سلامت و رستگاری- بدی- عذاب و
هلاکت- را به شتاب می‌خواهند، و حال آنکه پیش از آنان
عقوبتهای عبرت‌آموز رفته است. و همانا پروردگار تو برای
مردم بر ستمکاریشان خداوند آمرزش است و همانا
پروردگار تو سخت کیفر است.

و کسانی که کافر شدند گویند: چرا بر او از پروردگارش
نشانه‌ای [به دلخواه ما] فرو نمی‌آید؟ همانا تو بیم‌کننده‌ای و
بس، و هر گروهی را راهنمایی است.

خدا می‌داند که هر مادینه‌ای چه بار دارد و زهدانها چه
می‌کاهد و چه می‌افزاید، و هر چیزی نزد او به اندازه است.

دانای نهان و آشکار است، بزرگ و برتر است- از همه چیز و
از هر نسبت ناروا-.

[برای او] یکسان است از شما هر که سخن نهان دارد و هر
که آن را هویدا کند و هر که به شب پنهان شود یا به روز
آشکارا رونده باشد

او- آدمی- را فرشتگانی در پی است از پیش روی و از پس
وی که او را به فرمان خدا نگاه می‌دارند. همانا خداوند آنچه
را گروهی دارند [از نعمتها]، دگرگون نکند تا آنگاه که آنچه
را در خودشان است دگرگون کنند. و چون خدا برای گروهی
بدی خواهد هرگز آن را بازگشت نباشد و آنان را جز او هیچ
دوست و کارسازی نیست.

اوست که برق- آذرخش- را برای بیم و امید- بیم
مسافران و امید کشاورزان- به شما می‌نماید، و ابرهای
گرانبار را پدید می‌آورد،

و رعد- تندر- با ستایش او و فرشتگان از بیمش او را به
پاکی یاد می‌کنند و صاعقه‌ها- آتشفشای آسمانی- را
می‌فرستد، پس آن را به هر که خواهد می‌رساند در حالی
که آنان- کافران- در باره خدا جدل و ستیزه می‌کنند، و او
سخت کیفر- یا سخت‌گیرنده یا سخت نیرو- است.

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا كَبْسِطٍ كَفَّيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ ۗ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُم بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ۝

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ ۗ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَبَّهُهُ خَلَقَ عَلَيْهِمْ قُلِ اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ

أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أوديةً بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا ۗ وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حَلِيَّةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلَهُ ۗ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ ۗ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً ۗ وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ ۗ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ

لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ الْحُسْنَىٰ وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ ۗ وَأُولَئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَهُمْ جَهَنَّمُ ۗ وَبِئْسَ الْمَهَادُ

تنها او راست دعوت حق و آنان که جز او را می‌خوانند، [آن پرستیدگان] هیچ پاسخی بدیشان ندهند [و هیچ نیازی از آنان بر نیاورند] مگر مانند کسی که دو دست خویش به سوی آب گشاده تا [آب] به دهانش برسد ولی به دهان او رسنده نیست. و خواندن کافران جز در گمراهی- بی‌حاصلی - نباشد.

و هر که در آسمانها و زمین است خواه و ناخواه، و سایه‌هاشان، بامدادان و شبانگاهان خدای را سجده می‌آرند.

بگو: پروردگار آسمانها و زمین کیست؟ بگو: خدای یکتا. بگو: پس آیا به جای او دوستان و سرپرستانی گرفته‌اید که مالک هیچ سود و زبانی برای خویش نیستند؟ بگو: آیا نابینا و بینا برابرند؟ یا تاریکیها و روشنایی یکسانند؟ یا مگر برای خدا انبازهایی گرفته‌اند که مانند آفرینش او آفریده‌اند و [این] آفرینش بر آنها به هم مانده- مشتبه- شده است؟ بگو: خدای یکتا آفریننده همه چیزهاست و اوست یگانه و سخت چیره بر همگان.

از آسمان آبی فروآورد پس رودهایی به اندازه خود خود روان شد آنگاه سیل کفی بر روی خود بر آورد، و از آنچه برای جستن زیوری یا کالایی در آتش می‌گدازند- فلزات- نیز کفی مانند آن [برآورد]. اینچنین خدا حق و باطل را [مثل] می‌زند- حق را پایدار می‌کند و باطل را از میان می‌برد- اما کف به کناری رود و نیست شود، و اما آنچه مردم را سود می‌رساند- آب و فلزات- در زمین بماند. این گونه، خدا مثلها می‌زند.

کسانی که پروردگارشان را پاسخ دادند، سرانجام نیک دارند و کسانی که او را پاسخ ندادند، اگر همه آنچه در زمین است و مانند آن را با آن می‌داشتند همانا آماده بودند برای بازخريد خویش [از عذاب] بپردازند. اینان را بدی- سختی- حساب باشد و جایگاهشان دوزخ است و بد آرامگاهی است.

أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ
أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ

۲۰

الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْمِيثَاقَ

آنان که پیمان خدا را به سر می‌برند و پیمان را نمی‌شکنند

۲۱

وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ
وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ

و آنان که آنچه را خدای فرموده است که بپیوندند
می‌پیوندند و از پروردگارشان می‌ترسند و از بدی حساب
بیمناکند

۲۲

وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا
مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَعُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةِ
أُولَٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ

و آنان که برای جستن خشنودی پروردگارشان شکیبایی
نمودند و نماز را برپا داشتند و از آنچه روزیشان کردیم در
نهان و آشکار انفاق کردند و بدی را با نیکی دور می‌کنند
آنان راست سرانجام [نیک] آن سرای،

۲۳

جَنَّتْ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ
وَذُرِّيَّتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ

بهشت هایی پاینده که به آنها در آیند و نیز هر یک از
پدران و همسران و فرزندان شایسته و نیکوکار آنها و
فرشتگان از هر دری بر آنان در آیند

۲۴

سَلَّمَ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ

[و گویند:] سلام بر شما به پاداش صبری که کردید پس چه
نیک است سرانجام این سرای.

۲۵

وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا
أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ لَهُمُ
الْعَنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ

و کسانی که پیمان خدای را پس از بستن استوار آن
می‌شکنند و آنچه را خدای فرموده است که بپیوندند-
پیوند با خویشان- می‌برند، و در زمین تباهی می‌کنند، آنان
راست لعنت و آنان راست بدی و سختی آن سرای.

۲۶

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَفَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَعٌ

خداوند روزی را برای هر که بخواهد فراخ کند و [برای هر
که بخواهد] تنگ گرداند و [دنیاخواهان] به زندگی این
جهان شادمان شدند و حال آنکه زندگی این جهان در برابر
آن جهان جز بهره‌ای [اندک] نیست.

۲۷

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ
إِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أُنَابَ

و کسانی که کافر شدند گویند: چرا نشانه و معجزه‌ای [به
دلخواه ما] از پروردگارش بر او فرونیامد؟ بگو: همانا خدا
هر که را بخواهد گمراه کند و هر که را باز گردد- به درگاه
او روی آورد- به سوی خویش راه نماید

۲۸

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ
تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

آنان که ایمان آوردند و دلهاشان به یاد خدا آرام یابد. آگاه
باشید که دلها تنها به یاد خدا آرام گیرد.

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَىٰ لَهُمْ وَحَسُنَ مَا أَجَبَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابِ

کسانی که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند ایشان راست زندگانی خوش و بازگشت نیکو.

همچنین، تو را به میان امتی که پیش از ایشان امتهایی بگذشتند فرستادیم تا آنچه را به تو وحی کردیم بر آنان بر خوانی و [حال آنکه] آنها به خدای مهربان کفر می‌ورزند. بگو: اوست پروردگار من، جز او خدایی نیست، بر او توکل کردم و بازگشت من به سوی اوست.

كَذَٰلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهَا أُمَمٌ لِّتَتْلُوَ عَلَيْهِمُ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابِ

و اگر قرآنی می‌بود که کوه‌ها بدان روان می‌شد یا زمین بدان شکافته و پاره پاره می‌گشت یا بدان وسیله با مردگان سخن گفته می‌شد [باز هم ایمان نمی‌آوردند مگر به خواست خدا]. بلکه کار و فرمان همه از آن خداست. آیا کسانی که ایمان آورده‌اند [از ایمان آوردن کافران هنوز] نومید نشده‌اند [و نمی‌دانند] که اگر خدا می‌خواست همه مردم را راه می‌نمود؟ و پیوسته به کسانی که کفر ورزیدند به سزای کارهایی که کرده‌اند رویدادی کوبنده می‌رسد یا نزدیک خانه‌شان فرود می‌آید تا آنگاه که وعده خدا برسد، که خدا خلاف وعده نمی‌کند.

وَلَوْ أَنَّ قُرْعَانَ سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِعَتْ بِهِ الْأَرْضُ أَوْ كَلِمَ بِهِ الْمَوْتَىٰ بَل لِّلَّهِ الْأَمْرُ جَمِيعًا أَفَلَمْ يَأْتِسَّ بِالَّذِينَ ءَامَنُوا أَن لَّو يَشَاءُ اللَّهُ لَهْدَى النَّاسَ جَمِيعًا وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُم بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا مِّن دَارِهِمْ حَتَّىٰ يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ

و هر آینه فرستادگان پیش از تو نیز استهزاء شدند، پس به کسانی که کافر شدند مهلت دادم سپس آنها را بگرفتم، پس [بنگر که] کیفر من چگونه بود.

وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَمَلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْنَهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ

آیا آن [خدای] که بر هر کسی بدانچه کرده ایستاده و نگاهبان است [با غیر او همانند است]؟ و برای خدا شریکانی قرار دادند بگو: آنها را نام ببرید- وصف کنید- یا مگر او

أَفَمَنْ هُوَ قَائِمٌ عَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُّوهُمْ أَمْ تُنَبِّئُونَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ أَمْ يَظْهَرُ مِنَ الْقَوْلِ بَل زَيْنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرَهُمْ وَصُدُّوا عَنِ السَّبِيلِ وَمَنْ يُضِلِّ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ

آنان را در زندگی این جهان عذابی است، و برآستی عذاب آن جهان سخت‌تر است، و آنها را هیچ نگاهدارنده‌ای از [عذاب] خدا نیست.

لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلِعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ وَمَا لَهُمْ مِّنَ اللَّهِ مِن وَّاقٍ

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
أُكُلُهَا دَائِمٌ وَظُلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى
الْكَافِرِينَ النَّارُ

داستان آن بهشتی که به پرهیزگاران وعده داده شده چنان است که از زیر آن جویها روان است میوهها و سایه‌اش همیشگی است. این است سرانجام کسانی که پرهیزگاری کردند، و سرانجام کافران آتش است.

و کسانی که به آنان کتاب داده‌ایم- یهود و نصاری- بدانچه به تو فرورستاده شده شادمانند و از گروهها [ی اهل کتاب] کسانی هستند که برخی از آن را انکار می‌کنند. بگو: جز این نیست که فرمان یافته‌ام که خدای را بپرستم و به او انباز نیارم. به سوی او می‌خوانم و بازگشت من به سوی اوست.

۳۶

وَالَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أُشْرِكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُوا وَإِلَيْهِ مَقَابِلُ

و همچنین این

۳۷

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلَئِنْ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ

و هر آینه پیش از تو پیامبرانی فرستادیم و ایشان را همسران و فرزندان دادیم. و هیچ پیامبری را نشاید که جز به خواست و فرمان خدا نشانه‌ای- معجزه‌ای- بیارد. هر سرآمدی را نوشته‌ای- حکمی معلوم- است.

۳۸
رعد
۲۱۰

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً
وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِبَيِّنَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ
كِتَابٌ

خدای آنچه را خواهد بسترد و از میان ببرد و [یا] بر جای و استوار بدارد، و مادر کتاب- کتاب مادر یا لوح محفوظ- نزد اوست.

۳۹

يَمْحُوا اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثَبِّتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ

و اگر برخی از آنچه به آنها وعده می‌کنیم به تو بنماییم، یا تو را [پیش از کیفرشان از میان آنها] برگیریم، جز این نیست که بر تو رساندن پیام است و بر ما حسابرسی.

۴۰

وَإِن مَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ

آیا ندیدند- ندانستند- که ما به زمین می‌پردازیم و از کناره‌های آن می‌کاهیم و خدا حکم می‌کند و حکم او را هیچ بازپس‌برنده‌ای نیست و او زود حساب است.

۴۱

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقَّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

و همانا کسانی که پیش از آنها بودند نیرنگ ساختند [ولی برای آنها سودی نکرد] زیرا که همه نیرنگها خدای راست. می‌داند که هر کسی چه می‌کند، و زودا که کافران بدانند که سرانجام آن سرای که راست.

۴۲

وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفْرُ لِمَن عُقْبَى الدَّارِ

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا
 بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ

۱۴ . ابراهیم اِبْرَاهِيم: ابراهیم مکی ۵۲ آیه ۷ صفحه

الف، لام، را. [این] کتابی است که آن را به سوی تو
 فرستادیم تا مردم را به خواست و فرمان پروردگارشان
 از تاریکیها [ی گمراهی] به روشنایی [هدایت] بیرون آری،
 به راه آن توانای بی‌همتا و ستوده

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الرَّ كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى
 النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ

۱
 ۲۱۱

آن خدایی که او راست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین
 است، و وای بر کافران از عذابی سخت

اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَوَيْلٌ
 لِلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ

۲

آنان که زندگی این جهان را بر آن جهان برمی‌گزینند، و
 [مردم را] از راه خدا باز می‌دارند و آن را کج می‌خواهند-
 بد جلوه می‌دهند- آنان در گمراهی دورند.

الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَن
 سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ

۳

و ما هیچ پیامبری را جز به زبان قومش نفرستادیم، تا
 [بتواند] برای آنان بروشنی بیان کند. پس خدا هر که را
 خواهد گمراه کند و هر که را خواهد راه نماید و اوست
 توانای بی‌همتا و دانای استوارکار.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ
 اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۴

و هر آینه موسی را با نشانه‌های خویش فرستادیم که: قوم
 خود را از تاریکیها به روشنایی بیرون بر، و روزهای خدا را
 به یادشان آر همانا در این [یادآوری] برای هر شکیبای
 سپاسگزاری نشانه‌هاست.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ
 إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِآيَاتِنَا ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ
 صَبَّارٍ شَكُورٍ

۵

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ
أَنْجَاكُمْ مِنْ عَالِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ
وَيُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ
بَلَاءٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ^ط وَلَئِن
كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ

وَقَالَ مُوسَىٰ إِنَّ تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَإِنَّ
اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُؤُا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ
وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَعْيُنَهُمْ فِي آفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا
أُرْسِلْتُمْ بِهِء وَإِنَّا لَفِي شَكِّ مِمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ

قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُؤُا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ
وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَعْيُنَهُمْ فِي آفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا
أُرْسِلْتُمْ بِهِء وَإِنَّا لَفِي شَكِّ مِمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ

و [یاد کن] آنگاه که موسی قوم خود را گفت: نعمت خدای را بر خودتان یاد کنید هنگامی که شما را از فرعونیان رهانید، که شکنجه سختی به شما می‌رسانیدند و پسرانتان را سر می‌بریدند و زنانتان را [برای خدمت] زنده نگه می‌داشتند، و شما را در این کار آزمونی بزرگ از پروردگارتان بود.

و هنگامی که پروردگارتان به شما آگاهی داد که اگر سپاس گزارید همانا شما را [نعمت] بیفزایم، و اگر ناسپاسی کنید هر آینه عذاب من سخت است.

و موسی گفت: اگر شما و هر که در زمین است همگی کافر شوید، همانا خداوند بی نیاز و ستوده است.

آیا خبر کسانی که پیش از شما بودند، قوم نوح و عاد و ثمود، و کسانی که پس از آنها آمدند، که جز خدا کسی از آنان آگاهی [کامل] ندارد، به شما نرسیده است؟ پیامبرانشان با دلایل روشن بدیشان آمدند، پس دستهایشان را در دهنهایشان باز گرداندند و گفتند: ما به آنچه بدان فرستاده شده‌اید کافریم، و ما در باره آنچه ما را به آن می‌خوانید سخت به شک اندریم.

پیامبرانشان گفتند: آیا در باره خدا، پدیدآورنده آسمانها و زمین، شکی هست؟ شما را می‌خواند تا برخی از گناهانتان را بیامزد و تا سرآمدی نامبرده شما را واپس بدارد- زنده بدارد-. گفتند: شما جز آدمیانی مانند ما نیستید که می‌خواهید ما را از آنچه پدرانمان می‌پرستیدند باز دارید و بگردانید، پس برای ما حجتی روشن و آشکار بیارید.

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ
يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۗ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ
بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

پیامبرانشان به آنها گفتند: ما جز آدمیانی مانند شما نیستیم و لیکن خدا بر هر که از بندگان خویش بخواهد [به نعمت نبوت] منت می‌نهد. و ما را نسزد که شما را حجتی آریم جز به خواست و فرمان خدا پس مؤمنان باید بر خدا توکل کنند و بس.

وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا ۚ وَلَنْصَبِرَنَّ
عَلَىٰ مَا آذَيْتُمُونَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ

و ما را چیست که بر خدا توکل نکنیم و حال آنکه او راه‌های [راست] ما را به ما بنمود و ما بی‌گمان بر آزاری که به ما می‌کنید شکیبایی خواهیم کرد پس توکل کنندگان باید بر خدا توکل کنند و بس.

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِّنْ أَرْضِنَا أَوْ
لَتَعُودَنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ

و کسانی که کافر شدند به پیامبرانشان گفتند: هر آینه شما را از سرزمینمان بیرون می‌کنیم یا به کیش ما باز گردید. پس پروردگارشان به آنان وحی کرد که البته ستمکاران را هلاک می‌کنیم

وَلَنُسَكِّنَنَّكُمْ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ ۚ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَافَ
مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ

و هر آینه شما را از پس آنها در آن سرزمین جای خواهیم داد. این برای آن کس است که از مقام من بترسد و از بیم‌کردنم بهراسد.

وَأَسْتَفْتِحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ

و [پیامبران] گشایش و پیروزی خواستند، و هر گردنکش ستیزه‌گری نومید و زیانکار شد،

مِّنْ وَرَآئِهِ ۗ جَهَنَّمَ وَيُسْقَىٰ مِنْ مَّاءٍ صَدِيدٍ

فراروی او دوزخ است و او را زردابی از چرک خون‌آلود بنوشانند

يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ ۗ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ
مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ ۗ وَمِن وَرَآئِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ

که آن را جرعه جرعه می‌آشامد و او را فروبردن آن آسانی و گوارا نیست- از گندی و تلخی نمی‌تواند آن را به آسانی فروبرد تا رهایی یابد- و مرگ از هر جا به او روی آورد اما او مردنی نیست، و فراروی او عذابی سخت و سهمگین است.

مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ أُشْتَدَّتْ بِهِ
الرَّيْحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ ۗ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَىٰ شَيْءٍ ۗ
ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ

داستان آنان که به پروردگارشان کافر شدند [این است که] کردارشان چون خاکستری است که بادی سخت در روزی تندباد بر آن بوزد، که بر هیچ چیزی از آنچه کرده‌اند دست نتوانند یافت. این است گمراهی دور.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنْ يَشَاءُ
يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ

آیا ندیده‌ای- ندانسته‌ای- که خدا آسمانها و زمین را بحق آفریده است؟ اگر خواهد شما را می‌برد و آفریده‌ای نو می‌آورد

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ

و این بر خدا دشوار نیست.

وَبَرَزُوا لِلَّهِ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا
كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُعْتَدُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ
مِنْ شَيْءٍ قَالُوا لَوْ هَدَّيْنَا اللَّهُ لَهَدَيْنَاكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا
أَجْرَعْنَا أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَّحِيصٍ

و همگی در پیشگاه خدا پدیدار شوند، آنگاه ناتوانان به کسانی که گردنکشی و بزرگ‌منشی می‌کردند گویند: ما [در دنیا] پیرو شما بودیم، پس آیا [امروز] شما می‌توانید چیزی از عذاب خدا را از ما باز دارید؟ گویند: اگر خدا ما را [به رهایی از عذاب] راه نموده بود ما نیز شما را راه می‌نمودیم، بر ما یکسان است چه زاری و بی‌تابی کنیم یا شکیبایی نماییم ما را هیچ گریزگاهی نیست.

وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعَدَ
الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ
سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلُمُونِي
وَلُمُوا أَنْفُسَكُمْ مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ
إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ

و هنگامی که کار گزارده شد- رستاخیز بپا شد- شیطان گوید: همانا خدا به شما وعده داد، وعده راست و درست، و من به شما وعده دادم و با شما خلاف آن کردم، و مرا بر شما هیچ دستی نبود جز اینکه شما را خواندم و مرا پاسخ دادید، پس مرا سرزنش مکنید و خود را سرزنش کنید نه من فریادرس شمایم و نه شما فریادرس من من به اینکه پیش از این مرا [با خدا در فرمانبرداری] شریک می‌گرفتید باور ندارم. همانا ستمکاران را عذابی است دردناک.

وَأَدْخَلَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ فِيهَا
سَلَامٌ

و کسانی را که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند به بهشت‌هایی در آورند که از زیر آنها جویها روان است، به فرمان پروردگارشان جاودانه در آنجا باشند درود آنان در آنجا «سلام» است.

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ
أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ

آیا ندیده‌ای که خدا چگونه مثلی زده است؟ سخن پاکیزه- اعتقاد درست و ایمان راستین- را چون درخت پاکیزه [قرار داده است] که ریشه آن [در زمین] استوار و شاخه آن در آسمان است- به آسمان سر برآورده است-

تُوْتِي أَكْلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ
الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ

يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ
دَارَ الْبَوَارِ

جَهَنَّمَ يَصَلُّونَهَا وَبَسَّ الْقَرَارُ

وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعُوا فَإِنَّ
مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ

قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُنْفِقُوا مِمَّا
رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِّنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ
وَلَا خِلاَءَ

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمْ
الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّأَنْهَارَ

وَسَخَّرَ لَكُمْ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَآبِّينَ وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ
وَالنَّهَارَ

میوه خود را هر هنگام به فرمان پروردگارش می‌دهد. و خدا
برای مردم مثلاً می زند شاید به یاد آرند و پند گیرند.

و داستان سخن پلید- اعتقاد باطل و کفر- همچون درختی
است پلید [و آفت‌زده] که از روی زمین برکنده شده و آن
را هیچ قراری- ریشه و بیخ- نباشد.

خداوند کسانی را که ایمان آوردند، با گفتار استوار- اعتقاد
درست و پایدار- در زندگی این جهان و در آن جهان برجای
و استوار می‌دارد، و خدا ستمکاران- کافران- را گمراه کند،
و خدا هر چه خواهد می‌کند.

آیا ننگریستی به کسانی که [سپاس] نعمت خدا را به کفران
و ناسپاسی- یا به کفر- بدل کردند، و قوم خود را به سرای
هلاکت درآوردند؟

دوزخ، که به آن در آیند- یا در آن بسوزند-، و بد
قرارگاهی است.

و برای خدا همتیانی قرار دادند تا [مردم را] از راه او
گمراه کنند بگو: بهره‌مند و کامیاب شوید که سرانجام و
بازگشتتان به آتش است.

به بندگان من که ایمان آورده‌اند بگو: نماز را برپا دارند و از
آنچه روزیشان کرده‌ایم نهان و آشکارا انفاق کنند پیش از
آنکه روزی بیاید که در آن نه خرید و فروختی باشد و نه
دوستی [که در غیر راه خدا باشد].

خداست آن که آسمانها و زمین را آفرید و از آسمان آبی
فرو فرستاد پس به آن آب از میوه‌ها برای شما روزی بیرون
آورد و کشتیها را رام شما کرد تا به فرمان او در دریا روان
شوند و رودها را رام شما کرد

و خورشید و ماه را که پیوسته در جنبش و گردشند برای
شما رام کرد و شب و روز را نیز رام شما ساخت

وَعَاتِكُمْ مِّنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِن تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ

و از هر چه خواستید به شما داد، و اگر [بخواهید] نعمت خدا را بشمرید آن را شمار نتوانید کرد هر آینه آدمی بسی ستمگر و ناسپاس است.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ ءَامِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ

و [یاد کن] آنگاه که ابراهیم گفت: ای پروردگار من، این شهر- مکه- را ایمن ساز و مرا و فرزندانم را از پرستش بتها دور دار.

رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضَلَّلَنَ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ ۖ فَمَنْ تَبِعَنِ فَإِنَّهُ وَّ مَنِّي ۖ وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

پروردگارا، آنها

پروردگارا، من برخی از فرزندانم را به دره‌ای بی‌کشت، نزدیک خانه شکوهمند تو جای دادم، پروردگارا، تا نماز به پا دارند، پس دل‌هایی از مردمان را چنان کن که به سوی آنان گرایند، و از میوه‌ها روزیشان ده، باشد که سپاس گزارند

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِّنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِّنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ

پروردگارا، هر چه را پنهان کنیم یا آشکار سازیم تو می‌دانی و هیچ چیز در زمین و آسمان بر خدا پوشیده نیست

رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعَلِنُ وَمَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ

سپاس و ستایش آن خدای راست که مرا در پیری اسماعیل و اسحاق بخشید، هر آینه پروردگارم شنوای دعاست

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ ۚ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ

پروردگارا، مرا برپا دارنده نماز کن و از فرزندانم نیز و پروردگارا، دعای مرا بپذیر

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي ۚ رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ

پروردگارا، مرا برپا دارنده نماز کن و از فرزندانم نیز و پروردگارا، و دعای مرا- یعنی نماز و عبادت مرا- بپذیر

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ

و خدای را از آنچه ستمکاران می‌کنند غافل مپندار، همانا [کیفر] آنان را واپس می‌دارد برای روزی که در آن، چشمها [ی کافران و ستمگران از حیرت و سراسیمگی] خیره بماند،

وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَفِيلًا ۗ عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ ۗ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْئِدَتُهُمْ هَوَاءٌ

در حالی که گردنها فراز کرده سرهای خویش بالا گرفته، چشمشان بر هم نخورد و دلهاشان [از بسیاری سرگشتگی] تهی [از فهم و چاره‌اندیشی] است.

و مردم را بیم کن از آن روز که عذاب بدیشان آید، پس کسانی که ستم کرده‌اند گویند: خداوند، ما را تا مدتی نزدیک- کوتاه- واپس دار تا دعوت تو را پاسخ دهیم و فرستادگان را پیروی کنیم. [به آنها گفته شود:] آیا شما نبودید که پیش از این سوگند می‌خوردید که شما را هرگز زوالی نباشد؟!

وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخْرِنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ نُّحِبِّ دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ الرَّسُولَ ۚ أَوْ لَمْ تَكُونُوا أَقْسَمْتُمْ مِّنْ قَبْلِ مَا لَكُم مِّنْ زَوَالٍ

و [مگر نه این است که] در خانه‌های کسانی که بر خویشتن ستم کردند جای گرفتید و برای شما روشن گشت که با آنان چه کردیم، و برایتان مثلها زدیم!

وَسَاكِنْتُمْ فِي مَسَاكِنِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمُ الْأَمْثَالَ

و همانا نیرنگ خویش به کار بردند و نیرنگشان نزد خداست - خدا به آن آگاه است- هر چند که از نیرنگشان کوه‌ها از جا کنده شود.

وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ

پس مپندار که خدا وعده خود را با فرستادگان خویش خلاف می‌کند، همانا خدا توانای بی‌همتا و کین‌ستان است

فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخْلِفَ وَعْدِهِ ۚ رُسُلُهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ

[در] روزی که زمین غیر این زمین گردد و آسمانها [نیز غیر این آسمانها شود]، و [همه] در پیشگاه خدای یگانه سخت‌چیره پدیدار شوند.

يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتُ ۖ وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ

و گناهکاران را در آن روز ببینی که در زنجیرها به هم بسته شده‌اند،

وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقْرَنِينَ فِي الْأَصْفَادِ

پیراهنشان از قطران- مس گداخته یا فیر- است و آتش رویه‌اشان را فرو پوشد.

سَرَابِيلُهُمْ مِّنْ قَطْرَانٍ وَتَعْشَىٰ وُجُوهُهُمُ النَّارُ

تا خداوند هر کس را سزای آنچه کرده است بدهد، که خدا زود حساب است.

لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ ۚ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

این برای مردم پیامی رسا و بسنده است [تا بدان پند داده شوند] و تا بدان بیم کرده شوند و بدانند که او خدای یگانه است و تا خردمندان یاد کنند و پند گیرند.

هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذَرُوا بِهِ ۚ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَهٌُ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّتِلِكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْءَانٍ مُّبِينٍ

الف، لام، را. این است آیه‌های کتاب و قرآن روشن و روشن‌کننده.

رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ

چه بسا کسانی که کافر شدند آرزو کنند که کاش مسلمان بودند.

ذَرْهُمْ يَا كُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهَبْهُمُ الْأَمْلَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

واگذارشان تا بخورند و برخوردار شوند و آرزو سرگرمشان کند، زودا که بدانند.

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ

و [مردم] هیچ شهری را هلاک نکردیم مگر آنکه آن را نوشته‌ای- حکمی و سرنوشتی و زمانی- معلوم بود.

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَعْجِرُونَ

هیچ امتی از سرآمد خود نه پیشی گیرد و نه واپس افتد.

وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ

و گفتند: ای آن کسی که قرآن بر او فرو آمده، همانا تو دیوانه‌ای

لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَكَةِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

اگر راست می‌گویی، چرا فرشتگان را نزد ما نمی‌آوری؟

مَا نُنزِّلُ الْمَلَكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا إِذًا مُنظَرِينَ

ما فرشتگان را جز بحق فرو نفرستیم، و آنگاه دیگر [این کافران] مهلت نیابند.

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ

همانا ما این ذکر- یاد و پند قرآن- را فرو فرستادیم، و هر آینه ما نگاهدار آنیم.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شَيْعِ الْأَوَّلِينَ

و هر آینه پیش از تو [فرستادگان خود را] در میان گروه‌های پیشین فرستادیم.

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

و هیچ فرستاده‌ای نمی‌آمدشان مگر آنکه او را استهزاء می‌کردند.

كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ

اینچنین آن

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ

[و حال آنکه] به آن ایمان نمی‌آورند، و آیین و روش پیشینیان [بر این] رفته است [که پیامبران را تکذیب و نعمت خداوند را ناسپاسی کنند].

وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ

و اگر دری از آسمان بر آنان بگشاییم تا پیوسته در آن بالا روند [و قدرت و معجزات ما را بنگرند]،

لَقَالُوا إِنَّمَا سُكَّرَتْ أَبْصَرُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَّسْحُورُونَ

هر آینه گویند: چشمان ما را پوششی بر نهاده‌اند- ما را چشم‌بندی کرده‌اند-، بلکه ما گروهی جادوزده‌ایم.

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ

۱۷ وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ

۱۸ إِلَّا مَنْ اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَاتَّبَعَهُ وَشِهَابٌ مُبِينٌ

۱۹ وَالْأَرْضُ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْزُونٍ

۲۰ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعْيِشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَزَقِينَ

۲۱ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنزِلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَّعْلُومٍ

۲۲ وَأَرْسَلْنَا الرِّيْحَ لَوَاحٍ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ

۲۳ وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِءُ وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ

۲۴ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَخْرِينَ

۲۵ وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ

۲۶ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ

۲۷ وَالْجَانَ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَّارِ السَّمُومِ

۲۸ وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَلِيقٌ بَشَرًا مِّنْ صَلْصَلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ

۲۹ فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ وَسَجِدِينَ

۳۰ فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ

۳۱ إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ

و هر آینه در آسمان برجهایی پدید کردیم و آن را از بهر بینندگان بیاراستیم

و آن را از [ورود] هر شیطان رانده‌شده‌ای نگاه داشتیم

مگر آن که دزدانه سخنی بشنود، که شهابی روشن و آشکار دنبالش کند.

و زمین را گسترده‌ایم و در آن کوه‌های استوار افکندیم و در آن از هر چیز سنجیده و به اندازه رویانیدیم.

و در آن برای شما و آنها که شما روزی‌دهنده آنها نیستید— پرندگان و حیوانات وحشی— اسباب زندگی و روزی قرار دادیم.

و هیچ چیزی نیست مگر آنکه گنجینه‌های آن نزد ماست، و آن را جز به اندازه معلوم فرو نمی‌فرستیم.

و ما باده‌ها را باردارکننده [درختان] فرستادیم، و از آسمان آبی فروفرستاده شما را از آن سیراب ساختیم و شما ذخیره‌کننده و نگاهدار آن نیستید.

و هر آینه ما زنده می‌کنیم و می‌میرانیم و ما میراث برانیم— پس از شما همه چیز در اختیار ماست—.

و هر آینه ما پیشینیان شما را می‌دانیم و پسینیان را هم می‌دانیم.

و همانا پروردگار تو [هنگام رستاخیز] آنان را برانگیزد و فراهم آرد، که او استوارکار و داناست.

و هر آینه آدمی را از گلی خشک برآمده از لجنی بویناک آفریدیم.

و پریان را پیش از آن از آتش سوزان بی‌دود و نفوذکننده آفریدیم.

و [یاد کن] آنگاه که پروردگار تو فرشتگان را گفت که همانا من آفریننده‌ام آدمیی را از گلی خشک برآمده از لجنی بویناک

پس چون اندام او را درست و آراسته کردم و از روح خویش در او دمیدم او را سجده‌کنان درافتید.

پس فرشتگان همگی سجده کردند،

مگر ابلیس که سر باز زد از اینکه با سجده‌کنان باشد.

قَالَ يٰٓإِبْلِيسُ مَا لَكَ اَلَّا تَكُوْنَ مَعَ السَّٰجِدِيْنَ

۳۳

قَالَ لَمْ اَكُنْ لِلسُّجُوْدِ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُۥ مِنْ صَلٰوٰتٍ مِّنْ حَمَآءٍ مَّسْنُوْنٍ

۳۴

قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَجِيْمٌ

۳۵

وَإِنَّ عَلَيْكَ اَلَلْعٰنَةَ اِلَىٰ يَوْمِ الدِّیْنِ

۳۶

قَالَ رَبِّ فَاَنْظِرْنِیْ اِلَىٰ یَوْمِ یُبْعَثُوْنَ

۳۷

قَالَ فَاِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِیْنَ

۳۸

اِلَىٰ یَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُوْمِ

۳۹

قَالَ رَبِّ بِمَا اَعُوْیْتَنِیْ لِاَزِیْنَنَّ لَهُمْ فِی الْاَرْضِ وَلَا اَعُوْیْتَنَّهُمْ اَجْمَعِیْنَ

۴۰

اِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلِصِیْنَ

۴۱

قَالَ هٰذَا صِرَاطٌ عَلَیَّ مُسْتَقِیْمٌ

۴۲

إِنَّ عِبَادِی لَیْسَ لَكَ عَلَیْهِمْ سُلْطٰنٌ اِلَّا مَنْ اَتَّبَعَكَ مِنْ اَلْعٰوِیْنَ

۴۳

وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ اَجْمَعِیْنَ

۴۴

لَهَا سَبْعَةُ اَبْوَابٍ لِکُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُوْمٌ

۴۵
۲۲۱۲

إِنَّ الْمَتَّقِیْنَ فِی جَنٰتٍ وَعُیُوْنٍ

۴۶

اَدْخُلُوْهَا بِسَلٰمٍ ءَامِنِیْنَ

۴۷

وَنَزَعْنَا مَا فِی صُدُوْرِهِمْ مِّنْ غَلِیْلٍ اِخْوَانًا عَلَی سُرُرٍ مُّتَقَابِلِیْنَ

۴۸

لَا یَمَسُّهُمْ فِیْهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِیْنَ

۴۹

نَبِیُّ عِبَادِیْ اَنِّیْ اَنَا الْعَفُوْرُ الرَّحِیْمُ

۵۰
حزب
۱۰۶

وَإِنَّ عَذَابِیْ هُوَ الْعَذَابُ الْاَلِیْمُ

۵۱

وَنَبِّئُهُمْ عَن ضِیْفِ اِبْرٰهِیْمَ

[خدای] گفت: ای ابلیس، تو را چیست که با سجدهکنان نباشی؟

گفت: من نه اتم که برای بشری که او را از گلی خشک برآمده از لجنی بویناک آفریده‌ای سجده کنم.

گفت: پس از آنجا بیرون رو که تو رانده‌ای

و همانا تا روز پاداش و کیفر بر تو لعنت است.

گفت: خداوندا، پس مرا تا روزی که برانگیخته می‌شوند مهلت ده.

گفت: تو از مهلت‌یافتگانی

تا روز آن هنگام دانسته.

گفت: خداوندا، به سبب آنکه مرا به راه هلاکت افکندی هر آینه در زمین [باطل را] در نظرشان می‌آرایم– آنان را خواهم فریفت– و همگی‌شان را به راه هلاکت می‌برم،

مگر آن بندگان، از میان آنان، که پاک و ویژه و برگزیده تو باشند.

[خدای] گفت: این راهی است راست که [نگاهداشت آن] بر من است.

همانا تو را بر بندگان [ویژه] من دستیابی و چیرگی نیست، مگر روندگان راه هلاکت که تو را پیروی کنند.

و همانا دوزخ وعده‌گاه همه آنهاست

آن را هفت در است که هر دری را بخشی جداگانه از آنان

همانا پرهیزگاران در بوستانها و چشمه‌سارهایند.

[گویندشان:] به سلامت و ایمنی در آنها در آیید.

و هر بدخواهی و کینه‌ای که در سینه‌هاشان بود برکنندیم برادرانی بر تخت‌هایی رویاروی هم‌اند.

در آنجا رنجی بدیشان نرسد و از آنجا بیرونشان نکنند.

بندگانم را خبر ده که من آمرزگار و مهربانم

و اینکه عذاب من عذاب دردناک است.

و آنان را از مهمانان ابراهیم خبر ده.

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلِّمًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ

۵۳ قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ

۵۴ قَالَ أَبَشِّرْتُمُونِي عَلَىٰ أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فِيمَ تُبَشِّرُونَ

۵۵ قَالُوا بِشَرِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُن مِّنَ الْقَانِطِينَ

۵۶ قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ

۵۷ قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ

۵۸ قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ

۵۹ إِلَّا عَالُ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّهُمْ أَجْمَعِينَ

۶۰ إِلَّا أُمَّرَأَتَهُ وَ قَدَّرْنَا إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ

۶۱ فَلَمَّا جَاءَ عَالُ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ

۲۲۲

۶۲ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ

۶۳ قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ

۶۴ وَآتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ

۶۵ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ

مِنْكُمْ أَحَدٌ وَأَمْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ

۶۶ وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هَوْؤَلَاءِ مَقْطُوعٌ

مُصْبِحِينَ

۶۷ وَجَاءَ أَهْلَ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ

۶۸ قَالَ إِنَّ هَوْؤَلَاءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ

۶۹ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ

۷۰ قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعُلَمِينَ

آنگاه که بر او در آمدند و سلام گفتند. [ابراهیم] گفت: ما از شما هراسانیم.

گفتند: مترس، ما تو را به پسری دانا مژده می‌دهیم.

گفت: آیا مرا با آنکه پیری به من رسیده مژده می‌دهید؟ به چه چیز مژده می‌دهید؟

گفتند: تو را درست مژده دادیم، پس از نومیدان مباش.

گفت: جز گمراهان چه کسی از رحمت پروردگار خویش نومید می‌شود؟

گفت: ای فرستادگان، کار شما چیست؟

گفتند: ما به سوی گروهی بزهکار فرستاده شده‌ایم.

مگر خاندان لوط، که همگی‌شان را رهانده‌ایم،

جز زن او، که مقدر کرده‌ایم که از ماندگان باشد [و هلاک شود].

پس چون فرستادگان به نزد خاندان لوط آمدند،

[لوط] گفت: شما گروهی ناشناخته و بیگانه‌اید.

گفتند: بلکه تو را چیزی آورده‌ایم که در باره آن شک می‌کردند- یعنی عذاب-.

و تو را [خبر] راست و درست آورده‌ایم و ما راستگویانیم.

پس به پاسی از شب خاندان خویش را بیرون بر و خود از پی آنها روانه شو، و هیچ یک از شما به واپس ننگرد، و به آنجا که فرماتتان دهند بروید.

و آن کار را به او وحی کردیم- یا خبر دادیم- که بیخ و بنیاد آنان هنگامی که بامداد کنند بریده و برکنده خواهد شد.

و اهل آن شهر شادی‌کنان بیامدند.

گفت: اینها مهمانان من‌اند، مرا رسوا مکنید

و از خدا بترسید و مرا شرمنده مسازید.

گفتند: مگر ما تو را از [میزبانی و حمایت] مردمان باز نداشته بودیم؟

قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ

۷۲

لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ

۷۳

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ

۷۴

فَجَعَلْنَا عَلَيْهِمَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّنْ سِجِّيلٍ

۷۵

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِينَ

۷۶

وَإِنَّهَا لِبِسِّيلٍ مُّقِيمٍ

۷۷

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ

۷۸

وَإِنْ كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ لظَالِمِينَ

۷۹

فَأَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَامٍ مُّبِينٍ

۸۰

۲۳۳

وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسِلِينَ

۸۱

وَعَاتَيْنَهُمْ آيَاتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ

۸۲

وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا ءَامِنِينَ

۸۳

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ

۸۴

فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

۸۵

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ

۸۶

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ

۸۷

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْءَانَ الْعَظِيمَ

۸۸

لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَأخْفِضْ جَنَاحَكَ لِّلْمُؤْمِنِينَ

۸۹

وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ

۹۰

كَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ

گفت: اینان دختران من‌اند– می‌توانید با آنان ازدواج کنید– اگر می‌خواهید کاری بکنید– یعنی اگر قصد زناشویی دارید –.

به جان تو سوگند که آنها در مستی و گمراهی خویش سرگشته و کوردل می‌شدند.

پس هنگام برآمدن آفتاب بانگ هولناک کشنده بگرفتشان

آنگاه آن شهر را زیر و رو کردیم و بر آنها سنگهایی از سبیل – سنگ گل، کلوخی از سنگ و گل– باریدیم

هر آینه در این [داستان] هوشمندان را نشانه‌ها و عبرتهاست.

و آن شهر– سدوم– هنوز بر سر راهی است که بر جای مانده است– کاروانیان در آن رفت‌وآمد دارند–.

و هر آینه مؤمنان را در آن نشانه‌ای و عبرتی است.

و همانا مردم ایکه– قوم شعیب– ستمکار بودند.

پس، از آنان کین ستاندیم و هر آینه آن دو شهر– شهر لوط و شهر شعیب– بر رهگذری آشکار و هویداست.

و هر آینه مردم حجر– ثمود، قوم صالح– فرستادگان را دروغگو شمردند.

و نشانه‌های خود را به آنان دادیم پس، از آنها رو گردانیدند.

و از کوه‌ها خانه‌ها می‌تراشیدند در حالی که ایمن و آسوده بودند.

پس بانگ عذاب هنگامی که به بامداد در آمدند بگرفتشان.

و آنچه می‌کردند هیچ سودشان نداشت– عذاب را از آنان باز نداشت–.

و ما آسمان و زمین و آنچه را که میان آنهاست جز براستی و درستی نیافریدیم، و قیامت هر آینه آینده است، پس درگذر، درگذشتن نیکو.

همانا پروردگار تو هموست آفریدگار دانا.

و هر آینه تو را «سبع المثانی» و قرآن بزرگ [قدر] دادیم.

چشمان خویش را به آنچه گروه‌هایی از آنان– کافران– را بدان برخوردار دادیم مگشای– به دنیا داران منگر–، و بر آنان اندوه مخور [که چرا ایمان نمی آورند] و بال خویش برای مؤمنان فرود آر– مؤمنان را فروتن باش، یا با ایشان به نرمی و مدارا زندگانی کن–.

و بگو: همانا من بیم‌دهنده آشکارم [به عذابی که بر شما فرود آید]،

آن سان که [عذابی] بر بخش‌کنندگان فروفرستادیم

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْءَانَ عِضِينَ

آنها که قرآن را پاره‌ها کردند- به سحر و شعر و کهانت و افسانه‌های پیشینیان نسبت دادند-

۹۲

فَوَرَبِّكَ لَنَسَعَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ

به پروردگارت سوگند که همگی‌شان را بازخواست می‌کنیم،

۹۳

عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ

از آنچه می‌کردند.

۹۴

فَأَصْدَعُ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضُ عَنِ الْمُشْرِكِينَ

پس آنچه را بدان فرمان یافتی آشکار کن و از مشرکان روی بگردان.

۹۵

إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ

هر آینه ما تو را از استهزا کنندگان کفایت کردیم

۹۶

الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءآخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

آنان که با خدای یکتا خدایی دیگر گیرند، پس زودا که [سرانجام گمراهی و کیفر خویش] بدانند.

۹۷

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ

و هر آینه ما می‌دانیم که سینه‌ات بدانچه می‌گویند تنگ می‌گردد.

۹۸

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن مِّنَ السَّجِدِينَ

پس پروردگارت را با سپاس و ستایش به پاکی یاد کن و از سجده آرنندگان باش.

۹۹

وَأَعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ

و پروردگارت را پرستش کن تا آنگاه که تو را یقین- مرگ- فرا رسد.

۱۶. نحل

التَّحْلُ: زنبور عسل

مکی

۱۲۸ آیه

۱۵ صفحه

۱
حزب
۱۰۷
۲۲۴ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَتَىٰ أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحٰنَهُ وَتَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ

فرمان خدا- به عذاب مشرکان و کافران با غلبه اسلام- آمد، پس آن را به شتاب مخواهید. پاک است و برتر از آنچه [با او] انباز می‌گیرند.

۲

يُنزِلُ الْمَلٰٓئِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُۥ لَا إِلَٰهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ

فرشتگان را با روح- فرشته بزرگواری که همراه وحی است - به خواست و فرمان خویش بر هر کس از بندگانش که بخواهد فرو می‌فرستد که [مردم را] بیم دهید که خدایی جز من نیست پس، از من پروا داشته باشید.

۳

خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ تَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ

آسمانها و زمین را به حق آفرید برتر است از آنچه [با وی] انباز می‌گیرند.

۴

خَلَقَ الْإِنسَانَ مِنْ نُطْقَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ

آدمی را از نطفه‌ای [بویناک] بیافرید، و آنگاه او ستیزه‌گری آشکار است.

۵

وَاللَّائِمَةَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنْفَعٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ

و چارپایان- گوسفند و گاو و شتر و مانند اینها- را آفرید که در آنها برای شما گرمی- پوشش گرم- و سودهاست، و از [شیر و گوشت] آنها می‌خورید.

۶

وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ

و شما را در آنها شبانگاه که از چراگاه باز می‌آرید و بامدادان که به چراگاه می‌برید نشانی از آرایش و شکوه است

وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّمْ تَكُونُوا بَلِغِيهِ إِلَّا بِشِقِّ
الْأَنْفُسِ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَعُوفٌ رَّحِيمٌ

و بارهای شما را به شهری می‌برند که جز به دشواری و رنج
خویشتن نمی‌توانستید به آن رسید همانا پروردگار شما
رؤوف- دلسوز و پرمهر- و مهربان است

و اسبان و استران و خران را [آفرید] تا بر آنها سوار شوید
و [شما را] آرایشی باشد و چیزها می‌آفریند که نمی‌دانید.

وَالْخَيْلِ وَالْبِغَالِ وَالْحَمِيرِ لَتَرْكُبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا
تَعْلَمُونَ

و [نمودن] راه راست بر خداست، و برخی از آنها- راهها-
کج است. و اگر خدا می‌خواست همه شما را راه می‌نمود.

وَعَلَىٰ اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ وَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ
أَجْمَعِينَ

اوست آن که از آسمان آبی فرو فرستاد که شما را از آن
آشامیدنی است و از آن درخت و گیاه می‌روید که در آن
[چارپایان را] می‌چرانید

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ
شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ

[و] با آن برای شما کشت- گندم و جو و حبوبات- و زیتون و
خرمابنها و تاکها و از همه میوه‌ها برویند همانا در آن
نشانه‌ای است برای مردمی که می‌اندیشند.

يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَبَ وَمِنْ
كُلِّ الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

و شب و روز و خورشید و ماه را برای شما رام کرد، و
ستارگان به فرمان او رام شده‌اند. همانا در آن نشانه‌هاست
برای مردمی که خرد را کار می‌بندند

وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنَّجُومُ
مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهٖ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

و آنچه برای شما در زمین به رنگهای گوناگون آفرید [مسخر
شما کرد] همانا در آن نشانه‌ای است برای مردمی که یاد
کنند و پند گیرند.

وَمَا ذَرَأًا لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُٗٓ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً
لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ

و اوست آن که دریا را رام کرد تا از آن گوشت تازه بخورید
و از آن زیوری بیرون آرید که آن را می‌پوشید و در آن
کشتی‌ها را بینی که شکافندگان [آب] اند، [تا بدان
برخوردار شوید- از راه دریا برای سیاحت و تجارت و
تحصیل دانش و مانند اینها سفر کنید-] و تا از فزونی و
بخشش خدا- یعنی روزی- بجویید، و شاید سپاس دارید.

وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا
وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا ۗ وَتَرَىٰ الْفُلْكَ مَوَٰخِرَ
فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَلِعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

وَأَلْقَى فِي الْأَرْضِ رَوْسِي أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَرَ سُبُلًا
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

و در زمین کوه‌های استوار درافکند تا شما را نجنباند، و رودها و راه‌ها [پدید کرد]، شاید راه یابید.

۱۶

وَعَلَّمَتْ وَبِالتَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ

و نشانه‌ها [قرار داد]، و به ستارگان راه [خود را] می‌یابند.

۱۷

أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

آیا آن که می‌آفریند، مانند کسی است که [هیچ چیز] نمی‌آفریند؟ آیا یاد نمی‌کنید و پند نمی‌گیرید؟!

۱۸

وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ

و اگر [بخواهید] نعمت خدای را بشمرید، شمارکردن آن نتوانید. همانا خدا آمرزگار و مهربان است.

۱۹

وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ

و خدا آنچه را نپوشانید و آنچه را آشکار می‌کنید می‌داند.

۲۰

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ

و آنهایی که به جای خدای یکتا می‌خوانند- می‌پرستند- چیزی نمی‌آفرینند و خود آفریده می‌شوند،

۲۱

أَمْوَاتٌ غَيْرٌ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ

مردگانند نه زندگان و نمی‌دانند کی برانگیخته می‌شوند.

۲۲
۲۲۶ر

إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ
مُنْكَرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ

خدای شما خدایی یگانه است، پس کسانی که به سرای واپسین ایمان ندارند دل‌هایشان ناشناسنده است- با آن بیگانه است- و آنان گردنکشانشند.

۲۳

لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الْمُسْتَكْبِرِينَ

بیگمان خدا آنچه را نپوشانید و آنچه را آشکار می‌کنند می‌داند. همانا او گردنکشانش را دوست ندارد.

۲۴

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ مَآذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا اسْطِيرُ الْأَوْلِيْنَ

و چون گویندشان: پروردگارتان چه چیز فرو فرستاده؟ گویند: افسانه‌های پیشینیان،

۲۵

لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ
يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ

تا بار گناهان خویش در روز رستاخیز به تمامی بردارند، و هم از بار گناهان کسانی که به بی‌دانشی آنان را گمراه می‌کنند آگاه باشید که بد باری برمی‌دارند.

۲۶
۲۲۷ر

قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَأَتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ
فَحَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَتْهُمُ الْعَذَابُ مِنْ
حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ

همانا کسانی که پیش از آنان بودند نیرنگ و بداندیشی کردند پس خدا آهنگ بناهای ایشان کرد و آنها را از پایه‌ها برانداخت و سقف از بالای سرشان بر آنها فرو افتاد و از جایی که نمی‌فهمیدند عذاب بدیشان رسید

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَاءِ الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشْتَقُونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالسُّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ

الَّذِينَ تَتَوَفَّوهُمْ الْمَلَكُتُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ فَأَلْقُوا السَّلَامَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ بَلَىٰ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَلَئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ

وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرًا لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ

جَنَّتْ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ

الَّذِينَ تَتَوَفَّوهُمْ الْمَلَكُتُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَكُتُ أَوْ يَأْتِيَ أَمْرُ رَبِّكَ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

سپس در روز رستاخیز رسواشان کند و گوید: کجايند آن انبازان من که شما در باره آنها با ديگران- پيامبر و مؤمنان- ستيزه مي‌کرديد؟ کسانی که دانش دادنشان گویند: همانا امروز رسوایی و بدی- یعنی سختی عذاب- بر کافران است

آنان که فرشتگان جانشان را می‌گیرند در حالی که [به کفر و شرک و کردار بد] بر خویش ستمکار بوده‌اند، پس سر تسلیم فرود آرند [و گویند] که ما هیچ کار بدی نمی‌کردیم. آری، خدا به آنچه می‌کردید داناست.

پس به درهای دوزخ در آید که جاودانه در آنجا خواهید ماند، و برستی بد است جایگاه گردنکشان.

و به کسانی که پرهیزگاری کردند گفته شود: پروردگار شما چه چیز فرو فرستاده است؟ گویند: خیر را برای کسانی که نیکویی کردند در این جهان نیکي است، و همانا سرای واپسین بهتر است، و هر آینه نیکوست سرای پرهیزگاران

بهشت هایی پاینده که به آنها در آیند، از زیر [درختان] آنها جویها روان است، در آنجا ایشان راست هر چه خواهند. خداوند پرهیزگاران را اینچنین پاداش می‌دهد

آنان که [از آلودگی‌های شرک و گناه] پاکند، فرشتگانی که جانشان را می‌ستانند، گویند: درود بر شما، به پاداش کارهایی که می‌کردید به بهشت در آید.

آیا [کافران] جز این چشم می‌دارند که فرشتگان [برای گرفتن جانشان] بدیشان بیابند یا فرمان پروردگارت [به عذاب آنان] بیاید؟ کسانی که پیش از آنان بودند نیز چنین می‌کردند، و خدا به آنها ستم نکرد و لیکن آنها بر خویش ستم می‌کردند

پس کیفر کارهای بدشان به آنان رسید و همان چیزی که به آن استهزا می‌کردند- یعنی عذاب- آنان را فرو گرفت.

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

و کسانی که شرک آوردند گفتند: اگر خدا می‌خواست جز او هیچ چیز نمی‌پرستیدیم، نه ما و نه پدران ما، و بی [خواست و فرمان] او هیچ چیز را حرام نمی‌کردیم. کسانی که پیش از آنها بودند نیز چنین کردند. پس آیا بر پیامبران جز رساندن پیام روشن و آشکار [تکلیفی] هست؟

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكذِبِينَ

و هر آینه در هر امتی پیامبری برانگیختیم که خدای را بپرستید و از طاغوت- هر معبودی جز خدا- دوری جوید، پس برخی از آنان را خدا راه نمود و برخی دیگر گمراهی بر آنها سزا گشت، پس در زمین بگردید و بنگرید که سرانجام دروغ‌انگاران چگونه بود.

إِنْ تَحْرِصْ عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ

اگر بر راهنمایی آنان حرص ورزی، [بدان که] خدا هر که را گمراه کند راه نخواهد نمود و آنها را هیچ یاورانی نیست.

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَى وَعَدًّا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

و به خدا سوگند خوردند، سوگندهای سخت، که خدا آن کس را که بمیرد بر نیانگیزد. آری، [بر انگیختن و رستاخیز] وعده‌ای است راست و درست بر او [که آن را وفا می‌کند]، و لیکن بیشتر مردم نمی‌دانند

لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يُخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَاذِبِينَ

تا آنچه را که در آن اختلاف می‌کنند برایشان روشن و آشکار کند و تا کافران بدانند که دروغزن بودند.

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ وَكُنْ فَيَكُونُ

همانا گفتار ما برای چیزی- چون [پدید آمدن] آن را خواهیم- این است که آن را می‌گوییم: باش، پس می‌باشد.

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَا جَزَاءَ لِأَخِرَةٍ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

و کسانی که پس از آنکه ستم دیدند در [راه] خدا هجرت کردند، آنان را در این جهان جایگاهی نیکو دهیم، و هر آینه مزد آن جهان بزرگتر است، اگر می‌دانستند

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

آنان که شکیبایی نمودند و بر پروردگارشان توکل می‌کنند.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوحِيَ إِلَيْهِمْ فَسَئَلُوا أَهْلَ
الَّذِكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا
نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمْ
الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ

أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلُوبِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ

أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ

أَوْ لَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَيَّؤُا ظِلَالُهُ عَنِ
الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ
وَالْمَلَائِكَةِ وَهُمْ لَا يُسْتَكْبَرُونَ

يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿۱﴾

وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَهَيْنِ اثْنَيْنِ ۚ إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌُ وَاحِدٌ
فَإِيَّايَ فَارْهَبُونَ

وَلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ الدِّينُ وَاصِبًا أَفَغَيْرَ اللَّهِ
تَتَّقُونَ

وَمَا بِكُمْ مِنْ نِعْمَةٍ فَمِنَ اللَّهِ ۗ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ
تَجْعَرُونَ

ثُمَّ إِذَا كَشَفَ الضُّرَّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْكُمْ بِرَبِّهِمْ
يُشْرِكُونَ

و پیش از تو نفرستادیم مگر مردانی را که به ایشان وحی
می‌کردیم- و اگر خود نمی‌دانید از اهل ذکر- یعنی
دانشمندان اهل کتاب- بپرسید-

با حجت‌های روشن و کتاب‌های پندآموز [فرستادیم]، و این ذکر
- یاد و پند قرآن- را به تو فرورستادیم تا برای مردم
آنچه را که به سوی آنان فرورستاده شده است روشن بیان
کنی و تا شاید بیندیشند.

پس آیا کسانی که بدیها به نیرنگ کردند ایمن شده‌اند از
اینکه خداوند آنان را به زمین فرو ببرد، یا از جایی که
آگاهی ندارند عذاب بدیشان آید؟

یا آنها را در آمد و شدشان- سرگرمیهای دنیا- بگیرد، پس
[خدای را به گریز خود] ناتوان‌کننده نیستند

یا آنان را بر حال ترس و بیم- یا کاستن نعمتها- بگیرد،
همانا پروردگارتان رؤوف و مهربان است- که در عقوبتتان
شتاب نمی‌کند-.

و آیا به آنچه خدای آفریده است ننگریستند که سایه‌های
آن از راست و چپ- یعنی از هر سو- خدای را سجده‌کنان
باز گردد در حالی که [در برابر او] خاکسارند؟

و هر چه در آسمانها و هر چه در زمین است از جنبندگان و
فرشتگان، خدای را سجده می‌آرند و سرپیچی و گردنکشی
نمی‌کنند

از پروردگار خود که بر فراز آنهاست می‌ترسند و آنچه
فرمان داده می‌شوند همان می‌کنند.

و خدای گفت: دو خدا مگیرید- مپرستید-، جز این نیست
که او خدایی یگانه است، پس از من بترسید و بس.

و او راست آنچه در آسمانها و زمین است و پرستش و
فرمانبرداری همیشه و پیوسته برای اوست. آیا از غیر
خدای یکتا پروا می‌کنید؟!

و هر نعمتی که شما راست از خداست، و چون گزندی به
شما رسد به پیشگاه او ناله و زاری می‌کنید

و چون آن گزند را از شما برداشت آنگاه گروهی از شما به
پروردگارشان شرک می‌آورند،

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

تا بدانچه بدادیمشان ناسپاسی کنند. پس برخوردار شوید، زودا که بدانید.

۵۶

وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِّمَّا رَزَقْنَاهُمْ تَاللَّهِ لَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَفْتَرُونَ

و برای آنچه نمی‌دانند- بتها- بهره‌ای از آنچه روزیشان کرده‌ایم قرار می‌دهند. به خدا سوگند که از آن دروغی که می‌بافید پرسیده خواهید شد.

۵۷

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَانَهُ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ

و برای خدا دختران می‌انگارند- او پاک و منزه است [از داشتن فرزند]- و برای خودشان آنچه آرزو می‌کنند و می‌خواهند- یعنی پسران!

۵۸

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِالْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ

و چون یکی از آنان را به دختر مژده دهند رویش سیاه گردد - از خشم بر زن خود که چرا دختر زاده است- و خشم خود فرو می‌خورد

۵۹

يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ أَيُمْسِكُهُ عَلَىٰ هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ

از بدی [و اندوه] آنچه به او مژده داده‌اند از مردم پنهان می‌شود [و با خود می‌اندیشد که] آیا با خواری و سرافکندگی نگاهش دارد یا در خاک پنهانش کند؟ آگاه باشید که بد است آن داوری که می‌کنند.

۶۰

لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوِّءِ وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

کسانی را که به جهان واپسین ایمان نمی‌آورند صفت بد است، و خدای راست صفت والا و برتر و اوست توانای بی‌همتا و دانای با حکمت.

۶۱
۲۳۱ ر

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِم مَّا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ

و اگر خدا مردم را به [سزای] ستمشان بگیرد هیچ جنبنده‌ای را بر آن

۶۲

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَأَنَّهُمْ مُّفْرَطُونَ

و آنچه را خوش ندارند- یعنی دختران- برای خدا قرار می‌دهند و زبانهاشان دروغ می‌سازد که نیکویی- زندگانی نیک یا پاداش نیکو در آخرت- آنان راست برآستی آتش دوزخ آنان راست و آنها [سوی آن] پیشگامانند.

۶۳

تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

به خدا سوگند که هر آینه ما به سوی امتهایی که پیش از تو بودند [پیامبرانی] فرستادیم پس شیطان کارهاشان را برایشان بیاراست. از این‌رو امروز او دوست و سرپرست آنهاست و آنان را عذابی است دردناک.

۶۴

وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

و بر تو این کتاب فرو نفرستادیم مگر از بهر آنکه آنچه در آن اختلاف کردند برایشان بیان کنی، و راهنما و بخشایشی باشد برای مردمی که ایمان می‌آورند.

وَاللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ

و خداست که از آسمان آبی فرو فرستاد پس با آن زمین را
پس از مردگی‌اش زنده کرد. همانا در آن نشانه‌ای است
برای مردمی که بشنوند.

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُّسْقِيكُم مِّمَّا فِي بُطُونِهِ مِنْ
بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا سَائِغًا لِلشَّارِبِينَ

و هر آینه برای شما در چارپایان عبرتی است. شما را از
آنچه در شکمهای آنهاست از میان سرگین- فضله حیوانات
که درون روده‌هاست- و خون، شیری ناب و پاکیزه
می‌نوشانیم که آشامندگان را گواراست.

وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا
وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

و نیز از میوه‌های خرما و تاکها که از آنها شراب
مست‌کننده و روزی نیکو برمی‌گیرید همانا در آن نشانه‌ای
است برای گروهی که خرد را به کار برند.

وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنْ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ
الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ

و پروردگار تو به زنبور عسل الهام کرد که از کوه‌ها و
درختان و از داربستهایی که [مردمان از تاکها] می‌سازند
خانه‌هایی برگیر

ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا يَخْرُجُ مِنْ
بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي
ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

آنگاه از همه میوه‌ها بخور و در راه‌های پروردگارت رام و
فرمانبردار می‌رو- یا در راه‌های هموار پروردگارت می‌رو-
از شکمش آشامیدنی رنگارنگ بیرون می‌آید که در آن
برای مردم شفاست همانا در آن نشانه‌ای است برای مردمی
که بیندیشند.

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْضِ
الْعُمْرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ

و خدا شما را آفرید سپس جان شما را برگیرد و از شما کس
هست که به فروترین [دوران] عمر- پیری و فرتوتی-
بازگردانده شود تا [سرانجام] پس از دانایی چیزی نداند.
همانا خدا دانا و تواناست.

وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا الَّذِينَ
فُضِّلُوا بِرَأْدِي رِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ
سَوَاءٌ أَفَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ

و خداوند برخی از شما را در روزی بر برخی فزونی داد پس
کسانی که فزونی داده شده‌اند بر آن نیستند که روزی
خویش به زیردستان و بردگان خود باز دهند تا همه در
روزی برابر و یکسان گردند- پس چرا بندگان و آفریدگان
خدا را با او انباز می‌گیرند و در عبادت به آنها روی
می‌آورند؟! زهی نادانی و ناسپاسی!- پس آیا نعمت خدای را
انکار می‌کنند!؟

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ
أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
أَقْبَالَ الْبِطْلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ

و خدا برای شما از [جنس] خودتان همسرانی و از
همسرانتان برایتان فرزندان و نوادگان و دامادان پدید کرد
و شما را از پاکیزه‌ها روزی داد. پس آیا به باطل می‌گروند و
به نعمت خدا کافر می‌شوند و ناسپاسی می‌کنند!؟

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِّنَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ

فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَّمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَمَنْ
رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ
يَسْتَوُونَ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا أَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلَى
شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ أَيْنَمَا يُوَجِّهُهُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ
يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ
الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا
وَجَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ

أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوْ السَّمَاءِ مَا يُمَسِّكُهُنَّ
إِلَّا اللَّهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

و به جای خدا چیزهایی را می‌پرستند که مالک هیچ روزی از
آسمانها و زمین برای آنها نیستند و هرگز نمی‌توانند [که
روزی دهند].

پس برای خدا مثلها [ی ناروا] مزینید- او را به داشتن زن و
فرزند و انباز وصف مکنید- همانا خدا می‌داند و شما
نمی‌دانید.

خدا بنده زرخریدی را مثل می‌زند که بر هیچ چیز توانایی
ندارد و آن [انسان آزادی] که از جانب خویش او را روزی
نیکو داده‌ایم و او نهان و آشکارا از آن انفاق می‌کند. آیا
هرگز برابرند؟- هنگامی که توانا و ناتوان برابر نیستند،
پس چگونه سنگ و خدایی که بر هر چه بخواهد تواناست و
همه آفریدگان را روزی می‌دهد برابر باشند؟! همه سپاس
و ستایش خدای راست، بلکه بیشترشان نمی‌دانند.

و خدا دو مرد را مثل می‌زند: یکی از آن دو گنگ است که بر
هیچ چیز توانایی ندارد و سربار خواجه خویش است، هر جا
که او را فرستد نیکی و سودی نیارد آیا او با کسی که به
عدل و داد فرمان می‌دهد و بر راه راست است برابر است؟

و خدای راست نهان و ناپیدای آسمانها و زمین و کار
[برپایی] رستاخیز جز مانند یک چشم بر هم زدن نیست یا
نزدیکتر از آن است همانا خداوند بر هر چیزی تواناست.

و خدا شما را از شکم مادرانتان بیرون آورد در حالی که هیچ
چیز نمی‌دانستید و برای شما گوش و دیدگان و دلها قرار
داد تا شاید سپاس دارید.

آیا به پرندگان رام‌شده در فضای آسمان ننگریستند؟ هیچ
کس جز خدا آنها را نگاه نمی‌دارد. همانا در آن برای مردمی
که ایمان آورند نشانه‌هاست.

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِّنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِّنْ جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ وَمِنْ أَصْوَابِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثْنَا وَمِثْلًا إِلَى حِينٍ

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُم بَأْسَكُمْ كَذَلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلْغُ الْمُبِينُ

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ

وَيَوْمَ نَبَعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفِّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا رَبَّنَا هَؤُلَاءِ شُرَكَائُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا مِنْ دُونِكَ ۗ فَأَلْقُوا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ

وَأَلْقُوا إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلْمَ ۗ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

و خدا برای شما از خانه‌هایتان جای سکونت و آرامش ساخت و برای شما از پوستهای چارپایان خانه‌ها- خیمه‌ها و خرگاه‌ها - قرار داد تا روز سفرتان و روز ماندنتان سبکبار باشید، و از پشمها و کرکها و مویهای آنها اثاث خانه و کالا پدید کرد تا هنگامی- هنگام از میان رفتن آنها یا مرگ شما-.

و خدا از آنچه آفرید برای شما سایبانها- مانند درختان و سقفها- کرد و برای شما از کوهها نهانگاهها- غارها- قرار داد و برای شما جامه‌ها ساخت که شما را از گرما نگاه می‌دارد و جامه‌هایی- زره- که از سختی و آسیب جنگتان نگاه می‌دارد اینچنین نعمت خویش را بر شما تمام می‌کند باشد که گردن نهید و فرمان برید.

پس اگر پشت‌کرده برگردند، همانا بر تو رساندن روشن و آشکار پیام است و بس.

نعمت خدای را می‌شناسند آنگاه انکارش می‌کنند و بیشترشان کافر و ناسپاسند.

و [یاد کن] روزی که از هر امتی گواهی برانگیزیم آنگاه به کسانی که کافر بودند نه اجازه [سخن گفتن] دهند و نه از آنها خواهند که عذرخواهی کنند- یا کاری کنند که خدای از آنها خشنود گردد زیرا که آخرت سرای تکلیف نیست-.

و چون کسانی که ستم کردند عذاب را ببینند، نه عذابشان سبک شود و نه مهلت داده شوند.

و چون کسانی که شرک ورزیدند شریکان خویش را- بتها یا کسانی را که شریک خدا گرفته بودند- ببینند گویند: بار خدایا، اینها شریکان ما هستند که به جای تو می‌خواندیم آنها پاسخشان دهند که شما دروغ‌گویید.

و آن روز به پیشگاه خدا سر تسلیم افکنند و آن دروغها که می‌بافتند از آنها گم و نابود شود.

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ

کسانی که کافر شدند و [مردم را] از راه خدا بازداشتند، آنان را به سزای آن تباکاریها که می‌کردند عذابی بر عذابشان بیفزاییم.

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِّنْ أَنْفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَىٰ هَٰؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ

و روزی که در هر امتی گواهی بر آنان از خودشان برانگیزیم و تو را گواه بر اینان- این امت- بیاریم و ما این کتاب را که بیانی رسا برای هر چیزی و راهنما و بخشایش و مزده برای مسلمانان است بر تو فرود فرستادیم.

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَايِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

همانا خدای به داد و نیکوکاری و دادن [حق] خویشاوند- صله رحم و نیکی کردن به خویشان- فرمان می‌دهد و از زشتکاری و کار ناپسند و ستم و سرکشی باز می‌دارد شما را پند می‌دهد شاید که یاد کنید و پند گیرید.

وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ

و به پیمان خدا- هر کار نیکی که با خدا عهد کرده باشید مانند نذر و جز آن-، چون پیمان بستید، وفا کنید و سوگندها را، پس از استوارکردن آنها، مشکنید، که خدای را بر خویشتن ضامن- یا گواه و نگهبان- کرده‌اید همانا خدا می‌داند که چه می‌کنید.

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَا تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبُلُوكُمُ اللَّهُ بِهِ ۗ وَلِيُبَيِّنَ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

و مانند آن زن مباشید که رشته خویش را، پس از استوار تابیدن، بازگشود و گسست سوگندهای خویش را [دستاویز] فریب و خیانت میان خودتان می‌گیرید به سبب آنکه گروهی- کفار فریث- افزونتر از گروه دیگر- مؤمنان - است- فزونی افراد و مال نباید سبب پیمان‌شکنی باشد- ، همانا خدا شما را بدان می‌آزماید و هر آینه آنچه را در آن اختلاف می‌کردید در روز رستاخیز برایتان روشن می‌کند.

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِن يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَلَتَسْأَلَنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

و اگر خدا می‌خواست شما را یک امّت کرده بود- همه را جبراً بر ایمان جمع می‌کرد تا میان شما هیچ اختلافی نباشد ولی این جبر و اکراه خلاف مشیت و سنت الهی است- و لیکن هر که را خواهد گمراه کند و هر که را خواهد راه نماید و هر آینه از کارهایی که می‌کردید پرسیده و بازخواست خواهید شد.

وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا السُّوَاءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ لَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْءَانَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيمِ

إِنَّهٗ لَيْسَ لَهُ سُلْطٰنٌ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

إِنَّمَا سُلْطٰنُهٗ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهٗ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ

وَإِذَا بَدَّلْنَا ءَايَةً مَّكَانَ ءَايَةٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنزِلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ

و سوگندهای خویش را [دستاویز] فریب و خیانت میان خودتان مسازید تا مبادا گامی پس از استوارشدنش بلغزد- پیمانها شکسته شود-، و به سزای آنکه از راه خدا- یعنی وفای به پیمان- باز ایستاده و رویگردان شده‌اید بدی- کیفر پیمان‌شکنی- را بچشید و شما را عذابی بزرگ باشد.

و در برابر پیمان خدا بهای اندکی نستانید، که آنچه نزد خداست برای شما بهتر است، اگر می‌دانستید.

آنچه نزد شماست پایان پذیرد و آنچه نزد خداست ماندنی است، و کسانی که شکیبایی ورزیدند هر آینه مزدشان را بر پایه نیکوترین کاری که می‌کردند پاداش خواهیم داد.

هر کس از مرد و زن که کاری نیک و شایسته کند در حالی که مؤمن باشد هر آینه او را به زندگانی پاک و خوشی زنده بداریم، و مزدشان را بر پایه نیکوترین کاری که می‌کردند پاداش دهیم.

و چون قرآن بخوانی از شیطان رانده‌شده به خدای پناه جوی

همانا او را بر کسانی که ایمان دارند و بر پروردگارشان توکل می‌کنند تسلطی نیست

تسلط او تنها بر کسانی است که او را دوست و سرپرست خود گرفته‌اند و کسانی که برای او

و چون آیه‌ای را جایگزین آیه‌ای کنیم- و خدا به آنچه فرومی‌فرستد داناتر است- گویند: همانا تو دروغبافی. [چنین نیست] بلکه بیشترشان نادانند.

بگو: آن را روح پاک- جبرئیل- از سوی پروردگارت برآستی و درستی فروفرستاده تا کسانی را که ایمان آورده‌اند استوار و برجای بدارد، و مسلمانان- گردن‌نهادگان- را راهنمایی و مژده‌ای باشد.

وَلَقَدْ نَعَلْمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّسَانُ الَّذِي
يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِيٌّ وَهَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ

إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَاذِبُونَ

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ
مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا
فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَأَنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَسَمِعِهِمْ وَأَبْصَرِهِمْ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْعَقْلُونَ

لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا
وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ

و هر آینه می‌دانیم که آنان می‌گویند: آدمیی به او می‌آموزد
زبان آن کس که [این قرآن را] به او نسبت می‌دهند گنگ و
نارساست و این [قرآن] به زبان تازی روشن است.

کسانی که به آیات خدا ایمان نمی‌آورند خداوند آنان را راه
ننماید و آنها راست عذابی دردناک.

همانا کسانی دروغ می‌بافند که به آیات خدا ایمان ندارند و
آنانند دروغگویان.

هر که پس از ایمان آوردنش به خدا کافر شود، مگر آن که
به ناخواه وادار شود [که سخنی خلاف ایمانش بگوید] در
حالی که دلش به ایمان آرام است، و لیکن هر کس که سینه
را به کفر گشاده کرد، پس خشم خدا بر آنهاست و آنان را
عذابی است بزرگ.

این از آن روست که آنان زندگی این جهان را بر آن جهان
برگزیده‌اند، و خدا گروه کافران را راه نمی‌نماید.

اینانند آن کسان که خدای بر دلها و گوش و دیدگان‌شان مهر
نهاده است، و اینانند بی‌خبران.

بی‌گمان آنان در آن جهان زیانکارند.

سپس پروردگار تو برای کسانی که پس از آن شکنجه‌ها که
[از کفار] دیدند هجرت کردند و آنگاه به جهاد برخاستند و
شکیبایی نمودند، هر آینه پروردگار تو از آن پس آمرزگار و
مهربان است.

يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَدِلُ عَن نَّفْسِهَا وَتُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

روزی که هر کسی بیاید در حالی که از خویشتن دفاع می‌کند و به هر کس آنچه کرده تمام دهند و به آنان ستم نشود.

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ ءَامِنَةً مُّطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّن كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعَمِ اللَّهِ فَأَذَقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ

و خداوند شهری را مثل می‌زند که امن و آرام بود، روزی آن به فراوانی از هر جای می‌رسید، اما [مردم آن] نعمتهای خدای را ناسپاسی کردند، پس خداوند به سزای آن کارها که می‌کردند جامه گرسنگی و ترس به آنها چشانید.

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ

و هر آینه آنان را فرستاده‌ای از خودشان بیامد، اما او را دروغگو انگاشتند، پس عذاب آنان را در حالی که ستمکار بودند فروگرفت.

فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِن كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

پس، از آن چیزهای پاکیزه که خدا روزیتان کرده بخورید، و نعمت خدای را سپاس بدارید، اگر او را می‌پرستید و بس.

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَالْحَمَّ الْخَنِزِيرِ وَمَا أَهْلًا لِّغَيْرِ اللَّهِ بِهِ ۗ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

جز این نیست که بر شما حرام کرده است: مردار و خون و گوشت خوک و آنچه را که [به هنگام کشتن] نام غیر خدا بر آن برداشته‌اند، و هر که [به خوردن اینها] ناچار شود بی‌آنکه ستمگر باشد- که از روی سرکشی یا برای لذت‌جویی بخورد- و از حد بگذرد- بیش از نیاز بخورد- پس همانا خدا آمرزگار و مهربان است.

وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتِكُمْ أَلْكَذِبَ هَذَا حَلالٌ وَهَذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ أَلْكَذِبَ ۗ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ أَلْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ

و با دروغی که بر زبانتان می‌رود مگویید: این حلال است و آن حرام، تا بر خدا دروغ بندید. همانا کسانی که بر خدا دروغ بندند رستگار نخواهند شد.

مَتَّعٌ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

[این که دارند] بهره‌ای است اندک، و آنان را عذابی است دردناک.

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ ۗ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

و بر جهودان آنچه را که پیش از این بر تو برگفتیم حرام کردیم و ما بر آنان ستم نکردیم بلکه آنها بر خود ستم می‌کردند.

۱۱۶
نحل
۱۱۹
۱۲۸

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهْلَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ

سپس پروردگار تو آنان را که بدی به نادانی کردند آنگاه از پس آن بازگشتند- توبه نمودند- و به کار نیک و شایسته پرداختند هر آینه پروردگارت پس از آن آمرزگار و مهربان است.

۱۲۰
۲۳۹

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

همانا ابراهیم [به تنهایی] یک امت بود، خدای را با فروتنی فرمانبردار بود و حق‌گرای و یکتاپرست بود، و از مشرکان نبود،

۱۲۱

شَاكِرًا لِأَنْعَمِهِ أَجْتَبَلَهُ وَهَدَانُهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

سپاسدار نعمت‌های او بود، [خدای] او را برگزید و به راه راست راه نمود.

۱۲۲

وَعَاتَيْنَهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ

و او را در این جهان نیکویی دادیم، و هر آینه در آن جهان از شایستگان است.

۱۲۳

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

سپس به تو وحی کردیم که آیین ابراهیم حق‌گرای را پیروی کن، و او از مشرکان نبود.

۱۲۴

إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

همانا [حکم] شنبه- شنبه گرفتن، بزرگداشت روز شنبه و تعطیل آن- بر کسانی قرار داده شد که در آن اختلاف کردند. و هر آینه پروردگارت در روز رستاخیز در باره آنچه اختلاف می‌کردند میانشان داوری خواهد کرد.

۱۲۵

أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَدِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

[مردم را] با حکمت- گفتار درست و استوار- و پند نیکو به راه پروردگارت بخوان، و با آنان به شیوه‌ای که نیکوتر است مجادله و گفتگو کن همانا پروردگار تو داناتر است به آن که از راه او گم شده و او داناتر است به راه‌یافتگان.

۱۲۶

وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ

و اگر سزا می‌دهید بمانند آنچه با شما کرده‌اند سزا دهید. و اگر شکیبایی کنید هر آینه آن برای شکیبایان بهتر است.

۱۲۷

وَأَصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ

و شکیبایی کن و شکیبایی تو جز به [باری و توفیق] خدای نیست، و بر آنان اندوه مخور، و از آن نیرنگ و ترفندی که می‌سازند دلتنگ مباش.

۱۲۸

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ

همانا خدا با کسانی است که پرهیزگاری کنند و کسانی که نیکوکارند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى
الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَرَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ وَمِنَ عَائِتِنَا
إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

پاک است آن [خدای] که بنده خود- محمد

۱
جزء ۱۵
حزب
۱۱۳
۲۴۰
منزل
۴

وَعَائِتِنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ أَلَّا
تَتَّخِذُوا مِن دُونِي وَكِيلاً

و موسی را کتاب دادیم و آن را رهنمونی برای فرزندان
اسرائیل قرار دادیم که: جز من کارسازی مگیرید

۲

ذُرِّيَّةً مِّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا

ای فرزندان کسانی که آنان را با نوح [در کشتی] سوار
کردیم- یعنی ای بنی اسرائیل- همانا او بنده‌ای سپاسگزار
بود- پس شما هم مانند او سپاسگزار باشید-.

۳

وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ
مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوقًا كَبِيرًا

و در کتاب- تورات- به فرزندان اسرائیل اعلام کردیم که
هر آینه دو بار در این سرزمین- بیت المقدس- تباهکاری
خواهید کرد و سرکشی و بزرگی خواهید نمود

۴

فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَّنَا أُولِي
بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُولًا

پس چون هنگام [کیفر] نخستین تباهکاری فرا رسد،
بندگانی از خود را، که سخت جنگاورند، بر شما بگماریم که
به درون خانه‌ها [ی شما] در آیند [و شما را سرکوب و زیر
دست خود کنند] و این وعده‌ای است انجام‌شدنی

۵

ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكُرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمَدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ
وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا

سپس شما را دولت باز گردانیم و بر آنها پیروزی دهیم و
شما را به مالها و فرزندان یاری کنیم، و بر شمارتان
بیفزاییم

۶

إِنِ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا
جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسْتَوْا وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ
كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا تَتْبِيرًا

اگر نیکویی کنید برای خودتان نیکویی کرده‌اید، و اگر بدی
کنید به خود کرده‌اید. پس چون هنگام وعده [کیفر] دیگر
رسد [باز هم دشمنان را بر شما چیره گردانیم] تا شما را
اندوهگین و سیه‌روی سازند، و تا در آن نمازگاه در آیند
چنانکه بار نخست در آمدند، و تا به هر چه دست یابند نابود
کنند.

۷

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُدتُّمْ عُدْنَا وَجَعَلْنَا
جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا

امید است که پروردگارتان بر شما ببخشاید و اگر [به تباهی] باز گردید، [ما نیز به کیفر شما] باز می‌گردیم و دوزخ را تنگنا و زندان کافران کرده‌ایم.

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ
الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا

همانا این قرآن به آیینی درست‌تر و استوارتر راه می‌نماید، و مؤمنانی را که کارهای نیک و شایسته می‌کنند مژده می‌دهد که ایشان راست‌مزدی بزرگ.

وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

و کسانی را که به آن جهان ایمان ندارند، عذابی دردناک آماده کرده‌ایم.

وَيَدْعُ الْإِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ
عَجُولًا

و آدمی [از روی نادانی و شتاب] بدی را می‌خواهد همان گونه که نیکی را می‌خواهد، و آدمی شتابزده است.

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَاتَيْنِ ۖ فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا
آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِّتَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا
عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ ۗ وَكُلُّ شَيْءٍ فَصَلْنَاهُ تَفْصِيلًا

و شب و روز را دو نشانه ساختیم، پس نشانه شب را زدودیم- تاریکی آن را به تابش خورشید محو کردیم- و نشانه روز را روشن گردانیدیم، تا از پروردگارتان فزونی و بخشش- روزی- بجویید و تا شمار سالها و دیگر شمارها را بدانید و هر چیزی را به تفصیل بیان کردیم.

وَكُلُّ إِنْسَانٍ لِّزَمَانِهِ طَبِيعُهُ ۗ فِي عُنُقِهِ ۖ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنشُورًا

و [سرنوشت] کردار هر انسانی را در گردنش بسته‌ایم و روز رستاخیز برای او نوشته‌ای بیرون آوریم که آن را گشوده ببیند

أَقْرَأَ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا

[گوییم:] نامه‌ات را بخوان، امروز تو بر خود حسابرسی بسنده‌ای.

مَنْ أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۗ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ
عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۗ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ
نَبْعَثَ رَسُولًا

هر که راه [راست] یافت جز این نیست که به سود خویش راه یافته و هر که گمراه شد همانا به زیان خود گمراه شده است و هیچ کس بار گناه دیگری را بر ندارد و ما [هیچ مردمی را] عذاب‌کننده نباشیم تا آنگاه که پیامبری برانگیزیم.

وَإِذَا أَرَدْنَا أَن نُّهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا
فَحَقَّقْنَا عَلَيْهَا الْقَوْلَ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا

و چون بخواهیم [مردم] شهری را هلاک کنیم، کامرانان- نازپرورده‌ها و توانگران- آنجا را فرماییم- توان یا حکومت دهیم- تا در آنجا نافرمانی و گناه کنند، آنگاه آن گفتار- وعده ما به عذاب- بر [مردم] آن سزا شود، پس آن را بسختی نابود کنیم.

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِن بَعْدِ نُوحٍ ۗ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ
بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا

چه بسیار مردمی را که پس از نوح هلاک کردیم، و همین بس که پروردگار تو به گناهان بندگان آگاه و بیناست- گواه دیگری نخواهد-.

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ
ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَحُهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ
كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا

كُلَّا نُمِدُّ هَتُوْلًا وَهَتُوْلًا مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ
رَبِّكَ مُحْظُورًا

أَنْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ وَلِلْآخِرَةِ أَكْبَرُ
دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ تَفْضِيلًا

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَّخْذُومًا

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا
يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا
أُفٍّ وَلَا تَنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا

وَأَخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا
كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ
فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غَفُورًا

وَعَاتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبْدِرْ
تَبْدِيرًا

إِنَّ الْمُبْدِرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيْطَانِ ط وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ
كُفُورًا

هر که [زندگانی] این جهان شتافته و زودگذر را خواهد- و
از آخرت رویگردان باشد-، هر چه بخواهیم [و] برای هر که
بخواهیم در اینجا زودش بدهیم، سپس دوزخ را برایش
قرار دهیم که نکوهیده و به خواری رانده شده در آنجا در
آید- یا به آتش آن بسوزد-.

و هر که [زندگانی] آن جهان خواهد و برای آن کوششی در
خور آن کند و مؤمن باشد، پس کوشش آنان سپاس داشته
خواهد بود.

همه را، این گروه را و آن گروه را، از دهش پروردگارت
مدد رسانیم، و دهش پروردگارت [از کسی] باز داشته
نیست.

بنگر که چگونه [در دنیا] برخی از آنان- مردم- را بر برخی
برتری و فزونی نهاده‌ایم، و هر آینه درجات و پایه‌های آن
جهان بزرگتر و برتریهایش بیشتر و والاتر است.

با خدای یکتا، خدای دیگر مگیر، که نکوهیده و فروگذاشته
خواهی نشست.

و پروردگار تو حکم کرد که جز او را نپرستید و به پدر و
مادر نیکی کنید. اگر یکی از آن دو یا هر دو نزد تو به پیری
رسند پس به آنها «اف»- سخن بیزاری و ناخوشایند- مگو و
بر ایشان بانگ مزین- یا: ایشان را از خود مران-، و به
ایشان گفتاری نیکو و درخور گرامیداشت بگو.

و آن دو را از روی مهربانی بال فروتنی فرود آر، و بگو:
پروردگارا، آن دو را به پاس آنکه مرا در خردی بپروردند،
بخشای.

پروردگارتان به آنچه در دلهای شماست دانتر است، اگر
نیکان و شایستگان باشید، همانا او بازگشتکنان-
توبه‌کنندگان- را آمرزگار است.

و حق خویشاوند و درویش بینوا و در راهمانده را بده و مال
خود را بیهوده و به گزاف مریز و مپاش- تباه مکن-.

همانا ریخت و پاش کنندگان- کسانی که مال را به گزاف
تباه می‌کنند- برادران شیطانهایند و شیطان خداوند خویش
را ناسپاس است.

وَأَمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمْ أَبْتِغَاءَ رَحْمَةٍ مِّن رَّبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَّهُمْ قَوْلًا مَّيْسُورًا

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسِطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشِيَةَ إِمْلَاقٍ مِّن نَّرْوِقِهِمْ وَإِيَّاكُمْ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْئًا كَبِيرًا

وَلَا تَقْرَبُوا الزَّوْجَ إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَن قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيهِ سُلْطٰنًا فَلَا يُسْرِفُ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمُ وزنُوا بِالْقِسْطِ الْمُسْتَقِيمِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا

وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا

كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا

و اگر به جستن بخشایشی- به انتظار گشایشی- که از پروردگارت امید آن داری، از آنان روی می‌گردانی پس [اکنون] با آنان سخنی نرم و نیکو گوی.

و دست خویش به گردنت مبنده- بخل و امساک مکن- و آن را یکسره مگشای- هر چه داری به گزاف و زیاده روی مده- که نکوهیده و درمانده بنشینی.

همانا پروردگار تو روزی را برای هر که خواهد فراخ کند و تنگ گرداند، که او به بندگان خویش آگاه و بیناست.

و فرزندان خود را از بیم درویشی مکشید ما آنها و شما را روزی می‌دهیم. براستی کشتن آنها خطا و گناهی بزرگ است.

و گرد زنا مگردید، که آن کاری زشت و راهی بد است.

و کسی را که خدا [کشتن او را] حرام کرده است مکشید مگر به حق و کسی که به ستم کشته شود همانا برای ولی- وارث و خونخواه- او تسلطی- اختیار اینکه قصاص کند یا دیه بستاند- قرار داده‌ایم پس نباید در کشتن زیاده‌روی کند- به اینکه مانند عادت دوران جاهلیت غیر از قاتل را بکشد یا قاتل را مثله کند-، زیرا که او

و به مال یتیم جز به شیوه‌ای که نیکوتر است نزدیک مشوید تا به نیرو و بلوغ خود برسد. و به پیمان خویش وفا کنید، که از پیمان پرسیده خواهد شد.

و چون پیمان کنید، پیمان را تمام و درست بدهید و با ترازوی راست و درست بسنجید این بهتر و سرانجامش نیکوتر است.

و از پی آنچه بدان دانش نداری مرو، که گوش و چشم و دل، از همه اینها بازخواست خواهد شد.

و در زمین با بزرگ منشی و سرمستی راه مرو، که تو زمین را نتوانی شکافت و در بلندی به کوه‌ها نتوانی رسید.

همه اینها گناهش نزد پروردگار تو بد و ناپسند است.

ذَٰلِكَ مِمَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ
اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَتُلْقَىٰ فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَّدْحُورًا

أَفَأَصْفَاكُمْ رَبُّكُم بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِنثًا
إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ لِيَذَّكُرُوا وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا
نُفُورًا

قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ ءَالِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذَا لَبَّتَغَوْا إِلَىٰ ذِي
الْعَرْشِ سَبِيلًا

سُبْحٰنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا

تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِّنْ
شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِۦ وَلَٰكِن لَّا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ
إِنَّهُ وَكَانَ حَلِيمًا غَفُورًا

وَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُورًا

وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا
وَإِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَوُاْ عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ
نُفُورًا

تَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ إِذْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ
نَجْوَىٰ إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا

أَنْظِرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
سَبِيلًا

وَقَالُوا أءِذَا كُنَّا عِظْمًا وَّرَفَاتًا ءَأِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا

این از آن حکمت– دانش درست– است که پروردگارت به تو وحی کرده و با خدای یکتا خدای دیگر مگیر که نکوهیده و رانده‌شده در دوزخ افکنده شوی.

آیا پروردگارتان شما را به داشتن پسران ویژه ساخت و خود از فرشتگان دخترانی گرفت؟! هر آینه بزرگسختی می‌گویید!

و همانا در این قرآن سخن را گوناگون گردانیدیم تا یاد کنند و پند گیرند ولی آنان را جز رمیدن نمی‌افزاید.

بگو: اگر با خدای، چنانکه می‌گویید، خدایانی بود آنگاه به خداوند عرش راهی جسته بودند– تا فرمانروایی جهان را از او بستانند–.

پاک است او و برتر است از آنچه می‌گویید، برتری بزرگ.

آسمانهای هفتگانه و زمین و هر که در آنهاست او را به پاکی می‌ستانید، و هیچ چیز نیست مگر آنکه او را به پاکی یاد می‌کند و می‌ستاید و لیکن شما تسبیح آنها را در نمی‌یابید. همانا او بردبار و آمرزگار است.

و چون قرآن خوانی، میان تو و میان کسانی که به آن جهان ایمان ندارند پرده‌ای پوشیده– نادیدنی، یا: پوشاننده– افکنیم.

و بر دل‌های آنان پوششها قرار دادیم تا آن را در نیابند، و در گوش‌هایشان گرانی و سنگینی نهادیم [تا حق را نشنوند]. و چون پروردگارت را در قرآن به یگانگی یاد کنی، رو می‌گردانند و پشت کرده می‌روند.

ما داناتریم بدانچه [کافران]، آنگاه که به تو گوش می‌سپارند، چرا گوش می‌سپارند و هنگامی که با هم راز می‌گویند آن دم که ستمکاران [به دیگران] گویند: شما جز مردی جادوزده را پیروی نمی‌کنید.

بنگر که چگونه برای تو مثلها زدند، پس گمراه شدند و از این رو راه نتوانند یافت.

و گفتند: آیا هنگامی که ما استخوان و خاک– بهم ریخته و ریز ریز– شدیم، آیا ما با آفرینشی نو برانگیخته می‌شویم؟!

قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا

بگو: سنگ باشید یا آهن،

۵۱

أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ مَن يُعِيدُنَا
قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ
وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ قُلْ عَسَىٰ أَن يَكُونَ قَرِيبًا

یا آفریده‌ای از آنها که در دلهاتان بزرگ می‌نماید، [باز هم شما را پس از مرگ برانگیزند]. پس خواهند گفت: چه کسی ما را باز می‌گرداند؟ بگو: همان که شما را بار نخست بیافرید پس سرهای خویش به سوی تو خواهند جنبانید و گویند: آن کی خواهد بود؟ بگو: شاید که نزدیک باشد.

۵۲

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِۦ وَتَظُنُّونَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا
قَلِيلًا

روزی که شما را فرا می‌خواند، پس همراه با سپاس و ستایش او پاسخ می‌دهید، و پندارید که جز اندکی- در دنیا یا در گور- درنگ نکرده‌اید.

۵۳
۲۴۵ر

وَقُلْ لِّعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ
بَيْنَهُمْ إِنَّا الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنسَنِ عَدُوًّا مُّبِينًا

و بندگان مرا بگو سخنی گویند که نیکوتر است. همانا شیطان میانشان دشمنی و آشوب می‌افکند، زیرا که شیطان آدمی را دشمنی هویدا است.

۵۴

رَّبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِن يَشَأْ يُرْحَمَكُم أَوْ إِن يَشَأْ
يُعَذِّبِكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا

پروردگارتان به شما داناتر است. اگر خواهد بر شما ببخشد، یا اگر خواهد شما را عذاب کند. و ما تو را بر آنان کارساز و نگهبان نفرستادیم.

۵۵

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا
بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَىٰ بَعْضٍ وَعَاتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا

و پروردگار تو به آنچه در آسمانها و زمین است داناتر است، و هر آینه برخی از پیامبران را بر برخی برتری نهادیم و به داوود زبور دادیم.

۵۶

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِّنْ دُونِهِۦ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ
الضَّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا

بگو: آن کسان را که به جای او [معبود و کارساز] پنداشتید بخوانید، پس [بینید که] نتوانند گزند را از شما بردارند و نه [به سوی دیگر] بگردانند.

۵۷

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ
أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُۥ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُۥٓ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ
كَانَ مَحْدُورًا

آنهایی که [مشرکان به خدایی] می‌خوانند، خود به سوی پروردگارشان وسیله‌ای می‌جویند تا کدامیک از ایشان [به خدا] نزدیکتر باشد، و به بخشایش او امید می‌دارند و از عذاب او می‌ترسند، زیرا که عذاب پروردگارت ترسناک و حذرکردنی است.

۵۸

وَإِن مِّن قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ أَوْ
مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا

و هیچ آبادی و شهری نیست مگر آنکه [مردم] آن را پیش از روز رستاخیز [به مرگ] هلاک کنیم یا به عذابی سخت- قحطی و مانند آن- گرفتار سازیم. این در آن کتاب- لوح محفوظ- نوشته شده است.

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأُولُونَ
وَعَاتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ
إِلَّا تَخْوِيفًا

۶۰

وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا جَعَلْنَا الرُّعْيَا
الَّتِي أَرَيْنَكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي
الْقُرْآنِ وَنُحُوفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا

۶۱
۲۴۶۹

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ قَالَ
ءَأَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا

۶۲

قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَئِنِ أَخَّرْتَنِ إِلَى يَوْمِ
الْقِيَامَةِ لَأَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا

۶۳

قَالَ أَذْهَبُ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاءُكُمْ جَزَاءً
مَوْفُورًا

۶۴

وَأَسْتَفْزِرُ مَنْ أَسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبُ عَلَيْهِمْ
بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعِدَّهُمْ وَمَا
يَعِدُّهُمْ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا

۶۵

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَى بِرَبِّكَ وَكِيلًا

۶۶

رَبُّكُمْ الَّذِي يُزِيحُ لَكُمْ الْفُلْكَ فِي الْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا مِنْ
فَضْلِهِ إِنَّهُ وَكَانَ بِكُمْ رَحِيمًا

و ما را از فرستادن نشانه‌ها- معجزات دلخواهشان- باز نداشت مگر اینکه پیشینیان آن را دروغ انگاشتند، و به ثمود- قوم صالح- آن ماده‌شتر را حجت روشن دادیم، پس به آن ستم کردند- آن را کشتند- و ما نشانه‌ها را جز برای بیم‌کردن نمی‌فرستیم.

و [یاد کن] آنگاه که تو را گفتیم: همانا پروردگارت بر مردم احاطه دارد- به قدرت و علم- و آن خوابی را که به تو نمودیم و آن درخت نفرین شده- درخت زقوم- در قرآن را جز برای آزمایش مردم نکردیم- زیرا گفتند آتش درخت را می‌سوزاند، پس چگونه در آن می‌رویید-؟! و می‌ترسانیمشان، ولی آنان را جز سرکشی بزرگ نمی‌افزاید.

و [یاد کن] آنگاه که فرشتگان را گفتیم: به آدم سجده کنید، پس سجده کردند مگر ابلیس گفت: آیا کسی را سجده کنم که از گلی آفریدی؟!

[و] گفت: مرا بگو: این است که بر من بگزیدی و گرامی داشتی؟! اگر مرا تا روز رستاخیز واپس بداری- مهلت دهی -، هر آینه فرزندان او را لگام و افسار زخم [و به گمراهی کشانم] مگر اندکی را.

[خدای] گفت: برو، که هر که از آنها تو را پیروی کند پاداشتان دوزخ است، پاداشی تمام.

و با آواز خود هر که را از آنها توانی برانگیز و از جای ببر، و با سواران و پیادگان بر آنها بانگ زن [تا به سوی گناه بتازند]، و در مالها و فرزندان انبازشان باش، و به ایشان وعده ده و شیطان آنان را وعده نمی‌دهد مگر به فریب- یا وعده فریبنده-.

همانا تو را بر بندگان [ویژه] من تسلطی نیست و پروردگار تو [ای پیامبر، برای ایشان] کارسازی بسنده است.

پروردگار شما آن است که برای شما کشتی را در دریا می‌راند تا از فزون‌بخشی او- یعنی روزی- بجویید، که او به شما مهربان است.

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِلَٰهًا
فَلَمَّا نَجَّكُم إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا

أَفَأَمِنْتُمْ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ
حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا

أَمْ أَمِنْتُمْ أَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَىٰ فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ
قَاصِفًا مِّنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُم بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُوا
لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ
مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا

يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمْهَمٍ ۗ فَمَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَبِئْمِينِهِ
فَأُولَٰئِكَ يَقرءُونَ كِتَابَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا

وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ
سَبِيلًا

وَإِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أُوحِيَٰنَا إِلَيْكَ لِصَفْتِرِ
عَلَيْنَا غَيْرُهُ ۗ وَإِذَا لَا تَأْتِيكَ خَلِيلًا

وَلَوْلَا أَنْ ثَبَّتْنَاكَ لَقَدْ كِدْتَ تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا

إِذَا لَأَذَقْنَاكَ ضِعْفَ الْحَيَاةِ وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ
لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا

و چون در دریا گزندى به شما رسد، همه آنهایی که
همی‌خوانید گم شوند- از یاد و خاطر شما بروند- مگر او-
خدای یکتا-، پس چون شما را برهاند و به خشکی رساند
روی می‌گردانید و آدمی بسیار ناسپاس است.

آیا ایمنید از اینکه شما را در سوی خشکی فرورد یا بر شما
تندبادی سنگباران فرستد آنگاه برای خود هیچ کارسازی
نیابید؟

یا ایمن شدید از اینکه بار دیگر شما را در آن دریا باز
گرداند، پس باد سخت درهم‌شکننده بر شما فرستد تا شما
را به سزای آنکه کافر و منکر شدید- یا ناسپاسی کردید، که
شما را بار نخست رهانید- غرق گرداند، آنگاه برای خویش
در برابر ما به آن غرقه کردن پی جویی- بازخواست کننده یا
کین ستانی- نیابید؟

و هر آینه فرزندان آدم را گرامی داشتیم، و در خشکی و
دریا [بر مرکبها و کشتی] برنشانديم، و از چیزهای پاکیزه
روزیشان دادیم و آنان را بر بسیاری از آفریدگان خویش
برتری کامل بخشیدیم.

[به یاد آر] روزی که هر گروه از مردم را به پیشوایشان
بخوانیم، پس هر که نامه او را به دست راستش دهند آنان
نامه خویش را بخوانند و به اندازه رشته باریک میان هسته
خرما- یعنی اندکی- ستم نینند.

و هر که در این جهان کور [دل] است، در آن جهان نیز کور و
گمراه‌تر باشد.

و همانا نزدیک بود که تو را از آنچه به تو وحی کردیم
بلغزانند و بگردانند تا بر ما جز آن را [که وحی کردیم]
بربافی و آنگاه تو را به دوستی گیرند.

و اگر نه آن بود که تو را استوار داشتیم، نزدیک بود که
اندکی به آنان گرایش کنی

آنگاه- در صورت گرایش- تو را دو چندان [عذاب] در این
زندگی و دو چندان پس از مرگ می‌چشانديم، و آنگاه برای
خویش در برابر ما یاوری نمی‌یافتی.

وَإِنْ كَادُوا لَيَسْتَفِزُّوكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا وَإِذَا لَا يَلْبُثُونَ خِلْفَكَ إِلَّا قَلِيلًا

سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْءَانَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْءَانَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا

وَقُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَأَجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا نَصِيرًا

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا

وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْءَانِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَى بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَئُوسًا

قُلْ كُلُّ يَعْمَلُ عَلَى شَاكِلَتِهِ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَى سَبِيلًا

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا

وَلَيْنُ شِئْنَا لَنُدْهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلًا

و همانا نزدیک بود که تو را از این سرزمین برانگیزانند- بی‌آرام کنند و از جا به در برند- تا از آنجا بیرونت کنند، و آنگاه پس از تو درنگ نمی‌کردند مگر اندکی

[مانند] نهاد و روش [ما در باره] آن فرستادگانی که پیش از تو فرستادیم و در نهاد و روش ما دگرگونی نیابی.

نماز را از هنگام گشتن آفتاب- ظهر- تا در آمدن تاریکی شب به پای دار و [بویژه] نماز بامداد را، که خواندن نماز بامداد در دید و حضور [فرشتگان شب و روز] است.

و پاره‌ای از شب را به آن- خواندن قرآن در نماز- بیدار باش که این برای تو افزون [از نمازهای واجب] است. باشد که پروردگارت تو را در جایگاهی ستوده بدارد.

و بگو: پروردگارا، مرا در آر در آوردنی راست و نیکو، و بیرون آر بیرون آوردنی راست و نیکو، و برای من از نزد خویش حجتی یاری‌دهنده قرار ده.

و بگو: حق بیامد و باطل نابود شد، که باطل نابودشدنی است.

و قرآن را فروفرستیم که برای مؤمنان بهبود و بخشایش است، و ستمکاران- کافران- را جز زیانکاری نیفزاید.

و چون به آدمی نعمت دهیم، روی بگرداند و [از طاعت ما] دور شود- سرکشی و بزرگی نماید- و چون او را بدی رسد نومیذ گردد.

بگو: هر کس فرا خور سرشت و عادت و روش خویش کار می‌کند، و پروردگار شما داناتر است به آن که راه یافته‌تر است.

و تو را از روح پرسند، بگو: روح از فرمان پروردگار من است، و شما را از دانش جز اندکی نداده‌اند.

و اگر خواهیم هر آینه آنچه را به تو وحی کرده‌ایم ببریم، آنگاه در باره آن- بردن وحی- برای خویش در برابر ما کارساز و پایمردی نخواهی یافت،

إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ وَاكْثَرُ عَلَىٰ مَن كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا

[و هر چه داری، نیست] مگر بخشایشی از پروردگارت، که فزونی و بخشش او بر تو بزرگ بوده است.

۸۸

قُلْ لِّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَن يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ ۚ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا

بگو: اگر آدمیان و پریان فراهم آیند تا مانند این قرآن بیارند هرگز مانند آن نیارند هر چند برخی از آنان یار و همپشت برخی باشند.

۸۹

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَىٰ أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا

و برآستی در این قرآن برای مردم از هر گونه مثال آوردیم – تا راه یابند–، پس بیشتر مردمان سر باز زدند و جز کفر و ناسپاسی نخواستند

۹۰

وَقَالُوا لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنبُوعًا

و گفتند: هرگز تو را باور نداریم تا برای ما از زمین [مکه] چشمه‌ای روان سازی،

۹۱

أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّن نَّحِيلٍ وَعِنَبٍ فَتُفَجَّرَ الْأَنْهَارُ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا

یا تو را بوستانی باشد از درختان خرما و انگور که میانش جویها روان گردانی،

۹۲

أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمَتِ عَلَيْنَا كِسْفًا أَوْ تَأْتِي بِلِلِّهِ وَالْمَلَكِ قَبِيلًا

یا از آسمان، چنانکه دعوی کردی، پاره‌هایی فروافکنی یا خدا و فرشتگان را رویاروی ما– برای گواهی درستی گفتار خود– بیاری،

۹۳

أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّن زُخْرِفٍ أَوْ تَرْقَىٰ فِي السَّمَاءِ وَلَن نُّؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتَّىٰ تُنَزَّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَّقْرُؤُهُ ۗ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا

یا تو را خانه‌ای از زر باشد، یا در آسمان بالا روی، و بالارفتنت را هرگز باور نداریم تا بر ما نوشته‌ای فروآری که آن را بخوانیم. بگو: پاک و منزّه است پروردگار من– از اینکه کسی بر او تحکم کند–، مگر من جز آدمی پیامبری هستم؟

۹۴

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَن يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَن قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا

و چیزی مردم را، آنگاه که هدایت بدیشان آمد، از ایمان آوردن باز نداشت مگر اینکه گفتند: آیا خدا آدمی را به پیامبری برانگیخته است؟

۹۵

قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَّمشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنزَلْنَا عَلَيْهِم مِّن السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا

بگو: اگر در زمین فرشتگانی می‌بودند که با آرامش راه می‌رفتند هر آینه بر آنان از آسمان فرشته‌ای را به پیامبری فرومی‌فرستادیم.

۹۶

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا

بگو: خدا میان من و شما گواهی بسنده است، که او به بندگانش آگاه و بیناست.

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ ۖ وَمَنْ يُضِلِّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ
أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ ۗ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ
عُمِيًّا ۖ وَبُكْمًا ۖ وَصُمًّا ۖ مَّاوَلَهُمْ جَهَنَّمَ ۖ كُلَّمَا حَبَتِ زِدْنَاهُمْ
سَعِيرًا

ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَقَالُوا أَإِذَا كُنَّا
عِظْمًا وَرَفْتًا أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ
عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا لَّا رَيْبَ فِيهِ فَأَبَى
الظَّالِمُونَ إِلَّا كُفُورًا

قُلْ لَوْ أَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي إِذًا لَأَمْسَكْتُمْ
خَشِيَةَ الْإِنْفَاقِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ قَتُورًا

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَسَّأَلَ بَنِي
إِسْرَائِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَمُوسَىٰ
مَسْحُورًا

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا أَنْزَلَ هَٰؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ بِصَآئِرٍ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ يَفِرْعَوْنُ مَثْبُورًا

فَأَرَادَ أَنْ يَسْتَفِزَّهُمْ مِنَ الْأَرْضِ فَأَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ
جَمِيعًا

وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ اأَسْكُنُوا الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ
وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا

و کسی را که خدا راه نماید، پس هموست راه یافته و هر که
را گمراه کند هرگز برای آنان دوستان و یاورانی جز او [که
وی را راه نمایند] نیابی و روز رستاخیز آنان را کور و گنگ و
کر برانگیزیم، بر رویه‌اشان [کشیده می‌شوند]، جایشان
دوزخ است، که هر گاه [آتش آن] فرونشیند آنان را آتش
سوزان بیفزاییم.

این پاداش آنهاست به سزای آنکه به آیات ما کافر شدند و
گفتند: آیا چون استخوانها شدیم و بهم ریخته و ریزه ریزه،
آیا به آفرینشی نو برانگیخته می‌شویم؟

آیا ندیدند- ندانستند- که آن خدایی که آسمانها و زمین را
آفرید تواناست بر اینکه مانند آنان را بیافریند؟ و برایشان
سرآمدی- مرگ- نهاده که شکی در آن نیست. پس
ستمکاران سر باز زدند و جز کفر و انکار نخواستند.

بگو: اگر شما خزانه‌های بخشایش پروردگار مرا می‌داشتید،
آنگاه از بیم هزینه‌کردن و درویشی دست باز می‌داشتید، و
آدمی بخیل و تنگ چشم است.

و هر آینه موسی را نه نشانه روشن و آشکار دادیم. از
فرزندان اسرائیل بی‌رس چون [موسی] بدیشان آمد [میان
او و فرعون چه گذشت]، پس فرعون او را گفت: همانا تو را،
ای موسی، جادوزده‌ای می‌پندارم.

گفت: هر آینه می‌دانی که اینها- نشانه‌ها- را جز خداوند
آسمانها و زمین نفرستاده است، حجت‌هایی روشن و هویدا
[که بدانها حق را دریابند]، و همانا من تو را، ای فرعون،
هلاک‌شده می‌پندارم.

پس خواست که آنان را از آن سرزمین براند و براندازد،
ولی ما او و همه آنها را که با وی بودند غرق کردیم.

و پس از او به فرزندان اسرائیل گفتیم: در آن سرزمین
جای گیرید. پس چون هنگام وعده واپسین فرا رسد همه
شما را با هم بیاریم.

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا
وَنَذِيرًا

و آن

وَقُرْءَانًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ
تَنْزِيلًا

قُلْ ءَامِنُوا بِهِ ءَوْ لَا تُؤْمِنُوا إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ
قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلأَذْقَانِ سُجَّدًا

وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا

وَيَخِرُّونَ لِلأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا ۝

قُلْ أَدْعُوا اللَّهَ أَوْ أَدْعُوا الرَّحْمَنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ
الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ وَلَا تَجْهَرْ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتْ بِهَا
وَابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُ
شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُن لَّهُ وِئِيٌّ مِنَ الدُّلِّ وَكَبِيرُهُ
تَكْبِيرًا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَىٰ عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَّهُ
عِوَجًا

قَيِّمًا لِيُنذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا مِّن لَّدُنْهُ وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ
يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا

مَّكِيثِينَ فِيهِ أَبَدًا

وَيُنذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا

و قرآن را جدا جدا- آیه آیه و سوره سوره به حسب
مصلحت و نیاز- فرستادیم تا آن را بر مردم با درنگ بخوانی
و آن را فروفرستادیم فروفرستادنی- به تدریج-.

بگو: خواه به آن ایمان بیاورید و خواه ایمان نیاورید، همانا
آن کسان که پیش از آن ایشان را دانش داده‌اند- از اهل
کتاب- چون بر آنان خوانده شود سجده‌کنان بر زنجهای-
روبهای- خویش درافتند،

و گویند: پاک و منزّه است پروردگار ما، همانا وعده پروردگار
ما انجام‌شده‌ی است.

و بر زنجها- روبها- افتاده، می‌گیرند و بر فروتنی و
نرم‌دلیشان می‌افزاید.

بگو: خواه خدای را «الله» بخوانید یا «رحمان» بخوانید، هر
کدام را که بخوانید او راست نامهای نیکو. و نماز خویش به
آواز بلند بخوان و آن را آهسته هم بخوان، و میان آن
راهی بجوی.

و بگو: سپاس و ستایش خدایی راست که فرزندی نگرفت و
او را در پادشاهی و فرمانروایی شریکی نیست و او را یار و
کارسازی از خواری و ناتوانی نیست. و او را به بزرگی بستای
بزرگداشتی در خور.

سپاس و ستایش خدای راست که این کتاب را بر بنده‌اش
فروفرستاد و آن را هیچ کژی نهد،

[کتابی] راست و استوار تا از عذابی سخت از نزد خویش
بیم کند و مؤمنان را که کارهای نیک و شایسته می‌کنند
نویسد دهد که ایشان را مزدی نیکوست- بهشت-،

در حالی که همیشه در آن خواهند ماند

و کسانی را که گفتند: خداوند فرزندی گرفت، بترساند.

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِنْ يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا

فَلَعَلَّكَ بَخِيعُ نَفْسِكَ عَلَىٰ آثَرِهِمْ إِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهَذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لِّهَا لِنَبْلُوهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا

وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا

أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا

إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا

فَضْرَبْنَا عَلَىٰ آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا

ثُمَّ بَعَثْنَا لَهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ أَحْصَىٰ لِمَا لَبِثُوا أَمَدًا

ثَخُنْ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُمْ بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى

وَرَبَطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَنْ نَدْعُوَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا هَا لَقَدْ قُلْنَا إِذَا شَطَطًا

هَؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِم بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ مِّنْ أَظْلَمِ مِمَّنْ أَفْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا

آنان را هیچ دانشی بدان نیست و نه پدرانشان را [دانشی بود]. بزرگ سخنی است که از دهانشان بیرون می‌آید نمی‌گویند مگر دروغی را.

شاید تو بر پی [اعراض] آنان اگر به این سخن- قرآن- ایمان نیاورند خود را از اندوه خواهی کشت!

ما آنچه را بر زمین است- از معادن و گیاهان و حیوانات- آرایش آن ساخته‌ایم تا آنان را بیازماییم که کدامشان نیکوکارترند.

و ما آنچه را بر روی آن است- از درختان و بناها- خاکی هموار و بیابانی بی‌گیاه خواهیم ساخت- پس از آنکه آن را آباد و آراسته کردیم-.

مگر پنداشته‌ای که یاران آن غار- کَهِف- و آن سنگ نبشته - رَقِيم- از نشانه‌های شگفت‌انگیز ما بوده‌اند؟- یعنی داستان ایشان نسبت به آیات قدرت ما چندان شگفت نیست-.

آنگاه که آن جوانمردان به غار پناه بردند و گفتند: پروردگارا، به ما از نزد خویش بخشایشی ارزانی دار و برای ما در کارمان رهیابی [به صلاح و کمال] را فراهم ساز.

پس در آن غار سالهایی چند بر گوشه‌هایشان [پرده] زدیم- به خوابشان فروبردیم-

سپس آنان را برانگیختیم- بیدارشان کردیم- تا معلوم کنیم که کدام یک از آن دو گروه مدتی را که درنگ کردند درست‌تر شمار کرده است.

ما سرگذشت آنان را براستی و درستی بر تو بر می‌گوییم: آنان جوانانی- یا جوانمردانی- بودند که به پروردگار خود ایمان آوردند و ما بر هدایتشان افزودیم.

و دل‌های آنان را بر بستیم- نیرومند و استوار ساختیم- آنگاه که به پا خاستند و گفتند: پروردگار ما خداوند آسمانها و زمین است، هرگز جز او خدایی نمی‌خوانیم، که آنگاه- اگر چنین کنیم- هر آینه سخنی ناروا و گزاف گفته باشیم

این قوم ما به جای او خدایانی گرفته‌اند. چرا بر خدایان خود حجتی روشن نمی‌آورند؟ پس کیست ستمکارتر از آن که بر خدا دروغی بر بست- که خدا شریک گرفته است-؟

۱۸
کھف
۱۶
/۱۱۰

وَإِذْ أَعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأَوْرَأُوا إِلَى الْكَهْفِ
يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِّن رَّحْمَتِهِ وَيَهَيِّئْ لَكُمْ مِّنْ أَمْرِكُمْ
مَّرْفَقًا

۱۷
حزب
۱۱۸

وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَزَّوَّرُ عَن كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ
وَإِذَا غَرَبَتْ تَقَرَّبُ إِلَيْهِمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِّنْهُ
ذَٰلِكَ مِنْ ءَايَاتِ اللَّهِ لَعَلَّكَ تَهْتَدِ ۗ وَنَمَّ
يُضِلُّ فَلَن تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُّرْسِدًا

۱۸
۲۵۴ر

وَتَحْسَبُهُمْ أَيْقَاظًا وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ
الشِّمَالِ وَكَلْبُهُم بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ
عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَمَلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا

۱۹

وَكَذَٰلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ كَمْ
لَبِئْتُمْ قَالُوا لَبِئْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا
لَبِئْتُمْ فَأَبَعَثُوا أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ
فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى طَعَامًا فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِّنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ
وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا

۲۰

إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ
وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذًا أَبَدًا

و اینک که از آنان و از آنچه جز خدای یکتا می‌پرستیدند
کناره گرفتید، پس به غار پناه برید تا پروردگارتان از مهر و
بخشایش خویش بر شما بگستراند و از کارتان سودمندی و
آسایشی برای شما فراهم سازد.

و آفتاب را بینی که چون برآید، از غارشان به سوی راست
میل کند، و چون فروشود آنان را از سوی چپ واگذارد، و
ایشان در فراخی غارند- در گشادگی غار از گرمای آفتاب و
تعفن ایمنند- این از نشانه‌های خداست. هر که را خدای
راه نماید پس او راه یافته است، و هر که را گمراه کند
هرگز برای او دوست و کارسازی راهنما نیابی.

و آنان را پنداری که بیدارند- زیرا چشمانشان باز است- و
حال آنکه خفتگانند و ایشان را به جانب راست و جانب چپ
می‌گردانیم و سگشان دو بازوی خویش به آستانه غار
گسترانیده است اگر بر ایشان دیده‌ور می‌گشتی هر آینه به
آنها پشت کرده می‌گریختی و از بیمشان آکنده می‌شدی.

و همچنان [که خوابشان کردیم] آنان را [از خواب]
برانگیختیم تا میان خود از یکدیگر بپرسند گوینده‌ای از
ایشان گفت: چه مدت [در این غار] درنگ کرده اید؟
[برخی] گفتند: روزی یا پاره‌ای از روزی درنگ کرده‌ایم. [و
برخی دیگر] گفتند: پروردگارتان داناتر است بدانچه درنگ
کردید، پس یکی از خود را با این پولتان به شهر بفرستید و
بنگرد که کدامشان طعام پاکتر دارند و خوردنیی از آن
برایتان بیارد، و [در رفت‌وآمد و خرید] مدارا و نرمی نماید
[تا شما را نشانند] و کسی را به [حال] شما آگاه نکند

زیرا اگر بر شما آگاهی و دست یابند سنگسارتان کنند یا
شما را در کیش خویش درآرند و آنگاه هرگز رستگار
نخواهید شد.

۱۸ :
کف
۲۱
/۱۱۰

وَكَذَلِكَ أَغْتَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَزَّعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِم بُنْيَانًا رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِم مَّسْجِدًا

۲۲

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُل رَّبِّي أَعْلَمُ بِعَدَّتِهِمْ مَّا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا

۲۳
۲۵۵ر

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَايٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَٰلِكَ غَدًا

۲۴

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَاذْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَىٰ أَنْ يَهْدِيَنِّي رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَٰذَا رَشْدًا

۲۵

وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا

۲۶

قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا

۲۷

وَأْتِلْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ ۖ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ ۚ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا

و اینچنین [آن مردم را] بر آنان آگاه کردیم تا بدانند که وعده خدا- برانگیختن و رستاخیز- راست است و در رستاخیز هیچ شک نیست، آنگاه که با یکدیگر در کار خویش - مساله معاد- گفتگو و ستیزه می‌کردند، پس گفتند: بر آنان بنائی بسازید- تا کسی بر آنان آگاه نشود- پروردگارشان به حالشان داناتر است. کسانی که بر کارشان آگاهی و دست یافتند- یکتا پرستان- گفتند: ما بر آنان نمازگاهی می‌سازیم.

خواهند گفت: سه تن بودند چهارمیشان سگشان بود، و گویند: پنج تن بودند ششمیشان سگشان بود، تیری به ناپیدا پرتاب می‌کنند- پنداری بی تحقیق دارند-، و نیز گویند: هفت تن بودند و هشتمیشان سگشان بود. بگو: پروردگار من به شمار آنها داناتر است، [و شمار] آنان را ندانند مگر اندکی، پس در باره ایشان ستیزه مکن مگر ستیزه‌ای ظاهر- یعنی آنچه را ظاهر کرده‌ایم و آگاهی داده‌ایم، پس تنها تلاوت کتاب بر آنها در باره کارشان کافی است- و در باره آنان از هیچ کس نظر نخواه.

و هیچ چیز و هیچ کاری را مگوی که من فردا کننده‌ام آن را،

مگر آنکه [گویی اگر] خدای خواهد و چون فراموش کنی [که بگویی: اگر خدای خواهد] پروردگارت را یاد کن- یعنی وقتی به یاد آوردی، کلمه استثنا را بر زبان آر- و بگو: امید است که پروردگارم مرا به راه صوابی که نزدیکتر از این باشد راه نماید.

و آنان در غار خود سیصد سال درنگ کردند و نه سال افزودند.

بگو: خدا داناتر است بدانچه- به مدتی که- درنگ کردند، او راست نهان و ناپیدای آسمانها و زمین چه بیناست او و چه شنواست! آنان- اهل آسمانها و زمین- را جز او هیچ یار و سرپرستی نیست، و هیچ کس را در حکم و فرمان خویش انباز نسازد.

و از کتاب پروردگارت- قرآن یا لوح محفوظ- آنچه به تو وحی می‌شود برخوان سخنان او را دگرگون‌کننده‌ای نیست، و جز او هیچ پناهگاهی هرگز نیابی.

وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدْوَةِ وَالْعَشيِّ
يُرِيدُونَ وَجْهَهُ^ط وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَن ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ
وَكَانَ أَمْرُهُ فُرْطًا

وَقُلِ الْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ^ط فَمَن شَاءَ فَلْيُؤْمِن وَمَن شَاءَ
فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا^ج
وَإِن يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ^ج بِئْسَ
الْشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ
أَحْسَنَ عَمَلًا

أُولَئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ
فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِّن
سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَّكِعِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَآئِكِ نِعْمَ الثَّوَابُ
وَحَسَنَتْ مُرْتَفَقًا

وَأَضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا رَّجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِّنْ
أَعْنَبٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زُرْعًا

كَلَّمَا الْجَنَّتَيْنِ ءَاتَتْ أُكُلَهَا وَلَمْ تَظْلِم مِّنْهُ شَيْئًا^ج وَفَجَّرْنَا
خِلَالَهُمَا نَهْرًا

وَكَانَ لَهُ ثَمْرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ
مِنكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا

و خودت را با کسانی شکبیا بدار که پروردگارش را بامداد
و شبانگاه می‌خوانند و او- ذات یا خشنودی او- را
می‌خواهند، و دیدگانت از آنان برنگردد [از آن رو] که
آرایش زندگانی این جهان بخواهی و از آن کس فرمان مبر
که دل او را از یادمان غافل کرده‌ایم و از خواهش و هوس
خویش پیروی کرده و کارش گزافکاری است.

و بگو: سخن راست و درست از پروردگار شماس، پس هر
که بخواهد ایمان بیاورد و هر که بخواهد کافر شود همانا
برای ستمکاران آتشی آماده کرده‌ایم که سرآورده‌هایش آنها
را فراگیرد، و اگر فریادرسی خواهند آنان را به آبی چون
مس گداخته فریاد رسند که چهره‌ها را بریان کند بد
آشامیدنی و بد آسایشگاهی است.

همانا کسانی که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته
کردند، ما مزد کسی را که کار نیکو کرده تباه نکنیم.

ایشانند که بهشتهای پاینده دارند که از زیر [کوشکهای]
آنان جویهای فراخ روان است در آنجا با دستبندهایی از زر
آرایش یابند و جامه‌هایی از دیبای نازک و دیبای سبزر
پوشند [و] بر تختها تکیه زنند. نیکوپاداش و نیکو
آسایشگاهی است.

و برای آنان [داستان] دو مردی را مثل بزن که به یکی از
آنها دو بوستان از تاکها دادیم و بر گرد آنها خرمانها و در
میان آنها کشتزاری پدید کردیم

که هر دو بوستان میوه خود را می‌داد و چیزی از آن
نمی‌کاست، و میان آن دو بوستان جویی فراخ روان ساختیم

و او را میوه‌ها- انواع فراورده‌ها- بود، پس به یار خود که با
وی گفت‌وگو می‌کرد گفت: من به مال از تو بیشتر و به افراد
- فرزندان و غلامان و خادمان و حشم- توانمندترم.

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا

وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّدِدْتُ إِلَىٰ رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِّنَهَا مُنْقَلَبًا

قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّكَ رَجُلًا

لَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ
إِن تَرَنِ أَنَا أَقَلَّ مِنْكَ مَالًا وَوَلَدًا

فَعَسَىٰ رَبِّي أَن يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِّن جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِّنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا

أَوْ يُصْبِحَ مَأْوَهَا غُورًا فَلَن تَسْتَطِيعَ لَهُوَ طَلَبًا

وَأَحِيطَ بِثَمَرِهِ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَىٰ مَا أَنفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا

وَلَمْ تَكُن لَّهُوَ فِئَةً يَنْصُرُونَهُ مِن دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا

هُنَالِكَ الْوَلِيَّةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا

وَأَضْرَبَ لَهُم مَّثَلًا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا كَمَا إِذَا أَنزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيحُ
وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا

و به بوستان خویش در آمد در حالی که بر خویشتن ستمکار بود، گفت: نپندارم که این بوستان هیچگاه تباہ و نابود گردد

و نپندارم که رستاخیز برپا شود، و اگر هم به سوی خداوندم بازگردانده شوم هر آینه بهتر از این بازگشتگاهی بیابم.

یارش که با او گفت و شنود می‌کرد گفت: آیا به آن [خدای] که تو را از خاک و سپس از نطفه آفرید و آنگاه مردی راست‌بالا و تمام اندام کرد کافر شده ای؟!

لیکن من [گوییم:] اوست خدای یکتا، پروردگار من و هیچ کس را با پروردگارم انباز نگیرم

و چرا آنگاه که به بوستانت در آمدی نگفتی: هر چه خدای خواهد [همان شود]، هیچ نیرویی نیست مگر به خدای؟ اگر مرا به مال و فرزند کمتر از خود می‌بینی،

امید است که پروردگارم مرا بهتر از بوستان تو دهد و بر بوستان تو از آسمان عذابی آتشبار- صاعقه- بفرستد تا زمینی هموار و بی‌گیاه گردد

یا آب آن به زمین فروشود تا جستن آن هرگز نتوانی.

و میوه او تباہ و نابود گشت، پس بامداد دو دست خویش [به پشیمانی و اندوه] بر آنچه در آن

و او را جز خدا گروهی نبود که یاریش کنند و نه خود یاری‌کننده خویش بود.

آنجا- یعنی به هنگام زوال نعمت یا در روز رستاخیز- یاری کردن و کارسازی از آن خدای حق است و بس، که او به پاداش، بهتر و به سرانجام، نیکوتر است- یعنی سرانجام طاعت او بهتر است از سرانجام طاعت غیر او-.

و برای آنان زندگانی این جهان را مَثَل بزن که مانند آبی است که آن را از آسمان فرورستادیم پس گیاه زمین با آن بیامیخت [و روید] سپس [چنان] خشک و شکسته شد که بادها آن را پراکنده می‌گرداند. و خدای بر هر چیزی تواناست.

الْمَالِ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا

وَيَوْمَ نُسِطِرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا

وَعُرِضُوا عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّن نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا

وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَالِ هَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا

مَا أَشْهَدْتُهُمْ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَا خَلْقَ أَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتَ مَتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ عَضُدًا

وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم مَّوْبِقًا

وَرَاءَ الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا

مال و فرزندان آرایش زندگانی این جهان است، و کارهای نیک پایدار به نزد پروردگار تو به پاداش، بهتر و امیدداشتن به آنها نیکوتر است.

و [یاد کن] روزی که کوه‌ها را روان گردانیم- از جا برکنیم و پراکنده سازیم- و زمین را آشکار بینی- زیرا کوه‌ها از میان رفته و زمین هموار شده- و همه را برانگیزیم و گرد آوریم و هیچ یک از آنان را فرونگذاریم.

و همگی صف کشیده بر پروردگارت عرضه شوند [و خدای گوید: هر آینه نزد ما آمده‌اید- تنها و تهیدست- همان گونه که نخستین بار شما را بیافریدیم بلکه پنداشتید که هرگز شما را وعده‌گاهی ننهیم.

و نامه [اعمال در میان] نهاده شود، پس بزهکاران را بینی که از آنچه در آن است ترسان و نگرانند و گویند: ای وای بر ما، این چه نامه‌ای است که هیچ [گفتار و کردار] کوچک و بزرگی را فرونگذاشته مگر آن را در شمار آورده است و هر چه کرده‌اند پیش رو بیابند و پروردگار تو به هیچ کس ستم نکند.

و [یاد کن] آنگاه که به فرشتگان گفتیم که آدم را سجده کنید پس سجده کردند مگر ابلیس که از پریان بود و از فرمان پروردگارش بیرون شد. پس آیا او و فرزندان او به جای من دوستان و سرپرستان [خود] می‌گیرید و حال آنکه شما را دشمنند؟! [و ابلیس] ستمکاران را بد بدلی- به جای خداوند- است.

من آنان- شیطان و فرزندان او- را هنگام آفرینش آسمانها و زمین حاضر و گواه نساختم و نه به هنگام آفرینش خودشان، و من هرگز گمراه‌کنندگان را یار و مددکار نگرفتم.

و روزی که گوید: بخوانید آنها را که انبازان من می‌پنداشتید، پس بخوانندشان اما آنان را پاسخ ندهند، و میانشان جایگاه هلاکت- از دوزخ- ساختیم.

و بزهکاران آتش دوزخ را ببینند و بی‌گمان بدانند که در آن خواهند افتاد و از آنجا راه برگشتی نیابند.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ
الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا

۵۵

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا
رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا

۵۶

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَيُجَادِلُ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي
وَمَا أَنْذِرُوا هُزُورًا

۵۷

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ
مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ
وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذًا
أَبَدًا

۵۸

وَرَبُّكَ الْعَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوا لَعَجَلَّ
لَهُمُ الْعَذَابَ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَّنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْئِلًا

۵۹

وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِمْ
مَّوْعِدًا

۶۰

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّىٰ أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ
أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا

۶۱

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي
الْبَحْرِ سَرَبًا

و هر آینه در این قرآن برای مردم از هر گونه مثالی
آوردیم، و آدمی بیش از همه چیز در ستیز و چون و
چراست.

و مردم را، آنگاه که رهنمونی- پیامبر و قرآن- بدیشان
آمد، باز نداشت از اینکه ایمان بیاورند و از پروردگارشان
آمزش بخواهند مگر [طلب و انتظار] اینکه روش و نهاد [ما
در باره] پیشینیان بدیشان آید یا عذاب رویاری به آنان
رسد.

و ما پیامبران را جز مژده‌دهندگان و بیم‌کنندگان
نمی‌فرستیم و آنان که کافر شدند به [سخنان] باطل و
بیهوده ستیزه می‌کنند تا [سخن] حق را بدان پایمال سازند،
و آیات مرا و هشدارها را به ریشخند گرفتند.

و ستمکارتر از آن کس کیست که به آیات پروردگارش پند
داده شود پس، از آنها روی بگرداند و آنچه را دو دستش
پیش فرستاده- کردارهای زشتش- فراموش کند. ما بر
دلهاشان پوششها نهاده‌ایم تا آن

و پروردگار تو آمرزگار و خداوند مهر و بخشایش است اگر
آنان را به سزای آنچه کرده‌اند بازخواست می‌کرد هر آینه
در عذابشان شتاب می‌نمود، اما آنان را هنگامی و وعده‌گاهی
است که از آن گریزگاه و پناهگاهی نیابند.

و [مردم] آن آبادیها و شهرها را چون ستم کردند هلاک
کردیم و برای هلاکتشان وعده‌گاهی نهادیم.

و [یاد کن] آنگاه که موسی شاگرد خود- یوشع پسر نون- را
گفت: من پیوسته خواهم رفت تا به جای به هم آمدن دو
دریا برسم، یا سالهایی دراز راه پویم.

پس چون به جای به هم آمدن آن دو دریا رسیدند ماهی
خود را فراموش کردند و آن

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتْنِهِ ءَاتِنَا غَدَاءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا

قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ الْحُوتَ وَمَا أَنسِنِيهِ إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا

۶۳

قَالَ ذَٰلِكَ مَا كُنَّا نَبِغُ فَأَرْتَدَّا عَلَىٰ ءَأَثَارِهِمَا قَصَصًا

۶۴

فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَا ءَاتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنَ لَّدُنَّا عِلْمًا

۶۵

قَالَ لَهُ مُوسَىٰ هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَىٰ أَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا

۶۶

قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا

۶۷

وَكَيفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ ۗ خُبْرًا

۶۸

قَالَ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا

۶۹

قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا

۷۰

فَأَنْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا ۖ قَالَ أَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا

۷۱
۲۶۱۲

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا

۷۲

قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا

۷۳

فَأَنْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ ۖ قَالَ أَقْتَلْتَنِي نَفْسًا وَرَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَّقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا

۷۴

و چون از آنجا گذشتند، به شاگرد خود گفت: چاشتمان را بیار، که در این سفرمان رنجی سخت دیده‌ایم.

[شاگردش] گفت: آیا به یاد داری آنگاه که به آن سنگ جای گرفته بودیم؟ من [داستان به دریا افتادن] ماهی را فراموش کردم [که با تو بگویم]، و جز شیطان فراموشم نساخت از اینکه آن را یاد کنم، و به شیوه‌ای شگفت راه خود را در دریا پیش گرفت.

[موسی] گفت: آن همان است که می‌جستیم— یعنی جای فراموش شدن ماهی همان جایگاه خضر است—، پس بر نشانه گامهای خویش پی‌جویان بازگشتند.

پس بنده‌ای از بندگان ما را یافتند که او را از نزد خویش بخشایشی داده بودیم و او را از نزد خود دانشی آموخته بودیم.

موسی به او گفت: آیا [اجازه می‌دهی که] تو را پیروی کنم بر اینکه مرا از آنچه به تو آموخته‌اند بیاموزی تا به راه راست و کمال راه یابم؟

گفت: تو همراه من نتوانی شکیبایی کرد

و چگونه بر آنچه بدان آگاهی و دانشی نداری شکیبایی کنی؟

گفت: اگر خدا خواهد مرا شکبیا خواهی یافت و تو را در هیچ کاری نافرمانی نکنم.

گفت: اگر از من پیروی خواهی کرد، پس مرا از چیزی مپرس تا خود برای تو سخنی از آن پدید آرم.

پس برفتند تا آنگاه که به کشتی سوار شدند، آن را سوراخ کرد. [موسی] گفت: آیا آن را سوراخ کردی تا مردمش را غرق کنی؟ بی‌گمان کاری ناروا و شگفت کردی.

گفت: نگفتم که تو همراه من نتوانی شکیبایی کرد؟

گفت: مرا بدانچه فراموش کردم بازخواست مکن و کارم را بر من سخت مگیر.

پس روانه شدند تا آنگاه که نوجوانی را دیدار کردند و او را کشت، [موسی] گفت: آیا جان پاکی— بی‌گناهی— را بی‌آنکه کسی را کشته باشد کشتی؟ براستی کاری زشت و ناشایسته کردی.

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا

گفت: آیا تو را نگفتم که همراه من نتوانی شکیبایی کرد؟

۷۶

قَالَ إِنْ سَأَلْتِكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَحِّبْنِي ۖ قَدْ بَلَغْتَ
مِن لَّدُنِّي عُذْرًا

گفت: اگر از این پس تو را از چیزی بپرسم با من همراهی
مکن، که از سوی من هر آینه به عذری رسیده‌ای- در ترک
مصاحبت من معذور باشی-.

۷۷

فَأَنْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطَعَمَا أَهْلَهَا فَأَبَوْا أَنْ
يُضَيِّقُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَنْ يَنْقُضَ فَأَقَامَهُ ۖ
قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا

پس برفتند تا چون به مردم شهری رسیدند از مردمش
طعام خواستند، ولی از مهمان کردن آنها سر باز زدند، آنگاه
دیواری یافتند که می‌خواست فروریزد، پس آن را راست
کرد، [موسی] گفت: اگر می‌خواستی در برابر این کار مزدی
می‌گرفتی!

۷۸

قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ ۚ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ
تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا

گفت: اینک جدایی میان من و توست. اکنون تو را به معنی و
فرجام آنچه بر آن نتوانستی شکیبایی کرد آگاه می‌کنم.

۷۹

أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرْدَتْ
أَنْ أَعْيِبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا

اما آن کشتی از آن بینوایانی بود که در دریا کار می‌کردند.
خواستیم که آن را معیوب کنم زیرا در پیش راهشان
پادشاهی بود که هر کشتی را به ناروا و ستم می‌گرفت.

۸۰

وَأَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَنْ يُرْهِقَهُمَا
طُغْيَانًا وَكُفْرًا

و اما آن نوجوان، پدر و مادرش مؤمن بودند، پس ترسیدیم
که آنان را به سرکشی و کفر وادارد.

۸۱

فَأَرَدْنَا أَنْ يُبَدِّلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِّنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ رُحْمًا

از این رو خواستیم تا پروردگارشان به جایش آن دهدشان
که به پاکی بهتر از او و به مهربانی- یا: رعایت خویشاوندی-
نزدیکتر از وی باشد.

۸۲

وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ
كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا
أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ ۚ وَمَا فَعَلْتُهُ
عَنْ أَمْرِي ۚ ذَٰلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا

و اما آن دیوار از آن دو پسر یتیم در آن شهر بود و زیر آن
گنجی برای آنان بود و پدرشان مردی نیک بود، پروردگار تو
خواست که آنها به نیرو و جوانی خود برسند و گنج خویش را
بیرون آورند، از روی مهر و بخشایشی از پروردگار تو، و من
آن را از پیش خود نکردم. این است تأویل- توضیح و
تبیین حقیقت و راز و سرانجام- آنچه نتوانستی بر آن
شکیبایی کرد.

۸۳
۲۶۲

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ ذِي الْقُرْنَيْنِ ۖ قُلْ سَأَتْلُوا عَلَيْكُمْ مِنْهُ
ذِكْرًا

و تو را از ذی القرنین پرسند، بگو: اینک از وی خبری و
سخنی بر شما می‌خوانم.

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُوَ فِي الْأَرْضِ وَعَاتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا

۸۵ فَأَتْبَعَ سَبَبًا

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ

وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلْنَا يَبْدَأُ الْقُرْنَيْنِ بِمَا آتَىٰ فَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِمْ خَبَّرَهُمْ

أَن تَتَّخِذَ فِيهِمْ حُسْنًا

قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ

عَذَابًا نُكْرًا

وَأَمَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءُ الْحُسْنَىٰ وَسَنَقُولُ

لَهُ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا

۸۹ ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَّمْ

نَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ دُونِهَا سِتْرًا

كَذَلِكَ ۗ وَقَدْ أَحْطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا

۹۲ ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا لَّا

يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا

قَالُوا يَبْدَأُ الْقُرْنَيْنِ إِنَّ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِي

الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَن تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ

سَدًّا

قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ

وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا

ءَاتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ ۗ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ

أَنْفُخُوا ۗ حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ ءَاتُونِي أُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا

۹۷ فَمَا اسْطَلَعُوا أَن يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَتَلَعُوا لَهُو نَقَبًا

ما او را در زمین نیرو و توان دادیم، و وسیله [رسیدن به] هر چیزی را به وی دادیم.

او هم وسیله‌ای را پی گرفت

تا چون به جای فروشدن خورشید رسید آن را چنین یافت که در چشمه‌ای– یا دریایی– گل‌آلود فرو می‌رود و نزدیک آن قومی را یافت. گفتیم– به او الهام کردیم– ای ذو القرنین، یا اینان را عذاب می‌کنی و یا میانشان رفتاری نیکو پیش می‌گیری.

گفت: اما هر که ستم کند– کفر ورزد– او را عذاب خواهیم کرد، سپس به سوی پروردگارش بازگردانده شود آنگاه او را عذابی سخت و ناشناخته کند– عذاب دشواری که مانند آن دیده و شناخته نشده–.

و اما هر که ایمان آورد و کار نیک و شایسته کند او را پاداش، نیکویی است و زودا که برای او از فرمان خویش سخنی آسان گوییم– کاری آسان فراخور توان او فرماییم–.

سپس وسیله‌ای [دیگر] را پی گرفت

تا چون به جای برآمدن آفتاب رسید، آن را دید که بر قومی می‌تابد که برای آنان در برابر آن پوششی قرار نداده بودیم.

چنین بود و ما به آنچه نزد او بود آگاهی فراگیر داشتیم.

سپس وسیله‌ای [دیگر] را پی گرفت

تا چون به میان دو کوه رسید، در پیش آن دو کوه گروهی را یافت که هیچ سخنی را در نمی‌یافتند

گفتند: ای ذو القرنین، همانا یاجوج و ماجوج در این سرزمین تبهکاری می‌کنند آیا تو را هزینه‌ای قرار دهیم که میان ما و آنها سدی بسازی؟

گفت: آنچه پروردگارم مرا در آن توانایی داده بهتر است. مرا به نیرو یاری کنید تا میان شما و آنان سدی استوار بسازم

پاره‌های آهن برای من بیاورید، تا چون میان آن دو کوه را برابر ساخت– پُر کرد–، گفت: بدمید، تا آنگاه که آن را مانند آتشی بگداخت، گفت: مس گداخته برایم بیاورید تا بر آن فروریزم.

پس نه توانستند بر آنها بالا روند و نه آن را سوراخ کنند.

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِّن رَّبِّيٰ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّيٰ جَعَلَهُ دَكَّآءَ
وَكَانَ وَعْدُ رَبِّيٰ حَقًّا

وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجٌ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ
فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا

وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكَافِرِينَ عَرْضًا

الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَن ذِكْرِيٰ وَكَانُوا لَا
يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا

أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِّن دُونِيٰ
أَوْلِيَاءَ إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِّلْكَافِرِينَ نُزُلًا

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا

الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيَّهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ
يُحْسِنُونَ صُنْعًا

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِٗ فَحَبِطَتْ
أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزَنًا

ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ جَهَنَّمَ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي
هُزُورًا

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ
الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا

قُل لَّوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِّلْكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَن
تَنفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَٰهُ
وَاحِدٌ ۗ فَمَن كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا
وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ ۗ أَحَدًا

گفت: این بخشایشی است از پروردگار من، پس چون وعده پروردگارم فرا رسد، آن

و در آن روز واگذاریم که در هم آمیزند، و در صور دمیده شود پس همه آنها را فراهم آوریم.

و در آن روز دوزخ را آشکارا به کافران بنماییم

آنان که دیدگانشان از یاد من در پوشش بود و شنیدن نمی‌توانستند.

آیا کسانی که کافر شدند پنداشته‌اند که بندگان مرا به جای من دوست و کارساز می‌گیرند؟! همانا ما دوزخ را برای کافران جایگاه– یا وسیله– پذیرایی ساخته‌ایم.

بگو: آیا شما را به زیانکارترین [مردم] در کردار، آگاه کنیم؟

آنهايند که کوشش آنان در زندگی این جهان کم و تباه شده و خود می‌پندارند که کار نیکو می‌کنند.

آنانند که به آیات پروردگارشان و دیدار او کافر شدند، پس کارهاشان تباه و نابود شد و از این‌رو در روز رستاخیز برای آنها هیچ ترازویی نهييم.

این است که پاداش آنان دوزخ است به سزای آنکه کفر ورزیدند و آیات و فرستادگان مرا به ریشخند گرفتند.

همانا کسانی که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند بهشتهای فردوس جایگاه– یا وسیله– پذیرایی ایشان است

در آنجا جاودانه‌اند و دگرگونی از آن نخواهند.

بگو: اگر دریا برای [نوشتن] کلمات– آفریده‌های– پروردگار من مرکب بود هر آینه دریا به پایان می‌رسید پیش از آنکه کلمات پروردگارم به پایان رسد هر چند مانند آن را به یاری بیاریم.

بگو: همانا من آدمیی هستم همچون شما که به من وحی می‌شود که خدای شما خدای یگانه است. پس هر که امید دیدار پروردگار خویش دارد باید کار نیک و شایسته کند و هیچ کس را در پرستش پروردگارش شریک نسازد.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
كَهَيْعَصَ

کاف، ها، یا، عین، صاد.

ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ وَزَكْرِيَّا

[این] یادکرد بخشایش پروردگار توست بر بنده خود، زکریا

إِذْ نَادَى رَبَّهُ وَنِدَاءً خَفِيًّا

آنگاه که پروردگار خویش را بخواند، خواندنی در نهان

قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَأُشْتَغَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ
أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا

گفت: پروردگارا، استخوانم سست شده و سرم از پیری
سپید گشته، و به خواندن تو، پروردگارا، بدبخت [و از
اجابت بی‌بهره] نبوده‌ام.

وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوْلَىٰ مِنْ وِرَائِي وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا فَهَبْ
لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا

و من از خویشاوندانم- پسر عموهایم- از پس [مرگ]
خویش بیمناکم، و زخم نازاست، پس مرا از نزد خود ولی-
فرزندی که پس از من سرپرست امور من باشد- ببخش،

يَرِثُنِي وَيَرِثُ مِنْ عَالِي يَعْقُوبَ ۗ وَأَجْعَلُهُ رَبِّ رَضِيًّا

که مرا میراث برد و از خاندان یعقوب نیز میراث گیرد، و او
را، پروردگارا، پسندیده ساز.

يٰۤاِزْكَرِيَّا اِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اَسْمُهُ يَحْيٰى لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ
قَبْلُ سَمِيًّا

ای زکریا، ما تو را به پسری که نام او یحیی است مژده
می‌دهیم، که پیش از این همنامی برای او پدید نکرديم.

قَالَ رَبِّ اَنْنٰى يَكُوْنُ لِيْ غُلَامٌ وَّكَانَتِ امْرَاَتِيْ عَاقِرًا وَقَدْ
بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا

گفت: پروردگارا، چگونه مرا پسری باشد و حال آنکه زخم
نازاست و من از پیری به فرتوتی رسیده‌ام؟

قَالَ كَذٰلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلٰى هٰٓئِيْنٍ وَقَدْ خَلَقْتِكُمْ مِنْ قَبْلُ
وَلَمْ تَكُ شَيْئًا

گفت: چنین است پروردگار تو گفت که این بر من آسان
است و همانا پیش از این تو را بیافریدم در حالی که چیزی
نبودی.

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّيْٓ اٰيَةً ۗ قَالَ اِنَّكَ اِلَّا تُكَلِّمُ النَّاسَ
ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا

گفت: پروردگارا، برای من نشانه‌ای قرار ده گفت: نشانه تو
آن است که سه شبانه روز با مردم سخن نگویی- نتوانی
گفت- با اینکه تندرستی.

فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحٰى اِلَيْهِمْ اَنْ سَبِّحُوْا
بِكُرۡةٍ وَّعَشِيًّا

پس، از نمازگاه به میان قوم خویش بیرون آمد، و به آنان
اشارت کرد که بامداد و شبانگاه [خدای را] به پاکی یاد
کنید.

يٰٓيَحْيٰى خُذِ الْكِتٰبَ بِقُوَّةٍ وَّءَاتَيْنٰهُ الْحِكْمَ صَبِيًّا

۱۳

وَحٰنٰنًا مِّنْ لَّدُنَّا وَرَزٰوَةٌ وَّكَانَ تَقِيًّا

۱۴

وَبَرًّا بِوٰلِدَيْهِ وَّلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا

۱۵

وَسَلَّمَ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوْتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا

۱۶

۲۶۵ر

وَاذْكُرْ فِى الْكِتٰبِ مَرِيْمَ اِذْ اُنْتَبَذَتْ مِنْ اَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا

۱۷

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُوْنِهِمْ حِجَابًا فَاَرْسَلْنَا اِلَيْهَا رُوْحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا

۱۸

قَالَتْ اِنِّىْ اَعُوْذُ بِالرَّحْمٰنِ مِنْكَ اِنْ كُنْتَ تَقِيًّا

۱۹

قَالَ اِنَّمَا اَنَا رَسُوْلٌ رَّبِّكَ لِاَهْبَ لَكَ غُلٰمًا زَكِيًّا

۲۰

قَالَتْ اَنْىُّ يَكُوْنُ لِىْ غُلٰمٌ وَّلَمْ يَمَسَّسْنِىْ بِشَرٍّ وَّلَمْ اَكُ بِغِيًّا

۲۱

قَالَ كَذٰلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلٰى هَيِّئٍ وَّلِنَجْعَلَهُ وَّءَايَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِّنَّا وَّكَانَ اَمْرًا مَّقْضِيًّا

۲۲

حزب

۱۲۳

فَحَمَلَتْهُ فَاَنْتَبَذَتْ بِهٖ مَكَانًا قَصِيًّا

۲۳

فَاَجَآءَهَا الْمَخَاضُ اِلٰى جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يٰلَيْتَنِىْ مِثُّ قَبْلِ هٰذَا وَاَكُنْتُ نَسِيًّا مَّنْسِيًّا

۲۴

فَنَادَتْهَا مِنْ تَحْتِهَا اَلَا تَحْزَنِىْ قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا

۲۵

وَهٰزِىْ اِلَيْكَ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسْقِطُ عَلَيْكَ رَطْبًا جَنِيًّا

ای یحیی، کتاب را با نیرو و بجد بگیر، و او را در کودکی حکمت– گفتار و کردار درست و استوار– دادیم،

و نیز مهربانی و پاکی و پارسایی از نزد خویش و پرهیزگار بود..

و به پدر و مادر خویش نیکوکار بود و گردنکش و نافرمان نبود.

و درود بر او، روزی که زاده شد و روزی که می‌میرد و روزی که زنده برانگیخته می‌شود.

و در این کتاب، مریم را یاد کن آنگاه که از کسان خویش در جایگاهی شرقی– از بیت المقدس– کناره گزید.

و میان خود و آنان پرده‌ای گرفت، پس ما روح خود– جبرئیل – را بدو فرستادیم و برای او چون آدمی درست اندام نمودار شد.

[مریم] گفت: من به خدای رحمان پناه می‌برم از تو، اگر پرهیزگار باشی.

گفت: همانا من فرستاده پروردگار توام تا تو را پسری پارسا و پاکیزه ببخشم.

گفت: از کجا– یا چگونه– مرا پسری باشد و حال آنکه دست هیچ آدمی به من نرسیده است و بدکاره هم نبوده‌ام؟

گفت: چنین است، پروردگار تو گفت که این بر من آسان است، [تا بدان قدرت ما را دریابی] و تا او را نشانه‌ای برای مردم و بخشایشی از سوی خویش کنیم، و این کاری است گزارده و شدنی.

پس به او (عیسی) بار گرفت، و با او به جایگاهی دور –از شهر و مردم– بیرون رفت.

آنگاه درد زاییدن او را به تنه درخت خرمایی کشانید گفت: ای کاش پیش از این مرده بودم و به فراموشی سپرده شده بودم.

پس [کودک] او را از زیر او– یعنی در شکم او– آواز داد: اندوه مخور، پروردگار تو از زیر پایت جویی روان ساخت

و خرمابن را به سوی خویش بجنبان تا بر تو خرمای تر تازه چیده فروریزد.

فَكُلِيْ وَأَشْرَبِيْ وَقَرِّيْ عَيْنًا ۖ فَمَا تَرَيْنَ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا
فَقُولِيْ إِنِّيْ نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا

فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ ۗ قَالُوا يَمْرِيْمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا
فَرِيًّا

پس او

۲۷

يَتَأَخْتِ هَهُنَا مَا كَانَ أَبُوْكَ أَمْرًا سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ أُمَّكَ
بَغِيًّا

۲۸

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ ۗ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا

پس به او

۲۹

قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ ؕ ءَأَتْنِي الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا

۳۰

وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ
مَا دُمْتُ حَيًّا

۳۱

وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا

۳۲

وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا

۳۳

ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ ۗ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ

۳۴

مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ ۗ سُبْحٰنَهُ ۚ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا
فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

۳۵

وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ ۗ هٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ

۳۶

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ ۗ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ
مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ

۳۷

أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا لٰكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي
ضَلٰلٍ مُّبِينٍ

۳۸

پس، بخور و بیاشام، و چشم روشن می‌دار. و اگر از آدمیان کسی را بینی، [به اشارت] بگو: من برای خدای رحمان روزه‌ای نذر کرده‌ام– روزه سکوت– و امروز با هیچ آدمی سخن نخواهم گفت.

ای خواهر هارون، نه پدر تو مرد بدی بود و نه مادرت بدکاره بود.

[عیسی به سخن آمد و] گفت: من بنده خدایم، به من کتاب داده و مرا پیامبر ساخته است

و مرا هر جا که باشم با برکت ساخته، و تا زنده باشم به نماز و زکات سفارش کرده است

و مرا به مادرم نیکوکار کرده و مرا گردنکشی بدبخت نگردانیده است

و درود باد بر من، روزی که زاده شدم و روزی که بمیرم و روزی که زنده برانگیخته شوم

– این است عیسی پسر مریم، گفتار درست و راستی که در باره آن به شک اندرند.

خدای را نسزد که هیچ فرزندی گیرد، پاک و منزّه است، چون خواهد که کاری برگزارد همانا آن را گوید: باش، پس می‌باشد.–

و خدای یکتا– الله– پروردگار من و پروردگار شماست پس او را بپرستید این است راه راست.

و آن گروه‌ها– دسته‌های ترسایان– در میان خود اختلاف کردند پس وای بر آنها که کافر شدند از دیدار و حضور در روزی بزرگ– رستاخیز–.

چه شنوا و چه بینابند آن روز که نزد ما آیند! لیکن ستمکاران در آن روز در گمراهی آشکارند.

وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ

وَأذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا

يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا

يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا

يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا

قَالَ أَرَأَيْتُ أَنْتَ عَنْ ءَالِهَتِي يَا إِبْرَاهِيمُ لَئِن لَّمْ تَنْتَهَ لِأَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا

قَالَ سَلِمْتُ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا

وَأَعْتَزِلْكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا رَبِّي عَسَىٰ أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا

فَلَمَّا أَعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْבُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُوَ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا

وَوَهَبْنَا لَهُم مِّن رَّحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُم لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا

وَأذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا

و آنان را از روز دریغ و پشیمانی بترسان آنگاه که کار برگزار شود. و [امروز] ایشان در غفلت‌اند و [آن روز را] باور نمی‌دارند.

همانا ما زمین و هر که را بر آن است به میراث بریم و به ما بازگردانده شوند.

و در این کتاب، ابراهیم را یاد کن که او راست‌گفتار و درست‌کردار پیامبری بود.

آنگاه که پدر خویش را گفت: ای پدر، چرا چیزی را می‌پرستی که نه می‌شنود و نه می‌بیند و در هیچ چیز تو را سود ندارد و به کار نیاید؟

ای پدر، همانا از دانش به من آن رسیده که تو را نرسیده است پس مرا پیروی کن تا تو را راهی راست بنمایم.

ای پدر، شیطان را مپرست، که شیطان خدای رحمان را نافرمان بود.

ای پدر، من می‌ترسم که عذابی از خدای رحمان به تو رسد آنگاه شیطان را دوست و یاور باشی.

گفت: ای ابراهیم، آیا از خدایان من روگردانی؟ اگر [از گفتار خود] باز نایستی هر آینه سنگسارت می‌کنم، و دیرگاهی از من دور باش.

گفت: با تو بدرود می‌کنم، از پروردگارم برای تو آمرزش خواهم خواست که او به من مهربان است،

و از شما و آنچه جز خدای یکتا می‌خوانید کناره می‌گیرم، و پروردگارم را می‌خوانم، امید است که به خواندن پروردگار خویش بدبخت [و از اجابت بی بهره] نباشم.

پس چون از آنان و آنچه بجز خدای یکتا می‌پرستیدند کناره گرفت به او اسحاق و یعقوب دادیم و همه را پیامبر کردیم.

و از رحمت خویش به ایشان بخشیدیم و برای آنان [در میان مردم] نام نیکو و آوازه بلند نهادیم.

و در این کتاب، موسی را یاد کن همانا او برگزیده و ویژه شده [خدا] بود و فرستاده‌ای پیامبر بود.

وَنَدَيْتَهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا

۵۳

وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا

۵۴

وَأذْكَرُ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا

۵۵

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا

۵۶

وَأذْكَرُ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا

۵۷

وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا

۵۸

سجده

مستحب

۵۹

حزب

۱۲۴

۶۰

إِلَّا مَنْ تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا

۶۱

جَنَّتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا

۶۲

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا

۶۳

تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا

۶۴

وَمَا نَنْزِلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا

و او را از سوی راست کوه طور ندا دادیم و به رازگویی نزدیکش ساختیم.

و به او از رحمت خویش برادرش هارون پیامبر را بخشیدیم.

و در این کتاب، اسماعیل را یاد کن او راست‌وعده و فرستاده‌ای پیامبر بود

و خاندان خود را به نماز و زکات فرمان می‌داد و نزد پروردگارش پسندیده بود.

و در این کتاب، از ادریس یاد کن، همانا او راست‌گفتار پیامبری بود

و او را به جایگاهی بلند و والا برداشتیم.

ایشانند– از زکریا تا الیاس– که خداوند به آنان نعمت ارزانی داشته– نیکویی کرده– پیامبرانی از فرزندان آدم و از [فرزندان] آنها که با نوح [در کشتی] برنشاندیم و از فرزندان ابراهیم و یعقوب و از آنان که راه نمودیم و برگزیدیم چون آیات خدای رحمان بر آنان خوانده شود سجده‌کنان و گریان به روی درافتند.

آنگاه از پی ایشان جانشینان بد و ناشایسته‌ای آمدند که نماز را فروگذاشتند– در آن سهل‌انگاری نمودند– و کامها و آرزوهای دل را پیروی کردند، پس زودا که [سزای] گمراهی خود را ببینند

مگر آن که باز گشت– توبه کرد– و ایمان آورد و کار نیک و شایسته کرد، پس اینان به بهشت در آیند و هیچ ستمی بر آنان نرود،

بهشتهایی پابنده که خدای رحمان بندگان خود را به نادیده و ناپیدا وعده داده همانا وعده او آمدنی است.

در آنجا سخن یاوه و بیهوده نشنوند، [و گفتارشان] جز سلام [نیست]. و در آنجا هر بامداد و شبانگاه روزی دارند.

این بهشتی است که به هر کس از بندگانمان که پرهیزگار باشد به میراث دهیم.

و ما [فرشتگان] جز به فرمان پروردگار تو فرود نمی‌آییم. او راست آنچه فراپیش ماست– امور آینده– و آنچه پشت سر ماست– امور گذشته– و آنچه میان آن است. و پروردگار تو فراموشکار نیست

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا

خداوند آسمانها و زمین و آنچه در میان آنهاست، پس او را بپرست و بر پرستش او شکیبا باش آیا برای او هیچ همنامی - که او را الله خوانند- می شناسی؟

وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ أَإِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَيًّا

و آدمی گوید: آیا هنگامی که بمیرم، مرا زنده [از گور] بیرون خواهند آورد؟

أَوْ لَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْئًا

آیا آدمی به یاد نمی‌آورد که ما او را از پیش بیافریدیم و هیچ چیز نبود؟

فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا

به پروردگار تو سوگند که آنان را با شیطانها برانگیزیم و فراهم آریم، سپس آنها را گرداگرد دوزخ به زانو در آمده حاضر کنیم.

ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عِتِيًّا

سپس از میان هر گروهی هر کدامشان را که بر خدای رحمان گستاخ‌تر و سرکش‌تر بوده بیرون کشیم

ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلِيًّا

آنگاه هر آینه ما به کسانی که به در آمدن و سوختن در آن سزاوارترند داناتریم.

وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا مَّقْضِيًّا

و هیچ کس از شما نیست مگر آنکه به آن در آید- یا بر آن بگذرد- این [حکم و وعده‌ای است که] بر پروردگار تو بایسته و گزاردنی- انجام دادنی- است.

ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثِيًّا

آنگاه کسانی را که پرهیزگاری کردند برهانیم و ستمکاران را در آنجا به زانو در آمده بگذاریم.

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَّقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيًّا

و چون آیات روشن ما بر آنان خوانده شود کسانی که کافر شدند به کسانی که ایمان آورده‌اند گویند: کدامیک از این دو گروه را جایگاهی بهتر و انجمنی نیکوتر است.

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّن قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثْنَا وَرِعِيًّا

و چه بسا گروه‌ها را که پیش از آنان هلاک کردیم که به کالای خانه و به دیدار- هیئت و منظر- [از اینها] نیکوتر بودند.

قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَدًّا حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضْعَفُ جُنْدًا

بگو: هر که در گمراهی باشد، پس خدای رحمان باید که او را فزونی دهد- به او مهلت دهد تا گمراهی‌اش بیشتر شود - تا آنگاه که آنچه را به آنان وعده داده می‌شود ببینند: یا عذاب [این جهانی] را- مانند کشته یا اسیر شدن- و یا رستاخیز را پس زودا که بدانند چه کسی را جایگاهی بدتر و سپاهی ناتوان‌تر است.

وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَاقِيَتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَّرَدًّا

و خداوند کسانی را که راه راست یافتند رهنمونی همی‌افزاید، و ماندگارهای نیک و شایسته نزد پروردگار تو پاداشی بهتر و بازگشت و سرانجامی بهتر دارد.

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتِيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا

۷۸

أَطَّلَعَ الْغَيْبَ أَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا

۷۹

كَلَّا سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا

۸۰

وَنُرِيهِهُ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا

۸۱

وَأَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ عَالِهَةً لَّيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا

۸۲

كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا

۸۳

۲۶۹۲

أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤُزُّهُمْ أَزًّا

۸۴

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا

۸۵

يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا

۸۶

وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وِرْدًا

۸۷

لَا يَمْلِكُونَ الشَّفْعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا

۸۸

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا

۸۹

لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِدًّا

۹۰

تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ
الْجِبَالُ هَدًّا

۹۱

أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا

۹۲

وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا

۹۳

إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتَى الرَّحْمَنِ عَبْدًا

۹۴

لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا

۹۵

وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَرْدًا

آیا دیدی آن کس را که به آیات ما کافر شد و گفت: البته به من مال و فرزند داده شود؟

آیا بر غیب آگاهی یافته یا از نزد خدای رحمان پیمانی گرفته؟

نه چنان است آنچه می‌گویند خواهیم نوشت و عذاب او را پیوسته می‌افزاییم.

و آنچه را که می‌گویید- مال و فرزند- از وی میراث می‌بریم و تنها نزد ما می‌آید.

و بجز خدای یکتا خدایانی گرفتند تا آنها را مایه بزرگی و نیرو باشند.

نه چنان است زودا که پرستش آنان را انکار کنند و مخالف و دشمنشان باشند.

آیا ندیده‌ای- ندانسته‌ای- که ما شیاطین را بر کافران می‌فرستیم تا آنها را [به وسوسه به سوی بدیها و گناهان] سخت بجنبانند؟

پس بر آنان شتاب مکن- در فرود آمدن عذاب- جز این نیست که ما برای آنها به دقت می‌شماریم- روز شماری می‌کنیم تا مهلتشان سر آید-.

روزی که پرهیزگاران را به سوی خدای رحمان به مهمانی و دیدار فراهم آریم.

و بزهدکاران را تشنه به سوی دوزخ برانیم.

توان شفاعت ندارند مگر آن که از نزد خدای رحمان پیمانی گرفته باشد.

و گفتند: خدای رحمان فرزندی گرفت

هر آینه چیزی سخت زشت و ناپسند آورده‌اید

نزدیک است که آسمانها از این سخن بشکافند و زمین شکافته شود و کوه‌ها در هم شکسته فرو ریزند،

که برای خدای رحمان فرزندی خواندند- فرشتگان را فرزند خدا خواندند-.

و خدای رحمان را نسزد که فرزندی گیرد.

در آسمانها و زمین هیچ کس نیست مگر آنکه خدای رحمان را بنده‌وار آید.

هر آینه آنان را در شمار آورده و همه را درست برشمرده است

و همه آنها روز رستاخیز تنها [و تهیدست] نزد او آیند.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ
وُدًّا

فَاتِّمَّا يَسِّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لِئُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَنُنذِرَ بِهِ
قَوْمًا
لُدًّا

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّن قَرْنٍ هَلْ نُحِشُّ مِنْهُمْ مِّنْ أَحَدٍ أَوْ
تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا

۲۰ . طه طه: طه مکی ۱۳۵ آیه ۱۰ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
طه

طا، ها.

مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْءَانَ لِتَشْقَى

ما قرآن را بر تو فرو نفرستادیم تا در رنج افتی،

إِلَّا تَذَكَّرَ لِمَنْ يُحْشَى

مگر آنکه یادکردی و پندی باشد برای کسی که می‌ترسد.

تَنْزِيلًا مِّمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَوَاتِ الْعُلَى

فرو فرستاده‌ای است از سوی آن که زمین و آسمانهای بلند
را آفریده.

الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ أُسْتَوَى

خدای رحمان بر عرش- تخت فرمانروایی بر جهان هستی-
بر آمده است- استیلا دارد-.

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ
الْأَرْضِ

او راست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است و آنچه میان
آنها و آنچه در زیر خاک- درون زمین- است.

وَإِنْ تَجَهَّرَ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَى

و اگر سخن را بلند گویی [یا پنهان کنی]، همانا او نهان و
نهان‌تر را نیز می‌داند.

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى

خدای یکتا، جز او خدایی نیست او راست نامهای نیکو-
صفات برتر-.

وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى

آیا خبر داستان موسی به تو رسیده است؟

إِذْ رَأَى نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي
ءَاتِيكُمْ مِنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجْدُ عَلَى النَّارِ هُدًى

آنگاه که آتشی دید، پس به خانواده خویش گفت: درنگ
کنید که من آتشی دیدم، شاید پاره‌ای برگرفته از آن برای
شما بیارم یا بر آن آتش رهنمونی بیابم.

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ يَمُوسَى

پس چون نزد آن

إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى

همانا منم پروردگار تو، پایوش خویش بیرون کن، که تو در
وادی مقدس طوی هستی.

وَأَنَا أَخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ

إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي

إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَىٰ

فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَنْ لَّا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَرْدَىٰ

وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَمُوسَىٰ

قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّؤُا عَلَيْهَا وَاهْتَسُّ بِهَا عَلَيَّ غَنَمِي وَلِي فِيهَا مَنَازِبٌ أُخْرَىٰ

قَالَ أَلْقَاهَا يَمُوسَىٰ

فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَىٰ

قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأُولَىٰ

وَأَضْمُمُ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجَ بَيَّضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ ؕ آيَةٌ أُخْرَىٰ

لِنُرِيكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَىٰ

أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ

قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي

وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي

وَأَحْلَلْ عُقْدَةً مِّن لِّسَانِي

يَفْقَهُوا قَوْلِي

وَأَجْعَلْ لِّي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي

هَارُونَ أَخِي

أَشَدُّ بِهِ أَرْزِي

وَأَشْرِكُهُ فِي أَمْرِي

كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا

وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا

إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا

قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَمُوسَىٰ

وَلَقَدْ مَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَىٰ

و من تو را برگزیده‌ام، پس به آنچه وحی می‌شود گوش فرا دار:

همانا منم خدای یکتا، خدایی جز من نیست پس مرا بپرست و نماز را برای یادکردن من برپا دار

همانا رستاخیز آمدنی است، می‌خواهم [هنگام] آن را پنهان دارم تا هر کسی به آنچه می‌کند پاداش داده شود.

پس آن کس که بدان ایمان نمی‌آورد و پیرو هوای خویش است تو را از آن نگرداند که هلاک می‌شوی.

و آن چیست به دست راست تو، ای موسی؟

گفت: این عصای من است، بر آن تکیه می‌کنم و با آن برای گوسفندانم [از درختان] برگ فرو میریزم، و مرا در آن، نیازها و سودهای دیگر است.

گفت: آن را بیفکن، ای موسی.

پس آن را بیفکنند، و ناگهان ماری گشت که می‌شتافت.

گفت: بگیر آن را و مترس زودا که آن را به حالت نخستینش بازگردانیم.

و دستت را به بغل خویش برتا سپید و روشن بیرون آید نه از آسیب و گزند– یعنی نه آن سفیدی که از آفت پیسی باشد– که نشانه‌ای دیگر است،

تا از نشانه‌های بزرگ خویش به تو بنماییم.

به سوی فرعون برو، که او سرکشی کرده و از اندازه درگذشته– دعوی خدایی می‌کند–.

گفت: پروردگارا، سینه‌ام را برایم گشاده گردان

و کارم را برایم آسان ساز

و گره از زبانم بگشای،

تا سخنم را دریابند.

و از خاندانم یآوری و پشتیبانی برایم قرار ده

برادرم هارون را

پشتم را بدو استوار ساز

و او را در کار من شریک گردان

تا تو را بسیار به پاکی بستاییم

و تو را بسیار یاد کنیم.

همانا تو به حال ما بینایی.

گفت: ای موسی، همانا خواست تو به تو داده شد.

و هر آینه بار دیگر بر تو منت نهادیم،

إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰ

آنگاه که به مادرت آنچه الهام‌کردنی بود الهام کردیم،

۳۹

أَنْ أَقْدِفِيهِ فِي الثَّابُوتِ فَأَقْدِفِيهِ فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ
بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِي وَعَدُوٌّ لَهُۥ وَالْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً
مِّنِّي وَلِتُصْنَعَ عَلَىٰ عَيْنِي

که او را در صندوقی بِنِه و در دریا- رود نیل- افکنش پس
باید که دریا او را به کرانه اندازد تا دشمن من و دشمن او
وی را بگیرد و دوستی از خود بر تو افکنم [تا بر تو مهر
ورزند] و تا زیر نظر من ساخته و پرورده شوی

۴۰

إِذْ تَمْثِي أُمَّتَكَ فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَن يَكْفُلُهُۥ
فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَقَتَلْتَ نَفْسًا
فَنَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ وَفَتَنَّاكَ فُتُونًا ۚ فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِي أَهْلِ
مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلَىٰ قَدَرٍ يٰمُوسَىٰ

آنگاه که خواهرت [در پی آن صندوق] می‌رفت و می‌گفت:
آیا شما را بر کسی راه نمایم که او را نگهداری و پرستاری
کند؟ پس تو را به مادرت بازگرداندم تا چشمش روشن
شود و اندوه نخورد. و کسی- یعنی آن قبطی، از قوم فرعون
- را کشتی پس تو را از اندوه رهانیدیم و تو را بارها
آزمودیم، پس سالی چند در میان مردم مَدَّین درنگ کردی،
سپس براندازه و بهنگام- برای رسالت- پیامدی، ای موسی.

و تو را برای خود پروردم و برگزیدم.

۴۱

وَأَصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي

تو و برادرت با نشانه‌های من- معجزه‌ها- بروید و در یادکرد
من- رسانیدن پیام توحید من- سستی نکنید.

۴۲

أَذْهَبَ أَنْتَ وَأَخُوكَ بِآيَاتِي وَلَا تَنِيَا فِي ذِكْرِي

بروید به سوی فرعون که او سرکشی کرده و از حد گذشته
است.

۴۳

أَذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ

پس با وی سخنی نرم بگویید، شاید که پند پذیرد یا [از
خدای] بترسد.

۴۴

فَقُولَا لَهُۥ قَوْلًا لَّيْسَ لَعَلَّهُۥ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَىٰ

گفتند: پروردگارا، ما می‌ترسیم که بر ما پیشی و شتاب گیرد
- پیشدستی کند و پیش از آنکه سخن گوئیم و معجزه‌ای
بدو بنماییم، ما را بکشد- یا [در رفتار و گفتار خود] از حد
بگذرد.

۴۵

قَالَا رَبَّنَا إِنَّنَا نَخَافُ أَنْ يَفْرُطَ عَلَيْنَا أَوْ أَنْ يَطَّغَىٰ

فرمود: مترسید، که من با شمایم، می‌شنوم و می‌بینم.

۴۶

قَالَ لَا تَخَافَا إِنَّنِي مَعَكُمَا أَسْمَعُ وَأَرَىٰ

پس نزد او بروید و بگویید: ما فرستادگان خداوندگار
توایم، پس فرزندان اسرائیل را با ما بفرست و شکنجه‌شان
مکن همانا نزد تو با نشانه‌ای از آفریدگارت آمده‌ایم و درود
بر آن که راه راست را پیروی کند.

۴۷

فَأْتِيَاهُ فَقَوْلَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَا
تُعَذِّبُهُمْ ۚ قَدْ جِئْنَاكَ بِبَيِّنَاتٍ مِّن رَّبِّكَ ۖ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مَنِ اتَّبَعَ
الْهُدَىٰ

همانا به ما وحی شده که عذاب بر آن کسی است که [حق
را] دروغ انگاشت و [از آن] روی برتافت.

۴۸

إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَىٰ مَن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ

گفت: پروردگار شما کیست، ای موسی؟

۴۹

قَالَ فَمَنْ رَبُّكُمَا يٰمُوسَىٰ

گفت: پروردگار ما آن [خدای] است که به هر چیزی
آفرینش- وجود خاص- آن را داد و سپس راه نمود.

۵۰

قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَىٰ

گفت: پس حال مردمان پیشین چیست.

۵۱

قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَىٰ

قَالَ عَلِمَهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنْسَى

۵۳

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا
وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِّنْ تَبَاتٍ
شَقَى

۵۴

كُلُوا وَارْعَوْا أَنْعَمَكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ

۵۵

مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً
أُخْرَى

حزب
۱۲۶
۲۷۲۲

۵۶

وَلَقَدْ أَرَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَىٰ

۵۷

قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَا مُوسَىٰ

۵۸

فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِّثْلِهِ ۚ فَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا
تُخْلِفُهُ ۖ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا سُوًى

۵۹

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْتَةِ وَأَنَّ مُجَشِّرَ النَّاسِ ضُحَىٰ

۶۰

فَتَوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ۖ ثُمَّ أَتَىٰ

۶۱

قَالَ لَهُمْ مُوسَىٰ وَيَلِكُمْ لَا تَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ ۖ وَقَدْ خَابَ مَنِ افْتَرَىٰ

۶۲

فَتَنَزَعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا النَّجْوَىٰ

۶۳

قَالُوا إِنَّ هَٰذِهِ لَسَحِرَٰنِ يُرِيدَانِ أَنْ يُخْرِجَاكُم مِّنْ
أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثَلَىٰ

۶۴

فَأَجْمِعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ اتُّوًّا صَفًّا ۚ وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَن
أَسْتَعْلَىٰ

گفت: دانش آن در کتابی است نزد پروردگار من پروردگار من نه خطا می‌کند و نه فراموش.

آن [خدای] که زمین را برای شما بستری- فرشی گسترده- قرار داد و در آن برای شما راه‌هایی پدید کرد، و از آسمان آبی فرستاد، پس با آن انواع گوناگون از گیاهان و رستنیها را بیرون آوردیم.

بخورید و چارپایانتان را بچرانید، همانا در این، خردمندان را نشانه‌هاست.

شما را از آن

و هر آینه همه نشانه‌های خویش را به او فرعون بنمودیم، اما دروغ شمرد و سر باز زد.

گفت: ای موسی، آیا نزد ما آمده‌ای تا ما را به جادوی خود از سرزمینمان بیرون کنی؟

هر آینه جادویی مانند آن برای تو بیاریم، پس میان ما و خودت وعده‌گاهی در جایی هموار قرار ده- تا مردم نظاره نتوانند کرد- که نه ما آن را خلاف کنیم و نه تو.

[موسی] گفت: وعده‌گاه شما روز آرایش- روز عید- است و آنگاه که مردمان در نیمروز گرد آورده شوند.

پس فرعون برگشت و ترفند خویش فراهم ساخت و باز آمد.

موسی به آنان گفت: وای بر شما، بر خدا دروغ مبندید که شما را به عذابی نابود و ریشه‌کن کند، و همانا آن که [بر خدا] دروغ بست نومیید و زیانکار گشت.

پس [ساحران] در کارشان میان خود گفت‌وگو کردند و آن راز را پنهان داشتند.

[فرعونیان] گفتند: این دو هر آینه جادوگرند که می‌خواهند شما را به جادوی خویش از سرزمینتان بیرون کنند و آیین برتر شما را از میان ببرند.

پس ترفندتان- اسباب جادو- را با هم آرید- همسخن و همدل و هماهنگ شوید- آنگاه صف کشیده بیایید، و بی‌گمان هر که امروز برتری یافت پیروز و کامیاب شده است.

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْقَىٰ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَىٰ

۶۶

قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَىٰ

۶۷

فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُوسَىٰ

۶۸

قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَىٰ

۶۹

وَأَلْقَىٰ مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفُ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سِحْرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَىٰ

۷۰

فَأَلْقَىٰ السَّحْرَةَ سُجَّدًا قَالُوا ءَأَمَّنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَمُوسَىٰ

۷۱

قَالَ ءَأَمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرِكُمْ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَأَقْطِئَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خَلْفٍ وَلَا صَلِّبَنَّكُمْ فِي جُدُوعِ النَّخْلِ وَلَتَعْلَمَنَّ أَيُّنَا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَىٰ

۷۲

قَالُوا لَنْ نُؤْتِرَكَ عَلَىٰ مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي فَطَرَنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

۷۳

إِنَّا ءَأَمَّنَّا بِرَبِّنَا لِيُغْفِرَ لَنَا خَطِيئَتَنَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنْ السِّحْرِ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ

۷۴

إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ

۷۵

وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَٰئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَىٰ

۷۶

جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَٰلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّىٰ

گفتند: ای موسی، تو می‌افکنی یا ما نخستین کسی باشیم که بیفکند؟

گفت: بلکه شما بیفکنید. پس ناگاه ریسمانها و چوبدستیهایشان از جادوی آنان به او

پس موسی در دل خویش بیمی دریافت.

گفتیم: مترس که همانا تویی برتر.

و آنچه در دست راست توست بیفکن تا آنچه ساخته‌اند فرو برد. همانا آنچه ساخته‌اند فریب و ترفند جادوگر است، و جادوگر هر جا که آید پیروز نگردد.

پس جادوان به سجده در افتاده گفتند: به پروردگار موسی و هارون ایمان آوردیم.

[فرعون] گفت: آیا پیش از آنکه شما را اجازه دهم به او گرویدید؟ بی‌گمان او بزرگ— استاد مهین— شماست که شما را جادو آموخته است. هر آینه دستها و پاهای شما را بر خلاف یکدیگر می‌برم و بر تنه‌های درخت خرما بر دارتان می‌کنم و خواهید دانست که شکنجه کدام یک از ما سخت‌تر و پاینده‌تر است.

گفتند: هرگز تو را بر آنچه به ما از نشانه‌های روشن آمده است و بر آن [خدای] که ما را آفریده است برنگزینیم پس هر چه را تو حکم‌کننده‌ای حکم کن— هر چه خواهی بکن—، که تنها در زندگی این جهان حکم توانی کرد.

ما به پروردگاران ایمان آوردیم تا لغزشهای ما و آنچه را از جادوگری که بر آن وادارمان کردی بیامرزد و خدا بهتر و پاینده‌تر است.

همانا هر کس که گناهکار نزد پروردگار خویش آید پس او راست دوزخ، در آنجا نه بمیرد [تا برهد] و نه [به خوشی] زندگانی کند.

و هر که با ایمان نزد او آید در حالی که کارهای نیک و شایسته کرده باشد پس اینان را پایه‌های برترین باشد،

بهشت‌های پاینده که از زیر آنها جویها روان است، در آنجا جاویدانند و این است پاداش کسی که [از آلودگیهای کفر و گناه] پاکی ورزید.

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاصْرَبْ لَهُمْ
طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَفْ دَرَكًا وَلَا تَخْشَىٰ

۷۸

فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِ فَغَشِيَهُمْ مِنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ

۷۹

وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَا هَدَىٰ

۸۰

يَبْنِي إِسْرَائِيلَ قَدْ أَنْجَيْنَاكَ مِنْ عَدُوِّكَمْ وَوَعَدْنَاكُمْ
جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوَىٰ

۸۱

كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ
عَلَيْكُمْ غَضَبِي ۗ وَمَنْ يَحِلُّ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَىٰ

۸۲

وَإِنِّي لَعَفَّارٌ لِّمَنْ تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ

۸۳

وَمَا أَعْجَلَكَ عَنِ قَوْمِكَ يَا مُوسَىٰ

حزب
۱۲۷

۸۴

قَالَ هُمْ أَوْلَاءُ عَلَىٰ أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَىٰ

۸۵

قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ

۸۶

فَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ يَقَوْمِ أَلَمْ
يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعَدًّا حَسَنًا أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ
أَرَدْتُمْ أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّنْ رَبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُمْ
مَوْعِدِي

۸۷

قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا حُمِلْنَا أَوْزَارًا مِّنْ
زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَكَذَلِكَ أَلْقَى السَّامِرِيُّ

و هر آینه به موسی وحی کردیم که بندگان مرا شبانگاه ببر،
پس برای آنان راهی خشک در دریا فرا گیر- با زدن عصا به
آب دریا و خشک شدن آن- که نه از دست‌یافتن
[فرعونیان] بترسی و نه [از غرق‌گشتن] بیم داری.

پس فرعون با سپاهیان از پی آنان روانه شدند، و از دریا
بیوشیدشان آنچه پوشیدشان- آب دریا غرقشان ساخت-.

و فرعون قوم خود را گمراه کرد و راه ننمود.

ای فرزندان اسرائیل، شما را از دشمنان رهایی دادیم و با
شما کنار راست کوه طور را وعده کردیم و بر شما من و
سلوی فرو فرستادیم.

از پاکیزه‌هایی که روزیتان کردیم بخورید و در آن از اندازه
مگذرید که خشم من بر شما فرو آید، و هر که خشم من بر
او فرو آید بی‌گمان هلاک شود- یا در دوزخ افتد-.

و هر آینه من آمرزگارم مر آن را که توبه کند و ایمان آورد
و کار نیک و شایسته کند سپس [پیوسته] در راه راست
باشد.

ای موسی، چه چیز تو را بر آن داشت تا از قومت با شتاب
پیشی گیری- پیش از همه در «طور» حاضر شوی-؟

گفت: آنان اینک بر پی من می‌آیند و به سوی تو، پروردگارا،
شتافتم تا خشنود شوی.

[خدای] گفت: پس [بدان که] ما قوم تو را پس از [آمدن]
تو آزمون کردیم و سامری گمراهشان کرد.

پس موسی خشمناک و اندوهگین به نزد قوم خود بازگشت.
گفت: ای قوم من، آیا پروردگارتان به شما وعده‌ای نیکو
نداد- که به شما تورات دهد یا شما را از فرعونیان برهاند
-؟ آیا این مدت- زمان غیبت من- بر شما دراز آمد یا
خواستید که خشمی از پروردگارتان بر شما فرود آید که
وعده مرا خلاف کردید؟

گفتند: ما به اختیار و توان خود وعده تو را خلاف نکردیم، و
لیکن بارهایی از پیرایه و زیور آن قوم- قوم فرعون- بر ما
نهادند، پس آنها را [در آتش] افکندیم و همچنین سامری
[آنچه با خود داشت در آتش] افکند

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ فَقَالُوا هَذَا إِلَهُكُمْ
وَإِلَهُ مُوسَىٰ فَنَسِيَ

و برای آنان کالبد گوساله‌ای برون آورد که او را بانگی بود
پس [سامری و پیروانش] گفتند: این خدای شما و خدای
موسی است، و [سامری خدای راستین را] از یاد برد.

أَفَلَا يَرَوْنَ إِلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا
نَفْعًا

آیا نمی‌دیدند که [آن گوساله] سخنی به آنها باز نمی‌گرداند
و آنان را هیچ زیان و سودی ندارد؟

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِنْ قَبْلُ يَقَوْمُ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَإِنَّ
رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي

و هر آینه هارون از پیش- پیش از آمدن موسی- به آنها
گفته بود: ای قوم من، همانا شما به این

قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ

گفتند: ما پیوسته بر این [گوساله‌پرستی] می‌مانیم تا موسی
به سوی ما بازگردد.

قَالَ يَهْرُونَ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا

[هنگامی که موسی باز آمد] گفت: ای هارون، چون آنها را
دیدی که گمراه شدند چه چیز تو را بازداشت،

أَلَا تَتَّبِعَنِ أَفَعَصَيْتَ أَمْرِي

از این که مرا پیروی کنی- که آنها را از پرستیدن گوساله
بازداری، یا از پی من آبی و خود را به من رسانی-؟ آیا
فرمان مرا نافرمانی کردی؟

قَالَ يَبْنَؤُمَّ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي وَإِنِّي خَشِيتُ أَنْ
تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي

گفت: ای پسر مادرم، ریش و سر مرا مگیر، من ترسیدم که
بگویی میان فرزندان اسرائیل جدایی انداختی و گفتار-
سفارش- مرا نگاه نداشتی.

قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَا سَمِرِيُّ

گفت: ای سامری، این چه کار- فتنه بزرگ- است که کردی؟

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ
الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي

گفت: من چیزی دیدم که آنها ندیدند. مشتی [خاک] از پی
[مرکب] آن فرستاده- یعنی جبرئیل- برگرفتم و آن را [در
کالبد گوساله] افکندم، و نفس من بدین سان [این کار را]
در نظرم بیاراست.

قَالَ فَأَذْهَبُ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ وَإِنَّ
لَكَ مَوْعِدًا لَّن تُخْلَفَهُ وَانْظُرْ إِلَىٰ إِلَهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ
عَاكِفًا لَنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا

گفت: پس برو- دور شو- که تو را در زندگی- تا زنده باشی
- این است که بگویی: «به من دست نزنید». و تو را
وعدده‌گاهی است که هرگز آن را با تو خلاف نکنند، و [اینک]
به خدایت که پیوسته بر آن مقیم بودی بنگر که آن را
بسوزانیم- یا به سوهان بساییم- سپس یکسره در دریا
پراکنده‌اش سازیم.

إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا

همانا خدای شما خدای یکتاست که جز او هیچ خدایی نیست
دانش او همه چیز را فراگیرنده است.

كَذٰلِكَ نَقُصُّ عَلٰٓيْكَ مِنْ اَنْبَآءِ مَا قَدْ سَبَقَ وَقَدْ ءَاتَيْنٰكَ
مِنْ لَّدُنَّا ذِكْرًا

۲۰:
طه
۹۹
۱۳۵/

مَنْ اَعْرَضَ عَنْهُ فَاِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وِزْرًا

۱۰۰

خٰلِدِيْنَ فِيْهِ وِسَآءٌ لَّهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ حِمْلًا

۱۰۱

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي السُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِيْنَ يَوْمِيْذٍ زُرْقًا

۱۰۲

يَتَخَفَتُوْنَ بَيْنَهُمْ اِنْ لَبِثْتُمْ اِلَّا عَشْرًا

۱۰۳

نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا يَقُوْلُوْنَ اِذْ يَقُوْلُ اَمْثَلُهُمْ طَرِيْقَةً اِنْ لَبِثْتُمْ
اِلَّا يَوْمًا

۱۰۴

وَيَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّيْ نَسْفًا

۱۰۵
۲۷۵ر

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا

۱۰۶

لَا تَرٰى فِيْهَا عِوَجًا وَّلَا اَمْتًا

۱۰۷

يَوْمِيْذٍ يَتَّبِعُوْنَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهُ وَّخَشَعَتِ الْاَصْوَاتُ
لِلرَّحْمٰنِ فَلَا تَسْمَعُ اِلَّا هَمْسًا

۱۰۸

يَوْمِيْذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَعَةُ اِلَّا مَنْ اٰذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ وَرَضِيَ
لَهُ قَوْلًا

۱۰۹

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُوْنَ بِهٖٓ عِلْمًا

۱۱۰

وَعَنَتِ الْوُجُوْهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّوْمِ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا

۱۱۱
حزب
۱۲۸

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصّٰلِحٰتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا
وَلَا هَضْمًا

۱۱۲

وَكَذٰلِكَ اَنْزَلْنٰهُ قُرْءٰنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيْهِ مِنَ الْوَعِيْدِ
لَعَلَّهُمْ يَتَّقُوْنَ اَوْ يُحَدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا

۱۱۳

اینچنین از خبرهایی که گذشته است بر تو بر می‌گوییم، و
براستی تو را از نزد خویش یادکردی— قرآن— داده‌ایم

هر که از آن روی بگرداند، همانا در روز رستاخیز باری
سنگین— یا باری بد: کفر و تکذیب— بردارد،

در آن— بار گناه و عقوبتش— همیشه بمانند، و آنها را بدباری
است در روز رستاخیز،

روزی که در صور دمیده شود، و بزهکاران را در آن روز
کبود چشم برانگیزیم

میان خود راز همی گویند که شما جز ده روز— در دنیا—
درنگ نکرده‌اید.

ما به آنچه می‌گویند داناتریم آنگاه که بهترینشان در رفتار و
گفتار گوید: درنگ نکرده‌اید مگر یک روز.

و تو را از کوه‌ها پرسند بگو: پروردگارم همه آنها را بر کند
و خرد و پراکنده سازد.

پس آن

در آن هیچ کجی— یعنی پستی— و بلندی نبینی.

در آن روز آن خواننده— دمنده صور— را بی‌هیچ کژی—
انحراف و نافرمانی— پیروی کنند، و آوازاها در برابر خدای
رحمان فرونشینند، پس آوایی نشنوی مگر آوایی آهسته.

در آن روز شفاعت سود ندارد مگر [شفاعت] کسی که خدای
رحمان به او اجازه دهد و سخن او را بپسندد.

آنچه پیش روی و آنچه پشت سرشان است می‌داند، و
دانش آنان او را فرانگیرد.

و چهره‌ها در برابر خدای زنده پاینده خوار و فروتن باشند و
هر که بار ستم برداشت بی‌گمان تهیدست و نومید گردد.

و هر که از کارهای نیک و شایسته کند و مؤمن باشد، پس
از هیچ ستمی ترسد و نه از کاستنی— کاستن پاداش کردار
—.

و اینچنین آن را قرآنی به زبان تازی فرورستادیم و در آن
از بیمها و هشدارها گونه‌گون آوردیم تا شاید بپرهیزند یا
آنان را یاد کرد و پندی پدید آورد.

فَتَعَلَى اللَّهِ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ
أَنْ يُقْضَىٰ إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا

پس والا و برتر است خدای یکتا آن پادشاه راستین. و به خواندن قرآن پیش از آنکه پیام آن به تو گزارده شود شتاب مکن، و بگو: پروردگارا، مرا دانش افزای.

وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَىٰ آدَمَ مِنْ قَبْلِ فَتَنَىٰ وَلَمْ يُحِدْ لَهُو عَزْمًا

و هر آینه از پیش به آدم سفارش کردیم، پس فراموش کرد و او را [در نگاهداشت آن] آهنگی استوار نیافتیم.

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ
أَبَىٰ

و [یاد کن] آنگاه که فرشتگان را گفتیم: آدم را سجده کنید، پس سجده کردند مگر ابلیس که سر باز زد.

فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكَ
مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَىٰ

گفتیم: ای آدم، این دشمن تو و همسر توست، مبادا شما را از بهشت بیرون کند که در رنج افتی— یا بدبخت شوی—

إِنَّ لَكَ أَلًا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَىٰ

که تو را در آنجا این هست که نه گرسنه می‌شوی و نه برهنه

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَىٰ

و در آنجا نه تشنه می‌شوی و نه در گرمی آفتاب بمانی.

فَوَسَّوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا آدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَىٰ شَجَرَةِ
الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَّا يَبْلَىٰ

پس شیطان او را وسوسه کرد، گفت: ای آدم، آیا تو را به درخت جاودانی و پادشاهی که کهنه و نابود نشود راه بنمایم؟

فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتَ لَهُمَا سَوْءَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ
عَلَيْهِمَا مِنْ وَّرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصَىٰ آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَىٰ

پس، از آن درخت خوردند و شرمگاهشان بر آنها نمودار شد، و شروع کردند از برگ [درختان] بهشت بر خود چسبانند،— شرمگاه خود را می‌پوشاندند— و آدم پروردگار خویش را نافرمانی نمود پس راه راست را گم کرد.

ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ وَفَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَىٰ

سپس پروردگارش او را برگزید و به مهر و بخشایش خویش بر او بازگشت و توبه‌اش بپذیرفت و او را راه نمود.

قَالَ أَهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فِيمَا
يَأْتِيَنَّكُمْ مِّنِّي هُدَىٰ فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا
يَشْقَىٰ

گفت: هر دو با هم از آنجا فروشوید، برخی از شما— آدمیان — دشمن برخی خواهید بود. پس اگر از من شما را رهنمونی — کتاب و پیامبر— آمد، هر که از رهنمونی من پیروی کند نه گمراه شود و نه به رنج افتد— به کیفر آن جهان گرفتار نشود—

وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَعْمَىٰ

و هر که از یادکرد و پند من روی بگرداند پس زیستنی تنگ دارد و روز رستاخیز او را نابینا برانگیزیم.

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَىٰ وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا

گوید: پروردگارا، چرا مرا نابینا برانگیختی و حال آنکه بینا بودم!؟

قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيَتْهَا^ط وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنسى

وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ^ج
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَى

أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ
فِي مَسْكِنِهِمْ^ج إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي النَّهْيِ

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى

فَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ
الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا^ط وَمِنْ عَآئِیِ اللَّیْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافِ
النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ

وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ^ج أَزْوَاجًا مِّنْهُمْ زَهْرَةَ
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ^ط وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ

وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا^ط لَا نَسْأَلُكَ رِزْقًا^ط
نَحْنُ نَرْزُقُكَ^ط وَالْعَقِبَةُ لِلتَّقْوَىٰ

وَقَالُوا لَوْلَا يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِّن رَّبِّهِ^ج أَوْ لَمْ تأْتِهِمْ بَيِّنَةٌ مَا فِي
الصُّحُفِ الْأُولَىٰ

وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ مِّن قَبْلِهِ^ج لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا
أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ مِّن قَبْلِ أَنْ نُنذَلَ
وَنُخْزَىٰ

قُلْ كُلُّ مُتَرَبِّصٍ فَتَرَبَّصُوا^ط فَسَتَعْلَمُونَ مَنِ أَصْحَابُ
الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَىٰ

گوید: بدین گونه [امروز کور محشور شدی زیرا] آیات ما به تو رسید و تو آنها را به فراموشی سپردی- از آنها تغافل کردی- و همچنان امروز فراموش می‌شوی.

و بدین‌سان هر که را زیاده‌روی کرده و به آیات پروردگار خویش ایمان نیاورده است کیفر می‌دهیم، و هر آینه عذاب آن جهان سخت‌تر و پاینده‌تر است.

آیا برای آنان- مشرکان قریش- راه ننمود که چه نسلها را پیش از آنها هلاک کردیم که اینان در مسکنهای آنان راه می‌روند- و آثار عذاب و هلاک آنان را می‌بینند-؟ هر آینه در آن برای خردمندان نشانه‌ها و عبرتهاست.

و اگر نه این بود که سخنی از پروردگار تو از پیش رفته و سرآمدی معین شده است هر آینه عذاب بر آنها لازم می‌گردید- گریبانشان را می‌گرفت-.

پس هر آنچه می‌گویند شکیبایی ورز و پروردگارت را پیش از برآمدن آفتاب- نماز بامداد- و پیش از فروشدن آن- نماز عصر- همراه با ستایش و سپاس به پاکی یاد کن، و از ساعاتی شب- نماز شام و نماز خفتن- و کناره‌های روز- نماز پیشین ظهر، که پایان نیمه اول روز است و آغاز نیمه دوم روز- نیز او را تسبیح گوی، باشد که خشنود شوی.

و دیدگانت را مدوز بدانچه برخوردار دادیم گروه‌هایی از آنان را از آرایش زندگی دنیا تا در باره آن بیازماییمشان، و روزی پروردگارت بهتر و پایتر است.

و خاندان خویش را به نماز فرمان ده و بر آن شکیبا باش- مداومت نما- از تو روزی نمی‌خواهیم، ما خود به تو روزی می‌دهیم و سرانجام نیک پرهیزگاری راست.

و [کافران مکه] گفتند: چرا ما را از پروردگار خویش نشانه‌ای- معجزه‌ای به دلخواه ما- نمی‌آورد؟ آیا آنها را نشانه روشن آنچه در کتابهای پیشین است نیامده است؟

و اگر ما آنان را پیش از آن- فرستادن کتاب و پیامبر- به عذابی هلاک می‌کردیم هر آینه می‌گفتند: پروردگارا، چرا به سوی ما پیامبری نفرستادی تا پیش از آنکه خوار و رسوا شویم آیات تو را پیروی کنیم؟

بگو: هر یک [از ما] منتظر است، پس منتظر باشید. بزودی خواهید دانست که رهروان راه راست کیانند و راه‌یافته کیست.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ

مردم را [هنگام رسیدگی به] حسابشان- یعنی رستاخیز- نزدیک شد و آنان در ناآگاهی- از حساب و بازخواست- رویگردانند.

مَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ مِّن رَّبِّهِمْ مُّحَدَّثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ

آنان را هیچ یادکرد و پند تازه‌ای از پروردگارشان نیاید مگر اینکه آن را بشنوند در حالی که بازی می‌کنند

لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ وَأَسْرَأُ التَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا بَشْرٌ مِّثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ السَّحَرَ وَأَنْتُمْ تَبْصِرُونَ

دلهاشان [از حق غافل و به چیزی دیگر] سرگرم است، و کسانی که ستم کردند رازگویی خود را پنهان داشتند که: آیا این جز آدمی مانند شماست؟ پس آیا به آن جادو رو می‌کنید و حال آنکه می‌بینید [که جادو و دروغ است]؟!

قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

[پیامبر] گفت: پروردگار من هر سخنی را که در آسمان و زمین باشد می‌داند، و اوست شنوا و دانا.

بَلْ قَالُوا أَضَعَتْ أَحْلَمَ بَلِ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بَيِّنَاتٍ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوْلُونَ

بلکه گفتند: [سخنان او] خوابهای آشفته و پریشان است، بلکه آن را بربافته، بلکه او شاعر است پس باید برای ما نشانه‌ای- معجزه‌ای- بیاورد چنانکه پیشینان- پیامبران پیشین- [با آن] فرستاده شده‌اند.

مَا ءَامَنْتَ قَبْلَهُمْ مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ

پیش از آنان [مردم] هیچ آبادی و شهری که آن را هلاک کردیم ایمان نیاوردند آیا اینها ایمان می‌آورند؟!

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِمْ فَسَئَلُوا أَهْلَ الدِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

و پیش از تو نفرستادیم مگر مردانی را که به ایشان وحی می‌کردیم. پس اگر خود نمی‌دانید از اهل ذکر- اهل کتاب- بپرسید- تا بدانید که پیامبران آنها هم آدمی بوده‌اند.

وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَّا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ

و آنان را کالبدی نساختم که طعام نخورند، و جاویدان هم نبودند.

ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَّشَاءُ وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ

سپس آن وعده را که به ایشان دادیم- نابودی دشمنانشان و یاری و پیروزی ایشان- راست کردیم، پس آنان و هر که را خواستیم رهانیدیم و گزافه کاران را نابود ساختیم.

لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

هر آینه به سوی شما کتابی فرورستادیم که در آن یادکرد شماست. آیا خرد را کار نمی‌بینید؟

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا
ءَاخِرِينَ

۱۲ فَلَمَّا أَحْسُوا بَأْسَنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ

۱۳ لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَىٰ مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسْكِنِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَسْأَلُونَ

۱۴ قَالُوا يَوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ

۱۵ فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّىٰ جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَمِدِينَ

۱۶ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِعِبِينِ

۱۷ لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهَوًا لَّاتَّخَذْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا إِنْ كُنَّا فَلَعِينِ

۱۸ بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ
وَلَكُمْ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ

۱۹ وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ
عَنْ عِبَادَتِهِ ۗ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ

۲۰ يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ

۲۱ أَمْ اتَّخَذُوا ءَالِهَةً مِّنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنْشِرُونَ

۲۲ لَوْ كَانَ فِيهِمَا ءَالِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ
الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ

۲۳ لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ

۲۴ أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ ءَالِهَةً ۗ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ ۗ هَذَا ذِكْرُ
مَنْ مَعِيَ وَذِكْرُ مَنْ قَبْلِي ۗ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ
فَهُمْ مُّعْرِضُونَ

و چه بسیار [مردم] شهرها را که ستمکار بودند
فروشکستیم– هلاک ساختیم– و پس از آن قومی دیگر
پدید کردیم.

پس چون عذاب را دریافتند آنگاه به تک از آن می‌گریختند.

مگریزید، و به کامرانی و خانه‌های خویش بازگردید تا مگر از
شما بپرسند.

[اما چون عذاب را دیدند و پشیمان شدند] گفتند: وای بر
ما که ستمکار بودیم.

پس پیوسته گفتارشان این بود تا آنها را دروشده و خاموش
و بیجان کردیم.

و ما آسمان و زمین و آنچه را میان آنهاست به بازی
نیافریدیم.

اگر می‌خواستیم سرگرمی و بازیچه‌ای بگیریم– مثل آنکه
گفتند خدا همسر و فرزند و شریک گرفت–، آن را از نزد
خویش می‌گرفتیم، اگر کننده [این کار] بودیم.

بلکه حق را بر باطل می‌افکنیم پس آن را فروشکند و باطل
بی‌درنگ نابود شود، و وای بر شما از وصفی که می‌کنید– که
به خدا نسبت زناشویی و فرزند می‌دهید–.

و او راست هر که در آسمانها و زمین است، و آنان که نزد
اویند– فرشتگان– از پرستش وی گردنکشی و بزرگ‌منشی
نمی‌کنند و خسته و مانده نمی‌شوند،

شب و روز خدای را به پاکی می‌ستایند و سستی نمی‌کنند.

آیا [این مردم] خدایانی از زمین گرفته‌اند که آنها مردگان
را زنده کنند؟!

اگر در آن دو– آسمان و زمین– خدایانی جز خدای یکتا
می‌بود هر آینه هر دو تباه می‌شدند. پاک و منزّه است
خدای، پروردگار عرش، از وصفی که می‌کنند.

او را از آنچه می‌کند نپرسند و آنان را بپرسند.

بلکه بجز او خدایانی گرفته‌اند؟! بگو: حجت‌های خویش را
بیاورید. این– آنچه در قرآن است– یادکرد کسانی است که
با من‌اند و یادکرد کسانی است که پیش از من بوده‌اند.
بلکه بیشترشان حق– توحید– را نمی‌دانند و از این رو
رویگردانند.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِيَ إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ

و پیش از تو هیچ پیامبری نفرستادیم مگر آنکه به او وحی کردیم که خدایی جز من نیست، پس تنها مرا بپرستید.

۲۶

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ

و [مشرکان] گفتند: خدای رحمان فرزندی گرفت. [نه،] او پاک و منزّه است، بلکه [آن فرشتگان] بندگانی گرامی‌اند

۲۷

لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ

که به گفتار بر او پیشی نگیرند و آنان به فرمان او کار می‌کنند

۲۸

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنْ أَرْتَضَىٰ وَهُمْ مِنَ خَشْيَتِهِ مُشْفِقُونَ

آنچه را پیش روی آنهاست و آنچه را واپس آنهاست- کارهایی را که می‌کنند و خواهند کرد- می‌داند و جز برای کسانی که او بپسندد و خشنود باشد شفاعت نمی‌کنند و از ترس او- از ترس عقوبت او یا عظمت و هیبت او- بیمانند.

۲۹

وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَهٌ مِنْ دُونِهِ فَذَلِكَ نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ

و هر کس از آنها که گوید: من خدایی هستم بجز او، پس وی را دوزخ کیفر دهیم اینچنین ستمکاران را کیفر می‌دهیم.

۳۰
۲۸۰

أَوْ لَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ

آیا کسانی که کافر شدند ندیدند که آسمانها و زمین بسته بودند پس آنها را بازگشادیم و هر چیز زنده‌ای را از آب پدید کردیم؟ پس آیا ایمان نمی‌آورند؟

۳۱

وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَواسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ

و در زمین کوه‌های استوار گران آفریدیم تا نلرزاندشان و در آن- در زمین یا در میان کوه‌ها- راه‌های فراخ قرار دادیم، باشد که [در سفرها به مقاصد خود] راه یابند.

۳۲

وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ آيَاتِهَا مُعْرَضُونَ

و آسمان را سقفی نگاه‌داشته ساختیم و آنان از نشانه‌های آن رویگردانند.

۳۳

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ

و اوست که شب و روز و خورشید و ماه را آفرید، هر یک در چرخه‌ای شناورند.

۳۴

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ أَفَإِنْ مِتَّ فَهُمْ الْخَالِدُونَ

و ما برای هیچ آدمی پیش از تو جاودانگی ننهادیم، آیا اگر تو بمیری آنان جاویدان باشند؟!

۳۵

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ

هر کسی چشنده مرگ است و شما را به بدی- سختی و بلا و مصیبت- و نیکی- آسانی و نعمت و دولت- می‌آزماییم، آزمایشی، و به ما بازگردانده می‌شوید.

وَإِذَا رَأَاكَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُؤًا أَهْدَا
الَّذِي يَذُكُرُ ءَالِهَتَكُمْ وَهُمْ بِذِكْرِ الرَّحْمَنِ هُمْ كَافِرُونَ

خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ سَأُورِيكُمْ ءَايَاتِي فَلَا
تَسْتَعْجِلُونِ

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لَا يَكْفُونَ عَنْ وُجُوهِهِمْ
النَّارَ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ
يُنظَرُونَ

وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئُ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا
مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ

قُلْ مَنْ يَكْفُرْكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمَنِ بَلْ هُمْ عَنْ
ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُّعْرِضُونَ

أَمْ لَهُمْ ءَالِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِّن دُونِنَا لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ
أَنْفُسِهِمْ وَلَا هُمْ مِّنَّا يُصْحَبُونَ

بَلْ مَتَّعْنَا هَؤُلَاءِ وَءَابَاءَهُمْ حَتَّى طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ أَفَلَا
يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ
شد؟!]

و چون کسانی که کافر شدند تو را ببینند جز به ریشخندت
نگیرند [گویند: آیا این است آن که خدایاتان را [به بدی و
عیب] یاد می‌کند؟ و حال آنکه خود به یادکرد خدای رحمان
کافرنند- پس آنها خود سزاوار ریشخندند-.

آدمی از شتاب آفریده شده زودا که نشانه‌های خویش-
عذاب- را به شما بنمایم، پس [عذاب را] از من به شتاب
مخواهید.

و گویند: اگر راستگو هستید هنگام این وعده- رستاخیز و
عذاب- کی خواهد بود؟

اگر کسانی که کافر شدند آن هنگام را می‌دانستند که
توانند آن آتش را از رویهای خود و از پشت‌های خویش باز
دارند و نه یاری کرده شوند، [البته عذاب را به شتاب نمی
خواستند].

بلکه [عذاب] ناگاه بدیشان رسد پس چنان فرومانده و
سرگشته‌شان سازد که بازداشتن آن نتوانند و نه [بر تأخیر
عذاب] مهلت یابند.

و هر آینه پیامبرانی هم که پیش از تو بودند استهزا
شدند، پس کسانی را که ایشان را تمسخر می‌کردند آنچه
بدان استهزا می‌کردند- یعنی عذاب- فروگرفت.

بگو: کیست که شما را شب و روز از [عذاب] خدای رحمان
نگاه می‌دارد؟ بلکه آنان از یاد پروردگارشان- یا از قرآن و
پند آن- رویگردانند.

یا مگر خدایانی دارند بجز ما که آنان را [از عذاب] نگاه
می‌دارند؟! آنها یاری‌کردن خود نتوانند و نه از سوی ما یاری
و همراهی شوند- یا پناه و زنده‌ساز یابند-.

بلکه آنها و پدرانشان را برخوردار دادیم تا عمرهاشان
دراز گشت. آیا نمی‌بینند که ما زمین را از کناره‌های آن
می‌کاهیم- برخی از امتها را هلاک و نابود می‌کنیم-؟ پس آیا
آنها- کافران قریش- چیره و پیروزند [و نابود نخواهند
شد]؟!]

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُم بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا مَا يُنذِرُونَ

۴۶

وَلَيْنَ مَسَّتْهُمُ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يَوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ

۴۷

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ

۴۸

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَآءَ وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ

۴۹

الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِّنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ

۵۰

وَهَذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنْزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ

۵۱
حزب
۱۳۱
۲۸۲

۵۲

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ

۵۳

قَالُوا وَجَدْنَا ءَابَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ

۵۴

قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَعَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۵۵

قَالُوا أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ

۵۶

قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ

۵۷

وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ

بگو: همانا من شما را به وحی- این قرآن- بیم می‌کنم، و کران آنگاه که بیم‌کرده شوند خواندن را نمی‌شنوند- بانگ دعوت به حق را درنیابند-.

و اگر یک دم- اندکی- از عذاب پروردگار تو به آنان رسد هر آینه گویند: ای وای بر ما، ما ستمکار بودیم.

و ما ترازوهای دادگری را در روز رستاخیز می‌نهییم- برای حسابرسی و سنجش اعمال نیک و بد- پس به کسی هیچ ستمی نرود و اگر [کردارشان] همسنگ دانه خردلی باشد آن را بیاریم، و ما حسابگرانی بسنده‌ایم.

و هر آینه موسی و هارون را فرقان- جداکننده حق و باطل- و روشنایی و یادآوری و پندی- تورات- برای پرهیزگاران دادیم

آنان که از پروردگار خویش در نهان می‌ترسند و از رستاخیز بیمناکند.

و این [قرآن] یادآوری و پندی است با برکت که آن را فروفرستادیم، پس آیا شما آن را منکرید؟!

و هر آینه ابراهیم را از پیش- پیش از موسی- راه شناسی و راهیابی در خور وی دادیم و به [حال] او دانا بودیم.

آنگاه که به پدرش و قومش گفت: این تندیسها چیست که بدانها روی آورده و به پرستش آنها ایستاده‌اید؟

گفتند: پدرانمان را پرستندگان آنها یافته‌ایم.

گفت: هر آینه شما و پدرانتان در گمراهی آشکار بوده‌اید.

گفتند: آیا ما را بحق آمده‌ای یا تو از بازیگرانی- بجد سخن می‌گویی یا بهزل-؟

گفت [نه، بازیگر نیستم] بلکه پروردگار شما خداوند آسمانها و زمین است، آن که آنها را آفریده است و من بر این [سخن] از گواهانم.

و [در نهان گفت:] به خدا سوگند که پس از آنکه پشت‌کرده برگردید بتهای شما را چاره کنم.

فَجَعَلَهُمْ جُودًا إِلَّا كَبِيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ

۵۹

قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِآلِهَتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ

۶۰

قَالُوا سَمِعْنَا فَتَىٰ يَدُكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ وَابِرْهِيمِ

۶۱

قَالُوا فَأَتُوا بِهِ عَلَىٰ أَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ

۶۲

قَالُوا ءَأَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِآلِهَتِنَا يَا ابِرْهِيمِ

۶۳

قَالَ بَلْ فَعَلَهُ وَكَبِيرُهُمْ هَذَا فَسَأَلُوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ

۶۴

فَرَجَعُوا إِلَىٰ أَنفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ

۶۵

ثُمَّ نَكِسُوا عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ

۶۶

قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ

۶۷

أَفِ لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

۶۸

قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فَعِلِينَ

۶۹

قُلْنَا يَبْنَؤُا كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ ابِرْهِيمِ

۷۰

وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ

۷۱

وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ

۷۲

وَوَهَبْنَا لَهُمُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ

پس آنها را خرد کرد مگر بت بزرگشان را تا مگر به آن- یا به او یعنی ابراهیم- بازگردند.

[چون باز آمدند] گفتند: چه کسی به خدایان ما این کار کرده است؟ همانا او از ستمکاران است.

گفتند: شنیده‌ایم جوانی که او را ابراهیم گویند از آنها [به بدی] یاد می‌کند.

گفتند: پس او را به دیدار چشم مردم بیارید شاید گواهی دهند- که این است که از بتها نکوهش می‌کند-.

گفتند: ای ابراهیم، آیا تو با خدایان ما این کار کرده‌ای؟

گفت: بلکه این کار را [بت] بزرگشان کرده است اگر سخن می‌گویند از آنها بپرسید.

پس به خویشتن خویش بازگشتند- به خود آمدند- و [با یکدیگر] گفتند: همانا شما بید ستمکاران.

آنگاه نگونسار شدند [و گفتند:] هر آینه تو می‌دانی که اینان سخن نمی‌گویند.

گفت: آیا چیزهایی را به جای خدا می‌پرستید که شما را هیچ سود و زبانی نرسانند؟

اف بر شما و بر آنچه جز خدا می‌پرستید آیا خرد را کار نمی‌بندید؟

گفتند: او را بسوزانید و خدایان خویش را یاری کنید، اگر کننده‌اید- یعنی اگر یاری کنندگان بتان خویشید-.

گفتیم: ای آتش، بر ابراهیم سرد و سلامت باش.

و خواستند در باره او چاره بد سازند، پس آنان را زیانکارتر ساختیم.

و او و لوط را [با مهاجرت] به آن سرزمینی که در آن برای جهانیان برکت نهاده‌ایم- سرزمین شام- رها کردیم.

و او را [پسری چون] اسحاق بخشیدیم و [فرزندزاده‌ای چون] یعقوب را به فزونی دادیم و همه را نیکوکاران و شایستگان گردانیدیم.

وَجَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ
الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا عَبِيدِينَ

وَلَوْ ظَنَّ عَاثِمُ بْنُ حُكْمٍ وَعَلِيٌّ وَنَجِيَّةُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي
كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبِيثَاتِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَلَسِقِينَ

وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ

وَنُوحًا إِذْ نَادَى مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ
مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ

وَنَصْرَنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ
سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ

وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَسَتْ فِيهِ
غَنَمُ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ

فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ وَكُلًّا ءَاتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَّرْنَا مَعَ
دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لِتُحْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ
فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي
بَارَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمِينَ

و ایشان را پیشوایانی کردیم که به فرمان ما راه نمایند، و به آنان کارهای نیک کردن و برپا داشتن نماز و دادن زکات را وحی کردیم، و ما را پرستندگان بودند.

و لوط را حکم- حکمت یا نبوت- و دانش دادیم و او را از آن شهری که کارهای پلید می‌کردند رهانیدیم. همانا آنها مردمی بدکار و نافرمان بودند.

و او را در مهر و بخشایش خویش درآوردیم، که او از نیکان و شایستگان بود.

و نوح را [یاد کن] آنگاه که پیش از این- پیش از ابراهیم و لوط- ما را بخواند پس وی را پاسخ دادیم و او و خاندانش را از اندوه بزرگ- طوفان و غرق- رهانیدیم.

و او را در برابر گروهی که آیات ما را دروغ انگاشتند یاری دادیم [و از آنان رهایی بخشیدیم]، همانا آنها مردمی بد بودند پس همگی‌شان را غرق ساختیم.

و داوود و سلیمان را [یاد کن] آنگاه که در باره کشتزاری داوری می‌کردند که شبانه گوسفندان آن قوم در آن چریده بودند و ما داوری کردن آنها را حاضر و گواه بودیم.

پس [حکم] آن را به سلیمان فهماندیم، و هر یک را حکم- حکمت یا نبوت یا حکومت یا داوری میان خصمها- و دانش دادیم و کوه‌ها را رام داوود کردیم که با او تسبیح می‌گفتند، و مرغان را [نیز رام او کردیم] و ما کننده [اینها] بودیم.

و برای شما ساختن زره را به او آموختیم تا شما را از سختی و گزندتان- در کارزار- نگاه دارد، پس آیا شما سپاس می‌دارید؟

و باد تند و سخت را برای سلیمان [رام کردیم] که به فرمان او به سوی سرزمینی که در آن برکت نهاده‌ایم- سرزمین شام- روان بود و ما به همه چیز دانا بودیم.

وَمِنَ الشَّيْطَانِ مَنْ يُعُوضُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ وَكُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ

و از دیوان، کسانی برای او به دریا فرو می‌شدند. [تا جواهر آرند]، و جز آن کارها می‌کردند- ساختن محرابها، مجسمه‌ها، ظروف سنگی آب و ...- و ما نگاهدارنده آنها بودیم- تا از فرمان سلیمان بیرون نروند-.

وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

و ایوب را [یاد کن] آنگاه که پروردگارش را بخواند که مرا سختی و گزند رسیده و تو مهربان‌ترین مهربانانی.

فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ وَفَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ وَعَآتَيْنَاهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَذِكْرَىٰ لِلْعَبِيدِينَ

پس او را اجابت کردیم و سختی و گزندى که به وی بود برداشتیم و خاندانش را و همچند آنها را با آنها به او باز دادیم تا بخشایشی باشد از نزد ما و تا یادبود و پندی برای پرستندگان [خدای] باشد.

وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِّنَ الصَّابِرِينَ

و اسماعیل و ادريس و ذو الکفل را [یاد کن] که همه از شکیبایان بودند

وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِّنَ الصَّالِحِينَ

و ایشان را در مهر و بخشایش خویش در آوردیم، که آنان از نیکان و شایستگان بودند.

وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغْلَبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَىٰ فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

و ذو النون- صاحب نهنگ ماهی، یونس- را [یاد کن] آنگاه که خشمناک برفت و پنداشت که هرگز بر او تنگ نمی‌گیریم پس در آن تاریکیها- تاریکی شب و تاریکی دریا و تاریکی شکم نهنگ‌ماهی- آواز داد که خدایی جز تو نیست، پاک و منزهی تو، همانا من از ستمکاران بودم.

فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَكَذَلِكَ نُجِّي الْمُؤْمِنِينَ

پس اجابتش کردیم و او را از اندوه رهانیدیم، و مؤمنان را اینچنین می‌رهانیم.

وَزَكَرِيَّا إِذْ نَادَى رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ

و زکریا را [یاد کن] آنگاه که پروردگار خویش را بخواند: ای پروردگار من، مرا تنها- بی‌فرزند- مگذار و تو بهترین وارثانی.

فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ وَيْحِي وَأَصْلَحْنَا لَهُ وَزَوَّجْنَاهُ بِمَرْيَمَ وَجَعَلْنَاهُم مِّنَ الْمُتَّقِينَ

پس اجابتش کردیم و یحیی را به او بخشیدیم و همسر او را برایش شایسته- زاینده یا خوشخو- گردانیدیم. اینان در کارهای نیک می‌شتافتند و ما را با امید و بیم می‌خواندند، و ما را فروتن و فرمانبردار بودند.

وَالَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا
وَأَبْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ

و آن زن- مریم- را [یاد کن] که دامان عفت خویش نگاه داشت، پس، از روح خود در او دمیدیم و او و پسرش را برای جهانیان نشانه‌ای ساختیم.

[ای مردم،] همانا این آیین شماسست، آیینی یگانه- یعنی دین اسلام که همه پیامبران بر آن بودند- و منم پروردگار شما، پس مرا بپرستید.

إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ

و [مردم] کار- آیین- خویش را در میان خود پاره پاره کردند- در دین گروه گروه شدند- [و] همه به سوی ما بازخواهند گشت.

وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ كُلُّ إِلَهِنَا رَاجِعُونَ

پس هر که کارهای نیک و شایسته کند در حالی که مؤمن باشد کوشش وی را ناسپاسی نباشد و ما برای او نویسنده‌ایم.

فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ
لِسَعْيِهِ وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ

و بر مردم شهری که آنها را هلاک کردیم حرام- ناشدنی- است که [به این دنیا] بازگردند [تا از کفر توبه کنند].

وَحَرَامٌ عَلَى قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ

تا آنگاه که [سد] یاجوج و ماجوج گشوده شود و آنان از هر بلندی و تپه‌ای به شتاب بیرون آیند.

حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِمَّنْ كُلِّ حَدْبٍ
يَنْسِلُونَ

و آن وعده راست- رستاخیز- نزدیک شود، پس ناگهان دیدگان کسانی که کافر شدند خیره ماند [و گویند]: وای بر ما، براستی ما از این [حال] در غفلت بودیم، بلکه ما ستمکار بودیم.

وَأَقْرَبَ الْوَعْدِ الْحَقِّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَرُ الَّذِينَ
كَفَرُوا يَوِيلًا لَّنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا بَلْ كُنَّا
ظَالِمِينَ

همانا شما و آنچه جز خدا می‌پرستید- یعنی بتان- همیشه دوزخید شما به آنجا درون خواهید شد.

إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ حَصْبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا
وَارِدُونَ

اگر اینها خدایان بودند به دوزخ در نمی‌آمدند و حال آنکه همه- بتان و بت‌پرستان- در آنجا جاویدانند.

لَوْ كَانَ هَؤُلَاءِ آِلَٰهَةً مَّا وَرَدُوهَا وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ

آنها در آنجا نعره‌ای- ناله‌های دردناک مانند بانگ خران- دارند و در آنجا سخنی نمی‌شنوند- که بدان شاد شوند-.

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ

همانا کسانی که از پیش وعده نیکو- بهشت- به ایشان داده‌ایم، اینان از آن

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُم مِّنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا^ط وَهُمْ فِي مَا أَشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ
خَالِدُونَ

آوای آن- آتش دوزخ- را هم نشنوند، و ایشان در آنچه
دلهایشان بخواهد و آرزو کند جاویدانند.

لَا يَحْزَنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّهُمُ الْمَلَائِكَةُ هَذَا
يَوْمَكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ

آن بیم بزرگ ایشان را اندوهگین نکند، و فرشتگان به
پیشبازشان آیند [و گویند:] این همان روز شماست که
وعده داده می‌شدید.

يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجْلِ لِلْكِتَابِ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ
خَلْقِ نُعِيدُهُ^و وَعَدَّا عَلَيْنَا^ع إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ

روزی که آسمان را در نوردیم مانند در نوردیدن طومار
مروشته‌ها را و چنانکه نخستین بار آفرینش آفریدگان را
آغاز کردیم آن را بازگردانیم، وعده‌ای است بر ما و همانا ما
کننده آنیم.

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا
عِبَادِي الصَّالِحُونَ

و هر آینه در زبور- کتاب داوود- پس از ذکر- تورات، یا
پس از یاد این امت در زبور- نوشتیم که زمین را بندگان
نیک و شایسته من به میراث می‌برند.

إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغًا لِقَوْمٍ عَابِدِينَ

همانا در این [که یاد کردیم] آنچه مردم خداپرست را برای
رسانیدن به مطلوب بسنده باشد، هست.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

و ما تو را نفرستادیم مگر رحمتی برای جهانیان.

قُلْ إِنَّمَا يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُهُ^و وَاحِدٌ^ط فَهَلْ أَنْتُمْ
مُسْلِمُونَ

بگو: همانا به من وحی می‌شود که خدای شما خدایی یگانه
است، پس آیا شما گردن نهاده و فرمانبردار خواهید بود؟

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ ءَاذَنْتُكُمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ^ط وَإِنْ أَدْرَىٰ أَقْرَبُ أَمْ
بَعِيدُ^و مَا تُوعَدُونَ

پس اگر روی بگردانند بگو: من همه شما را یکسان آگاه
کردم و هشدار دادم و نمی‌دانم که آنچه وعده داده
می‌شوید- از عذاب و رستخیز- نزدیک است یا دور

إِنَّهُ^و يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ

همانا او گفتار آشکار و بلند را می‌داند و می‌داند آنچه را
نهان می‌دارید

وَإِنْ أَدْرَىٰ لَعَلَّهُ^و فِتْنَةٌ لَّكُمْ^ط وَمَتَعَ إِلَىٰ حِينٍ

و نمی‌دانم شاید این [واپس داشتن عذاب و نشتابیدن
بدان] شما را آزمونی باشد و برخورداریی تا هنگامی- مرگ
یا هنگام فرارسیدن عذاب-.

قُلْ رَبِّ أَحْكُم بِالْحَقِّ^ط وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا
تَصِفُونَ

[پیامبر] گفت: پروردگارا، به حق حکم کن. و پروردگار ما
خدای رحمان است که در برابر آنچه [او را به ناسزا] وصف
می‌کنید از او یاری خواسته می‌شود.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ

ای مردم، از پروردگارتان پروا کنید، که زلزله رستاخیز چیزی است بزرگ.

روزی که آن را ببینید، [از هول آن] هر شیردهنده‌ای آن را که شیر می‌دهد از یاد ببرد و هر زن بارداری بار خویش بنهد، و مردم را مستان بینی- پنداری- و حال آنکه مست نیستند و لیکن عذاب خدا سخت است.

يَوْمَ تَرُونَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَرَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكَرَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ

و از مردمان کس هست که در باره خدا بی‌هیچ دانشی جدل و ستیزه می‌کند و از هر شیطان نافرمان و سرکشی پیروی می‌نماید.

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ

كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَن تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ

بر ۹

ای مردم، اگر از برانگیخته شدن پس از مرگ به شک اندرید، پس [بدانید که] ما شما را از خاک و سپس از نطفه و پس از آن از خونی بسته و آنگاه از پاره گوشتی، با آفرینشی تمام یا ناتمام، آفریدیم تا [توانایی خویش را بر بازگرداندنتان] برای شما روشن و پدیدار سازیم. و آنچه را بخواهیم تا مدتی معین- حدود نه ماه- در زهدانها نگاه می‌داریم آنگاه شما را کودکی بیرون می‌آوریم سپس [پرورشتان می‌دهیم] تا به نیرومندی خویش برسید. و از برخی جانشان [در خردی و جوانی] برگرفته شود و برخی تا فروترین دوره زندگی بازبرده شود تا [آنجا که] در پی دانایی چیزی نداند. و زمین را [در زمستان] فسرده و مرده بینی، پس چون آب [باران] بر آنها فروآریم بجنبند و بردم و از هر گونه گیاه زیبا و بهجت‌انگیز برویاند.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنَّبِّينَ لَكُمْ وَنُقِرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَّن يُتَوَفَّىٰ وَمِنْكُمْ مَّن يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنْبَتَتْ مِن كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ

ثَانِي عِظْفِهِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ مُّبِينٌ

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ يَدَاكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَمٍ لِلْعَبِيدِ

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ أُنْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ

يَدْعُوا مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ وَمَا لَا نَبْعُهُ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ

يَدْعُوا لَمَن ضُرُّهُ أَقْرَبُ مِن نَّفْعِهِ لَبِئْسَ الْمَوْلَىٰ وَلَبِئْسَ الْعَشِيرُ

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ

مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَن لَّن يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لِيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدَهُ مَا يَغِيظُ

این- مراحل آفرینش آدمی و رویانیدن گیاهان- از آن روست که خدا حق است و اینکه مردگان را زنده می‌کند و اینکه بر هر کاری تواناست،

و اینکه رستاخیز آمدنی است، هیچ شکی در آن نیست، و اینکه خداوند هر که را در گورهاست برمی‌انگیزد.

و از مردمان کس هست که بی‌هیچ دانشی و هدایتی و کتابی روشن در باره خدا جدل و ستیزه می‌کند،

در حالی که پهلوی خود را به نشانه تکبر [و روگرداندن از حق] می‌پیچاند، تا [مردم را] از راه خدا گمراه کند. او را در این جهان خواری و رسوایی است و در روز رستاخیز عذاب آتش سوزان را به او می‌چشانیم.

این [خواری و عذاب] به سزای آن چیزی است که دست‌هایت پیش فرستاده و از آن رو که خدا بر بندگان ستمکار نیست.

و از مردمان کس هست که خدای را یکسویه و با دودلی می‌پرستد، پس اگر نیکی بدو رسد بدان آرام گیرد و اگر آزمون- رنجی و گزند- بدو رسد روی بگرداند، در این جهان و آن جهان زیانکار است، این است آن زیانکاری آشکار.

جز خدا چیزی را می‌خواند که نه زیانش رساند و نه سودش دهد، این است آن گمراهی دور.

کسی را می‌خواند که بی‌گمان زیانش نزدیکتر از سود اوست، بد یاور و سرپرستی است- آن بت- و بد یار و همدمی است.

همانا خداوند کسانی را که ایمان آورده‌اند و کارهای نیک و شایسته کرده‌اند به بهشت‌هایی درآرد که از زیر آنها جویها روان است، که خدا آنچه خواهد می‌کند.

هر که می‌پندارد که خدا او- پیامبر خود- را در این جهان و آن جهان هرگز یاری نخواهد کرد- و اکنون یاری او را می‌بیند و از این رو به خشم آمده- باید ریسمانی به آسمان - سقف و هر چه بر فراز سر آدمی است- کشد سپس خود را [با دار آویختن] خفه کند، و آنگاه بنگرد که آیا این ترفند و نیرنگش خشم او را از میان می‌برد؟

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يُرِيدُ

۱۷

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّالِحِينَ وَالنَّصْرَى
وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

۱۸
سجده
مستحب

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَمَن فِي
الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ
وَالدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ ۗ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ
وَمَن يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن مُّكْرِمٍ ۗ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ۗ

۱۹
حزب
۱۳۴

هَذَانِ خَصْمَانِ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ ۗ فَالَّذِينَ كَفَرُوا
قُطِعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِّن تَارٍ يُصَبُّ مِن فَوْقِ رُءُوسِهِمُ
الْحَمِيمُ

۲۰

يُصْهَرُ بِهِ ۗ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ

۲۱

وَالَهُمْ مَقْمِعٌ مِّن حَدِيدٍ

۲۲

كَلَّمَآ أَرَادُوا أَن يَخْرُجُوا مِنْهَا مِّن غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا
عَذَابَ الْحَرِيقِ

۲۳
۲۸۷

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ
وَلَوْائِبًا ۗ وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ

بدین‌سان این [قرآن] را آیاتی روشن فروفرستادیم و
خدای هر که را خواهد راه نماید.

همانا کسانی که ایمان آوردند- مسلمانان- و کسانی که
جهود شدند و صابئان و ترسایان و گبران و کسانی که شرک
آوردند، خداوند میانشان روز رستاخیز داوری می‌کند- یا
جدایی می‌افکند-، که خدای بر هر چیزی گواه است.

آیا ندیدی که هر که در آسمانها و هر که در زمین است و
خورشید و ماه و ستارگان و کوه‌ها و درختان و جنبندگان و
بسیاری از مردمان خدای را سجده می‌کنند؟ و بسیاری هم
عذاب بر آنان سزا گشته است، و هر که را خدا خوار کند
پس او را هیچ گرامی دارنده‌ای نیست، که خدا هر چه
خواهد می‌کند.

اینها- مؤمنان و کافران- دو گروه دشمن یکدیگرند که در
باره [هستی و یگانگی] پروردگارشان با هم ستیزه کردند
پس کسانی که کافر شدند برایشان جامه‌هایی از آتش
بریده‌اند [و] از بالای سرشان آب جوشان می‌ریزند

که با آن

و آنان راست گرزهای آهنین

هر گاه از سختی اندوه بخواهند از آن

همانا خداوند کسانی را که ایمان آوردند و کارهای نیک و
شایسته کردند به بهشت‌هایی در آورد که از زیر آنها جویها
روان است، در آنجا با دستبندهای زرین و مروارید آراسته
شوند، و جامه‌شان در آنجا دیباست

وَهُدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهُدُوا إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ

و به گفتار پاک- لا اله الا الله یا سپاس و ستایش خداوند- راه نموده شوند و به راه راست [خدای] ستوده راهنمایی شوند.

کسانی که کفر ورزیدند و [مردم را] از راه خدا و مسجد الحرام- که آن را برای مردم قرار دادیم و مقیم و مسافر در آن یکسانند- باز می‌دارند، و نیز هر که در آنجا کجروی و ستمکاری- آزار مردم- خواهد او را از عذابی دردناک بچشانیم.

و [یاد کن] آنگاه که جای آن خانه را برای ابراهیم جایگاه [عبادت] ساختیم، [و گفتیم] که هیچ چیز را با من انباز مگیر و خانه مرا برای طواف‌کنندگان و بر پایستادگان و رکوع‌کنان و سجده‌آرندگان- نمازگزاران- پاک دار.

و در میان مردمان به حج آواز ده تا پیاده و سوار بر شتران باریک میان سبکرو از راه‌های دور سوی تو آیند

تا نزد سودهایی که ایشان راست حاضر آیند و خدای را در روزهایی دانسته- ایام نحر و تشریق یا دهه اول ذو الحجه- بر [ذبح] آنچه از چهارپایان زبان بسته روزیشان کرده یاد کنند. پس، از آن بخورید و به درمانده درویش هم بخورانید.

سپس باید چرک از خود بزدایند و نذرهای خویش- که تعهد کرده‌اند- به جای آرند و بر آن خانه کهن طواف کنند.

این است [احکام حج] و هر که حرمت‌های خدای- یعنی مناسک حج و عمره- را بزرگ شمارد، برای او نزد پروردگارش بهتر است. و چهارپایان برایتان حلال شد مگر آنچه بر شما خوانده می‌شود. پس، از بت‌های پلید پرهیزید و از گفتار دروغ- یا گواهی دروغ- دوری کنید،

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَاكِفُ فِيهِ وَالْبَادِ وَمَن يُرِدْ فِيهِ بِالْحَادِ بِظُلْمٍ نُّذِقْهُ مِن عَذَابِ أَلِيمٍ

وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَن لَّا تُشْرِكْ بِي شَيْئًا وَطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ

لِيَشْهَدُوا مَنَفِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَاتٍ عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِّن بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِعُوا الْبَائِسَ الْفَقِيرَ

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُوفُوا نُذُورَهُمْ وَلِيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ

ذَلِكَ وَمَن يُعْظَمْ حُرْمَتِ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ ۗ وَأَحَلَّتْ لَكُمْ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يُتَنَّى عَلَيْكُمْ ۖ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ

حُنَفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ ۚ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا
خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخَظَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوَى بِهِ الرِّيحُ فِي
مَكَانٍ سَحِيقٍ

ذَٰلِكَ ۖ وَمَنْ يُعَظِّمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ

لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَىٰ الْبَيْتِ
الْعَتِيقِ

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِّيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ
مِّنْ بَهِيمَةٍ ۗ الْأَنْعَامُ ۚ فَالْهَيْكُمُ إِلَهُ وَاحِدٌ ۖ فَلَهُ أَسْلِمُوا وَبَشِّرِ
الْمُحْبِبِينَ

الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ عَلَىٰ مَا
أَصَابَهُمْ وَالْمُقِيمِي الصَّلَاةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ

وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِّنْ شَعَائِرِ اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ ۗ
فَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافٍ ۗ فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا
فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ ۚ كَذَٰلِكَ سَخَّرْنَاهَا
لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومَهَا وَلَا دِمَآؤُهَا وَلَكِنْ يَنَالُهُ التَّقْوَىٰ
مِنْكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا
هَدَيْنَاكُمْ ۗ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ

إِنَّ اللَّهَ يُدْفِعُ عَنِ الَّذِينَ ءَامَنُوا ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ
كُفُورٍ

در حالی که خدای را راست‌دینان با اخلاص باشید نه
انباذگیرندگان به او، و هر که برای خدا انباذ گیرد چنان
است که از آسمان فرو افتد پس مرغان او را بربایند یا باد
او را در جایی دور اندازد.

این است [احکام و مراسم حج]، و هر که نشانه‌های عبادت
خدای- یعنی مناسک حج- را بزرگ شمارد، همانا این
بزرگداشت از پرهیزگاری دلهاست.

شما را در آنها- چهارپایان- سوده‌است تا مدتی نامبرده-
وقت قربانی- سپس وقت قربانی آنها هنگام رسیدن به آن
خانه کهن است.

و برای هر امتی آیین عبادتی [در قربانی کردن] قرار دادیم
تا نام خدای را بر [ذبح] آنچه از چهارپایان زبان‌بسته
روزیشان کرده است یاد کنند. خدای شما خدای یگانه است،
پس او را گردن نهید، و فروتنان پاکدل را مژده ده،

آنان که چون خدا یاد کرده شود دلهاشان بترسد و آنان که
بر آنچه بدیشان رسد شکبیا باشند و برپادارندگان نماز و
آنان که از آنچه روزیشان داده‌ایم انفاق می‌کنند.

و شتران قربانی را برای شما از نشانه‌های عبادت خدا قرار
دادیم، شما را در آن خیری [و ثوابی] است. پس نام خدای
را بر آنها [که نحر می‌کنید] در حالی که ایستاده‌اند یاد کنید،
و چون پهلویشان بر زمین افتد- جان دهند- از آنها بخورید و
به نیازمند خرسند و بینوای خواهنده بخورانید. اینچنین آنها
را برای شما رام کردیم، باشد که سپاس دارید.

گوشت و خون آنها- قربانیها- هرگز به خدا نمی‌رسد و لیکن
پرهیزگاری شما به او می‌رسد. بدین گونه آنها- چهارپایان-
را برای شما رام کرد تا خدای را به پاس آنکه شما را راه
نمود به بزرگی یاد کنید. و نیکوکاران را مژده ده.

همانا خداوند از کسانی که ایمان آورده‌اند دفاع می‌کند، که
خدا هیچ خیانت‌پیشه ناسپاس را دوست ندارد.

أَذِنَ لِلَّذِينَ يُقْتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ

به کسانی که با آنان کارزار کرده‌اند، از آن رو که ستم دیده‌اند رخصت کارزار داده شد و هر آینه خداوند بر یاری ایشان تواناست،

آنان که به ناروا از دیار خویش رانده شدند تنها بدین سبب که گفتند: پروردگار ما خدای یکتاست. و اگر خداوند برخی از مردم را به برخی باز نمی‌داشت هر آینه دیرها [ی راهبان] و کلیساها [ی ترسایان] و کنشتها [ی جهودان] و مسجدها [ی مسلمانان] که در آنها نام خدا بسیار یاد می‌شود ویران می‌گردید و البته خدا کسی را که [دین] او را یاری کند یاری خواهد کرد، که خدا هر آینه نیرومند و توانای بی‌همتاست،

همان کسان که اگر ایشان را در زمین جایگاه و قدرت دهیم نماز را برپا دارند و زکات دهند و به کار نیک و پسندیده فرمان دهند و از کار زشت و ناپسند بازدارند و خدای راست فرجام کارها.

و اگر تو را تکذیب کنند، پیش از آنها قوم نوح و عاد و ثمود [پیامبرانشان را] تکذیب کردند،

و قوم ابراهیم و قوم لوط،

و مردم مدین نیز و موسی نیز تکذیب شد، و کافران را مهلت دادم آنگاه [به کیفر] بگرفتمشان، پس [بنگر که] انکار - ناپسندیدن و کیفر - من چگونه بود.

چه بسا شهرها و آبادیها را که [اهل آنها] ستمکار بودند نابود کردیم، پس [دیوارهای] آن آبادیها بر سقفهایش فروافتاده و بسا چاه رها کرده و کوشکهای بلند گچکاری شده [بی‌صاحب] بازمانده است.

آیا در زمین به گردش و تماشا نرفتند تا دلهایی داشته باشند که با آن [به هشیاری پند را] دریابند یا گوشهایی که با آن [اندرز را] بشنوند؟! زیرا چشمها [ی سر] نابینا نیست بلکه [چشم] دلهایی که در سینه‌هاست کور و نابیناست.

الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَرِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَهَدَمَتْ صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ

۴۰

الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ

۴۱

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودٌ

۴۲

وَقَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمِ لُوطٍ

۴۳

وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ وَكُذِّبَ مُوسَىٰ فَأَمَلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ

۴۴

فَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ مُعَطَّلَةٍ وَقَصْرٍ مَشِيدٍ

۴۵

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ ءَادَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا تَعْمَىٰ الْأَبْصَارُ وَلَٰكِن تَعْمَىٰ الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ

۴۶

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا
عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ

وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ أَمَلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَى
الْمَصِيرِ

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

فَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي ءَايَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ

وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَنَّى
أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ
ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ ءَايَاتِهِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ
وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ ۗ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ
فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ ۗ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادٍ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا إِلَى صِرَاطٍ
مُّسْتَقِيمٍ

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ
بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ عَقِيمٍ

و عذاب را به شتاب از تو می‌خواهند، و خدا هرگز وعده خود
را خلاف نکند و همانا یک روز نزد پروردگار تو چون هزار
سال است از آنچه می‌شمارید.

و چه بسیار [اهل] شهرها و آبادیها را که مهلت دادم، در
حالی که ستمکار بودند، آنگاه [در دنیا به کیفر] بگرفتمشان
و بازگشت به سوی من است.

بگو: ای مردم، همانا من شما را بیم‌کننده‌ای آشکارم.

پس کسانی که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته
کردند ایشان راست‌آموزش و روزی بزرگوارانه.

و کسانی که در باره آیات ما کوشیده‌اند که [با انکار آنها] ما
را عاجز کنند، آنان یاران دوزخند.

و پیش از تو هیچ فرستاده و پیامبری نفرستادیم مگر آنکه
چون [آیات را] برمی‌خواند- یا آرزوی گرویدن مردم و
کامیابی در رسالت خویش می‌داشت- شیطان در خواندن او
- یا در آرزوی او- چیزی می‌افکند پس خدا آنچه را شیطان
بیفکند از میان می‌برد و آنگاه آیات خویش را استوار
می‌کند، و خدا دانا و استوارکار است،

تا آنچه را شیطان افکند برای کسانی که در دلهایشان بیماری
است و نیز سنگدلان آزمونی سازد، و هر آینه ستمکاران در
ستیز و مخالفتی دور [از حق] اند

و تا آنان که دانش داده شده‌اند بدانند که آن- آنچه پیامبر
قرائت یا آرزو کرده- راست است از پروردگار تو و بدان
ایمان آورند و دلهایشان برای آن نرم گردد و آرام گیرد، و
هر آینه خدا کسانی را که ایمان آورده‌اند به راه راست
رهنمون است.

و کسانی که کافر شدند همیشه از آن در شک و گمانند تا
آنگاه که رستاخیز ناگهان بدیشان فرا رسد یا عذاب روزی
نازا به آنها رسد

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ التَّعِيمِ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

لَيُدْخِلَنَّهُمْ مُّدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ

ذَٰلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لَيَصْرَثَهُ اللَّهُ إِنَّا اللَّهُ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَنِيُّ الْحَمِيدُ

پادشاهی در آن روز خدای راست، میانشان حکم می‌کند پس کسانی که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند در بهشت‌های پُر نعمتند.

و کسانی که کافر شدند و آیات ما را دروغ انگاشتند آنان را عذابی است خوارکننده.

و کسانی که در راه خدا هجرت کردند سپس کشته شدند یا مردند، هر آینه خداوند ایشان را روزی نیکو دهد و خدا بهترین روزی‌دهندگان است.

هر آینه آنان را به جایی در آورد که می‌پسندند، و همانا خدا دانا و بردبار است- به عقوبت شتاب نمی‌کند-.

این است [حکم خدا در باره کافر و مؤمن]، و کسی که عقوبت کند بمانند آنکه او را عقوبت کرده‌اند، و پس از آن باز بر او ستم کنند هر آینه خدا یاری‌اش می‌کند، [و اگر دست از تجاوز برداشتنند] همانا خدا بخشنده و آمرزگار است.

این [یاری کردن مظلوم و پیروزی او بر ستمگر] از آن روست که خدا [قادر است که چیزی را بر چیزی غالب گرداند چنانکه] شب را در روز درمی‌آورد و روز را در شب درمی‌آورد- با افزودن و کاستن- و اینکه خدا شنوا و بیناست.

این از آن روست که خدا حق است و آنچه جز او به خدایی می‌خوانند باطل است و خداست والا و بزرگ.

آیا ندیده‌ای که خدای از آسمان آبی فرو فرستاد پس زمین سرسبز می‌گردد؟ همانا خدا لطف‌کننده- یا باریک‌دان- و آگاه است.

او راست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است و همانا خداست بی‌نیاز و ستوده.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ ۖ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ

آیا ندیده‌ای که خدای آنچه را در زمین است برای شما رام کرد و کشتیها در دریا به فرمان او می‌روند، و آسمان را نگاه می‌دارد تا بر زمین نیفتد مگر به فرمان او هر آینه خدا به مردم رؤوف و مهربان است.

وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ۚ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ

و اوست آن که شما را زنده کرد، سپس بمیراند و پس از آن زنده کند. همانا آدمی بسی ناسپاس است.

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ ۖ فَلَا يُنْزِعُ عَنْكَ فِي الْأَمْرِ ۖ وَادْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ ۖ إِنَّكَ لَعَلىٰ هُدًى مُسْتَقِيمٍ

برای هر امتی شریعتی- آیین یا راه و روشی برای عبادت یا پرستشگاهی- نهاده‌ایم که بر آن باشند. پس باید که در این کار با تو جدل و ستیزه نکنند، و به سوی پروردگارت بخوان، که تو بر راستی بر رهنمونی [راه] راستی.

وَإِنْ جَدَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ

و اگر با تو جدل و ستیزه‌کنند بگو: خدای بدانچه می‌کنید داناتر است.

اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۖ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

خدای در روز رستاخیز میان شما در آنچه اختلاف می‌کردید داوری خواهد کرد.

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ فِي كِتَابٍ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَىٰ اللَّهِ يَسِيرٌ

آیا ندانسته‌ای که خدای آنچه را در آسمانها و زمین است می‌داند؟ و این در کتابی- لوح محفوظ- ثبت است، همانا این - ثبت در کتاب- بر خدا آسان است.

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يَنْزَلْ بِهِ ۖ سُلْطٰنًا وَمَا لِيْسَ لَهُمْ بِهِ ۖ عِلْمٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن نَّصِيرٍ

و بجز خدای یکتا چیزی را می‌پرستند که [خدا] هیچ حتی به [پرستیدن] آن فرونفرستاده و هیچ دانشی هم بدان ندارند و ستمکاران را هیچ یآوری نیست.

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ ۚ يَكَادُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ يَتُلُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا ۚ قُلْ أَفَأَنْبِيَّكُمْ بِشَرٍّ مِّن ذَٰلِكُمُ النَّارِ وَعَدَّاهَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

و چون آیات روشن ما بر آنان خوانده شود در چهره کسانی که کافرند نشانه ترشرویی و ناخوشی را می‌شناسی نزدیک است به کسانی که آیات ما را بر آنان می‌خوانند بتازند بگو: آیا شما را به بدتر از این آگاه کنم؟ آتش، که خدا آن را به کسانی که کافر شدند وعده داده است و بد بازگشتگاهی است.

يَأْتِيهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٍ فَاَسْتَمِعُوا لَهُ ۗ اِنَّ الَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ
مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ لَنْ يَخْلُقُوْا ذُبَابًا وَّلَوْ اَجْتَمَعُوْا لَهُ ۗ وَاِنْ
يَسْلُبُهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَّا يَسْتَنْقِذُوْهُ مِنْهُ ضَعْفَ الظَّالِمِ
وَالْمَطْلُوْبِ

مَا قَدَرُوْا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهِ ۗ اِنَّ اللّٰهَ لَقَوِيٌّ عَزِيْزٌ

اللّٰهُ يَصْطَفِيْ مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ ۗ اِنَّ اللّٰهَ
سَمِيْعٌ بَصِيْرٌ

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ۗ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُوْرُ

يَأْتِيهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اُرْكَعُوْا وَاَسْجُدُوْا وَاَعْبُدُوْا رَبَّكُمْ
وَأَفْعَلُوْا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ۝

وَجَاهِدُوْا فِيْ اللّٰهِ حَقَّ جِهَادِهِ ۗ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ
عَلَيْكُمْ فِيْ الدِّيْنِ مِنْ حَرَجٍ مِّلَّةَ اَبِيْكُمْ اِبْرٰهِيْمَ ۗ هُوَ
سَمَّكُمْ الْمُسْلِمِيْنَ مِنْ قَبْلُ وَفِيْ هٰذَا لِيَكُوْنَ الرَّسُوْلُ
شَهِيدًا عَلَٰيْكُمْ وَتَكُوْنُوْا شُهَدَآءَ عَلٰى النَّاسِ ۗ فَاَقِيْمُوْا
الصَّلٰوةَ وَءَاتُوْا الزَّكٰوةَ وَءَاتَصِمُوْا بِاللّٰهِ هُوَ مَوْلٰكُمْ ۗ
فَنِعْمَ الْمَوْلٰى وَنِعْمَ النَّصِيْرُ

ای مردم، مثلی زده شده- در باره مشرکان و پرستش بتها-
آن را گوش فرا دارید: کسانی که به جای خدای یکتا
میخوانید مگسی را نتوانند آفرید گر چه همگی برای این
کار گرد آیند و اگر مگس چیزی از آنها بر باید بازستاندن آن
توانند طالب و مطلوب- خواستار و خواسته یعنی پرستنده
و پرستیده یا بت و مگس رباینده- هر دو بیچاره و ناتوانند.

خدای را چنانکه سزاوار شناخت و بزرگداشت اوست
نشناختند و بزرگ نداشتند. هر آینه خداوند نیرومند و
توانای بی همتاست.

خدا از فرشتگان و از مردمان فرستادگانی برمیگزیند همانا
خدا شنوا و بیناست

آنچه را پیش روی ایشان است و آنچه را از پس ایشان
است می‌داند، و کارها به خدا بازگردانده می‌شود.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، رکوع کنید و سجده آرید و
پروردگارتان را بپرستید و کار نیکو کنید، باشد که رستگار
شوید

و در راه خدا جهاد کنید چنانکه سزاوار جهاد اوست، او شما
را [بر همه امتها] برگزیده است، و بر شما در کار دین هیچ
تنگی و دشواری ننهاده است این همان آیین پدرتان
ابراهیم است- یا آیین پدرتان ابراهیم را پیروی کنید- او

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ

براستی که مؤمنان رستگار شدند،

الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَشِعُونَ

آنان که در نمازشان ترسان و فروتن‌اند،

وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ

و آنان که از بیهوده رویگردانند،

وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ

و آنان که زکات [مال خویش] را دهنده‌اند،

وَالَّذِينَ هُمْ لِأُزْوَاجِهِمْ حَافِظُونَ

و آنان که شرمگاه خود را [از حرام] نگهدارنده‌اند،

إِلَّا عَلَىٰ أَرْوَاحِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ
مَلُومِينَ

مگر بر همسران یا کنیزان خویش، که [برای آمیزش با آنان] سرزنش نشوند،

فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ

پس هر که افزون از این [که یاد کردیم] بجوید، اینان از حد درگذرنده‌اند،

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ

و آنان که امانتها و پیمان خویش را نگهدارنده‌اند،

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

و آنان که بر نمازهای خویش نگهبانند- مواظبت می‌کنند-

أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ

ایشانند میراث‌بران،

الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

که بهشت برین را به میراث برند و در آن جاویدانند.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِّن طِينٍ

و هر آینه ما آدمی را از خلصه و چکیده‌ای از گل آفریدیم.

ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ

سپس او را نطفه‌ای- در قطره آبی- ساختیم در قرارگاهی استوار- یعنی زهدان مادر-.

ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا
الْمُضْغَةَ عِظْمًا فَكَسَوْنَا الْعِظْمَ لَحْمًا ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا
ءَاخَرَ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ

آنگاه نطفه را خون بسته‌ای ساختیم و آن خون بسته را پاره گوشتی کردیم و آن پاره گوشت را استخوانها گردانیدیم، و بر آن استخوانها گوشت پوشاندیم سپس او را به آفرینشی دیگر باز آفریدیم. پس بزرگ و بزرگوار است خدای یکتا که نیکوترین آفرینندگان است.

ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ

سپس شما از پس آن هر آینه مردگانید.

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ

سپس روز رستاخیز برانگیخته می‌شوید.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقٍ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ
غَافِلِينَ

و هر آینه بر فرازتان هفت راه- هفت آسمان- بیافریدیم و ما از آفریدگان ناآگاه نیستیم.

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَهُ فِي الْأَرْضِ ط وَإِنَّا
عَلَىٰ ذَهَابٍ بِهِ لَقَادِرُونَ

فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّتٍ مِّنْ نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ لَّكُمْ فِيهَا
فَوَاكِهُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ

وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالدَّهْنِ وَصِبْغٍ
لِّلْأَكْلِينَ

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُّسْقِيكُم مِّمَّا فِي بُطُونِهَا
وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ

وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَتَّقُوا اللَّهَ مَا
لَكُمْ مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا هَذَا إِلَّا بَشْرٌ
مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنْزَلَ
مَلَائِكَةً مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأُولَىٰ

إِنَّ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ بِهِ جِنَّةٌ فترَبَّصُوا بِهِ حَتَّىٰ حِينٍ

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونَ

فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَّوْحَيْنَا فَإِذَا جَاءَ
أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُورُ فَاسْلُكْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ
وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ وَلَا تُخَاطِبُنِي فِي
الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّغْرَفُونَ

و از آسمان آبی به اندازه فروفرستادیم، پس آن را در
زمین- در چشمه‌ها و منبعها- جای دادیم، و ما بر بردن آن
تواناییم.

پس برای شما بدان آب بوستانهایی از درختان خرما و انگور
بیافریدیم شما را در آن بوستانها میوه‌های بسیار است و از
آن میوه‌ها می‌خورید.

و درختی [بیافریدیم] که از کوه سینا بیرون می‌آید- یعنی
درخت زیتون- که روغن می‌آورد و نان خورشی برای
خورندگان است.

و هر آینه شما را در چهارپایان عبرتی است. از آنچه در
شکمشان است- یعنی شیر- شما را می‌نوشانیم و برای شما
در آنها سودهای بسیار است و از [گوشت] آنها می‌خورید

و بر آنها و بر کشتیها سوار می‌شوید.

و هر آینه نوح را به سوی قومش فرستادیم، پس گفت: ای
قوم من، خدای یکتا را بپرستید، شما را جز او خدایی
نیست، آیا پروا نمی‌کنید؟

مهربان قومش که کافر بودند گفتند: این جز آدمیی همچون
شما نیست که می‌خواهد بر شما فزونی و برتری جوید و اگر
خدای می‌خواست فرشتگانی را فرو می‌فرستاد، ما این را
[که نوح می‌گوید] در میان پدران پیشین خود نشنیده‌ایم

او نیست مگر مردی که او را دیوانگی است، پس او را تا
هنگامی انتظار برید- شاید از دیوانگی باز آید و چنین
سخنانی نگوید، یا بزودی بمیرد و از وی باز رهیم-.

گفت: پروردگارا، در برابر آنکه مرا تکذیب کردند یاری‌ام
کن.

پس به او وحی کردیم که کشتی را زیر نظر ما و پیام-
آموزش- ما بساز، و چون فرمان ما [به عذاب] بیاید و [آب
از] آن تنور بجوشد از هر گونه [حیوان] دو- نری و ماده‌ای-
در آن [کشتی] در آر و نیز خاندان خود را، مگر آن که سخن
[به هلاکت وی] از پیش بر او رفته است- پسر و همسرت-
، و در باره کسانی که ستم کردند با من سخن مگوی که آنها
غرق شدنی‌اند.

فَإِذَا أَسْتَوَيْتَ أُنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفُلِكِ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي نَجَّنا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

وَقُلِ رَبِّ أَنْزِلْنِي مُنْزَلًا مُّبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنزِلِينَ

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ وَإِن كُنَّا لَمُبْتَلِينَ

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا ءآخِرِينَ

فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ ؕ أَفَلَا تَتَّقُونَ

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِلِقَاءِ الْآخِرَةِ وَأَتْرَفْنَاهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا مَا هَذَا إِلاَّ بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ

وَلَئِن أَطَعْتُمْ بَشَرًا مِّثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذَا لَخَسِرُونَ

أَيَعِدْكُمْ أَنْكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظْمًا أَنَّكُمْ مُّخْرَجُونَ

هِيَاهُتَ هِيَاهُتَ لِمَا تُوْعَدُونَ

إِن هِيَ إِلاَّ حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ

إِن هُوَ إِلاَّ رَجُلٌ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُ وَ بِمُؤْمِنِينَ

قَالَ رَبِّ أَنْصُرْنِي بِمَا كَدَّبُونِ

قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لِّيُصْبِحَنَّ نَدِمِينَ

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُثَاءً فَبُعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا ءآخِرِينَ

پس چون تو و همراهانت بر کشتی آرام گرفتید، بگو: سپاس و ستایش خدای را که ما را از این قوم ستمکار رهایی داد.

و بگو: پروردگارا، مرا در جایی با برکت فرود آر و تو بهترین فرودآرندگانی.

همانا در این [داستان] نشانه‌ها و عبرت‌هاست و براستی ما آزمون کننده بودیم.

سپس از پی آنان مردمی دیگر– قوم عاد یا ثمود– آفریدیم،

و در میان آنان از خودشان پیامبری– هود یا صالح– فرستادیم که: خدای را بپرستید، شما را هیچ خدایی جز او نیست. آیا پروا نمی‌کنید؟

و مهتران قومش که کافر بودند و دیدار آن جهان– یعنی رستاخیز– را باور نداشتند و آنان را در زندگی این جهان کامرانی داده بودیم، گفتند: این [مرد] نیست مگر آدمیی همچون شما، از آنچه شما می‌خورید می‌خورد و از آنچه می‌آشامید می‌آشامد.

و اگر از انسانی همانند خود فرمان برید آنگاه بی‌گمان از زیانکاران باشید.

آیا شما را وعده می‌دهد که چون مردید و خاک و استخوان شدید، از [گور] بیرون آورده می‌شوید؟

چه دور است، دور، آنچه وعده داده می‌شوید!

زندگانی جز همین زندگی دنیا نیست، می‌میریم و می‌زییم– نسل بعد از نسل– و ما [هرگز پس از مرگ] برانگیخته نمی‌شویم.

او نیست مگر مردی که بر خدا دروغ می‌بافد و ما به او ایمان‌آور نیستیم.

گفت: پروردگارا، در برابر آنکه مرا تکذیب کردند یاری‌ام کن.

گفت: پس از اندک زمانی هر آینه پشیمان می‌گردند.

پس بانگ آسمانی– عذاب– به حق– وعده یا فرمان راستین خداوند– آنان را بگرفت، و همچون خاشاکشان کردیم پس دوری [و هلاکت] باد مردم ستمکار را.

سپس از پی آنان نسلهایی دیگر بیافریدیم.

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَعْرِوْنَ

ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرًا كُلِّ مَا جَاءَ أُمَّةً رَّسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَاتَّبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا وَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ فَبُعْدًا لِقَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ

ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا وَسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِۦ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ

فَقَالُوا أَنُؤْمِنُ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا عٰبِدُونَ

فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتٰبَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ

وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهٗ ءَايَةً وَعَٰوَيْنَهُمَا إِلَىٰ رُبُوعِ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ

يٰٓأَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُّوْا مِنَ الطَّيِّبٰتِ وَاعْمَلُوا صٰلِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ

وَإِنَّ هٰذِهِۦٓ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ

فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ

فَذَرَهُمْ فِيۢ عَمْرَتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ

أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُم بِهِۦ مِنْ مَّالٍ وَبَيْنَٰ

نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرٰتِ بَل لَّا يَشْعُرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِّنْ حَشِيَّةِ رَبِّهِمْ مُّشْفِقُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ بِآيٰتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَّا يُشْرِكُونَ

هیچ امتی از سرآمد خویش نه پیشی گیرد و نه واپس رود.

سپس فرستادگان خود را پی در پی فرستادیم، هر گاه به امتی پیامبرشان آمد او را دروغگو شمردند، پس آنان را از پی یکدیگر [به هلاکت] رساندیم و آنها را داستانها کردیم– تا مردمان عبرت گیرند–. پس دوری [و هلاکت] باد بر مردمی که ایمان نمی‌آورند.

سپس موسی و برادرش هارون را با نشانه‌های خود و حتی روشن فرستادیم،

به سوی فرعون و مهتران [قوم] او، پس گردنکشی کردند و گروهی برتری‌جوی بودند

گفتند: آیا به دو آدمی مانند خود ایمان بیاوریم و حال آنکه قوم آن دو ما را بندگان– خدمتکاران و فرمانبران– اند.

پس آن دو را تکذیب کردند و از هلاک‌شدگان گشتند.

و هر آینه موسی را کتاب دادیم تا شاید راه یابند.

و پسر مریم و مادرش را نشانه‌ای [بر قدرت کامل و شگفت‌آورمان] کردیم، و آن دو را در جایی بلند که آرامشگاهی و آبی خوش و روان داشت جای دادیم.

ای پیامبران، از چیزهای پاکیزه بخورید و کار نیک و شایسته کنید، که من به آنچه می‌کنید دانایم.

و همانا این آیین– یا امت– شماست آیینی– یا امتی– یگانه و من پروردگار شمایم پس، از من پروا کنید.

ولی کار [دین] خویش میان خود پاره پاره کردند. هر گروهی به آنچه نزدشان است دلخوشند.

پس تا چندی آنها را در گرداب غفلت [و نادانی و گمراهی] شان واگذار.

آیا می‌پندارند که آنچه از مال و فرزندان به آنان می‌دهیم،

برای آنها در [رساندن] نیکیها شتاب می‌کنیم؟ [نه،] بلکه نمی‌فهمند.

همانا آنان که از بیم پروردگارشان ترسانند،

و آنان که به آیات پروردگار خویش ایمان می‌آورند،

و آنان که با پروردگار خود انباز نمی‌گیرند،

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ

۶۱

أُولَٰئِكَ يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ

۶۲

وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

۶۳

بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمْرَةٍ مِّنْ هَذَا وَلَهُمْ أَعْمَلٌ مِّنْ دُونِ ذَٰلِكَ هُمْ لَهَا عَمِلُونَ

۶۴

حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِم بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْعَرُونَ

۶۵

لَا تَجْعَرُوا أَلْيَوْمَ ۖ إِنَّكُمْ مِنَّا لَا تُنصَرُونَ

۶۶

قَدْ كَانَتْ آيَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلَىٰٰ أَعْقَابِكُمْ تَنْكِصُونَ

۶۷

مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ ۚ سَمِرًا تَهْجُرُونَ

۶۸

أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ

۶۹

أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ

۷۰

أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُم بِالْحَقِّ وَأَكْثَرُهُم لِلْحَقِّ كَارِهُونَ

۷۱

وَلَوْ أَتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ ۚ بَلْ أَتَيْنَهُم بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَنِ ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ

۷۲

أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَّاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ ۖ وَهُوَ خَيْرُ الرَّزِقِينَ

۷۳

وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

۷۴

وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنُكَيْبُونَ

و آنان که می‌دهند آنچه می‌دهند- از زکات و دیگر انفاقها- و با این حال دلهاشان ترسان است از اینکه به پروردگار خویش بازمی‌گردند،

ایشانند که در نیکیها می‌شتابند و به آن [بر یکدیگر] پیشی می‌گیرند.

و ما بر هیچ کس جز به اندازه توانش تکلیف نمی‌نهمیم. و نزد ما کتابی است که براستی و درستی [در باره اعمال بندگان] سخن می‌گوید- گواهی می‌دهد- و بر آنها ستم نمی‌رود.

بلکه دلهاشان از این- فهم قرآن- در گرداب غفلت- و جهل و سرگردانی و گمراهی- است، و آنان را کارهایی است جز این- مانند دنیادوستی و حرص بر آن- که همی‌کنند.

تا چون ناز و نعمت پروردگانشان را به عذاب بگیریم ناگهان فریاد زاری برآرند.

امروز فریاد زاری برنیارید که از سوی ما یاری نخواهید شد.

همانا آیات من بر شما خوانده می‌شد و شما بر پاشنه‌های خود می‌گشتید و واپس می‌رفتید،

[و] با گردنکشی و بزرگمنشی بر آن- قرآن- در گفت‌وگوهای شب‌نشینی یاوه‌سرایی می‌کردید.

آیا در این گفتار- قرآن- نیندیشیده‌اند یا مگر چیزی بدیشان آمده که به پدران پیشینشان نیامده بود؟!

یا پیامبر خویش را نشناخته‌اند که او را منکرند.

یا می‌گویند او را دیوانگی است؟ [نه،] بلکه به حق- با سخن راست یعنی قرآن یا دین درست یعنی اسلام- بدیشان آمده، و بیشترشان حق را خوش ندارند.

و اگر حق از هوسها و آرزوهای آنان پیروی می‌کرد هر آینه آسمانها و زمین و هر که در آنهاست تباه می‌شد، ولی ما یادکرد و پندشان- قرآن- را بدیشان آوردیم و آنها از یاد و پند خویش رویگردانند.

یا مگر از آنان مزدی می‌خواهی؟! و حال آنکه مزد- خیر و پاداش و روزی- پروردگارت بهتر است و او بهترین روزی‌دهندگان است.

و هر آینه تو آنان را به راه راست می‌خوانی.

و آنان که به جهان واپسین ایمان نمی‌آورند همانا از راه راست بگردیده‌اند.

وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِّنْ ضُرٍّ لَّلْجُؤِ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ

وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُم بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ وَمَا يَتَضَرَّعُونَ

حَتَّىٰ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ

وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْأَوَّلُونَ

قَالُوا أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ

لَقَدْ وَعَدْنَا نَحْنُ وَعَآبَاؤُنَا هَذَا مِنْ قَبْلُ إِن هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

قُل لِّمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ

قُلْ مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ

و اگر بر آنها مهر آوریم و گزندی را که به آنها رسیده برداریم هر آینه سرگشته و کوردل در سرکشی خویش بستیزند.

و هر آینه به عذاب بگرفتیمشان، اما پروردگارشان را فروتنی نکردند و زاری نمودند

تا هنگامی که دری از عذاب سخت بر آنها بگشودیم، آنگاه در آن

و اوست که برای شما گوش و دیدگان و دلها بیافرید، [و شما] اندکی سپاس می‌گذارید.

و اوست که شما را در زمین پدید کرد و [سرانجام] به سوی او برانگیخته و فراهم می‌شوید.

و اوست که زنده کند و بمیراند، و او راست آمد و شد شب و روز آیا خرد را کار نمی‌بندید؟!

بلکه همان گفتند که پیشینیان گفتند

گفتند: آیا چون بمردیم و خاک و استخوان شدیم باز هم برانگیخته می‌شویم؟!

هر آینه به ما و پدرانمان از پیش این وعده داده بودند، این نیست مگر افسانه‌های پیشینیان.

بگو: زمین و هر که [و هر چه] در آن است از آن کیست، اگر می‌دانید؟

خواهند گفت: خدای راست، بگو: پس آیا یاد نمی‌کنید و پند نمی‌گیرید؟!

بگو: پروردگار آسمانهای هفتگانه و پروردگار عرش بزرگ کیست؟

خواهند گفت: خدای راست بگو: پس آیا [از عذاب او] پروا نمی‌کنید؟!

بگو: اگر می‌دانید، کیست که فرمانروایی هر چیز به دست اوست و او [از عذاب] زنهار می‌دهد و بر او زنهار ندهند- کسی نمی‌تواند کسی را از عذاب او پناه دهد-.

خواهند گفت: خدای راست بگو: پس چگونه فریب داده می‌شوید؟

بَلْ أَتَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ إِذًا لَذَهَبَ كُلُّ

إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّا بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ سُبْحٰنَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ

عَلِيمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ

۹۲

قُلْ رَبِّ إِمَّا تُرِيئِي مَا يُوعَدُونَ

۹۳

۳۰۰ ر

رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

۹۴

وَإِنَّا عَلَىٰ أَنْ تُرِيكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَدِيرُونَ

۹۵

أَدْفَعِ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ

۹۶

وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيْطَانِ

۹۷

وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ

۹۸

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ

۹۹

لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا

وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ

۱۰۰

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا

يَتَسَاءَلُونَ

۱۰۱

فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

۱۰۲

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فِي

۱۰۳

جَهَنَّمَ خَالِدُونَ

تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ

۱۰۴

بلکه حق– سخن راست– را بدیشان آوردیم و هر آینه آنان دروغگویند.

خدای هیچ فرزندی نگرفته و با او هیچ خدایی نیست، که آنگاه هر خدایی آنچه آفریده بود می‌برد– ویژه خود می‌کرد– و البته برخی بر برخی برتری می‌یافت، پاک و منزّه است خدای یکتا از آنچه وصف می‌کنند،

دانای نهان و آشکارا، پس برتر است از آنچه [با وی] انباز می‌گیرند.

بگو: پروردگارا، اگر آن [عذاب] که به آنان وعده داده می‌شود به من می‌نمایی،

پس مرا، پروردگارا، در گروه ستمکاران قرار مده– مرا قرین آنان در عذاب مساز–.

و هر آینه ما تواناییم بر این که آنچه را به آنان وعده می‌دهیم به تو بنماییم.

بدی– آزار و جفای آنان– را به آنچه نیکوتر است پاسخ ده ما به آنچه وصف می‌کنند– تو را به شعر و سحر یا مرا به گرفتن فرزند و شریک– داناتریم.

و بگو: پروردگارا، از وسوسه‌های شیاطین به تو پناه می‌آرم

و به تو پناه می‌آرم، پروردگارا، از اینکه پیرامون من بگردند.

تا چون یکی از آنان– آن کافران– را مرگ فرا رسد گوید: پروردگارا، مرا بازگردانید،

شاید در آنچه واگذاشته‌ام کار نیک و شایسته کنم. نه چنین است، این سخنی است که او گوینده آن است، و فرارویشان برزخی است تا روزی که برانگیخته شوند.

پس چون در صور دمیده شود، آن روز نسبت و خویشاوندی میانشان نماند، و از حال یکدیگر نپرسند– یا از یکدیگر درخواست نتوانند کرد–.

پس هر که ترازوی او سنگین باشد– به داشتن کار نیک– آنانند رستگاران.

و هر که ترازوی او سبک باشد– از آن رو که کارهای نیک نکرده است– آنانند که خویشان را زیان کردند– زیرا سرمایه عمر را به باد غفلت دادند–، [و] در دوزخ جاویدانند

آتش چهره‌هایشان را می‌سوزاند و آنان در آنجا زشت‌رویند.

أَلَمْ تَكُنْ عَائِيَّتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ بِهَا تُكْذِبُونَ

آیا آیات من بر شما خوانده نمی‌شد و شما آنها را دروغ می‌انگاشتید؟

۱۰۶ قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ

گویند: پروردگارا، بدبختی ما بر ما چیره شد و ما گروهی گمراه بودیم.

۱۰۷ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ

پروردگارا، ما را از اینجا بیرون بر، اگر [به کفر و گناه] بازگشتیم پس همانا ستمکار باشیم.

۱۰۸ قَالَ أَحْسُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ

[خدای] گوید: در آن

۱۰۹ إِنَّهُوَ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا
وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ

زیرا گروهی از بندگان من می‌گفتند: پروردگارا، ما ایمان آوردیم، ما را بیامرز و بر ما ببخشای و تو بهترین بخشایندگانی،

۱۱۰ فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِحْرِيًّا حَتَّىٰ أَنْسَوْكُمْ ذِكْرِي وَكُنْتُمْ مِّنْهُمْ
تَضْحَكُونَ

پس شما مسخره‌شان کردید تا یادکرد مرا از یادتان بردند، و شما به آنان می‌خندیدید

۱۱۱ إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَآئِزُونَ

امروز من ایشان را از آن رو که شکیبایی کردند پاداش می‌دهم، همانا ایشانند رستگاران.

۱۱۲ قُلْ كَمْ لَبِئْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ

[به آنان] گوید: به شمار سالها چه مدت در زمین- در دنیا- درنگ کردید؟

۱۱۳ قَالُوا لَبِئْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَسَلِّ الْعَادِينَ

گویند: روزی یا برخی از روزی [و ما بخوبی نمی‌دانیم] پس شمارندگان را بپرس.

۱۱۴ قُلْ إِنْ لَّبِئْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا لَّوْ أَنْتُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

گوید: اگر می‌دانستید، جز اندکی درنگ نکردید.

۱۱۵ أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا
تُرْجَعُونَ

آیا پنداشته‌اید که شما را بیهوده آفریدیم و شما به سوی ما بازگردانده نمی‌شوید؟

۱۱۶ فَتَعَلَىٰ اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ
الْكَرِيمِ

پس برتر است خدای، آن پادشاه راستین، [از اینکه کاری بیهوده کند] خدایی جز او نیست، خداوند عرش گرامی.

۱۱۷ وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا
حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ

و هر که با خدای، خدای دیگر بخواند- یعنی بپرستد- که او را بدان حجت نیست، پس حساب او نزد پروردگارش است همانا کافران رستگاری نمی‌یابند.

۱۱۸ وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ

و بگو [ای محمد]: پروردگارا، بیامرز و ببخشای، و تو بهترین بخشایندگانی.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُورَةٌ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

سوره‌ای است که آن را فرو فرستاده‌ایم و [احکام] آن را واجب کرده‌ایم، و در آن آیتهای روشن فرو فرستاده‌ایم تا مگر یادآور شوید و پند گیرید.

زن و مرد زناکار را هر یک صد تازیانه بزنیید و اگر به خدا و روز واپسین ایمان دارید، مبادا شما را در دین خدا، در باره آن دو، مهربانی و دلسوزی بگیرد- که از اجرای حکم باز دارد- و باید که گروهی از مؤمنان شکنجه آن دو را حاضر و گواه باشند.

الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَيْشَهِدَ عَذَابُهُمَا طَآئِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ

مرد زناکار جز زن زناکار یا مشرک را به زنی نمی‌گیرد، و زن زناکار را جز مرد زناکار یا مشرک به زنی نمی‌گیرد و این [زناشویی] بر مؤمنان حرام است.

الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحَرِّمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

و کسانی که زنان پاکدامن را به زنا نسبت دهند آنگاه چهار گواه نیاورند پس هشتاد تازیانه بزنی‌شان و هرگز گواهی آنها را نپذیرید، و آنانند بدکاران نافرمان

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

مگر آنان که پس از آن توبه کنند و به کار شایسته بپردازند، که خدا آمرزگار و مهربان است.

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

و کسانی که زنان خویش را به زنا نسبت دهند و آنان را گواهانی نباشد مگر خودشان پس گواهی یکی از آنان چهار بار گواهی با سوگند به خداست که او هر آینه از راستگویان است

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنفُسُهُمْ فَشَهَدَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَدَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ

و بار پنجم اینکه [بگوید: لعنت خدا بر او باد اگر از دروغگویان باشد.

وَالْخَمِيسَةُ أَنْ لَعَنَتَ اللَّهُ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ

و چهار بار گواهی و سوگند آن زن به خدا که آن مرد هر آینه از دروغگویان است، عذاب- حد- را از وی باز می‌دارد

وَيَدْرُؤُا عَنْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعَ شَهَدَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ

و بار پنجم اینکه [بگوید: خشم خدا بر او باد اگر آن مرد از راستگویان باشد.

وَالْخَمِيسَةُ أَنْ غَضَبَ اللَّهُ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ

و اگر فضل خدا و مهر و بخشایش او بر شما نبود- که بر شما آسان می‌گیرد و گناهتان را می‌پوشاند- و اینکه خدا توبه‌پذیر و با حکمت است [احکامی سخت بر شما مقرر می‌داشت و بر کیفر شما در دنیا شتاب می‌کرد].

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنْكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ مَا أَكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ

همانا کسانی که آن دروغ بزرگ- اتهام کار زشت به یکی از همسران پیامبر- را [ساخته و] آورده‌اند گروهی همدست از شما هستند. شما آن را برای خود شر مپندارید، بلکه برای شما خیر است. هر مردی از آنان را- که آن دروغ بستند- [کیفر] چیزی است که کسب کرده- گناهی که مرتکب شده -، و آن کس از آنان که [سهم] بزرگتر آن [دروغ] را پذیرفت- ابن ابی رئیس منافقان- عذابی بزرگ دارد.

چرا آنگاه که آن را شنیدید مردان و زنان مؤمن به خودشان گمان نیک نبردند و نگفتند: این دروغی روشن و هویداست؟

لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَأَنْفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ

چرا چهار گواه بر آن نیاوردند؟ پس چون گواهان نیاوردند، نزد خدا دروغگویند.

لَوْلَا جَاءُوا عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشُّهَدَاءِ فَأُولَئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ

و اگر فضل خدا و مهر و بخشایش او در این جهان و آن جهان بر شما نبود هر آینه بدانچه در آن وارد شدید- سخنان بی‌دلیل و اتهام بی‌گواه- عذابی بزرگ به شما می‌رسید

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

آنگاه که آن را به زبانهاتان فرا می‌گرفتید- زبان به زبان و بدون تحقیق در میاتتان می‌گشت- و چیزی را با دهانهاتان می‌گفتید که شما را هیچ دانشی بدان نبود، و آن را [سخنی کوچک و] آسان می‌پنداشتید و حال آنکه در نزد خداوند بزرگ است.

إِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِأَلْسِنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ

و چرا هنگامی که آن را شنیدید نگفتید: ما را نرسد که در این باره سخن گوئیم- پاکی تو [ای خدا]- این [تهمت]، دروغی است بزرگ؟

وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ

خدا شما را پند می‌دهد که مبدا هرگز به چنین سخنی باز گردید، اگر مؤمنید.

يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

و خدا آیات را برای شما روشن بیان می‌کند، و خداوند دانا و با حکمت است.

وَيُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

همانا کسانی که دوست می‌دارند که زشتکاری در میان آنان که ایمان آورده‌اند فاش و آشکار شود، آنها را در این جهان و آن جهان عذابی است دردناک و خدا می‌داند و شما نمی‌دانید.

إِنَّ الَّذِينَ يُجِبُونَ أَنْ تَشِيَعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ ءَامَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

و اگر فضل خدا و مهر و بخشایش او بر شما نمی‌بود، و اینکه خدا رؤوف و مهربان است [در کیفر گناهتان شتاب می‌کرد و عقوبتی سخت به شما می‌رسید].

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رءُوفٌ رَّحِيمٌ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطْوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ
خُطْوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا
فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا
وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

وَلَا يَأْتَلِ أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا أُولِي
الْقُرْبَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِيَعْفُوا
وَلِيَصْفَحُوا ۗ أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ

إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لَعُنُوا
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ

يَوْمَ يَدْعُ يُوفِّيهِمْ اللَّهُ دِينَهُمُ الْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ
الْمُبِينُ

الْحَبِيثَاتُ لِلْحَبِيثِينَ وَالْحَبِيثُونَ لِلْحَبِيثَاتِ وَالطَّيِّبَاتُ
لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ ۗ أُولَٰئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا
يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّىٰ
تَسْتَأْذِنُوا ۖ وَتُسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا ۗ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید از پی گامهای شیطان مروید، و هر که گامهای شیطان را پیروی کند [بداند که] او به زشتکاری و کارهای ناپسند فرمان می‌دهد. و اگر فضل و بخشایش خدا بر شما نبود هیچ کس از شما هرگز پاک نمی‌شد، و لیکن خداوند هر که را خواهد پاک می‌سازد، و خدا شنوا و داناست.

و خداوندان فزونی و فراخی- توانگران و صاحبان نعمت- از شما مبدا سوگند بخورند که به خویشان و درویشان و هجرت‌کنندگان در راه خدا چیزی ندهند و باید درگذرند و چشم ببوشند- از بدزبانی و بدرفتاری نیازمندان- آیا دوست ندارید که خدا شما را بیمارزد؟ و خدا آمرزگار و مهربان است.

همانا کسانی که زنان پاکدامن بی‌خبر با ایمان را به زنا نسبت می‌دهند در این جهان و آن جهان لعنت شده‌اند و آنان راست عذابی بزرگ،

روزی که زبانها و دستها و پاهای آنان به آنچه می‌کردند بر [زیان] آنها گواهی دهند

آن روز خداوند پاداش بسزای آنان را تمام دهد و بدانند که خداست حق روشن و آشکار.

زنان پلید برای مردان پلیدند و مردان پلید برای زنان پلیدند، و زنان پاک برای مردان پاکاند و مردان پاک برای زنان پاکاند اینان از آنچه درباره‌شان می‌گویند پاک و بیزارند ایشان راست آمرزش و روزی بزرگوارانه.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به خانه‌هایی جز خانه‌های خودتان وارد نشوید تا آنکه خبر دهید و اجازه خواهید و بر اهل آن سلام کنید. این برای شما بهتر است، باشد که به یاد آرید و پند گیرید

فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ
وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ
فِيهَا مَتَعٌ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ
ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ
فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ
بِحُمْرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ
ءَابَائِهِنَّ أَوْ ءَبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ
إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْأَرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ
أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا
يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَىٰ
اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهُ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

پس اگر کسی را در آنها نیابید وارد آنها نشوید تا آنگاه که
به شما اجازه داده شود، و اگر شما را گویند: باز گردید، پس
باز گردید این برای شما پاکیزه‌تر است و خدا بدانچه
می‌کنید داناست.

باکی و گناهی بر شما نیست که به خانه‌های نامسکون-
اماکن عمومی- که کالا و بهره‌ای- برخوردار و نفعی- در آن
دارید وارد شوید و خدا آنچه را آشکار کند و آنچه را پنهان
دارید می‌داند.

مؤمنان را بگو که دیدگان خویش را فرو دارند و
شرمگاه‌های خود را- به پوشیدن آنها و از دید دیگران-
نگاه دارند این برای آنان پاکیزه‌تر است، که خدا به کارهایی
که می‌کنند آگاه است.

و زنان مؤمن را بگو که دیدگان خویش را فرو دارند و
شرمگاه‌های خود را- از دید دیگران- نگاه دارند و [جاهای]
آرایش و زیور خویش را آشکار نکنند مگر آنچه پیداست-
مانند چهره و دست و روی پا-، و مقنعه‌هاشان را بر
گریبانه‌هاشان ببندازند و زیور و آرایش خود را آشکار نکنند
مگر برای شوهرانشان یا پدرانشان یا پدران شوهرانشان یا
پسرانشان یا پسران شوهرانشان یا برادرانشان یا پسران
برادرانشان یا پسران خواهرانشان یا زنانشان- زنان
همکیش خود- یا آنچه مالک شده‌اند- کنیزان- یا مردان
تابع خانواده- طفیلی و کم خرد که با آنان زندگی می‌کنند-
که به زنان رغبت و نیازی ندارند یا کودکانی که از شرمگاه
زنان آگاه نگشته‌اند- به سن تمیز و بلوغ نرسیده‌اند- و
پاهای خود را چنان بر زمین نزنند تا آنچه از زیور خویش
پنهان می‌دارند دانسته شود- آواز پیرایه خود یعنی خلال
را به گوش مردم نرسانند- و ای مؤمنان، همگی به خدا باز
گردید تا شاید رستگار شوید.

وَأَنْكِحُوا الْأَيَّمَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ
وَإِمَائِكُمْ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلِيمٌ

و عزیبایان- مردان بیزن و زنان بی‌شوهر- را و
شایستگان از بندگان و کنیزان خود را به زناشویی دهید.
اگر تنگدست باشند خداوند آنان را از بخشش خویش
بی‌نیاز می‌گرداند و خدا فراخی‌بخش و داناست.

و آنان که [وسیله] زناشویی نیابند باید خویشتنداری و
پاکدامنی پیش گیرند تا خداوند از بخشش خود بی‌نیازشان
گرداند. و از غلامان و کنیزاتان آنان که [با کسب و کار
خود] خواستار بازخرید و آزادی خویش‌اند، اگر در آنها
نیکی دانستید- شایستگی دیدید- بازخریدشان را
بپذیرید، و از مال خداوند که به شما داده است به آنان
بدهید- از زکات یا بخشی از بازخرید- و کنیزان خود را اگر
خواهند که پارسا باشند به ستم بر زنا وادار مکنید تا کالای
زندگی دنیا بجویید. و هر که آنان را به زنا وادارد خداوند
پس از وادارشدن آنها آمرزنده و مهربان است.

وَلَيْسَتَعْفِيفُ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ
مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَالَّذِينَ يَبْتِغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا ۗ وَعَأْتُوهُمْ مِّنْ
مَّالِ اللَّهِ الَّذِي ءَاتَاكُمْ ۗ وَلَا تُكْرِهُوا فَتِيَّتَكُمْ عَلَى
الْبِغَاءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِّتَبْتُغُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۗ وَمَنْ
يُكْرِهِنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ إِكْرِهِنَّ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

و هر آینه به سوی شما آیاتی با بیان روشن و داستانی-
نمونه و وصفی- از کسانی که پیش از شما درگذشتند و
پندی برای پرهیزگاران فرو فرستادیم.

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ ءَايَاتٍ مُّبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا مِّنَ الَّذِينَ خَلَوْا
مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ

خدا نور آسمانها و زمین- یعنی همه جهان هستی- است.
داستان نور او چون چراغدان- قندیلی- است که در آن
چراغی باشد [و] آن چراغ در آبگینه‌ای، [و] آن آبگینه گویی
ستاره‌ای است تابان، که [آن چراغ] از روغن درخت پر برکت
زیتونی که نه خاوری است و نه باختری برافروخته شود که
روغنش [از درخشندگی] گر چه آتشی به آن نرسد نزدیک
است روشنی دهد، روشنی بر روشنی است خدای هر که را
خواهد به نور خود راه نماید و خدای برای مردم مثلها می‌زند
و خدای به همه چیز داناست.

اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا
مِصْبَاحٌ ۗ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ ۗ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ
دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُّبْرَكَةٍ ۗ زَيْتُونَةٍ لَّا شَرْقِيَّةٍ وَلَا
غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ ۗ نُورٌ عَلَى
نُورٍ ۗ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ ۗ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَلَ
لِلنَّاسِ ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

[آن چراغ] در خانه‌هایی است که خدای رخصت داده است
که بالا برده و بزرگ داشته شوند و نام وی در آنها یاد شود
و او را در آنجا بامدادان و شبانگاهان به پاکی ستانید،

فِي بُيُوتٍ أُذِنَ لِلَّهِ أَنْ تَرْفَعَ وَيُذَكَّرَ فِيهَا أَسْمُهُ ۗ يُسَبِّحُ لَهُ
فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ

رَجَالٌ لَا تُلْهِهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ
الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ
وَالْأَبْصَارُ

لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ
وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَن يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَلُوهُمْ كَسْرَابٍ بِقِيَعَةٍ يَحْسَبُهُ الظَّمْثَانُ
مَاءً حَتَّى إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ
فَوَقَّعَهُ حِسَابَهُ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ

أَوْ كَظُلُمَاتٍ فِي بَحْرٍ لِّجِّيٍّ يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِ مَوْجٌ مِّن
فَوْقِهِ سَحَابٌ ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ
لَمْ يَكَدْ يَرَاهَا وَمَن لَّمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِن
نُّورٍ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالصَّيْرُ
صَفَّتْ كُلُّ قَدِّ عِلْمٍ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا
يَفْعَلُونَ

وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُرْسِلُ سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ
رُكَّامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ وَيُنزِلُ مِنَ السَّمَاءِ
مِن جِبَالٍ فِيهَا مِن بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ
عَن مَّن يَشَاءُ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ

مردانی که بازرگانی و خرید و فروش، ایشان را از یاد خدا و برپا داشتن نماز و دادن زکات مشغول نکند، و از روزی می‌ترسند که دلها و دیدگان در آن روز دگرگون- سرگشته و پریشان- شود

تا خدای ایشان را بر پایه نیکوترین آنچه کرده‌اند پاداش دهد و از فزون‌بخشی خویش بیفزایدشان و خدا هر که را خواهد بی‌شمار- بی‌حساب یا بسیار- روزی دهد.

و کسانی که کافر شدند کردارهایشان- که به پندارشان نیکوست- چون سرابی است در بیابانی هموار که تشنه آن را آب پندارد تا چون بدانجا رسد چیزی نیابد و خدای را نزد آن یابد که حساب- کیفر- او را تمام بدهد، و خدا زود حساب است.

یا مانند تاریکیهایی است در دریایی ژرف و بسیار موج که پیوسته موجی آن را بپوشاند و بالای آن موجی دیگر است و بر فراز آن ابری [تیره] تاریکیهایی است روی یکدیگر- تاریکی شب و تاریکی دریا و تاریکی ابر-، گاهی که دست خویش بیرون آرد نتواند که ببیندش و هر که را خدای نوری نداده او را هیچ نوری نیست.

آیا ندیده‌ای که خدای را هر که در آسمانها و زمین است و پرندگان بال‌گشاده به پاکی می‌ستایند؟ همگی نماز- نیایش - و تسبیح- ستایش- خویش می‌دانند و خدا بدانچه می‌کنند داناست.

و خدای راست فرمانروایی آسمانها و زمین و بازگشت به سوی خداست.

آیا ندیده‌ای که خداوند ابرها را [به بادها] می‌راند سپس میان [پاره‌های] آن پیوند می‌دهد، آنگاه آن را توده و انبوه می‌کند، پس باران را بینی که از میان آن بیرون می‌آید، و از آسمان از کوه‌هایی که در آن است- انبوه ابرهای منجمد شده- تگرگ می‌فرستد و [زیان] آن را به هر که خواهد می‌رساند و از هر که خواهد می‌گرداند درخشندگی برکش نزدیک است که [روشنی] دیدگان را ببرد.

يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِّن مَّاءٍ فَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى بَطْنِهِ
وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ
يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۴۵

لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُّبَيِّنَاتٍ وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَىٰ
صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

۴۶

وَيَقُولُونَ ءَأَمِنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ فَرِيقٌ
مِّنْهُمْ مِّن بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَٰئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ

۴۷

وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ
مِّنْهُمْ مُّعْرِضُونَ

۴۸

وَإِن يَكُن لَّهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ

۴۹

أَفِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ أَمْ ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ أَن يَحِيفَ اللَّهُ
عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُۥٓ بَلْ أُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

۵۰

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ
لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَن يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ

۵۱
۳۰۷۷

وَمَن يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَيَخْشِ اللَّهَ وَيَتَّقِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْفَائِزُونَ

۵۲

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِن أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ قُل لَّا
تُقْسِمُوا طَاعَةٌ مَّعْرُوفَةٌ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

۵۳
حزب
۱۴۳

خدا شب و روز را می‌گرداند- شب را می‌آورد و روز را می‌برد و بالعکس-، هر آینه در این [آیت] خداوندان بینش را عبرتی است.

و خداوند هر جنبنده‌ای را از آب آفرید. پس برخی از آنها بر شکم خود می‌روند و برخی از آنها بر دو پا می‌روند و برخی از آنها بر چهار پا می‌روند خدای آنچه خواهد می‌آفریند، که خدا بر هر چیزی تواناست.

هر آینه آیاتی روشن و روشنگر فرو فرستادیم، و خدا هر که را خواهد به راه راست راه نماید.

و [منافقان] گویند: به خدا و به پیامبر ایمان آورده‌ایم و فرمانبرداریم، آنگاه پس از آن گروهی از آنان روی می‌گردانند، و اینان ایمان ندارند.

و چون به سوی خدا و پیامبر او خوانده شوند تا میانشان داوری کند آنگاه گروهی از آنان رویگردان شوند،

و اگر [حکم] حق به سود آنها باشد گردن نهاده و فرمانبردار سوی وی آیند.

آیا در دلهاشان بیماری- نفاق و شک در نبوت تو- است یا [در باره عدالت تو] به شک افتاده‌اند یا می‌ترسند که خدا و پیامبرش بر آنان ستم کنند؟! [نه]، بلکه آنان خود ستمکارند.

همانا گفتار مؤمنان آنگاه که به سوی خدا و پیامبرش خوانده شوند تا میانشان داوری کند این است که گویند: شنیدیم و فرمان بردیم و ایشانند رستگاران.

و هر که خدا و پیامبر او را فرمان برد و از خدا بترسد و از [نافرمانی] او بپرهیزد، پس ایشانند پیروزی یافتگان و کامیابان- که به خشنودی خدا و نعمت‌های بهشت رسیده‌اند -.

و به خدا سوگندهای سخت خوردند که اگر آنان را بفرمایی- برای بیرون رفتن به جهاد- البته بیرون آیند بگو: سوگند مخورید، فرمانبرداری نیکو [مطلوب] است- نه سوگند دروغ و منافقانه-. همانا خدا به آنچه می‌کنید آگاه است.

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ۖ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ ۖ وَإِن تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا ۚ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا أُسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُم مِّن بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا ۗ يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا ۗ وَمَن كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمُ مِنَ النَّارِ وَلَبِئْسَ الْمَصِيرُ

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِيَسْتَعِذَنَكُمُ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنكُمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِّن قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِّنَ الظَّهِيرَةِ وَمِن بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ۚ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَّكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدُهَا ۚ طَوَّفُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ ۚ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

۵۵

۵۶

۵۷

۵۸
۳۰۸۲

بگو: خدای را فرمان برید و پیامبر را فرمان برید. پس اگر برگردید جز این نیست که بر پیامبر است آنچه او را تکلیف نهاده‌اند و بر شماست آنچه شما را تکلیف نهاده‌اند و اگر او را فرمان برید راه یابید، و بر پیامبر جز رساندن آشکار پیام نیست.

خدا آن کسان از شما را که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند وعده داده که هر آینه آنان را در زمین جانشین [دیگران] کند- یا حکومت بخشد- چنانکه کسانی را که پیش از ایشان بودند جانشین کرد، و دینشان را که برایشان پسندیده است جایگزین و برپای سازد و البته به جای بیمشان ایمنی دهد، به گونه‌ای که مرا پرستند و چیزی را با من انباز نگیرند و هر که پس از این کفر ورزد و ناسپاسی کند آنانند بدکاران نافرمان.

و نماز را برپا دارید و زکات بدهید و پیامبر را فرمان برید شاید بر شما بخشاید.

کسانی را که کافر شدند میندار که در زمین ناتوان‌کننده خدا از گرفتن آنها به کیفر گناهانشان هستند [بلکه او تواناست]، و جایگاه آنها آتش دوزخ است، و آن بد بازگشتگاهی است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، باید کسانی که مالکشان شده‌اید و کسانی از شما که به حد بلوغ نرسیده‌اند [برای در آمدن به نزد شما] در سه هنگام اجازه خواهند: پیش از نماز بامداد و هنگام نیمروز که جامه‌های خویش فرو می‌نهدید و پس از نماز خفتن اینها سه وقت خلوت شماست. و در غیر از این سه هنگام باکی بر شما و آنان نیست [که اجازه نگیرید]، زیرا که پیرامون یکدیگر می‌گردید- و اجازه‌خواستن مشقت دارد-. اینچنین خدا آیات را برای شما روشن بیان می‌کند، و خدا دانا و با حکمت است.

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمْ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَعْذِرُوا كَمَا
 اسْتَعَذَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ^ج كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ^ط
 وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ
 عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ^ط
 وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرْجٌ وَلَا عَلَى
 الْمَرِيضِ حَرْجٌ وَلَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ
 بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
 إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ
 بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخْوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ
 أَوْ مَا مَلَكَتُمْ مَفَاتِحَهُ^ج أَوْ صَدِيقِكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ
 جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا^ج فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا
 فَسَلِّمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً^ج مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَرَكَةً طَيِّبَةً^ج
 كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

و چون کودکان شما به حد بلوغ رسند باید اجازه [ورود]
 خواهند چنانکه کسانی که پیش از آنان بودند اجازه
 میخواستند. اینچنین خدا آیات خود را برای شما روشن
 بیان می‌کند، و خدا دانا و با حکمت است.

و بازنشتگان از زنان که امید زناشویی ندارند، بر آنان
 باکی و گناهی نیست که جامه‌های- چادرهای- خویش
 فرونهند بی‌آنکه آرایش و زیوری نمودار سازند، و اینکه
 خویشتن‌داری کنند برایشان بهتر است و خدا شنوا و
 داناست.

بر نابینا و لنگ و بیمار و خودتان تنگی و گناهی نیست که از
 خانه‌های خویش- که شامل خانه‌های فرزندانان نیز هست-
 یا از خانه‌های پدرانان یا خانه‌های مادران یا خانه‌های
 برادران یا خانه‌های خواهران یا خانه‌های عموهاتان یا
 خانه‌های عمه‌هاتان یا خانه‌های داییهاتان یا خانه‌های
 خاله‌هاتان یا خانه‌هایی که کلیدهای آنها به دست شماست یا
 [خانه‌های] دوستانتان [چیزی] بخورید تنگی و گناهی نیست
 که همگی با هم یا جدا جدا و پراکنده بخورید. پس چون به
 خانه‌هایی در آید بر خودتان- یکدیگر- سلام گوید، که
 سلام درودی از سوی خدا است، درودی مبارک و پاکیزه.
 بدین گونه خدا آیات را برای شما روشن بیان می‌کند شاید
 خرد را کار بندید.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ؕ وَإِذَا كَانُوا
 مَعَهُ عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ لَّمْ يَذْهَبُوا حَتَّىٰ يَسْتَأْذِنُوهُ ۚ إِنَّ الَّذِينَ
 يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ فَإِذَا
 أَسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأُذِن لِّمَن شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ
 لَهُمُ اللَّهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۲۴
 نور
 ۶۲
 /۶۴
 ۳۰۹

همانا مؤمنان کسانی‌اند که به خدا و پیامبر او ایمان
 آورده‌اند و چون با او

لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا
 ۚ قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذًا ۚ فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ
 يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ ۚ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ
 أَلِيمٌ

۶۳

فراخواندن پیامبر را میان خود مانند فراخواندن برخی از
 شما برخ دیگر را مسازید براستی خدا کسانی را که خود را
 از میان شما پنهانی و در پناه یکدیگر بیرون می‌کشند
 می‌شناسد. پس آنان که از فرمان او

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ
 عَلَيْهِ وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ
 شَيْءٍ عَلِيمٌ

۶۴

بدانید که خدای راست آنچه در آسمانها و زمین است.
 بدرستی می‌داند که شما در چه حال و بر چه کارید- از کفر
 و اسلام و نافرمانی و طاعت- و روزی که به او بازگردانده
 شوند آنان را بدانچه کرده‌اند آگاه می‌کند [و جزایشان
 خواهد داد]، و خدا به هر چیزی داناست.

۸ صفحه

۷۷ آیه

مکی

الْفُرْقَان: فرقان

۲۵. فرقان

بزرگ و بزرگوار است آن [خدای] که این فرقان- جداکننده
 میان حق و باطل: قرآن- را بر بنده خویش فرو فرستاد تا
 جهانیان را بیم‌کننده باشد.

۱
 حزب
 ۱۴۴
 ره ۳۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِ ۚ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ
 نَذِيرًا

آن که پادشاهی آسمانها و زمین او راست، و هیچ فرزندی
 نگرفت و او را هیچ انبازی در فرمانروایی نیست، و هر چیز
 را بیافرید و آن را اندازه نهاد، اندازه‌ای درست و تمام.

۲

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ
 يَكُن لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ
 تَقْدِيرًا

وَأَتَّخِذُوا مِنْ دُونِهِ عَالِهَةً لَّا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ
وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا
وَلَا حَيَوةً وَلَا نُشُورًا

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا إِفْكٌ إِفْكِكَ أَفْتَرْتَهُ وَآعَانَهُ
عَلَيْهِ قَوْمٌ ءَاخِرُونَ ۗ فَقَدْ جَاءُوا ظُلْمًا وَزُورًا

وَقَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۗ أَكْتَتَبَهَا فَهِيَ تُمَلَّى عَلَيْهِ بُكْرَةً
وَأَصِيلًا

قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ
غَفُورًا رَحِيمًا

وَقَالُوا مَالِ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمَشِي فِي
الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أَنْزَلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونُ مَعَهُ وَنَذِيرًا

أَوْ يُلَقَىٰ إِلَيْهِ كَنزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ
الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا

أَنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَلَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
سَبِيلًا

تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِّنْ ذَلِكَ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلُ لَكَ فُصُورًا

بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ ۗ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا

و [مشرکان] به جای او- خدای یکتا- خدایانی گرفتند که هیچ چیز نمی‌آفرینند و خود آفریده می‌شوند، و زیان و سودی برای خویشتن در توان و اختیار ندارند، و نه مرگی و نه زندگانی و نه برانگیختنی به دست آنهاست.

و کسانی که کافر شدند گفتند: این- قرآن- نیست مگر دروغی که [محمد] برپافته است و گروهی دیگر او را بر آن یاری کرده‌اند. براستی که ستم و دروغی ناروا آوردند.

و گفتند: افسانه‌های پیشینیان است که او آنها را که هر بامداد و شبانگاه بر او خوانده می‌شود می‌نویسند- برای او می‌نویسند چه خود نمی‌تواند نوشت-.

بگو: این [قرآن] را کسی فرو فرستاده است که نهان را در آسمان و زمین می‌داند، و همانا او آمرزگار و مهربان است.

و گفتند: این پیامبر را چیست که غذا می‌خورد و در بازارها راه می‌رود؟! چرا فرشته‌ای بر او فرو نیامده تا با وی بیم‌کننده باشد؟

یا چرا گنجی [از آسمان] به سویش افکنده نمی‌شود، یا چرا او را بوستانی نیست که از آن بخورد؟ و ستمکاران گفتند: جز مردی جادوزده را پیروی نمی‌کنید.

بنگر که چگونه برای تو مثلها زدند- چگونه تو را وصف کردند-، پس گمراه شدند و نتوانند که راهی بیابند.

بزرگ و بزرگوار است آن [خدای] که اگر خواهد تو را بهتر از این دهد، بوستانهایی که از زیر [درختان] آنها جویها روان باشد و برای تو کوشکها پدید کند.

[اینها نه تنها تو را باور ندارند] بلکه رستاخیز را دروغ انگاشتند و ما برای هر که رستاخیز را دروغ انگارد آتش سوزان آماده کرده‌ایم،

إِذَا رَأَتْهُمْ مِّن مَّكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغِيْظًا وَرَفِيْرًا

که چون از جایگاه دور آنان را ببند آوای خشم و خروش آن را بشنوند.

وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُّقْرِنِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا

و چون آنان را که با زنجیر به هم بسته‌اند- یا دستها و گردنهایشان با زنجیر بسته شده- در جایی تنگ از آن آتش بیفکنند در آنجا فریاد وای و واویله برآرند و مرگ خویش خواهند.

لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيْرًا

[فرشتگان گویند:] امروز نه یک بار بلکه بسی وای و واویله از دل برکشید و مرگ خویش بسیار خواهید- اگر چه شما را مرگی نیست-.

قُلْ أَذَلِكْ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيْرًا

بگو: آیا این بهتر است یا بهشت جاویدان که به پرهیزگاران وعده داده شده؟ آن [بهشت] برای ایشان پاداش و بازگشتگاه است

لَهُمْ فِيْهَا مَا يَشَاءُونَ خُلْدِينَ كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا مَّسْئُولًا

ایشان را در آن هر چه بخواهند هست در حالی که جاویدانند وعده‌ای است بر پروردگار تو فراخواسته.

وَيَوْمَ يُحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ ءَأَنْتُمْ أَضَلَلْتُمْ عِبَادِي هَؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيْلَ

و روزی که آنان و آنچه را جز خدا می‌پرستند برانگیزد، پس [به پرستیدگان] گوید: آیا شما این بندگان مرا گمراه کردید یا خود راه را گم کردند؟

قَالُوا سُبْحٰنَكَ مَا كَانَ يُنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ مَتَّعْتَهُمْ وَعَابَاءَهُمْ حَتَّىٰ نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا

گویند: پاکی تو [بار خدایا]، ما را سزاوار نبود که جز تو دوستانی بگیریم و لیکن آنها و پدرانشان را برخوردار کردی تا یاد و پند تو را فراموش کردند و آنها گروهی هلاک‌شده بودند.

فَقَدْ كَذَّبْتُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا نَصْرًا وَمَنْ يَظْلِم مِّنكُمْ نُدِقْهُ عَذَابًا كَبِيْرًا

[خدای به پرستندگان فرماید:] آنها آنچه را شما می‌گویید دروغ شمردند، پس نتوانید عذاب را از خویشان بگردانید و نه [خود را] یاری دهید و هر که از شما- پرستندگان و پرستیدگان- که ستم کند او را عذابی بزرگ بچشانیم.

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لِيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيْرًا

و پیش از تو پیامبران را نفرستادیم مگر آنکه ایشان نیز طعام می‌خوردند و در بازارها راه می‌رفتند. و برخی از شما را وسیله آزمون برخی دیگر ساختیم، که آیا شکیبایی می‌کنید؟ و پروردگار تو بیناست.

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْمَلٰٓئِكَةُ
أَوْ نَرَىٰ رَبَّنَا لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فِيٓ أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْا عُتُوًا كَبِيرًا

۲۲

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلٰٓئِكَةَ لَا بُشْرٰٓى يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ
حِجْرًا مَّحْجُورًا

۲۳

وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَّنثُورًا

۲۴

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ مَقِيلًا

۲۵

وَيَوْمَ تَشْقُقُ السَّمَاءُ بِالْغَمِّمِ وَنُزِّلَ الْمَلٰٓئِكَةُ تَنْزِيلًا

۲۶

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمٰٓنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى الْكَافِرِينَ
عَسِيرًا

۲۷

وَيَوْمَ يَعِضُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَلِيَّتَنِي اٰتَّخَذْتُ مَعَ
الرَّسُولِ سَبِيلًا

۲۸

يٰوَيْلَتَى لَيَّتَنِي لَمَ اٰتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا

۲۹

لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ اِذْ جَاءَنِي ۗ وَكَانَ الشَّيْطٰٓنُ
لِلْاِنْسٰٓنِ خَدُوْلًا

۳۰

وَقَالَ الرَّسُوْلُ يٰرَبِّ اِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوْا هٰذَا الْقُرْءٰنَ
مَهْجُوْرًا

۳۱

وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِّنَ الْمُجْرِمِيْنَ ۗ وَكَفٰٓى بِرَبِّكَ
هٰدِيًا وَنَصِيْرًا

۳۲

وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْءٰنُ جُمْلَةً وَّاحِدَةً
كَذٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهٖٓ فُوَادِكُمْ ۖ وَرَتَّلْنٰهٗ تَرْتِيْلًا

و کسانی که دیدار ما- یعنی رستاخیز- را باور و امید ندارند گویند: چرا بر ما فرشتگان فرو فرستاده نشدند یا چرا پروردگار خود را نمی‌بینیم؟ هر آینه درباره خویشتن بزرگ‌منشی نمودند و سرکشی کردند، سرکشی بزرگ.

روزی که فرشتگان را ببینند- هنگام مرگ یا روز حشر- آن روز بزهکاران را مژده‌ای نیست، و [به آنها] گویند: [بهشت بر شما] بسته و حرام است.

و به کارهایی که کردند پردازیم و آن را گردی پراکنده کنیم.

بهشتیان در آن روز بهترین جایگاه و نیکوترین آسایشگاه دارند.

و [یاد کن] روزی که آسمان با ابرها [یش] بشکافد و فرشتگان فروشوند، فروشدنی.

آن روز، پادشاهی برای خدای رحمان ثابت است، و بر کافران روزی دشوار است.

و روزی که [آن کافر] ستمکار دو دست خویش به دندان گزد [و] گوید: ای کاش با پیامبر راهی فرا می‌گرفتم

وای بر من، کاش فلان را به دوستی نمی‌گرفتم

همانا مرا از این یادکرد و پند- قرآن- پس از آنکه به من رسید گمراه کرد. و شیطان آدمی را فروگذارنده و خوارکننده است.

و پیامبر گوید: پروردگارا، قوم من این قرآن را کنار نهاده و فروگذاشتند.

و همچنین برای هر پیامبری دشمنی از بزهکاران پدید کردیم و پروردگار تو راهنما و یابوری بسنده است.

و کسانی که کافر شدند گفتند: چرا قرآن بر او به یک بار فرو فرستاده نشد؟ اینچنین [فرستادیم] تا دل تو را بدان استوار و آرام گردانیم، و [از این رو] آن را جدا جدا- برخی از پی برخی- و به آهستگی برخواندیم.

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا

الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا
وَأَضَلُّ سَبِيلًا

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ وَآخَاهُ هَارُونَ
وَزِيرًا

فَقُلْنَا أَذْهَبَا إِلَىٰ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَدَمَّرْنَاهُمْ
تَدْمِيرًا

وَقَوْمَ نُوحٍ لَّمَّا كَذَّبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ
ءَايَةً ۖ وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا

وَعَادًا وَثَمُودًا وَأَصْحَابَ الرَّسِّ وَقُرُونًا بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيرًا

وَكُلًّا ضَرَبْنَا لَهُ الْأَمْثَلُ ۖ وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيرًا

وَلَقَدْ أَتَوْا عَلَىٰ الْقَرْيَةِ الَّتِي أَمْطَرْنَا مَطَرًا سَوِيًّا ۖ أَفَلَمْ
يَكُونُوا يَرَوْنَهَا بَلْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ نُشُورًا

وَإِذَا رَأَوْكَ إِن يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُؤًا أَهَذَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ
رَسُولًا

إِن كَادَ لَيُضِلَّنَا عَنْ ءَالِهَتِنَا لَوْلَا أَن صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا

أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَٰهَهُ هَوَاهُ ۗ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا

و هیچ مثلی- از خرده‌گیریها و طعن در نبوت و کتاب تو-
برای تو نیارند مگر آنکه تو را [پاسخ] راست و درست و به
نیکوتر بیانی بیاریم.

آنان که برانگیزندشان و بر رویه‌اشان به سوی دوزخ
همی‌کشند اینان را بدترین جای و گم‌ترین راه است.

و هر آینه موسی را کتاب دادیم و برادر او هارون را یار و
مددکارش ساختیم.

و گفتیم: بروید به سوی قومی که آیات ما را دروغ انگاشتند
پس آنان را بسختی هلاک کردیم.

و قوم نوح چون پیامبران را دروغگو شمردند آنان را غرق
گردانیدیم و برای مردم- بازماندگان و آیندگان- عبرتی
کردیم و ستمکاران را عذابی دردناک آماده ساخته‌ایم.

و عاد و ثمود و اصحاب رسّ و بسی نسلها را که میان آنها
بودند [هلاک کردیم].

و هر یک را مثلها [برای پند گرفتن] زدیم و [چون پند
نگرفتند] همه را بسختی نابود کردیم.

و هر آینه [کافران قریش] به شهری- شهر لوط- گذر
کردند که بر آن باران بد- سنگباران- باریده شد. آیا آن را
نمی‌دیدند [تا پند گیرند]؟ بلکه برانگیخته شدن- رستاخیز
و روز حسابرسی- را باور و امید نداشتند.

و چون تو را ببینند جز به مسخره‌ات نگیرند [و گویند: آیا
این است آن که خدای به پیامبری برانگیخته است]!

نزدیک بود که ما را از خدایانمان بگرداند و همراه کند اگر
بر آنها شکیبایی و پایداری نمی‌ورزیدیم. و آنگاه که عذاب را
ببینند خواهند دانست که چه کسی همراه‌تر است.

آیا کسی را که خدای خویش را کام و خواهش خویش گرفت
دیدی؟ پس آیا تو بر او نگهبان خواهی بود؟

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالَّذِينَ نَعِمَ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا

أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا

ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا

لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنْسَابًا كَثِيرًا

وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا

وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ تَذِيرًا

فَلَا تُطِيعُ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا

وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَحْجُورًا

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا ۗ وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ ۗ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَى رَبِّهِ ظَهِيرًا

یا مگر پنداری که بیشترشان [حق را] می‌شنوند یا درمی‌یابند؟! آنها جز مانند چهارپایان نیستند بلکه گمراه‌ترند.

آیا به [منع] پروردگار خویش ننگریستی که چگونه سایه را بکشد و اگر می‌خواست، آن را ایستا می‌گردانید [تا یکسره شب و تاریک بودی] سپس آفتاب را بر آن

باز آن سایه را به آسانی- اندک اندک- به سوی خویش بگرفتیم.

و اوست آن که شب را برای شما پوششی کرد و خواب را آسایشی، و روز را رستخیز قرار داد- تا در پی کار و کوشش روید-.

و اوست آن که بادها را پیشاپیش رحمت خویش- باران- مژدگانها فرستاد و از آسمان آبی پاک و پاک‌کننده فروفرستادیم،

تا با آن سرزمین مرده را زنده کنیم و آن را به آفریده‌های خویش، چهارپایان و آدمیان بسیار، بنوشانیم.

و هر آینه آن

و اگر می‌خواستیم هر آینه در هر آبادی و شهری بیم‌کننده‌ای برمی‌انگیزتیم.

پس کافران را فرمان مبر و بدین [قرآن]- به حکمی که در قرآن است یا به ترک طاعت آنان- با آنان جهاد کن، جهادی بزرگ.

و اوست آن که دو دریا را به هم پیوست، این یکی خوش و گواراست و آن دیگر شور و تلخ و میان آن دو حائلی و بندی بازدارنده پدید کرد- تا در هم نشوند-.

و اوست آن که از آب- آب منی: نطفه-، آدمی را آفرید پس او را نژاد- پیوستگی نسب- و پیوند- پیوستگی ازدواج- کرد و پروردگار تو [بر هر چیز] تواناست.

و به جای خدا چیزها می‌پرستند که نه سودشان دارد و نه زیانشان رساند و کافر بر ضد خدای خویش [با شیطان] همپشت است.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

و ما تو را جز مژده‌دهنده و بیم‌کننده نفرستادیم.

۵۷

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا

بگو: از شما بر این [رسالت] هیچ مزدی نمی‌خواهم مگر این که هر که خواهد راهی به سوی پروردگار خویش فرا گیرد.

۵۸

وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَكَفَىٰ بِهِ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا

و بر آن زنده‌ای توکل کن که هرگز او را مرگ نباشد و او را همراه با سپاس و ستایش به پاکی یاد کن، و او به گناهان بندگان خویش آگاهی بسنده است.

۵۹

الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ فَسَأَلْ بِهِ خَبِيرًا

آن که آسمانها و زمین و آنچه را میان آنهاست در شش روز بیافرید، سپس بر عرش-مقام فرماندهی بر جهان هستی- بر آمد. [اوست] خدای رحمان، پس [در این باره-معنای خلق و استوی یا خدای رحمان و صفات او-] از آن که آگاه است بپرس.

۶۰
سجده
مستحب

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ۝

و چون آنان را گویند که خدای رحمان را سجده کنید، گویند: رحمان چه باشد؟! آیا آن را که تو به ما فرمان می‌دهی سجده کنیم؟! و آنها را رمیدن [از ایمان و راه حق] بیفزاید.

۶۱
۳۱۵۹

تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا

بزرگ و بزرگوار است آن که در آسمان برجها-منازل خورشید، که دوازده برج باشند- نهاد و در آن چراغی-خورشید- و ماهی تابان پدید کرد.

۶۲

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَنْ أَرَادَ أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا

و اوست که شب و روز را پیاپی کرد برای هر که خواهد به یاد آرد و پند گیرد یا خواهد سپاسداری کند.

۶۳

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا

و بندگان رحمان آنانند که بر زمین با فروتنی و نرمی راه می‌روند، و چون نادانان ایشان را [به سخنی ناروا] مخاطب سازند، سخنی مسالمت آمیز- یا سلام- گویند.

۶۴

وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا

و آنان که شب را برای پروردگار خویش در سجده و به نماز ایستاده به روز آرند.

۶۵

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا

و آنان که گویند: پروردگارا، عذاب دوزخ را از ما بگردان، که عذاب آن پیوسته و بر دوام است

۶۶

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا

همانا آن بد آرامگاهی و بد ماندن جایی است.

۶۷

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا

و آنان که چون هزینه کنند نه اسراف کنند و نه تنگ گیرند و میان این دو به راه اعتدال باشند.

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ
الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ
أَثَامًا

۶۹

يُضَعَفُ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدُ فِيهِ مُهَانًا

۷۰

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ
اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

۷۱

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا

۷۲

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا

۷۳

وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا
وَعُمِيَانًا

۷۴

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ
أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا

۷۵

أُولَئِكَ يُجْزَوْنَ الْعُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً
وَسَلَامًا

۷۶

خَلِيدِينَ فِيهَا حَسَنَاتٌ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا

۷۷

قُلْ مَا يَعْبُؤُا بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ لَفَقَدَ كَذَّبْتُمْ
فَسَوْفَ يَكُونُ لِرَأْمَا

و آنان که با خدای یکتا خدای دیگر نخوانند- نپرستند- و
کسی را که خداوند کشتن وی را حرام کرده نکشند مگر
بحق، و زنا نکنند و هر که این کارها کند کیفر بزه خویش
ببیند،

عذاب او به روز رستاخیز دوچندان شود و در آن [عذاب]
به خواری جاویدان باشد،

مگر کسانی که توبه کنند و ایمان آورند و کار نیک و
شایسته کنند، پس اینانند که خداوند بدبهاشان را به
نیکیها بدل گرداند، و خدا آمرزگار و مهربان است.

و هر که توبه کند و کار شایسته کند، همانا او به خدا باز
می‌گردد بازگشتی بسزا.

و آنان که گواهی دروغ- باطل و به ناحق- ندهند- یا در
مجالس باطل حضور نیابند- و چون بر بیهوده و ناپسند
بگذرند با بزرگواری بگذرند.

و آنان که چون به آیات پروردگارشان یادآور و پند داده
شوند بر آنها مانند کران و کوران نیفتند- بلکه آنها را به
گوش هوش بشنوند و به دیده بصیرت ببینند-.

و آنان که گویند: پروردگارا، از همسرانمان و فرزندانمان ما
را روشنی چشمها بخش و ما را پیشوای پرهیزگاران کن.

ایشانند که بدان شکیبایی که کردند غرفه- جایگاه بلند-
بهشت را پاداش یابند، و در آنجا با درود و سلام روبرو
شوند

جاودانه در آنجا باشند، نیکو آرامگاهی و نیکو ماندن جایی
است.

بگو: اگر خواندن- دعا و عبادت- شما نباشد پروردگار من به
شما اعتنا و عنایتی نکند- شما را قدر و ارزشی ننهد- [ولی
کافران] شما [پیامبر و آیات خدا را] تکذیب کردید پس
[کیفرتان] پیوسته و بر دوام خواهد بود.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طسّم

طا، سین، میم.

۲

تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

این آیتهای کتاب روشن و روشنگر است.

۳

لَعَلَّكَ بَخِيعٌ نَفْسِكَ إِلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ

شاید تو خویشتن را از [اندوه] اینکه ایمان نمی‌آورند خواهی کشت.

۴

إِنْ نَشَأْ نُزِّلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ ءَايَةٌ فَظَلَّتْ أَعْنَاقُهُمْ لَهَا

خَاضِعِينَ

اگر بخواهیم، از آسمان آیتی بر آنان فرو فرستیم تا گردنهایشان در برابر آن به فرمانبرداری فرود آید- یا: تا مهترانشان آن را گردن نهند-.

۵

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ مِّنَ الرَّحْمَنِ مُحَدِّثٍ إِلَّا كَانُوا عَنْهُ

مُعْرِضِينَ

هیچ یادکرد و پند تازه‌ای از خدای رحمان بدیشان نرسد مگر آنکه از آن رویگردان شوند.

۶

فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَاتِيهِمْ أَنْبَأُوا مَا كَانُوا بِهِ ۚ يَسْتَهْزِءُونَ

همانا تکذیب کردند پس زودا که خبرهای آنچه مسخره‌اش می‌کردند- از رستاخیز و پاداش و کیفر و بهشت و دوزخ- بدیشان رسد.

۷

أَوْ لَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَمْ أَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ

كَرِيمٍ

آیا به زمین ننگریسته‌اند که بسا از هر گونه گیاه نیکو در آن رویانیده‌ایم.

۸

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ

هر آینه در این نشانه‌ای است ولی بیشترشان مؤمن نیستند.

۹

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

و براستی پروردگار تو هموست توانای بی‌همتا و مهربان.

۱۰
۳۱۷ر

وَإِذْ نَادَى رَبُّكَ مُوسَىٰ أَنْ أَنْتِ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

و [یاد کن] آنگاه که پروردگار تو موسی را بخواند که به سوی آن گروه ستمکار برو،

۱۱

قَوْمَ فِرْعَوْنَ ۗ أَلَا يَتَّقُونَ

گروه فرعون آیا [از کفر و سرکشی] نمی‌پرهیزند؟

۱۲

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ

گفت: پروردگارا، من بیم دارم که دروغگویم خوانند

۱۳

وَيَضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ إِلَىٰ هَرُونَ

و سینه‌ام تنگ است و زبانم روان و گشاده نیست، پس به هارون پیام فرست

۱۴

وَلَهُمْ عَلَىٰ ذَنْبٍ فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ

و آنان را بر من [دعوی] گناهی است، از این رو می‌ترسم مرا بکشند.

۱۵

قَالَ كَلَّا ۖ فَاذْهَبَا بِآيَاتِنَا ۖ إِنَّا مَعَكُمْ مُّسْتَمِعُونَ

گفت: نه چنین است- تو را نمی‌کشند-، پس هر دو با نشانه‌های ما بروید، ما با شما مییم، می‌شنویم.

۱۶

فَأْتِيَا فِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ

نزد فرعون روید و بگویید: ما فرستاده پروردگار جهانیانیم.

۱۷

أَنْ أُرْسِلَ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ

[پیام او این است] که فرزندان اسرائیل را با ما بفرست.

۱۸

قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ

گفت: آیا تو را در کودکی در میان خودمان نپروردیم و چند سال از عمرت را در میان ما نبود؟

۱۹

وَفَعَلْتَ فَعَلْتِكَ الَّتِي فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ

و آن کرده خویش که کردی، کردی و تو از ناسپاسانی.

قَالَ فَعَلْتُهَا إِذَا وَأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ

۲۱

فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا
وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ

۲۲

وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنْ عَبَّدتَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ

۲۳

قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ

۲۴

قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۗ إِنَّ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ

۲۵

قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ ۗ أَلَا تَسْتَمِعُونَ

۲۶

قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ

۲۷

قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ

۲۸

قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۗ إِنَّ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ

۲۹

قَالَ لَئِن أُتِّخِذتَ إِلَهًا غَيْرِي لَأَجْعَلَنَّكَ مِنَ الْمَسْجُونِينَ

۳۰

قَالَ أَوْلَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُّبِينٍ

۳۱

قَالَ فَاتِّبِعْهُ ۗ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

۳۲

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ

۳۳

وَنَزَعَ يَدَهُ ۗ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ

۳۴

۳۱۸

قَالَ لِلْمَلَآئِكَةِ ۗ إِنِّي نَزَّاتُ بِهِ الرُّوحَ الْأَمْرُؤَاتِ ۗ وَإِنِّي لَأَخْبِرُكُم بِمَا تَعْمَلُونَ

۳۵

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِّنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِ ۗ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ

۳۶

قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَبْعَثْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ

۳۷

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَابٍ مِّمِّ

۳۸

فَجُمِعَ السَّحَرَةُ لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ

۳۹

وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ

گفت: آن [کار] را آنگاه کردم که از ناآگاهان بودم– آگاه نبودم که به مشت‌زدن من آن کس کشته می‌شود–.

پس چون از شما ترسیدم گریختم، و پروردگارم مرا حکمی– حکمت: درستی اندیشه و گفتار و کردار یا حکم نبوت– داد و مرا از پیامبران کرد

و آن، [چه] نعمتی است که بر من منت می‌نهی که فرزندان اسرائیل را برده ساخته‌ای؟

فرعون گفت: خدای جهانیان چیست؟

گفت: خداوند آسمانها و زمین و هر چه میان آنهاست، اگر بی‌گمان باور می‌دارید.

[فرعون] به کسانی که گرد او بودند گفت: آیا نمی‌شنوید [چه می‌گویید]؟

[موسی] گفت: پروردگار شما و پروردگار نیاکان شما.

[فرعون] گفت: این پیامبرتان که به سوی شما فرستاده شده دیوانه است.

[موسی] گفت: خداوند خاور و باختر و هر چه میان آنهاست، اگر خرد دارید.

گفت: اگر خدایی جز من بگزینی هر آینه تو را از زندانیان گردانم.

گفت: اگر چه تو را حجتی روشن آورده باشم؟

گفت: آن را بیار، اگر از راستگویانی.

پس عصای خویش بیفکند و هماندم اژدهایی هویدا گشت.

و دست خویش را بیرون آورد و آنگاه برای بینندگان سپید و روشن نمود.

[فرعون] به مهترانی که گرد او بودند گفت: براستی این جادوگری داناست

می‌خواهد شما را به جادوی خود از سرزمیتان بیرون کند. پس چه می‌فرمایید؟

گفتند: او و برادرش را واپس دار– کارشان را به تأخیر انداز– و گردآوران را به شهرها فرست،

تا هر جادوگر دانایی را نزد تو آورند.

پس جادوگران را در وعده‌گاه روزی دانسته فراهم آوردند.

و مردم را گفتند: آیا شما نیز فراهم می‌آیید؟

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحْرَةَ إِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ

باشد که از جادوگران پیروی کنیم، اگر آنان پیروز شوند.

فَلَمَّا جَاءَ السَّحْرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَيِّنَ لَنَا لِأَجْرٍ إِنْ كُنَّا
مُخِّنُ الْغَالِبِينَ

۴۱

چون جادوگران پیامدند به فرعون گفتند: اگر ما پیروز باشیم آیا ما را هیچ مزدی خواهد بود؟

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ

۴۲

گفت: آری، و شما آنگاه از نزدیکان [دربار من] خواهید بود.

قَالَ لَهُم مُوسَى الْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ

۴۳

موسی به آنان گفت: آنچه را خواهید افکند، بیفکنید.

فَالْقُوا حِبَالَهُمْ وَعَصِيَّهُمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ
الْغَالِبُونَ

۴۴

پس ریسمانها و عصاهایشان را بیفکندند و گفتند: به جاه و شکوه فرعون سوگند که هر آینه ما پیروزیم.

فَالْقَى مُوسَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ

۴۵

پس موسی عصای خویش بیفکند، ناگاه هر چه را به دروغ می‌ساختند فرو می‌برد.

فَالْقَى السَّحْرَةَ سَاجِدِينَ

۴۶

پس جادوگران به سجده درافتادند.

قَالُوا ءَأَمَّنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

۴۷

گفتند: به پروردگار جهانیان ایمان آوردیم،

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ

۴۸

پروردگار موسی و هارون.

قَالَ ءَأَمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي
عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَأَقْطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ
وَأَرْجُلَكُمْ مِّنْ خَلْفٍ وَلَأَصْلَبَنَكُمْ أَجْمَعِينَ

۴۹

[فرعون] گفت: آیا پیش از آنکه شما را اجازه دهم او را باور داشتید- به او گرویدید-؟ همانا او بزرگ شماست که شما را جادو آموخته. پس بزودی خواهید دانست، هر آینه دستها و پاهایتان را بر خلاف یکدیگر می‌برم و همه شما را بردار می‌کنم.

قَالُوا لَا ضَيْرَ إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ

۵۰

گفتند: باکی نیست، همانا ما به پروردگارمان باز می‌گردیم

إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطِيئَاتِنَا أَنْ كُنَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ

۵۱

ما امید داریم که پروردگارمان گناهانمان را ببامزد که ما نخستین مؤمنانیم.

وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي إِنَّكُمْ مُّتَّبِعُونَ

۵۲

حزب
۱۴۸

و وحی کردیم که بندگان مرا شبانه ببر زیرا که در پی شما خواهند آمد.

فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ

۵۳

ر ۳۱۹

پس فرعون گردآورانی را به شهرها فرستاد

إِنَّ هَؤُلَاءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ

۵۴

[و گفتند:] همانا اینان- بنی اسرائیل- گروهی اندکند،

وَإِنَّهُمْ لَنَا لَغَائِظُونَ

۵۵

و هر آینه ما را به خشم آورده‌اند،

وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَازِرُونَ

۵۶

و بی‌گمان ما گروهی همپشت و سلاح‌داران آماده پیکاریم.

فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِّنْ جَنَّتِ وَعُيُونٍ

۵۷

پس آنان را از بوستانها و چشمه‌سارها بیرون آوردیم،

وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ

۵۸

و از گنجها و جایگاه نیکو و بزرگوارانه.

كَذَٰلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا بِنِي إِسْرَائِيلَ

۵۹

اینچنین [کردیم]، و آنها را به فرزندان اسرائیل به میراث دادیم.

فَاتَّبَعُوهُمْ مُّشْرِقِينَ

۶۰

پس [سپاه فرعون] آفتابدم از پی ایشان رفتند.

فَلَمَّا تَرَاءَ الْجَمْعَانِ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَىٰ إِنَّا لَمُدْرِكُونَ

۶۲

قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ

۶۳

فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ ۖ فَانْفَلَقَ
فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالظَّوْدِ الْعَظِيمِ

۶۴

وَأَرْزَلْنَا ثَمَّ الْأَخْرِينَ

۶۵

وَأَنْجَيْنَا مُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ وَأَجْمَعِينَ

۶۶

ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْأَٰخِرِينَ

۶۷

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ

۶۸

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

۶۹

وَأْتَلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ

۷۰

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ ۖ مَا تَعْبُدُونَ

۷۱

قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَنْظِلُّ لَهَا عَٰكِفِينَ

۷۲

قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمُ إِذْ تَدْعُونَ

۷۳

أَوْ يَنْفَعُونَكُمُ أَوْ يَضُرُّونَ

۷۴

قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا ءَابَاءَنَا كَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ

۷۵

قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ

۷۶

أَنْتُمْ وءَابَاؤُكُمْ الْأَقْدَمُونَ

۷۷

فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِّي إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ

۷۸

الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ

۷۹

وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ

۸۰

وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ

۸۱

وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ

۸۲

وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ

۸۳

رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّٰلِحِينَ

چون آن دو گروه یکدیگر را دیدند، یاران موسی گفتند: همانا ما گرفتار شدگانیم.

[موسی] گفت: هرگز، که پروردگار من با من است، مرا راه خواهد نمود.

پس به موسی وحی کردیم که عصای خود را بر دریا بزن پس [دریا] بشکافت و هر پاره‌ای چون کوهی بزرگ گشت.

و آن دیگران- فرعونیان- را نزدیک آنجا آوردیم.

و موسی و همه کسانی را که با او بودند رهانیدیم.

سپس آن دیگران را غرق ساختیم.

هر آینه در این نشانه و عبرتی است، و بیشترشان مؤمن نبودند.

و همانا پروردگار تو هموست توانای بی‌همتا و مهربان.

و خبر ابراهیم را بر آنان برخوان،

آنگاه که به پدر خویش- آزر، سرپرست خویش- و قوم خود گفت: چه می‌پرستید؟

گفتند: بتانی را می‌پرستیم و پیوسته سر بر آستانشان داریم.

گفت: آیا هنگامی که آنها را می‌خوانید آواز شما را می‌شنوند؟

یا شما را سود یا زیان می‌رسانند؟

گفتند: بلکه پدرانمان را یافته‌ایم که چنین می‌کردند.

گفت: آیا دیده‌اید- یا دانسته‌اید، یعنی ببینید و بدانید- آنچه می‌پرستیده‌اید،

شما و پدران پیشترتان؟

همانا آنها دشمن من‌اند، مگر پروردگار جهانیان،

آن که مرا آفرید پس همو را هم نماید،

و آن که طعام و آشامیدنیم دهد،

و چون بیمار شوم بهبودم بخشد،

و آن که مرا بمیراند و سپس زنده‌ام کند،

و آن که امید دارم که روز حساب و پاداش لغزشم را بیامرزد.

پروردگارا، مرا حکمی- حکمت: اندیشه و گفتار و کردار درست- ببخش و مرا به نیکان و شایستگان بپیوند.

وَأَجْعَلِ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ

و برای من در پسینیان نام و یاد نیک نه.

۸۵ وَأَجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ

و مرا از میراثبران بهشت پر نعمت گردان

۸۶ وَأَغْفِرْ لِأَبِي إِنَّهُ وَكَانَ مِنَ الضَّالِّينَ

و پدرم را ببامرز، که از گمراهان است.

۸۷ وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ

و در آن روز که [مردمان] برانگیخته می‌شوند مرا رسوا و خوار مساز،

۸۸ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ

روزی که نه مال سود دارد و نه پسران،

۸۹ إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ

مگر آن که با دلی پاک و رسته [از شرک و کفر و گناه] به نزد خدا آید.

۹۰ وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ

و بهشت برای پرهیزگاران نزدیک شود.

۹۱ وَبُرَزَتِ أَلْحِيمُ لِلْغَاوِينَ

و دوزخ برای گمراهان پدیدار و آشکار گردد.

۹۲ وَقِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ

و آنان را گویند: کجا بود آنچه جز خدا می‌پرستیدید،

۹۳ مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُم أَوْ يَنْتَصِرُونَ

آیا شما را یاری می‌کنند یا خود را یاری می‌دهند؟

۹۴ فَكُذِّبُوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ

پس آنها و گمراهان نگونسار در آنجا افکنده شوند.

۹۵ وَجُنُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ

و سپاهیان ابلیس نیز همگان.

۹۶ قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ

و در حالی که در آنجا با یکدیگر ستیزه می‌کنند، گویند:

۹۷ تَاللَّهِ إِنْ كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ

به خدا سوگند که هر آینه ما در گمراهی آشکاری بودیم،

۹۸ إِذْ نُسَوِّيكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

آنگاه که شما را با پروردگار جهانیان برابر می‌داشتیم

۹۹ وَمَا أَضَلَّنَا إِلَّا الْمَجْرُمُونَ

و ما را جز بزهکاران گمراه نساختند.

۱۰۰ فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ

اینک ما را هیچ شفاعت‌کننده و خواهشگری نیست

۱۰۱ وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٍ

و نه دوست دلسوز و مهربانی.

۱۰۲ فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

کاش ما را [به دنیا] بازگشتی می‌بود تا از مؤمنان می‌شدیم.

۱۰۳ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

همانا در این نشانه و عبرتی است و بیشترشان مؤمن نبودند.

۱۰۴ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

و هر آینه پروردگار تو هموست توانای بی‌همتا و مهربان.

۱۰۵ كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ

قوم نوح پیامبران را دروغگو شمردند.

۱۰۶ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ

آنگاه که برادرشان نوح به آنان گفت: آیا [از شرک به خدا] نمی‌پرهیزید؟

۱۰۷ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

من شما را پیامبری امینم.

۱۰۸ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

پس، از خدا پروا کنید و مرا فرمان برید.

۱۰۹ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ

و بر این [پیامبری] از شما مزدی نمی‌خواهم، مزد من جز بر پروردگار جهانیان نیست.

۱۱۰ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

پس، از خدا بترسید و مرا فرمان برید.

۱۱۱ قَالُوا أَنْوْمِنُ لَكَ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَالُونَ

گفتند: آیا به تو ایمان بیاوریم و حال آنکه فرومایگان از تو پیروی کرده‌اند؟

قَالَ وَمَا عَلِمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

گفت: مرا بدانچه آنان می‌کردند چه دانشی است؟

۱۱۳

إِنْ حِسَابُهُمْ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّي لَوْ تَشْعُرُونَ

حسابشان جز بر پروردگار من نیست، اگر می‌فهمید.

۱۱۴

وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ

و من مؤمنان را نخواهم راند.

۱۱۵

إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

من جز بیم‌دهنده‌ای آشکار نیستم.

۱۱۶

قَالُوا لَئِن لَّمْ تَنْتَهَ يَنْوُحْ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ

گفتند: ای نوح، اگر [از این سخنان] بازنایستی، هر آینه سنگسار می‌شوی.

۱۱۷

قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُونِ

گفت: پروردگارا، همانا قوم من مرا تکذیب کردند.

۱۱۸

فَأَفْتَحَ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجَّيْنِي وَمَنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

پس میان من و آنان حکم کن، و مرا و مؤمنانی را که با من‌اند رهایی بخش.

۱۱۹

فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلِّ الْمَشْحُونِ

پس او و کسانی را که با او در کشتی گرانبار بودند رهانیدیم.

۱۲۰

ثُمَّ أَعْرَفْنَا بَعْدَ الْبَاقِينَ

سپس آن ماندگان را غرق کردیم.

۱۲۱

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ

هر آینه در این نشانه و عبرتی است، و بیشترشان مؤمن نبودند.

۱۲۲

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

و همانا پروردگار تو هموست توانای بی‌همتا و مهربان.

۱۲۳
۳۲۲

كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ

قوم عاد فرستادگان را دروغگو شمردند

۱۲۴

إِذْ قَالَ لَهُمُّ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ

آنگاه که برادرشان هود گفت: آیا [از شرک] نمی‌پرهیزید؟

۱۲۵

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

من برای شما پیامبری امینم.

۱۲۶

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

پس، از خدا پروا کنید و مرا فرمان برید.

۱۲۷

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ

و بر این [پیامبری] از شما مزدی نمی‌خواهم، مزد من جز بر پروردگار جهانیان نیست.

۱۲۸

أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ ءَايَةَ تَعْبَثُونَ

آیا به هر جای بلندی نشانه‌ای— بنایی بلند— به بازی و بیهودگی بنا می‌کنید؟

۱۲۹

وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ

و کوشکهای بلند و استوار می‌سازید گویی جاویدان می‌مانید.

۱۳۰

وَإِذَا بَطِشْتُمْ بَطِشْتُمْ جَبَّارِينَ

و چون به خشم دست می‌کشاید مانند گردنکشان [بیرحمانه] دست می‌کشاید.

۱۳۱

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

پس، از خدا پروا کنید و مرا فرمان برید.

۱۳۲

وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ

و از آن [خدای] پروا کنید که شما را بدانچه می‌دانید کمک و یاری داد

۱۳۳

أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَمٍ وَبَنِينَ

شما را به چهارپایان و پسران مدد کرد

۱۳۴

وَجَنَّتِ وَعُيُونٍ

و به بوستانها و چشمه‌سارها.

۱۳۵

إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

من بر شما از عذاب روزی بزرگ بیمناکم.

۱۳۶

قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَضْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ

گفتند: برای ما یکسان است چه پند دهی و چه از پنددهندگان نباشی.

إِنَّ هَذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ

این جز فرابافته و دروغ پیشینیان نیست.

۱۳۸ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ

و ما هرگز عذاب نخواهیم شد.

۱۳۹ فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً^ط وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

پس او را دروغگو انگاشتند، و آنها را نابود کردیم. همانا در این نشانه و عبرتی است و بیشترشان مؤمن نبودند.

۱۴۰ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

و هر آینه پروردگار تو هموست توانای بی‌همتا و مهربان.

۱۴۱ كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ

قوم ثمود نیز فرستادگان را تکذیب کردند.

۱۴۲ إِذْ قَالَ لَهُمُ أَحُوهُمْ صَلِحْ أَلَا تَتَّقُونَ

آنگاه که برادرشان صالح به آنان گفت: آیا [از شرک به خدا] نمی‌پرهیزید؟

۱۴۳ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

من برای شما پیامبری امینم.

۱۴۴ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

پس، از خدا پروا کنید و مرا فرمان برید.

۱۴۵ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ^ط إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ

و بر این [پیامبری] از شما مزدی نمی‌خواهم. مزد من جز بر پروردگار جهانیان نیست.

۱۴۶ أَتُتْرَكُونَ فِي مَا هَلَهْنَا ءَامِنِينَ

آیا شما را در آنچه اینجاست- نعمتها- ایمن خواهند گذاشت؟

۱۴۷ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

در باغها و چشمه‌سارها؟

۱۴۸ وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلَعَتْ هَٰضِيمٌ

و کشتزارها و خرمابنها که شکوفه‌اش- یعنی میوه‌اش- نازک و لطیف است.

۱۴۹ وَتَنَحُّوتُ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا فَرِهِينَ

و از کوهها استادانه- یا شادمانه- خانه‌ها می‌تراشید.

۱۵۰ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

پس، از خدا پروا کنید و مرا فرمان برید

۱۵۱ وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ

و فرمان گزافکاران را گردن منهدید،

۱۵۲ الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ

آنان که در زمین تباهکاری می‌کنند و کار نیک و شایسته نمی‌کنند.

۱۵۳ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمَسْحَرِينَ

گفتند: جز این نیست که تو از جادوزدگانی

۱۵۴ مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا فَأْتِ بَآيَةٍ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّٰدِقِينَ

تو جز آدمیی همچون ما نیستی، پس اگر از راستگویانی نشانه‌ای بیار.

۱۵۵ قَالَ هَذِهِ نَاقَةٌ لَهَا شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ

گفت: این ماده‌شتری است، آن را آبشخوری است و شما را نیز آبشخور روزی دانسته- دیگر-

۱۵۶ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ عَظِيمٍ

و هیچ گزندی بدان مرسانید که شما را عذاب روزی بزرگ فراگیرد.

۱۵۷ فَعَقَرُوهَا فَاصْبَحُوا نَدِيمِينَ

پس آن را پی کردند- کشتند- آنگاه پشیمان گشتند.

۱۵۸ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً^ط وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

پس عذاب آنان را فرو گرفت. همانا در این نشانه و عبرتی است و بیشترشان مؤمن نبودند.

۱۵۹ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

و هر آینه پروردگار تو هموست توانای بی‌همتا و مهربان.

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ

قوم لوط نیز فرستادگان را تکذیب کردند.

۱۶۱ إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ

آنگاه که برادرشان لوط به آنها گفت: آیا [از زشتکاری] نمی‌پرهیزید؟

۱۶۲ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

من برای شما پیامبری امینم

۱۶۳ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

پس، از خدا پروا کنید و مرا فرمان برید

۱۶۴ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ

و بر این [پیامبری] از شما مزدی نمی‌خواهم مزد من جز بر پروردگار جهانیان نیست

۱۶۵ أَتَأْتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ

چرا از مردم جهان با نران می‌آمیزید؟!

۱۶۶ وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ

و آنچه را پروردگارتان از همسرانتان برای شما آفریده است وا می‌گذارید، بلکه شما گروهی تجاوزکارید.

۱۶۷ قَالُوا لَئِن لَّمْ تَنْتَهَ يَلُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ

گفتند: ای لوط، اگر [از این سخنان] بازنایستی هر آینه از بیرون‌راندگان باشی.

۱۶۸ قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ

گفت: من کردار شما را دشمنم

۱۶۹ رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ

پروردگارا، مرا و خاندان مرا از آنچه می‌کنند رهایی بخش.

۱۷۰ فَنجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ وَأَجْمَعِينَ

پس او و همه خاندان او را رهانیدیم،

۱۷۱ إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَيْرِينَ

مگر پیرزنی— زن لوط— را که در بازماندگان بود.

۱۷۲ ثُمَّ دَمَرْنَا الْأَخْرِينَ

سپس دیگران— بازماندگان— را هلاک کردیم

۱۷۳ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنذَرِينَ

و بر آنها سنگبارانی باریدیم، پس بد بود باران آن بیم‌کردگان.

۱۷۴ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ

همانا در این نشانه و عبرتی است و بیشترشان مؤمن نبودند.

۱۷۵ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

و هر آینه پروردگار تو هموست توانای بی‌همتا و مهربان.

۱۷۶ كَذَّبَ أَصْحَابُ لَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ

مردم ایکه نیز فرستادگان را تکذیب کردند.

۱۷۷ إِذْ قَالَ لَهُمُ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ

آنگاه که شعیب به آنان گفت: آیا [از شرک به خدا و نافرمانی او] نمی‌پرهیزید؟

۱۷۸ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

من برای شما پیامبری امینم

۱۷۹ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

پس، از خدا پروا کنید و مرا فرمان برید.

۱۸۰ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ

و بر این [پیامبری] از شما مزدی نمی‌خواهم مزد من جز بر پروردگار جهانیان نیست.

۱۸۱ أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ

پیمان‌ها را تمام دهید و از کم‌دهندگان مباشید

۱۸۲ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ

و با ترازوی راست بسنجید

۱۸۳ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْنُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

و کالاهای مردم را مکاهید و در زمین به تباہکاری مکوشید.

وَأَتَقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْحِيلَةَ الْأُولِينَ

و از آن [خدای] که شما و آفریدگان پیشین را بیافرید پروا کنید.

۱۸۵ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ

گفتند: جز این نیست که تو از جادوزدگانی.

۱۸۶ وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِن نَّظُنُّكَ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ

و تو جز آدمیی همانند ما نیستی، و هر آینه تو را از دروغگویان می‌پنداریم.

۱۸۷ فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِن كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

اگر از راستگویانی پس پاره‌ای از آسمان را بر ما فرو افکن.

۱۸۸ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّي آيَةً مِّنَ السَّمَاءِ كَمَا جَاءَكَ بِالْحَقِّ وَأَجْعَلْ لِّي آيَةً مِّنَ السَّمَاءِ كَمَا جَاءَكَ بِالْحَقِّ وَأَجْعَلْ لِّي آيَةً مِّنَ السَّمَاءِ كَمَا جَاءَكَ بِالْحَقِّ

گفت: پروردگار من بدانچه می‌کنید دانانتر است.

۱۸۹ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُم عَذَابُ يَوْمِ الظُّلَّةِ إِنَّهُوَ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

پس تکذیبش کردند، آنگاه عذاب روز سایه- ابر سیاهی که از آن آتش می‌بارید- آنان را فرو گرفت برآستی که آن، عذاب روزی بزرگ بود.

۱۹۰ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّمَن كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ

همانا در این نشانه و عبرتی است و بیشترشان مؤمن نبودند.

۱۹۱ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

و هر آینه پروردگار تو هموست توانای بی‌همتا و مهربان.

۱۹۲ وَإِنَّهُ لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ

و همانا این [قرآن] فرو فرستاده پروردگار جهانیان است،

۱۹۳ نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ

که روح امین- جبرئیل- آن را فرود آورده است،

۱۹۴ عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ

بر قلب تو تا از بیم‌دهندگان باشی،

۱۹۵ بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُّبِينٍ

به زبان تازی روشن.

۱۹۶ وَإِنَّهُ لَفِي زُبُرِ الْأُولِينَ

و همانا [یاد و مزده و گواهی] آن در نوشته‌های پیشینیان هست.

۱۹۷ أَوَلَمْ يَكُن لَّهُمْ آيَةٌ أَن يَعْلَمَهُو عُلَمَتُوا بَنِي إِسْرَائِيلَ

آیا این برای آنان نشانه‌ای نبود که دانایان بنی اسرائیل آن را می‌دانند؟

۱۹۸ وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ

و اگر آن

۱۹۹ فَقَرَأَهُو عَلَيْهِم مَّا كَانُوا بِهِء مُؤْمِنِينَ

و وی آن را بر ایشان می‌خواند، بدان ایمان نمی‌آوردند.

۲۰۰ كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ

اینچنین آن را در دلهای آن بزهکاران راه دادیم

۲۰۱ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِء حَتَّىٰ يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

به آن ایمان نمی‌آورند تا آنگاه که عذاب دردناک را ببینند،

۲۰۲ فَيَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

که ناگهان و در حالی که آگاه نباشند بدیشان رسد.

۲۰۳ فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنظَرُونَ

پس گویند: آیا مهلتی به ما خواهند داد؟

۲۰۴ أَفِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ

آیا به عذاب ما می‌شتابند؟

۲۰۵ أَفَرَأَيْتَ إِن مَّتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ

آیا دیدی- دانستی- که اگر آنان را سالها برخوردار می‌دهیم،

۲۰۶ ثُمَّ جَاءَهُم مَّا كَانُوا يُوعَدُونَ

سپس آنچه وعده داده می‌شدند بدیشان آید،

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يُمَتَّعُونَ

آنچه برخورداری یافته بودند سودی برایشان [در دفع عذاب] نخواهد داشت.

و [مردم] هیچ شهری را ناپود نکردیم مگر آنکه آن را بیم‌دهندگانی بود،

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا لَهَا مُنْذِرُونَ

تا یادآوری و پندی باشد، و ما ستمکار نبودیم.

ذِكْرِي وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ

و این قرآن را دیوان فرود نیاوردند

وَمَا تَنْزَلَتْ بِهِ الشَّيْطَانُ

نه آنان را سزد و نه توانند

وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ

همانا آنان از شنیدن [وحی و گفتار فرشتگان] دور داشته و برکنارشدگانند.

إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعْزُولُونَ

پس با خدای یکتا خدایی دیگر مخوان که آنگاه از عذاب‌شوندگان باشی.

فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَتَكُونَ مِنَ الْمُعَذَّبِينَ

و خویشاوندان نزدیک خود را بیم کن.

وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ

و بال [مهر و نرمی] خویش را برای کسانی از مؤمنان که تو را پیروی کردند فرود آر.

وَأَخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

پس اگر تو را نافرمانی کنند، بگو: من از آنچه می‌کنید بیزارم.

فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ

و بر آن توانای بی‌همتا و مهربان توکل کن،

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ

آن که تو را آنگاه که [تنها به نماز شب] بر می‌خیزی می‌بیند،

الَّذِي يَرِنُكَ حِينَ تَقُومُ

و هم گشتن تو را در میان سجده‌کنان— نماز گزاران—،

وَتَقَلَّبَكَ فِي السَّجِدِينَ

که اوست شنوا و دانا.

إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

آیا شما را آگاه کنم که دیوان بر چه کسی فرود می‌آیند؟

هَلْ أَنْبِئُكُمْ عَلَىٰ مَنْ تَنْزَلُ الشَّيْطَانُ

بر هر دروغزن بزهکاری فرود می‌آیند،

تَنْزَلُ عَلَىٰ كُلِّ آفَاكٍ أَثِيمٍ

[دیوان] شنیدنیها [ی دروغ] را القا می‌کنند و بیشترشان دروغگویند.

يُلْقُونَ السَّمْعَ وَأَكْثُرُهُمْ كَاذِبُونَ

و [پیامبر شاعر نیست، زیرا که] شاعران را گمراهان پیروی می‌کنند.

وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ

مگر ندیده‌ای که آنان

أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ

و می‌گویند آنچه نمی‌کنند

وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ

مگر آنان که ایمان آورده و کارهای نیک و شایسته کرده و خدای را بسیار یاد کردند و پس از آنکه ستم دیدند کین‌ستانند و آنان که ستم کردند، زودا که بدانند به کدام بازگشتگاه بازخواهند گشت.

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا
وَأَنْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا^ظ وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ
مَنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طسّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْقُرْءَانِ وَكِتَابٍ مُّبِينٍ

طا، سین، این آیات قرآن و کتاب روشن و روشنگر است.

هُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ

رهنمونی و مژده است برای مؤمنان،

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ
يُوقِنُونَآنان که نماز برپا می‌دارند و زکات می‌دهند و جهان پسین را
بی‌گمان باور دارند.إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيْنًا لَهُمْ أَعْمَلَهُمْ فَهُمْ
يَعْمَهُونَهمانا کسانی که به جهان پسین ایمان ندارند کارهای [باطل]
آنان را برایشان بیاراستیم پس سرگشته و کوردل اند.أُولَئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ
الْأَخْسَرُونَآنانند که عذاب بد و سختی دارند و آنها در آن جهان
زیانکارترند.

وَإِنَّكَ لَتَلْقَى الْقُرْءَانَ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ

و هر آینه تو را این قرآن از نزد استوارکاری دانا دهند-
یعنی آن را فرا می‌گیری-.إِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِأَهْلِهِ ۖ إِنِّي ءَأَنْتُمْ نَارًا سَأَتِيكُمْ مِنْهَا
بِخَبْرٍ أَوْ ءَأَتِيكُمْ بِسَهَابٍ قَبَسٍ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ[یاد کن] آنگاه که موسی به همسر خود گفت: من آتشی
دیدم بزودی شما را از آن خبری بیارم یا پاره‌ای آتش
افروخته نزد شما آورم باشد که گرم شوید.فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَنْ بُورِكَ مَنْ فِي النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا
وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَپس چون به نزد آن آمد آوازش دادند که با برکت است آن
که در آتش است و آن که پیرامون آن است، و پاک و منزّه
است خدای، پروردگار جهانیان.

يَمُوسَىٰ إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

ای موسی، همانا منم خدای توانمند بی‌همتا و با حکمت

وَأَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَءَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ
يُعَقِّبْ يَمُوسَىٰ لَا تَخَفْ إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَى الْمُرْسَلُونَو عصایت را بیفکن، پس چون آن را دید که می‌جنبد گویی
ماری سبکخیز است، [از بیم] پشت کرده گریخت و واپس
ننگریست. [ندا آمد:] ای موسی، مترس که به نزد من
فرستادگان ترسند

إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًا بَعْدَ سُوءٍ فَإِنِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ

مگر آن که ستم کند و سپس نیکی را پس از بدی جایگزین
گرداند، که منم آمرزگار و مهربان.وَأَدْخُلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجَ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ ۗ فِي
تِسْعِ ءَايَاتٍ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَسِقِينَو دستت را در گریبانَت بر تا روشن نه از آسیب [پیسی]
بیرون آید [و این] در میان نه نشانه است به سوی فرعون
و گروهش، زیرا که آنان گروهی بدکار نافرمانند.

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ ءَايَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ

پس چون نشانه‌های ما روشن و هویدا بدیشان آمد، گفتند:
این جادویی است آشکار.

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانظُرْ
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
فَضَّلَنَا عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ

وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُودَ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عُلِّمْنَا مَنطِقَ
الطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ

وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ
يُوزَعُونَ

حَتَّىٰ إِذَا أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ التَّمَلِّ قَالَتْ نَمَلَةٌ يَأْتِيهَا التَّمَلُّ
أَدْخُلُوا مَسَكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ

فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِّن قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ
نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَتِي وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا
تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ

وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى الْهُدْهَدَ أَمْ كَانَ مِنَ
الْغَائِبِينَ

لَأُعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَذْبَحَنَّهُ أَوْ لِيَأْتِنِي بِسُلْطَنٍ
مُّبِينٍ

فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِءَ وَجِئْتُكَ
مِن سَبَأٍ بِنَبَأٍ يَقِينٍ

و آنها را از روی ستم و سرکشی انکار کردند در حالی که
دلهاشان بدانها یقین داشت پس بنگر که سرانجام
تباهکاران چگونه بود.

و هر آینه داوود و سلیمان را دانشی بدادیم و گفتند:
سیاس و ستایش خدای را که ما را بر بسیاری از بندگان
مؤمن خود برتری داد.

و سلیمان از داوود میراث برد، و گفت: ای مردم، ما را سخن
مرغان آموختند و ما را از هر چیزی [بهره‌ای] دادند. همانا
این است فزون‌بخشی و برتری آشکار.

و سلیمان را سپاهیان‌ش از پریان و آدمیان و مرغان گرد
آمدند، پس آنها [از پراکندگی و بی‌نظمی] باز داشته
می‌شدند.

تا آنگاه که بر- از بالای- وادی مورچگان فرا آمدند،
مورچه‌ای گفت: ای مورچگان به خانه‌های خود در روید مبادا
سلیمان و سپاهیان‌ش پایمالتان کنند در حالی که آگاه
نباشند.

پس [سلیمان] از گفتار آن مورچه به لبخندی خندان شد، و
گفت: پروردگارا، مرا الهام کن- توفیق ده- که نعمتت را که
بر من و بر پدر و مادرم ارزانی داشته‌ای سیاس دارم و
کاری نیک و شایسته کنم که آن را می‌پسندی و مرا به
بخشایش خود در میان بندگان نیک و شایسته‌ات در آر.

و مرغان را جویا شده گفت: مرا چیست که هدهد را
نمی‌بینم یا مگر از غایبان است؟

هر آینه او را شکنجه‌ای سخت کنم یا سرش را ببرم یا مرا
حجتی- عذری- روشن و آشکار بیارد.

پس درنگش- درنگ سلیمان یا هدهد- دیری نپایید [که]
هدهد آمد] و گفت: چیزی دریافته‌ام که تو دریافته‌ای، و
از سبأ- شهری در یمن- برایت خبری درست آورده‌ام.

إِنِّي وَجَدْتُ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ

وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ

۲۴

۲۵

أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبَاءَ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ

۲۶

سجده

مستحب

۲۷

حزب

۱۵۲

قَالَ سَنَنْظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ

۲۸

۲۹

أَذْهَبَ بِكِتَابِي هَذَا فَأَلْقَاهُ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّى عَنْهُمْ فَانظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ

۳۰

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا إِنِّي أَتِيَةٌ إِلَىٰ كِتَابِ كَرِيمٍ

۳۱

۳۲

إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۳۳

۳۴

أَلَّا تَعْلَمُوا عَلَيَّ وَأْتُونِي مُسْلِمِينَ

۳۵

۳۶

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا أَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّىٰ تَشْهَدُونِ

۳۷

۳۸

قَالُوا نَحْنُ أَوْلُوا قُوَّةٍ وَأُولُوا بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ

۳۹

۴۰

قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعْرََّةَ أَهْلِهَا أَذِلَّةً ۚ وَكَذٰلِكَ يَفْعَلُونَ

۴۱

۴۲

وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ

۴۳

۴۴

۴۵

۴۶

۴۷

۴۸

۴۹

۵۰

۵۱

۵۲

۵۳

۵۴

۵۵

۵۶

۵۷

۵۸

۵۹

۶۰

۶۱

۶۲

۶۳

۶۴

۶۵

۶۶

۶۷

۶۸

۶۹

۷۰

۷۱

۷۲

۷۳

۷۴

۷۵

۷۶

۷۷

۷۸

۷۹

۸۰

۸۱

۸۲

۸۳

۸۴

۸۵

۸۶

۸۷

۸۸

۸۹

۹۰

۹۱

۹۲

۹۳

۹۴

۹۵

۹۶

۹۷

۹۸

۹۹

۱۰۰

۱۰۱

۱۰۲

۱۰۳

۱۰۴

۱۰۵

۱۰۶

۱۰۷

۱۰۸

۱۰۹

۱۱۰

۱۱۱

۱۱۲

۱۱۳

۱۱۴

۱۱۵

۱۱۶

۱۱۷

۱۱۸

۱۱۹

۱۲۰

۱۲۱

۱۲۲

۱۲۳

۱۲۴

۱۲۵

۱۲۶

۱۲۷

۱۲۸

۱۲۹

۱۳۰

۱۳۱

۱۳۲

۱۳۳

۱۳۴

۱۳۵

۱۳۶

۱۳۷

۱۳۸

۱۳۹

۱۴۰

۱۴۱

۱۴۲

۱۴۳

۱۴۴

۱۴۵

۱۴۶

۱۴۷

۱۴۸

۱۴۹

۱۵۰

۱۵۱

۱۵۲

۱۵۳

۱۵۴

۱۵۵

۱۵۶

۱۵۷

۱۵۸

۱۵۹

۱۶۰

۱۶۱

۱۶۲

۱۶۳

۱۶۴

۱۶۵

۱۶۶

۱۶۷

۱۶۸

۱۶۹

۱۷۰

۱۷۱

۱۷۲

۱۷۳

۱۷۴

۱۷۵

۱۷۶

۱۷۷

۱۷۸

۱۷۹

۱۸۰

۱۸۱

۱۸۲

۱۸۳

۱۸۴

۱۸۵

۱۸۶

۱۸۷

۱۸۸

۱۸۹

۱۹۰

۱۹۱

۱۹۲

۱۹۳

۱۹۴

۱۹۵

۱۹۶

۱۹۷

۱۹۸

۱۹۹

۲۰۰

۲۰۱

۲۰۲

۲۰۳

۲۰۴

۲۰۵

۲۰۶

۲۰۷

۲۰۸

۲۰۹

۲۱۰

۲۱۱

۲۱۲

۲۱۳

۲۱۴

۲۱۵

۲۱۶

۲۱۷

۲۱۸

۲۱۹

۲۲۰

۲۲۱

۲۲۲

۲۲۳

۲۲۴

۲۲۵

۲۲۶

۲۲۷

۲۲۸

۲۲۹

۲۳۰

۲۳۱

۲۳۲

۲۳۳

۲۳۴

۲۳۵

۲۳۶

۲۳۷

۲۳۸

۲۳۹

۲۴۰

۲۴۱

۲۴۲

۲۴۳

۲۴۴

۲۴۵

۲۴۶

۲۴۷

۲۴۸

۲۴۹

۲۵۰

۲۵۱

۲۵۲

۲۵۳

۲۵۴

۲۵۵

۲۵۶

۲۵۷

۲۵۸

۲۵۹

۲۶۰

۲۶۱

۲۶۲

۲۶۳

۲۶۴

۲۶۵

۲۶۶

۲۶۷

۲۶۸

۲۶۹

۲۷۰

۲۷۱

۲۷۲

۲۷۳

۲۷۴

۲۷۵

۲۷۶

۲۷۷

۲۷۸

۲۷۹

۲۸۰

۲۸۱

۲۸۲

۲۸۳

۲۸۴

۲۸۵

۲۸۶

۲۸۷

۲۸۸

۲۸۹

۲۹۰

۲۹۱

۲۹۲

۲۹۳

۲۹۴

۲۹۵

۲۹۶

۲۹۷

۲۹۸

۲۹۹

۳۰۰

۳۰۱

۳۰۲

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَنَ قَالَ ائْتِدُونَنِي بِمَالٍ فَمَا آتَيْنِيَ اللَّهُ خَيْرٌ مِّمَّا آتَاكُم بَلْ أَنْتُمْ بِهَدْيَتِكُمْ تَفْرَحُونَ

أَرْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ بِجُنُودٍ لَا قِبَلَ لَهُمْ بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِنْهَا أَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ

قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَيُّكُمْ يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ

قَالَ عِفْرِيتٌ مِّنَ الْجِنِّ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِن مَّقَامِكَ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ

قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رَآهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ هَذَا مِن فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي أَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَمَن شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ

قَالَ نَكِّرُوا لَهَا عَرْشَهَا نَنظُرْ أَتَهْتَدِي أَمْ تَكُونُ مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ

فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرْشُكِ قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِن قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ

وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِن دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ مِن قَوْمٍ كَافِرِينَ

قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَن سَاقِيهَا قَالَ إِنَّهُ صَرْحٌ مُّمَرَّدٌ مِّن قَوَارِيرَ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

پس چون [فرستاده] نزد سلیمان آمد، [سلیمان] گفت: آیا مرا به مال یاری می‌کنید؟! آنچه خدای مرا داده بهتر است از آنچه شما را داده است، بلکه شما به پیشکش خود شادمانید.

سوی آنان باز گرد که هر آینه با سپاهی بدیشان در آییم که آنان را در برابر آن تاب و توان نباشد و همانا از آنجا به خواری و سرافکنندگی بیرونشان رانیم.

[سپس] گفت: ای مهتران، کدامتان تخت او را پیش از آنکه گردن نهاده نزد من آیند برایم می‌آورد؟

دیوی از پریان گفت: من آن را پیش از آنکه از جای خویش برخیزی نزد تو آورم و من بر این کار نیرومند و امینم.

آن که دانشی از کتاب- کتابی آسمانی یا لوح محفوظ- نزدش بود گفت: من آن را پیش از آنکه چشم بر هم زنی- یا چون در چیزی نگری تا چشم از آن برداری- برایت می‌آورم. پس چون آن را نزد خود قرار یافته دید، گفت: این از فزون‌بخشی پروردگارم است تا بیازمایدم که سپاس می‌دارم یا ناسپاسی می‌کنم، و هر که سپاس گزارد جز این نیست که به سود خویش سپاس می‌گزارد، و هر که ناسپاسی کند همانا پروردگار من بی‌نیاز است و بزرگوار.

گفت: تخت او را برایش ناشناخته سازید تا بنگریم آیا [به بازشناختن آن] راه می‌برد یا از آنهاست که راه نمی‌برند.

پس چون پیامد به او گفته شد: آیا تخت تو چنین است؟ گفت: گویی این همان است. و ما را پیش از این دانش داده‌اند- بر قدرت و حقانیت سلیمان- و ما گردن‌نهاده بوده‌ایم.

و آنچه جز خدا می‌پرستید او را [از پرستش خدا] بازداشته بود، زیرا که از گروه کافران بود.

به او گفته شد: به صحن کاخ درآی چون آن را بدید پنداشت که آبگیری ژرف است. و جامه از دو ساق خویش بالا کشید. [سلیمان] گفت: این صحنی است صاف و هموار، [ساخته] از آبگینه- آب نیست-. گفت: پروردگارا، من به خود ستم کردم و [اینک] با سلیمان خدای، پروردگار جهانیان، را گردن نهادم.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ

قَالَ يَاقَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

قَالُوا أَطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَنْ مَعَكَ قَالَ طَيْرُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ

وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ

قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ

وَمَكْرُوا مَكْرًا وَمَكْرْنَا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

فَأَنْظِرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ أَنَا دَمَرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ

فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةٌ بِمَا ظَلَمُوا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

وَأَنْجَيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ

وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَلْحِشَةَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ

أَيِّنَّكُمْ لَأَتَاتُوكَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ

و هر آینه به سوی قوم ثمود برادرشان صالح را فرستادیم که خدای یکتا را بپرستید آنگاه دو گروه شدند که با یکدیگر ستیزه می‌کردند.

[صالح] گفت: ای قوم من، چرا پیش از نیکی- توبه- بدی- عذاب- را به شتاب می‌خواهید؟ چرا از خدا آمرزش نمی‌خواهید تا شاید درخور رحمت شوید؟

گفتند: ما تو و آنها را که با تواند به شگون بد گرفته‌ایم. گفت: شگون بدتان نزد خداوند است بلکه شما گروهی گرفتار آزمونید- شما را می‌آزمیند-.

و در آن شهر نه مرد- یا نه گروه- بودند که در زمین تباهی می‌کردند و شایسته‌کار و درست‌کردار نبودند.

گفتند: به خدا سوگند خورید- یا: در حالی که به خدا سوگند خوردند گفتند- که بر او و خاندانش شیخون بریم، سپس به خونخواه او گوییم: ما هلاک شدن [او و] خاندان او را ندیده‌ایم- یا حاضر نبوده‌ایم- و همانا ما راستگوییم.

و نیرنگی ساختند، و ما نیز نیرنگی ساختیم ولی [نیرنگ ما را] در نمی‌یافتند.

پس بنگر که سرانجام نیرنگشان چسان بود، آنها و قومشان همه را هلاک کردیم

اینک خانه‌هایشان به ستمی که کردند ویران و تهی مانده است. هر آینه در آن برای گروهی که بدانند نشانه و عبرتی است.

و آنان را که ایمان آوردند و پرهیزگاری می‌کردند رهانیدیم.

و لوط را [یاد کن] آنگاه که به قوم خود گفت: آیا پیرامون زشتکاری می‌گردید و حال آنکه می‌بینید- زشتی آن را درمی‌یابید، یا در دید یکدیگر این زشتکاری می‌کنید-!؟

آیا شما به کامرانی به جای زنان به مردان می‌گرایید؟! بلکه شما گروهی نادانید.

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِّن قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ

۵۷

فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أُمَّرَأَتَهُ قَدَّرْنَا لَهَا مِنَ الْغَابِرِينَ

۵۸

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنذَرِينَ

۵۹

۳۳۱ ر

قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ ۗ ءَآلَهُ خَيْرٌ
أَمَّا يُشْرِكُونَ

۶۰

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ
مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَّا كَانَ لَكُمْ أَنْ
تُنْبِتُوا شَجَرَهَا ۗ ءَآلَهُ مَعَ اللَّهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ

۶۱

أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا
رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ ءَآلَهُ مَعَ اللَّهِ بَلْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

۶۲

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ
وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ ۗ ءَآلَهُ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَّا
تَذَكَّرُونَ

۶۳

أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيْحَ
بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ۗ ءَآلَهُ مَعَ اللَّهِ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا
يُشْرِكُونَ

پس پاسخ قومش جز این نبود که گفتند: خاندان لوط را از شهر خود بیرون کنید، که آنان مردمی‌اند که پاکی می‌ورزند.

پس او و خاندانش را رهانیدیم جز زنش که مقدر کردیم از بازماندگان [و هلاک شدگان] باشد.

و بر آنها بارانی [از سنگ] باریدیم پس بد است باران بیم‌شدگان.

بگو: سپاس و ستایش خدای راست و سلام بر بندگان او آنان که برگزیدشان آیا خدا بهتر است یا آنچه انباز [خدا] می‌گیرند؟

یا آن که آسمانها و زمین را آفرید و برایتان از آسمان آبی فرو آورد که بدان بوستانهای زیبا و خرم رویانیدیم که شما را نرسد درختش را برویانید [بهتر است یا آنچه انباز می‌گیرند]؟ آیا با خدای یکتا خدایی هست؟ بلکه آنان مردمی کجروند.

یا آن که زمین را آرامگاه- یا: آرام- قرار داد و در میان آنها جویها روان کرد و برای آن لنگرها- کوهها- ساخت و میان دو دریا بندی نهاد- تا به یکدیگر نیامیزند- [بهتر است یا آنچه انباز می‌گیرند]؟ آیا با خدای یکتا خدایی هست؟ بلکه بیشترشان نمی‌دانند.

یا آن که درمانده را چون او را بخواند پاسخ دهد و گزند و آسیب را از او بردارد و شما را نمایندگان خود- یا جانشین پیشینان- در زمین سازد [بهتر است یا آنچه انباز می‌گیرند]؟ آیا با خدای یکتا خدایی هست؟ اندکی یاد می‌کنند و پند می‌پذیرند.

یا آن که شما را در تاریکیهای خشکی و دریا راه می‌نماید، و آن که بادها را پیشاپیش رحمت خود- یعنی باران- مژدگان فرستد [بهتر است یا آنچه انباز می‌گیرند]؟ آیا با خدای یکتا خدایی هست؟ برتر است خدای از آنچه انباز می‌گیرند.

أَمَّنْ يَبْدُوْا أَلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهُۥ وَمَنْ يَّرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَآءِ
وَالْأَرْضِ أَءِلَٰهُ مَعَ ٱللَّهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ
صَادِقِينَ

۶۵

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ٱلْغَيْبَ إِلَّا ٱللَّهُ وَمَا
يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ

۶۶

بَلِ ٱدَّارَكَ عِلْمُهُمْ فِي ٱلْآخِرَةِ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِّنْهَا بَلْ هُمْ
مِنْهَا عَمُونَ

۶۷
۳۳۲

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ أَعِزَّا كُنَّا ثَرْبًاۙ وَعَآبَآؤُنَاۙ ٱبْنَاۙ لَمُخْرَجُونَ

۶۸

لَقَدْ وُعِدْنَا هَٰذَا نَحْنُ وَعَآبَآؤُنَاۙ مِنْ قَبْلُۙ إِن هَٰذَا إِلَّا أَسْطِیْرُ
ٱلْأَوَّلِينَ

۶۹

قُلْ سِيرُوا۟ فِي ٱلْأَرْضِ فَٱنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ ٱلْمُجْرِمِينَ

۷۰

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ

۷۱

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُۙ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۷۲

قُلْ عَسَىٰٓ أَن يَكُونَ رَدْفٌ لَّكُمْ بَعْضُ ٱلَّذِي
تَسْتَعْجِلُونَ

۷۳

وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا
يَشْكُرُونَ

۷۴

وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ

۷۵

وَمَا مِنْ غَآيِبَةٍ فِي السَّمَآءِ وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ

۷۶

إِنَّ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانَ يَقُصُّ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِیْلَ أَكْثَرَ ٱلَّذِي هُمْ
فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

یا آن که آفرینش را آغاز می‌کند سپس آن را باز می‌گرداند،
و آن که شما را از آسمان و زمین روزی می‌دهد [بهنتر است
یا آنچه انباز می‌گیرند]؟ آیا با خدای یکتا خدایی هست؟ بگو:
حجت خود را بیاورید اگر راستگویید.

بگو: کسی در آسمانها و زمین نهان-غیب- را نمی‌داند مگر
خدا. و نمی‌دانند که کی برانگیخته می‌شوند.

مگر دانش آنان درباره جهان پسین- رستاخیز- به کمال
رسیده است [که آن را انکار می‌کنند]؟ [نه،] بلکه از آن در
شک‌اند، بلکه از [دانش و دریافت] آن کورند.

و کسانی که کافر شدند گفتند: آیا هنگامی که ما و پدرانمان
خاک شدیم، آیا ما را [از گور] بیرون می‌آورند؟!

هر آینه این را به ما و پیش از این به پدران ما، وعده
داده‌اند این نیست مگر افسانه‌های پیشینیان.

بگو: در زمین بگردید، پس بنگرید که سرانجام بزهکاران
چگونه بود.

و بر آنان اندوه مخور و از نیرنگهایی که می‌سازند دلتنگ
مباش.

و گویند: این وعده- عذاب در دنیا یا رستاخیز- کی خواهد
بود، اگر راستگویید؟

بگو: شاید برخی از آنچه به شتاب می‌خواهید بزودی به شما
فرا رسد.

هر آینه پروردگار تو خداوند افزون‌بخشی بر مردم است
ولی بیشترشان سپاس نمی‌گزارند.

و همانا پروردگار تو آنچه را سینه‌هاشان پنهان می‌دارد- در
دل نهان می‌دارند- و آنچه را آشکار می‌کنند می‌داند.

و هیچ ناپیدایی در آسمان و زمین نیست مگر آنکه در کتابی
روشن- لوح محفوظ- هست.

همانا این قرآن بر فرزندان اسرائیل بیشتر آنچه را که در
آن اختلاف می‌کنند باز می‌گوید- خبر می‌دهد-

وَأَنَّهُ لَهْدَىٰ وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ

و هر آینه مؤمنان را رهنمونی و بخشایشی است.

۷۸

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُم بِحُكْمِهِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ

همانا پروردگار تو به حکم خویش میانشان داوری خواهد کرد، و اوست توانمند بی‌همتا و دانا.

۷۹

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۖ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ

پس بر خدای توکل کن- کارها را به خدا واگذار- که تو بر حق روشن و هویدایی.

۸۰

إِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تَسْمَعُ الصَّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ

تو نتوانی که مردگان را بشنوانی، و نه به کران آوای دعوت را بشنوانی آنگاه که پشت کرده برمی‌گردند.

۸۱

وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمَىٰ عَن صَلَاتِهِمْ ۖ إِنَّ تَسْمَعُ إِلَّا مَن يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ

و تو راهنمای کوران- کوردلان- از گمراهیشان نیستی نشنوانی مگر کسانی را که به آیات- نشانه‌ها و سخنان- ما ایمان دارند و مسلمانند- گردن نهاده و فرمانبردارند-.

۸۲
حزب
۱۵۴

وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ

و چون [هنگام آن رسد که] آن گفتار- وعده ما به عذاب- بر آنان واقع شود، برای آنان از زمین جنبنده‌ای بیرون آریم که با آنان این سخن گوید زیرا که مردم به نشانه‌های ما یقین- باور بی‌گمان- نمی‌داشتند.

۸۳
۳۳۳

وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِن كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ

و روزی که از هر امتی گروهی از آنها که نشانه‌های ما را دروغ شمردند برانگیزیم و فراهم آریم، پس [از پراکنده شدن] بازداشته شوند.

۸۴

حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوا قَالَ أَكَذَّبْتُم بِآيَاتِي وَلَمْ تُحِطُوا بِهَا عِلْمًا أَمْ آذًا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

تا آنگاه که [به پیشگاه خدا] آیند، گوید: آیا نشانه‌های مرا دروغ انگاشتید و حال آنکه بدانها دانشی نداشتید، یا چه بود آنچه می‌کردید؟

۸۵

وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِم بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ

و آن گفتار- فرمان عذاب- بر آنان به سزای ستمی که کردند واقع شود و هیچ سخنی نگویند.

۸۶

أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لَيْسَكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا ۗ إِنِّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

آیا ندیده‌اند که ما شب را پدید کردیم تا در آن بیارامند و روز را روشن ساختیم [تا در آن ببینند و به کار پردازند]؟ هر آینه در این برای گروهی که ایمان آورند نشانه‌هاست.

۸۷

وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزِعَ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَن شَاءَ اللَّهُ ۚ وَكُلُّ أَتَوْهُ دَاخِرِينَ

و روزی که در صور دمیده شود پس، هر که در آسمانها و هر که در زمین است بهراسد، مگر آنکس که خدای خواهد و همه سرافکنده و فروتن به نزد او آیند.

۸۸

وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۗ صُنِعَ اللَّهُ الَّذِي أَتَقَنَ كُلَّ شَيْءٍ ۚ إِنَّهُ ۖ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ

و کوهها را بینی، پنداری که بر جای ایستاده‌اند و حال آنکه همچون ابر می‌روند، کار خداست که هر چیزی را استوار ساخته. همانا او بدانچه می‌کنید آگاه است.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْهَا وَهُمْ مِّنْ فَزَعِ يَوْمِئِذٍ
ءَامِنُونَ

وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ تُجْزَوْنَ
إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدَةِ الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ
شَيْءٍ ۗ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ

وَأَنْ أَتْلُوا الْقُرْآنَ ۗ فَمَنْ أَهْتَدَىٰ فَأِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۗ
وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنذِرِينَ

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سَيَّرِكُمْ ءَايَاتِهِ ۗ فَتَعْرِفُونَهَا ۗ وَمَا رَبُّكَ
بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

طا، سین، میم.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
طسّم

این آیات کتاب روشن و روشنگر است.

تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

بر تو از داستان موسی و فرعون برای مردمی که باور می‌دارند براستی و درستی می‌خوانیم.

نَتْلُوا عَلَيْكَ مِنْ نَّبَأِ مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

همانا فرعون در آن سرزمین- مصر- برتری جست و مردمش را گروه گروه ساخت. گروهی از آنان- بنی اسرائیل - را زبون و ناتوان می‌گرفت، پسرانشان را سر می‌برید و زنانشان را [برای خدمت] زنده می‌گذاشت. همانا او از تباہکاران بود.

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضِعُّ
طَائِفَةً مِّنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ
مِنَ الْمُفْسِدِينَ

و می‌خواستیم بر کسانی که در آن سرزمین ناتوان شمرده می‌شدند- یعنی فرزندان اسرائیل- منت نهیم و آنان را پیشوایان کنیم و آنان را وارثان سازیم

وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُّوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ
أَيْمَةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ

وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا
مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ

و آنان را در آن سرزمین جای و توان دهیم و به فرعون و هامان- وزیر او- و سپاهیانشان از سوی آنان- بنی اسرائیل- آنچه را که از آن می‌ترسیدند بنماییم.

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ ۖ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ
فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي ۗ إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكَ
وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ

و به مادر موسی وحی کردیم که او را شیر ده، و چون بر او بیمناک شدی به دریایش بیفکن و ترس و اندوه مدار، که ما او را به تو باز می‌گردانیم و از پیامبران می‌سازیم.

فَأَلْقَاهُ فِي الْيَمِّ وَوَجَّعَلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ
فَأَلْقَاهُ فِي الْيَمِّ وَوَجَّعَلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ

پس خاندان فرعون او را برگرفتند تا سرانجام آنان را دشمنی باشد و [مایه] اندوهی همانا فرعون و هامان و سپاهیان آن دو خطاکار بودند.

وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتْ عَيْنِي لِىَ وَلَكَ ۖ لَا تَقْتُلُوهُ
عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

و زن فرعون گفت: [این کودک] مرا و تو را روشنی چشم است، او را مکشید، امید است که ما را سودی دهد یا او را به فرزندی گیریم و آنها در نمی‌یافتند- که سرانجام این کودک چیست-.

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَرِغًا ۗ إِن كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ لَوْلَا أَن
رَبَطْنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

و مادر موسی را دل [از ترس و اندوه] تهی گشت، و هر آینه نزدیک بود که آن- داستان موسی- را فاش سازد اگر نه آن بود که دل او را استوار کردیم- بر صبر و ثبات- تا از باوردارندگان [وعده ما] باشد.

وَقَالَتِ لِأُخْتِهِ ۖ قُصِيهٖ ۖ فَبَصُرَتْ بِهِ ۖ عَن جُنُبٍ وَهُمْ لَا
يَشْعُرُونَ

و به خواهر او گفت: از پی او برو پس وی از دور به او می‌نگریست بی‌آنکه آنان [پیگیری وی را] دریابند.

وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِن قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ
أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ

و دایگان- یا شیرخوارگاه‌ها یعنی پستانهای دایگان- را از پیش- پیش از رسیدن خواهرش- بر او حرام کرده بودیم - پستان آنان را به دهان نمی‌گرفت-، پس [خواهر موسی] گفت: آیا شما را به خانواده‌ای راهنمایی کنم که سرپرستی [و دایگی] او را برای شما بپذیرند و نیکخواه او باشند؟

فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ ۗ كَىٰ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۗ وَلِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ
اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

پس او را به مادرش بازگردانیدیم تا چشم وی روشن گردد و اندوه نخورد و تا بداند که وعده خدا راست است ولی بیشتر آنان نمی‌دانند.

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ ءَاتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَٰلِكَ
نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

و چون به نیرومندی خود رسید و جوانی توانمند شد او را
حکمی- حکمت: درستی اندیشه و گفتار و کردار، یا نبوت- و
دانشی دادیم، و نیکوکاران را چنین پاداش دهیم.

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينٍ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا
رَجُلَيْنِ يَفْتَتِلَانِ هَذَا مِنْ شِيعَتِهِ ۖ وَهَذَا مِنْ عَدُوِّهِ ۖ
فَاسْتَعْتَبَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ ۖ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ ۖ فَوَكَرَهُ
مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ ۖ قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ ۖ إِنَّهُ
عَدُوٌّ مُّبِينٌ

و به آن شهر- مصر- هنگام غفلت مردمش- هنگام تعطیل
که به لهو و بازی مشغول بودند- در آمد، و دو مرد را دید
که با یکدیگر پیکار می‌کردند، این یک از پیروان وی- بنی
اسرائیل- بود و آن یک از دشمنانش- فرعونیان- پس آن
که از پیروانش بود بر آن که از دشمنانش بود از وی یاری
خواست. پس موسی او

گفت: پروردگارا، من به خود ستم کردم- به کشتن قبطی-،
مرا بیمارز پس او را آمرزید، که اوست آمرزگار و مهربان.

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ ۗ إِنَّهُ هُوَ
الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

گفت: پروردگارا، به پاس آنکه بر من نعمت ارزانی داشتی
هرگز پشیمان بزهکاران نخواهم شد.

قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا لِّلْمُجْرِمِينَ

پس در آن شهر ترسان و نگران و اندیشناک- از اینکه خبر
آشکار شود و او را بگیرند و بکشند- می‌گشت که ناگاه
همان که دیروز از او یاری خواسته بود باز هم از او فریاد
خواست، موسی به او گفت: همانا تو آشکارا گمراهی- که هر
روز با کسی نزاع می‌کنی-.

فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي اُسْتَنْصَرَهُ
بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ ۚ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ إِنَّكَ لَعَوِيُّ مُبِينٌ

و چون خواست تا به آن که دشمن هر دوشان بود دست
دراز کند، [فریاد خواه] گفت: ای موسی، آیا می‌خواهی مرا
بکشی چنانکه دیروز یکی را کشتی؟ تو جز این نمی‌خواهی
که در زمین ستمگری باشی و نمی‌خواهی از شایسته‌کاران
باشی.

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا قَالَ يَمْوسَىٰ
أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ ۖ إِنَّ تُرِيدُ إِلَّا
أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ
الْمُصْلِحِينَ

و مردی- از دوستداران موسی- از آن سر شهر شتابان
بیامد، گفت: ای موسی، همانا مهتران [شهر] در باره تو رأی
می‌زنند تا بکشندت، پس بیرون شو، که من تو را از
نیکخواهانم.

وَجَاءَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ قَالَ يَمْوسَىٰ إِنَّ الْمَلَآئِ
يَأْتِمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ

پس، از آن [شهر] ترسان و نگران بیرون رفت، گفت:
پروردگارا، مرا از گروه ستمکاران رهایی بخش.

فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ ۗ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَىٰ رَبِّي أَن يَهْدِيَنِي سَوَاءَ
السَّبِيلِ

۲۳

وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ النَّاسِ يَسْقُونَ
وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ ۗ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا
لَا نَسْقِي حَتَّىٰ يُصَدِرَ الرِّعَاءُ ۗ وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ

۲۴

فَسَقَىٰ لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰ إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ
مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ

۲۵

فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَىٰ اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي
يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ
عَلَيْهِ الْقِصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

۲۶

قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَجِرْهُ ۗ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَجَرْتَ
الْقَوِيُّ الْأَمِينُ

۲۷

قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أَنْكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَىٰ أَنْ
تَأْجُرَنِي ثَمَنِي حِجَابٍ ۗ فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ ۗ وَمَا
أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ ۗ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ
الصَّالِحِينَ

۲۸

قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ ۗ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ
عَلَيَّ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ

و چون به سوی مَدْيَن روی نهاد، گفت: امید است پروردگارم
مرا راه راست- راه خیر و رستگاری، یا راهی که به مَدْيَن
بینجامد- بنماید.

و چون به آب مَدْيَن رسید گروهی از مردم را بر آن یافت که
[گوسفندان را] آب می دادند، و فروتر- یا نزدیک- آنان دو
زن را یافت که [گوسفندان خود را از آب] باز می داشتند،
گفت: کار شما چیست؟ گفتند: ما [گوسفندان را] آب ندهیم
تا این شبانان [گوسفندان خود را] بازبرند، و پدر ما پیری
است کههنسال.

پس [گوسفندان را] برای آنها آب داد، آنگاه به سایه
بازگشت و گفت: پروردگارا، من بدانچه از نیکی- روزی، نان
- به سویم فرستی نیازمندم.

پس یکی از آن دو زن که با شرم و آزره راه می رفت نزد او
آمد، گفت: پدرم تو را می خواند تا تو را مزد آنکه برای ما
آب دادی بدهد. پس چون به نزد او- پدر آنها، شعیب- آمد
و داستان [خود] را بر او بر گفت، [شعیب] گفت: بیم مدار
که از گروه ستمکاران رهایی یافتی.

یکی از آن دو گفت: ای پدر، او را به مزد گیر، زیرا بهترین
کسی که به مزد گیری، آن است که نیرومند و امین باشد.

گفت: می خواهم یکی از این دو دخترم را به همسری تو
دهم بر این [شرط] که هشت سال مزدبگیر باشی، و اگر ده
سال را به پایان بری آن به خواست و اختیار توست و
نمی خواهم که بر تو سخت گیرم، زودا که به خواست خدا
مرا از نیکان و شایستگان یابی.

گفت: این [عهد] میان من و توست، هر یک از دو مدت را
که به پایان برم، تعدی و ستمی بر من نباشد- بازخواست
نشوم-، و خدا بر آنچه می گوئیم گواه و نگاهبان است.

فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ ۚ آنَسَ مِنْ جَانِبِ
الطُّورِ نَارًا ۗ قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي
آتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِّنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ

۳۵

فَلَمَّا أَتَتْهَا نُودِيَ مِنَ شَاطِئِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ
الْمُبْرَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَن يَمُوسَىٰ إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ
الْعَالَمِينَ

و چون نزد آن

۳۱

وَأَن أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّىٰ مُدَبِّرًا
وَلَمْ يُعَقِّبْ ۚ يَمُوسَىٰ أَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ ۗ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ

و چوبدست خود را بیفکن، پس چون آن را دید که مانند
ماری سبکخیز می‌جنبد پشت کرده برگشت و به واپس
نگریست. [خدای گفت:] ای موسی، روی آر و مترس که تو
از ایمنانی.

۳۲

أَسْأَلُكَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجُ بِيضًا مِّنْ غَيْرِ سُوءٍ
وَأَضْمُمُ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ ۗ فَذَنِّكَ بُرْهَنَانِ مِّن
رَّبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ

دستت را در گریبان بر تا سپید، بی‌آسیبی، بی‌پبیسی،
بیرون آید و دست خود را [برای آرامش و آسودگی] از بیم،
به سوی خویش به هم آر اینها دو حجت روشن از پروردگار
تو به سوی فرعون و مهتران اوست، که آنان مردمی بدکار و
نافرمانند.

۳۳

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَن يَقْتُلُونِ

گفت: پروردگارا، من از آنان کسی را کشته‌ام و می‌ترسم که
مرا بکشند

۳۴

وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسَلْهُ مَعِيَ رِدْءًا
يُصَدِّقُنِي ۗ إِنِّي أَخَافُ أَن يُكَذِّبُونِ

و برادرم هارون از من به زبان- سخن گفتن- شیواتر است،
پس او را با من به مددکاری بفرست که مرا تصدیق کند-
راستی و درستی دعوی مرا بیان کند-، زیرا می‌ترسم مرا
دروغگو شمرند.

۳۵

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا
يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا ۚ أَنْتُمْ وَمَنِ اتَّبَعَكُمْ ۗ الْغَالِبُونَ

گفت: بزودی بازوی تو را به برادرت استوار سازیم و برای
شما هر دو حجتی قرار دهیم پس به سبب نشانه‌های ما به
شما دست نیابند شما و هر که شما را پیروی کند پیروزید.

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيَّنَّتِ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّفْتَرَى وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ

پس چون موسی با نشانه‌های روشن و آشکار ما بدیشان آمد، گفتند: این جز جادویی فرابافته و دروغین نیست، و این [ادعا و دعوت] را در میان پدران پیشینمان شنیده‌ایم – یعنی ادعا و دعوتی که می‌کند و آنچه آورده دینی است – نوظهور که از پدران پیشین ما برایمان نقل نشده است.

وَقَالَ مُوسَى رَبِّي أَعْلَمُ بِمَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ مِنْ عِنْدِهِ ۖ وَمَنْ تَكُونُ لَهُ عَقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ

و موسی گفت: پروردگار من داناتر است به آن کس که هدایت را از نزد او آورده و آن که سرانجام سرای – سرانجام نیک در این جهان یا رستگاری در آن جهان – از آن اوست همانا ستمکاران رستگار نشوند.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَأْتِيهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرِي فَأَوْقِدْ لِي يَهْمَنُ عَلَى الطِّينِ فَاجْعَلْ لِي صَرْحًا لَعَلِّي أَطَّلِعُ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ

و فرعون گفت: ای مهتران، من برای شما خدایی جز خود ندانم پس ای هامان – وزیر فرعون – برایم بر گل آتش برافروز – آجر بپز – و برایم کوشکی [با طارمی بلند] بساز [تا بالا بروم] شاید به خدای موسی دیده‌ور شوم، که من او را از دروغگویان می‌پندارم.

وَأَسْتَكْبِرَ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّوا أَنَّهُم إِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ

و او و سپاهیانش به ناروا سرکشی و بزرگمنشی کردند و پنداشتند که به سوی ما بازگردانده نمی‌شوند.

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ

پس او و سپاهیانش را گرفتیم و به دریا افکندیمشان، پس بنگر که سرانجام ستمکاران چگونه بود.

وَجَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً يَدْعُونَ إِلَى التَّارِ ۗ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنصَرُونَ

و آنان را پیشوایانی گردانیدیم که به آتش دوزخ می‌خوانند – یعنی به کفری که به آتش دوزخ می‌انجامد دعوت می‌کنند –، و روز رستاخیز یاری نشوند.

وَأَتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً ۗ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ

و در این جهان از پی آنها لعنت فرستادیم، و روز رستاخیز از زشت‌رویانند.

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَىٰ بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

و هر آینه موسی را، پس از آنکه نسلهای پیشین را نابود کردیم، کتاب دادیم تا برای مردم بینش‌ها و رهنمونی و بخشایشی باشد شاید یاد کنند و پند گیرند.

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ الْأَمْرَ وَمَا
كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ

و تو در جانب غربی [کوه طور] نبودی آنگاه که به موسی
فرمان [پیامبری] دادیم و تو از حاضران نبودی،

وَلَكِنَّا أَنْشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ
ثَاوِيًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُوا عَلَيْهِمْ ءآيَاتِنَا وَلَكِنَّا كُنَّا
مُرْسَلِينَ

و لیکن ما نسلهایی آفریدیم که عمرشان دراز شد- و این
خبرها کهنه و منحرف شد- [از آن رو داستان موسی را بر
تو باز گفتیم] و تو در میان مردم مَدَّيْنِ مقیم نبودی [تا از
خبر موسی آگاه شوی] که اینک آیات ما را بر اینان-
مشرکان مکه- می‌خوانی ولی ماییم که فرستندگان بودیم-
تو را فرستادیم و این داستانها را به تو خبر دادیم-.

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ
لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَهُم مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ

و تو در کنار طور نبودی آنگاه که [موسی را] ندا دادیم ولی
[این پیامبری] بخشایشی است از پروردگار تو تا مردمی را
که پیش از تو بیم‌دهنده‌ای بدیشان نیامده بترسانی شاید
یاد آرند و پند گیرند.

وَلَوْلَا أَن تُصِيبَهُم مُّصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا
لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ ءآيَاتِكَ وَنَكُونَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ

و اگر نه این بود که چون بدیشان به سزای آنچه
دستهایشان پیش فرستاده است مصیبتی- عقوبتی- رسد،
پس [حجت آرند و] گویند: پروردگارا، چرا به سوی ما
پیامبری نفرستادی تا آیات تو را پیروی کنیم و از مؤمنان
باشیم؟ [پیامبری به سوی آنها نمی‌فرستادیم].

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ
مُوسَىٰ أَوْ لَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ قَالُوا
سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ كَافِرُونَ

پس چون حق- قرآن- از نزد ما بدیشان آمد، [کافران مکه]
گفتند: چرا مانند آنچه به موسی داده شده به او داده نشده
است؟ آیا بدانچه به موسی پیش از این داده شد کافر
نشدند؟ گفتند: دو جادویند- تورات و قرآن- پشتیبان
یکدیگر، و گفتند: ما به همه آنها کافریم.

قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَتَّبِعُهُ
إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

بگو: اگر راست می‌گویید، کتابی از نزد خداوند بیارید که
رهمون‌تر از آن دو باشد تا آن را پیروی کنم.

فَإِن لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ
أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بغير هُدًى مِّنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

پس اگر تو را پاسخ ندادند، بدان که از هوسها و کامهای
خویش پیروی می‌کنند و کیست گمراه‌تر از آن کس که
بی‌رهنمونی از سوی خدا کام و هوس خویش را پیروی کند؟
همانا خدا گروه ستمکاران را راه ننماید.

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

و هر آینه برای آنان این سخن- قرآن- را پیاپی و پیوسته کردیم- آیه‌ای پس از آیه‌ای و سوره‌ای پس از سوره‌ای فرستادیم- تا شاید به یاد آرند و پند گیرند

آنان که پیش از این

الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ

۵۲

و چون بر آنان خوانده شود گویند: به آن ایمان داریم که آن راست و درست است از پروردگار ما، همانا پیش از آن مسلمان- گردن‌نهاد و فرمانبردار- بودیم

وَإِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ قَالُوا ءَامَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ

۵۳

اینانند که برای آن شکیبایی که کردند مزدشان را دو بار دهند، و ایشانند که بدی را به نیکی دفع می‌کنند و از آنچه روزیشان داده‌ایم انفاق می‌کنند.

أُولَٰئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ

۵۴

و چون سخن بیهوده بشنوند از آن روی بگردانند و گویند: ما راست کردارهای ما و شما راست کردارهای شما. سلام بر شما، ما خواستار نادانان نیستیم.

وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ

۵۵

همانا تو نتوانی هر که را دوست داری راه نمایی بلکه خداست که هر که را خواهد راه می‌نماید، و او به راه‌یافتگان داناتر است.

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

۵۶

و گفتند: اگر با تو راه راست را پیروی کنیم از سرزمینمان روده شویم. آیا آنان را در حرمی امن جای ندادیم که به سوی آن میوه‌های هر چیز، که روزی است از نزد ما، آورده می‌شود؟ ولی بیشترشان نمی‌دانند.

وَقَالُوا إِن تَتَّبِعِ الْهُدَىٰ مَعَكَ نُتَخَطَّفُ مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَمْ نُمَكِّنْ لَهُمْ حَرَمًا ءَامِنًا يُجِبِي إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِزْقًا مِّن لَّدُنَّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

۵۷

و چه بسیار [مردم] آبادیها و شهرها را نابود کردیم که در زندگانی خویش از خوشی سرکشی و نافرمانی نمودند، و اینک این خانه‌هایشان است که پس از آنان جز اندکی در آنها نشیمن نگرفتند و ما وارث آنان بودیم.

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ بَطَرَتْ مَعِيشَتَهَا فَتِلْكَ مَسْكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَنْ مِّنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ

۵۸

و پروردگار تو نابودکننده شهرها و آبادیها نیست مگر تا آنکه در مرکز آنها پیامبری برانگیزد که آیات ما را بر آنان بخواند و ما نابودکننده شهرها نبودیم مگر آنکه مردم آنها ستمکار بودند.

وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمِّهَا رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْهِمْ ءَايَاتِنَا وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ

۵۹

وَمَا أُوتِيتُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَمَتَّعُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزَيَّنَّا لَهَا وَمَا
عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

أَفَمَن وَعَدْنَاهُ وَعَدَّا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَن مَّتَّعْنَاهُ مَتَّعًا
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ

قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا
أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ

وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَدَعَوْهُم فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا
الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ

فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ

فَأَمَّا مَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسَىٰ أَن يَكُونَ مِنَ
الْمُفْلِحِينَ

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ
اللَّهِ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ

وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ وَلَهُ
الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

آنچه به شما داده شده کالای زندگانی دنیا و آرایش آن است، و آنچه نزد خداوند است بهتر و پایدارتر است، آیا خرد را کار نمی‌بندید؟

آیا آن کس که به او وعده نیکو داده‌ایم و او بدان خواهد رسید مانند کسی است که وی را به برخورداری از زندگی این جهان بهره‌مندش کرده‌ایم سپس در روز رستاخیز از حاضرشدگان [برای حساب و کیفر] است؟

و روزی که [خداوند] آنان را بخواند و گوید: کجايند شریکانی که برای من می‌پنداشتید؟

آنان که آن گفتار- فرمان عذاب- بر آنان سزا گشته- یعنی پرستیده‌ها-، گویند: خداوند، اینانند کسانی که گمراهشان کردیم گمراهشان کردیم همچنانکه خود گمراه بودیم، [از آنها] به سوی تو بیزاری می‌جوییم، آنان ما را نمی‌پرستیدند.

و گفته شود: شریکان خود- بتان- را بخوانید، پس بخوانندشان ولی آنان را پاسخی ندهند و عذاب [دوزخ] را ببینند، و آرزو کنند که کاش راه‌یافته بودند.

و روزی که [خداوند] آنان را بخواند و گوید: پیامبران را چه پاسخ دادید؟

پس در آن روز خبرها بر آنان پوشیده شود و از یکدیگر هم نپرسند- که چه پاسخ گوییم، زیرا همه درمانده باشند-.

و اما آن که توبه کرده و ایمان آورده و کار نیک و شایسته کرده پس امید است که از رستگاران باشد.

و پروردگارا تو آنچه خواهد می‌آفریند و برمی‌گزیند. [اما] آنان را [توان] برگزیدن نیست. پاک و منزّه است خدای، و از آنچه انباز می‌گیرند برتر است.

و پروردگار تو آنچه را سینه‌هاشان- دلهاشان- نهان می‌دارد و آنچه را [به زبان] آشکار می‌سازند می‌داند.

و اوست خدای یکتا، خدایی جز او نیست، او راست سپاس و ستایش در این جهان و آن جهان و او راست فرمان، و به سوی او بازگردانیده می‌شویید.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهُ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُم بِضِيَاءٍ أَفَلَا تَسْمَعُونَ

بگو: مرا گویید که اگر خداوند شب را بر شما تا روز رستاخیز همیشگی و پاینده گرداند، کدام خدایی است جز خدای یکتا که شما را روشنایی بیاورد؟ پس آیا نمی‌شنوید [تا دریا بید و پند گیرید]؟!

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهُ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُم بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فِيهِ أَفَلَا تُبْصِرُونَ

بگو: مرا گویید که اگر خداوند روز را بر شما تا روز رستاخیز پاینده کند، کدام خدایی است جز خدای یکتا که شب را برای شما آورد تا در آن بیارامید؟ پس آیا [این نشانه‌ها را] نمی‌بینید [تا ایمان آورید و راه یابید]؟!

وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلِعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

و از بخشایش اوست که شب و روز را برای شما قرار داد تا در آن

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَاءِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ

و روزی که [خداوند] آنان را بخواند، پس گوید: کجا بندگان شریکانی که برای من می‌پنداشتید؟

وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

و از هر امتی گواهی بیرون آریم و گوییم: حجت خود را [بر شرکتان] بیارید، پس بدانند که حق خدای راست و آنچه فرا می‌باختند از آنان گم شود.

إِنَّ قُرُونَ كَانَتْ مِنْ قَوْمِ مُوسَىٰ فَبَعَثْنَا عَلَيْهِمْ^ط وَعَاتَيْنَاهُ مِنْ آلِ كِنُوزٍ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ أُولِي الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ^ط إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ

همانا قارون از قوم موسی بود و بر آنها ستم و سرکشی کرد، و او را از گنجها چندان بدادیم که کلیدهای آن بر گروه نیرومند هم گرانبار بود آنگاه که قومش بدو گفتند: شادمانی مکن- به نعمت دنیا مغرور و سرکش مباش- که خدا شادمانان را دوست ندارد.

وَأَتَّبَعْنَا فِي مَا وَعَدْنَاهُ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ^ط وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ^ط إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ

و در آنچه خدا به تو داده است سرای واپسین را بجوی و بهره خویش را از دنیا فراموش مکن و نیکی- بخشش- کن چنانکه خدا به تو نیکی کرده، و در زمین تباهکاری مجوی، که خدا تباهکاران را دوست ندارد.

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي أَو لَمْ يَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا وَلَا يُسْأَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ

فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ ۖ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا يَا لَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قُرُونُ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيَلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِّمَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا يُلْقَاهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ

فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنْتَصِرِينَ

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَتَّوْا مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيَكَآنَنَّ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ ۗ لَوْلَا أَنْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَيَكَآنَهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ

تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجَعَلَهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا ۗ وَالْعَلَقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

گفت: همانا آنچه به من داده شده بنا بر دانشی است که نزد من است. آیا ندانست که خدا پیش از او نسلهایی را نابود کرد که نیرویشان از او فزوتتر و فراهم آوردنشان [از مال دنیا] از او بیشتر بود؟ و بزهدکاران را از گناهانشان نپرسند.

پس بر قوم خود در آرایش خویش بیرون آمد کسانی که خواستار زندگانی این جهان بودند گفتند: ای کاش مانند آنچه به قارون داده شده ما را می‌بود، که همانا او دارای بهره‌ای بزرگ است.

و کسانی که به آنان دانش داده شده گفتند: وای بر شما، پاداش خدا برای کسی که ایمان آورده و کار نیک و شایسته کرده بهتر است، و این را فرا نمی‌گیرند مگر شکیبایان.

پس او و خانه‌اش را به زمین فروبردیم، و هیچ گروهی نبود که او را در برابر خدا یاری کنند و خود نیز از بازدارندگان عذاب از خویش- یا از یاری‌کنندگان خویش یا از انتقام گیرندگان- نبود.

و آنان که دیروز جایگاه او را آرزو می‌کردند در حالی بامداد کردند که می‌گفتند: وای! یا: وه!- گویی خداست که روزی را برای هر که از بندگان خود بخواهد فراخ می‌کند و تنگ می‌گرداند اگر نه این بود که خدا بر ما منت نهاد هر آینه ما را نیز- به سبب آن آرزوها که داشتیم- به زمین فرو می‌برد وای! گویی کافران رستگار نمی‌شوند.

این سرای واپسین را برای کسانی ساخته‌ایم که در زمین برتری و تباهی نخواهند و سرانجام [نیک] از آن پرهیزگاران است.

هر که کاری نیک آرد او را بهتر از آن باشد- چند برابر در سرای واپسین-، و هر که کاری بد آرد آنان که کارهای بد کردند جز آنچه می‌کردند کیفر نینند.

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَىٰ مَعَادٍ قُل رَّبِّي
أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُلْقَىٰ إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِّنْ
رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِّلْكَافِرِينَ

وَلَا يَصُدُّنكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أَنْزِلَتْ إِلَيْكَ وَأَدْعُ
إِلَىٰ رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ
هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

۲۹. عنكبوت

العنكبوت: عنكبوت

مکی

۶۹ آیه

۹ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم

الف، لام، میم.

أَحْسِبَ النَّاسَ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا ءَامَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ

وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا
وَلَيَعْلَمَنَّ الْكٰذِبِينَ

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا
يَحْكُمُونَ

مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ وَهُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ

وَمَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ
الْعَالَمِينَ

بی‌گمان همان [خدای] که قرآن را بر تو واجب کرد- تبلیغ
آن را یا عمل بدان را- تو را به بازگشتگاه- جای نخست:
مکه- باز گرداند. بگو: پروردگار من آن را که رهنمونی [به
راه راست] آورده- یعنی پیامبر

و تو امید نداشتی که این کتاب به سوی تو فرستاده شود
جز آنکه بخشایشی است از پروردگارت پس هرگز پشتیبان
کافران مباش.

و [کافران] تو را از آیات خدا پس از آنکه به سویت
فروفرستاده شد باید باز ندارند، و [مردم را] به پروردگار
خویش بخوان و از مشرکان مباش.

و با خدای یکتا خدایی دیگر مخوان، جز او خدایی نیست، هر
چیزی جز ذات او نیست شدنی است، فرمان او راست و به
سوی او بازگردانیده می‌شود.

آیا مردم پنداشته‌اند که همین که [به زبان] گویند ایمان
آوردیم آنان را وامی‌گذارند- رها می‌کنند- و آزموده
نمی‌شوند؟

و هر آینه کسانی را که پیش از آنان بودند آزمودیم و همانا
خداوند کسانی را که راست گفتند می‌شناسد و دروغگویان
را نیز می‌شناسد.

یا مگر کسانی که بدیها می‌کنند گمان کرده‌اند که بر ما پیشی
می‌گیرند- از کیفر ما می‌گریزند-؟ بد است آن داوری که
می‌کنند.

هر که دیدار خدای- روز رستاخیز- را امید دارد پس
[بداند که] وعده خدا آمدنی است، و اوست شنوا و دانا.

و هر که جهاد کند جز این نیست که به سود خویش جهاد
می‌کند، زیرا که خداوند از جهانیان بی‌نیاز است.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ

و آنان که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند هر آینه بدیهایشان را از آنان بزداييم و ايشان را [بر پایه] نيکوترين آنچه می‌کردند پاداش دهيم.

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ۖ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

و آدمی را سفارش کردیم که به پدر و مادر خویش نیکیوی کند و اگر بر تو سخت گیرند و بکوشند تا آنچه را که بدان دانشی نداری با من انباز گیری پس فرمان ايشان مبر بازگشت همه شما به من است، پس شما را بدانچه می‌کردید آگاه می‌کنم.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ

و آنان که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند هر آینه ايشان را در میان نيکان و شايستگان در آریم.

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ ۗ وَلَئِن جَاءَ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولَنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوْ لَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ

و از مردمان کسانی هستند که گویند: به خدا ایمان آوردیم، و چون درباره خدا رنجی و آزاری ببینند رنج و آزار مردم را مانند عذاب خدا شمرند- یعنی از ترس آزار مردم ترک ایمان می‌کنند و حال آنکه می‌بایست از ترس عذاب خدا ترک کفر کنند- و چون [شما را] یاری و پیروزی از پروردگارت بیاید گویند: ما با شما بودیم! آیا خدا بدانچه در سینه‌های مردم جهان دانتر نیست؟

وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ

و هر آینه خدا کسانی را که ایمان آوردند می‌شناسد و منافقان را نیز می‌شناسد.

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطَايَكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ خَطَايَهُمْ مِنْ شَيْءٍ ۗ إِنَّهُمْ لَكَذِبُونَ

و کسانی که کافر شدند به آنان که ایمان آورده‌اند گویند: راه ما را پیروی کنید و ما بار گناهان شما را برمی‌داریم، و حال آنکه بردارنده چیزی از گناهان آنان نیستند، برآستی آنها دروغگویند.

وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَنْقَالًا مَّعَ أَثْقَالِهِمْ ۗ وَلَيَسْئَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ

و البته بارهای گران خود و بارهایی را همراه بارهای گران خویش بردارند، و بی گمان روز رستاخیز از آنچه به دروغ می‌بافتند بازخواست خواهند شد.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ ۖ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ

و هر آینه نوح را به سوی قومش فرستادیم، پس هزار سال، مگر پنجاه سال، در میان آنان [به پیامبری] درنگ کرد، پس [عذاب] طوفان آنها را بگرفت در حالی که ستمکار بودند.

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ

پس او و یاران کشتی را رهنانیدیم و آن- کشتی یا داستان
- را برای جهانیان نشانه و عبرتی ساختیم.

و ابراهیم را [فرستادیم] آنگاه که به قوم خود گفت: خدای
یکتا را بپرستید و از او پروا کنید، این برای شما بهتر است
اگر می‌دانستید.

جز این نیست که به جای خدای یکتا بتانی را می‌پرستید و
دروغی می‌سازید- که آنها را معبود یا خدایان می‌نامید-.
آنان که به جای خدای یکتا می‌پرستید شما را توان
روزی‌دادن ندارند، پس روزی را از نزد خدا بخواهید و او را
بپرستید و او را سپاس گزارید، که به سوی او بازگردانده
می‌شوید.

و اگر [شما ای اهل مکه، رسالت پیامبر را] دروغ می‌انگارید
همانا امتهای پیش از شما نیز [پیامبران را] به دروغ نسبت
دادند، و بر پیامبر جز رسانیدن آشکار پیام نیست.

آیا ندیده‌اند که چگونه خدا آفرینش آفریدگان را آغاز
می‌کند، سپس آن را باز می‌گرداند- به زنده‌کردن مردگان
در روز رستاخیز-؟ همانا این کار بر خدا آسان است.

بگو در زمین بگردید و بنگرید که چگونه [خدا] آفرینش را
آغاز کرد، و سپس خدا آفرینش واپسین را پدید می‌کند،
همانا خدا بر هر چیزی تواناست.

هر که را خواهد عذاب کند و هر که را خواهد بخشاید و به
او بازگردانده می‌شوید.

و شما عاجزکننده [خدا] نیستید- از عذاب الهی نتوانید
گریخت- نه در زمین و نه در آسمان، و شما را جز او هیچ
سرپرست و یاورى نیست.

و کسانی که به آیات خدا و دیدار او کافر شدند آنان از مهر
و بخشایش من نومیدند و ایشان راست عذابی دردناک.

وَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ ذَلِكُمْ خَيْرٌ
لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

۱۶

إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ
تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا
عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

۱۷

وَإِنْ تُكَذِّبُوا فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِّن قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى
الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلْغُ الْمُبِينُ

۱۸

أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَإِنَّ ذَلِكَ
عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

۱۹

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ
يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۲۰

يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَن يَشَاءُ وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ

۲۱

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَمَا لَكُمْ
مِّن دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

۲۲

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَٰئِكَ يَسُوءُ مِن
رَّحْمَتِي وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۲۳

۳۴۴

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ
فَأَنْجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

پس پاسخ قوم او جز این نبود که گفتند: او را بکشید یا بسوزانید. پس خدای از آتش برهانیدش. براستی در آن [سرگذشت] نشانه‌ها و عبرتهاست برای مردمی که باور دارند.

وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ
وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوَأَكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِّنْ
ذَّٰلِكُمْ نَصِيرِينَ

و [ابراهیم] گفت: جز این نیست که شما به جای خدای یکتا بتانی را برای دوستی که در زندگانی دنیا میان شماست [به خدایی] گرفته‌اید، سپس در روز رستاخیز برخی از شما برخی را منکر می‌شوند و یکدیگر را لعنت می‌کنند، و جایگاهتان آتش است و شما را یاورانی نیست.

فَقَامَنَ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

پس لوط به او ایمان آورد. و [ابراهیم] گفت: من به سوی پروردگار خویش هجرت کننده‌ام، همانا اوست توانای بی‌همتا و دانای استوارکار.

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ
وَالْكِتَابَ وَعَاتَيْنَاهُ أُجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ
الصَّالِحِينَ

و او را اسحاق و یعقوب بخشیدیم و در میان فرزنداناش پیامبری و کتاب بنهادیم، و در این جهان پاداش او را بدادیم و همانا او در جهان دیگر از نیکان و شایستگان است.

وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا
سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ

و لوط را [فرستادیم]، آنگاه که به قوم خود گفت: هر آنچه شما کاری زشت می‌کنید که هیچ یک از مردم جهان بدان پیشی نگرفته است.

أَيُّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ السَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِي
نَادِيكُمُ الْمُنْكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا
أَتَيْنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

آیا شما [به آهنگ شهوت] به مردان درمی‌آیید و راه [نسل] را می‌برید و در انجمن خویش کارهای ناپسند می‌کنید؟! پس جواب قومش جز این نبود که گفتند: عذاب خدای را به ما بیار، اگر از راستگویانی.

قَالَ رَبِّ أَنْصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ

گفت: پروردگارا، مرا بر این مردم تباهکار یاری ده.

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلْنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُوا
أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ ۖ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ

و چون فرستادگان ما ابراهیم را [به اسحاق و یعقوب] مزده آوردند، گفتند: ما مردم این شهر را هلاک خواهیم کرد، زیرا که مردم آن ستمکارند.

قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا لَنُنَجِّيَنَّهُ ۖ
وَأَهْلَهُ ۖ إِلَّا أُمَّرَأَتَهُ ۖ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ

گفت: در آنجا لوط است گفتند: ما به هر کس که در آنجاست داناتریم هر آینه او و خاندان او را برهانییم مگر آنش را که از بازماندگان- هلاک‌شوندگان- خواهد بود.

وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ رُسُلْنَا لُوطًا سِئَاءَ بِهِمْ ۖ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا ۖ
وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ ۖ إِنَّا مُنْجُوكَ وَأَهْلَكَ ۖ إِلَّا أُمَّرَأَتَكَ
كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ

و چون فرستادگان ما نزد لوط آمدند، به سبب ایشان اندوهگین شد و در کارشان تنگدل گشت، و گفتند: مترس و اندوه مدار که ما تو و خاندان تو را می رهانیم مگر زنت را که از بازماندگان است.

إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ ۖ بِمَا
كَانُوا يَفْسُقُونَ

ما بر مردم این شهر به سزای آن نافرمانی و بدکاری که می‌کردند عذابی از آسمان فرو می‌آریم.

و هر آینه از آن

وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بَيِّنَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

و به شهر مدین برادرشان شعیب را [فرستادیم] گفت: ای قوم من، خدای را بپرستید و روز بازپسین را امید بدارید و در زمین به تباهکاری مکوشید.

وَالِىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَارْجُوا
الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْتُوا فِى الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

پس او را دروغگو انگاشتند و آنان را زلزله بگرفت تا در خانه‌های خویش بیجان به رو بر زمین افتادند.

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِى دَارِهِمْ جَثِمِينَ

و عاد و ثمود را [نیز هلاک کردیم]، و همانا [این هلاکت] برای شما از جایگاه‌های ایشان پدیدار است، و شیطان کارهایشان را برایشان بیاراست تا آنان را از راه [حق] باز داشت و بگردانید، و حال آنکه بینا بودند.

وَعَادًا وَثَمُودًا وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِّن مَّسْكِنِهِمْ وَزَيْنَ لَهُمُ
الشَّيْطٰنُ اَعْمَلَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا
مُسْتَبْصِرِينَ

وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا ءَامَنَّا بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَإِلَهُنَا وَإِلَهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

و با اهل کتاب جز به شیوه‌ای که نیکوتر است مجادله مکنید مگر با کسانی از آنان که ستم کردند، و گویید: به آنچه به ما فرو فرستاده شده و آنچه به شما فرو فرستاده شده ایمان داریم، و خدای ما و خدای شما یکی است و ما او را گردن نهاده و فرمانبرداریم.

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ فَالَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ

و بدین گونه [که به پیامبران پیشین کتاب فرو فرستادیم] این کتاب را به تو فرو فرستادیم، پس کسانی که به آنان کتاب داده‌ایم به آن ایمان می‌آورند، و از اینان- اهل مکه یا مشرکان- کس هست که بدان می‌گردد، و جز کافران آیات ما را انکار نمی‌کنند.

وَمَا كُنْتَ تَتْلُوا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ وَبِيَمِينِكَ إِذَا لَأَرْتَابَ الْمُبْطِلُونَ

و تو پیش از آن

بلکه آن آیاتی است روشن و هویدا در سینه کسانی که بدیشان دانش داده‌اند، و آیات ما را جز ستمکاران انکار نمی‌کنند.

بَلْ هُوَ ءَايَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ

و گفتند: چرا از پروردگارش نشانه‌هایی- معجزه‌هایی- بر او فرستاده نشده؟ بگو: همانا نشانه‌ها- معجزات- نزد خداست- هر گاه خواهد و بر هر که خواهد فرو فرستد- من تنها بیم‌کننده آشکارم.

وَقَالُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ ءَايَاتٌ مِّن رَّبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

آیا آنان را بسنده نیست که این کتاب را که بر آنها خوانده می‌شود بر تو فرو فرستاده‌ایم؟ هر آینه در این [کتاب] بخشایشی و یادکرد و پندی است برای مردمی که ایمان آورند.

أَوْ لَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَىٰ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

بگو: خداوند میان من و شما گواهی بسنده است، آنچه را در آسمانها و زمین است می‌داند، و کسانی که به باطل گرویدند و به خدا کافر شدند، آنانند زیانکاران.

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ شَهِيدًا يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءَهُمُ
الْعَذَابُ وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

۵۴

يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ

۵۵

يَوْمَ يَغْشَاهُمْ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ
وَيَقُولُ ذُقُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۵۶

يَعْبَادِي الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِنِّي فَاعْبُدُونِ

۵۷

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ

۵۸

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ
غُرَفًا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعَمَ أَجْرٍ
الْعَمَلِينَ

۵۹

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

۶۰

وَكَأَيِّن مِّن دَابَّةٍ لَّا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ وَهُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۶۱

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مِّنْ خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَسَخَّرَ
السَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ

۶۲

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ وَإِنَّ
اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

۶۳

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مِّنْ نَّزْلِ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ
مِن بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْقِلُونَ

و به شتاب از تو عذاب می‌خواهند. و اگر سرآمدی نامبرده
نبود بی‌گمان عذاب بدیشان می‌رسید، و هر آینه ناگهان
بدیشان آید در حالی که نفهمند و بی‌خبر باشند.

از تو به شتاب عذاب می‌خواهند، و هر آینه دوزخ کافران را
فراگیرنده است،

روزی که عذاب از بالای سر و از زیر پایشان فروگیردشان و
[خدای] گوید: اینک بچشید آنچه [در دنیا] می‌کردید.

ای بندگان من که ایمان آورده‌اید، همانا زمین من فراخ
است، پس [به جایی روید که بتوانید] تنها مرا بپرستید.

هر کسی چشنده مرگ است، سپس به سوی ما بازگردانده
می‌شوید.

و کسانی که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند
هر آینه ایشان را در کوشک‌هایی از بهشت جای دهیم که از
زیر آنها جویها روان است، در آنجا جاویدان باشند نیکو
مزدی است مزد عمل‌کنندگان

آنان که شکیبایی کردند و بر پروردگارشان توکل می‌کنند.

و بسا جنبندگانی که روزی خویش بر نمی‌دارند- نتوانند
روزی خود را با خود بگیرند یا نتوانند آن را ذخیره کنند-،
خدا آنها و شما را روزی می‌دهد، و اوست شنوا و دانا.

و اگر از آنان بپرسی: چه کسی آسمانها و زمین را آفریده و
آفتاب و ماه را رام گردانیده هر آینه گویند: خدای. پس
چگونه [از حق] رویگردان می‌شوند؟

خداست که روزی را برای هر که از بندگانش بخواهد
می‌گستراند و [یا] تنگ می‌گرداند، زیرا که خدای به هر
چیزی داناست.

و اگر از آنان بپرسی: چه کسی از آسمان آبی فرستاد که
زمین را بعد از مردنش بدان زنده کرد؟ هر آینه گویند:
خدای. بگو: سپاس و ستایش خدای راست- بر اعترافشان
به حق-، بلکه بیشترشان خرد را کار نمی‌بندند- سخن
متناقض می‌گویند: به خالق بودن او اقرار دارند و در همان
حال مخلوق را شریک او می‌دانند-.

وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌّ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ
لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

و این زندگانی دنیا جز سرگرمی و بازی نیست، و هر آینه
سرای واپسین زندگانی [راستین] است، اگر می‌دانستند.

و چون در کشتی سوار شوند خدای را با اخلاص و پاکدینی-
یکتاگرایی- بخوانند، و چون به سوی خشکی برهاندشان
آنگاه شرک می‌ورزند

فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِكِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا
نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ

تا [سرانجام] بدانچه به آنان دادیم کافر شوند و ناسپاسی
کنند و تا برخوردار باشند، زودا که [حقیقت را] بدانند.

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

آیا ندیده‌اند که ما حرمی امن پدید کردیم و حال آنکه مردم
پیرامونشان رבוده می‌شوند- در امنیت نیستند و پیوسته
قتل و غارت می‌شوند-؟ آیا به باطل می‌گروند و به نعمت
خدا کفر می‌ورزند- برای او شریک قائل می‌شوند- و
ناسپاسی می‌کنند؟!

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا ءَامِنًا وَيُتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ
حَوْلِهِمْ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ

و کیست ستمکارتر از آن که بر خدا دروغ بندد یا حق را
آنگاه که بدو آید دروغ انگارد؟ آیا در دوزخ جایگاهی برای
کافران نیست؟

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ
لَمَّا جَاءَهُ ءَأَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ

و آنان که در [راه یاری دین] ما بکوشند هر آینه ایشان را
به راه‌های خویش رهبری کنیم، و براستی خدا با نیکوکاران
است.

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ
الْمُحْسِنِينَ

الف، لام، میم.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم

رومیان مغلوب شدند،

عُلِبَتِ الرُّومُ

در نزدیکترین سرزمین و آنان پس از آنکه مغلوب شدند
بزودی پیروز شوند،

فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِّنْ بَعْدِ غَلِبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ

در چند سال- هفت سال- [آینده]. کار و فرمان، از پیش و
از پس [این شکست و پیروزی]، خدای راست و در آن روز
مؤمنان شادمان شوند،

فِي بَضْعِ سِنِينَ ۗ لِلَّهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُ وَيَوْمَئِذٍ
يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ

به یاری خدا هر که را خواهد یاری دهد، و اوست توانای
بی‌همتا و مهربان.

بِنَصْرِ اللَّهِ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ ۗ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

وَعَدَ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

يَعْلَمُونَ ظَهَرَ مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ

أَوْ لَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ مَّا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ بِلِقَائِ رَبِّهِمْ لَكَفِرُونَ

أَوْ لَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا السُّوْءَىٰ أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِءُونَ

اللَّهُ يَبَدِّئُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ

وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ مِّنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاتٌ وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُومِئِدِ يَتَفَرَّقُونَ

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ

وعده خداست خدا وعده خویش خلاف نکند، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

آنان ظاهری- آنچه به دید چشم می‌آید از آرایش و نمایش- از زندگانی دنیا می‌دانند و از زندگانی پسین بی‌خبرند.

آیا در درون خویش نیندیشیده‌اند که خدا آسمانها و زمین و آنچه را میان آنهاست جز به حق و سرآمدی نامبرده نیافریده است؟ و هر آینه بسیاری از مردم دیدار پروردگارش را باور ندارند.

آیا در زمین نگشتند تا بنگرند که سرانجام کسانی که پیش از آنان بودند چگونه شد؟ آنها از اینان نیرومندتر بودند، و زمین را شیار کردند- برای کشت- و بیش از آنچه اینان آبادش کردند آن را آباد ساختند، و پیامبرانشان با حجت‌های روشن- معجزه‌ها- بدیشان آمدند پس خدا بر آن نبود که بر آنان ستم کند بلکه خود بر خویشتن ستم می‌کردند.

سپس سرانجام کسانی که کارهای بد کردند این شد که آیات خدا را دروغ انگاشتند و بدانها استهزا می‌کردند.

خداست که آفرینش آفریدگان را آغاز می‌کند، سپس [دیگر بار] آن را بازمی‌گرداند- پس از مرگ زنده می‌کند-، آنگاه به سوی او بازگردانده می‌شود.

و روزی که رستاخیز برپا شود بزهداران ناامید- و سرگشته و اندوهگین- گردند.

و برای آنان از شریکانشان- بتان- شفیعی نباشد، و به شریکانشان کافر شوند.

و روزی که رستاخیز برپا شود، در آن روز [گروه‌ها] پراکنده و از هم جدا شوند.

اما کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته کردند پس ایشان در باغی و مرغزاری- بهشت- شادمان باشند.

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ
فَأُولَئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ

و اما کسانی که کافر شدند و آیات ما و دیدار آن جهان را دروغ انگاشتند پس آنان حاضرشدگان در عذابند.

پس پاکی خدای راست آنگاه که به شب در آییید و آنگاه که به بامداد در آییید.

فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ

و او راست سپاس و ستایش در آسمانها و زمین و در پایان روز و آنگاه که به نیمروز می‌رسید.

وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ

زنده را از مرده بیرون آرد و مرده را از زنده و زمین را پس از مردگی‌اش زنده کند، و همچنین شما [از گورها] بیرون آورده شوید.

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي
الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَلِكَ تُخْرَجُونَ

و از نشانه‌های او آن است که شما را از خاک بیافرید سپس آدمیانی شدید که [در زمین] پراکنده می‌شوید.

وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ
تَنْتَشِرُونَ

و از نشانه‌های او این است که برای شما از [جنس] خودتان همسرانی بیافرید تا بدیشان آرام گیرید و میان شما دوستی و مهربانی نهاد هر آینه در این کار برای مردمی که بیندیشند نشانه‌ها و عبرتهاست.

وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

و از نشانه‌های او آفرینش آسمانها و زمین و گوناگونی زبانها و رنگهای شماسست هر آینه در این [دگرگونیها] برای دانشمندان نشانه‌هاست.

وَمِنْ ءَايَاتِهِ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَآخْتِلَافَ
الْسِّنَاتِ وَالْوَالِدَاتِ إِذَا حَمَلْنَ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِلْعَالَمِينَ

و از نشانه‌های او خواب شماسست به شب و روز و جستن شماسست از فزون‌بخشی او- روزی- هر آینه در این کار برای مردمی که می‌شنوند نشانه‌هاست.

وَمِنْ ءَايَاتِهِ مَنْامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ مِّنْ
فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ

و از نشانه‌های او آتست که برق را برای بیم- تا مسافران بترسند و احتیاب کنند- و امید- تا مایه امید کشاورزان باشد- به شما می‌نماید و از آسمان آبی فرو می‌ریزد تا زمین را پس از مردگی‌اش زنده کند همانا در آن برای مردمی که خرد را کار بندند نشانه‌هاست.

وَمِنْ ءَايَاتِهِ يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنزِلُ مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِي بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ

وَلَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَّهُ قَانُونَ

وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا مِّنْ أَنفُسِكُمْ هَلْ لَّكُمْ مِّنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّنْ شُرَكَاءَ فِي مَا رَزَقْنَاكُمْ فَأَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنفُسَكُمْ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمَنْ يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَا لَهُمْ مِّنْ نَّاصِرِينَ

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ

و از نشانه‌های او آن است که آسمان و زمین به فرمان او برپاست سپس چون شما را بخواند خواندنی از زمین- زنده شدن در رستاخیز- ناگاه [از گورها] بیرون آید.

و او راست هر که در آسمانها و زمین است، همه او را با فروتنی فرمانبردارند.

و اوست آن که آفرینش آفریدگان را آغاز می‌کند سپس آن را بازمی‌گرداند- دوباره زنده می‌کند- و این کار بر او آسانتر است. و او راست صفت برتر در آسمانها و زمین، و اوست توانای بی‌همتا و دانای با حکمت.

برای شما از خودتان مثلی می‌زند- در نفی و ابطال شرک-: آیا شما را از بردگانتان شریکانی در آنچه روزیتان داده‌ایم هست که شما در آن [روزی با زبردستانتان] برابر و یکسان باشید؟ [نه، بلکه] از آنها [در باره اموالتان] بیم دارید چنانکه از خودتان- آزادان- بیم دارید- پس چگونه برای خدا، که همه مملوک اویند، شریک روا می‌دارید؟- اینچنین آیات را برای مردمی که خرد را کار بندند به تفصیل بیان می‌کنیم.

بلکه آنان که ستم کردند- مشرکان- بی‌هیچ دانشی کامها و آرزوهای دل خویش را پیروی نمودند. پس آن را که خدا گمراه کرده است چه کسی راه نماید؟ و آنها را یاورانی نیست.

پس روی خویش را به سوی دین یکتا پرستی فرادار، در حالی که از همه کیشها روی برتافته و حق‌گرای باشی، به همان فطرتی که خدا مردم را بر آن آفریده است. آفرینش خدای- فطرت توحید- را دگرگونی نیست، این است دین راست و استوار، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

در حالی که [به دل] به او روی آورده باشید- یعنی به او روی آرید- و از او پروا کنید و نماز را برپا دارید و از مشرکان نباشید

از آنان که دین خود را پراکنده ساختند و گروه گروه شدند، هر گروهی بدآنچه خود دارند دلخوشند.

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا
أَذَقَهُمْ مِنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ

و چون مردم را گزندى رسد پروردگار خویش را در حالى که
روى دل بدو مى‌کنند بخوانند، و چون آنان را از سوى خود
رحمتى- مهر و آسایشى- بچشاند آنگاه گروهى از آنها به
پروردگار خویش انباز مى‌آرند

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

تا بدانچه بدیشان دادیم ناسپاسى کنند، پس بهره‌مند
شوید، زودا که [سرانجام خویش] بدانید.

أَمْ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا بِهِ يُشْرِكُونَ

یا مگر بر آنان حجتى فرو فرستادیم تا بدانچه آنان شریک
[ما] مى‌سازند سخن گوید؟!

وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِنْ تُصِيبُهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا
قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ

و چون مردم را رحمتى- مهر و آسایشى- بچشانیم بدان
شادمان گردند، و اگر به سزای آنچه دستهای ایشان پیش
فرستاده- کارهایی که خود کرده‌اند- بدی و رنجی به آنان
رسد ناگهان نومید مى‌شوند.

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي
ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

آیا ندیده‌اند که خدا روزی را برای هر که بخواهد فراخ و
[یا] تنگ می‌گرداند؟ همانا در این [فراخی و تنگی] برای
مردمی که ایمان آورند نشانه‌ها و عبرتهاست.

فَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ ذَٰلِكَ
خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

پس حق خویشاوند و درویش و در راهمانده را بده این بهتر
است برای آنان که [خشنودی] خدای را می‌خواهند، و
ایشانند رستگاران.

وَمَا آتَيْتُم مِّن رَّبًّا لَّيْرُبُوا فِي أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُوا عِنْدَ
اللَّهِ وَمَا آتَيْتُم مِّن زَكَاةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُضْعِفُونَ

و آنچه از ربا می‌دهید تا [برای شما] در مالهای مردم بیفزاید
پس [بدانید که] نزد خدا افزون نمی‌شود، و آنچه از زکات
می‌دهید که [بدان وسیله] خشنودی خدای را می‌خواهید
پس ایشانند افزون یافتگان.

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ
يُحْيِيكُمْ هَلْ مِن شُرَكَائِكُمْ مَن يَفْعَلُ مِن ذَٰلِكُمْ مِّن
شَيْءٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ

خداست آن که شما را بیافرید آنگاه روزیتان داد سپس
شما را بمیراند و باز زنده‌تان می‌کند. آیا هیچ یک از
شریکان شما- که با خدا انباز می‌گیرید- چیزی از این کارها
می‌کند؟ او پاک و منزّه است و از آنچه انباز مى‌آرند برتر
است.

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ
لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

تباہی در خشکی و دریا به سبب کرده‌های مردمان پدیدار
شد تا [خداوند جزای] برخی از آنچه کرده‌اند به آنها
بچشاند، باشد که باز گردند.

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلُ كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَدِيمِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ
مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يُصَدَّعُونَ

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِأَنْفُسِهِمْ
يَمْهَدُونَ

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ ؕ إِنَّهُ
لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ

وَمِنْ ءَايَاتِهِ ؕ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيَّاحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيُذِيقَكُمْ مِنْ
رَحْمَتِهِ ؕ وَلِتَجْرِيَ الْفُلُكُ بِأَمْرِهِ ؕ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ
وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَانْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرَمُوا ؕ وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا
نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ

اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهُ فِي السَّمَاءِ
كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ كِسْفًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ
خِلَالِهِ ؕ فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ إِذَا هُمْ
يَسْتَبْشِرُونَ

وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ مِّن قَبْلِهِ لَمُبْلِسِينَ

فَإَنْظُرْ إِلَىٰ ءِثْرِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
إِنَّ ذَٰلِكَ لَمُحْيِ الْمَوْتَىٰ ؕ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

بگو در زمین بگردید و بنگرید که سرانجام پیشینیان چگونه
بود، بیشترشان مشرک بودند.

پس روی خود را به سوی دین درست و استوار فرادار پیش
از آنکه روزی بیاید که آن را از [جانب] خدای بازگشتی- یا
بازگرداننده‌ای- نیست آن روز همه از هم جدا و پراکنده
می‌شوند- گروهی به بهشت می‌روند و گروهی به دوزخ-.

هر که کافر شود، بر اوست [وبال] کفر او و هر که کار نیک
و شایسته کند، برای خویشتن جایگاه آرامش و آسایش- در
جهان دیگر- آماده می‌سازند.

تا [خدای] به کسانی که ایمان آوردند و کارهای نیک و
شایسته کردند از فزون‌بخشی خود پاداش دهد، که او
کافران را دوست ندارد.

و از نشانه‌های او آن است که بادهای را مژده‌دهنده
می‌فرستد- که شما را مژدگان باشد- و تا شما را از رحمت
خویش- یعنی باران- بچشاند و تا کشتی‌ها به فرمان او
روان شوند و تا از فزون‌بخشی او- روزی- بجویید و تا
سپاس [نعمتهای او] گزارید.

و هر آینه پیش از تو پیامبرانی به سوی قومشان فرستادیم،
پس حجت‌های روشن بدیشان آوردند، آنگاه از کسانی که
بدکاری کردند کین ستاندیم، و یاری‌دادن مؤمنان بر ما سزا
بود.

خداست آن که بادهای را می‌فرستد که ابر را بر می‌انگیزانند
پس آن را در آسمان آنگونه که خواهد بگستراند و پاره
پاره‌اش گرداند، پس باران را بینی که از خلال آن بیرون
می‌آید، و چون آن

و هر آینه پیش از آنکه [باران] بر آنان فرو فرستاده شود
[و] پیش از [پدیدار شدن] آن

پس به نشانه‌های رحمت خدا- باران- بنگر که چگونه زمین
را پس از مردگی‌اش زنده می‌کند، هر آینه آن [خدای]
زنده‌کننده مردگان است، و او بر هر چیزی تواناست.

وَلَيْنِ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَّظَلُّوا مِنْ بَعْدِهِ
يَكْفُرُونَ

و اگر بادی [سرد سوزان] فرستیم که آن [کشت] را زرد شده ببینند هر آینه پس از آن ناسپاس می‌گردند.

فَإِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْمَوْتَى وَلَا تَسْمَعُ الْأُدْعَاءَ إِذَا وُلِّوْا
مُدْبِرِينَ

تو مردگان- مرده‌دان- را نتوانی شنوای و بانگ و آواز را به کران نتوانی شنوای آنگاه که پشت کرده برگردند.

وَمَا أَنْتَ بِهَادٍ الْعُمَىٰ عَنِ ضَلَّاتِهِمْ إِنْ تَسْمَعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ
بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ

و تو راهنمای کوران- کوردلان- از گمراهیشان نیستی. تو نشنوائی مگر کسانی را که به آیات ما ایمان می‌آورند و گردن نهاده باشند.

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ
قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ

خداست آن که شما را از سستی- در سستی و ناتوانی- بیافرید سپس از پس سستی و ناتوانی نیرو و توان داد، آنگاه پس از نیرومندی سستی و پیری پدید کرد، هر چه خواهد می‌آفریند و اوست دانا و توانا.

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِئُوا غَيْرَ سَاعَةٍ
كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ

و روزی که رستاخیز برپا شود بدکاران سوگند می‌خورند که جز ساعتی درنگ نکردند- در دنیا یا در گور- اینچنین [از راستی به ناراستی] گردانیده می‌شوند- کار و عادت ایشان در این جهان و آن جهان نادرستی و ناراستی است-.

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِئْتُمْ فِي كِتَابِ اللَّهِ
إِلَىٰ يَوْمِ الْبَعْثِ فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا
تَعْلَمُونَ

و کسانی که ایشان را دانش و ایمان داده‌اند، گویند: هر آینه در نوشته خدای، [در گور] تا روز رستاخیز درنگ کرده‌اید، اینک این است روز رستاخیز، ولی شما نمی‌دانستید [که رستاخیز حق است].

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعَدْرَتُهُمْ وَلَا هُمْ
يُسْتَعْتَبُونَ

پس در آن روز پوزش‌خواهی آنان که ستم کردند سودشان ندهد و نه از آنان خواسته شود که پوزش خواهند.

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَلَيْنَ
جِبَّتِهِمْ بِآيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْطَلُونَ

و هر آینه در این قرآن برای مردم از هر گونه مثلی زدیم، و چون نشانه‌ای بدیشان آوری آنان که کافر شدند بی‌گمان گویند: شما جز بیهوده‌گویان و باطل‌آوران نیستید.

كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

اینچنین خداوند بر دلهای آنان که نمی‌دانند- حق و رستاخیز را باور ندارند- مهر می‌نهد.

فَأَصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفَّنكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ

پس شکیبایی کن، که وعده خدا راست است، و مباد آنان که [رستاخیز را] بی‌گمان باور ندارند تو را سبکسار کنند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم

۱
۳۵۵

الف، لام، میم.

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

۲

این است آیت‌های کتاب با حکمت

هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ

۳

رهنمونی و بخشایشی برای نیکوکاران.

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ
يُوقِنُونَ

۴

آنان که نماز را برپا می‌دارند و زکات می‌دهند و به سرای
پسین بی‌گمان باور دارند.

أُولَئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

۵

ایشان بر راهی راست از پروردگار خویشند، و اینانند
رستگاران.

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ
اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ

۶

و از مردمان کس هست که سخن بیهوده را می‌خرد تا
بی‌هیچ دانشی [مردم را] از راه خدا- شنیدن آیات قرآن-
گمراه سازد و آن را به مسخره می‌گیرد اینان را عذابی است
خوارکننده.

وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِ آيَاتُنَا وَآلَىٰ مُسْتَكْبِرًا كَان لَّمْ يَسْمَعْهَا
كَأَنَّ فِي أُذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

۷

و چون آیات ما بر او خوانده شود با حالت گردنکشی روی
بگرداند گویی که آنها را نشنیده [و] گویی در گوشهای وی
گرانی است، پس او را به عذاب دردناک مژده ده.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ

۸

همانا کسانی که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته
کردند ایشان راست بهشت‌های پر نعمت.

خَالِدِينَ فِيهَا وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۹

در آنجا جاودانه‌اند وعده راست خداست، و اوست توانای
بی‌همتا و دانای استوارکار.

خَلَقَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَالْقَىٰ فِي الْأَرْضِ
رَواسِيَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَابَّةٍ وَأَنْزَلْنَا مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ

۱۰

آسمانها را بی‌ستونی که ببینیدش بیافرید، و در زمین
کوه‌های پا برج و استوار بیفکند تا [زمین] شما را نجنباند و
از هر جنبنده‌ای در آن بپراکند. و از آسمان آبی فرو
فرستادیم پس در آن

هَذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِن دُونِهِ ۗ بَلِ
الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۱۱

این است آفرینش خدای، پس به من بنمایید آنها که غیر
اویند- بتها- چه آفریده‌اند بلکه ستمکاران در گمراهی
آشکارند.

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنِ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَن يَشْكُرْ
فَاتِمَّا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ ۗ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ

و هر آینه لقمان را حکمت- درستی اندیشه و گفتار و کردار - دادیم که: خدای را سپاس دار، و هر که خدای را سپاس گزارد آن سپاسگزاری به سود خویش کرده، و هر که ناسپاسی کند همانا خداوند بی‌نیاز و ستوده است.

و [یاد کن] آنگاه که لقمان پسر خویش را پند همی داد که: ای پسرک من، به خدا انباز مگیر، که انبازگرفتن [با خدای] هر آینه ستمی بزرگ است.

وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ ۖ وَهُوَ يَعِظُهُ ۖ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ

و آدمی را درباره پدر و مادرش کردیم- [از آن رو که] مادرش وی را برداشت- در شکم- در حال ناتوانی بر ناتوانی- حمل او برایش سستی و ناتوانی روزافزون بود- و بازگرفتنش از شیر در دو سال است- که مرا و پدر و مادرت را سپاس دار بازگشت [همه] به سوی من است.

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهَنًا عَلَىٰ وَهْنٍ
وَفِصْلَهُ ۖ فِي عَامَيْنِ أَنِ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَىٰ الْمَصِيرِ

و اگر آن دو بر تو سخت گیرند و بکوشند که چیزی را با من انباز گیری که بدان دانشی نداری، پس فرمان ایشان مبر و در این جهان با آنان به شیوه نیکو و پسندیده زیست کن و راه کسی را پیروی کن که [به اخلاص و توحید] سوی من باز گردد، سپس بازگشت همه شما به سوی من است پس شما را بدانچه می‌کردید آگاه می‌کنم.

وَإِن جَاهِدَاكَ عَلَىٰ أَن تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ۗ وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا ۗ وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ۚ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ

ای پسرک من، همانا کردار آدمی اگر همسنگ دانه خردلی- خردترین دانه، کنایه از کمترین کردار- باشد و در درون سنگ سخت یا در آسمانها یا در زمین [نهفته] باشد خدا آن را [برای حساب] بیارد- حاضر کند-، که خدا باریکدان و آگاه است.

يَبْنِيَّ إِنَّهَا إِن تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي
صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ

ای پسرک من، نماز را برپا دار و به کار نیک و پسندیده فرمان ده و از کار زشت و ناپسند باز دار و بر آنچه به تو رسد شکیبایی کن، که این از کارهای استوار است.

يَبْنِيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ ۗ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ ۗ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ

و روی خود [به تکبر] از مردمان مگردان و در زمین خرامان و نازان راه مرو، که خدا هیچ خرامنده نازنده را دوست ندارد.

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ

و در راه رفتن میانرو باش و آواز خویش فرود آر، که زشت‌ترین بانگها بانگ خران است.

وَأَقْصِدْ فِي مَشْيِكَ ۗ وَأَعْصِضْ مِن صَوْتِكَ ۗ إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعْمَهُ ظَهْرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ

آیا ندیده‌اید که خدا آنچه را در آسمانها و زمین است از بهر شما رام کرد و نعمتهای آشکار و نهان خویش را بر شما گسترده و فراوان کرد؟ و از مردمان کس هست که درباره خدا بی‌هیچ دانشی و رهیافتی و کتاب روشنی گفت‌وگو و ستیزه می‌کند.

و چون به آنان گفته شود: آنچه را خدای فرورستاده پیروی کنید، گویند: بلکه ما از آنچه پدرانمان را بر آن یافته‌ایم پیروی می‌کنیم. آیا [شیطان را پیروی می‌کنند] هر چند شیطان آنها را به عذاب سوزان بخواند؟

و هر که روی خویش به خدای یکتا سپارد- دین و عمل و طاعت خود را برای خدا خالص سازد- و نیکوکار باشد پس براستی به دستاویز استوار چنگ زده است، و سرانجام [و بازگشت] کارها به سوی خداست.

و هر که کافر شود کفر او تو را اندوهگین مکناد بازگشتشان به ماست، پس آنان را بدانچه کرده‌اند آگاه می‌کنیم. همانا خدا به آنچه در سینه‌هاست داناست.

اندکی [در دنیا] برخوردارشان می‌کنیم سپس به عذاب سخت گرفتارشان می‌سازیم.

و اگر از آنها بپرسی: چه کسی آسمانها و زمین را بیافرید، هر آینه گویند: خدا، بگو: سپاس و ستایش خدای راست بلکه بیشترشان نمی‌دانند- که این اقرار علیه‌شان است-.

خدای راست آنچه در آسمانها و زمین است. همانا خداست بی‌نیاز و ستوده.

و اگر هر چه درخت در زمین است قلم گردد و دریا مرکب، و هفت دریای دیگر از پس [نابودی] آن بیفزایندش [و با آن بنویسند، کار نوشتن] سخنان خدا پایان نیابد همانا خدا توانای بی‌همتا و دانای با حکمت است.

آفریدن و برانگیختن شما نیست مگر همچون [آفریدن و برانگیختن] یک تن. همانا خدا شنوا و بیناست.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أُولَئِكَ كَانَ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ

۲۱

وَمَن يُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ

۲۲
حزب
۱۶۵

وَمَن كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُ ۚ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

۲۳

نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ

۲۴

وَلَيْن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

۲۵

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

۲۶

وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِن شَجَرَةٍ أَقْلَمٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِن بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَّا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

۲۷

مَا خَلَقَكُمْ وَلَا بَعَثَكُمْ إِلَّا كَتَفْسٍ وَاحِدَةً ۚ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ

۲۸

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ
وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلُّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ
اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

آیا ندیده‌ای که خدا شب را در روز در می‌آورد و روز را در شب- اشاره است به کوتاه و بلند شدن شب و روز، یا رفتن روز و آمدن شب و به عکس-، و خورشید و ماه را رام ساخت که هر یک تا سرآمدی نامبرده- معین- روان است؟ و خدا بدانچه می‌کنید آگاه است.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الْبَطْلُ
وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ

این [همه توانایی و آگاهی] از آن روست که خداست که حق است و آنچه جز او می‌خوانند باطل است و خداست والا و بزرگ.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ
مِّنْ آيَاتِهِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ

آیا ندیده‌ای که کشتی به [سبب] نعمت خدا- نگاه‌داشتن آن بر روی آب و وزیدن باد و لطافت آب که حرکت کشتی را میسر می‌سازد- در دریا می‌رود تا [خدای] برخی از نشانه‌های [قدرت] خود را به شما بنماید؟ هر آینه در این [کار] برای هر شکیبای سپاسگزاری نشانه‌ها و عبرتهاست.

وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَّوْجٌ كَالظُّلَلِ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ
فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا
كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ

و چون آنان- سرنشینان کشتی- را موجی مانند سایبانها فرا گیرد خدای را بخوانند در حالی که دین- عبادت و طاعت- را ویژه او کنند، و چون آنان را به سوی خشکی برهاند پس [تنها] برخی از ایشان میانه‌رو- بر راه راست توحید- باشند و جز فریبکاران و پیمان‌شکنان ناسپاس نشانه‌های ما را انکار نکنند.

يَأْتِيهَا النَّاسُ أَنْفُوعًا وَرَبَّكُمْ وَأَخْشَوْا يَوْمًا لَا يَجْزِي وَالِدٌ
عَنْ وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَنِ وَالِدِهِ شَيْئًا إِنَّ وَعْدَ
اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ
الْغُرُورُ

ای مردم، از پروردگارتان پروا کنید و از روزی بترسید که هیچ پدری به کار فرزند خویش نیاید- او را سود ندهد- و نه هیچ فرزندی از پدر خویش چیزی را کفایت کند- سودمند افتد یا عذابی را از او دفع کند-. همانا وعده خدا راست است، پس زندگانی دنیا شما را فریب ندهد- که با آرزوی دراز و تکیه به عفو و مهلت‌دادن خدا، فریفته و بر گناهان دلیر شوید- و آن فریبنده- شیطان یا هر فریبنده‌ای- شما را نفریبد.

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنزِلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي
الْأَرْحَامِ ۗ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا ۗ وَمَا تَدْرِي
نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

همانا خداست که دانش هنگام رستاخیز نزد اوست، و باران را فرو فرستد- داند که باران کی فرستد- و آنچه در زهدانهاست می‌داند و هیچ کس نمی‌داند که فردا چه خواهد کرد، و کسی نمی‌داند به کدام زمین خواهد مرد همانا خدا دانا و آگاه است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم

۱
۳۵۸ر

الف، لام، میم.

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ

۲

فروفرستادن این کتاب، که هیچ شکی در آن نیست، از پروردگار جهانیان است.

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَاهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ

۳

بلکه می‌گویند این را خود فرابافته است، [نه چنین است]، بلکه آن [سخن] راست و درست است از پروردگار تو تا مردمی را بیم کنی که هیچ بیم‌کننده‌ای پیش از تو بدیشان نیامده است، شاید راه یابند.

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۗ مَا لَكُمْ مِّن دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ ۗ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ

۴

خداست آن که آسمانها و زمین و آنچه را میان آنهاست در شش روز- دوره- بیافرید، سپس بر عرش- مقام فرمانروایی بر جهان آفرینش- برآمد، شما را جز او هیچ سرپرست و کارسازی و هیچ شفיעی نیست، آیا یاد نمی‌کنید و پند نمی‌گیرید؟

يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ

۵

کار- وحی یا کار دنیا- را از آسمان تا زمین تدبیر می‌کند، سپس [آن کار] به سوی او بالا می‌رود در روزی که اندازه آن هزار است سال از آنچه شما می‌شمیرید.

ذَٰلِكَ عَلِيمٌ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

۶

این است [وصف] دانای نهان و آشکارا، همان توانای بی‌همتا و مهربان

الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ۗ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِن طِينٍ

۷

آن که هر چه آفرید به نیکوترین شیوه ساخت و آفرینش آدمی را از گل آغاز کرد.

ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ ۖ مِنْ سُلَالَةٍ مِّن مَّاءٍ مَّهِينٍ

۸

سپس نسل- فرزندان- او را از چکیده‌ای از آبی سست و پست پدید کرد.

ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِن رُّوحِهِ ۗ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ ۗ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ

۹

آنگاه اندام او را درست و تمام ساخت و از روح خویش در او دمید و شما را گوش و دیدگان و دلها پدید کرد [ولی] اندک سپاس می‌دارید.

وَقَالُوا أَإِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَإِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ ۗ بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ

۱۰

و گفتند: آیا هنگامی که در زمین گم و ناپدید شویم، باز به آفرینشی نو درخواهیم آمد؟! [نه چنین است که می‌گویند] بلکه آنان به دیدار پروردگارشان- روز رستاخیز- کافرند.

قُلْ يَتَوَفَّكُم مَّلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ

۱۱
حزب
۱۶۶

بگو: فرشته مرگ- عزرائیل- که بر شما گماشته شده جان شما را بگیرد- پس گم و نابود نمی‌شوید-، سپس به سوی پروردگارتان بازگردانیده شوید.

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا
أَبْصِرْنَا وَاسْمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًىٰ وَلَكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي
لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ

فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ
وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا
وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿۱۵﴾

تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا
وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ

أَفَمَن كَانَ مُؤْمِنًا كَمَن كَانَ فَاسِقًا لَّا يَسْتَوُونَ

أَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَىٰ
نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ كُلَّمَا أَرَادُوا أَن يَخْرُجُوا
مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي
كُنْتُمْ بِهِ تُكذِّبُونَ

و اگر ببینی آنگاه که این بزهکاران سرهای خویش نزد
خداوندشان [به خواری و شرم] در پیش افکنده باشند
[گویند:] بار خدایا، دیدیم و شنیدیم، ما را بازگردان تا
کاری نیک و شایسته کنیم، که ما بی‌گمان باوردارنده‌ایم.

و اگر می‌خواستیم، هر آینه به هر کسی رهنمون‌اش را
می‌دادیم و لیکن این سخن از من براستی [از پیش] رفته
است که همانا دوزخ را از پریان و آدمیان همگی پُر کنم-
یعنی همه کسانی را که گمراهی را بر راه راست برگزیدند و
سزاوار عذاب شدند-.

پس [عذاب را] بچشید به سزای آنکه دیدار این روزتان را
فراموش کردید، ما هم شما را به فراموشی سپردیم- فرو
گذاشتیم- و عذاب جاویدان را به سزای آنچه می‌کردید
بچشید.

جز این نیست که کسانی به آیات ما ایمان می‌آورند که چون
بدانها یادآوری شوند سجده‌کنان بیفتند و پروردگار خویش
را همراه با سپاس و ستایش به پاکی یاد کنند و گردنکشی
نکنند

پهلوهانشان از بسترها [برای نماز شب] دور می‌شود،
پروردگار خویش را با بیم و امید می‌خوانند و از آنچه
روزیشان داده‌ایم انفاق می‌کنند.

پس هیچ کس نمی‌داند آنچه از روشنی چشمها برای ایشان
نهفته شده، به پاداش آنچه می‌کردند.

آیا کسی که مؤمن است همچون کسی است که از فرمان
[خدای] بیرون رفته؟ هرگز برابر نیستند.

اما آنان که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند،
ایشان را بهشتهایی است که برای پذیرایی در آنها جای
می‌گزینند، به پاداش آنچه می‌کردند.

و اما آنان که از فرمان بیرون شدند جایگاهشان آتش-
دوزخ- است، هر گاه بخواهند از آن بیرون آیند به آن
برگردانده می‌شوند، و گویندشان: بچشید عذاب آتشی را
که دروغ می‌انگاشتید.

وَلَنذِيقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَىٰ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ
الْمُجْرِمِينَ مُنْتَقِمُونَ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ فَلَا تَكُن فِي مِرْيَةٍ مِّنْ
لِّقَائِهِ ۗ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أُمَّةً يَهْتَدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا وَكَانُوا بِآيَاتِنَا
يُوقِنُونَ

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُم يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ

أَوْ لَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِم مِّنَ الْقُرُونِ
يَمْشُونَ فِي مَسْكِنِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ أَفَلَا يَسْمَعُونَ

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِ
زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْفَتْحِ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ
يُنظَرُونَ

فَاعْرِضْ عَنْهُمْ وَأَنْتَظِرْ إِنَّهُمْ مُنْتَضِرُونَ

و هر آینه آنان را از عذاب نزدیکتر و کهنتر- خواری و
فروماندگی یا قحط و گزند- پیش از عذاب بزرگتر بچشانیم
باشد که بازگردند.

و کیست ستمکارتر از کسی که به آیات پروردگارش
یادآوری شده سپس از آن روی بگردانید؟ همانا ما از
بزهکاران انتقام گیرنده‌ایم.

و هر آینه موسی را کتاب- تورات- دادیم. پس، از دیدار او
- یعنی دیدار خداوند، کنایه از رستاخیز- در شک مباش و
آن

و از آنان پیشوایانی قرار دادیم که به فرمان ما راه
می‌نمودند، از آن رو که شکیبایی ورزیدند و آیات ما را
بی‌گمان باور می‌داشتند.

همانا پروردگار تو در روز رستاخیز میان آنان در آنچه
اختلاف می‌کردند- در باره دین- داوری می‌کند.

و آیا آنان را راه نمود و برایشان روشن ساخت که پیش از
ایشان چه اندازه مردمانی را هلاک کردیم که اکنون در
خانه‌های آنها راه می‌روند؟ هر آینه در این نشانه‌ها و
عبرت‌هاست آیا [به گوش دل] نمی‌شنوند؟

آیا ندیدند که ما آب را به سوی زمین خشک و بی‌گیاه
می‌رانیم، پس بدان کشتی را بیرون می‌آوریم که
چهارپایانشان و خودشان از آن می‌خورند؟ آیا نمی‌بینند؟!

و می‌گویند: اگر راست‌گویید این پیروزی- یعنی پیروزی
مؤمنان بر کافران که به مؤمنان وعده داده شده- کی
خواهد بود؟

بگو: در روز پیروزی، آنان را که کافر شدند ایمان آوردنشان
سود ندهد و نه مهلت داده شوند.

پس، از آنها روی بگردان و منتظر باش، که آنان نیز
منتظرند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ

اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ

خَبِيرًا

وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِّن قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ ۚ وَمَا جَعَلَ

أَزْوَاجَكُمْ أَلْفَىٰ تُظَاهِرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ ۚ وَمَا جَعَلَ

أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ۚ ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ ۖ وَاللَّهُ

يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ

أَدْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ ۚ فَإِن لَّمْ تَعْلَمُوا

ءَابَاءَهُمْ فَاِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ ۚ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ

جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ ۚ وَلَٰكِن مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ ۚ

وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا

النَّبِيِّ أَوْلَىٰ ۚ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ ۖ وَأَزْوَاجُهُ ۖ أُمَّهَاتُهُمْ ۖ

وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ ۚ مِنَ

الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ ۖ إِلَّا أَن تَفْعَلُوا إِلَىٰ أَوْلِيَائِكُمْ

مَعْرُوفًا ۚ كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا

ای پیامبر، خدای را پروا داشته باش و از کافران و منافقان فرمان مبر. همانا خدا دانا و با حکمت است.

و آنچه را که از پروردگارت به تو وحی می‌شود پیروی کن، که خدا بدانچه می‌کنید آگاه است

و بر خدا توکل کن، و خدا کارسازی بسنده است.

خدا برای هیچ مردی دو دل در درون او ننهاده است و زنانتان را که آنان را ظاهر می‌کنید مادرانتان نگردانیده و پسرخواندگانتان را پسرانتان نساخته است، این گفتار شماسست که به دهان خویش می‌گویید: و خدا راست و درست می‌گوید و اوست که راه می‌نماید.

آنان

پیامبر به مؤمنان از خودشان سزاوارتر است و همسران او مادران ایشانند و در کتاب خدا خویشاوندان برخی به برخی [در میراث] سزاوارترند از مؤمنان و مهاجران، مگر آنکه بخواهید به دوستان همکیش خود نیکی کنید. این [حکم] در کتاب- لوح محفوظ یا قرآن- نوشته شده است.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ
وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا
غَلِيظًا

و [یاد کن] آنگاه که از پیامبران پیمان ایشان گرفتیم، و از تو و از نوح و ابراهیم و موسی و عیسی پسر مریم و از همه ایشان پیمانی سخت و استوار گرفتیم،

لَيَسْئَلَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا عَن صِدْقِهِمْ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا
أَلِيمًا

تا [خدا] راستگویان را از راستی ایشان بپرسد، و کافران را عذابی دردناک آماده کرده است.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ
جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا
وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، نعمت خدای را بر خود به یاد آرید آنگاه که شما را لشکرهایی- از طایفه‌های عرب- بیامد پس بادی و لشکرهایی که نمی‌دیدید بر آنها فرستادیم، و خدا بدانچه می‌کنید بیناست.

إِذْ جَاءُوكُم مِّن فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ
الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونًا

آنگاه که از فراز شما- بالای وادی- و از فرود شما- پایین وادی- بر شما در آمدند، و آنگاه که دیدگان خیره شد و دلها به گلوها رسید و به خدا گمانها [ی گوناگون] بردید.

هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا

در آنجا مؤمنان آزمون شدند و سخت به لرزه در افتادند.

وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ مَّا وَعَدَنَا
اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا

و آنگاه که منافقان و آنان که در دلهایشان بیماری- شک و نفاق- است گفتند: خدا و پیامبرش به ما جز وعده‌ای فریبنده- فتح و پیروزی- ندادند.

وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ
فَارْجِعُوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا
عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِن يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا

و آنگاه که گروهی از آنان گفتند: ای اهل مدینه شما را جای ماندن نیست، پس بازگردید- از لشکرگاه به مدینه-، و گروهی از آنها از پیامبر رخصت [رفتن] خواسته می‌گفتند: خانه‌های ما بی‌حفاظ است- از دزد و دشمن در امان نیست- و حال آنکه آن خانه‌ها بی‌حفاظ نبود، اینان آهنکی جز گریختن نداشتند.

وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِم مِّنْ أَفْطَارِهَا ثُمَّ سُلِوا الْفِتْنَةَ لَأْتَوْهَا
وَمَا تَلَبَّثُوا بِهَا إِلَّا يَسِيرًا

و اگر [سپاه کفار] از اطراف آن- شهر یا خانه‌ها- بر آنان در آیند و سپس از آنها فتنه و آشوب- بازگشت به شرک یا جنگ با مسلمانان- خواسته شود، هر آینه به سوی آن روند و بر [اجابت] آن

وَلَقَدْ كَانُوا عَاهِدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُؤَلُّونَ الْأَدْبَرَ وَكَانَ
عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا

و هر آینه اینان پیش از این با خدا پیمان بسته بودند که پشت نکنند و نگریزند، و پیمان خدا بازخواست شدنی است.

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِّنَ الْمَوْتِ أَوْ الْقَتْلِ
وَإِذَا لَا تُمْتَعُونَ إِلَّا قَلِيلًا

بگو: اگر از مرگ یا کشته شدن بگریزید این گریختن هرگز شما را سود ندارد، وانگهی جز اندکی برخوردار نشوید.

قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُم مِّنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا
أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا
نَصِيرًا

بگو: کیست که شما را از خدای نگاه دارد اگر در باره شما بدیی یا بخشایشی خواهد. و آنان برای خویش جز خدا هیچ کارساز و یآوری نخواهند یافت.

قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ
إِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ الْبَاسَ إِلَّا قَلِيلًا

همانا خدا می‌شناسد بازدارندگان از شما را- که مردم را از یاری‌کردن پیامبر

أَشِحَّةً عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ
تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْشَى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَإِذَا ذَهَبَ
الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ بِالسِّنَةِ حِدَادٍ أَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ أُولَئِكَ
لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَلَهُمْ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا

بخیلانند بر شما- در راه جهاد هیچ کمک مالی و جانی به شما نمی‌کنند- پس چون بیم [جنگ] پیش آید، آنان را بینی که به تو می‌نگرند در حالی که چشمه‌اشان [از ترس] می‌گردد همچون کسی که بیهوشی مرگ او را فرا گرفته باشد. و چون ترس [جنگ] از میان برود با زبانهای تیز و تند به سبب بخلی که بر خیر- مال و غنیمت- دارند شما را برنجانند- زبان‌درازی کنند- اینان ایمان نیاورده‌اند پس خدا هم کاره‌اشان را بی‌بر و نابود ساخت، و این کار بر خدا آسان است.

يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَإِنْ يَأْتِ الْأَحْزَابُ يَوَدُّوْا لَوْ
أَنَّهُمْ بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ أَنْبَائِكُمْ وَلَوْ كَانُوا
فِيكُمْ مَا قَتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا

می‌پندارند که [هنوز] لشکرهای احزاب نرفته‌اند و اگر آن لشکرها بازآیند، دوست دارند که در میان اعراب بادیه‌نشین می‌رفتند و از خبرهای شما می‌پرسیدند و اگر هم در میان شما باشند جز اندکی کارزار نکنند- پس سودی در ماندن آنها نیست-.

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا
اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا

هر آینه شما را در [خصلت‌ها و روش] پیامبر خدا نمونه و سرمشق نیکو و پسندیده‌ای است، برای کسی که به خدا و روز بازپسین امید می‌دارد و خدای را بسیار یاد می‌کند.

وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ
وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا
وَتَسْلِيمًا

و چون مؤمنان آن لشکرها را دیدند گفتند: این است آنچه خدا و پیامبرش ما را وعده داده‌اند و خدا و پیامبرش راست گفتند، و [دیدن آن لشکرها] ایشان را جز باورداشتن و گردن‌نهادن نیفزود.

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ
مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا

از مؤمنان مردانی‌اند که آنچه را با خدای بر آن پیمان بسته بودند- بذل جان- برآستی بجای آوردند، پس برخی از ایشان پیمان خویش گزاردند- به شهادت رسیدند- و برخی از ایشان [کارزار و شهادت را] چشم همی‌دارند و [پیمان خویش را] هیچ دگرگون نساخته‌اند

لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِنْ
شَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا

تا خدا راستگویان را به راست گفتن و وفاداریشان پاداش دهد، و منافقان را اگر خواهد عذاب کند یا [به بخشایش خود] بر آنان باز گردد و توبه‌شان را بپذیرد، که خدا آمرزگار و مهربان است.

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا وَكَفَىٰ اللَّهُ
الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيمًا

و خدا کافران را با خشمشان بازگردانید در حالی که هیچ پیروزی و غنیمتی نیافتند، و خدا مؤمنان را از کارزار بسندگی کرد، و خدا نیرومند و توانای بی‌همتا است.

وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِيهِمْ
وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا

و کسانی از اهل کتاب- جهودان- را که با آنها- احزاب- همپشت گشتند از قلعه‌هایشان فروآورد و در دلهایشان بیم افکند، گروهی را می‌کشید و گروهی را اسیر می‌گرفتید

وَأُورِثَكُمُ أَرْضَهُمُ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَّمْ تَطَّوُّهَا
وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا

و زمینشان- مزارع و باغهایشان- و خانه‌هایشان و مالهایشان و زمینی را که بر آن گام ننهادید به شما میراث داد و خداوند بر هر چیزی تواناست.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ إِنْ كُنْتُمْ تُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكُنَّ وَأَسَرِّحْكُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا

ای پیامبر، زنان خود را بگو: اگر زندگانی دنیا و زیور و آرایش آن می‌خواهید، پس بیایید تا شما را برخوردار می‌دهم و به روشی نیکو رهتان سازم

وَإِنْ كُنْتُمْ تُرِيدُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالْدارَ الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ
لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا

و اگر خدای و پیامبر او و سرای واپسین می‌خواهید، پس [بدانید که] خداوند برای نیکوکاران از شما پاداشی بزرگ آماده کرده است.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ يُصَلِّفْ
لَهَا الْعَذَابَ ضِعْفَيْنِ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا

ای زنان پیامبر، هر که از شما کار زشت و گناهی آشکار کند او را عذاب دوچندان باشد، و این بر خدا آسان است.

وَمَنْ يَّقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحًا نُؤْتِيهَا
أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا

يَنْسَاءَ اللَّيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِّنَ النِّسَاءِ إِنِ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا
تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا
مَّعْرُوفًا

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ
وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا
يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ
تَطْهِيرًا

وَأذْكُرَنَّ مَا يُتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ
وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ
وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّامِتِينَ وَالصَّامِتَاتِ وَالْحَافِظِينَ
فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ
أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا

۳۲

۳۳

۳۴

۳۵
۳۶۵

و هر که از شما خدا و پیامبر او را با فروتنی فرمان برد و کار نیک و شایسته کند، پاداش او را دو بار بدهیم و برای او روزی نیکو و بزرگوارانه‌ای- بهشت- آماده کرده‌ایم.

ای زنان پیامبر، شما مانند یکی از دیگر زنان نیستید، اگر پرهیزگار باشید، پس در گفتار نرمی منماید که آن کس که در دلش بیماری است [در شما] طمع کند، و به شیوه‌ای پسندیده سخن گوید.

و در خانه‌هاتان آرام گیرید، و به شیوه جاهلیت پیشین به خودنمایی بیرون نیابید، و نماز برپا دارید و زکات بدهید و خدا و پیامبر او را فرمان برید. همانا خداوند می‌خواهد از شما، خاندان پیامبر، پلیدی را ببرد و شما را پاک کند، پاکی کامل.

و آنچه را در خانه‌هاتان از آیات خدا و حکمت- سخنان پیامبر

همانا مردان و زنان مسلمان و مردان و زنان مؤمن و مردان و زنان فروتن فرمانبردار و مردان و زنان راستگو و مردان و زنان شکيبا و مردان و زنان فروتن خداترس و مردان و زنان صدقه‌دهنده و مردان و زنان روزه‌دار و مردان و زنانی که شرمگه خود [از ناشایست] نگاه می‌دارند و مردان و زنانی که خدای را بسیار یاد می‌کنند، خداوند برای آنان آمرزش و مزدی بزرگ آماده کرده است.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ ۗ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ ۗ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا ۗ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ ۗ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ ۗ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا

الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ ۗ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ ۗ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ ۗ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا

وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا

هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۗ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا

و هیچ مرد و زن مؤمنی را نرسد که چون خدای و پیامبر او کاری را فرمایند آنان را در آن کارشان بگزینی- اختیاری- باشد. و هر که خدای و پیامبرش را نافرمانی کند برآستی گمراه شده گمراهی آشکار.

و [یاد کن] آنگاه که به آن کس که خدای به او نعمت داده بود- نعمت اسلام و ایمان- و تو نیز به او نعمت داده بودی - نعمت آزادی- گفتی: همسرت را برای خود نگاه دار و از خدا پروا داشته باش، و در دل خویش چیزی را پنهان می‌داشتی که خدا آشکار کننده آن است، و از مردم بیم داشتی و حال آنکه خداوند سزاوارتر است که از او بیم بداری. پس چون زید حاجت [خویش] از او برآورد- و وی را طلاق داد- او را به زنی به تو دادیم تا بر مؤمنان درباره [ازدواج با] زنان پسرخواندگانشان تنگی و باکی نباشد هر گاه که [پسرخواندگانشان] حاجت خود را از آنان برآورده باشند و فرمان خدا شدنی است.

بر پیامبر هیچ تنگی و گناهی نیست در آنچه خداوند برای او مقرر و روا داشته- یعنی تزویج زن پسرخوانده او، تا حکم جاهلیت را باطل کند- نهاد خداست درباره آنان که پیش از این گذشتند- پیامبران پیشین-. و کار و فرمان خدا به اندازه و حساب‌شده است

همانان که پیامهای خدای را می‌رسانند و از او می‌ترسند و از هیچ کس جز او نمی‌ترسند، و خدا حسابگری بسنده است.

محمد- ص- پدر هیچ یک از مردان شما نیست و لیکن فرستاده خدا و خاتم- سرآمد و پایان‌بخش- پیامبران است، و خدای به هر چیزی داناست.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، خدای را بسیار یاد کنید،

و او را بامداد و شبانگاه- در همه شبانه روز- تسبیح گوید.

اوست آن که بر شما درود- رحمت- می‌فرستد و فرشتگان او نیز تا شما را از تاریکیها- کفر و گمراهی- به روشنایی- ایمان و طاعت- بیرون آورد، و او به مؤمنان مهربان است.

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ وَسَلَّمَ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا

درویشان- درودی که به آنان گفته شود- آن روز که با او دیدار کنند «سلام» است، و ایشان را مزدی نیکو و بزرگوارانه آماده کرده است.

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

ای پیامبر، ما تو را گواه و مژده‌دهنده و بیم‌کننده فرستادیم.

وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا

و خواننده به سوی خدا به فرمان او و چراغ تابان.

وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُم مِّنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا

و مؤمنان را نوید ده که آنان را از جانب خدا فزون‌بخشی بزرگ باشد.

وَلَا تُطِيعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعِ أَذْنَهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

و کافران و منافقان را فرمان مبر و رنج و آزارشان را [که به تو رسید] رها کن- مکافات مکن- و بر خدا توکل کن، و خدا کارسازی بسنده است.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُونَهَا فَمَتَّعُوهُنَّ وَسَرَحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، هر گاه زنان مؤمنی را که به همسری گرفته‌اید پیش از آنکه بدیشان برسید- آمیزش کنید- طلاق دهید شما را بر آنها هیچ عده‌ای که آن را بشمارید- تا به سر آرند- نیست. پس ایشان را برخوردار کنید و به شیوه نیکو رهاشان سازید.

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ الَّتِي ءَاتَيْتَ أَجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمِّكَ وَبَنَاتِ عَمَّتِكَ وَبَنَاتِ خَالَكَ وَبَنَاتِ خَالَتِكَ الَّتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً مُّؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَّكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ۗ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا

ای پیامبر، ما آن زنان تو را که کابین ایشان را داده باشی و آن [کنیزانی] را که از آنچه خداوند از بهره جنگ بر تو ارزانی داشته مالک شده‌ای، و دختران عمویت و دختران عمه‌هایت و دختران داییات و دختران خاله‌هایت را که با تو مهاجرت کرده باشند و نیز زن مؤمنی را چنانچه خویشتن را به پیامبر بخشد- بدون مهر-، اگر پیامبر خواهد که او را به زنی گیرد، برای تو حلال کردیم [و این] تنها ویژه توست نه دیگر مؤمنان- همانا می‌دانیم که بر آنان درباره همسرانشان و آنچه مالک آن شده‌اند- کنیزان- چه مقرر کرده‌ایم- تا بر تو هیچ تنگی نباشد و خدا آمرزگار و مهربان است.

تُرْجَى مَنْ تَشَاءُ مِنْهُمْ وَتُتَوَى إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ وَمَنْ
أَبْتَغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ تَقَرَّ
أَعْيُنُهُمْ وَلَا يَحْزَنَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا

لَا يَجِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ
وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ رَقِيبًا

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ
لَكُمْ إِلَىٰ طَعَامٍ غَيْرَ نَظْرِينَ إِنَّهُ وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ
فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَعْسِنِينَ لِحَدِيثِ
إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ يُؤْذَى النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِيهِ مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا
يَسْتَحْيِيهِ مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسْأَلُوهُنَّ مِنْ
وَرَاءِ حِجَابٍ ذَٰلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ
لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تَنْكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ
بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا

إِنْ تَبَدُّوا شَيْئًا أَوْ يُخْفُوهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

هر که را از ایشان خواهی [می‌توانی] واپس داری و هر که
را خواهی نزد خویش جای دهی و نگاه داری. و اگر هر یک از
آنان را که از او کناره گرفته باشی باز بجویی باکی و گناهی
بر تو نیست. این نزدیکتر است به آنکه چشمهای ایشان
روشن شود و اندوهناک نباشند و همگی به آنچه بدادیشان
خشنود شوند- یعنی چون دانستند که آنچه می‌کنی به
فرمان خداست دلتنگ نمی‌شوند و گردن نمی‌نهند- و خدا
آنچه را در دلهای شماست می‌داند، و خدا دانا و بردبار
است.

از این پس- یعنی پس از این زنان- [دیگر] زنان تو را
حلال نباشند و نه اینکه به جای ایشان زانی بگزینی اگر چه
زیبایی آنان تو را به شگفت آورد، مگر آنچه دست تو مالک
شود- یعنی کنیزان-، و خداوند بر هر چیزی نگاهبان است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به خانه‌های پیامبر درنیایید
مگر آنکه شما را به خوردن طعامی رخصت دهند بی‌آنکه
چشم به راه ظرف آن باشید- زودتر از وقت مقرر نروید- و
لیکن چون شما را بخوانند، در آبیید، و چون خوردید پراکنده
شوید بی‌آنکه [پس از خوردن] سرگرم سخن شوید همانا
این کار پیامبر را رنج می‌دهد و از شما شرم می‌دارد- که
خواهش کند بیرون روید- ولی خدا از [گفتن سخن] حق
شرم نمی‌دارد. و چون از آنان

اگر چیزی را آشکار کنید یا پنهان دارید، همانا خدا به هر
چیزی داناست.

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِيِٓ ءَابَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ
وَلَا أَبْنَاءَ إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءَ أَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ ۗ وَاتَّقِينَ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدًا

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا
فَقَدْ أَحْتَمَلُوا بُهْتَنَا وَإِنَّمَا مُبِينًا

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ
يُذِنَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلْبِيبِهِنَّ ۚ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا
يُؤْذِينَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

لَئِن لَّمْ يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ
وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِبَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ
فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا

مَلْعُونِينَ ۗ أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا خُذُوا وَقْتَكُمْ قَلِيلًا

سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ
تَبْدِيلًا

بر آنان باکی و گناهی نیست در [نداشتن حجاب] پیش
پدرانشان و پسرانشان و برادرانشان و پسران برادرانشان
و پسران خواهرانشان و زنان [همکیش] شان و آنچه
دستهایشان مالک آن است- بردگان-، و [ای آنان] از خدای
پروا داشته باشید، که خدا بر هر چیزی گواه است.

همانا خدای و فرشتگان او بر پیامبر درود می‌فرستند، ای
کسانی که ایمان آورده‌اید، بر او درود فرستید- یعنی
بگویید: اللهم صل علی محمد و آل محمد- و سلام گوید
سلامی در خور و شایسته- یا فرمان او را چنانکه شایسته
است گردن نهید-.

همانا کسانی که خدا و پیامبرش را می‌آزارند خدا آنان را در
این جهان و آن جهان لعنت کرده و برای آنان عذابی
خوارکننده آماده ساخته است.

و آنان که مردان و زنان مؤمن را بی‌آنکه بدی و گناهی کرده
باشند می‌آزارند هر آینه بار دروغ و گناهی آشکار را
برداشته‌اند.

ای پیامبر، زنان و دختران خویش و زنان مؤمنان را بگو:
چادرهای خود را بر خویشان فروپوشند- خود را بیوشانند-
. این نزدیکتر است به آنکه شناخته شوند- به صلاح و عفت
- و آزارشان ندهند و خدا آمرزگار و مهربان است.

اگر منافقان و کسانی که در دلهایشان بیماری است و آنان که
در مدینه خبرهای دروغ می‌پراکنند [از این کار بد خود] باز
نایستند هر آینه تو را بر ضد آنان برانگیزیم سپس در آن

لعنت‌شدگانند هر جا یافته شوند باید گرفته و بسختی
کشته شوند.

نهاد خداست در باره کسانی که پیش از این گذشتند، و
هرگز نهاد خدا را دگرگونی نیابی.

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ ۗ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا

مردم تو را از هنگام رستاخیز می‌پرسند، بگو: همانا دانش آن نزد خداست و تو را چه آگاه کرد- تو چه دانی- شاید رستاخیز نزدیک باشد.

همانا خدا کافران را لعنت کرده و برای آنان آتش افروخته آماده ساخته است،

۶۴ إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكٰفِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا

همیشه در آن

۶۵ خٰلِدِينَ فِيهَا اَبَدًا ۗ لَا يَجْدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا

روزی که رویه‌اشان در آتش گردانده شود، گویند: ای کاش خدای را فرمان می‌بردیم و [ای کاش] پیامبر را فرمان می‌بردیم.

۶۶ يَوْمَ تَقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يٰلَيْتَنَّا اَطَعْنَا اللَّهَ وَاَطَعْنَا الرَّسُوْلًا

و گویند: پروردگارا، ما مهتران و بزرگان خود را فرمان بردیم پس ما را گمراه کردند.

۶۷ وَقَالُوْا رَبَّنَا اِنَّا اَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرٰءَنَا فَاَضَلُّوْنَا السَّبِيْلًا

پروردگارا، آنان را از عذاب دو چندان ده- زیرا هم گمراه بودند و هم گمراه‌کننده- و آنها را لعنت کن لعنتی بزرگ.

۶۸ رَبَّنَا ءَاتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنَّهُمْ لَعْنًا كَبِيْرًا

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، مانند آن کسان مباشید که موسی را بیازردند پس خدا او را از آنچه گفته بودند پاک ساخت، و او نزد خدا آبرومند بود.

۶۹ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا لَا تَكُوْنُوْا كَالَّذِيْنَ ءَادَوْا مُوسٰى فَبَرّٰهُ اللهُ مِمَّا قَالُوْا وَكَانَ عِنْدَ اللهِ وَجِيْهًا

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدا پروا کنید و سخن درست و استوار گویید،

۷۰ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اتَّقُوا اللهَ وَقُولُوْا قَوْلًا سَدِيْدًا

تا کارهای شما را به صلاح و سامان آرد و گناهان شما را بپامزد، و هر که خدا و پیامبرش را فرمان برد براستی به کامیابی و پیروزی بزرگی دست یافته است.

۷۱ يُصْلِحْ لَكُمْ اَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوْبَكُمْ ۗ وَمَنْ يُطِيعِ اللهَ وَرَسُوْلَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيْمًا

همانا ما امانت را بر آسمانها و زمین و کوهها عرضه کردیم، ولی از برداشتن- پذیرفتن- آن سر باز زدند و از آن ترسیدند و آدمی آن را برداشت- پذیرفت-، براستی که او ستمگر و نادان است،

۷۲ اِنَّا عَرَضْنَا الْاٰمٰنَةَ عَلَی السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَالْجِبٰلِ فَاَبٰیْنَ اَنْ يَّحْمِلْنَهَا وَاَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْاِنْسٰنُ ۗ اِنَّهٗ كَانَ ظٰلُمًا جَهُوْلًا

تا [سرانجام] خدا مردان و زنان منافق و مردان و زنان مشرک را عذاب کند، و [به مهر و بخشایش خویش] بر مردان و زنان مؤمن باز گردد- به جهت حفظ امانت-، و خداوند آمرزگار و مهربان است.

۷۳ لِيُعَذِّبَ اللهُ الْمُنٰفِقِيْنَ وَالْمُنٰفِقٰتِ وَالْمُشْرِكِيْنَ وَالْمُشْرِكٰتِ وَيُتُوْبَ اللهُ عَلَی الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنٰتِ ۗ وَكَانَ اللهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَهُ
الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ

۱
۳۷۵

يَعْلَمُ مَا يَلْبِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ
السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ

۲

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي
لَتَأْتِيََنَّكُمْ عِلْمُ الْغَيْبِ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي
السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ
إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ

۳

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ
مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

۴

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي ءَايَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن
رَّجْزِ أَلِيمٍ

۵

وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِي أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ هُوَ
الْحَقُّ وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ

۶

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ يُنْبِئُكُمْ إِذَا
مُرِّتُمْ كُلَّ مُمْرَقٍ إِنَّا لَنَعْلَمُ لِفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ

۷

ستایش و سپاس خدای را که او راست هر چه در آسمانها و
هر چه در زمین است، و در آن جهان [نیز] ستایش و سپاس
از آن اوست، و اوست دانای درست کار و آگاه.

هر چه در زمین فرورود و هر چه از آن بیرون آید و هر چه
از آسمان فرود آید و هر چه در آن بر شود [همه را]
میداند. و اوست مهربان و آمرزگار.

و کسانی که کافر شدند گفتند: ما را رستاخیز نیاید. بگو:
[نه آنست که شما می‌گویید] آری، به پروردگارم سوگند که
هر آینه شما را خواهد آمد، [پروردگاری که] دانای نهان و
ناپیداست در آسمانها و در زمین همسنگ ذره‌ای از او
پوشیده و پنهان نیست و نه خردتر از آن و نه بزرگتر مگر
آنکه در کتابی روشن- لوح محفوظ- هست

تا کسانی را که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته
کردند پاداش دهد. ایشانند که آمرزش و روزی نیکو و
بزرگوارانه دارند.

و کسانی که در [انکار و ابطال] آیات ما کوشیدند که [به]
پندار خویش] ما را به عجز آرند، آنان را عذابی است سخت
و دردناک.

و آنان که به ایشان دانش داده‌اند- اصحاب پیامبر

و کسانی که کافر شدند گویند: آیا شما را به مردی راه
نمائیم که خبر می‌دهد که چون [در خاک] پاره پاره و ریز ریز
شوید هر آینه در آفرینشی نو درخواهید آمد؟!]

أَفْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ ۚ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ

آیا بر خدا دروغی بافته یا او را دیوانگی است؟ [نه، بلکه کسانی که سرای واپسین را باور ندارند در عذاب و گمراهی دور [از حق] اند.

أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِّنَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ ۚ إِن نَّشَأُ نَخْسِفُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطُ عَلَيْهِمْ
كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ

آیا به آنچه فرارویشان و آنچه پشت سرشان است از آسمان و زمین ننگریسته‌اند؟ اگر خواهیم آنان را در زمین فرو بریم یا پاره‌ای از آسمان را بر آنان فروافکنیم. هر آینه در این [هشدار] برای هر بنده بازگردنده [به خداوند] نشانه و عبرتی است.

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا دَاوُودَ مِنَّا فَضْلًا ۚ يٰجِبَالُ اَوْبِي مَعَهُ وَالطَّيْرُ
وَأَلْنَا لَهُ الْحَدِيدَ

و هر آینه داوود را از نزد خویش فزونی و برتری دادیم: ای کوه‌ها و ای مرغان هوا، با او [به تسبیح] همنا شوید. و آهن را برای او نرم گردانیدیم،

أَنِ اعْمَلْ سَابِغَةً ۚ وَقَدِّرْ فِي السَّرْدِ ۚ وَاعْمَلُوا صَالِحًا ۚ إِنِّي
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

که زره‌هایی فراخ و گشاده بساز و در بافتن و پیوستن [حلقه‌های آن] اندازه نگاه دار و [تو ای داوود و قوم تو] کارهای نیک و شایسته کنید، که من بدانچه می‌کنید بینایم.

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ غُدُوها شَهْرٌ وَرَوَاحُها شَهْرٌ ۚ وَأَسَلْنَا لَهُ
عَيْنَ الْقَظْرِ ۚ وَمِنَ الْجِنِّ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهٖ ۚ
وَمَن يَزِغْ مِنْهُمْ عَنَ أَمْرِنَا نَذِقْهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ

و باد را برای سلیمان [رام کردیم]، که بامدادان یک ماهه راه می‌پیمود و شبانگاه یک ماهه راه می‌پیمود. و چشمه مس [گداخته] را برای او روان ساختیم، و از دیوان کسانی بودند که به فرمان پروردگارش پیش او کار می‌کردند و هر که از فرمان ما کجروی می‌کرد- فرمان سلیمان نمی‌برد- او را از عذاب آتش افروخته می‌چشانندیم.

يَعْمَلُونَ لَهُو مَا يَشَاءُ مِنْ مَّحْرِبٍ وَتَمَثِيلٍ ۚ وَجِفَانٍ
كَالْجُؤَابِ ۚ وَقُدُورٍ رَّاسِيَتٍ ۚ اَعْمَلُوا ءَالَ دَاوُودَ شُكْرًا وَقَلِيلٌ
مِّنْ عِبَادِيَ الشَّاكِرُ

برای او آنچه می‌خواست از نمازگاه‌ها- یا کوشکها- و تندیسها و کاسه‌هایی به اندازه حوضها و دیگهای بزرگ پابرجا و استوار [در زمین] می‌ساختند. ای خاندان داود، به سپاسداری [این نعمتها] عمل [و عبادت] کنید، و اندکی از بندگان من پیوسته سپاسگزارند.

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهٖ ۚ اِلَّا دَابَّةٌ
اَلْاَرْضِ تَأْكُلُ مِنْسَاتِهٖ ۚ فَلَمَّا حَرَ تَبَيَّنَتِ الْجِنَّ اَن لَّو
كَانُوا يَعْلَمُونَ ۚ اَلْغَيْبِ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ اَلْمُهِيْنِ

پس چون فرمان مرگ را بر او رانیدیم، آنان را بر مرگ او رهنمونی نکرد مگر جنبنده زمین- کرم چوب‌خوار موربانه- که عصایش را می‌خورد، پس چون [سلیمان] بیفتاد دیوان دریافتند که اگر غیب می‌دانستند- از مرگ سلیمان آگاهی داشتند- در آن عذاب خوارکننده درنگ نمی‌کردند.

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكِنِهِمْ آيَةٌ ۖ جَنَّتَانِ عَن يَمِينٍ وَشِمَالٍ
كُلُوا مِن رِّزْقِ رَبِّكُمْ وَأَشْكُرُوا لَهُ ۗ بَلَدَةٌ طَيِّبَةٌ ۚ وَرَبُّ غَفُورٌ

فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُم بِجَنَّتَيْهِمْ
جَنَّتَيْنِ ذَوَاتِیْ أُكُلٍ خَمْطٍ وَأَثَلٍ ۚ وَشِئْءٍ مِّن سِدْرٍ قَلِيلٍ

ذَٰلِكَ جَزَآئُهُمْ بِمَا كَفَرُوا ۗ وَهَلْ نُجَازِي إِلَّا الْكَفُورَ

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا قُرَى ظَلَهْرَةَ
وَقَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ ۗ سِيرُوا فِيهَا لِيَالِي ۚ وَأَيَّامًا ءَامِنِينَ

فَقَالُوا رَبَّنَا بَعِد بَيْنَ أَسْفَارِنَا ۗ وَظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ
أَحَادِيثَ ۚ وَمَزَقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ
صَبَّارٍ شَكُورٍ

وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ ۚ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِّن
الْمُؤْمِنِينَ

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِم مِّن سُلْطٰنٍ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَن يُّؤْمِنُ
بِالْآخِرَةِ ۚ مِمَّنْ هُوَ مِنهَا فِي شَكٍّ ۚ وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
حَفِيظٌ

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ
ذَرَّةٍ فِي السَّمٰوٰتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِن شِرْكَ
وَمَا لَهُمْ مِنْهُمْ مِّن ظَهِيرٍ

هر آینه مردم سبا- در یمن- را در جای سکونتشان
نشانه‌ای- بر قدرت خداوند- بود؛ دو بوستان، از دست
راست و از دست چپ [مسکنهاشان قرار داشت]. [گفتیم:]
از روزی پروردگارتان بخورید و او را سپاس گزارید، شهری
است خوش [و پر نعمت] و خداوندی آمرزگار.

ولی روی گردانیدند- از فرمان خدا یا از سپاسگزاری- پس
سیل بسیار سخت بر آنان فرستادیم و دو بوستانشان را به
دو بوستانی دیگر بدل کردیم با میوه‌ای تلخ و شوره‌گز و
اندکی از گنار- سدر-.

آن [کیفر] را به سزای آنکه کافر شدند و ناسپاسی کردند
به آنان دادیم، و آیا جز ناسپاس را کیفر می‌دهیم؟

و میان آنان و آبادیهایی که در آنها برکت نهاده بودیم-
سرزمین شام- آبادیهای پیدا و پیوسته پدید آوردیم، و در
آنها آمد و شد را به اندازه کردیم- فاصله آبادیها برابر بود
-، [و گفتیم:] در آنها شبها و روزها ایمن و بی‌بیم رفت و
آمد کنید.

ولی گفتند: پروردگارا، میان شهرهای ما دوری افکن و بر
خویشتن ستم کردند. پس آنان را افسانه‌ها و داستانها
کردیم و سخت پراکنده‌شان ساختیم. هر آینه در این-
سرگذشت آنها- برای هر شکیبای سپاسگزاری نشانه‌ها و
عبرت‌هاست.

و هر آینه ابلیس گمان خود را در باره آنان- مردم سبا یا
همه مردم- راست داشت پس او را پیروی کردند مگر
گروهی اندک از مؤمنان.

و او را بر آنان هیچ چیرگی و دستی نبود جز برای آنکه
[می‌خواستیم] کسانی را که به سرای واپسین ایمان دارند
از کسانی که از آن به شک اندرند باز شناسیم، و پروردگار
تو بر هر چیزی نگاهبان است.

بگو: آنها را که به جای خدای یکتا [خدا] می‌پندارید بخوانید،
همسنگ ذره‌ای را در آسمانها و در زمین مالک نیستند، و
آنان را در آن دو- آسمان و زمین- هیچ شرکتهی نیست و او
خدای یکتا را از آنها هیچ یار و مددکاری نیست.

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَدِنَ لَهُ حَتَّىٰ إِذَا فُزِعَ
عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْكَبِيرُ

و شفاعت نزد او

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ وَإِنَّا أَوْ
إِيَّاكُمْ لَعَلَىٰ هُدَىٰ أَوْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

بگو: چه کسی شما را از آسمانها و زمین روزی می‌دهد؟ بگو:
خدای و هر آینه ما یا شما بر راه راستیم یا در گمراهی
آشکار.

قُلْ لَا تَسْأَلُونَ عَمَّا أَجْرَمْنَا وَلَا نُسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ

بگو: شما را از بزهکاری ما نپرسند و ما را از آنچه شما
می‌کنید نخواهند پرسید.

قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ
الْعَلِيمُ

بگو: پروردگارمان، ما و شما را [روز رستاخیز] گرد آورد،
سیس میان ما براستی و درستی داوری کند- یا جدایی
افکند-، و اوست داور دانا.

قُلْ أَرُونِي الَّذِينَ أَلْحَقْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ كَلَّا بَلْ هُوَ اللَّهُ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

بگو: آنها را که به انبازی به او بسته‌اید به من بنمایید- آیا
صفات شایسته خدایی در آنها هست؟- هرگز، بلکه اوست
خدای توانمند بی‌همتا و دانای با حکمت.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

و تو را نفرستادیم مگر برای همه مردم، مزدهنده و
بیم‌کننده، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

و گویند: اگر راست‌گویید، این وعده- رستاخیز- کی خواهد
بود؟

قُلْ لَّكُمْ مِيعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَجِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا
تَسْتَقْدِمُونَ

بگو: شما را وعده‌گاه روزی است که ساعتی از آن واپس
نروید و پیش نیفتید.

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَن نُّؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي
بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ
يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ اسْتُضِعِفُوا
لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ

و کسانی که کافر شدند گفتند: هرگز به این قرآن ایمان
نیاوریم و نه به آن [کتاب] که پیش از آن بوده و اگر بینی
آنگاه که آن ستمکاران- کافران- نزد خداوندشان [برای
حسابرسی] بازداشته شوند! برخی‌شان سخن را به برخی
دیگر برمی‌گردانند، آنها که ناتوان و زبون گرفته شده‌اند-
زیردستان- به آنان که گردنکشی کردند- رهبران و
پیشوایان قدرتمند خود-، گویند: اگر شما نبودید، هر آینه
ما مؤمن بودیم.

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا اَنْحُنْ صَدَدْنَاكُمْ
عَنِ الْهُدَىٰ بَعْدَ اِذْ جَاءَكُمْ بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمِينَ

آنان که گردنکشی کردند به آنها که ناتوان و زبون گرفته شده‌اند گویند: آیا ما شما را از راه راست، پس از آنکه به شما آمد، باز داشتیم؟! [نه، بلکه شما خود گناهکار بودید.

و زبون‌شدگان به گردنکشان گویند: بلکه ترفند و نیرنگ شب و روز [شما] بود که ما را فرمان دادید که به خدا کافر شویم و برای او همتیانی فراگیریم. و چون عذاب را ببینند [همه آنها] پشیمانی نهان دارند- از بیم سرزنش دیگران- و ما غلها را در گردن آنان که کافر شدند بنهیم. آیا جز آنچه می‌کردند کیفر داده می‌شوند؟

و ما هیچ بیم‌دهنده‌ای در هیچ آبادی و شهری نفرستادیم مگر آنکه کامرانان و توانگران آن گفتند: ما به آنچه بدان فرستاده شده‌اید کافریم

و گفتند: ما مالها و فرزندان بیشتر داریم و ما عذاب‌شونده نیستیم- یعنی چون خدا ما را به نعمت مال و فرزند گرامی داشته، ما را عذاب نخواهد کرد-.

بگو: پروردگار من است که روزی را برای هر که بخواهد فراخ می‌سازد و تنگ می‌گرداند و لیکن بیشتر مردم نمی‌دانند

و مالها و فرزندان آن [فضیلتی] نیست که شما را به ما نزدیک گرداند مگر کسانی که ایمان آوردند و کار نیک و شایسته کردند، پس اینانند که بدانچه کردند پاداشی دو چندان دارند و ایشان در کوشکهای بلند بهشت ایمن و آسوده باشند.

و آنان که در [انکار و ابطال] آیات ما می‌کوشند که [به گمان خود] ما را به عجز آرند، اینان در عذاب حاضرشدگانند.

بگو: همانا پروردگار من روزی را برای هر که از بندگانش که بخواهد فراخ می‌سازد و تنگ می‌گرداند. و هر چه انفاق کنید پس او به جای آن باز دهد، و او بهترین روزی‌دهندگان است.

وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ اللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ اِذْ تَأْمُرُونَنَا اَنْ نَّكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ وَاَنْدَادًا
وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْاَعْلَالَ فِي
اَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ يُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَمَا اَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ اِلَّا قَالَ مُتْرَفُوها اِنَّا بِمَا
اُرْسِلْتُمْ بِهِءِ كَافِرُونَ

وَقَالُوا نَحْنُ اَكْثَرُ اَمْوَالًا وَاَوْلَادًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ

قُلْ اِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنَّ اَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

وَمَا اَمْوَالُكُمْ وَلَا اَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرَّبُكُمْ عِنْدَنَا زُلْفَىٰ
اِلَّا مَنْ اٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَاُولٰٓئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الْوَعْدِ
بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرَفَاتِ اٰمِنُونَ

وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِيْ اٰيَاتِنَا مُعْجِزِينَ اُولٰٓئِكَ فِي الْعَذَابِ
مُحْضَرُونَ

قُلْ اِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ
وَمَا اَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ أَهَؤُلَاءِ إِيَّاكُمْ
كَانُوا يَعْبُدُونَ

قَالُوا سُبْحَانَكَ أَنْتَ وَلِيُّنَا مِنْ دُونِهِمْ بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ
الْجِنَّ أَكْثَرُهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ

فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ
لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ
يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاءَكُمْ وَقَالُوا مَا
هَذَا إِلَّا إِفْكٌ مُّفْتَرَىٰ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا
جَاءَهُمْ إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ

وَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ
مِنْ نَذِيرٍ

وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَغُوا مِعْشَارَ مَا آتَيْنَاهُمْ
فَكَذَّبُوا رَسُولِي فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ

قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلِيَ وَفُرَادَىٰ ثُمَّ
تَتَفَكَّرُونَ مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ
بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ

قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ
اللَّهِ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

قُلْ إِنْ رَبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَٰمُ الْغُيُوبِ

و روزی که همه آنان- مشرکان- را برانگیزد، سپس به
فرشتگان گوید: آیا اینان شما را می‌پرستیدند؟

گویند: پاک و منزهی تو، تویی خداوند- یا دوست- ما، نه
آنها. بلکه دیوان را می‌پرستیدند، که بیشترشان به آنها
گرویده بودند.

پس امروز- روز رستاخیز- برخی از شما برای برخ دیگر
هیچ سود و زبانی در دست ندارند. و ستمکاران را گوییم:
بچشید عذاب آتشی را که دروغ می‌انگاشتید.

و چون آیات روشن ما بر آنان خوانده شود گویند: این-
محمد

و ما به آنان- مشرکان عرب- [پیش از این] هیچ کتابی که
آن را بخوانند نداده‌ایم، و پیش از تو هیچ بیم‌کننده‌ای به
سوی آنها نفرستاده‌ایم.

و کسانی که پیش از آنها بودند [پیامبران را] دروغگو
شمردند، و [این کافران قوم تو] به ده یک آنچه به آنان
دادیم نرسیده‌اند، ولی [آن کافران] پیامبران مرا به دروغ
نسبت دادند، پس [بنگر که] ناپسندیدن و کیفر من چگونه
بود.

بگو: همانا شما را به یک سخن پند می‌دهم، و آن اینکه دو
دو و یک یک برای خدا به پا خیزید، سپس بیندیشید که
این یار شما- پیامبر- را هیچ دیوانگی نیست. او نیست مگر
بیم‌کننده‌ای برای شما پیش از فرارسیدن عذابی سخت- در
قیامت-.

بگو: هر مزدی که از شما خواسته‌ام پس آن شما را باد-
یعنی هیچ مزدی نمی‌خواهم- مزد من نیست مگر بر خدای، و
او بر هر چیزی گواه است.

بگو: همانا پروردگار من حق- قرآن یا سخن راست و درست
- را [به وحی بر قلب من] می‌افکند، پروردگاری که دانای
نہا‌ن‌هاست.

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبَدِيهِ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ

بگو: حق- قرآن یا اسلام- آمد و باطل- شیطان یا بت- نه [چیزی نو] آغاز کند و نه [چیزی را] باز گرداند- یا باطل را آغاز و انجامی نیست-.

قُلْ إِنْ ضَلَلْتُ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَىٰ نَفْسِي ۖ وَإِنِ اهْتَدَيْتُ فِيمَا يُوحِي إِلَيَّ رَبِّي إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ

بگو: اگر گمراه شوم، جز این نیست که به زیان خویشتن گمراه می‌شوم- وبال آن به خودم برمی‌گردد- و اگر راه راست یابم به سبب آن است که پروردگارم به من وحی می‌کند، همانا او شنوا و نزدیک است.

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فَزِعُوا فَلَا فَوْتَ وَأُخِذُوا مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ

و اگر [کافران را] ببینی آنگاه که ترسان و هراسان شوند پس گریز و رهایی نباشد و آنان را از جایی نزدیک [به عذاب] فرا گیرند.

وَقَالُوا ءَأَمَنَّا بِهِ ۗ وَأَنَّىٰ لَهُمُ التَّنَاطُشُ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ

و گویند: [اینک] به آن

وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ ۗ مِنْ قَبْلُ وَيَقْدِفُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ

و حال آنکه پیش از این به آن کافر شدند، و از جایگاهی دور- در دنیا- به نادیده- از روی جهل و گمان- سخن می‌پراکنند.

وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِمْ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُّرِيبٍ

و میان آنان و آنچه آرزو کنند- از لذتهای مادی دنیا- جدایی افتد چنانکه با همانندان آنها نیز پیش از این چنین رفتار شد، که آنان نیز [در باره رستخیز] سخت در شک و تردید بودند.

۳۵. فاطر	فَاطِرُ: فاطر	مکی	۴۵ آیه	۷ صفحه
----------	---------------	-----	--------	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَكِةِ رُسُلًا أُولَىٰ أَجْنِحَةٍ مَّثْنَىٰ وَثَلَاثَ وَرُبْعَ ۚ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

سپاس و ستایش خدای راست، آفریننده آسمانها و زمین همو که فرشتگان را فرستادگانی کرد دارای بالهایی دو گانه و سه گانه و چهار گانه در آفرینش هر چه خواهد می‌افزاید همانا خدا بر هر چیزی تواناست.

مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكُ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ ۗ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

هر بخشایشی که خدای برای مردمان بگشاید آن را بازدارندهای نیست و هر چه را بازگیرد آن را پس از [بازگرفتن] وی فرستندهای نباشد، و اوست توانای بی‌همتا و دانای با حکمت.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ ۖ هَلْ مِنْ خَلْقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۗ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۗ فَآَنَىٰ تُؤَفَّكُونَ

ای مردم، نعمت خدای را بر خود یاد کنید آیا جز خدا آفریدگاری هست که شما را از آسمان و زمین روزی دهد؟ هیچ خدایی جز او نیست، پس چگونه و به کجا گردانیده می‌شوید؟

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ وَإِلَى اللَّهِ
تُرْجَعُ الْأُمُورُ

يَأْتِيهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ
الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُوا
حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ

الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

أَفَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَءَاهُ حَسَنًا فَإِن لَّوِ لَيُضِلُّ
مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبُ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ
حَسْرَاتٍ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَسُقْنَاهُ إِلَى بَدِ
مَيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ النُّشُورُ

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ
الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ
السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُولَئِكَ هُوَ يَبُورُ

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ
أَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَمَا يُعَمِّرُ
مِن مَّعْمَرٍ وَلَا يُنْقِصُ مِنْ عُمُرِهِ إِلَّا فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ
عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

و اگر تو را دروغگو خوانند همانا فرستادگانی پیش از تو نیز
دروغگو خوانده شدند، و کارها به خدای بازگردانده می‌شود.

ای مردم، همانا وعده خدا راست است، پس مبادا زندگانی
این جهان شما را بفریبد، و مبادا آن فریبکار- شیطان- شما
را به [بخشایش و کره] خدا بفریبد.

همانا شیطان دشمن شماست، پس او را دشمن گیرید. جز
این نیست که گروه خویش را می‌خواند تا از دوزخیان
شوند.

کسانی که کافر شدند عذابی سخت دارند، و کسانی که
ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند آمرزش و
مزدی بزرگ دارند.

پس آیا کسی که کردار زشتش در نظرش آراسته شده و آن
را نیکو بیند، [مانند کسی است که براستی نیکوکار است]؟
پس خدا هر که را خواهد- سزاوار بداند- گمراه کند و هر
که را خواهد- شایسته بداند- راه نماید. پس مبادا جان تو
بر سر اندوه و دریغ بر آنها برود- هلاک شوی-، همانا
خداوند بدانچه می‌کنند داناست.

و خداست که بادها را فرستاد تا ابر را برمی‌انگیزد، پس آن

هر که بزرگی و ارجمندی خواهد، پس [بداند که] بزرگی و
ارجمندی همه از آن خداست.- و به هر که خواهد دهد-
سخن نیکو و پاک به سوی او بالا می‌رود و کردار نیک و
شایسته آن را بالا می‌برد. و کسانی که بدیها می‌اندیشند
آنان را عذابی سخت است، و ترفند و نیرنگ اینان نابود
می‌گردد.

و خدا شما را از خاکی و سپس از نطفه‌ای آفرید آنگاه شما را
جفتها- مردان و زنان- گردانید، و هیچ زنی بار نگیرد-
باردار نشود- و بار ننهد- نزاید- مگر به دانش او و به هیچ
کسی زندگانی دراز داده نشود و از عمر هیچ کس کاسته
نگردد مگر آنکه در کتابی- لوح محفوظ- ثبت است، همانا
این کار بر خدا آسان است.

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شْرَابُهُ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِن كُلِّ تَاكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حَلِيَّةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاحِرَ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

۳۵
فاطر
۱۲
/۴۵

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ ۗ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ

۱۳

إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ ۗ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بِشْرِكِكُمْ ۖ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ

۱۴

يَأْتِيهَا النَّاسُ أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

۱۵
حزب
۱۷۵
۳۷۸

إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ

۱۶

وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ

۱۷

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۗ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ جَمَلِهَا لَا يُحْمَلُ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۗ إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يُخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ ۗ وَمَنْ تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِ ۗ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ

۱۸

و دو دریا یکسان و برابر نیستند؛ این یک شیرین و خوشکام که آشامیدنش گوارا است و آن دیگر شور و تلخ. و از هر یک گوشت تازه- ماهی- می‌خورید و پیرایه و زیوری- مروارید- بیرون می‌آرید که می‌پوشید. و کشتیها را در آن می‌بینی که آب را می‌شکافند تا از فزونی و بخشش او- روزی- بجویید و باشد که سپاس گزارید.

شب را در روز درمی‌آورد و روز را در شب- اشاره است به کاهش و افزایش شب و روز- و خورشید و ماه را رام کرد و هر یک تا سرآمدی نامبرده روان است. این است خدای، پروردگار شما، پادشاهی او راست و آنان که به جای او می‌خوانید- می‌پرستید- پوست هسته خرمایی- کمترین چیزی- را دارا نیستند.

اگر بخوانیدشان خواندن شما را نشنوند، و اگر بشنوند پاسختان ندهند، و روز رستاخیز به انباز آوردتان کافر شوند، و هیچ کس تو را مانند [خدای] آگاه [به حقیقت کارها] آگاه نکند.

ای مردم، شما باید نیازمندان به خدا، و خداست بی‌نیاز و ستوده.

اگر خواهد، شما را ببرد و آفریده‌ای نو بیارد.

و این کار بر خدای دشوار نیست.

و هیچ کس بار گناه دیگری را بر ندارد. و اگر گرانباری کسی را به برداشتن بار خویش بخواند، آن کس چیزی از آن بر ندارد گرچه خویشاوند [وی] باشد. جز این نیست که تو کسانی را بیم می‌دهی- بیم‌دادن تو تنها در کسانی اثر می‌کند- که از پروردگارشان در نمانند و می‌ترسند و نماز برپا داشته‌اند و هر که پاکی ورزد- از پلیدی گناهان- همانا به سود خویشتن پاکی می‌ورزد، و بازگشت همه به سوی خداست.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ

و نابینا و بینا- کافر با مؤمن، نادان با دانا، نابخر با خردمند-
برابر نباشند

۲۰

وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ

و نه تاریکیها و روشنایی- کفر با ایمان-

۲۱

وَلَا الظُّلُّ وَلَا الحُرُّورُ

و نه سایه و گرمای سوزان- بهشت با دوزخ-

۲۲

وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَاءُ^ص
وَمَا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي الْقُبُورِ

و نیز زندگان و مردگان- مؤمنان با کافران- برابر نیستند.
همانا خدا آن را که خواهد- شایسته بداند- می‌شنواند. و
تو کسانی را که در گورند- مرده‌دلان کافران- نشنوانی

۲۳

إِن أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ

تو جز بیم‌کننده‌ای نیستی.

۲۴

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا^ص
فِيهَا نَذِيرٌ

همانا تو را براستی و درستی مزده دهنده و بیم‌کننده
فرستادیم و هیچ امتی نبود مگر آنکه در میانشان
بیم‌کننده‌ای- پیامبری- گذشت.

۲۵

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ جَاءَتْهُمْ^ص
رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالزُّبُرِ وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ

و اگر تو را دروغگو شمردند پس همانا کسانی که پیش از
آنان بودند پیامبران‌شان را که با حجت‌های روشن- معجزه‌ها-
و نوشته‌ها و کتاب روشنگر به نزدشان آمده بودند دروغگو
شمردند.

۲۶

ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ^ص

سپس آنان را که کفر ورزیدند بگرفتم، پس ناپسندداشتن
و کیفر من چگونه بود؟

۲۷

۳۷۹

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ^ص ثَمَرَاتٍ
مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بِيضٌ وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ
أَلْوَانُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ

آیا ندیده‌ای که خدای از آسمان- از ابر- آبی فرود آورد،
پس با آن میوه‌های رنگارنگ بیرون آوردیم، و از کوه‌ها
راه‌هایی به رنگ‌های گوناگون سفید و سرخ و سخت سیاه
است؟

۲۸

وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَابِّ وَأَلْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ^ص كَذَلِكَ^ص إِنَّمَا
يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ^ص إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ

و همچنین از مردم و جنبندگان و چهارپایان رنگ‌های گوناگون
هست. از بندگان خدا تنها دانشوران- عالمان ربانی- از او
می‌ترسند. همانا خدا توانای بی‌همتا و آمرزگار است.

۲۹

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا مِمَّا
رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْتَجُونَ تِجْرَةً لَّن تَبُورَ

همانا کسانی که کتاب خدای را می‌خوانند و نماز برپا
داشته‌اند و از آنچه روزیشان کرده‌ایم نهان و آشکارا انفاق
کرده‌اند، تجارتی را امید می‌دارند که هرگز زیان نکند و
ناروا- کساد و بی‌رونق- نشود

۳۰

لِيُؤْفِقَهُمْ^ص أَجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ^ص إِنَّهُ^ص غَفُورٌ شَكُورٌ

تا [خداوند] مزد‌های ایشان را تمام بدهد و از فزون‌بخشی
خویش بیفزایدشان، که او آمرزگار و سپاسدار است- مزد
بندگان را تباه نمی‌سازد-.

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا
بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ

و آنچه از این کتاب به تو وحی کردیم راست و درست است،
آن [کتابهایی] را که در پیش آن است باور می‌دارد و راست
می‌انگارد. هر آینه خدای به بندگان خود آگاه و بیناست.

سپس [این] کتاب- قرآن- را به کسانی از بندگانش که
برگزیدیم میراث دادیم. پس، از آنان برخی بر خود ستمکار
بودند و برخی میانه رو، و از ایشان برخی به خواست و
فرمان خدا به نیکبها پیشی گیرنده‌اند. این است فزونی و
بخشش بزرگ

ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ أَصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ
ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ إِذِنَ
اللَّهُ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ

بهشت‌هایی پاینده که در آنها در آیند، در آنجا با
دستاورهایی از طلا و با مروارید زیور شوند، و پوشش
ایشان در آنجا پرنیان است.

جَنَّتْ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ
وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ

و گویند: سپاس و ستایش خدای راست که اندوه از ما ببرد،
هر آینه پروردگار ما آمرزگار و سپاسدار است.

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ
شَكُورٌ

آن [خدایی] که ما را از فضل خویش در [این] سرای ماندنی
و جاویدان فرود آورد، در آنجا نه رنجی به ما رسد و نه
درماندگی.

الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمَقَامَةِ مِنْ فَضْلِهِ لَآ يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٌ
وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ

و کسانی که کافر شدند آنان را آتش دوزخ است، نه حکم
شود بر آنها [به مرگ] تا بمیرند و نه عذابش از آنها سبک
شود. اینچنین هر ناسپاسی را سزا می‌دهیم.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَآ يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا
وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِّنْ عَذَابِهَا كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَافِرٍ

و آنها در آنجا فریاد کنند: خداوندا، ما را بیرون‌آر تا جز آن
که می‌کردیم کار نیک و شایسته کنیم. [گوییم:] آیا شما را
چندان عمر ندادیم که هر که پندپذیر است در آن مدت
پند گیرد؟ و شما را بیم‌دهنده هم آمد، پس بچشید که
ستمکاران را هیچ یآوری نیست.

وَهُمْ يَصْطَرِحُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ
الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ أَوْ لَمْ نُعَمِّرْكُمْ مَا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ
وَجَاءَكُمْ التَّذْيِيرُ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَّصِيرٍ

همانا خداوند داننده ناپیادهای آسمانها و زمین است، و او
به آنچه در سینه‌ها نهفته است داناست.

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمُ غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ خَلْقَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ
كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا
وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا

اوست که شما را در زمین جانشین [پیشینیان] گردانید، پس هر که کافر شود کفرش به زیان اوست. و کافران را کفرشان به نزد خداوندشان جز دشمنی و خشم نیفزاید و کافران را کفرشان جز زیانکاری نیفزاید.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَكُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي
مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ أَمْ
ءَاتَيْنَهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّنْهُ بَلْ إِنَّ يَعِدُ الظَّالِمُونَ
بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا

بگو: آیا دیده‌اید شریکان خود- بتها- را که به جای خدای یکتا می‌خوانید؟ مرا بنمایید که از زمین چه چیز آفریده‌اند. یا آنان را در آسمانها شرکتی هست؟ یا به آنها کتابی داده‌ایم که بر حجتی از آنند؟ [نه،] بلکه ستمکاران برخی به برخ دیگر جز فریب وعده نمی‌دهند.

إِنَّ اللَّهَ يُمَسِّكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَلَئِن زَالَتَا إِنْ
أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا

خدا آسمانها و زمین را نگاه می‌دارد از اینکه از جایگاه- مسیر و مدار- خود بلغزند و به در روند، و اگر بلغزند هیچ کس، پس از او، نتواند آنها را نگاه داشت. همانا اوست بردبار و آمرزگار- که آنها را به کیفر شما بر سرتان فرو نمی‌افکند-.

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِن جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَّيَكُونُنَّ
أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَّا زَادَهُمْ إِلَّا
نُفُورًا

و [مشرکان عرب] به خدا سوگند خوردند، سخت‌ترین سوگندها، که اگر آنان را بیم‌دهنده‌ای بیاید بی‌گمان راه‌یافته‌تر از هر امتی خواهند بود پس چون بیم‌دهنده‌ای بدیشان آمد آنان را جز رمیدن و دوری [از حق] نیفزود

أَسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئِ
إِلَّا بِأَهْلِيهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَن تَجِدَ
لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا

از روی بزرگمنشی و گردنکشی در زمین و نیرنگ بد. و نیرنگ بد جز سازنده آن را فرا نگیرد. پس آیا جز روش و نهادی را که بر پیشینیان رفته است- یعنی عذاب را- چشم می‌دارند؟ پس روش و نهاد خدای را هرگز دگرگونی نیابی، و روش و نهاد خدای را هرگز گردانیدنی نیابی.

أَوْ لَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
مِن قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ
شَيْءٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا

آیا در زمین گردش نکردند تا ببینند که سرانجام کسانی که پیش از آنها بودند و نیرومندتر از آنها بودند چگونه شد؟ و هیچ چیز در آسمانها و در زمین نیست که خدای را ناتوان سازد، همانا او دانا و تواناست.

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا

یس .۳۶

یَس: یس

مکی

۸۳ آیه

۶ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

یس

یا، سین.

وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ

سوگند به قرآن با حکمت- حکمت‌آمیز و درست و استوار-.

إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

که همانا تو از فرستادگانی

عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

[و] بر راه راستی

تَنْزِيلِ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ

[قرآنی که] فرو فرستاده آن توانای بی‌همتا و مهربان [است].

لَشِدْرِ قَوْمًا مَّا أَنْذَرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ

تا مردمی را بیم دهی که پدرانشان بیم داده نشده‌اند، از اینرو ناآگاهند.

لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

هر آینه گفتار [خدای] بر بیشترشان سزا گشته، و از اینرو ایمان نمی‌آورند.

إِنَّا جَعَلْنَا فِيْ أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُّقْمَحُونَ

همانا بر گردنهایشان زنجیرها نهاده‌ایم که تا زیر چانه‌هاست، چنانکه سرهایشان بالا مانده است

وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ

و از پیش رویشان دیواری و از پشت سرشان دیواری نهاده‌ایم و بر دیدگانشان پرده‌ای افکنده‌ایم، از این رو هیچ نمی‌بینند- کنایه از اینکه از همه سو فروگرفته شده‌اند و راه حق را که هدایت و رستگاری است نمی‌بینند-.

وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

و بر آنها یکسان است چه بیمشان کنی یا بیمشان نکنی، ایمان نمی‌آورند.

إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ ۖ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ

جز این نیست که تو کسی را هشدار و بیم می‌دهی- بیم‌دادن تو کسی را سود دارد- که این ذکر- قرآن- را پیروی کند و از خدای رحمان در نهان بترسد پس او را به آمرزش و مزدی بزرگوارانه نوید ده.

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَعَانِئُهُمْ ۚ وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ

همانا ماییم که مردگان را زنده می‌کنیم و آنچه را که پیش فرستاده‌اند و اثرهایشان را- آنچه از آنها باز ماند- می‌نویسیم، و هر چیزی را در راهنمای- نوشته- روشن- لوح محفوظ- به شمار آورده‌ایم.

وَأَصْرِبُ لَهُمْ مَثَلًا أَصْحَبَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ

۱۴

إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُمْ مُرْسَلُونَ

۱۵

قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِن شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ

۱۶

قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ

۱۷

وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

۱۸

قَالُوا إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ لَئِن لَّمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ

۱۹

قَالُوا طَئِرُكُمْ مَعَكُمْ أَيْنَ ذُكِّرْتُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ

۲۰

وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ

۲۱

اتَّبِعُوا مَن لَّا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُّهْتَدُونَ

۲۲

وَمَا لِي لَّا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

۲۳

عَأْتِخِذْ مِنْ دُونِهِ ۚ ءَالِهَةٌ إِنْ يُرَدِّنِ الرَّحْمَنُ بِضُرٍّ لَّا تُغْنِي عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقِذُونَ

۲۴

إِنِّي إِذًا لَّفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۲۵

إِنِّي ءَأَمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمِعُونِ

۲۶

قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ ۗ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ

۲۷

بِمَا عَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ

و برای آنان– اهل مکه– داستان مردم آن شهر– انطاکیه– را مثل آر، آنگاه که فرستادگان بدیشان آمدند

آنگاه که دو تن به سوی آنان فرستادیم و ایشان را دروغزن خواندند، پس ایشان را به فرستاده سومی نیرومند کردیم و گفتند: همانا ما به سوی شما فرستاده شده‌ایم.

گفتند: شما جز آدمیانی مانند ما نیستید و خدای رحمان چیزی– از وحی و پیامبری– فرو نفرستاده، [و] شما جز دروغ نمی‌گویید.

گفتند: پروردگار ما می‌داند که هر آینه ما به سوی شما فرستاده شده‌ایم

و بر ما جز رسانیدن روشن و آشکار پیام نیست.

گفتند: ما شما را به شگون بد گرفتیم، اگر باز نایستید هر آینه سنگسارتان می‌کنیم و بی‌گمان از ما شکنجه‌ای دردناک به شما خواهد رسید.

گفتند: شگون بدتان با شماست. آیا اگر شما را پند دهند [به شگون بد می‌گیرید]؟! بلکه شما مردمی گزافکارید.

و مردی– حبیب نجار– از کرانه آن شهر شتابان بیامد، گفت: ای قوم من، این فرستادگان [الهی] را پیروی کنید،

کسانی را پیروی کنید که از شما مزدی نمی‌خواهند و خود رهیافته‌اند.

و چیست مرا که آن [خدای] را نپرستم که مرا پدید آورد، و به سوی او بازگردانیده خواهید شد؟

آیا به جای او خدایانی فراگیرم که اگر خدای رحمان برای من گزندی خواهد شفاعت آنان مرا سود ندهد و به کار نیاید، و مرا نتوانند رهانید؟!

آنگاه من بی‌گمان در گمراهی آشکاری خواهم بود.

من به پروردگارتان– خدای یگانه– ایمان آوردم پس بشنوید از من– و مرا فرمان برید–.

[پس از کشته‌شدن به او] گفته شد: به بهشت– بهشت برزخ– در آی. گفت: ای کاش قوم من می‌دانستند،

که پروردگار من مرا آمرزید و از گرامی‌داشتگان و نواختگانم ساخت.

وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَىٰ قَوْمِهِ مِن بَعْدِهِ مِن جُنْدٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ

إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خَامِدُونَ

يَحْسِرَةً عَلَىٰ الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ

وَإِن كُلُّ لَمَّا جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ

وَعَايَةُ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيْتَةُ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ

وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ

لِيَأْكُلُوا مِن ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا يَشْكُرُونَ

سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَمِنْ أَنفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ

وَعَايَةُ لَهُمُ اللَّيْلُ نَسَلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا هُم مُّظْلِمُونَ

وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

وَالْقَمَرَ قَدَرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ

لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ

و پس از [کشتن] او بر قوم وی– اهل انطاکیه– هیچ لشکری از آسمان نفرستادیم و ما فروفرستنده [لشکر عذاب] نبودیم– یعنی آن کفار خوارتر و بی ارزش‌تر از آن بودند که هلاکشان را لشکری از آسمان بیاید–

[عذاب آنها] جز یک بانگ سهمناک نبود، که ناگهان مرده و خاموش شدند.

ای دریغا بر بندگان! هیچ پیامبری بدیشان نیامد مگر آنکه او را مسخره می‌کردند.

آیا ندیده‌اند– به دیده بصیرت– که پیش از آنان چه بسیار از مردم روزگاران را نابود کردیم که آنان– هلاک‌شدگان– سوی اینان– به دنیا– باز نگردند؟

و کس نیست مگر آنکه همگی‌شان با هم نزد ما حاضر شدگانند– در روز رستاخیز–.

و برای آنان زمین مرده– خشک و بی‌گیاه– نشانه‌ای است [بر قدرت ما] که آن را زنده کردیم– به آب باران– و از آن دانه‌ای بیرون آوردیم که از آن می‌خورند.

و در آن بوستانهایی از درختان خرما و انگور پدید کردیم و در آن چشمه‌ها روان ساختیم،

تا از میوه‌های آن بخورند و حال آنکه دستهای ایشان آن را نساخته است. آیا سپاس نمی‌گذارند؟

پاک و منزّه است آن [خدای] که همه جفتها– نر و ماده– را بیافرید از آنچه زمین می‌رویاند و از خودشان– آدمیان– و از آنچه نمی‌دانند.

و شب برای آنان نشانه‌ای [دیگر] است، که روز را از آن بیرون می‌آوریم پس آنگاه در تاریکی فرومی‌روند.

و خورشید به سوی قرارگاه خود می‌رود. این اندازه نهادن– طرح و تدبیر– آن توانای بی‌همتا و داناست.

و ماه را جایگاه‌ها به اندازه معین کردیم تا همچون شاخه خرمای دیرینه– خشکیده خمیده به شکل هلال– گردد.

نه خورشید را سزد که ماه را دریابد و نه شب بر روز پیشی گیرنده است، و همه در چرخ خود– در مدار خود– شناورند.

وَعَايَةٌ لَهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلِّ الْمَشْحُونِ

و برایشان مانند آن

۴۲ وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ

و اگر بخواهیم آنان را غرق می‌کنیم، پس آنها را هیچ فریادرسی نباشد و نه رهایی یابند،

۴۳ وَإِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنقَدُونَ

مگر به بخشایشی از ما و برخورداریی تا هنگامی– مرگ–.

۴۴ إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ

و چون به ایشان گفته شود از آنچه فراروی شماست– گناهان– و آنچه از پس شماست– کیفر گناهانتان– بترسید و بپرهیزید شاید بر شما بیخشایند، [روی بگردانند و بر ستیزه و گردنکشی خود بیفزایند].

۴۵ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

و هیچ نشانه‌ای از نشانه‌های پروردگارشان بدیشان نیاید جز آنکه از آن رویگردانند.

۴۶ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ

و چون به آنان گفته شود که از آنچه خدای روزیتان کرده انفاق کنید، کسانی که کافر شدند به آنان که ایمان آورده‌اند گویند: آیا کسی را بخورانیم که اگر خدا می‌خواست او را می‌خورانید؟! شما جز در گمراهی آشکار نیستید.

۴۷ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْطَعِمُ مَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَطَعَمَهُوْا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

و می‌گویند: اگر شما راست‌گویید، [هنگام] این وعده کی خواهد بود؟

۴۸ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

اینان جز یک بانگ آسمانی را انتظار نمی‌برند که ناگهان در حالی که ستیزه و کشمکش می‌کنند بگیردشان.

۴۹ مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ

پس نه وصیتی توانند کرد و نه توانند سوی کسان خویش بازگردند.

۵۰ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ

و در صور دمیده شود و آنان ناگاه از گورها به سوی پروردگارشان می‌شتابند.

۵۱ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ

گویند: ای وای بر ما، چه کسی ما را از خوابگاهمان برانگیخت؟ این همان است که خدای رحمان وعده داده بود و پیامبران راست گفتند.

۵۲ قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا ۗ هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ

آن– هنگام رستاخیز– جز یک بانگ آسمانی نیست که ناگاه همه ایشان نزد ما حاضرشدگانند.

۵۳ إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ

پس امروز بر کسی هیچ ستمی نخواهد شد و جز آنچه می‌کردید پاداش داده نشوید.

۵۴ فَالْيَوْمَ لَا نُظَلِّمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمِ فِي شُغْلٍ فَكِهِونَ

هُم وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلِّ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَكِونَ

لَهُمْ فِيهَا فَكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدَّعُونَ

سَلَّمَ قَوْلًا مِّن رَّبِّ رَحِيمٍ

وَأَمْتَرُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ

أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُوَ
لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

وَأَنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ

وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ

أَصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ
بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَىٰ أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّى
يُبْصِرُونَ

وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَىٰ مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَعُوا مُضِيًّا
وَلَا يَرْجِعُونَ

وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ
مُّبِينٌ

لِيُنذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ

همانا بهشتیان، امروز به خوشی و شادمانی سرگرم‌اند.

ایشان و همسرانشان در سایه‌ها بر تختهای آراسته تکیه
زنند.

ایشان را در آنجا [از هر گونه] میوه هست، و آنان راست
هر چه بخواهند.

[آنان راست] سلامی، که گفتاری از پروردگار مهربان است.

و [ندا آید که] ای بزهکاران، امروز جدا شوید.

ای فرزندان آدم، آیا به شما سفارش نکردم که شیطان را
نپرستید که او شما را دشمنی است آشکار؟

و اینکه مرا پرستید، که این است راه راست؟

و هر آینه از شما آدمیان مردمانی بسیار را گمراه کرد. آیا
خرد را کار نمی‌بستید؟

این است آن دوزخی که به شما وعده داده می‌شد.

امروز به سزای کافربودنتان در آن در آبیید- یا به آتش آن
بسوزید-.

امروز بر دهانهایشان مهر نهیم، و دستهایشان با ما سخن گوید
و پاهایشان گواهی دهد بدانچه می‌کردند.

و اگر خواهیم هر آینه دیدگانشان را محو و ناپدید- نابینا-
کنیم آنگاه به سوی راه پیشی گیرند، ولی کجا و چگونه
می‌بینند؟

و اگر خواهیم هر آینه آنها را بر جایشان مسخ کنیم- به
شکل زشتی چون بوزینه و خوک درآوریم-، پس نه
پیش‌رفتن [و گذشتن از آنجا] توانند و نه [به صورت اول]
بازگردند.

و هر که را عمر دراز دهیم در آفرینش نگونسارش کنیم-
نیرومندی‌اش را به سستی و ناتوانی دگرگون سازیم-، آیا
خرد را کار نمی‌بندند؟

و او- محمد

تا بیم دهد هر که را زنده- با فهم و خردمند یا مؤمن-
باشد و آن گفتار- عذاب و هلاکت- بر کافران سزا گردد.

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَمًا فَهُمْ لَهَا
مَلَائِكُونَ

۷۲

وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ

و آنها

۷۳

وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبٌ أَفَلَا يَشْكُرُونَ

و آنان را در آنها سودهایی است- از پوست و پشم و کود
آنها- و آشامیدنیهایی- از شیرشان- آیا سپاس
نمی‌گذارند؟

۷۴

وَاتَّخِذُوا مِن دُونِ اللَّهِ إِلَهاتَ لَعَلَّهُمْ يُنصَرُونَ

و به جای خدای یکتا خدایانی گرفتند بدان امید که یاری
شوند

۷۵

لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُّحْضَرُونَ

[و حال آنکه آن بتان] یاری‌کردن ایشان نتوانند و آنان

۷۶

فَلَا يَحْزِنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ

پس سخن آنان تو را اندوهگین نکند، همانا ما آنچه را پنهان
می‌دارند و آنچه را آشکار می‌کنند می‌دانیم.

۷۷

أَوْ لَمْ يَرَ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِن نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ
مُّبِينٌ

آیا آدمی ندیده- ندانسته- است که ما او را از نطفه‌ای
آفریدیم، که اکنون ستیزه‌گری- یا دشمنی- آشکار است!؟

۷۸

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِ الْعِظْمَ وَهِيَ
رَمِيمٌ

و برای ما مثلی زد- در زنده‌کردن مردگان- و آفرینش خود
را فراموش کرده گفت: کیست که استخوانها را در حالی که
پوسیده و خاک شده زنده می‌کند؟

۷۹

قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ

بگو: همان [خدای] که نخستین بار آفریدش زنده‌اش
می‌کند، و او به همه آفرینش- یا آفریدگان- داناست.

۸۰

الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِّنْهُ
تُوقِدُونَ

همان [خدای] که برای شما از درخت سبز آتشی پدید کرد
پس آنگاه شما از آن آتش می‌افروزید.

۸۱

أَوْ لَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَن
يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ

آیا آن که آسمانها و زمین را آفرید بر آفریدن مانند اینها
توانا نیست؟ چرا [تواناست]، و اوست آفریدگار دانا.

۸۲

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَن يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

جز این نیست که کار و فرمان او، چون چیزی را بخواهد، این
است که گویدش: باش، پس می‌باشد.

۸۳

فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

پس پاک و منزّه است آن [خدای] که پادشاهی- مالکیت و
حاکمیت- همه چیز به دست اوست و به سوی او
بازگردانیده می‌شود.

۱
۳۸۶
منزل
۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالصّٰفّٰتِ صَفًا

۲

فَالزّٰجِرٰتِ زَجْرًا

۳

فَالتّٰلِیٰتِ ذِكْرًا

۴

إِنَّ إِلٰهَكُمْ لَوٰحِدٌ

۵

رَبُّ السّمٰوٰتِ وَالأَرْضِ وَمَا بَیْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَشْرِقِ

۶

إِنَّا زَیْنًا السّمٰءَ الدُّنْیَا بَیْنَتِہِ الْکَوٰکِبِ

۷

وَحِفظًا مِّنْ کُلِّ شَیْطٰنٍ مّٰرِدٍ

۸

لَا یَسْمَعُونَ اِلٰی الْمَلٰٓئِکَہِ الْاَعْلٰی وَیُقَدّفُونَ مِّنْ کُلِّ جَانِبٍ

۹

دُحورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَّاصِبٌ

۱۰

إِلَّا مَن خَطَفَ الحُطْفَةَ فَاتَّبَعَهُ وَشَہَابٌ ثَاقِبٌ

۱۱

فَاسْتَفْتِہِمْ اَہْمُ اَشَدُّ خَلْقًا اَمْ مَن خَلَقْنَا اِنَّا خَلَقْنٰہُمْ مِّنْ

طِیْنٍ لّٰزِبٍ

۱۲

بَلْ عَجِبْتَ وَیَسْحَرُونَ

۱۳

وَإِذَا ذُکِرُوا لَا یَذْکُرُونَ

۱۴

وَإِذَا رَأَوْاٰ آیٰةً یَسْتَسْخِرُونَ

۱۵

وَقَالُوا اِنْ هٰذَا اِلَّا سِحْرٌ مُّبِیْنٌ

۱۶

أَعِذَا مِتْنَا وَکُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا اَعِنَّا لَمَبْعُوثُونَ

۱۷

أَوْ عَابَاؤُنَا الْاَوَّلُونَ

۱۸

قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ

۱۹

فَإِنَّمَا هِیَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ یَنْظُرُونَ

۲۰

وَقَالُوا یٰوٰیِلَنَا هٰذَا یَوْمَ الدِّیْنِ

۲۱

هٰذَا یَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِی کُنْتُمْ بِہٖءِ تُکَذِّبُونَ

۲۲

أَحْشَرُوا الَّذِیْنَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا کَانُوا یَعْبُدُونَ

حزب

۱۷۹

۳۸۷

۲۳

مِن دُونِ اللَّهِ فَاهْدُوهُمْ اِلٰی صِرَاطِ الْجَحِیْمِ

۲۴

وَقَفُوْهُمْ اِنَّہُمْ مَّسْئُولُونَ

سوگند به آن صنفزدگان– فرشتگان صفکشیده– که [به طاعت و بندگی] صف زده‌اند.

سوگند به آن رانندگان که سخت می‌رانند– فرشتگانی که ابرها یا دیوان را می‌رانند–.

سوگند به آن خوانندگان یاد و پند– آیات قرآن–

سوگند به آن خوانندگان یاد و پند– آیات قرآن–

سوگند به آن رانندگان که سخت می‌رانند– فرشتگانی که ابرها یا دیوان را می‌رانند–.

سوگند به آن خوانندگان یاد و پند– آیات قرآن–

سوگند به آن رانندگان که سخت می‌رانند– فرشتگانی که ابرها یا دیوان را می‌رانند–.

سوگند به آن خوانندگان یاد و پند– آیات قرآن–

سوگند به آن رانندگان که سخت می‌رانند– فرشتگانی که ابرها یا دیوان را می‌رانند–.

سوگند به آن خوانندگان یاد و پند– آیات قرآن–

سوگند به آن رانندگان که سخت می‌رانند– فرشتگانی که ابرها یا دیوان را می‌رانند–.

سوگند به آن خوانندگان یاد و پند– آیات قرآن–

سوگند به آن رانندگان که سخت می‌رانند– فرشتگانی که ابرها یا دیوان را می‌رانند–.

سوگند به آن خوانندگان یاد و پند– آیات قرآن–

سوگند به آن رانندگان که سخت می‌رانند– فرشتگانی که ابرها یا دیوان را می‌رانند–.

سوگند به آن خوانندگان یاد و پند– آیات قرآن–

سوگند به آن رانندگان که سخت می‌رانند– فرشتگانی که ابرها یا دیوان را می‌رانند–.

سوگند به آن خوانندگان یاد و پند– آیات قرآن–

سوگند به آن رانندگان که سخت می‌رانند– فرشتگانی که ابرها یا دیوان را می‌رانند–.

سوگند به آن خوانندگان یاد و پند– آیات قرآن–

سوگند به آن رانندگان که سخت می‌رانند– فرشتگانی که ابرها یا دیوان را می‌رانند–.

سوگند به آن خوانندگان یاد و پند– آیات قرآن–

سوگند به آن رانندگان که سخت می‌رانند– فرشتگانی که ابرها یا دیوان را می‌رانند–.

سوگند به آن خوانندگان یاد و پند– آیات قرآن–

سوگند به آن رانندگان که سخت می‌رانند– فرشتگانی که ابرها یا دیوان را می‌رانند–.

سوگند به آن خوانندگان یاد و پند– آیات قرآن–

سوگند به آن رانندگان که سخت می‌رانند– فرشتگانی که ابرها یا دیوان را می‌رانند–.

سوگند به آن خوانندگان یاد و پند– آیات قرآن–

سوگند به آن رانندگان که سخت می‌رانند– فرشتگانی که ابرها یا دیوان را می‌رانند–.

سوگند به آن خوانندگان یاد و پند– آیات قرآن–

سوگند به آن رانندگان که سخت می‌رانند– فرشتگانی که ابرها یا دیوان را می‌رانند–.

سوگند به آن خوانندگان یاد و پند– آیات قرآن–

سوگند به آن رانندگان که سخت می‌رانند– فرشتگانی که ابرها یا دیوان را می‌رانند–.

سوگند به آن خوانندگان یاد و پند– آیات قرآن–

سوگند به آن رانندگان که سخت می‌رانند– فرشتگانی که ابرها یا دیوان را می‌رانند–.

سوگند به آن خوانندگان یاد و پند– آیات قرآن–

مَا لَكُمْ لَا تَنَاصِرُونَ

شما را چیست که یکدیگر را یاری نمی‌کنید؟

۲۶

بَلْ هُمْ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ

[نه،] بلکه آنها امروز [به عذاب خدای] گردن‌نهادگانند.

۲۷

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ

و برخی از ایشان بر برخی دیگر– پیروان و پیشوایان– روی کرده یکدیگر را می‌پرسند.

۲۸

قَالُوا إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ

[پیروان به پیشوایان] گویند: شما بودید که از جانب راست – که نشانه خیر و نیکبختی می‌پنداشتیم– بر ما درمی‌آمدید.

۲۹

قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ

[پیشوایان] گویند: [نه،] بلکه شما خود مؤمن نبودید

۳۰

وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُم مِّنْ سُلْطٰنٍۭٓ بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طٰغِيْنَ

و ما را بر شما هیچ دستی و تسلطی نبود، بلکه شما خود گروهی سرکش بودید.

۳۱

فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلَ رَبِّنَا إِنَّا لَذٰٓئِقُونَ

پس گفتار پروردگارمان– وعده عذاب– بر ما سزا شد که ما چشندگان عذابیم

۳۲

فَأَعْوَبْنٰكُمْ إِنَّا كُنَّا عٰلِيْنَ

شما را گمراه کردیم زیرا که خود گمراه بودیم.

۳۳

فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍۭ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ

پس بی‌گمان همه ایشان در آن روز در عذاب شریکند.

۳۴

إِنَّا كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ

همانا ما با بزهداران– مشرکان– چنین می‌کنیم

۳۵

إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ

آنان بودند که چون به آنها گفته می‌شد خدایی جز خدای یکتا نیست بزرگ‌منشی و گردنکشی می‌کردند.

۳۶

وَيَقُولُونَ إِنَّا لَنَأْرٰكُوا۟ ءَالِهَتِنَا لِشَاعِرٍۭ مَّجْنُونٍ

و می‌گفتند: آیا ما از بهر شاعری دیوانه دست از خدایان خویش بداریم!

۳۷

بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَقَ الْمُرْسَلِينَ

بلکه [آن پیامبر] به حق آمد– یا حق را آورد– و [دیگر] پیامبران را باور داشت.

۳۸

إِنَّكُمْ لَذٰٓئِقُوۥا الْعَذَابِ الْاَلِيمِ

هر آینه شما چشنده عذاب دردناک خواهید بود.

۳۹

وَمَا تُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

و جز آنچه می‌کردید پاداش داده نشوید.

۴۰

اِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلِصِينَ

مگر بندگان ویژه و برگزیده خدای،

۴۱

اُولٰٓئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ

که ایشان راست روزی معلوم،

۴۲

فَوَاكِهَ وَّهُمْ مُّكْرَمُونَ

میوه‌ها [از هر گونه]، و ایشان گرامی‌داشتگان و نواختگانند،

۴۳

فِي جَنَّٰتِ النَّعِيمِ

در بهشتهای پر نعمت

۴۴

عَلٰٓی سُرُرٍۭ مُّتَّقَبِلِينَ

بر تختهایی رویاروی هم

۴۵

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَاۡسٍۭ مِّنْ مَّعِيۡنٍۭ

جامی از نوشیدنی پاکیزه بر آنان می‌گردانند،

۴۶

بِيۡضَاۥٓءٍ لَّدَٔىۡ الشَّرِبِیۡنَ

سپید و روشن، خوشگوار برای آشامندگان

۴۷

لَا فِیۡهَا غَوۡلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنۡزَفُونَ

نه در آن تباهی و بی‌خردی است و نه از آن مست شوند.

۴۸

وَعِنۡدَهُمْ قَاصِرٰتٌۭ اَلۡظُرِفِ عِیۡنٌ

و نزد ایشان زنان دیده فروهشته درشت‌چشم باشند،

۴۹

كَأَنَّهُنَّ بَيۡضٌ مَّكۡنُونٌ

که گویی تخمهای شترمرغاند پوشیده.

۵۰

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلٰٓی بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ

پس برخی از ایشان– بهشتیان– پرسش‌کنان روی به برخی دیگر کنند

۵۱

قَالَ قَابِلٌ مِّنۡهُمۡ اِنِّیۡ كَانَ لِیۡ قَرِیۡنٌ

گوینده‌ای از ایشان گوید: همانا مرا [در دنیا] همنشینی بود،

يَقُولُ أَيْنَكَ مِنَ الْمُصَدِّقِينَ

که می‌گفت: آیا تو از باوردارندگانی— به رستاخیز—؟

۵۳ أَعِزَّا مِثْنًا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْلًا أَعِنَّا لَمَدِينُونَ

آیا چون بمردیم و خاک و استخوانی چند شدیم، آیا ما را پاداش و کیفر می‌دهند؟

۵۴ قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُّطَّلِعُونَ

[سپس] گوید: آیا شما فرو می‌نگرید— تا آن همنشین را ببینید—؟

۵۵ فَأَطَاعَ فِرْعَاءُ فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ

پس بنگرد و او را در میان دوزخ ببیند.

۵۶ قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كِدَتْ لَتُرْدِينَ

گوید: به خدا سوگند هر آینه نزدیک بود که مرا به هلاکت افکند.

۵۷ وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ

و اگر نیکویی و بخشایش پروردگارم نبود هر آینه من هم از حاضرشدگان [در دوزخ] بودم

۵۸ أَمَّا نَحْنُ بِمَبْتَتِينَ

[آنگاه از فرط خوشحالی گوید:] پس آیا ما دیگر نخواهیم مرد؟

۵۹ إِلَّا مَوْتَتَنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ

مگر همان مرگ نخستین خود [که گذشت] و ما از عذاب‌شدگان نیستیم؟

۶۰ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

هر آینه این است پیروزی و کامیابی بزرگ.

۶۱ لِمِثْلِ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ

برای چنین [پاداشی] باید کوشندگان بکوشند.

۶۲ أَذَلِكْ خَيْرٌ تَزْلًا أَمْ شَجَرَةُ الزُّقُومِ

آیا این برای پذیرایی و مهمانی بهتر است یا درخت زقوم [که در میان دوزخ رسته است]؟

۶۳ إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ

همانا آن

۶۴ إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ

آن درختی است که در بن دوزخ می‌روید.

۶۵ طَلَعَهَا كَأَنَّهٗ رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ

خوشه و بار آن [از زشتی] گویی سرهای دیوان است

۶۶ فَإِنَّهُمْ لَا يَكُلُونَ مِنْهَا فَمَا لَيُونٌ مِنْهَا الْبُطُونَ

پس همانان— دوزخیان— از آن بخورند و شکمها را از آن پر کنند.

۶۷ ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيمٍ

آنگاه برای آنان بر بالای آن [طعام] آمیزه‌ای است از آب جوشان.

۶۸ ثُمَّ إِنَّ مَرَجِعَهُمْ لِإِلَى الْجَحِيمِ

سپس هر آینه بازگشتشان به دوزخ است

۶۹ إِنَّهُمْ أَلْفَوْا آبَاءَهُمْ ضَالِّينَ

که آنان پدران خود را گمراه یافتند،

۷۰ فَهُمْ عَلَىٰ عَآثِرِهِمْ يُهْرَعُونَ

پس بر پی آنان می‌شتافتند.

۷۱ وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأُولِينَ

و هر آینه پیش از آنها بیشتر پیشینیان گمراه شدند.

۷۲ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُّنذِرِينَ

و هر آینه در میان ایشان بیم‌کنندگان فرستادیم.

۷۳ فَأَنْظِرْ كَيْفَ كَانَ عَقِبُهُ الْمُنذَرِينَ

پس بنگر که سرانجام آن بیم‌شدگان چگونه بود.

۷۴ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ

مگر بندگان ویژه و برگزیده خدای.

۷۵ وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحًا فَلَنِعْمَ الْمُجِيبُونَ

و هر آینه نوح ما را بخواند، پس چه نیک پاسخ‌دهنده بودیم.

۷۶ وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ

و او و کسانش— خاندان و پیروانش— را از اندوه بزرگ— عذاب طوفان— رهایی‌دیدیم.

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ

و فرزندان او را بازماندگان گردانیدیم.

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ

و از او نام و ثنای نیک— یا نام و دعوت او را— در میان پسینیان باقی گذاشتیم.

سَلَّمَ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ

سلام بر نوح در میان جهانیان.

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

ما نیکوکاران را اینچنین پاداش می‌دهیم

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ

همانا او از بندگان مؤمن ما بود.

ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخِرِينَ

سپس دیگران را غرق کردیم.

وَإِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَإِبْرَاهِيمَ

و هر آینه از پیروان او ابراهیم بود.

إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ

آنگاه که با دلی پاک و رسته به سوی پروردگار خویش آمد.

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ

هنگامی که به پدر— سرپرست— و قوم خود گفت: این چیست که می‌پرستید؟

أَيْفَاكَ ءَالِهَةٌ دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ

آیا به جای خدای یکتا خدایانی دروغین— بتان— را می‌خواهید؟

فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

پس گمان شما به پروردگار جهانیان چیست؟

فَنظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ

پس با نگاهی به ستارگان درنگریست.

فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ

و آنگاه گفت: همانا من بیمارم.

فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ

پس، از او روی گردانده برگشتند.

فَرَاغَ إِلَى ءَالِهِتِهِمْ فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ

پس پنهانی به سوی خدایانشان رفت و گفت: آیا چیزی نمی‌خورید؟

مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ

شما را چیست که سخن نمی‌گویید؟

فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِينِ

پس نهانی بر آنها با دست راست— به قوت— ضربتی زد.

فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزِفُونَ

و آنان شتابان به نزد او آمدند.

قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ

گفت: آیا آنچه را خود می تراشید می‌پرستید؟

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ

و حال آنکه خداوند شما را و آنچه می‌کنید بیافرید.

قَالُوا أَبْنَاؤُا لَهُ بُنِينًا فَأَلْقُوهُ فِي الْجَحِيمِ

[نمرود و قومش] گفتند: برایش بنائی سازید و او را در آتش اندازید.

فَارَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ

و برای او نیرنگ و ترفندی خواستند، پس آنان را فروتر ساختیم.

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيَهْدِينِ

و [ابراهیم] گفت: همانا من به سوی پروردگار خویش رونده‌ام— از میان شما هجرت می‌کنم—، که او مرا راه خواهد نمود.

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ

پروردگار، مرا [فرزندی] از نیکان و شایستگان ببخش.

فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ

پس او را به پسری بردبار— اسماعیل— مژده دادیم.

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعَىٰ قَالَ يَبْنَئِي إِنِّي أَرَىٰ فِي الْمَنَامِ أَنِّي

و چون [پسر] به حد کار و کوشش با وی— پدر— رسید، گفت: ای پسرکم، من در خواب می‌بینم که تو را گلو می‌برم، بنگر تا رأی تو چیست؟ گفت: ای پدر من، آنچه فرمان یافته‌ای بکن، که اگر خدای خواهد مرا از شکیبایان خواهی یافت.

أَدْبُجُكَ فَانظُرْ مَاذَا تَرَىٰ قَالَ يَنَابِتٍ أَفْعَلُ مَا تُؤْمَرُ

سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ

پس چون هر دو [فرمان خدای را] گردن نهادند و او را بر پیشانی بیفکند ...،

۱۰۴

وَنَدَيْتَهُ أَنْ يَأْتِ بِرَهِيمَ

و او را ندا دادیم که ای ابراهیم،

۱۰۵

قَدْ صَدَّقْتَ الرُّعْيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

بدرستی که آن خواب را راست کردی. همانا ما نیکوکاران را چنین پاداش می‌دهیم.

۱۰۶

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْجَبْتُ الْمُمِينُ

هر آینه این آزمایشی روشن و آشکار بود.

۱۰۷

وَفَدَيْنَهُ بِذَبْحٍ عَظِيمٍ

و او را به ذبحی- گوسفندی- بزرگ باز خریدیم.

۱۰۸

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ

و از او نام و ثنا- یا دعوت به حق- در میان پسینیان باقی گذاشتیم.

۱۰۹

سَلَّمَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ

سلام بر ابراهیم.

۱۱۰

كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

ما نیکوکاران را بدین گونه پاداش می‌دهیم.

۱۱۱

إِنَّهُ مِنُ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ

همانا او از بندگان مؤمن ما بود.

۱۱۲

وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَقَ نَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ

و او را به اسحاق، پیامبری از نیکان و شایستگان، مزده دادیم.

۱۱۳

وَبَرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ وَمِن ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ مُمِينٌ

و بر او و بر اسحاق برکت دادیم، و از فرزندان ایشان برخی نیکوکارند و برخی ستمکاری آشکار بر خویشتن.

۱۱۴

وَلَقَدْ مَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ

و هر آینه بر موسی و هارون منت نهادیم- به قطع گزندها و آسیب‌ها از ایشان، یا به نعمت نبوت-.

۱۱۵

وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكُرْبِ الْعَظِيمِ

و آن دو و قومشان را از اندوه بزرگ رهانیدیم.

۱۱۶

وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ

و یاریشان کردیم تا چیره و پیروز شدند.

۱۱۷

وَعَاتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ

و کتابی روشن و روشنگر بدادیمشان.

۱۱۸

وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

و هر دو را راه راست بنمودیم.

۱۱۹

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ

و برایشان نام و ثنای نیک در پسینیان باقی گذاشتیم.

۱۲۰

سَلَّمَ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ

سلام بر موسی و هارون.

۱۲۱

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

همانا ما نیکوکاران را چنین پاداش می‌دهیم.

۱۲۲

إِنَّهُمَا مِنُ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ

زیرا که هر دو از بندگان مؤمن ما بودند.

۱۲۳

وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

و همانا الیاس از پیامبران بود.

۱۲۴

إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَّقُونَ

آنگاه که به قوم خود گفت: آیا پروا نمی‌کنید؟

۱۲۵

أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَلْقِينَ

آیا بت بعل را می‌خوانید- می‌پرستیدید- و نیکوترین آفرینندگان را وا می‌گذارید؟

۱۲۶

اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأُولَىٰ

همان خدای را، که پروردگار شما و پروردگار پدران نخستین شماست.

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ

۱۲۸ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ

۱۲۹ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ

۱۳۰ سَلَّمَ عَلَىٰ إِيَّاسِينَ

۱۳۱ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

۱۳۲ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ

۱۳۳ وَإِنَّ لُوطًا لِّمِنَ الْمُرْسَلِينَ

۱۳۴ إِذْ جَعَلْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ

۱۳۵ إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ

۱۳۶ ثُمَّ دَمَرْنَا الْآخِرِينَ

۱۳۷ وَإِنَّكُمْ لَتَمُرُونَ عَلَيْهِمْ مُّصْبِحِينَ

۱۳۸ وَبِالْأَيْلِ أَفْلا تَعْقِلُونَ

۱۳۹ وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

۳۹۰

۱۴۰ إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ

۱۴۱ فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ

۱۴۲ فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ

۱۴۳ فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ

۱۴۴ لَلَّيْتُ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

۱۴۵ فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ

حزب ۱۸۱

۱۴۶ وَأَنْبَأْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِينٍ

۱۴۷ وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ

۱۴۸ فَآمَنُوا فَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ

۱۴۹ فَاسْتَفْتِهِمُ الرِّبِّكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبُنُونَ

۱۵۰ أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ

۱۵۱ أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ إِنْكِهِمْ لَيَقُولُونَ

۱۵۲ وَلَدَ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

۱۵۳ أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ

پس او را دروغگو شمردند، و هر آینه آنان حاضرشدگانند—
 برای عذاب—.

مگر بندگان ویژه و برگزیده خدای.

و برای او نام و ثنای نیک در پسینیان باقی گذاشتیم.

سلام بر ایاس.

همانا ما نیکوکاران را چنین پاداش می دهیم،

زیرا که او از بندگان مؤمن ما بود.

و هر آینه لوط از پیامبران بود.

آنگاه که او و همه خاندان او را رهانیدیم،

مگر پیرزنی را در میان بازماندگان—عذاب‌شدگان—.

سپس آن دیگران را هلاک کردیم.

و هر آینه شما [ای قریش،] بامدادان بر [ویرانه] آنان می‌گذرید— هنگامی که کاروانهای شما از حجاز به شام سفر می‌کنند—

و شامگاهان نیز، آیا خرد را کار نمی‌بندید؟

و هر آینه یونس از پیامبران بود.

آنگاه که به آن کشتی پُر و گرانبار— آکنده از مردم و کالا—
 گریخت.

پس با آنها قرعه افکند و مغلوب شد— قرعه بر او افتاد—.

پس آن ماهی او را بلعید و او در خور سرزنش بود— یا
 ملامت‌کننده خود بود—.

پس اگر نه این بود که وی از تسبیح‌گویان بود،

هر آینه تا روزی که [مردم] برانگیخته می‌شوند در شکم آن
 می‌ماند— یعنی شکم آن ماهی گور او می‌شد—.

پس او را در حالی که بیمار بود به بیابان— دشت خشک و
 بی‌گیاه— بینداختیم.

و بر [سر] او کدوبنی رویانیدیم.

و او را به سوی صد هزار یا بیشتر— مردم نینوا— فرستادیم
 — یعنی دو باره پس از بیرون آمدن از شکم ماهی—.

پس ایمان آوردند و تا هنگامی— تا زنده بودند—
 برخوردارشان کردیم.

از ایشان پرس، آیا پروردگار تو را دختران باشد و آنان را
 پسران؟!— مشرکان می‌گفتند که فرشتگان دختران خدایند
 —.

یا مگر آنان حاضر و گواه بودند که ما فرشتگان را دخترانی
 آفریدیم؟!!

آگاه باش که آنها از دروغ‌پردازیشان است که می‌گویند:

خدا فرزند زاد، و هر آینه آنها دروغگویند.

آیا [خدا] دختران را بر پسران برگزید؟!!

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ

چيست شما را، چگونه حكم می‌كنید؟- آنچه را خود نمی‌پسندید به خدا نسبت می‌دهید!-.

۱۵۵ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

آیا یاد نمی‌کنید و پند نمی‌گیرید؟

۱۵۶ أَمْ لَكُمْ سُلْطَنٌ مُّبِينٌ

یا مگر شما را حجتی روشن است؟

۱۵۷ فَأْتُوا بِكِتَابِكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

پس کتاب خود را [که از آنجا می‌گویید] بیارید، اگر راست‌گویید.

۱۵۸ وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نَسَبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ

و میان او

۱۵۹ سُبْحٰنَ اللّٰهِ عَمَّا يُصِفُونَ

پاک است خدای از آنچه وصف می‌کنند.

۱۶۰ إِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلِصِينَ

مگر بندگان ویژه و برگزیده خدای.

۱۶۱ فَإِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ

همانا شما و آنچه می‌پرستید- بتان-،

۱۶۲ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفِتْنِينَ

نیستید بر او

۱۶۳ إِلَّا مَنْ هُوَ صَالٍ الْجَحِيمِ

مگر کسی را که به آتش دوزخ در آید- دوزخی باشد-.

۱۶۴ وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ

و از ما [فرشتگان] هیچ کس نیست مگر او را جایگاهی است معلوم.

۱۶۵ وَإِنَّا لَنَحْنُ الصّٰقُونَ

و هر آینه ماییم صف زدگان [برای طاعت].

۱۶۶ وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ

و همانا ماییم تسبیح‌گویان.

۱۶۷ وَإِن كَانُوا لَيَقُولُونَ

و هر آینه [کافران مکه] می‌گفتند:

۱۶۸ لَوْ أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْأَوَّلِينَ

اگر نزد ما کتابی و پندی از پیشینیان بود- یعنی مانند آنان کتاب آسمانی داشتیم-،

۱۶۹ لَكُنَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلِصِينَ

هر آینه بندگان ویژه خدا می‌بودیم.

۱۷۰ فَكَفَرُوا بِهِۦ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

پس به آن- قرآن- کافر شدند، و زودا که [سرانجام گمراهی خویش را] بدانند.

۱۷۱ وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ

و هر آینه سخن ما برای بندگان فرستاده‌مان پیشی گرفته است،

۱۷۲ إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ

که همانا ایشان یاری‌شدگانند.

۱۷۳ وَإِن جُنَدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ

و هر آینه سپاه ما- پیروان انبیا-، چیره و پیروزند.

۱۷۴ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ

پس تا مدتی- هنگام یاری ما- از آنان روی برگردان.

۱۷۵ وَأَبْصَرَهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ

و [اینک] آنان را بنگر- تا هنگام انتقام بازشناسی-، پس بزودی [وبال کفر خود را] خواهند نگریدست.

۱۷۶ أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ

آیا عذاب ما را به شتاب می‌خواهند؟

۱۷۷ فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنذَرِينَ

و چون [عذاب] به درگاه سرای آنها فرود آید، پس بدا بامداد آن بیم‌شدگان.

۱۷۸ وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ

و از آنان تا هنگامی روی برگردان.

۱۷۹ وَأَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ

و بنگر، پس آنها نیز خواهند نگریدست.

۱۸۰ سُبْحٰنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ

پاک است پروردگار تو، خداوند عزت- بزرگی و نیرو و غلبه -، از آنچه [او را بدان] وصف می‌کنند.

۱۸۱ وَسَلَّمْ عَلَى الْمُرْسَلِينَ

و سلام بر فرستادگان

۱۸۲ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

و سپاس و ستایش خدای راست، پروردگار جهانیان.

۱
۳۹۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
صَّ وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ

۲

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ

۳

كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ فَنَادَوا وَعَلَىٰ ذُرِّيَّتِهِمْ
مَنَاصِ

۴

وَعَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ ۗ وَقَالَ الْكٰفِرُونَ هَذَا
سَاحِرٌ كَذَّابٌ

۵

أَجْعَلِ الْأِلٰهَةَ إِلَّا هَا وَاحِدًا ۚ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ

۶

وَأَنْطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنْ آمَسُوا وَأَصْبَرُوا عَلَىٰ آءِ الْهَيْتِكُمْ ۚ إِنَّ
هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ

۷

مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْأَمَلَةِ الْأٰخِرَةِ ۚ إِنَّ هَذَا إِلَّا آخْتِلَاقٌ

۸

أَنْزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرَ مِنْ بَيْنِنَا ۚ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْ ذِكْرِي
بَلْ لَمَّا يَدُوُّوْا عَذَابٍ

۹

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ

۱۰

أَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۗ فَلْيَرْتَقُوا فِي
الْأَسْبَابِ

۱۱

جُنْدٌ مَّا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِّنَ الْأَحْزَابِ

۱۲

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو الْأَوْتَادِ

۱۳

وَتَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ لَيْكَةِ ۗ أُولَٰئِكَ الْأَحْزَابُ

۱۴

إِنْ كُلُّ إِلَّا كَذَّبَ الرَّسُلَ فَحَقَّ عِقَابِ

۱۵
۳۹۲

وَمَا يَنْظُرُ هَتُوْلًا إِلَّا صِيْحَةً وَاحِدَةً مَّا لَهَا مِنْ فَوَاقِ

۱۶

وَقَالُوا رَبَّنَا عَجِّلْ لَنَا قِطْنَآ قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ

صَاد، سوگند به قرآن دارای شرف- یا صاحب یاد و پند-
[که تو بر حقی و پیام تو راست است].

بلکه کسانی که کافر شدند در سرکشی و ستیزند.

بسا نسلها را که پیش از آنان هلاک کردیم، پس فریاد
برآوردند و آن هنگام گاه گریختن و رهایی نبود.

و [کافران مکه] شگفتی نمودند از اینکه بیم‌کننده‌ای از
خودشان بدیشان آمد و کافران گفتند: این جادوگری پس
دروغگوست.

آیا خدایان را خدایی یگانه گردانیده؟! هر آینه این چیزی
سخت شگفت است.

و مهترانشان- سران قریش- به راه افتادند [و به یکدیگر
گفتند] که بروید و بر خدایان خویش شکبیا باشید. هر آینه
این چیزی است خواسته شده.

ما این را- دینی را که محمد

آیا از میان ما قرآن بر او فرو فرستاده شده؟! [خدای
فرمود:] بلکه آنها از یاد و پند من- وحی و قرآن- در
شکاند- زیرا از روی سرکشی نمی‌خواهند دریابند-، بلکه
هنوز عذاب مرا نچشیده‌اند.

یا مگر گنجینه‌های رحمت پروردگار توانای بی‌همتا و
بخشنده‌ات نزد آنهاست؟!

یا مگر فرمانروایی آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست آنان
راست؟! [اگر چنین است] پس با نردبانها [بر آسمان] بر
شوند- تا تدبیر امور عالم کنند و وحی را از هر که بخواهند
بازدارند و به هر که بخواهند بدهند-.

[اینان] در آنجا لشکری شکست‌خورده از گروه‌ها [ی
کافران] اند.

پیش از آنها قوم نوح و عاد و فرعون، خداوند میخها، نیز
تکذیب کردند،

و ثمود و قوم لوط و مردم ایکه نیز، اینانند آن گروه‌ها [ی
کافر].

هیچ کس از اینان نبود مگر آنکه پیامبران را تکذیب کردند
پس کیفر من [بر آنان] سزا گشت.

و اینان جز یک بانگ [سهمگین عذاب] را، که آن را هیچ
بازگشتی نیست، انتظار ندارند.

و [از روی استهزا] گفتند: خدایا، بهره ما را [از عذاب]- یا
نامه عمل ما را- پیش از روز حساب به شتاب ده.

أَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُودَ ذَا الْأَيْدِ ۗ إِنَّهُ
أَوَّابٌ

إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِشْرَاقِ

وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَهُ أَوَّابٌ

وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وِعَاتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَفَصَّلَ الْخِطَابِ

وَهَلْ أَتَاكَ نَبَأُ الْخَضْمِ إِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَ

إِذْ دَخَلُوا عَلَىٰ دَاوُودَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ ۗ قَالُوا لَا تَخَفْ خَصْمَانِ
بَغَىٰ بَعْضُنَا عَلَىٰ بَعْضٍ فَأَحَكُمَ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ
وَأَهْدِنَا إِلَىٰ سَوَاءِ الصِّرَاطِ

إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعَجَةً ۖ لِئِي نَعَجَةً ۖ وَاحِدَةً
فَقَالَ أَكْفَلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعَجَتِكَ إِلَىٰ نِعَاجِهِ ۗ وَإِنَّ كَثِيرًا
مِّنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ ۗ وَظَنَّ دَاوُودُ أَنَّمَا فَتَنَّهٗ
فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ ۗ

فَعَفَرْنَا لَهُ ذَٰلِكَ ۗ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّآبٍ

يَا دَاوُودُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ
النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ ۗ
إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۖ بِمَا
نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ

بر آنچه می‌گویند شکبیا باش و بنده ما، داوود نیرومند را
یاد کن، که او بسی باز گردنده [به ما] بود.

همانا ما کوه‌ها را رام ساختیم که شبانگاه و بامداد همراه با
او تسبیح می‌کردند،

و نیز پرندگان را [رام و] فراهم آمده همه او را فرمانبردار
و بازگردنده [به آواز خود با وی به تسبیح] بودند.

و پادشاهی‌اش را استوار کردیم و او را حکمت- دانش و
کردار درست- و گفتار روشن و پاکیزه- که میان حق و باطل
جدا کند- دادیم.

و آیا خبر آن خصمان- شاکیان- به تو رسید هنگامی که از
دیوار نمازگاه- یا غرفه- [داوود] بالا رفتند.

آنگاه که بر داوود در آمدند- ناگاه و بی‌خبر-، پس از ایشان
ترسید گفتند: مترس، ما دو [گروه] شاکی هستیم که یکی
از ما بر دیگری ستم کرده است پس میان ما براستی و
درستی حکم کن و بیداد مکن و ما را به راه راست راه نمای.

این برادر من است او را نود و نه میش است و مرا یک
میش، می‌گوید: این یک را هم به من واگذار و در گفتار بر
من چیره گشته است- به من زور می‌گوید-.

[داوود] گفت: بی‌گمان با خواستن میش تو [و افزودن آن]
به میشان خویش بر تو ستم کرده است، و هر آینه بسیاری
از شریکان- که مال به هم می‌آمیزند- برخی‌شان بر برخی
ستم می‌کنند مگر آنان که ایمان آورده و کارهای نیک و
شایسته کرده‌اند، و ایشان اندکند. و [در اینجا] داوود
دانست که همانا او را آزمون کرده‌ایم پس، از پروردگار
خویش آموزش خواست و سجده‌کنان بر روی بیفتاد و [به
خدای] بازگشت- توبه کرد-.

پس آن [لغزش] را برای او آموزدیم، و هر آینه او را نزد
ما نزدیکی است و نیکو بازگشتی- سرانجامی نیک-.

ای داوود، همانا تو را در زمین خلیفه- نماینده خود-
ساختیم پس میان مردم براستی و درستی حکم کن و
خواهش نفس را پیروی مکن، که تو را از راه خدا گمراه
می‌گرداند. همانا کسانی که از راه خدا گمراه شوند به سزای
آنکه روز حساب را فراموش کردند عذابی سخت دارند.

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَطْلًا ذَلِكَ ظَنُّ

الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ

أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي

الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ

كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبْرَكٌ لِيَدَّبَّرُوا ءَايَاتِهِ ۖ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو

الْأَلْبَابِ

وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ ۚ نِعَمَ الْعَبْدِ إِنَّهُ ءَوَّابٌ

إِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّافِنَاتُ الْإِحْيَادُ

فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَن ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ

بِالْحِجَابِ

رُدُّوهَا عَلَيَّ ۖ فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ ۖ وَأَلْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ ۚ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَّا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِّنْ

بَعْدِي ۗ إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ

فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ ۖ رُحَاءً حَيْثُ أَصَابَ

وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ وَعَوَّاصٍ

وَعَاخِرِينَ مَّقَرَّرِينَ فِي الْأَصْفَادِ

هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ

وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّعَابٍ

وَأذْكَرُ عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ ۖ أَيُّ مَسَّنِي الشَّيْطَانُ

بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ

أَرْكُضْ بِرِجْلِكَ ۗ هَذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ

و آسمان و زمین و آنچه را در میان آنهاست بیهوده نیافریدیم. این پندار کسانی است که کفر ورزیدند. پس وای بر آنان که کفر ورزیدند از آتش [دوزخ].

و آسمان و زمین و آنچه را در میان آنهاست بیهوده نیافریدیم. این پندار کسانی است که کفر ورزیدند. پس وای بر آنان که کفر ورزیدند از آتش [دوزخ].

مگر کسانی را که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند مانند تباهکاران در زمین می‌گردانیم؟! یا مگر پرهیزکاران را مانند بدکاران می‌سازیم؟!

و آسمان و زمین و آنچه را در میان آنهاست بیهوده نیافریدیم. این پندار کسانی است که کفر ورزیدند. پس وای بر آنان که کفر ورزیدند از آتش [دوزخ].

[این قرآن] کتابی است فرخنده و با برکت که آن را به سوی تو فرو فرستادیم تا در آیات آن بیندیشند، و تا خردمندان پند گیرند.

و آسمان و زمین و آنچه را در میان آنهاست بیهوده نیافریدیم. این پندار کسانی است که کفر ورزیدند. پس وای بر آنان که کفر ورزیدند از آتش [دوزخ].

و سلیمان را به داوود بخشیدیم، نیکو بنده‌ای بود، همانا او بسی بازگردنده [به سوی ما] بود.

و آسمان و زمین و آنچه را در میان آنهاست بیهوده نیافریدیم. این پندار کسانی است که کفر ورزیدند. پس وای بر آنان که کفر ورزیدند از آتش [دوزخ].

[یاد کن] آنگاه که در پایان روز اسبان تیزتک را بر او عرضه داشتند.

و آسمان و زمین و آنچه را در میان آنهاست بیهوده نیافریدیم. این پندار کسانی است که کفر ورزیدند. پس وای بر آنان که کفر ورزیدند از آتش [دوزخ].

پس گفت: من دوستی خیر- یعنی اسبان- را بر یادکرد پروردگارم- یعنی نماز عصر- بگزیدیم تا [آفتاب] در پرده [شب] پنهان گشت- یعنی فرو شد-

و آسمان و زمین و آنچه را در میان آنهاست بیهوده نیافریدیم. این پندار کسانی است که کفر ورزیدند. پس وای بر آنان که کفر ورزیدند از آتش [دوزخ].

آنها

و آسمان و زمین و آنچه را در میان آنهاست بیهوده نیافریدیم. این پندار کسانی است که کفر ورزیدند. پس وای بر آنان که کفر ورزیدند از آتش [دوزخ].

و هر آینه سلیمان را آزمودیم و بر تخت او کالبدی افکندیم، آنگاه [به خدای] باز گشت- توبه کرد-.

و آسمان و زمین و آنچه را در میان آنهاست بیهوده نیافریدیم. این پندار کسانی است که کفر ورزیدند. پس وای بر آنان که کفر ورزیدند از آتش [دوزخ].

گفت: پروردگارا، مرا بیامرز و مرا آن پادشاهی ببخش که پس از من هیچ کس را نسزد، که تویی بسیار بخشنده.

و آسمان و زمین و آنچه را در میان آنهاست بیهوده نیافریدیم. این پندار کسانی است که کفر ورزیدند. پس وای بر آنان که کفر ورزیدند از آتش [دوزخ].

پس باد را برای او رام گردانیدیم، که به فرمان او به نرمی و خوشی هر جا که می‌خواست روان می‌شد.

و آسمان و زمین و آنچه را در میان آنهاست بیهوده نیافریدیم. این پندار کسانی است که کفر ورزیدند. پس وای بر آنان که کفر ورزیدند از آتش [دوزخ].

و دیوان را [رام کردیم] هر خانه‌ساز- بتآ- و هر فرورونده به دریا- غواص- را.

و آسمان و زمین و آنچه را در میان آنهاست بیهوده نیافریدیم. این پندار کسانی است که کفر ورزیدند. پس وای بر آنان که کفر ورزیدند از آتش [دوزخ].

و نیز دیگران- دیگر دیوان- را که به هم بسته در بندها بودند [رام او ساختیم].

و آسمان و زمین و آنچه را در میان آنهاست بیهوده نیافریدیم. این پندار کسانی است که کفر ورزیدند. پس وای بر آنان که کفر ورزیدند از آتش [دوزخ].

[گفتیم:] این است بخشش بی‌شمار ما- که پایان ندارد یا بی‌حساب است- پس [هر چه خواهی] ببخش یا نگاه دار.

و آسمان و زمین و آنچه را در میان آنهاست بیهوده نیافریدیم. این پندار کسانی است که کفر ورزیدند. پس وای بر آنان که کفر ورزیدند از آتش [دوزخ].

و هر آینه او راست نزد ما نزدیکی و بازگشتی نیکو- سرانجامی نیک-.

و آسمان و زمین و آنچه را در میان آنهاست بیهوده نیافریدیم. این پندار کسانی است که کفر ورزیدند. پس وای بر آنان که کفر ورزیدند از آتش [دوزخ].

و بنده ما ایوب را یاد کن آنگاه که پروردگار خویش را خواند که شیطان مرا رنجوری و عذاب رسانیده است.

و آسمان و زمین و آنچه را در میان آنهاست بیهوده نیافریدیم. این پندار کسانی است که کفر ورزیدند. پس وای بر آنان که کفر ورزیدند از آتش [دوزخ].

[او را گفتیم:] پای خود بر زمین بزن، [پس پای بر زمین زد و چشمه‌ای پدید آمد، او را گفتیم:] این آبی است خنک برای شست‌وشو- که خود را بشویی- و آشامیدی [خنک]- که بنوشی-.

وَوَهَبْنَا لَهُمْ أَهْلَهُمْ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرَىٰ لِأُولِي الْأَلْبَابِ

۴۴

وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْثًا فَاصْرِبْ بِهِ ۖ وَلَا تَحْنُتْ ۗ إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نِّعْمَ الْعَبْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ

۴۵

وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا إِبْرَاهِيمَ ۖ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولِي الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ

۴۶

إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ

۴۷

وَأِنَّهُمْ عِندَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ

۴۸

وَأَذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ ۗ وَكُلٌّ مِّنَ الْأَخْيَارِ

۴۹

هَذَا ذِكْرٌ وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لِحُسْنَ مَّعَآبِ

۵۰

جَنَّتِ عَدْنٍ مُّفْتَحَةً لَهُمُ الْأَبْوَابُ

۵۱

مُتَّكِعِينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَكَهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابِ

۵۲
حزب
۱۸۳

وَعِندَهُمْ قَصِيرَاتُ الْظَّرْفِ أَثْرَابٌ

۵۳

هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ

۵۴

إِنَّ هَذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِنْ نَفَادٍ

۵۵

هَذَا وَإِنَّ لِلظَّالِمِينَ لَشَرَّ مَآبِ

۵۶

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَيَبْسُؤُا الْمِهَادُ

۵۷

هَذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَغَسَاقٌ

۵۸

وَعَاخِرُ مِنْ شَكْلِهِۦٓ أَزْوَاجٌ

۵۹

هَذَا فَوْجٌ مُّقْتَحِمٌ مَّعَكُمْ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ ۚ إِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ

۶۰

قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ ۖ أَنْتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا فَيَسَّ الْقَرَارُ

۶۱

قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَذَا فَرِّدْهُ عَدَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ

و خانواده‌اش را به او بخشیدیم و نیز همچندشان را با ایشان، تا بخشایشی باشد از ما و یادکرد و پندی برای خردمندان.

و به دست خود دسته‌ای گیاه برگیر پس با آن بزَن و سوگند مشکن. ما او را شکبیا یافتیم، نیک بنده‌ای بود، همانا بسیار بازگردنده [به ما] بود.

و بندگان ما ابراهیم و اسحاق و یعقوب خداوندان دستها– کنایه از نیرو و قدرت برای طاعت و عبادت– و دیدگان– کنایه از بینش و بصیرت در دین و حقیقت– را یاد کن.

ما ایشان را ویژه– پاک و خالص– ساختیم به آن ویژگی که یادکرد آن جهان است.

و هر آینه ایشان نزد ما از برگزیدگان و نیکان‌اند.

و اسماعیل و یسع و ذو الکفل را یاد کن، و همه از نیکان [و گزیدگان] بودند.

این [قرآن] یادکرد و پندی است، و هر آینه پرهیزگاران را بازگشتی نیکو– سرانجامی نیک– است،

بهشتهای پاینده که درها [ی آن] برایشان گشاده باشد.

در حالی که در آنها تکیه زنند، در آنجا میوه‌های فراوان [و گوناگون] و نوشیدنی می‌خواهند.

و نزد ایشان زنان فروهشته چشم همسال‌اند.

[گویندشان:] این است آنچه برای روز حساب وعده داده می‌شدید.

هر آینه این روزی [و بخشش] ماست که پایانی ندارد.

این است [پاداش پرهیزگاران]، و هر آینه سرکشان را بدترین بازگشتی– سرانجامی بد– است،

دوزخ، که در آن در آیند– یا به آن بسوزند– پس بد بستری است.

این است آب جوشان و زرداب چرکین گندآلود، پس باید بچشند آن را،

و همسان آن عذابهای دیگری از انواع گوناگون.

[و چون سران کفار به دوزخ در آیند پیروانشان را نیز در آرند، و فرشتگان به آن سران گویند:] این گروهی است فراهم‌آمده که با شما [به دوزخ] در آیند، [گویند:] شادی و خوشامد بر آنان مباد، که آنها به آتش دوزخ در آیند.

[پیروان] گویند: بلکه شما را شادی و خوشامد مباد، شما آن – عذاب– را فراپیش ما نهاده‌اید، پس بد قرارگاهی است [دوزخ].

گویند: پروردگارا، هر که این [عذاب] را فراپیش ما نهاد، او را عذابی دوچندان در آتش دوزخ بیفزای.

وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِّنَ الْأَشْرَارِ

۶۳

أَتَّخَذْنَاهُمْ سِحْرِيًّا أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمْ الْأَبْصَارُ

۶۴

إِنَّ ذَلِكَ لَحَقُّ تَخَاصُّمِ أَهْلِ النَّارِ

۶۵

قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ وَمَا مِنِّي إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ

۳۹۵۲

۶۶

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ

۶۷

قُلْ هُوَ نَبَأٌ عَظِيمٌ

۶۸

أَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ

۶۹

مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَائِكَةِ إِلَّا عَالِيًا إِذْ يَخْتَصِمُونَ

۷۰

إِنْ يُوحَىٰ إِلَيَّ إِلَّا أَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

۷۱

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَلِيقٌ بَشَرًا مِّنْ طِينٍ

۷۲

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ وَ سَاجِدِينَ

۷۳

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ

۷۴

إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ

۷۵

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِإِيْدِي^ط
اسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ

۷۶

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ

۷۷

قَالَ فَأَخْرِجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ

۷۸

وإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ

۷۹

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

۸۰

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ

۸۱

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ

۸۲

قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لأَعُوْبَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ

۸۳

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ

و گویند: چیست ما را که مردانی که آنان را از بدان می‌شمردیم نمی‌بینیم؟

آیا به مسخره گرفتیمشان [و به دوزخ درنیامده‌اند]، یا دیدگان [ما] از ایشان برگزیده است– یعنی در دوزخند و ما ایشان را نمی‌بینیم.–

هر آینه این ستیزه‌گری دوزخیان با یکدیگر است که راست و سزاست.

بگو: همانا من بیم‌کننده‌ای هستم و خدایی نیست جز خدای یگانه بر همه چیره.

خداوند آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست، آن توانای بی‌همتا و آمرزگار.

بگو: آن– رسالت من یا قرآن یا رستاخیز– خبری بزرگ است،

که شما از آن رویگردانید

مرا هیچ دانشی به آن گروه برین– فرشتگان– نبود آنگاه که با یکدیگر گفت‌وگو می‌کردند– در باره آفرینش آدم.–

به من وحی نمی‌شود مگر از آن رو که من آشکارا بیم‌کننده‌ام.

[یاد کن] آنگاه که پروردگار تو به فرشتگان گفت: من آدمیی از گل می‌آفرینم.

پس چون او را راست و تمام گردانیدم و در وی از روح خود دمیدم، او را سجده‌کنان درافتید.

پس فرشتگان همه با هم سجده کردند،

مگر ابلیس که گردنکشی و بزرگ‌منشی نمود و از کافران شد.

[خدای] گفت: ای ابلیس، تو را چه باز داشت از آنکه سجده کنی آن را که با دو دست [قدرت] خویش آفریدم؟ آیا خود را بزرگ دیدی یا از برتری‌جویان بودی؟

گفت: من از وی بهترم، مرا از آتش آفریدی و او را از گل.

گفت: پس، از آنجا بیرون شو، که همانا تو رانده‌شده‌ای

و همانا لعنت من تا روز رستاخیز و پاداش بر توست.

گفت: خداوندا، پس مرا تا روزی که [از نو زنده و] برانگیخته شوند مهلت ده.

گفت: همانا تو از مهلت‌یافتگانی،

تا روز هنگامی معلوم.

گفت: پس به عزت تو سوگند که البته همه آنان را گمراه کنم،

مگر بندگان ویژه و برگزیده‌ات از آنان– که مرا بر ایشان راهی نیست.–

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقُولُ

گفت: راست است- و راست همی‌گویم-،

هر آینه دوزخ را از تو و از همه کسانی از آنان که تو را پیروی کنند پر می‌کنم.

۸۵ لَا مَلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ

بگو: من از شما بر این [پیامبری] هیچ مزدی نمی‌خواهم، و من از تکلف‌کنندگان نیستم.

۸۶ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ

نیست این [قرآن] مگر یادکرد و پندی برای جهانیان.

۸۷ إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ

و هر آینه خبر آن را- یعنی آنچه در آن است از وعده و وعید- پس از چندی- پیروزی اسلام یا مرگتان یا روز رستاخیز- خواهید دانست.

۸۸ وَلَتَعْلَمَنَّ نَبَأُهُ بَعْدَ حِينٍ

۳۹. زمر الزمر: گروهها مکی ۷۵ آیه ۱۰ صفحه

فرو فرستادن این کتاب از سوی خداوند توانای بی‌همتا و دانای با حکمت است.

۱ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
۳۹۶ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

همانا ما این کتاب را براستی و درستی به تو فرو فرستادیم، پس خدای را بپرست در حالی که دین را ویژه او کرده باشی.

۲ إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ
الدِّينَ

آگاه باشید که خدای راست دین پاک و ویژه و آنان که جز او دوستان و سرپرستانی گرفتند، [گویند:] ما آنها- بتان- را نمی‌پرستیم مگر برای اینکه ما را به خدا نزدیک سازند همانا خدا میانشان- میان مشرکان و موحدان- در آنچه در باره آن اختلاف می‌کنند حکم خواهد کرد. همانا خدا کسی را که دروغگو و کافر و ناسپاس است راه ننماید.

۳ أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ

اگر خدا می‌خواست که فرزندی گیرد، از میان آنچه می‌آفریند آنچه می‌خواست برمی‌گزید. پاک و منزه است او اوست خدای یگانه بر همه چیره.

۴ لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَأَصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۗ سُبْحٰنَهُ ۗ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ

آسمانها و زمین را براستی و درستی آفرید. شب را به روز می‌پیچد و روز را بر شب- یا شب را در روز و روز را در شب درمی‌آرد، یعنی یکی را می‌برد و دیگری را می‌آورد- و خورشید و ماه را رام گردانید، هر یک تا سرآمدی نامبرده روان است، آگاه باشید که اوست توانای بی‌همتا و آمرزگار.

۵ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ ۗ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۗ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۗ أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّورُ

خَلَقَكُمْ مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَأَنْزَلَ
لَكُمْ مِّنَ الْأَنْعَامِ ثَمَنِيَّةً أَزْوَاجًا يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ
أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِّن بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذَٰلِكُمْ
أَللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ

شما را از یک تن- یعنی آدم

إِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ
الْكَفْرَ وَإِن تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ
أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ
نِعْمَةً مِّنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِن قَبْلٍ وَجَعَلَ لِلَّهِ
أُنْدَادًا لِّيُضِلَّ عَن سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ
مِنَ أَصْحَابِ النَّارِ

أَمَّنْ هُوَ قَنِيتُ عَائَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ
وَيَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ
لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ

قُلْ يَاعِبَادِ الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي
هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّالِحِينَ
أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ

اگر ناسپاسی کنید، خدای از شما بی‌نیاز است و ناسپاسی را
برای بندگان خود نمی‌پسندد. و اگر سپاس بدارید- بر
نعمت توحید و نعمت نبوت محمد

و چون آدمی را گزندى رسد پروردگار خویش را با
روى آوردن و بازگشت به وى بخواند سپس چون او را نعمتى
دهد، آنچه را که از پیش به [برداشتن] آن [خدای را]
می‌خواند فراموش کند و برای خدا همتیانی قرار دهد تا
[مردم را] از راه او گمراه سازد. بگو: اندکی از کفر خویش
بهره‌مند باش، که تو از دوزخیانی.

[آیا آن کافر ناسپاس بهتر است] یا کسی که در ساعات شب
در حال سجده و ایستاده با فروتنی به طاعت مشغول است
از [عذاب] آن سرای می‌ترسد و به بخشایش پروردگار
خویش امید می‌دارد؟ بگو: آیا آنان که می‌دانند-
خداشناسان- و آنان که نمی‌دانند- کافران- برابرند؟ تنها
خردمندان پند می‌پذیرند.

بگو: ای بندگان من که ایمان آورده‌اید، از پروردگار خویش
پروا کنید. برای آنان که در این جهان نیکی کرده‌اند پاداش
نیکوست. و زمین خدا فراخ است- از سرزمین کفری که
شما را از خداپرستی باز می‌دارند هجرت کنید- همانا به
شکیبایان مزدشان را تمام و بی‌شمار- یا بی‌حسابرسی و
بازخواست- بدهند.

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ

بگو: فرمان یافته‌ام که خدای را بپرستم در حالی که دین را ویژه او کنم.

۱۲ وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ

و فرمان یافته‌ام که نخستین مسلمان باشم.

۱۳ قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

بگو: همانا من، اگر پروردگار خویش را نافرمانی کنم، از عذاب روزی بزرگ- روز رستاخیز- می‌ترسم.

۱۴ قُلِ اللَّهُ أَعْبُدُ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي

بگو: تنها خدای را می‌پرستم در حالی که دینم را برای او ویژه کننده‌ام.

۱۵ فَأَعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ ۗ قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۗ أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ

پس شما هم آنچه را خواهید جز او بپرستید- که شما را سودی نخواهد داشت-، بگو: همانا زیانکاران آن کسانی‌اند که خویششان و خانواده خود را به روز رستاخیز زیان کنند، آگاه باشید که این است آن زیانکاری آشکار.

۱۶ لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ۗ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ وَيَعْبَادِ فَاتَّقُونَ

آنان را از فرازشان سایبانهایی از آتش است و از زیرشان نیز سایبانهایی، این است [آن عذاب] که خدا بندگان خود را بدان می‌ترساند، پس ای بندگان من، از من پروا کنید.

۱۷ وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فَبَشِّرْ عِبَادِ

و آنان که از پرستش طاغوت- بتها و سران گردنکش کفر- پرهیز کردند و به خدای بازگشتند، ایشان راست مژده، پس بندگان مرا مژده ده،

۱۸ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ ۗ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَٰئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ

آنان که سخن را می‌شنوند و بهترین آن را پیروی می‌کنند، اینانند کسانی که خداوند راهشان نموده، و ایشانند خردمندان.

۱۹ أَمْ مَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُنقِذُ مَنْ فِي النَّارِ

پس آیا کسی که سخن- وعده- عذاب بر او سزا گشته [می‌تواند از آن رهایی یابد]؟ آیا تو آن را که در آتش دوزخ است توانی رهایی دهی؟! است

۲۰ لَكِنِ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِّنْ فَوْقِهَا غُرَفٌ مَّبْنِيَّةٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۗ وَعَدَّ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْمِيعَادَ

لیکن آنان که از پروردگار خویش پروا کنند ایشان را غرفه‌هایی است بر فراز آنها غرفه‌هایی ساخته شده که از زیر آنها جویها روان است وعده خداست، خدا وعده را خلاف نکند.

۲۱ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنْبِيعَ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيَجُ فَتَرَهُ مَضْفَرًا ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَامًا ۗ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِأُولِي الْأَلْبَابِ

آیا ندیده‌ای که خدا از آسمان آبی فرو آورد پس آن را به چشمه‌سارهایی در زمین روان ساخت، آنگاه بدان [آب] کشتهایی به رنگهای گوناگون بیرون می‌آورد سپس خشک گردد پس آن را زرد شده بینی، آنگاه آن را شکسته و خرد می‌سازد. هر آینه خردمندان را در آن یادکرد و پندی است.

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُو لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ مِّن رَّبِّهِۦٓ
فَوَيْلٌ لِّلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُم مِّن ذِكْرِ اللَّهِ أُوَلِّيكِ فِي ضَلَالٍ
مُّبِينٍ

آیا کسی که خدا دل او را برای اسلام گشاده و او بر
روشنائی از پروردگار خویش است [مانند کسی است که دل
او از پذیرش اسلام تنگ است و در تاریکی کفر گرفتار]؟
پس وای بر سختدلانی که خدا را یاد نکنند. آنانند در
گمراهی آشکار.

خدا نیکوترین سخن- قرآن- را فرو فرستاد کتابی ماننده
به یکدیگر و دو دو- دوباره و مکرر-، که از [خواندن و
شنیدن] آن پوست کسانی که از پروردگار خویش می‌ترسند
از لرز منقبض- گرفته و فراهم- شود، و سپس پوستها و
دلهاشان به یاد خدا آرام و نرم گردد. این است رهنمونی
خدا که هر که را خواهد بدان راه می‌نماید، و هر که را خدا
گمراه کند پس او را هیچ راهنمایی نیست.

آیا کسی که به روی خویش از عذاب بد و سخت روز
رستاخیز می‌پرهیزد- زیرا دستهایش به گردن بسته است و
به دست از روی دفاع نتواند کرد- [همانند کسی است که
از عذاب ایمن باشد]؟ و ستمکاران را گویند: بچشید آنچه
می‌کردید.

کسانی که پیش از آنان بودند [حق را] تکذیب کردند، پس
عذاب از جایی که نمی‌دانستند- و انتظار نداشتند- بدیشان
آمد.

پس خداوند خواری و رسوایی را در زندگانی این جهان
بدانها چشانید و بی‌گمان عذاب آن جهان بزرگتر است، اگر
می‌دانستند.

و هر آینه برای مردمان در این قرآن از هر گونه مثلی
آوردیم شاید به یاد آرند و پند گیرند

قرآنی تازی- به زبان عرب- که هیچ کژی- انحراف و تناقض
- در آن نیست، باشد که پرهیزگاری کنند.

خداوند مثلی زد؛ مردی که چند خواجه بدخو و ناسازگار در
او شریک باشند، و مردی که از آن یک مرد باشد- این مثل
مشرك و موحد است- آیا این دو در مثل با هم برابرند؟
سپاس و ستایش خدای راست، بلکه بیشترشان نمی‌دانند.

همانا تو می‌گیری و آنان نیز خواهند مرد.

سپس شما در روز رستاخیز نزد پروردگارتان با یکدیگر
ستیزه خواهید کرد.

اللَّهُ نَزَلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَبِهًا مَّثَانِي تَقْشَعِرُّ
مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ
إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِهِۦ مَن يَشَاءُ وَمَن
يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ

أَفَمَنْ يَتَّبِعِي بَوَّجِهَهُ سُوۡءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَقِيلَ
لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ

كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَأَتَتْهُمْ الْعَذَابُ مِن حَيْثُ لَا
يَشْعُرُونَ

فَأَذَاقَهُمُ اللَّهُ الْحُزْنَ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ
أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

وَلَقَدْ صَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا الْقُرْءَانِ مِن كُلِّ مَثَلٍ لَّعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ

قُرْءَانًا عَرَبِيًّا غَيْرِ ذِي عِوَجٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

صَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَكِّسُونَ وَرَجُلًا
سَلَمًا لِّرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عِندَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَبَ بِالصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُ وَ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ

۳۳

وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ أُوْلَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ

۳۴

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ

۳۵

لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ

۳۶

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ وَمَنْ يُضِلِّ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ

۳۷

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ

۳۸

وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّيهِ أَوْ أَرَادَنِيَ بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ

۳۹

قُلْ يَتَقَوَّمُ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَمِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

۴۰

مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُجْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

پس چه کسی ستمکارتر است از آن که بر خدا دروغ بست و سخن راست- قرآن- را چون بدو آمد دروغ انگاشت؟ آیا کافران را جای در دوزخ نیست؟

و آن که سخن راست آورد و آن را راست شمرد و باور داشت، ایشانند پرهیزگاران.

ایشان راست نزد پروردگارشان آنچه بخواهند این است پاداش نیکوکاران،

تا خدای بدترین آنچه کردند از ایشان بزداید و مزدشان را بر پایه نیکوترین آنچه می کردند پاداش دهد.

آیا خداوند بنده خویش را کار گذاری بسنده نیست، و تو را از کسانی که جز اویند- خدایان دروغین- می ترسانند و هر که را خدا گمراه کند پس او را هیچ راهنمایی نیست.

و هر که را خدا راه نماید پس او را هیچ گمراه کننده ای نباشد. آیا خدا توانای بی همتا و کین ستان نیست؟

و اگر از آنان بپرسی: چه کسی آسمانها و زمین را آفریده است؟ هر آینه گویند: خدا. بگو: چه گویند در باره آنچه جز خدا می خوانند؟ اگر خدای خواهد که به من گزند رسد آیا آنها بازبرنده گزند او هستند؟ یا [اگر] به من نیکویی و بخشایشی خواهد آیا آنها بازدارنده بخشایش او هستند؟ بگو: خدا مرا بس است توکل کنندگان تنها بر او توکل می کنند.

بگو: ای قوم من، بر جای- وضع و موقع- خود عمل کنید- آنچه توانید بکنید-، من نیز عمل می کنم- آنچه توانم می کنم-، پس بزودی خواهید دانست،

که کیست آن که عذابی بدو آید که رسوا و خوارش کند- عذاب دنیا- و عذابی پایدار که بر او فرود آید.

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ

اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

أَمْ أُتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ أَوْلَوْ كَانُوا لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا يَعْقِلُونَ

قُلْ لِلَّهِ الشَّفَعَةُ جَمِيعًا لَهُ ۖ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ ۗ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ

قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَلِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ ۗ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ

همانا ما این کتاب را براستی و درستی برای مردمان بر تو فرو فرستادیم پس هر که راه یافت به سود خود اوست، و هر که گمراه شد جز این نیست که به زیان خود گمراه می‌شود و تو بر آنها گماشته و نگهبان نیستی.

خداست که جانها را هنگام مرگشان می‌گیرد و آن را که نمرده باشد در خوابش [می‌گیرد]. پس آن [جان] را که حکم مرگ بر آن رفته است نگاه می‌دارد و آن دیگر را تا سرآمدی نامبرده باز می‌فرستد- کسی را که هنگام مرگ او نرسیده از خواب بیدار می‌کند- هر آینه در این برای مردمی که می‌اندیشند نشانه‌هاست.

بلکه جز خدا شفیعی- کارگزاران و میانجی‌ها- گرفته‌اند. بگو: آیا هر چند آنان به چیزی توانایی نداشته باشند و چیزی در نیابند [باز هم آنها را شفیع می‌گیرید]؟!

بگو: خدای راست همه شفاعت- یعنی اذن و فرمان شفاعت - او راست پادشاهی آسمانها و زمین، سپس به او بازگردانده می‌شوید.

و چون خداوند به یگانگی یاد شود دلهای کسانی که به آن جهان ایمان ندارند برمد، و چون آنان که جز او هستند- معبودهایشان- یاد کرده شوند ناگاه شادمان گردند.

بگو: بارخدایا، ای پدیدآورنده آسمانها و زمین، دانای نهان و آشکار، تویی که میان بندگان خود در آنچه اختلاف می‌کردند حکم می‌کنی.

و اگر برای آنان که ستم کردند- کافر شدند- همه آنچه در زمین است و همانندش با آن باشد، هر آینه آن را برای بازخريد خود از عذاب بد و سخت روز رستاخیز بدهند. و از جانب خدا برای آنان آنچه گمان نمی‌بردند پدیدار شود.

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِءُونَ

و آنان را بدیهای- یعنی عقوبت‌های- آنچه به دست آوردند نمودار شود و آنچه مسخره‌اش می‌کردند بدیشان دررسد.

فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً مِنَّا قَالَ
إِنَّمَا أُوتِيْتُهُ وَعَلَىٰ عِلْمٍ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ

و چون آدمی را گزندى فرا رسد ما را بخواند سپس چون او را از نزد خویش نعمتى بدهیم، گوید: جز این نیست که آن

قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ

همانا این [سخن] را کسانی نیز که پیش از آنها بودند گفتند، ولی آنچه به دست می‌آوردند- از مال و کالای دنیا- آنان را سود نکرد و به کارشان نیامد.

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَؤُلَاءِ
سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ

پس بدیهای- عقوبت‌های- آنچه کرده‌اند بدیشان رسید و از اینان نیز کسانی که ستم کردند بدیهای- عقوبت‌های- آنچه کرده‌اند بدیشان خواهد رسید و ناتوان‌کننده [ما از عذاب‌کردنشان] نیستند.

أَوْ لَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ
فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

آیا ندانسته‌اند که خدا روزی را برای هر که خواهد فراخ کند و تنگ گرداند؟ هر آینه در این برای مردمی که ایمان دارند نشانه‌ها و عبرت‌هاست.

قُلْ يَعْبَادِي الَّذِينَ اسْرِفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ
رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ

بگو: ای بندگان من که بر خویشتن گزافکاری کرده‌اید- در گناهان از حد گذاشته‌اید و به خود ستم کرده‌اید- از بخشایش خدای نومید مباشید، که همانا خداوند همه گناهان را می‌آمرزد، که اوست آمرزگار و مهربان.

وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ
الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ

و به پروردگار خویش بازگردید و او را گردن نهید پیش از آنکه شما را عذاب آید آنگاه یاری نشوید.

وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ
يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ

و از نیکوترین آنچه از پروردگارتان به شما فرو فرستاده شده- یعنی قرآن- پیروی کنید پیش از آنکه شما را ناگهان عذاب آید و شما آگاه نباشید

أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتِي عَلَىٰ مَا فَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ
وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّخِرِينَ

[پیش از آن] که کسی گوید: دریغا بر آن کوتاهی که در باره خدا کردم، و هر آینه من از مسخره‌کنندگان بودم.

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ

یا بگوید: اگر خدای مرا راه می‌نمود هر آینه از پرهیزگاران می‌بودم.

۵۸

أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ

یا آنگاه که عذاب را ببیند گوید: کاش مرا بازگشتی [به دنیا] می‌بود تا از نیکوکاران می‌شدم.

۵۹

بَلَىٰ قَدْ جَاءَتْكَ آيَاتِي فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ مِنَ الْكٰفِرِينَ

آری، تو را نشانه‌های من آمد پس آنها را دروغ انگاشتی و گردنکشی و بزرگ منشی کردی و از کافران بودی.

۶۰

وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُم مُّسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ

و روز رستاخیز آنان را که بر خدا دروغ بستند- یعنی خدای را به گرفتن شریک و فرزند وصف کردند- بینی که رویه‌اش سیاه است. آیا گردنکشان را جای در دوزخ نیست؟

۶۱

وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

و خدای کسانی را که پرهیزگاری کردند با رستگاری و کامیابی‌شان برهاند، که نه بدی بدیشان رسد و نه اندوهگین شوند.

۶۲

اللَّهُ خَلِقُ كُلِّ شَيْءٍ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ

خداست آفریدگار هر چیزی، و او بر همه چیز کارساز و نگاهبان است.

۶۳

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۗ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيٰتِ اللَّهِ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ

او راست کلیدهای [گنجینه‌های] آسمانها و زمین و آنان که به نشانه‌های خدا کافر شدند همانان زیانکارانند.

۶۴

قُلْ اَفَغَيْرِ اللَّهِ تَاْمُرُوْنَۤ اَعْبُدُ اَيُّهَا الْجٰهِلُوْنَ

بگو: آیا مرا می‌فرمایید که جز خدای را بپرستم، ای نادانان!؟

۶۵

وَلَقَدْ اَوْحٰٓى اِلَيْكَ وَاِلَى الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ اَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُوْنَنَّ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ

و هر آینه به تو وحی شده است، و نیز به آنان که پیش از تو بودند، که اگر شرک‌ورزی بی‌گمان کار تو تباه و نابود گردد و از زیانکاران باشی.

۶۶

بَلِ اللّٰهِ فَاَعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشّٰكِرِيْنَ

بلکه تنها خدای را بپرست و از سپاسداران باش.

۶۷

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ ۗ وَالْاَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ وَالسَّمٰوٰتُ مَطْوِيٰتٌ بِيَمِيْنِهٖ ۗ سُبْحٰنَهُ ۗ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ

و خدای را چنانکه شایسته اوست نشناختند، و روز رستاخیز زمین یکسره در قبضه [قدرت] اوست و آسمانها به دست راست- یعنی به قدرت- او پیچیده شوند پاک است او، و برتر است از آنکه با او انباز می‌گیرند.

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ

و در صور دمیده شود، پس هر که در آسمانها و هر که در زمین است بیهوش شود- بمیرد- مگر آنان که خدای خواهد، سپس بار دیگر در آن دمیده شود، پس ناگهان ایستادگانی باشند که می‌نگرند.

وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِئَتْ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

و [در آن روز] زمین به نور خداوند خود روشن شود و نامه [های اعمال] را پیش نهند و پیامبران و گواهان را بیاورند و میان ایشان- آدمیان- بر راستی و درستی داوری شود و بر آنان ستم نرود.

وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ

و هر کسی را آنچه کرده باشد تمام بدهند، و او داناتر است بدانچه می‌کنند.

وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا فَتَحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا قَالُوا بَلَىٰ وَلَٰكِن حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ

و کسانی که کافر شدند گروه گروه به سوی دوزخ رانده شوند، تا چون بدانجا رسند درهای آن گشوده شود و نگهبانان آن گویندشان: آیا شما را پیامبرانی از خودتان نیامدند که آیات- سخنان و پیامهای- پروردگارتان را بر شما می‌خواندند و شما را از دیدار این روزتان می‌ترساندند؟ گویند: چرا- آمدند- و لیکن سخن- یعنی حکم- عذاب بر کافران سزا گشته است.

قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ

گفته شود: به دروازه‌های دوزخ در آیید، در آنجا جاویدان باشید، پس بد است جایگاه گردنکشان.

وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَىٰ الْجَنَّةِ زُمَرًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ

و آنان که از پروردگار خویش پروا کرده‌اند گروه گروه به بهشت برده شوند تا آنگاه که بدانجا

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعَدَّهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَّبِعُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ ۖ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ

و گویند: سپاس و ستایش خدای راست که وعده خویش را با ما راست داشت، و زمین- یعنی زمین بهشت- را به ما میراث داد که از بهشت هر جا که خواهیم جای گیریم. پس نیکوست مزد عمل‌کنندگان.

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِّينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

و فرشتگان را بینی که گرد عرش را فرا گرفته‌اند، پروردگارشان را همراه با سپاس و ستایش به پاکی یاد می‌کنند، و میانشان براستی و درستی داوری شود، و گفته شود: سپاس و ستایش خدای راست، پروردگار جهانیان.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
حَم

حامیم.

فرو فرستادن این کتاب از سوی خدای توانمند بی‌همتا و داناست

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

۲

آمرزنده گناه و پذیرنده توبه، سخت کیفر [و] خداوند بخشش پاینده. هیچ خدایی جز او نیست بازگشت همه به سوی اوست.

غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ إِلَيْهِ الْمَصِيرُ

۳

در باره آیات خدا جز کسانی که کافر باشند ستیزه نمی‌کنند، پس آمد شدشان در شهرها- و اینکه فرصت و مهلتی دارند و به تجارت و تصرف در کارها سرگرم‌اند- تو را نفریبد.

مَا يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُرُكَ تَقَلُّبُهُمْ فِي الْبَلَدِ

۴

پیش از آنان قوم نوح و گروه‌های پس از آنها [پیامبران را] تکذیب کردند، و هر امتی آهنگ آن کردند تا پیامبرشان را بگیرند- و از گفتن حق بازدارند یا بکشند و یا تبعید کنند- و به باطل- کزی و ناراستی- ستیزه کردند تا بدان وسیله حق- راستی- را پامال و تباه سازند. پس آنان را [به عذاب] بگرفتم، پس [بنگر که] کیفر من چگونه بود.

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجَدَلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتَهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ

۵

و بدین سان سزا گشته است سخن پروردگارت بر کافران که آنها دوزخیانند.

وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ

۶

آنان که عرش را برمی‌دارند- حمل می‌کنند- و آنان که گرداگرد آنند، پروردگارشان را همراه با سپاس و ستایش به پاکی یاد می‌کنند و به او ایمان می‌آورند و برای کسانی که ایمان آورده‌اند آمرزش می‌خواهند [و گویند:] پروردگارا، به بخشایش و دانش همه چیز را فرا گرفته‌ای، پس کسانی را که توبه کردند و راه تو را پیروی نمودند بیامرز و ایشان را از عذاب دوزخ نگاه دار.

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ

۷

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ
عَابَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ وَ
وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادُونَ لَمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ
أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ

قَالُوا رَبَّنَا آمَنَّا أَفْنَتْنَا وَاحْيَيْتَنَا أَفْنَتْنَا فَاغْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا
فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ

ذَلِكَ بِأَنَّهُوَ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَإِنْ يُشْرَكَ
بِهِ تُوْمِنُوا فَأَلْحِكُمْ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّل لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا
وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَنْ يُنِيبُ

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ
يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ

يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ لِمَنِ الْمُلْكُ
الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ

۹

۱۰
۴۰۵

۱۱

۱۲

۱۳

۱۴

۱۵

۱۶

پروردگارا، و ایشان را به بهشت‌های پاینده که به آنان و هر
شایسته‌کاری از پدران و همسران و فرزندان‌شان وعده
داده‌ای در آر، که تویی توانای بی‌همتا و دانای با حکمت

و از بدیها- کیفر گناهان- نگاهشان دار، و هر که را در آن
روز- روز رستاخیز- از بدیها نگاه داری پس همانا بر او
رحمت آورده‌ای، و این است رستگاری و کامیابی بزرگ.

همانا کسانی را که کافر شدند، [در دوزخ] ندا دهند که هر
آینه دشمنی خدا [با شما] از دشمنی شما با خودتان آنگاه که
[در دنیا] به ایمان خوانده می‌شدید پس کفر می‌ورزیدید،
بزرگتر است.

گویند: پروردگارا، ما را دو بار بمیراندی و دو بار زنده
گرداندی- اکنون به زندگانی آخرت یقین کردیم- اینک به
گناهانمان اقرار داریم، پس آیا هیچ راهی به سوی بیرون
شدن [از این دوزخ] هست؟

این [عذاب] برای آن است که چون خدا به یگانگی خوانده
می‌شد شما کافر شدید، و اگر برای او انباز می‌آوردند باور
می‌داشتید، پس فرمان خدای والا و بزرگ راست.

اوست که نشانه‌های خود را به شما می‌نماید و برای شما از
آسمان روزی- باران- فرومی‌فرستد، و پند بگیرد مگر کسی
که [به دل به خدا] باز می‌گردد.

پس خدای را بخوانید در حالی که دین را برای او ویژه کرده
باشید گر چه کافران خوش ندارند.

بلندکننده پایه‌ها- یا دارای پایه‌های بلند- است، خداوند
عرش که از فرمان خویش بر هر یک از بندگانش که بخواهد
روح- وحی یا فرشته وحی- را می‌افکند- القاء می‌کند- تا
[مردم را] از روز دیدار- روز رستاخیز- بترساند

روزی که نمایان شوند، هیچ چیز از آنان بر خدا پوشیده
نباشد، [و ندا آید که] امروز پادشاهی که راست؟ خدای
راست، آن یگانه بر همه چیره.

الْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْأَزْفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَظْمِينٌ
مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ

يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ

وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَقْضُونَ
بِشَيْءٍ إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَءَاثَارًا فِي الْأَرْضِ
فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا
فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ إِنَّهُ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَارُونَ فَقَالُوا سَحِرٌ كَذَّابٌ

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ
ءَامَنُوا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ وَمَا كَيْدُ الْكٰفِرِينَ إِلَّا فِي
ضَلٰلٍ

امروز هر کسی بدانچه کرده است پاداش داده شود، امروز هیچ ستمی نیست، همانا خدا زود حساب است.

و ایشان را از آن روز نزدیک- روز قیامت- بیم ده، آنگاه که دلها به گلوها رسد در حالی که غمگین و پر از اندوهاند ستمکاران را هیچ دوست نزدیک و دلسوزی نیست و نه شفاعتکننده‌ای که سخنش [در باره آنها] پذیرفته شود.

خیانت چشمها- دزدیده نگریستن- و آنچه را سینه‌ها پنهان می‌دارند می‌داند.

و خدا به راستی و درستی حکم می‌کند، و کسانی که اینان به جای خدا می‌خوانند هیچ حکمی نمی‌کنند، همانا خداست شنوا و بینا.

آیا در زمین گردش نکرده‌اند تا بنگرند که سرانجام کسانی که پیش از آنان بودند چگونه بود؟ آنان از اینها نیرومندتر و دارای آثار بازمانده بیشتری در زمین بودند، پس خداوند آنها را به سزای گناهانشان بگرفت و آنان را از [عذاب] خدا هیچ نگاهدارنده‌ای نبود.

این از آن روست که پیامبرانشان با نشانه‌های و دلایل روشن- معجزه و کتاب و حجت- بدیشان می‌آمدند ولی کفر ورزیدند، پس خدا بگرفتشان، که او نیرومند و سخت کیفر است.

و هر آینه موسی را با نشانه‌های خویش و حجت‌های روشن فرستادیم.

به سوی فرعون و هامان و قارون، پس گفتند: جادوگری است دروغگو.

پس چون [موسی] براستی و درستی از جانب ما بدیشان آمد، [فرعون و قوم او] گفتند: پسران کسانی را که با او ایمان آوردند بکشید و زنانشان را زنده بگذارید- زیرا از آنها کارزار نباید و نیز تا نسل بنی اسرائیل منقطع شود- و نیرنگ و ترفند کافران جز در گمراهی نیست.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ رَبَّهُ وَإِنِّي أَخَافُ
أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ

و فرعون گفت: مرا بگذارید تا موسی را بکشم و او خدای خویش را بخواند [تا به فریادش رسد] من می‌ترسم که کیش شما را دگرگون کند یا در این سرزمین تباهی پدید آورد.

وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ

و موسی گفت: من به پروردگار خویش و پروردگار شما پناه می‌برم از هر گردنکشی که به روز حساب ایمان ندارد.

وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ

و مردی مؤمن از آل فرعون که ایمان خویش پوشیده می‌داشت گفت: آیا مردی را می‌کشید که می‌گوید: پروردگار من خدای یکتاست و با نشانه‌های روشن- معجزات- از پروردگارتان نزد شما آمده است؟ و اگر دروغگو باشد پس دروغش بر اوست، و اگر راستگو باشد برخی از آنچه شما را وعده می‌کند به شما می‌رسد. همانا خدا آن را که گزافکار و دروغگوست راه ننماید

يَقَوْمَ لَكُمْ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظَهَرِينَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ

ای قوم من، امروز پادشاهی شما راست که در این سرزمین چیره‌اید، پس کیست که ما را از عذاب خدا اگر بر سر ما آید یاری کند؟ فرعون گفت: شما را جز آنچه [صواب] می‌بینم نمی‌نمایم، و جز به راه راست و درست رهنمونی نمی‌کنم.

وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنَ يَقَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ الْأَحْزَابِ

و آن که ایمان آورده بود، گفت: ای قوم من، همانا من بر شما از [روزی] مانند روز [هلاک] آن گروه‌ها [که پیامبران را دروغگو شمردند] می‌ترسم

مِثْلَ دَابِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعِبَادِ

مانند روش [خداوند در باره] قوم نوح- به طوفان- و عاد- قوم هود، به باد صرصر- و ثمود- قوم صالح، به صاعقه- و کسانی که پس از آنها بودند، و خدا خواهان ستمی به بندگان نیست.

وَيَقَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ

و ای قوم من، همانا من بر شما از روز آواز دادن یکدیگر می‌ترسم،

يَوْمَ تُولَوْنَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ

آن روز که پشت کرده روی بگردانید- از موقف حساب به سوی دوزخ- و شما را از [عذاب] خدا نگهدارنده‌ای نیست. و هر که خدا گمراهش کند او را هیچ راهنمایی نیست.

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي
شَكِّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ^ط حَتَّىٰ إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَن يَبْعَثَ
اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ
مُرْتَابٌ

۴۰
غافر
۳۴
/۸۵

الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَتْهُمْ كَبْرٌ
مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ ءَامَنُوا كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ
كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ

۳۵

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَهْمَنُ ابْنُ لِي صَرِحًا لَعَلِّي أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ

۳۶

أَسْبَابَ السَّمَوَاتِ فَأَطَّلِعَ إِلَىٰ إِلَهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ
كَذِبًا^ج وَكَذَلِكَ زَيْنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءَ عَمَلِهِ وَصَدَّ عَنِ
السَّبِيلِ^ج وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ

۳۷

وَقَالَ الَّذِي ءَامَنَ يَقَوْمِ اتَّبِعُونِ أَهْدِكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ

۳۸
۴۰۸

يَقَوْمِ إِنَّمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَعٌ وَإِنَّ الْأَخْرَةَ هِيَ دَارُ
الْقَرَارِ

۳۹

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا مِثْلَهَا^ط وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا
مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ
يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ

۴۰

و هر آینه یوسف پیش از این با حجت‌های روشن نزد شما آمد، پس پیوسته از آنچه شما را آورده بود در شک بودید، تا چون درگذشت، گفتید که خدا پس از او هرگز پیامبری نخواهد فرستاد. اینچنین خدا هر گزافکار و شک‌دارنده‌ای را گمراه می‌کند،

آنان که در باره آیات خدا بی‌آنکه حجتی بدیشان آمده باشد ستیزه و جدل می‌کنند، [این] به نزد خدا و نزد کسانی که ایمان آورده‌اند دشمنی بزرگی است، و این گونه خدای بر دل هر گردنکش خودکامه‌ای مهر می‌نهد.

و فرعون گفت: ای هامان، برای من کوشکی- برجی- افراشته بساز تا مگر به آن راه‌ها- یا درها- برسم،

راه‌های- یا درهای- آسمانها، تا به خدای موسی دیده‌ور بشوم، و هر آینه او را دروغگو می‌پندارم. و بدین سان برای فرعون بدی کردارش آراسته گشت و از راه [راست] بازداشته و گردانیده شد و نیرنگ و ترفند فرعون جز در تباهی نبود.

و آن که ایمان آورده بود، گفت: ای قوم من، مرا پیروی کنید تا شما را راه راست و درست بنمایم.

ای قوم من، جز این نیست که زندگانی این جهان برخورداریی [اندک و زودگذر] است و همانا جهان‌پسین سرای پایدگی است.

هر که کار بدی کند جز مانند آن کیفر داده نشود، و هر کس از زن یا مرد کار نیک و شایسته‌ای کند و مؤمن باشد پس ایشانند که به بهشت در آیند و در آن بی‌حساب روزی داده شوند.

وَيَقَوْمٌ مَا لِي أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجْوَةِ وَتَدْعُونَنِي إِلَى النَّارِ

و ای قوم من، چون است که من شما را به رهایی [از عذاب] می‌خوانم و شما مرا به آتش دوزخ می‌خوانید؟!

مرا می‌خوانید تا به خدا کافر شوم و چیزی را با وی انباز گردانم که دانشی بدان ندارم، و من شما را به آن [خدای] توانای بی‌همتا و آمرزگار می‌خوانم.

تَدْعُونَنِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ الْعَقَّارِ

بی‌گمان آنچه مرا به [پرستش] آن می‌خوانید نه در این جهان و نه در آن جهان دعوتی ندارند- کسی را به سوی خود نمی‌خوانند-، و بازگشت ما به خداست، و گزافکاران همان دوزخیانند.

لَا جَرَمَ أَنَّمَا تَدْعُونَنِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ وَأَنْ مَرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ

پس زودا که آنچه شما را می‌گویم یاد کنید، و من کار خود به خدا وامی‌گذارم، که خدا به بندگان بیناست.

فَسَتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ وَأَفَؤُضُ أُمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ

پس خدا او را از بدیها و سختیهای آن نیرنگها که ساختند نگاه داشت و عذاب بد و سخت فرعونیان را فرو گرفت

فَوَقَّهَ اللَّهُ سَيِّئَاتٍ مَا مَكُرُوا وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ

آتش دوزخ، که بامداد و شامگاه بر آن عرضه می‌شوند، و روزی که رستاخیز برپا شود [ندا آید]: فرعونیان را به سخت‌ترین عذاب درآورید.

النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ

و [یاد کن] آنگاه که در آتش دوزخ ستیزه و پرخاش کنند، پس ناتوانان- زبونان قوم- به آنان که گردنکشی و بزرگ‌منشی کردند گویند: ما [در دنیا] پیروان شما بودیم، پس آیا می‌توانید بهری از آتش را از ما باز دارید؟

وَإِذْ يَتَحَاوُونَ فِي النَّارِ فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُعْتَنُونَ عَلَنَا نَصِيبًا مِّنَ النَّارِ

آنان که گردنکشی کردند گویند: ما همگی در آتشیم- اگر می‌توانستیم عذاب را اول از خود باز می‌داشتیم-، همانا خدا میان بندگان حکم کرده است- حکمی در خورد هر یک-

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدِ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ

و آنان که در آتشند به نگهبانان دوزخ گویند: پروردگارتان را بخوانید تا یک روز از عذاب ما سبک گردانند.

وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخِزْنَةِ جَهَنَّمَ أَدْعُوا رَبَّكُمْ يُحْفَفُ عَنَّا يَوْمًا مِّنَ الْعَذَابِ

قَالُوا أَوْ لَمْ تُكُ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلَىٰ قَالُوا
فَادْعُوا فُلَّهُ وَمَا دُعَاؤُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ

گویند: آیا پیامبران شما با نشانه‌ها و حجت‌های روشن نزد شما نمی‌آمدند؟ گویند: چرا. گویند: پس دعا کنید، و دعای کافران جز در گمراهی و تباهی نیست.

إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ
الْأَشْهَادُ

هر آینه ما فرستادگان خود و آنان را که ایمان آورده‌اند در زندگانی این جهان و در آن روز که گواهان برپا ایستند یاری می‌کنیم

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعذِرَتُهُمْ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ
الدَّارِ

روزی که ستمکاران را پوزش خواهی‌شان سود ندهد و آنان راست لعنت و آنان راست بدترین سرای- دوزخ-.

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْهُدَىٰ وَأَوْرَثْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ

و هر آینه موسی را رهنمونی دادیم و به فرزندان اسرائیل کتاب- تورات- را به میراث دادیم،

هُدَىٰ وَذِكْرَىٰ لِأُولِي الْأَلْبَابِ

که رهنمونی و یادکرد و پند است مر خردمندان را.

فَأَصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَرِ

پس شکیبایی ورز، که وعده خدا راست است و برای گناهت آمرزش بخواه و پروردگارت را شبانگاه و بامداد همراه با سپاس و ستایش به پاکی یاد کن.

إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي ءَايَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَتْهُمْ إِنْ
فِي صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ مَّا هُمْ بِبَالِغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ
هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

همانا کسانی که در آیت‌های خدا بی‌دلیل و حتی که بدیشان آمده باشد ستیزه و جدل می‌کنند در سینه‌هاشان جز بزرگ‌منشی که بدان نرسند نیست پس به خدا پناه ببر، که اوست شنوا و بینا.

خَلَقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

هر آینه آفرینش آسمانها و زمین از آفرینش مردم بزرگتر است ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيءُ قَلِيلًا مَّا تَتَذَكَّرُونَ

و نابینا و بینا برابر نیستند، و نه آنان که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند و بدکاران اندک پند می‌پذیرید.

إِنَّ السَّاعَةَ لَأْتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ

ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَلِقُ كُلِّ شَيْءٍ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَآئِنَّا تُؤَفَّكُونَ

كَذَلِكَ يُؤَفِّكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِي الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسَلِّمَ لِلرَّبِّ الْعَالَمِينَ

هر آینه رستاخیز آمدنی است، هیچ شکی در آن نیست، ولی بیشتر مردم باور نمی‌دارند.

و پروردگارتان گفت: مرا بخوانید تا شما را پاسخ گویم همانا کسانی که از پرستش من سرکشی کنند زودا که خوار و سرافکنده به دوزخ در آیند.

خدا آن است که شب را برای شما پدید کرد تا در آن بیارامید و روز را روشن ساخت- تا در آن ببینید و روزی بجویید- همانا خدا خداوند فزون‌بخشی است بر مردم، ولی بیشتر مردم سپاس نمی‌گذارند.

این است خدای، پروردگار شما، که آفریننده هر چیزی است، خدایی جز او نیست، پس کجا و چگونه [از وی] گردانیده می‌شوید؟

اینچنین آنان که آیات خدا را انکار می‌کردند [از حق] گردانیده می‌شوند.

خدا آن است که زمین را برای شما آرامگاهی و آسمان را بنائی- سقفی- برافراشته ساخت، و شما را صورت نگاشت و نیکو صورت نگاشت، و از پاکیزه‌ها به شما روزی داد. این است خدای، پروردگار شما، پس بزرگ و بزرگوار است خدای، پروردگار جهانیان.

اوست زنده [جاوید]، خدایی جز او نیست، پس او را بخوانید در حالی که دین را ویژه او کرده باشید، سپاس و ستایش خدای راست، پروردگار جهانیان.

بگو: همانا من باز داشته شده‌ام از اینکه آنها را که شما به جای خدا می‌خوانید بپرستم آنگاه که مرا نشانه‌ها و دلایل روشن از پروردگارم آمد، و فرمان یافته‌ام که [تنها] پروردگار جهانیان را گردن نهم.

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ
ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا
شُيُوخًا وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّى مِنْ قَبْلٍ^ط وَلِتَبْلُغُوا أَجَلًا مُّسَمًّى
وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ^ط فَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ
كُنْ فَيَكُونُ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَنَّىٰ يُصْرَفُونَ

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ^ط رُسُلَنَا فَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ

إِذِ الْأَعْلَىٰ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلْسِلُ يُسْحَبُونَ

فِي الْحَمِيمِ^ط ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ

ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ

مِنْ دُونِ اللَّهِ^ط قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ نَكُنْ نَدْعُوا مِنْ
قَبْلُ شَيْئًا كَذَلِكَ يَضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ

ذَٰلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ^ط وَبِمَا
كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ

أَدْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا^ط فَبئسَ مَثْوًى
الْمُتَكَبِّرِينَ

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ^ط فَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ
أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ^ط فَإِلَيْنَا يَرْجِعُونَ

اوست آن [خدای] که شما را از خاک آفرید، پس از آن از
نطفه و سپس از خون بسته، آنگاه شما را کودکی خرد [از
رحم مادر] بیرون آورد، سپس [امکان داد] تا به جوانی و
نیرومندی خود برسید و سپس تا [هنگامی که] پیر شوید. و
از شما کسانی از پیش- پیش از نیرومندی و پیری- جانشان
گرفته شود و [امکان داد] تا به سرآمدی نامبرده- هنگام
مرگ- برسید و باشد که خرد را کار بندید.

اوست آن که زنده کند و بمیراند، و چون کاری را [خواهد و]
حکم کند، همانا آن را گوید: باش، پس می‌باشد.

آیا به آنان که در باره آیات خدا ستیزه می‌کنند ننگریستی
که چگونه [از تصدیق و ایمان بدان] گردانیده می‌شوند؟

همانان که کتاب [الهی]- این کتاب یا هر کتاب آسمانی- و
آنچه را- از احکام و مواعظ- که بدان پیامبران خود را
فرستادیم دروغ شمردند، پس بزودی خواهند دانست.

آنگاه که غلها و زنجیرها در گردنهایشان باشد و بر روی
کشیده شوند،

در آب جوشان، سپس در آتش سوخته و بریان شوند.

سپس به آنها گفته شود: کجایند آنچه شریک می‌گرفتید،

برای خدا؟ گویند: از ما گم و نابود شدند، بلکه پیش از این
چیزی را نمی‌خواندیم- نمی‌پرستیدیم-. اینچنین خداوند
کافران را گمراه می‌کند.

این [عذاب] بدان سبب است که در زمین به ناروا شادی
همی‌کردید و شادمانه به ناز و سرمستی می‌خرامیدید.

به دروازه‌های دوزخ در آید، که در آن جاودانه باشید، پس
بد است جایگاه گردنکشان.

پس [بر آزار قوم] شکیبایی کن، همانا وعده خدا راست
است، که اگر برخی از آن [عذاب] که آنان را وعده می‌کنیم
به تو بنماییم یا جان تو را بگیریم- پیش از عذاب آنها-،
آنها به سوی ما بازگردانیده می‌شوند- و عذابشان خواهیم
کرد-.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ
وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ
بَيَّاتَةً إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ
هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَنْعَامَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا
تَأْكُلُونَ

وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبَلَّغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ
وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ

وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ تُنْكِرُونَ

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً وَعَآثَارًا فِي الْأَرْضِ
فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِّن
الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَحَدُّهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا
بِهِ مُشْرِكِينَ

فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا سُنَّتَ اللَّهُ الَّتِي قَدْ
خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ

و هر آینه پیش از تو پیامبرانی فرستادیم، بهری از ایشان
آنانند که داستانشان را بر تو گفتیم و داستان برخی را بر
تو نگفتیم و هیچ پیامبری را نرسد که جز به خواست و
فرمان خدا آیه‌ای بیاورد پس آنگاه که فرمان خدا بیاید بحق
حکم کرده شود، و در آنجا ناراستان و یاوه‌گویان- کافران-
زیانکار گردند.

خداست آن که چارپایان را از بهر شما آفرید تا بر برخی از
آنها سوار شوید و برخی از آنها را بخورید

و برای شما در آنها سودهاست- از پشم و پوست و شیر آنها
- و تا [با سوار شدن] بر آنها به حاجتی که در دل‌های خود
دارید- از داد و ستد و معامله- برسید و بر آنها و بر
کشتیها برداشته- سوار- شوید.

و نشانه‌های خویش را به شما می‌نماید، پس کدام یک از
نشانه‌های خدای را انکار می‌کنید؟

آیا در زمین گردش نکرده‌اند تا بنگرند که سرانجام کسانی
که پیش از آنان بودند چگونه بود؟ آنان که از ایشان
نیرومندتر بودند و نشانه‌های بجامانده بیشتری در زمین
داشتند پس آنچه فراهم می‌کردند به کارشان نیامد- و
عذاب را از آنها دفع نکرد-.

پس چون پیامبرانشان با نشانه‌ها و دلایل روشن بدیشان
آمدند آنان بدانچه از دانش- دانش معاش مانند پیشه‌ها و
صناعات- نزدشان بود دل خوش کردند، و آنچه بدان
استهزا می‌کردند آنها را فروگرفت.

پس چون عذاب سخت ما را دیدند گفتند: به خدای یگانه
ایمان آوردیم و بدانچه شرک می‌آوردیم کافر شدیم.

پس ایمانشان آنگاه که عذاب ما را دیدند آنان را سود
نبخشید. این- سود نبخشیدن ایمان در آن حال- نهاد و
روش خداست که در باره بندگان گذشته است، و
آنجاست- آنگاه که عذاب خدای در رسید- که کافران
زیانکار شدند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَم

حامیم.

۱
۴۱۳

تَنْزِيلٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۲

[این] فرو فرستاده‌ای است از سوی آن بخشاینده مهربان.

كِتَابٌ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ وَ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

۳

کتابی است که آیات آن به روشنی بازگشاده و بیان شده است، قرآنی به زبان تازی، برای مردمی که بدانند

بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ

۴

مژده‌دهنده و بیم‌کننده، ولی بیشترشان رویگردان شدند پس نمی‌شنوند [و نمی‌پذیرند].

وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِي أَكِنَّةٍ مِّمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ وَفِي آذَانِنَا وَقْرٌ

۵

و گفتند: دل‌های ما از آنچه ما را بدان می‌خوانی در پوششهایی است و در گوش‌های ما سنگینی و گرانی است و میان ما و تو پرده‌ای است، پس [هر چه توانی] کار می‌کن که ما نیز [هر چه توانیم] کارکننده‌ایم.

وَمِن بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ فَأَعْمَلْنَا عَمَلُونَ

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهٌُ

۶

بگو: جز این نیست که من آدمی‌ام مانند شما، به من وحی می‌شود که همانا خدای شما خدایی است یگانه، پس به سوی او روی آرید و راست باشید- به یکتا پرستی و طاعت و پایداری بر آن- و از او آمرزش بخواهید، و وای بر مشرکان،

وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ ۗ وَوَيْلٌ لِّلْمُشْرِكِينَ

الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ

۷

آنان که زکات نمی‌دهند و به جهان واپسین کافرند.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ

۸

همانا کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای نیک و شایسته کرده‌اند مزدی بی‌پایان- قطع نشدنی یا ناکاسته یا بی‌منت- دارند.

قُلْ أُنَبِّئُكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ

۹

بگو: آیا شما به آن [خدای] که زمین را در دو روز- دو دوران- بیافرید کافر می‌شوید و برای او همتیان می‌سازید؟ این است پروردگار جهانیان

وَتَجْعَلُونَ لَهُ ۗ أَنْدَادًا ۚ ذَٰلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ

حزب
۱۹۱
۴۱۴

وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ مِّن فَوْقِهَا وَبَرَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَا

۱۰

و در آن کوههایی استوار بر روی آن پدید آورد و در آن برکت نهاد و روزبهایش را در آن در چهار روز- چهار دوران - به اندازه مقرر کرد، یکسان و درست- بی‌زیادت و نقصان - برای خواهندگان.

أَقْوَاتَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً لِّلسَّالِبِينَ

ثُمَّ أَسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ

۱۱

سپس به آسمان پرداخت و آن دودی- گاز یا بخاری دودمانند- بود، پس به آن و به زمین گفت: خواه یا ناخواه بیاپید، گفتند: فرمانبردار آمدیم.

أَتَيْنَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ

فَقَضَلَهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ
أَمْرَهَا وَزَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَحِفْظًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ
الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ
وَتَمُودَ

إِذْ جَاءَتْهُمْ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا
تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً فَإِنَّا بِمَا
أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ

فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ
مِنَّا قُوَّةً أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ
قُوَّةً وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحْسَاتٍ لِنُذِيقَهُمْ
عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَىٰ
وَهُمْ لَا يُنصَرُونَ

وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَىٰ عَلَى الْهُدَىٰ
فَأَخَذَتْهُمُ صَاعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

وَنَجَّيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ

وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ

حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَرُهُمْ
وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

آنگاه آنها را- که به صورت دود بودند- در دو روز، هفت
آسمان بساخت و در هر آسمانی فرمان- یا کار- آن را وحی
کرد، و آسمان دنیا- نزدیکتر- را به چراغهایی- ستارگان-
بیاراستیم و [آن را] نگاه داشتیم- از آسیب و خلل، یا از
ورود شیاطین- این است [آفریدن و] اندازه‌نهادن آن
بی‌همتا توانای دانا.

پس اگر روی برتافتند، بگو: شما را از عذابی مانند عذاب
قوم عاد و ثمود- که به باد صرصر و بانگ کشنده آسمانی
گرفتار شدند- بیم می‌کنم.

آنگاه که فرستادگان از پیش روی و از پشت سرشان- یعنی
از هر سو و در هر زمان- بدیشان آمدند [و گفتند] که جز
خدای یکتا را نپرستید، گفتند: اگر پروردگار ما می‌خواست
[که فرستادگانی بفرستد] هر آینه فرشتگانی
فرومی‌فرستاد، پس ما بدانچه شما به آن فرستاده شده‌اید
کافریم.

اما عاد- قوم هود- در زمین به ناروا گردنکشی کردند و
گفتند: کیست نیرومندتر از ما؟ آیا ندیدند- یعنی ندانستند
- که آن خدای که آنان را آفریده، از ایشان نیرومندتر
است؟ و آنها آیات ما را انکار می‌کردند.

پس بر آنان تنبدادی سرد و سخت آواز در روزهایی شوم-
یا پر گرد و غبار- فرستادیم تا در زندگانی این جهان عذاب
خواری و رسوایی را به آنان بچشانیم، و هر آینه عذاب آن
جهان بدتر و رسواکننده‌تر است و آنها یاری نشوند.

و اما قوم ثمود- قوم صالح-، آنان را راه نمودیم ولی کوری-
گمراهی- را بر رهیابی برگزیدند پس به سزای آنچه
می‌کردند بانگ عذاب خوارکننده آنان را بگرفت.

و کسانی را که ایمان آورده بودند و پرهیزگاری می‌کردند
رهانیدیم.

و روزی که دشمنان خدای [برای رفتن] به سوی آتش دوزخ
برانگیخته و فراهم شوند پس آنها را باز دارند- تا پسینیان
برسند و همگی یکجا گرد آیند-

تا چون به دوزخ رسند گوش و دیدگان و پوسته‌شان- یعنی
اندامه‌شان- بدانچه می‌کردند گواهی دهند.

وَقَالُوا لَجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

و به پوستهای خویش گویند: چرا بر ما گواهی دادید؟ گویند: خدایی که هر چیزی را گویا کرده است ما را به سخن آورد. و اوست که شما را نخستین بار بیافرید و به سوی او بازگردانده می‌شوید.

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَرُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ

و شما [هنگام گناهکاری در دنیا] از اینکه گوش و دیدگان و پوستهاتان بر ضد شما گواهی دهند نمی‌توانستید پنهان شوید و لیکن [به سبب پنهانی گناه‌کردن] پنداشتید که خدا بسیاری از آنچه می‌کنید نمی‌داند.

وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرَدْتُمْ أَنْ تُصَبِّحْتُمْ مِنَ الْخُسْرَيْنِ

و این بود پندارتان که به پروردگار خود گمان می‌بردید شما را هلاک کرد پس از زیانکاران گشتید.

فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ وَإِنْ يَسْتَعْتِبُوا فَمَا هُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ

اگر شکیبایی کنند جایشان آتش است و اگر عفو و خشنودی [خدا] جویند- به پوزش‌خواهی- درخواستشان پذیرفته نشود.

وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَاءَ فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمِّ قَدِ حَلَّتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَسِرِينَ

و برای آنان همگنایی [از شیاطین] برانگیختیم پس آنچه را که پیش رویشان و پشت سرشان است- لذتهای حاضر و آنچه در آینده آرزو داشتند- برایشان آراسته نمودند و آن گفتار- کلمه عذاب- بر آنان سرا شد در حالی که همچون گروه‌هایی از پریان و آدمیان بودند که پیش از ایشان گذشتند همانا آنها زیانکار بودند.

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوْا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَعْلَبُونَ

و کسانی که کافر شدند گفتند: به این قرآن گوش فرا مدهید و [هنگام قرائت وی] سخن یاوه در آن افکنید تا شاید پیروز شوید.

فَلَنْذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا وَلَنْجِزِيَنَّهُمْ أَثْوًا الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ

پس بی‌گمان کسانی را که کافر شدند عذابی سخت بچشانیم و آنان را بر پایه بدترین آنچه می‌کردند کیفر دهیم.

ذَلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارُ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاءُ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ

این است کیفر دشمنان خدا، آتش دوزخ آنان را در آن خانه همیشگی است، به سزای آنکه آیات ما را انکار می‌کردند.

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذِينَ أَضَلَّانَا مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ نَجْعَلُهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ

و کسانی که کافر شدند گویند: بار خدایا، آن دو کس از پریان و آدمیان که ما را گمراه کردند به ما بنمای که زیر گامهای خود بگذاریمشان تا از فروترینها باشند.

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ
الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ
تُوعَدُونَ

نَحْنُ أَوْلِيَائُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا
مَا تَشْتَهَى أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ

نُزُلًا مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ
إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ

وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ

وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا ذُو حَظٍّ
عَظِيمٍ

وَأَمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا
لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنْتُمْ
إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

فَإِنْ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَمُونَ ۝

همانا کسانی که گفتند: پروردگار ما خدای یکتاست آنگاه [بر
آن] پایداری نمودند، فرشتگان بر آنان فرومی‌آیند [و
گویند] که مترسید و اندوه مدارید و شما را مزده باد به آن
بهشتی که نوید داده می‌شدید

ما در زندگانی این جهان و در آن جهان دوستان شماییم، و
شما راست در آن جهان آنچه جانهای شما خواهش کند و شما
راست در آن هر چه درخواست کنید

پیشکشی و پذیرایی [است] از سوی آمرزگار مهربان.

و کیست نیکوگفتارتر از آن که به خدای می‌خواند- یعنی
پیامبر اکرم

و نیکی و بدی برابر نیست، [بدی دیگران را] به شیوه‌ای که
نیکوتر است دور کن که [اگر چنین کنی] آنگاه آن که میان
تو و او دشمنی است همچون دوستی نزدیک و مهربان گردد.

و از این [صفت]- که بدی را به نیکی پاسخ دهند-
برخوردار نشوند مگر آنان که شکیبایی کنند و از این
[خصلت] برخوردار نشود مگر آن که دارای بهره ای بزرگ
[از خردمندی و کمال انسانی] است.

و اگر تو را وسوسه‌ای از شیطان برسد که بشوراندت، پس
به خدای پناه ببر، که اوست شنوا و دانا.

و از نشانه‌های [قدرت] او شب و روز و خورشید و ماه است
خورشید و ماه را سجده نکنید، و خدای را که آنها را آفریده
سجده کنید اگر او را می‌پرستید و بس.

پس اگر گردنکشی و بزرگمنشی نمودند، آنان که نزد
پروردگار تواند- فرشتگان مقرب و اولیای خدا- او را شب
و روز به پاکی می‌ستایند و خسته و ملول نشوند.

وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَنْتَ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا
الْمَاءَ أَهْتَزَّتْ وَرَبَّتْ إِنَّ لِلَّذِي أَحْيَاهَا لَمُحِي الْمَوْتَى إِنَّهُ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي ءَايَاتِنَا لَا يَخْفُونَ عَلَيْنَا أَفَمَنْ يُلْقَى
فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَنْ يَأْتِي ءَامِنًا يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَعْمَلُوا مَا
شِئْتُمْ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ وَإِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ

لَا يَأْتِيهِ الْبَطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ مِنْ
حَكِيمٍ حَمِيدٍ

مَا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدَّ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ إِنَّ رَبَّكَ
لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا أَعْجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ ءَايَاتُهُ
وَءَاغَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا هُدًى وَشِفَاءٌ وَالَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ فِي ءَاذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى أُولَٰئِكَ
يُنَادُونَ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقَضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا وَمَا رَبُّكَ
بِظَلَمٍ لِلْعَبِيدِ

و از نشانه‌های [قدرت] او این است که زمین را پژمرده و
فرسوده می‌بینی، پس چون آب بر آن فرستیم بجنبد و
بردمد، همانا آن [خدای] که آن را زنده کرد زنده‌کننده
مردگان است، که او بر هر چیزی تواناست.

همانا کسانی که در باره آیات ما کجروی می‌کنند- به سوی
باطل می‌گردند- بر ما پوشیده نیستند. آیا کسی که در آتش
[دوزخ] افکنده شود بهتر است یا کسی که روز رستاخیز
ایمن می‌آید؟ هر چه خواهید بکنید، که او بدانچه می‌کنید
بیناست.

همانا کسانی که به این ذکر- قرآن- هنگامی که بدیشان
آمد کافر شدند [بدبخت و هلاک گشتند]، و هر آینه آن
کتابی است بی‌همتا و ارجمند- که مانند آن نتوانند آورد-

باطل- کاهش و افزایش و نادرستی- از پیش آن و از پس
آن- در حال و آینده- بدان راه نیابد، که فرورفته‌ای
است از سوی [خدای] با حکمت و ستوده.

[این کافران] به تو نمی‌گویند مگر آنچه به فرستادگان پیش
از تو گفته شد. هر آینه پروردگار تو خداوند آمرزش و
خداوند کیفری دردناک است.

و اگر ما آن را قرآنی به زبان عجمی- غیر عربی- می‌ساختیم
می‌گفتند: چرا آیات آن بروشنی بیان نشده است؟ آیا
[کتابی] عجمی و [پیامبری] عربی؟! بگو: آن برای کسانی که
ایمان آورده‌اند رهنمونی و بهبودبخش است. و آنان که
ایمان نیاورند، در گوشه‌های سنگینی و گرانی است و آن بر
آنها [مایه] کوری است. اینان [گویی] از جایی دور خوانده
می‌شوند- که نه می‌شنوند و نه می‌فهمند-.

و هر آینه موسی را کتاب دادیم، پس در آن اختلاف کردند و
اگر نبود سخنی از پروردگارت که از پیش رفته است هر
آینه میانشان [به عذاب] حکم می‌شد، و همانا آنان- کفار
قوم تو- در باره آن- قرآن یا آنچه یاد کردیم- به شک و
تردید اندرند.

هر که کاری نیک و شایسته کند به سوی خود اوست، و هر
که کاری بد و ناشایست کند به زیان خود اوست، و پروردگار
تو به بندگان ستمگر نیست.

إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِّنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ شُرَكَائِيَ قَالُوا ءَاذَنَّاكَ مَا مِنَّا مِنْ شَهِيدٍ

دانش رستاخیز به او باز گردانیده می‌شود- تنها او می‌داند و بس- و هیچ میوه‌ای از غلاف و شکوفه‌اش بیرون نیاید و هیچ ماده‌ای باردار نشود و بار ننهد مگر به دانش او. و آن روز که آنان- مشرکان- را خواند که کجایند آن انبازان من [که می‌پنداشتید] گویند: تو را گفتیم که از ما هیچ کس گواه نیست [بر اینکه تو را انباز بوده است]- یعنی از شرک بی‌زاری می‌نمایند-.

و آنچه پیش از این می‌خواندند- می‌پرستیدند- از آنها گم شود و باور کنند که آنان را هیچ گریزگاهی نیست.

وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يُدْعُونَ مِنْ قَبْلُ وَظَنُوا مَا لَهُمْ مِّنْ حَٰصِرٍ

آدمی از خواستن نیکی- نعمت و تندرستی و مانند اینها- خسته [و سیر] نشود و اگر او را بدی- سختی و تنگدستی و بیماری- برسد پس نومید و دلسرد گردد.

لَا يَسْمَعُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَئُوسٌ قَنُوطٌ

و اگر پس از گزندی که بدو رسیده وی را رحمتی بچشانیم هر آینه گوید: این مراست- از دانش و تدبیر خود من است و من سزاوار آنم- و نپندارم که رستاخیز برپا شود، و اگر به پروردگدارم باز گردانده شوم مرا نزد او پاداشی نیکوتر خواهد بود. پس هر آینه کسانی را که کافر شدند بدانچه کردند آگاه سازیم، و بی‌گمان آنان را عذابی سخت بچشانیم.

وَلَئِنْ أَدْفَنَهُ رَحْمَةٌ مِّنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ هَذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُجِعْتُ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّ لِي عِنْدَهُو لَلْحُسْنَىٰ فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ

و چون به آدمی نیکویی کنیم و نعمت ارزانی داریم، [از ما و طاعت ما] روی بگرداند و [با حال تکبر و استغنا] خود را [از ما] دور دارد، و چون بدی به او رسد پس دعائی دور و دراز خواهد داشت.

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَجَّاجَانِيهِء وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ

بگو: مرا خبر دهید که اگر [این قرآن] از نزد خدا باشد و شما بدان کافر شوید، کیست گمراه‌تر از آن که در مخالفتی دور [از حق و صواب] است؟

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِء مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ

زودا که آنان را نشانه‌های خویش در کناره‌های جهان و در جاهای خودشان بنماییم تا آنکه برایشان روشن و آشکار شود که همانا او- یا آن- حق است. آیا این بس نیست که پروردگار تو بر هر چیزی گواه و آگاه است؟

سَنُرِيهِمْ ءَايَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

آگاه باش که آنان- کافران- از دیدار پروردگار خویش- روز رستاخیز- در شک‌اند، آگاه باش که همانا او همه چیز را [به علم و قدرت خود] فراگیرنده است.

أَلَا إِنَّهُمْ فِي مِرْيَةٍ مِّن لِّقَاءِ رَبِّهِمْ ؕ أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حامیم.

حم

عَسَق

عین، سین، قاف.

كَذَلِكَ يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

خدای توانای بی‌همتا و دانای با حکمت اینچنین به تو و به آنان که پیش از تو بودند وحی می‌فرستد.

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

او راست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است، و اوست والا مرتبه و بزرگ.

تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ
بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَن فِي الْأَرْضِ ۗ أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ
الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

نزدیک است که آسمانها [از عظمت و هیبت او] از فراز یکدیگر- یعنی نخست آسمان بلندتر و پس از آن یکایک- بشکافند، و فرشتگان پروردگارش را همراه با سپاس و ستایش به پاکی یاد می‌کنند و برای کسانی که در زمین‌اند آمرزش می‌خواهند. آگاه باشید که خداست آمرزگار و مهربان.

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِيظٌ عَلَيْهِمْ وَمَا
أنتَ عَلَيْهِم بِوَكِيلٍ

و کسانی که به جای خدا دوستان و کارسازانی گرفته‌اند، خداوند بر [گفتار و کردار] آنان نگاهبان است و تو بر آنها گماشته و نگاهبان نیستی.

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِّتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ
حَوْلَهَا وَتُنذِرَ يَوْمَ الْجُمُعِ لَا رَيْبَ فِيهِ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ
وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ

و اینچنین قرآنی به زبان تازی به تو وحی کردیم تا اهل مکه و هر که را که پیرامون آن است بیم کنی و [بویژه] از روز فراهم‌آمدن- روز قیامت- که هیچ شکی در آن نیست بترسانی که گروهی در بهشت‌اند و گروهی در آتش سوزان.

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِن يُدْخِلُ مَن يَشَاءُ
فِي رَحْمَتِهِ ۗ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُم مِّن وَّلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

و اگر خدا می‌خواست هر آینه آنان را یک امت می‌ساخت و لیکن هر که را خواهد در بخشایش خود در آورد، و ستمکاران را هیچ دوست و یابوری نیست.

أَمْ اتَّخَذُوا مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ ۗ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي
الْمَوْتَىٰ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

بلکه جز او دوستان و سرپرستانی گرفته‌اند و حال آنکه خداست که دوست و سرپرست است، و همو مردگان را زنده می‌کند، و او بر هر چیزی تواناست.

وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِن شَيْءٍ فَحُكْمُهُ ۗ إِلَى اللَّهِ ذَلِكُمُ اللَّهُ
رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أَنِيبُ

و آنچه در آن اختلاف کردید، هر چه باشد، پس حکمش با خداست، این است خدای، پروردگار من، تنها بر او توکل کردم و به او باز می‌گردم- روی دل به او می‌کنم-.

فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ
أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذُرُّوكُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ
شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ
وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا
إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا
الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ
إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ

وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعِيًا بَيْنَهُمْ وَلَوْلَا
كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ
الَّذِينَ أُوْرثُوا الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ

فَلِذَلِكَ فَادَعُ أَصَاتِقِمَ كَمَا أَمَرْتُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ
ءَامَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأَمَرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمْ
اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَلْنَا وَلَكُمْ أَعْمَلَكُمْ لَا حُجَّةَ
بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ

پدیدآورنده آسمانها و زمین است برای شما از جنس خودتان
همسرانی بیافرید، و از چارپایان نیز جفتها بیافرید، شما را
در این [زناشویی و تناسل] بسیار و پراکنده میگرداند.
چیزی همانند او نیست، و اوست شنوا و بینا.

او راست کلیدهای [خزائن] آسمانها و زمین روزی را برای
هر که بخواهد فراخ می‌کند و تنگ می‌گرداند، همانا او به هر
چیزی داناست.

برای شما از دین چیزی را مقرر کرد که نوح را بدان سفارش
کرده بود و نیز آنچه را به تو وحی کردیم و آنچه ابراهیم و
موسی و عیسی را به آن سفارش کردیم که این دین را برپا
دارید و در آن پراکندگی و اختلاف نکنید آنچه بدان
می‌خوانی بر مشرکان گران و دشوار است. خدا هر که را
خواهد به سوی خود- یعنی برای رسالت خود- برمی‌گزیند و
هر که را [به دل] به او بازگردد به سوی خود راه می‌نماید.

و پراکندگی و اختلاف نکردند مگر پس از آنکه دانش
بدیشان رسید، آنهم از روی ستم و حسدی که میان خود
داشتند و اگر نبود سخنی که از پروردگارت از پیش رفته
است [به مهلت‌دادن ایشان] تا سرآمدی نامبرده، هر آینه
میانشان حکم می‌شد- عذاب آنها را فرو می‌گرفت- و همانا
کسانی که پس از آنان کتابشان داده‌اند در باره آن- کتاب یا
دین- به شک و تردید اندرند.

پس برای این- برای وحدت دین و عدم پراکندگی در آن-
[آنان را به برپا داشتن دین] بخوان و چنانکه فرمان یافته‌ای
استوار و پایدار باش و از کامها و هوسهای آنان پیروی مکن،
و بگو: به کتابی که خدای فرورستاده است ایمان آوردم و
فرمان یافته‌ام تا میان شما به عدل و داد رفتار کنم. خدای
یکتا پروردگار ما و پروردگار شماست. ما را کارهای ما و شما
را کارهای شما میان ما و شما هیچ ستیزه‌ای نیست. خدا
میان ما گرد آرد- هنگام رستاخیز-، و بازگشت [همه] به
سوی اوست.

وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا أَسْتَجِيبَ لَهُمْ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةً عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ

اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ^ط وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ

يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا^ط وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ^ط أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ^ط وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ^ط وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنَ بِهِ اللَّهُ^ط وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ^ط وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ^ط وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ^ط لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ^ط ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ

۱۷

۱۸

۱۹

۲۰
۴۲۱

۲۱

۲۲

و آنان که در باره خدا- یا دین او- پس از آنکه دعوت او اجابت شده است- یعنی به فطرت خودشان- گفت وگو و ستیزه می‌کنند حجتشان نزد پروردگارشان تباه و ناچیز است و بر آنهاست خشمی [از خداوند] و آنان راست عذابی سخت.

خداست که کتاب را بدرستی فروفرستاد و نیز ترازو را- تا چون ترازو راست باشند و حق و عدل و انصاف را رعایت کنند- و تو چه می‌دانی؟ شاید که قیامت نزدیک باشد.

کسانی آن را به شتاب می‌خواهند که آن را باور ندارند، و کسانی که ایمان دارند از آن بیمناکند و می‌دانند که آن راست است. آگاه باش، کسانی که در [آمدن] قیامت ستیزه و جدل می‌کنند- اصرار بر انکار آن دارند- هر آینه در گمراهی دورند.

خدای به بندگان خویش مهربان و نیکوکار- یا در کارهایشان دقیق و باریکدان- است، هر که را خواهد روزی دهد، و اوست نیرومند و توانای بی‌همتا.

هر که کشت- ثواب- آن جهان خواهد برای او در کشتش می‌افزاییم، و هر که کشت این جهان خواهد به وی از آن می‌دهیم و در آن جهان هیچ بهره‌ای ندارد.

یا مگر آنان- مشرکان- را انبازانی است- بتان یا شیاطین که شریک خدا می‌پنداشتند- که از دین آنچه را که خدای بدان رخصت نداده است برایشان بنهاده اند؟ و اگر نبود آن سخن پایانی- فیصله‌دهنده- [در تأخیر کیفرشان]، هر آینه میانشان حکم کرده می‌شد- عذابشان می‌آمد-، و همانا ستمکاران را عذابی است دردناک.

ستمکاران را بینی که از آنچه کرده‌اند ترسانند و حال آنکه آن- وبال آنچه کرده‌اند- به ایشان رسد. و کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای نیک و شایسته کرده‌اند در باغهای بهشت باشند، آنان راست نزد پروردگارشان هر چه خواهند. این است آن فزون‌بخشی بزرگ.

ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهَ عِبَادَهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ وَمَن يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِن يَشِإِ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلَى قَلْبِكَ وَيَمْحُ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ إِنَّهُ وَعَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَن عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ

وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ ۗ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ

وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَلَٰكِن يُنَزِّل بِقَدَرٍ مَّا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ

وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِّن بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ ۗ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ

وَمِن آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِن دَابَّةٍ ۗ وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ

وَمَا أَصَابَكُمْ مِّن مُّصِيبَةٍ فِيمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُوا عَن كَثِيرٍ

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ ۗ وَمَا لَكُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

این است آنچه خداوند به بندگان خود، آنان که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند، نوید می‌دهد. بگو: بر این [رساندن پیام] هیچ مزدی از شما نمی‌خواهم مگر دوستی در باره خویشاوندان [نزدیکم] و هر که نیکویی ورزد او را در آن، نیکویی بیفزاییم همانا خدا آمرزنده و سپاسدار است.

بلکه گویند که بر خدا دروغ بافته است! پس اگر خدای خواهد بر دل تو مهر می‌نهد و خدا باطل را نابود کند و حق را با سخنان خود استوار و پایدار سازد همانا او بدانچه در سینه‌هاست داناست.

و اوست آن [خدای] که توبه را از بندگان خود می‌پذیرد و از بدیها- گناهانشان- درمی‌گذرد و آنچه می‌کنید می‌داند.

و آنان را که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند پاسخ می‌دهد و از فزون‌بخشی خویش می‌افزایدشان و کافران را عذابی سخت است.

و اگر خداوند روزی را بر بندگان خود فراخ می‌کرد هر آینه در زمین ستم و سرکشی می‌کردند و لیکن به اندازه‌ای که بخواهد فرو می‌آرد، که او به بندگان خویش آگاه و بیناست- که چگونه و چند فراخور حالشان روزی دهد-.

و اوست آن [خدای] که باران سودمند را پس از آنکه [از آمدنش] ناامید شدند فرو می‌فرستد و رحمت خویش را می‌گستراند- باران را می‌پراکند و انواع گیاهان و درختان و میوه‌ها را پدید می‌آورد-، و اوست دوست و کارساز [مؤمنان] و ستوده.

و از نشانه‌های او آفریدن آسمانها و زمین است و آنچه در آنها از جنبندگان پراکنده کرده است و او بر فراهم‌آوردن آنها هر گاه بخواهد تواناست.

و هر مصیبتی که به شما رسد به سبب کارهایی- خطاها و گناهانی- است که دستهایتان کرده، و از بسیاری [گناهان] درمی‌گذرد.

و شما در زمین عاجزکننده [خدا] نیستید- نمی‌توانید از فرو آمدن مصیبتها به سزای نافرمانی‌تان بگریزید-، و شما را جز خدا دوست کارساز و یاور نیست.

وَمِنْ ءَايَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَمِ

۳۳

إِنْ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِهِۦٓ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ

۳۴

أَوْ يُوقِتْهُمْ بِمَا كَسَبُوا وَيَءُفُّ عَن كَثِيرٍ

۳۵

وَيَعْلَمَ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي ءَايَاتِنَا مَا لَهُمْ مِّن مَّحِيصٍ

۳۶

فَمَا أُوتِيتُمْ مِّن شَيْءٍ فَمَتَّعِ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

۳۷

وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ ٱلْإِثْمِ وَٱلْفَوَاحِشِ وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ

۳۸

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

۳۹

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ ٱلْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ

۴۰

وَجَزَآءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا ۗ فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُۥٓ عَلَىٰ ٱللّٰهِ إِنَّهُۥٓ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ

۴۱

وَلَمَنِ ٱنتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِۦ فَأُو۟لَٰئِكَ مَا عَلَيْهِم مِّن سَبِيلٍ

۴۲

إِنَّمَا ٱلسَّبِيلُ عَلَىٰ ٱلَّذِينَ يَظْلِمُونَ ٱلنَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ ۗ أُو۟لَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۴۳

وَلَمَن صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَٰلِكَ لَمِنَ ٱلْعَزْمِ ٱلْأُمُورِ

۴۴

۴۲۳ر

وَمَن يُضْلِلِ ٱللّٰهُ فَمَا لَهُۥ مِن وَّٰلِيٍّ مِّنۢ بَعْدِهِۦٓ ۗ وَتَرَىٰ ٱلظَّٰلِمِينَ لَمَّا رَأَوْا ٱلْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِّن سَبِيلِ

و از نشانه‌های [قدرت] او کشتیهایی است چون کوه‌ها که در دریا روانند

اگر خواهد باد را ساکن گرداند تا کشتیها بر روی آن– دریا– ایستاده بمانند. هر آینه در آن– روان‌شدن باد و کشتیها– برای هر شکیبای سپاسگزاری نشانه‌ها و عبرتهاست.

یا آنها را بدانچه آنان– کشتی‌نشینان– کرده‌اند هلاک کند– غرق گرداند– و [اگر خواهد] از بسیاری [گناهان] درمی‌گذرد،

[تا مؤمنان عبرت گیرند] و تا کسانی که در آیات ما ستیزه می‌کنند بدانند که آنان را هیچ گریزگاهی نیست.

پس هر چه– که تعلق به این جهان دارد از مال و فرزند– به شما داده‌اند، [اندک] بهره‌ای است از زندگانی [ناپیدار] دنیا و آنچه نزد خداوند است بهتر و پاینده‌تر است برای آنان که ایمان آورده‌اند و بر پروردگارشان توکل می‌کنند

و آنان که از گناهان بزرگ و کارهای زشت دوری می‌جویند و چون به خشم آیند درمی‌گذرند

و آنان که [دعوت] پروردگار خویش را پاسخ داده‌اند و نماز را برپا داشته‌اند و کارشان با مشورت میان خودشان باشد و از آنچه ایشان را روزی کرده ایم انفاق می‌کنند

و آنان که چون ستمی بدیشان رسد دادخواهی کنند– و به یکدیگر یاری رسانند.–

و کیفر بدی بدیی باشد مانند آن– نه بیشتر–، پس هر که درگذرد و اصلاح کند– میان خود و ستمکار خود– پاداش او بر خداست. همانا او ستمکاران را دوست ندارد.

و هر آینه هر که کین ستاند پس از آنکه بر او ستم رفته باشد، پس هیچ راهی [از تعرض و سرزنش] بر آنان نیست.

همانا راه [تعرض و ملامت] تنها بر کسانی است که به مردم ستم می‌کنند و در زمین به ناروا ستم و سرکشی می‌کنند– یا از حد درمی‌گذرند و فزونی می‌جویند– اینان را عذاب است دردناک.

و هر که شکیبایی ورزد و درگذرد، هر آینه آن از کارهای ستوده و استوار است.

و هر که را خدا گمراه کند پس او را هیچ دوست و کارسازی پس از وی نیست و ستمکاران را بینی که چون عذاب را بینند گویند: آیا راهی به بازگشت هست؟

وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَشِيعِينَ مِنَ الدَّلِّ يَنْظُرُونَ مِنْ
طَرْفِ خَفِيٍّ وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ الْخَسِرِينَ الَّذِينَ
خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۗ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي
عَذَابٍ مُّقِيمٍ

و آنان را ببینی که بر آن

وَمَا كَانَ لَهُمْ مِّنْ أَوْلِيَاءَ يَنْصُرُونَهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ وَمَنْ
يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ

و آنان را جز خدا دوستان و کارسازانی که یاریشان کنند
نیست و هر که را خدا گمراه کند او را هیچ راهی [به
رستگاری] نیست.

أَسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِّنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنْ
اللَّهِ مَا لَكُمْ مِنْ مَّלَجٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ مِّنْ نَّكِيرٍ

پروردگارتان را پاسخ دهید- به پذیرش فرمان او- پیش از
آنکه روزی بیاید- روز رستاخیز- که آن را بازگشتی از سوی
خدا نیست- زیرا به آن حکم کرده و آن حکم باطل‌نشدنی
است- در آن روز هیچ پناهگاهی ندارید و شما را یاری
هیچ انکاری نیست.

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ۗ إِنَّ عَلَيْكَ إِلاَّ
الْبَلَّغُ ۗ وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَفَرِحَ بِهَا وَإِنَّا
تُصِبُّهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ

پس اگر روی گردانند، ما تو را بر آنها نگهبان نفرستاده‌ایم
بر تو جز رساندن پیام نیست. و هر گاه آدمی را از جانب
خویش رحمتی- نعمتی- بچشانیم بدان شادمان شود- و از
ما غافل گردد- و اگر بدیی- گزندی- به آنان رسد بدآنچه
دستهایشان از پیش فرستاده- از کارهای ناشایسته- پس
آنگاه آدمی ناسپاس است- نعمت را فراموش می‌کند-.

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۗ يَهَبُ لِمَنْ
يَشَاءُ إِنثًا وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذُّكُورَ

خدای راست پادشاهی آسمانها و زمین آنچه خواهد
می‌آفریند به هر که خواهد دختران می‌بخشد و به هر که
خواهد پسران می‌بخشد

أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنثًا ۗ وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا ۗ إِنَّهُ
عَلِيمٌ قَدِيرٌ

یا آنان را پسران و دختران هر دو می‌دهد، و هر که را
خواهد نازا و بی‌فرزند می‌گرداند، که او دانا و تواناست.

وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلاَّ وَحِيًّا أَوْ مِنْ وَرَآئِ
حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بآدَانِهِ ۗ مَا يَشَاءُ ۗ إِنَّهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ

و هیچ آدمی را نرسد که خدای با او سخن گوید مگر به وحی
یا از پس پرده، یا فرستاده‌ای- فرشته‌ای- فرستد پس به
فرمان او آنچه خواهد [به وی] وحی کند. همانا او والا مرتبه
و با حکمت است.

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا
الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَٰكِن جَعَلْنَاهُ نُورًا نَّهْدِي بِهِ مَن
نَّشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدَىٰ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ أَلَا
إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ

۴۳. زخرف الرُّخْفُف: زینت مکی ۸۹ آیه ۷ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
حَم

حامیم.

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ

سوگند به [این] کتاب روشن و روشن‌کننده،

إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

که همانا ما آن را قرآنی به زبان تازی کردیم باشد که شما
به خرد دریابید.

وَإِنَّهُ فِي أُمَّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِّي حَكِيمٌ

و هر آینه آن

أَفَنضِرُبُ عَنْكُمُ الذِّكْرَ صَفْحًا أَن كُنْتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ

آیا این ذکر- یادآوری و پند قرآن- را از شما از آن رو که
مردمی گزافکارید از روی اعراض باز داریم؟- نه، بلکه شما
را بدان پند می‌دهیم-.

وَكَم أَرْسَلْنَا مِنْ نَّبِيِّ فِي الْأَوَّلِينَ

و بسا پیامبران را در میان پیشینیان فرستادیم

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

و هیچ پیامبری بدیشان نیامد مگر آنکه بدو استهزا
می‌کردند.

فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضَىٰ مَثَلُ الْأَوَّلِينَ

پس آنان را که از اینان- کفار قریش- نیرومندتر بودند
هلاک کردیم، و داستان پیشینیان گذشت- که چه کردند و
ما با آنها چه کردیم-.

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مِّنْ خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ لَيَقُولُنَّ
خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ

و اگر از آنها بپرسی چه کسی آسمانها و زمین را آفریده
است؟ هر آینه گویند آنها را آن بی‌همتا توانای دانا آفریده
است

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا
لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

همان که زمین را آرامگاه شما کرد و برایتان در آن راه‌ها
پدید آورد، باشد که راه یابید- به جاها و شهرهایی که
خواهید، یا به شناخت حق تعالی-

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيِّتًا
كَذَلِكَ نُخْرِجُونَ

و آن که از آسمان آبی به اندازه فروفرستاد پس با آن
زمینی مرده را زنده کردیم، همچنین شما [از گور] بیرون
آورده شوید

و آن که همه اصناف [آفریدگان]– یا جفتها– را آفرید و
برای شما آنچه سوار می‌شوید از کشتیها و چارپایان پدید
کرد،

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْفُلْكِ
وَالْأَنْعَامِ مَا تَرَكُونَ

تا بر پشت آنها قرار گیرید آنگاه نعمت پروردگارتان را چون
بر آنها برنشینید یاد کنید و گویند: پاک و منزه است آن که
این را رام ما کرد و ما خود بر آن توانا نبودیم،

لِتَسْتَوُوا عَلَى ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ
عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ
مُقْرِنِينَ

و ما به سوی پروردگارتان باز می‌گردیم.

وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ

و او

وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُّبِينٌ

آیا از آفریدگان خود دختران را برگرفت و شما را به پسران
ویژه ساخت؟!؟

أَمْ أُتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفَاكُمْ بِالْبَنِينَ

و [حال آنکه] چون یکی از آنان را به آنچه برای خدای رحمان
مثل آورد– یعنی به تولد دختر که برای خود نپسندید و
برای خدا پسندید– مزده دهند رویش سیاه گردد در حالی
که پُر از خشم و اندوه باشد.

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهُ
مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ

آیا آن که در پیرایه و زیور پرورش می‌یابد و در مجادله و
حجت‌آوردن بیان روشن و رسا ندارد– یعنی دختر–
[شایسته فرزندی خداست]؟!؟

أَوْ مَنْ يُنشَأُ فِي الْحِلْيَةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ

و فرشتگان را که بندگان خدای رحمان اند دختران نام
نهادند. آیا به هنگام آفرینش ایشان حاضر و گواه بوده‌اند–
تا بدانند که از کدام جنس‌اند–؟! زودا که گواهی‌شان نوشته
شود و از آنان پرسش و بازخواست خواهد شد.

وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبْدُ الرَّحْمَنِ إِنثًا أَشْهَدُوا
خَلْقَهُمْ سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ وَيُسْأَلُونَ

و گفتند: اگر خدای رحمان می‌خواست آنها را نمی‌پرستیدیم.
آنان را بدان [سخن] هیچ دانشی نیست اینان جز دروغ و
گزار نمی‌گویند.

وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ مَّا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ
عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ

یا مگر [در این باره] آنان را پیش از این [قرآن] کتابی
داده‌ایم که بدان چنگ زده‌اند– به آن احتجاج می‌کنند–؟!؟

أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا مِّن قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ

[نه،] بلکه گفتند: ما پدرانمان را بر آیینی یافته‌ایم و ما بر
پی ایشان رهیافته‌ایم.

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ
مُهْتَدُونَ

وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُّقْتَدُونَ

قَالَ أَوْلَوْ جِئْتُمْ بِأَهْدَىٰ مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آبَاءَكُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِء كَافِرُونَ

فَأَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ

وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

بَلْ مَتَّعْتُ هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُّبِينٌ

وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِء كَافِرُونَ

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ

أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَّعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُخْرِيًّا وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ

وَلَوْلَا أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ لِبُيُوتِهِمْ سُقْفًا مِّنْ فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ

و همچنین پیش از تو در هیچ آبادی و شهری هیچ بیم‌کننده‌ای نفرستادیم مگر آنکه توانگران و کامرانانش گفتند که ما پدران خود را بر آیینی یافته‌ایم و همانا ما بر پی ایشان می‌رویم.

[آن بیم‌کننده] گفت: آیا هر چند شما را رهنمون‌تر از آنچه پدرانتان را بر آن یافته‌اید بیاورم [باز هم بر پیروی از آنها باقی می‌مانید]؟ گفتند: ما بدانچه شما به آن فرستاده شده‌اید کافریم.

پس، از آنها کین ستانیدیم، و بنگر که سرانجام تکذیب‌کنندگان چگونه بود!

و [یاد کن] آنگاه که ابراهیم به پدر و قوم خود گفت: من از آنچه می‌پرستید بیزارم،

مگر آن [خدای] که مرا آفریده که او مرا راهنمایی خواهد کرد.

و آن- یعنی کلمه توحید- را در فرزندان خود سخنی پاینده کرد تا شاید [قومش و دیگر مشرکان از شرک به دین توحید و خدا پرستی] باز گردند.

بلکه اینان- کفار مکه- و پدرانشان را برخوردار کردم تا حق- قرآن- و فرستاده‌ای آشکار و روشنگر- محمد

و آنگاه که حق بدیشان آمد گفتند: این جادوست و ما به آن کافریم.

و گفتند: چرا این قرآن بر مردی بزرگ- از جهت مال و جاه- از این دو شهر- مکه و طائف- فروفرستاده نشده است؟

آیا آنها رحمت پروردگار تو- نبوت- را بخش می‌کنند؟ ماییم که میان آنان مایه گذرانشان را در زندگانی دنیا بخش کرده‌ایم، و پایه‌های برخی را بر برخی برتر داشته‌ایم- در روزی و جاه- تا برخی برخ دیگر را به خدمت گیرند و بخشایش پروردگار تو از آنچه گرد می‌آورند بهتر است.

و اگر نه آن بود که مردمان همه یک امت می‌گشتند- همه دنیاجو می‌شدند یا به کفر می‌گراییدند- هر آینه کسانی را که به خدای رحمان کافر می‌شوند برای خانه‌هاشان سقفهایی از نقره می‌ساختیم و نیز نردبانهایی [از نقره] که بر آنها بالا روند.

وَلِبُيُوتِهِمْ أَبْوَابًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَكَبَّرُونَ

وَزُخْرَفًا وَإِنْ كُلُّ ذَلِكَ لَمَّا مَتَعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ

۳۵ —

وَمَنْ يَعِشْ عَنِ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نَقِيضٌ لَهُو شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُو قَرِينٌ

۳۶ —

۴۲۷ ر —

وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ

۳۷ —

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَلَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ الْقَرِينُ

۳۸ —

وَلَنْ يَنْفَعَكُمْ أَلْيَوْمَ إِذ ظَلَمْتُمْ أَنْكُم فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ

۳۹ —

أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْى وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۴۰ —

فَأِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ

۴۱ —

أَوْ نُرِيَنَّكَ الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِم مُّقْتَدِرُونَ

۴۲ —

فَأَسْتَمِسِكَ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ ۖ إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

۴۳ —

وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ ۖ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ

۴۴ —

وَسَأَلَ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ ءَالِهَةً يُعْبَدُونَ

۴۵ —

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِيهِٖ ۖ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ

۴۶ —

۴۲۸ ر —

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ

۴۷ —

و نیز برای خانه‌هاشان درها و تختهایی— از زر یا سیم— [می‌ساختیم] که بر آنها تکیه زنند،

و نیز زیورهایی [زرین]. و این همه نیست مگر کالا و برخورداری زندگانی این جهان، و آن جهان نزد پروردگار تو ویژه پرهیزگاران است.

و هر که از یادکرد خدای رحمان روی برتابد— یا: چشم بپوشد و بگردد—، شیطانی برای او برانگیزیم— برگماریم— که او را دمساز و همنشین باشد.

و هر آینه آنها

تا آنگاه که [یکی از آنان] نزد ما آید— در روز رستاخیز—، [به شیطان همدمش] گوید: ای کاش میان من و تو چندان دوری بود که میان خاور و باختر، و بد همنشینی هستی.

و امروز گردآمدنتان در عذاب، شما را سود ندهد چون [بر خود] ستم کردید.

پس مگر تو می‌توانی کران را بشنوانی یا کوران— کوردلان— و آن کس را که در گمراهی آشکار است راه بنمایی؟

پس اگر تو را ببریم— بمیرانیم—، همانا از آنان کین می‌ستانیم

یا آنچه را [از عذاب] به ایشان وعده کرده‌ایم به تو می‌نماییم، که ما بر آنان توانایییم.

پس بدانچه به تو وحی شده است چنگ زن، همانا تو بر راه راستی.

و هر آینه این [قرآن] برای تو و قوم تو یادی [از خداوند] است— یا: یادگاری از عزت و شرف است—، و زودا که پرسیده شوید— از قرآن و سپاسداری از این نعمت—.

و از پیامبران ما که پیش از تو فرستادیم بپرس: آیا جز خدای رحمان خدایانی قرار داده‌ایم که پرستیده شوند؟— یعنی همه پیامبران بر توحید متفق و همصدا بوده‌اند—.

و هر آینه موسی را با نشانه‌های خویش به سوی فرعون و مهران او فرستادیم گفت: همانا من فرستاده پروردگار جهانیانم.

پس چون با نشانه‌های ما بدیشان آمد— یا نشانه‌های ما را بدیشان آورد— هماندم از آن نشانه‌ها خنده سردادند.

وَمَا نُرِيهِمْ مِّنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا وَأَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

وَقَالُوا يَا أَيُّهُ السَّاحِرُ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ إِنَّنَا لَمُهْتَدُونَ

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ

وَنَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَا قَوْمِ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِن تَحْتِي أَفَلَا تُبْصِرُونَ

أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ وَلَا يَكَادُ يُبِينُ

فَلَوْلَا أَلْقَى عَلَيْهِ أُسُورَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ الْمَلَايِكَةُ مُقْتَرِنِينَ

فَأَسْتَخَفَّ قَوْمَهُ، فَاطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ

فَلَمَّا آسَفُونَا انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ

فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِّلْآخِرِينَ

وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ

وَقَالُوا ءَأَلْهَتُنَا حَيْرٌ أَمْ هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ

إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ

وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَّلَآئِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُقُونَ

و آنان را هیچ نشانه‌ای- معجزه‌ای- ننمودیم مگر آنکه بزرگتر از نشانه دیگر بود. و به عذاب گرفتارشان کردیم تا شاید باز گردند.

و گفتند: ای جادوگر، پروردگار خویش را به آن عهدی که با تو کرده است برای ما بخوان [که این عذاب را از ما بردارد] که ما راهیافته‌ایم.

و چون عذاب را از آنها برداشتیم هماندم پیمان شکستند.

و فرعون در میان قوم خود بانگ برآورد و گفت: ای قوم من، آیا پادشاهی مصر و این جویها که از زیر [کوشک] من روانند از آن من نیستند؟ آیا [عظمت و حشمت مرا] نمی‌بینید؟

بلکه من بهترم از این [مرد] که خوار و زبون است و نمی‌تواند سخن را روشن بیان کند.

[اگر حق است و شایسته ریاست] پس چرا دستبندهای زرین بر او افکنده نشده؟ یا چرا فرشتگان همراه وی [برای تصدیق رسالتش] نیامده‌اند؟

پس قوم خود را [بدین نیرنگ] به نابخردی گرفت، و آنان هم از او فرمان بردند، زیرا که مردمی بدکار و بیرون از فرمان خدای بودند.

پس چون ما را به خشم آوردند از آنان کین ستاندیم و همگی را غرق کردیم.

پس آنان را گذشتگانی- پیشروانی برای کافران آینده- و پندی و عبرتی برای پسینیان کردیم.

و چون پسر مریم مثل آورده شد- که تولد او مانند آدم

و گفتند: خدایان ما بهترند یا او؟ این [مثل] را برای تو نزدند مگر از روی ستیزه و جدل، بلکه آنان مردمی ستیزه گرند.

او

و اگر می‌خواستیم هر آینه به جای شما فرشتگانی پدید می‌کردیم که در زمین جانشین [شما] باشند.

وَإِنَّهُ لَعِلْمٌ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرَنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونِ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ

و هر آینه او

۶۲

وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

و شیطان شما را [از راه راست] باز ندارد و مگرداند، که او دشمن آشکار شماست.

۶۳

وَلَمَّا جَاءَ عِيسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

و چون عیسی با نشانه‌ها و دلایل روشن آمد، گفت: همانا برای شما حکمت- سخن درست و استوار در عقاید و اخلاق- آورده‌ام [تا بدان راه یابید] و تا برخی از آنچه را که در باره آن اختلاف می‌کنید برایتان بیان کنم. پس، از خدای پروا کنید و مرا فرمان برید.

۶۴

إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ

همانا خدای یکتا پروردگار من و پروردگار شماست، پس او را بپرستید، این است راه راست.

۶۵

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابِ يَوْمِ أَلِيمٍ

اما آن گروه‌ها- ترسایان- میان خود [در باره او] اختلاف کردند، پس وای بر ستمکاران از عذاب روزی دردناک.

۶۶

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

آیا جز رستاخیز را چشم براه‌اند که ناگهان بدیشان آید در حالی که آگاه نباشند؟

۶۷

الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ

دوستان- که دوستیشان در راه کفر و گناه است- در آن روز برخی دشمن برخ دیگرند، مگر پرهیزگاران- که دوستی ایشان برای خدا و در راه خداست-.

۶۸
۴۳هـ

يَعْبَادِ لَا خَوْفَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ

ای بندگان من، امروز نه بیمی بر شماست و نه اندوهگین می‌شوید

۶۹

الَّذِينَ ءَامَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ

آنان که به آیات ما ایمان آوردند و مسلمان بودند

۷۰

أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ

[به آنان گفته شود:] شما و همسرانتان به بهشت در آید شادان و خرمان- گرامی‌داشتگان-.

۷۱

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِّنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

کاسه‌هایی از زر- پُر از طعام- و کوزه‌هایی- از شراب- بر آنان بگردانند، و در آن

۷۲

وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

و این است بهشتی که به پاداش آنچه می‌کردید به میراث می‌برید.

۷۳

لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِّنْهَا تَأْكُلُونَ

شما را در آنجا میوه بسیار هست که از آن می‌خورید.

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ

۷۵

لَا يُفْتَرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ

۷۶

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ

۷۷

وَنَادَوْا بِمَمْلِكٍ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ ۗ قَالَ إِنَّكُمْ مَكِثُونَ

۷۸

لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَرِهُونَ

۷۹

أَمْ أَبْرَمُوا ۗ أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرَمُونَ

۸۰

أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ ۗ بَلَىٰ وَرُسُلْنَا لَدَيْهِمْ

يَكْتُوبُونَ

۸۱

قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَبِيدِينَ

۸۲

سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ

۸۳

فَذَرَهُمْ يُخْضَوْنَ وَيَلْعَبُونَ حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ

۸۴

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌُ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌُ ۗ وَهُوَ الْحَكِيمُ

الْعَلِيمُ

۸۵

وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا

وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

۸۶

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ

بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

۸۷

وَلَيْنِ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ ۗ فَأَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ

۸۸

وَقِيلِهِ ۗ يَرْبِّ إِنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ

۸۹

فَأَصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلِّمْ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

همانا بزهکاران در عذاب دوزخ جاویدانند

[عذاب] از آنان سبک نشود و آنها در آن نومید باشند– از بیرون‌شدن از آتش–

و ما به آنان ستم نکردیم و لیکن آنان خود ستمکار بودند

و [چون امید رهایی ندارند] آواز دهند که ای مالک– نگهبان آتش دوزخ–، باید که پروردگارت ما را بمیراند گوید: همانا شما درنگ‌کننده و ماندنی هستید

[و خدا فرماید:] هر آینه حق را برای شما آوردیم و لیکن بیشترتان حق را ناخوش می‌داشتید.

بلکه [کافران] کاری استوار– در ردّ حق– ساختند، پس ما هم [برای کیفر آنها] کاری استوار می‌سازیم.

یا مگر می‌پندارند که ما اندیشه نهانی و رازگویی آنان با یکدیگر را نمی‌شنویم؟ چرا، [می‌شنویم]، و فرستادگان ما– فرشتگان نویسنده اعمال– در نزد آنها می‌نویسند.

بگو: اگر خدای رحمان را فرزندی می‌بود، پس من نخستین پرستنده [وی] بودم.

پاک است پروردگار آسمانها و زمین، پروردگار عرش، از آنچه [او را به ناشایست] وصف می‌کنند.

پس واگذارشان تا بیهوده گفت‌وگو کنند و به بازی سرگرم باشند تا آن روزشان را که وعده داده می‌شوند دیدار کنند.

و اوست آن که در آسمان خداست و در زمین خداست و اوست با حکمت و دانا.

و بزرگ و بزرگوار است آن [خدای] که او راست پادشاهی آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست، و دانش هنگام رستاخیز نزد اوست و به سوی او بازگردانده می‌شوید.

و آنان که جز خدای را می‌خوانند– می‌پرستند– یارای شفاعت‌کردن ندارند مگر کسانی که به حق– توحید– گواهی داده باشند و بدانند– که از چه کسی شفاعت کنند، و شفاعت نخواهند کرد مگر از مؤمنان گناهکار–.

و اگر از آنان بپرسی چه کسی آنان را آفریده است هر آینه گویند: خدا. پس کجا و چگونه [از پرستش خدا به پرستش غیر او] گردانیده می‌شوند؟

و [نزد اوست علم به] گفتار او– پیامبر

پس، از آنان روی بگردان و سلام گو زودا که بدانند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱
۴۳۱

حَمَّ

حامیم.

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ

۲

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَرَّكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ

۳

فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ

۴

أَمْرًا مِّنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ

۵

رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۶

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِن كُنْتُمْ مُوقِنِينَ

۷

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ
الْأُولَئِينَ

۸

بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ

۹

فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُّبِينٍ

۱۰

يَغْشى النَّاسُ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ

۱۱

رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ

۱۲

أَنَّى لَهُمُ الذِّكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ

۱۳

ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَّجْنُونٌ

۱۴

إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ عَائِدُونَ

۱۵

يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا مُنتَقِمُونَ

۱۶

وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ

۱۷
حزب
۱۹۹

أَنْ أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ إِلَيَّ لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

۱۸

همانا آن را در شبی با برکت فرو فرستادیم که ما [هماره] بیم‌کننده بوده‌ایم.

در آن شب هر کار استواری جدا کرده و بازنموده شود— از اجمال به تفصیل درمی‌آید—،

فرمانی از نزد ماست که ما [هماره] فرستنده [پیامبران] بوده‌ایم

از روی بخشایشی از پروردگارت، که اوست شنوا و دانا

همان پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست، اگر بی‌گمان باور دارید.

هیچ خدایی جز او نیست، زنده می‌کند و می‌میراند، پروردگار شما و پروردگار پدران پیشین شماست.

[کافران این را باور ندارند،] بلکه آنها در شک و تردید سرگرم بازی‌اند.

پس روزی را چشم می‌دار که آسمان دودی آشکار بیاورد،

که مردم را فروگیرد [گویند:] این است عذاب دردناک

پروردگارا، این عذاب را از ما بردار که ما ایمان آورده‌ایم.

کجا و چگونه آنان را پندگرفتن باشد؟ و حال آنکه ایشان را پیامبری آشکار و روشنگر آمد،

آنگاه از او روی گرداندند و گفتند: آموخته‌ای است دیوانه.

[اینک] ما عذاب را اندکی— زمانی اندک— برمی‌داریم، [ولی] شما [به کفر] باز می‌گردید.

روزی که [کافران را] سخت فروگیریم، که ما کین‌ستانیم.

و هر آینه پیش از آنان قوم فرعون را آزمودیم، و ایشان را پیامبری بزرگوار آمد،

[به این] که بندگان خدا— بنی اسرائیل— را به من سپارید، که من شما را پیامبری امینم،

وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ إِنِّي آتِيكُمْ بِسُلْطَنِ مُبِينٍ

وَإِنِّي عَذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونِ

وَإِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا لِي فَأَعْتَزَلُونِ

فَدَعَا رَبَّهُ أَنْ هَوَّلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ

فَأَسْرِبِعِبَادِي لَيْلًا إِنَّكُمْ مُّتَّبِعُونَ

وَأَتْرَكَ الْبَحْرَ رَهْوًا إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّغْرَقُونَ

كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ

وَنَعْمَةٍ كَانُوا فِيهَا فَاكِهِينَ

كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ

فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ

وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ

مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كَانَ عَلِيًّا مِنَ الْمُسْرِفِينَ

وَلَقَدْ أَخْتَرْنَاهُمْ عَلَى عِلْمٍ عَلَى الْعَالَمِينَ

وَعَاتَيْنَاهُمْ مِّنَ الْأَيَّاتِ مَا فِيهِ بَلَاءٌ مُّبِينٌ

إِنَّ هَوَّلَاءِ لَيَقُولُونَ

إِنْ هِيَ إِلَّا مَوْتَتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُنشَرِينَ

فَأْتُوا بِآبَائِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

أَهُمْ خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مُّجْرِمِينَ

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِعِبِينِ

مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

و بر خدا سرکشی و گردنفرازی مکنید، که من شما را حجتی روشن– همچون عصا و ید بیضا– آورده‌ام.

و همانا به پروردگار خود و پروردگار شما پناه می‌برم از اینکه سنگسارم کنید– یا دشنامم دهید.–

و اگر به من نمی‌گروید، از من کناره گیرید– مرا میازارید یا مانع گرویدن مردم مشوید.–

آنگاه پروردگار خویش را بخواند که اینها قومی بزهکارند.

پس [به او گفتیم:] بندگان من– یعنی بنی اسرائیل– را شب هنگام بیرون بر همانا [فرعون و پیروان او] از پی شما خواهند آمد.

و دریا را آرام– ساکن و راهی خشک– پشت سر بگذار همانا آنها– قوم فرعون– لشکری غرق‌شدنی‌اند.

چه بسیار باغها و چشمه‌ها که بگذاشتند،

و کشتزارها و جایهای نیکو و آراسته،

و نعمتها و آسایشی که در آن برخوردار بودند.

اینچنین [بود سرگذشتشان]، و آنها را به قومی دیگر– بنی اسرائیل– میراث دادیم.

پس آسمان و زمین بر آنان نگریست، و مهلت هم نیافتند.

و هر آینه فرزندان اسرائیل را از عذاب خوارکننده رهانیدیم،

از فرعون، که او برتری‌جوی و سرکشی از گزافکاران بود.

و هر آینه آنان را از روی دانش بر جهانیان– مردم زمانه– برگزیدیم.

و ایشان را از نشانه‌ها آنچه در آن آزمایشی هویدا بود، بدادیم.

هر آینه اینان– کافران مکه– می‌گویند:

آن– سرانجام کار– جز همین مرگ نخستین ما نیست و ما [از گور] برانگیخته نمی‌شویم

پس اگر راست می‌گویید پدران ما را باز آرید.

آیا اینها بهترند یا قوم تَبَع و کسانی که پیش از آنان بودند– مانند قوم عاد و ثمود و فرعونیان–؟ همه را هلاک کردیم، زیرا که آنها بزهکار بودند.

و ما آسمانها و زمین و آنچه را میان آنهاست به بازی نیافریدیم

آن دو را جز بحق نیافریدیم، ولی بیشترشان نمی‌دانند.

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَتُهُمْ أَجْمَعِينَ

يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَىٰ عَنْ مَوْلَىٰ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

إِنَّ شَجَرَتَ الرَّقُومِ

۴۳
۴۳۳ر

طَعَامُ الْأَثِيمِ

كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ

كَغَلِي الْحَمِيمِ

۴۶

خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ إِلَىٰ سَوَاءِ الْجَحِيمِ

۴۷

ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ

۴۸

ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ

۴۹

إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ

۵۰

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ

۵۱

فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

۵۲

يَلْبَسُونَ مِنْ سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ

۵۳

كَذَلِكَ وَرَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ

۵۴

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ

۵۵

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَلَهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ

۵۶

فَضَلًا مِّن رَّبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

۵۷

فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

۵۸

فَأَرْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُونَ

۵۹

همانا روز جدایی– جدایی میان حق و باطل و مؤمن و کافر و نیکوکار و بدکار، یا روز داوری قیامت– وعده گاه همه آنان است.

روزی که هیچ دوستی برای دوست خود سودی ندارد و به کار نیاید– و عذاب را از او دفع نکند–، و نه آنها یاری شوند،

مگر کسی که خدای بر او رحمت آرد، که اوست توانای بی‌همتا و مهربان.

همانا درخت زقوم،

خوردنی بزه‌مند است،

مانند مس و روی گداخته است که در شکمها می‌جوشد،

همچون جوشیدن آب جوشان.

[فرشتگان را ندا آید:] بگیریدش و به سختی و خواری به میان دوزخش بکشید،

سپس بر فراز سرش از عذاب آب جوشان فرو ریزید،

بچش، که تو همان توانمند بزرگواری

این همان است که به آن شک می‌کردید.

همانا پرهیزگاران در جایگاهی امن و بی‌بیم باشند،

در بوستانها و چشمه سارها،

از جامه‌های پرنیان نازک و ستبر می‌پوشند، رویاروی هم [می‌نشینند].

اینچنین [است حالشان]، و ایشان را حوران فراخ چشم به همسری دهیم.

در آنجا هر میوه‌ای بخواهند فراخوانند، در ایمنی [از زیان و آوای آن].

آنجا مرگ را نچشد مگر همان مرگ نخستین– که در دنیا چشیده‌اند– و [خداوند] ایشان را از عذاب دوزخ نگاه داشته است،

از روی بخششی از پروردگار تو، این است پیروزی و کامیابی بزرگ.

پس جز این نیست که ما آن قرآن را به زبان تو آسان ساختیم، باشد که یاد کنند و پند گیرند.

پس منتظر باش که آنان نیز منتظرند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱
۴۳۴ر

حَم

حامیم.

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

۲

إِنَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ

۳

وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُتُّ مِنْ دَابَّةٍ ءَايَاتٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ

۴

وَأَخْتَلَفَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ
فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيْحِ ءَايَاتٌ لِّقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ

۵

تِلْكَ ءَايَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ
اللَّهِ وَعَآيَاتِهِ ۚ يُؤْمِنُونَ

۶

وَيُلِّ لِكُلِّ أَقَاكٍ أَثِيمٍ

۷

يَسْمَعُ ءَايَاتِ اللَّهِ تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ
يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

۸

وَإِذَا عَلِمَ مِنْ ءَايَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوًا أُوْلَئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ مُّهِينٌ

۹

مِّنْ وَرَائِهِمْ جَهَنَّمُ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْئًا وَلَا مَا
اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ ۗ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

۱۰

هَذَا هُدًى ۗ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن
رَّجْزِ أَلِيمٍ

۱۱

اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمْ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ ۗ
وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَلِعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

۱۲
حزب
۲۰۰
۴۳۵ر

وَسَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

۱۳

فرو فرستادن این کتاب از نزد خدای توانای بی‌همتا و دانای
با حکمت است.

هر آینه در آسمانها و زمین برای مؤمنان نشانه‌هاست– برای
استدلال بر حکمت خداوند–.

و در آفرینش شما و آنچه از جنبنندگان [در زمین] می‌پراکند
برای مردمی که بی گمان باور دارند نشانه هاست.

و در آمد و شد شب و روز– و افزونی و کاستی آنها– و
روزیی– یعنی بارانی– که خدای از آسمان– ابر– فروآورده و
زمین را به آن پس از مردگی‌اش زنده کرده و در وزیدن و
گردانیدن باده‌ها نشانه هاست برای مردمی که خرد را کار
بندند.

اینها آیات خداست که بر تو به راستی و درستی می‌خوانیم،
پس به کدام سخن پس از [سخن] خدای و آیات او ایمان
می‌آورند؟

وای بر هر دروغزن گنه پیشه‌ای

که آیات خدای را که بر او خوانده می‌شود می شنود، آنگاه
به گردنکشی و بزرگ منشی [بر کفر و عناد] اصرار می‌ورزد،
گویی که هرگز آن را نشنیده است، پس او را به عذابی
دردناک مژده ده.

و چون چیزی از آیات ما بداند به ریشخندش می‌گیرد،
اینانند که عذابی خوار کننده دارند.

فرا روی ایشان دوزخ است، و آنچه به دست آورده‌اند– از
اموال– و آنچه به جای خدا دوستان گرفته‌اند آنان را هیچ
سودی ندارد و به کار نیاید و ایشان را عذابی است بزرگ.

این [قرآن] رهنمونی است، و کسانی که به آیات
پروردگارشان کفر ورزیده‌اند آنان را عذابی است از گونه
عذابی سخت دردناک.

خداست آن که دریا را برای شما رام کرد تا کشتیها در آن
به فرمان او روان شوند و تا از بخشش او– روزی– بجوید
و باشد که سپاس گزایید،

و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است همه را که از سوی
اوست برای شما رام ساخت. هر آینه در این [کارها] نشانه
هاست برای مردمی که می اندیشند.

قُلْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ الْعَالَمِينَ

وَعَآئِنَهُمْ بَيِّنَاتٍ مِّنَ الْأَمْرِ ۖ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعِيًا بَيْنَهُمْ ۚ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

إِنَّهُمْ لَن يَغْنُوا عَنكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا ۚ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۖ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ

هَذَا بَصِيرَةٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَن نَّجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَّحْيَاهُمْ وَمَمَاتِهِمْ ۚ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ

وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

به کسانی که ایمان آورده‌اند، بگو: از کسانی که روزهای [سخت و ناگوار] خدای را باور و امید ندارند در گذرند تا [خدا خود] گروهی را بدانچه می‌کردند سزا دهد.

هر که کاری نیک و شایسته کند به سود خود اوست، و هر که کار بد و ناشایست کند به زیان اوست، سپس به سوی پروردگارتان باز گردانده می‌شوید.

و هر آینه فرزندان اسرائیل را کتاب- تورات- و حکم- حکمت یا فرمانروایی- و پیامبری دادیم و ایشان را از چیزهای پاکیزه روزی کردیم، و آنان را بر جهانیان- مردم زمانه- برتری نهادیم.

و ایشان را نشانه‌ها و دلایل روشن از کار [دین خود و رسالت محمد ص] بدادیم، پس اختلاف نکردند- در احکام تورات یا در باره پیامبر [ص]- مگر پس از آنکه دانش بدیشان رسید، از روی ستم و بدخواهی میان خود. همانا پروردگار تو میان آنان در روز رستاخیز در باره آنچه در آن اختلاف می‌کردند داوری خواهد کرد.

سپس تو را بر راه و روشی از کار [دین و شریعت] نهادیم، پس آن را پیروی کن و از هوسها و خواهشهای دل کسانی که نمی‌دانند پیروی مکن.

همانا آنان تو را از خدا- در برابر خدا- هیچ سودی ندارند و به کار نیابند، و ستمکاران برخی دوستان برخی دیگرند و خدا دوست و کارساز پرهیزگاران است.

این- دین یا قرآن- بینش هایی است برای مردم، و رهنمونی و بخشایشی است برای گروهی که بی‌گمان باور دارند.

یا مگر کسانی که به کارهای بد دست یازیدند می‌پندارند که آنان را همانند کسانی که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند قرار می‌دهیم که زندگانی و مرگشان یکسان و برابر باشد؟ بد داوری می‌کنند.

و خدا آسمانها و زمین را به راستی و درستی آفرید [تا نشانه‌های قدرت و خدایی او آشکار شود] و تا هر کسی بدانچه کرده است پاداش یابد و به آنان ستم نمی‌شود.

أَفْرَعَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوْنَهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ وَخَتَمَ
عَلَى سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ غِشْوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ
مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا
إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ

وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ مَّا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَنْ
قَالُوا أَتُتُوا بِنَبَأَيْنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَى يَوْمِ
الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُومِدِ
يَخْسَرُ الْمُبْطِلُونَ

وَتَرَى كُلَّ أُمَّةٍ جَائِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَى إِلَى كِتَابِهَا الْيَوْمِ
تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنسِخُ مَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي
رَحْمَتِهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ ءَايَتِي تُلَىٰ عَلَيْكُمْ
فَأَسْتَكْبِرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ

وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا قُلْتُمْ مَا
نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنْ نَظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُستَيْقِنِينَ

آیا دیدی کسی را که خدای خود را خواهش و هوس دل
خویش گرفت و خدا از روی دانش گمراهش کرد و بر گوش
و دلش مهر نهاد و بر چشمش پرده افکند؟ پس کیست که
او را پس از [فرو گذاشتن] خدا راه نماید؟ آیا پند
نمی‌گیرید؟

و [کافران] گفتند: این- یعنی زندگی- نیست مگر زندگی ما
در این جهان، می‌میریم و زنده می‌شویم و ما را جز دهر-
روزگار و زمانه- هلاک نکند، و آنان را هیچ دانشی به آن
نیست، آنان جز در گمان و پندار نیستند.

و چون آیات روشن ما- در باره زنده شدن مردگان به هنگام
رستاخیز- بر آنان خوانده شود حجت ایشان جز این نباشد
که گویند: پدران ما را بیارید- زنده کنید- اگر راستگویید.

بگو: خدا شما را زنده می‌کند و باز می‌میراند و سپس شما را
به روز رستاخیز که شکی در آن نیست فراهم می‌آورد، ولی
بیشتر مردم نمی‌دانند.

و خدای راست پادشاهی آسمانها و زمین، و روزی که
رستاخیز بر پا شود در آن روز باطل گرایان- حق نابوران و
کجروان- زیان می‌کنند.

و هر گروهی را به زانو در آمده- نیم خیز آماده برخاستن از
هول آن روز- بینی. هر گروهی را به نامه [کردار] ش
فراخوانند. امروز شما را پاداش آنچه می‌کردید بدهند.

این است نامه ما که بر شما- به زیان و بر ضد شما- به
راستی سخن می‌گوید. همانا ما از کارهایی که می‌کردید رو
نوشت بر می‌داشتیم.

اما کسانی که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند،
پس پروردگارشان ایشان را در رحمت خود- در بهشت-
درآرد. این است کامیابی و پیروزی بزرگ.

و اما کسانی که کافر شدند [به آنها گویند:] آیا نه این بود
که آیات من بر شما خوانده می‌شد پس شما گردنکشی
کردید و مردمی‌بزهکار بودید؟

و هنگامی که گفته می‌شد: همانا وعده خدا راست است و
رستاخیز شکی در آن نیست، می‌گفتید: ما نمی‌دانیم
رستاخیز چیست. ما جز پنداری گمان نبریم، و ما [بدان] باور
بی‌گمان نداریم.

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِءُونَ

و آنان را [در آن روز] کارهای بدی که می‌کردند پدیدار
شود و آنچه بدان استهزا می‌کردند آنان را فروگیرد.

و گفته شود: امروز شما را فراموش می‌کنیم- فرو
می‌گذاریم- چنانکه شما دیدار این روزتان را فراموش
کردید، و جای شما دوزخ است و شما را یاری کننده‌ای
نیست.

این [عذاب] به سبب آن است که شما آیات خدا را به
مسخره گرفتید و زندگی دنیا شما را بفریفت، پس امروز از
آن

پس سپاس و ستایش خدای راست، خداوند آسمانها و
زمین، پروردگار جهانیان.

و او راست بزرگی در آسمانها و زمین و اوست توانای
بی‌همتا و دانای با حکمت.

وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسَلِكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا
وَمَا أَوْلَكُمْ النَّارَ وَمَا لَكُمْ مِّن تَنْصِرِينَ

۳۴

ذَلِكُمْ بِأَنَّكُمْ اتَّخَذْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ هُزُوعًا وَغَرَّتْكُمْ
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ

۳۵

فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

۳۶

وَلَهُ الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۳۷

صفحه ۵

آیه ۳۵

مکی

الأحقاف: سرزمین احقاف

۴۶. احقاف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
حَم

حامیم.

فروفرستادن این کتاب از سوی خدای توانای بی‌همتا و
دانای با حکمت است.

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

۲

ما آسمانها و زمین و آنچه را میان آنهاست نیافریدیم مگر
بحق و [تا] سرآمدی نامبرده، و کسانی که کافر شدند از
آنچه بیم‌داده شدند رویگردانند.

مَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ
مُّسَمًّى وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُعْرِضُونَ

۳

بگو: مرا گویید که آنچه جز خدا می‌خوانید به من بنمایید که
چه چیز از این زمین- یا کدام بخش زمین- را آفریده‌اند یا
مگر در [آفرینش] آسمانها شرکت داشته‌اند؟! اگر
راست‌گویید، برای من [دلیلی از] کتابی که پیش از این
[قرآن] آمده باشد یا بازمانده‌ای از دانش [پیشینیان]
بیارید.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ
الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ أُتُونِي بِكِتَابٍ مِّن
قَبْلِ هَذَا أَوْ أَثَرَةٍ مِّنْ عِلْمٍ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۴

و کیست گمراه‌تر از کسی که به جای خدا کسی- یا چیزی-
را می‌خواند که تا روز رستاخیز او را پاسخ نمی‌دهد و آنها از
خواندن اینان بی‌خبرند؟

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَن لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُ
إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَن دُعَائِهِمْ غَفِلُونَ

۵

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ
كَفَرِينَ

و چون مردم [در رستاخیز] برانگیخته و فراهم شوند،
[پرستیدگان] دشمن آنان- پرستندگان- باشند و پرستش
ایشان را انکار کنند.

وَإِذَا تَتَلَّى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ
لَمَّا جَاءَهُمْ هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ

و چون آیات روشن ما بر آنان خوانده شود، کافران [سخن]
حق- قرآن- را آنگاه که بدیشان آید، گویند: این جادویی
است آشکار.

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ لِي مِنْ
أَلَلِهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ كَفَىٰ بِهِ شَهِيدًا
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

بلکه می‌گویند که آن

قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَا مِنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا يُفْعَلُ بِي وَلَا
بِكُمْ إِنْ أَتَيْتُمْ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

بگو: من نوآمده‌ای از پیامبران نیستم- نخستین پیامبری
نیستم که مبعوث شده‌ام پیش از من پیامبران بوده‌اند- و
نمی‌دانم که با من و با شما چه خواهند کرد. پیروی نمی‌کنم
مگر آنچه را که به من وحی می‌شود، و من جز بیم‌دهنده‌ای
آشکار نیستم.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ وَشَهِدَ شَاهِدٌ
مِّنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ فَقَامَنَ وَأَسْتَكْبَرْتُمْ إِنْ أَلَّ اللَّهُ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

بگو: مرا گویید که اگر آن

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَّا سَبَقُونَا
إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ هَذَا إِنْكُ قَدِيمٌ

و کافران در باره مؤمنان گفتند: اگر [دین مسلمانی] بهتر
بود [اینان] به سوی آن بر ما پیشی نمی‌گرفتند- بلکه ما
پیشی می‌گرفتیم- و چون به آن راه نیافته‌اند خواهند گفت
که این دروغی است کهن.

وَمِنْ قَبْلِهِ كَتَبُ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً وَهَذَا كِتَابُ
مُصَدِّقٍ لِّسَانًا عَرَبِيًّا لِّيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشْرَىٰ
لِّلْمُحْسِنِينَ

و حال آنکه پیش از آن، کتاب موسی راهنما و رحمت بود، و
این کتاب است باوردارنده [آن] به زبان تازی تا کسانی را
که ستم کردند بیم دهد و نیکوکاران را نوید باشد.

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا فَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

همانا کسانی که گفتند: پروردگار ما خدای یکتاست و سپس
[بر آن] استوار و پایدار ماندند پس نه بیمی بر آنهاست و
نه اندوهگین شوند.

أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ

اینان اهل بهشت‌اند که در آن جاودانه‌اند، به پاداش آنچه
می‌کردند.

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا
وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمَلُهُ وَفِصْلُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا
بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ
نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا
تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي ۗ إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ
الْمُسْلِمِينَ

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَنَتَجَاوَزُ
عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ وَعَدَّ الصَّدَقِ الَّذِي كَانُوا
يُوعَدُونَ

وَالَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ أُفٍّ لَّكُمَا أَتَعِدَانِنِي أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ
خَلَتِ الْقُرُونُ مِن قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَعْجِلَانِ اللَّهَ وَيَلُوكَ ءَامِنُ
إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأُولِينَ

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أَمْرِ قَدْ خَلَتْ مِن
قَبْلِهِم مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ ۗ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ

وَلِكُلِّ دَرَجَتٍ مِّمَّا عَمِلُوا وَلِيُوفِّيَهُمْ أَعْمَلَهُمْ وَهُمْ لَا
يُظْلَمُونَ

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلْهَبْتُمْ طَيْبَتِكُمْ
فِي حَيَاتِكُمْ الدُّنْيَا وَأَسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ
الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا
كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ

و آدمی را به نیکوکاری با پدر و مادر خویش سفارش کردیم [بویژه مادر، زیرا که] مادرش او را به دشواری بار برداشت و به دشواری بنهاد، و بار برداشتن و از شیر گرفتن او سی‌ماه شد. تا آنکه که به نیروی جوانی خود رسید و به به چهل سالگی رسید، گفت: پروردگارا، بر دلم افکن- مرا الهام کن و توفیق ده- تا نعمت تو را که بر من و بر پدر و مادرم ارزانی داشتی سپاس گزارم و تا کاری نیک و شایسته کنم که بپسندی، و برای من در فرزندانم شایستگی پدید آر، همانا من سوی تو بازگشتم و همانا من از مسلمانانم- از گردن‌نهادگان و فرمانبردارانم-.

اینانند که از ایشان نیکوترین آنچه را کرده‌اند می‌پذیریم و از بدبهاشان درمی‌گذریم، در زمره بهشتیان، وعده راستی است که به آنها داده می‌شد.

و آن که به پدر و مادرش [آنکه که او را به ایمان به آخرت می‌خواندند] گفت: اف بر شما، آیا به من وعده می‌دهید که [از گور] بیرون آورده شوم و حال آنکه پیش از من مردمان بسیار بگذشته‌اند [و کسی باز نیامده است]؟! و آن دو از خدا فریاد می‌خواستند [و به فرزند کافر خود می‌گفتند:] وای بر تو، ایمان بیار، همانا وعده خدا- روز رستاخیز- راست است و او می‌گفت: این [وعده] جز افسانه‌های پیشینیان نیست

اینانند که آن گفتار- وعده عذاب- بر آنان در زمره گروه‌هایی از پریان و آدمیان که پیش از آنها بگذشتند سزا گشت، همانا ایشان زیانکار بودند.

و هر کدام [از دو گروه مؤمن و کافر] را پایه‌هایی است از آنچه کرده‌اند [تا عدل خدا در باره آنها آشکار شود] و تا به آنان [پاداش] کارهایشان را تمام بدهد و به ایشان ستم نخواهد شد.

و روزی که کافران را بر آتش عرضه کنند، [به آنان گفته شود:] خوشبها و لذتهای خود را در زندگی دنیاتان بردید و بدانها بهره‌مند شدید، پس امروز عذاب خواری پاداش داده می‌شوید به سزای آنکه در زمین به ناروا گردنکشی می‌نمودید و به کیفر آنکه از فرمان [حق] بیرون می‌شدید.

وَأَذْكُرُ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتْ
الْتُّدُرُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي
أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

و یاد کن برادر قوم عاد- هود- را آنگاه که قوم خود را در
سرزمین احقاف بیم می‌داد- و پیش از او و پس از او
بیم‌کنندگان بگذشتند- که جز خدای را نپرستید، که من بر
شما از عذاب روزی بزرگ می‌ترسم.

قَالُوا أَجِئْنَا لِنَتَأْفِكَنَا عَنْ ءَالِهَتِنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ
مِنَ الصَّادِقِينَ

گفتند: آیا نزد ما آمده‌ای تا ما را از خدایانمان بگردانی؟ پس
آنچه را به ما وعده می‌دهی بیار اگر راستگویی.

قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَأُبَلِّغُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ
وَلَكِنِّي أَرِئُكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ

گفت: همانا دانش [این که عذاب کی خواهد بود] نزد
خداست، و من آنچه را بدان فرستاده شده‌ام به شما
میرسانم، و لیکن شما را مردمی می‌بینم که نادانی می‌کنید.

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أُوْدِيَّتِهِمْ قَالُوا هَذَا عَارِضٌ
مُّمَطِّرُنَا بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ

پس چون آن [ابر عذاب] را دیدند که روی به وادیهای آنها
نهاده، گفتند: این برای ما ابری باران‌زاست. [نه،] بلکه این
همان [عذابی] است که به شتاب می‌خواستید، بادی است
که در آن عذابی دردناک است

تُدَمِّرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لَا يُرَىٰ إِلَّا مَسَكِنُهُمْ
كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ

که به فرمان پروردگارش هر چیز را [که بر آن بگذرد]
هلاک می‌کند پس چنان گشتند که بجز خانه‌هایشان دیده
نمی‌شد. اینچنین مردم بزهکار را کیفر می‌دهیم.

وَلَقَدْ مَكَّنَّهُمْ فِيمَا إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا
وَأَبْصَارًا وَأَفْئِدَةً فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَرُهُمْ
وَلَا أَفْعِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ
وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

و هر آینه آنان

و هر آینه [مردم] آبادیهایی را که پیرامون شما- اهل مکه-
بودند هلاک ساختیم، و آیات را گونه‌گون بیان کردیم شاید
که بازگردند.

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ مِنَ الْقُرَىٰ وَصَرَّفْنَا الْآيَاتِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

پس چرا آنهایی- خدایانی- که به جای خدا برای تقرب [به
خدا] به خدایی گرفتند آنان را یاری نکردند؟ بلکه از آنان
گم شدند، و این بود [سرانجام] دروغ و بافته‌های آنان.

فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُرْبَانًا ءَالِهَةً بَلْ
ضَلُّوا عَنْهُمْ وَذَلِكِ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفْرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ مُّنْذِرِينَ

و [یاد کن] آنگاه که گروهی از پریان را به سوی تو روانه کردیم که قرآن را می‌شنیدند، و چون نزدش حاضر آمدند گفتند: خاموش باشید و گوش فرادارید، و چون [خواندن قرآن] به پایان رسید، برای بیم‌دادن به سوی قوم خود بازگشتند.

قَالُوا يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِن بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَىٰ الْحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ

گفتند: ای قوم ما، همانا ما کتابی را شنیدیم که پس از موسی فرو فرستاده شده، باوردارنده کتابهایی است که در پیش آن است، به حق و به راه راست راه می‌نماید

يَقَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ، يَعْفِرْ لَكُمْ مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُمْ مِّنْ عَذَابِ أَلِيمٍ

ای قوم ما، خواننده [به سوی] خدا- پیامبر- را اجابت کنید و به او ایمان آورید تا [خدا] برخی از گناهاتان را ببامزد و شما را از عذابی دردناک پناه دهد

وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءُ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

و هر که خواننده خدای را اجابت نکند، پس [بداند که] در زمین ناتوان‌کننده [خدای از عذاب‌کردن] نیست، و او را جز او

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَعْجِبْ بِخَلْقِهِنَّ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

آیا ندیده‌اید- ندانسته‌اند- که آن خدای که آسمانها و زمین را آفرید و در آفریدن آنها ناتوان و وامانده نشد توانست بر اینکه مردگان را زنده کند؟ آری، او بر هر چیزی تواناست.

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

و روزی که کافران را بر آتش دوزخ عرضه کنند [به آنها گویند]: آیا این حق نیست- که شما آن را انکار می‌کردید-؟ گویند: آری، به پروردگاران سوگند [که حق است خدای] گوید: پس بچشید عذاب را به سزای آنکه کفر می‌ورزیدید.

فَأَصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرُونَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّن نَّهَارٍ بَلِغْ فَعَلٌ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الْفَاسِقُونَ

پس شکیبایی کن، همچنان که پیامبران اولو العزم- خداوندان آهنگ استوار و جد و پایداری، یا صاحبان شریعت و کتاب- شکیبایی کردند و برای آنها [عذاب را] به شتاب نخواه. آن روز که آنچه را وعده داده می‌شوند ببینند چنان است که گویی جز ساعتی از یک روز- در دنیا- درنگ نکرده‌اند. [این قرآن] رسانیدن پیام [خدا] است، پس آیا جز مردم بدکار نافرمان هلاک می‌شوند؟

۱
۴۴۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَلَهُمْ

۲

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَءَامَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَيَّ
مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ
بَالَهُمْ

۳

ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا
اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَلَهُمْ

۴

فَإِذَا لَقِيتُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ حَتَّى إِذَا
أَخْتَضْتُمُوهُمْ فَشُدُّوا الْوَتَاقَ فِيمَا مَنَّا بَعْدُ وَإِمَّا فِدَاءً حَتَّى
تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ذَلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانتَصَرَ مِنْهُمْ
وَلَكِن لِّيَبْلُوَ بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَلَهُمْ

۵

سَيَهْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ

۶

وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَفَهَا لَهُمْ

۷

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنْ تَنصَرُوا لِلَّهِ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ
أَقْدَامَكُمْ

۸

وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعَسَا لَهُمْ وَأَضَلَّ أَعْمَلَهُمْ

۹

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أُنزِلَ اللَّهُ فَاحْبَطَ أَعْمَلَهُمْ

۱۰
حزب
۲۰۳

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلِلْكَافِرِينَ أَمْثَلُهَا

۱۱

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَى
لَهُمْ

کسانی که کافر شدند و [مردم را] از راه خدا باز داشتند
[خدا] کردارشان را گم و تباه گردانید.

و کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته کردند و به
آنچه بر محمد

این از آن روست که کسانی که کافر شدند باطل را پیروی
کردند و کسانی که ایمان آوردند حق را که از پروردگارشان
است پیروی کردند. بدین سان خداوند برای مردم حالهاشان
را بیان می‌کند.

پس چون با کافران [در کارزار] روبرو شدید، گردنها [شان]
را بزنید تا آنگاه که [با کشتنشان] بر آنها چیره شوید پس
[اسیر بگیرید و] بند را استوار کنید- تا نگریزند- آنگاه یا
منت نهید [و آزادشان کنید] و یا [آنها را] بازفروشید- به
مال یا معاوضه اسیران- تا جنگ بارهای خود را بنهد- به
پایان رسد-. این است [فرمان خدا]، و اگر خدا می‌خواست
از آنان کین می‌ستاند- بی‌آنکه شما را فرمان جنگ دهد- و
لیکن خواست تا برخی‌تان را به برخی بیازماید. و کسانی که
در راه خدا کشته شدند، کردارهاشان را هرگز گم و تباه
نمی‌کند

زود باشد که ایشان را راه نماید و حال و کارشان را به
سامان آورد

و به بهشتی درآوردشان که آن را بدیشان شناسانده است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اگر خدای را یاری کنید- با
یاری‌کردن دینش-، شما را یاری کند و گامهای شما را
استوار بدارد.

و کسانی که کفر ورزیدند پس نگوئید و هلاکت باد بر
آنان و [خدا] کارهاشان را گم و تباه گردانید.

این [هلاکت و نگوئید] از آن روست که آنچه را خدا
فرورستاده است ناخوش داشتند، پس کردارهاشان را
تباه و ناچیز ساخت.

آیا در زمین گردش نکردند تا بنگرند سرانجام کسانی که
پیش از آنان بودند چگونه بود؟ خدا آنها را نابود کرد و برای
این کافران نیز همانند آن است.

این از آن روست که خدا یار و یاور مؤمنان است و کافران
را یار و یاور نیست.

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ
وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ

وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِّن قَرْيَتِكَ الَّتِي أَخْرَجْتكَ
أَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ

أَفَمَن كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ كَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ
وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِّن مَّاءٍ غَيْرِ
ءَاسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِّن لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرَ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِّنْ حَمْرٍ لَّذَّةٍ
لِّلشَّرِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِن كُلِّ
الشَّمْرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا
مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ

وَمِنْهُمْ مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّىٰ إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا
لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ ءَانِفًا أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ
عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ

وَالَّذِينَ أَهْتَدُوا زَادَهُمْ هُدًى وَءَاتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ

فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً ۖ فَقَدْ جَاءَ
أَشْرَاطُهَا فَأَنَّىٰ لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ ذِكْرُهُمْ

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ ۗ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلِّبَكُمُ وَمَثْوَنَكُمُ

همانا خدا کسانی را که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند به بهشتهایی درآرد که از زیر آنها جویها روان است. و کسانی که کافر شدند [از دنیا] کام و بهره میگیرند و همانند چارپایان میخورند و آتش دوزخ جایگاهشان است.

و بسا شهرها که [مردمش] از [مردم] شهر تو که بیرونت کردند نیرومندتر بودند، هلاکشان کردیم و هیچ یآوری نداشتند.

آیا کسی که بر حجتی روشن از پروردگار خویش است مانند کسی است که کردار بدش در نظرش آراسته شده، و آرزوها و خواهشهای دل خویش را پیروی کرده‌اند؟

وصف آن بهشتی که پرهیزگاران را وعده داده‌اند این است که در آن جویهایی است از آبی دگرگون‌نشده‌ی- نگردد و بوی و مزه آن بر نگردد- و جویهایی از شیری که مزه‌اش بر نگردد و جویهایی از باده‌ای که لذتبخش آشامندگان است و جویهایی از عسل ناب و ایشان را در آن

و از آنان- منافقان- کسانی‌اند که به [گفتار] تو گوش فرا می‌دارند تا چون از نزد تو بیرون آیند به کسانی [از یاران] که دانش داده شده‌اند گویند: اکنون چه گفت؟- به ریشخند می‌گفتند: ما نفهمیدیم چه گفت- اینانند که خدا بر دلهاشان مهر نهاده، و هواهای خویش را پیروی کرده‌اند.

و کسانی که راه یافته‌اند، [خدا] ایشان را رهیابی بیفزاید و [مایه دوام و پاداش] پرهیزگاریشان را به آنان بدهد.

پس آیا جز رستاخیز را که ناگهان بدیشان آید انتظار می‌برند؟ همانا نشانه‌های آن آمده است. پس کجا و چگونه ایشان را یادکرد و پندگرفتنشان باشد آنگاه که رستاخیز بدیشان آید؟

پس بدان که هیچ خدایی جز خدای یکتا نیست، و برای گناه خود و برای مردان و زنان مؤمن آمرزش بخواه و خداوند رفت و آمد و آرمیدن شما را می‌داند- به تمام حالات شما آگاه است.-

وَيَقُولُ الَّذِينَ ءَامَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَاِذَا اُنزِلَتْ سُورَةٌ
مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
يَنْظُرُونَ اِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَاَوْلٰى لَهُمْ

و کسانی که ایمان آورده‌اند گویند چرا سوره‌ای [برای جهاد] فرورستاده نمی‌شود؟ پس چون سوره‌ای محکم- یعنی از محکمت که معنای آن روشن است- فرستاده شود و در آن از کارزار سخن رفته باشد، کسانی را که در دلهایشان بیماری - شک و نفاق- است بینی که به تو می‌نگرند همچون نگریستن کسی که بیهوشی مرگ به او رسیده باشد پس ایشان را همان [مرگ] سزاوارتر است- یا: پس وای بر آنان -

[کارشان به ظاهر] فرمانبرداری و گفتار نیکوست، پس چون کار [جنگ] استوار شود اگر با خدا راست گویند- در وفای به کارزار- هر آینده برایشان بهتر است.

پس [ای منافقان] آیا [جز این] انتظار می‌دارید که اگر سرپرست امور مردم شدید- به قدرت و حکومت رسیدید- در زمین تباهی کنید و از خویشاوندانتان بربید؟

اینانند که خدا لعنتشان کرده، پس آنان را کر ساخته و دیدگانشان را کور کرده است.

آیا در قرآن نمی‌اندیشند یا بر دلها [شان] قفلهاست؟

کسانی که پس از آنکه راه راست برایشان روشن و آشکار شد، پشت کرده بازگشتند- مرتد و کافر شدند-، شیطان [باطل را] برای آنها بیاراست و آنان را در آرزوهای دراز نهاد

این همه از آن روست که آنان به کسانی که آنچه را خدای فرو فرستاده ناخوش داشتند گفتند: ما در برخی از کارها شما را فرمان خواهیم برد، و خدا نمان داشتن آنها- پنهان سخن‌گفتن و رازهای آنان- را می‌داند.

پس چون‌اند [آن منافقان] آنگاه که فرشتگان جانشان را می‌گیرند بر رویها و پشت‌هایشان می‌زنند؟!

این [عذاب] از آن روست که آنان از آنچه خدای را به خشم آورد پیروی کردند و خشنودی او را خوش نداشتند، پس کارهایشان را تباه و بی‌اثر ساخت.

بلکه کسانی که در دلهایشان بیماری- شک و نفاق- است می‌پندارند که خدا کینه‌هایشان را آشکار خواهد ساخت.

۲۱

طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَّعْرُوفٌ فَاِذَا عَزَمَ الْاَمْرُ فَلَوْ صَدَقُوا اللّٰهَ
لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ

۲۲

فَهَلْ عَسَيْتُمْ اِنْ تَوَلَّيْتُمْ اَنْ تُفْسِدُوا فِي الْاَرْضِ وَتُقَطِّعُوا
اَرْحَامَكُمْ

۲۳

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ فَاَصَمَّهُمْ وَاَعَمَّى اَبْصَرَهُمْ

۲۴

اَفَلَا يَتَدَبَّرُوْنَ الْقُرْءَانَ اَمْ عَلٰى قُلُوْبٍ اَقْفَالُهَآ

۲۵

اِنَّ الَّذِيْنَ اُرْتَدُوْا عَلٰى اَدْبُرِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدٰى
السَّيْطٰنُ سَوَّلَ لَهُمْ وَاَمَلٰى لَهُمْ

۲۶

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوْا لِلَّذِيْنَ كَرِهُوْا مَا نَزَّلَ اللّٰهُ سَنُطِيعُكُمْ فِي
بَعْضِ الْاَمْرِ ۗ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ اِسْرَارَهُمْ

۲۷

فَكَيْفَ اِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ يَضْرِبُوْنَ وُجُوْهَهُمْ وَاَدْبُرَهُمْ

۲۸

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ اَتَّبَعُوْا مَا اَسْخَطَ اللّٰهُ وَكَرِهُوْا رِضْوٰنَهُ و
فَاَحْبَطَ اَعْمَالَهُمْ

۲۹

اَمْ حَسِبَ الَّذِيْنَ فِي قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ اَنْ لَّنْ يُخْرِجَ اللّٰهُ
اَضْغٰنَهُمْ

۴۴۵ر

وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاكُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ بِسِيمَاهُمْ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي
لَحْنِ الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ

وَلَتَبْلُوتَنَّهُمْ حَتَّى نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ
وَنَبْلُؤَ أَخْبَارَكُمْ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَشَاقُّوا الرَّسُولَ
مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ لَن يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا
وَسَيَحِطُّ أَعْمَالَهُمْ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا
تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ
كُفَّارٌ فَلَن يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ

فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ وَاللَّهُ مَعَكُمْ
وَلَن يَتْرُكَنَّ أَعْمَالَكُمْ

إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌّ وَلَهُوَ وَإِن تَوَمَّنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ
أُجُورَكُمْ وَلَا يَسْأَلَكُمْ أَمْوَالَكُمْ

إِن يَسْأَلْكُمُوهَا فَيُحْفِكُمْ تَبَخَّلُوا وَيُخْرِجَ أَصْغَانَكُمْ

هَآأَنْتُمْ هَآؤُلَآءِ تَدْعُونَ لِشِفَاقِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ
يَبْخُلُ وَمَنْ يَبْخُلْ فَإِنَّمَا يَبْخُلْ عَن نَّفْسِهِ ۗ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ
وَأَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ ۗ وَإِن تَتَوَلَّوْا يَسْتَبَدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا
يَكُونُوا أَمْثَلَكُمْ

و اگر خواهیم آنان را به تو می‌نماییم پس آنها را به
سیمایشان بازشناسی و هر آینه ایشان را از شیوه سخنشان
خواهی شناخت، و خدا کارهای شما را می‌داند.

و هر آینه شما را بیازماییم تا مجاهدان و شکیبایان-
پایداران- شما را معلوم کنیم و خبرهای شما- اعمالتان- را
بیازماییم.

همانا کسانی که کافر شدند و [مردم را] از راه خدا
بازداشتند- یا؛ و از راه خدا بگردیدند- و پس از آنکه راه
راست برایشان روشن و هویدا شد با پیامبر مخالفت کردند
هرگز به خدا هیچ گزندی نرسانند و زودا که کارهاشان را
بی‌اثر و نابود سازد.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، خدای را فرمان برید و پیامبر
را فرمان برید و کارهاتان را [به شک و نفاق و ریا و عجب]
بیهوده و تباه مکنید.

همانا کسانی که کافر شدند و از راه خدا بگردیدند- یا
مردم را از راه خدا بازداشتند- سپس در حالی که کافر
بودند مردند، هرگز خداوند آنان را نخواهد آمرزید.

پس سستی مکنید و [کافران را] به آشتی مخوانید و حال
آنکه شما برترید، و خدا با شماست و هرگز از [پاداش]
کردار شما نخواهد کاست.

همانا زندگانی این جهان بازیچه و سرگرمی است، و اگر
ایمان داشته باشید و پرهیزگاری کنید مزدتان را خواهد
داد و مالهایتان را نخواهد خواست

اگر آن را از شما بخواهد و در خواستن پافشاری نماید،
آنگاه بخل می‌ورزید و [به سبب مالدوستی‌تان] کینه‌های
شما را آشکار می‌سازد.

هان شما ببید که خوانده می‌شوید تا در راه خدا اتفاق کنید،
ولی از شما کس هست که بخل می‌ورزد، و هر که بخل ورزد
جز این نیست که با خویشتن بخل می‌ورزد، و خدا بی‌نیاز
است و شما نیازمندید، و اگر روی بگردانید گروهی دیگر جز
شما را به جای شما آرد که همچون شما- سست ایمان و
بخیل- نباشند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا

ما برای تو گشایش و پیروزی نمایانی را بگشودیم.

لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ
وَعَلَيْكَ وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا

تا خدا گناه تو- کارهای ناروایی که مشرکان و دشمنان درباره تو روا داشتند- را، آنچه در گذشته بوده و آنچه اکنون و سپس‌تر باشد، ببامرزد- ببوشاند و بزدايد- و نعمت خود را بر تو تمام کند و تو را راه راست بنماید،

وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيزًا

و خدای تو را یاری کند یاری‌کردنی توانمندانه- که در آن عزت و پیروزی باشد-.

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا
مَعَ إِيمَانِهِمْ ۗ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ
عَلِيمًا حَكِيمًا

اوست آن که آرامش را در دل‌های مؤمنان فرو آورد تا ایمانی بر ایمان خویش بیفزایند. و خدای راست لشکرهای آسمانها و زمین، و خدا دانا و با حکمت است.

لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفَّرُ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ ۗ وَكَانَ ذَلِكَ
عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا

تا مردان و زنان مؤمن را به بهشتهایی درآورد که از زیر [درختان] آنها جویها روان است، در آنجا جاویدانند، و بدیهانشان را از ایشان بزدايد. و این در نزد خدا رستگاری و کامیابی بزرگی است.

وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ
الظَّالِمِينَ ۗ بِاللَّهِ ظَنُّ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ ۗ وَغَضِبَ
اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ ۗ وَسَاءَتْ مَصِيرًا

و مردان و زنان منافق و مردان و زنان مشرک را که به خدای گمان بد می‌برند عذاب کند. گردنده بد- پیشامد بد- بر آنان باد، و خدای بر آنان خشم گرفت و لعنتشان کرد و برایشان دوزخ را آماده ساخته است، و بد بازگشتگاهی است.

وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

و خدای راست لشکرهای آسمانها و زمین، و خدا توانای بی‌همتا و دانای استوارکار است.

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

همانا تو را گواه- بر اعمال مردمان- و مزده‌دهنده و بیم‌کننده فرستادیم،

لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۗ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ ۗ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً
وَأَصِيلًا

تا [شما مردم] به خدا و پیامبرش ایمان بیاورید و او

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ
أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ ۗ وَمَنْ أَوْفَىٰ
بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا

سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا
وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُولُونَ بِالسِّنْتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي
قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ
بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرًا

بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَىٰ أَهْلِيهِمْ
أَبَدًا وَرُزِينَ ذَلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَنْتُمْ ظَنًّا سَوْءًا وَكُنْتُمْ
قَوْمًا بُورًا

وَمَنْ لَّمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ
سَعِيرًا

وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ يَعْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ
يَشَاءُ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انْطَلَقْتُمْ إِلَىٰ مَغَائِمٍ لِّتَأْخُذُواهَا دَرُونا
نَتَّبِعْكُمْ ۗ يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا
كَذَٰلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ ۗ فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا ۗ بَلْ
كَاوُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا

همانا کسانی که با تو بیعت می‌کنند جز این نیست که با
خدای بیعت می‌کنند دست خدای بالای دستهایشان است.
پس هر که پیمان بشکند جز این نیست که به زیان خویش
می‌شکند، و هر که بدانچه بر آن با خدای پیمان بسته است
وفا کند پس او را مزدی بزرگ خواهد داد.

واپس‌ماندگان [از جنگ]، از بادیه‌نشینان، خواهند گفت:
مالها و زنان و فرزندانمان ما را سرگرم داشتند- گرفتار آنها
بودیم و از جنگ باز ماندیم- پس برای ما آموزش بخواه. به
زبانهایشان چیزی می‌گویند که در دلهاشان نیست. بگو: اگر
خدا درباره شما زبانی خواهد یا سودی، کیست که برای شما
در برابر [خواست] خدا چیزی در توان داشته باشد؟ بلکه
خداوند از آنچه می‌کنید آگاه است.

بلکه پنداشتید که پیامبر و مؤمنان هرگز به نزد کسان
خویش باز نخواهند گشت و این پندار در دلهاشان آراسته
شد- به آن دلخوش شدید- و گمان بد بردید- که پیامبر و
یاران او هلاک شوند و دین اسلام برافتد- و مردمی
هلاک‌شده گشتید.

و هر که به خدا و پیامبر او ایمان نیاورده باشد، پس [بداند
که] ما برای کافران آتشی افروخته آماده کرده ایم.

و خدای راست پادشاهی آسمانها و زمین هر که را خواهد-
شایسته بیند- پیامرزد و هر که را خواهد- سزاوار بیند-
عذاب کند. و خدا آمرزگار و مهربان است.

واپس‌ماندگان، چون به سوی غنیمتها بروید تا آنها را بگیرید
- در جنگ خیبر-، خواهند گفت: بگذارید تا از پی شما
بیایم. می‌خواهند سخن خدای را دگرگون سازند. بگو:
هرگز از پی ما نخواهید آمد، خدا از پیش [درباره شما]
چنین فرموده است. پس خواهند گفت: بلکه بر ما حسد
می‌برید. [نه]، بلکه جز اندکی نمی‌فهمند.

قُلْ لِّلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سُدُّعُونَ إِلَىٰ قَوْمٍ أُولِي بَأْسٍ
شَدِيدٍ تُقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسَلِّمُونَ ۖ فَإِنْ تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ
أَجْرًا حَسَنًا وَإِنْ تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِّن قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ
عَذَابًا أَلِيمًا

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرْجٌ وَلَا عَلَى
الْمَرِيضِ حَرْجٌ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ
فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَبَهُمْ فَتْحًا
قَرِيبًا

وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

وَعَدَّكُمْ اللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ
هَذِهِ ۚ وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ وَلِتَكُونَ ءَايَةً
لِّلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا

وَأُخْرَىٰ لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا

وَلَوْ قَتَلْتُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوْا الْأَدْبَرَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ
وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا

سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلُ ۖ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ
تَبْدِيلًا

واپس‌ماندگان، از بادیه‌نشینان، را بگو: بزودی به جنگ با
مردمی سخت زورمند جنگاور فرا خوانده می‌شوید که با آنها
کارزار کنید یا آنکه مسلمان شوند. پس اگر فرمان برید خدا
شما را مزدی نیک بدهد، و اگر رویگردان شوید چنانکه
پیش از این رویگردان شدید شما را به عذابی دردناک
عذاب کند.

بر نابینا تنگی و گناهی نیست و بر لنگ تنگی و گناهی نیست
و بر بیمار تنگی و گناهی نیست [اگر به کارزار نروند]، و هر
که خدای و پیامبرش را فرمان برد او را به بهشتهایی در
آورد که از زیر آنها جویها روان است، و هر که روی بگرداند
به عذابی دردناک عذابش کند.

هر آینه خدای از مؤمنان خشنود شد آنگاه که با تو در زیر
آن درخت- در حدیبیه- بیعت می‌کردند، آنچه را در
دلهاشان بود- از راستی و پاکی نیت و وفا- دانست، پس
آرامش را بر آنان فرو آورد و ایشان را پیروزی نزدیک-
فتح خیبر- پاداش داد،

و نیز غنیمتهای بسیار که می‌گیرند، و خدا توانای بی‌همتا و
دانای با حکمت است.

خدا به شما غنیمتهای بسیار را وعده داده است که
می‌گیرید، و این را زود به شما ارزانی داشت و دستهای
مردم را از شما باز داشت [تا همپیمانان یهود ترسیده به
جنگ بیرون نیایند]، و تا نشانه‌ای برای مؤمنان باشد و شما
را به راهی راست رهبری کند.

و غنیمتهای دیگری [هست] که هنوز بر آنها دست
نیافته‌اید. همانا خداوند به آنها احاطه دارد- از آنها آگاه
است- و خدا بر هر چیزی تواناست.

و اگر کسانی که کافر شدند با شما کارزار کنند هر آینه
پشت کرده بگریزند و آنگاه هیچ کارساز و یآوری نیابند.

نهاد خداست که پیش از این گذشته است، و هرگز برای
نهاد خدای دگرگونی نخواهی یافت.

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيِ مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ مَحَلَّهُمْ وَلَوْلَا رِجَالٌ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ مُؤْمِنَاتٌ لَمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَّوَّهُمْ فِتْصِبَكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ لِيُدْخِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ الْحَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّعْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ ءَامِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا

و اوست که دستهای آنان را از شما و دستهای شما را از آنان در وادی مکه- زمین نزدیک مکه در حدیبه- باز داشت پس از آنکه شما را بر آنها پیروزی داد- و توانستید بی جنگ و خونریزی به سرزمین آنها در آبیید- و خدا بدانچه می‌کنید بیناست.

ایشانند که کافر شدند و شما را از مسجد الحرام- نمازگاه شکوهمند- بازداشتند و قربانی- شترانی که برای قربانی آورده بودید- را باز داشتند و نگذاشتند که به قربانگاهش - منی- برسد، و اگر [در مکه] مردان و زنان مؤمنی نبودند که شما ایشان را نمی‌شناختید و بی‌آگاهی در زیر پای می گرفتید- می‌کشتید- پس، از آنان گزند ناخوشایند- اندوهی به سبب قتل مؤمنان و پرداخت دیه که کفار کشتن مؤمن به خطاست- به شما می‌رسید، [خداوند دست شما را از آنان باز نمی‌داشت، لیکن شما را از کشتن اهل مکه باز داشت] تا خدای هر که را خواهد به مهر و بخشایش خویش در آرد. اگر از هم جدا می‌بودند هر آینه کافرانشان را عذاب می‌کردیم عذابی دردناک.

[به یاد آرید] آنگاه که کافران [مکه] در دلهای خویش تعصب جاهلیت- خشم و کین و تکبر ناروا- را پروردند پس خداوند آرامش خود را بر پیامبرش و بر مؤمنان فرآورد- تا جنگ نکردند و به صلح تن دادند و به مدینه بازگشتند- و سخن پرهیزگاری- توحید، وفاداری، روح ایمان- را با آنان همراه داشت و ایشان سزاوارتر به آن و اهل آن بودند، و خدا به هر چیزی داناست.

همانا خدا خواب پیامبرش را بحق راست آورد- تحقق بخشید- که اگر خدای خواهد هر آینه به مسجد الحرام درخواهید آمد، در ایمنی و سر تراشیده و کوتاه موی، بی آنکه بیمی داشته باشید. پس می‌دانست آنچه شما نمی‌دانستید- از صلاح کارتان در صلح حدیبه- و جز این [برای شما] فتعی نزدیک- فتح خیبر- قرار داد- تا دل مؤمنان به آن فتح شاد شد و اندوه تأخیر عمره از میان برفت-.

اوست که پیامبرش را با رهنمونی [به راه راست] و دین حق فرستاد تا آن را بر همه دینها چیره گرداند، و خدا گواهی بسنده است- بر صدق پیامبرش-.

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ
 بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا
 سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِمَّنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي
 التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْئَهُ فَكَازَرَهُ
 فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيغِيظَ بِهِمُ
 الْكُفَّارَ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ
 مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا

محمد

۴۸
فتح
۲۹
/۲۹

صفحه ۳

آیه ۱۸

مدنی

الحجرات: حجره‌ها

۴۹. حجرات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْدِمُوا بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ وَرَسُولِهِ
 وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

۱
حزب
۲۰۶
۴۵۰

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ
 النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن
 تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ

۲

إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ
 امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَىٰ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ

۳

إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنَ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا
 يَعْقِلُونَ

۴

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، [در هیچ کاری] فرابیش خدا
 و پیامبرش نروید، و از خدای پروا کنید، که خدا شنوا و
 داناست.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، آوازهای خود را از آواز پیامبر
 بلندتر نکنید، و با او بلند سخن مگویید مانند بلند
 سخن‌گفتن برخی از شما با برخی دیگر، که کردارهای شما تباہ
 و بیهوده می‌شود و خود آگاه نیستید.

کسانی که در نزد پیامبر خدا آوازهای خود را فرومی‌دارند
 آنانند که خداوند دل‌هاشان را برای پرهیزگاری بیازموده
 است- تا پاک و صافی شوند- ایشان را آمرزش و مزدی
 بزرگ است.

کسانی که از فراسوی حجره‌ها- اطاقها یا خانه‌های خرد- تو
 را آواز می‌دهند، بیشترشان نابخردند- زیرا انسانیت و ادب
 نگاه نمی‌دارند-.

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

و اگر صبر کنند تا به نزد آنان بیرون شوی هر آینه برایشان بهتر است، و خدا آمرزگار و مهربان است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اگر دروغگویی برون شده از فرمان خدای به شما خبری آورد نیک بررسی کنید تا مبدا نادانسته به مردمی آسیب رسانید، و آنگاه بر آنچه کردید پشیمان گردید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهْلَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ

و بدانید که پیامبر خدا در میان شماست— و شما باید از او فرمان برید نه او از شما—، که اگر در بسیاری از کارها شما را فرمان برد هر آینه به رنج افتید و هلاک شوید، و لیکن خداوند ایمان را در نزد شما دوست‌داشتنی ساخت و آن را در دلهای شما بیاراست، و کفر و بدکرداری و نافرمانی را ناخوشایندتان داشت. ایشانند راه‌یافتگان.

وَأَعْلَمُوا أَن فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ أُولَٰئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ

[و این] از روی بخشش و نعمتی است از خدای، و خدا دانا و با حکمت است.

فَضَلًا مِّنَ اللَّهِ وَنِعْمَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

و اگر دو گروه از مؤمنان با هم کارزار کنند، میانشان آشتی دهید. پس اگر یکی از آن دو بر دیگری ستم و تجاوز کند، با آن که ستم و تجاوز می‌کند بجنگید تا به فرمان خدای بازگردد. پس اگر باز گشت میانشان به عدل و داد آشتی دهید، و دادگری کنید، که خدا دادگران را دوست می‌دارد.

وَإِن طَافِيفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أُقْتِلُوا فَاَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا ط ۖ فَإِن بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَىٰ فَقْتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّىٰ تَفِيءَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ فَإِن فَاءَتْ فَاَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

همانا مؤمنان برادران [یکدیگر] اند، پس میان [آن دو گروه] برادران آشتی افکنید و از خدای پروا کنید، باشد که درخور رحمت گردید.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَاَصْلِحُوا بَيْنَ أَخْوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، گروهی [از مردان] گروه دیگر را مسخره نکنند، شاید آنان— که مسخره شده‌اند— از اینان— که مسخره کرده‌اند— بهتر باشند و نه زنانی زنان دیگر را، شاید آنان از اینان بهتر باشند. و از خودتان— از یکدیگر— عیبجویی مکنید و یکدیگر را به لقبها [ی بد و ناخوش] بخوانید. بد نامی است نام‌کردن [مردم] به بدکرداری پس از ایمان آوردن [آنها]. و هر که توبه نکرد پس اینانند ستمکاران.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ عَسَىٰ أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِّن نِّسَاءٍ عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ ۚ وَلَا تَلْمِزُوا أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِاللُّقَبِ ب ۖ بئسَ الأسمُ الفسوقُ بعدَ الأيمنِ ۚ ومنَ لَمَّ يَتَّبِ فأولئِكَ هُم الظَّالِمُونَ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ
الظَّنِّ إِثْمٌ وَ لَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا
أُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ

يَأْتِيهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ
شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ
أَتْقَىٰكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

قَالَتِ الْأَعْرَابُ ءَامَنَّا قُل لَّمْ نُؤْمِنُوا وَلَكِن قُولُوا أَسْلَمْنَا
وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِن تُطِيعُوا اللَّهَ
وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِّنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا
وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ
الصَّادِقُونَ

قُلْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

يَمُنُّونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُل لَّا تَمُنُّوا عَلَيَّ إِسْلَامَكُم بَلِ
اللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَاكُمْ لِلْإِيمَانِ إِن كُنْتُمْ
صَادِقِينَ

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا
تَعْمَلُونَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از بسیاری از گمانها- گمانهای
بد- دور باشید، زیرا برخی از گمانها گناه است. و [در احوال
و عیب‌های پنهان مردم] کاوش مکنید، و از پس یکدیگر
بدگویی- غیبت- مکنید. آیا یکی از شما دوست دارد که
گوشت برادر مرده خود را بخورد؟ بی‌گمان آن را ناخوش و
ناپسند می‌دارید. و از خدای پروا کنید، که خدا توبه‌پذیر و
مهربان است.

ای مردم، ما شما را از یک مرد و زن بیافریدیم، و شما را
شاخه‌ها و تیره‌ها کردیم تا یکدیگر را باز شناسید. هر آینه
گرامی‌ترین شما نزد خدا پرهیزگارترین شماست. همانا خدا
دانا و آگاه است.

بادیه‌نشینان گفتند: ایمان آوردیم. بگو: ایمان نیاورده‌اید،
بلکه بگویید: اسلام آوردیم- به زبان تسلیم شدیم-، و
هنوز ایمان در دلها ندرنیاورده است. و اگر خدا و
پیامبرش را فرمان برید، از [پاداش] کردارهای شما چیزی
نکاهد، همانا خدا آمرزگار و مهربان است.

جز این نیست که مؤمنان کسانی‌اند که به خدا و پیامبر او
ایمان آورده‌اند و سپس شک نکرده‌اند، و با مالها و جانهای
خویش در راه خدا جهاد کرده‌اند. ایشانند راستگویان.

بگو: آیا می‌خواهید خدای را به دین خودتان آگاه کنید؟ و
حال آنکه خدا آنچه را در آسمانها و آنچه را در زمین است
می‌داند، و خدا به همه چیز داناست.

بر تو منت می‌نهند که اسلام آورده‌اند بگو: به اسلام خود بر
من منت منهدید، بلکه خدای بر شما منت می‌نهد که شما را به
ایمان راه نموده است اگر [در ایمان خود] راستگویید.

همانا خدا نهان آسمانها و زمین را می‌داند، و خدا بدانچه
می‌کنید بیناست.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ

بَلْ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ الْكٰفِرُونَ هٰذَا
شَيْءٌ عَجِيبٌ

أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا ذٰلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ

قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِندَنَا كِتَابٌ حَفِيفٌ

بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَّرِيجٍ

أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا
لَهَا مِنْ فُرُوجٍ

وَالْأَرْضِ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ
زَوْجٍ بَهِيجٍ

تَبَصَّرَةٌ وَذِكْرَىٰ لِكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُّبْرَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ وَحَبَّ
الْحَبِيدِ

وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَلْعٌ نَضِيدٌ

رِزْقًا لِلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلَدَةً مَّيِّتًا كَذٰلِكَ الْخُرُوجُ

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ وَثَمُودُ

وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطٍ

وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمٌ تُبَّعَ كُلِّ كَذَّابٍ الرَّسُلَ فَحَقَّ
وَعِيدِ

أَفَعَيَّنَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِّنْ خَلْقٍ جَدِيدِ

قاف. سوگند به این قرآن ارجمند [که این پیامبر راستگوست و رستاخیز حق است].

بلکه شگفتی نمودند از اینکه از میان خودشان بیم‌دهنده‌ای بدیشان آمد از این رو کافران گفتند: این چیزی شگفت است.

آیا هنگامی که مُردیم و خاک شدیم [باز زنده می‌شویم]؟ این بازگشتی است دور [از عقل و عادت].

همانا ما می‌دانیم که زمین چه چیز از ایشان می‌کاهد. و نزد ما کتابی است نگاهدارنده– لوح محفوظ–.

بلکه سخن حق را چون بدیشان آمد دروغ انگاشتند. پس آنها در کاری شوریده و آشفته‌اند.

آیا به آسمان بالای سرشان ننگریستند که چگونه آن را برافراشتیم و [با ستارگان] بیاراستیم و آن را هیچ شکافی – نقص و خلل و ناموزونی– نیست؟

و زمین را بگسترديم و در آن کوه‌های بلند و استوار نهادیم و از هر گونه گیاه زیبا و بهجت‌انگیز در آن رویانیدیم

تا بینشی باشد و پندی برای هر بنده‌ای که [با روی دل به خدا] بازمی‌گردد.

و از آسمان آبی با برکت فرو آوردیم پس بدان بوستانها و دانه‌های دروکردنی– مانند گندم و جو و ارزن– رویانیدیم

و نیز خرمابنهای بلند را که میوه‌های بر هم نشانده دارند

تا روزی بندگان باشد و بدان [آب] سرزمین مرده را زنده کردیم. همچنین است بیرون‌آمدن [از گور].

پیش از اینان– اهل مکه– قوم نوح و اصحاب رس و ثمود– قوم صالح– تکذیب کردند،

و نیز عاد– قوم هود– و فرعون و قوم لوط،

و اهل ایکه– قوم شعیب– و قوم تبع همگی پیامبران را دروغگو شمردند پس وعده من به عذاب بر آنها سزا گشت.

مگر در آفرینش نخستین درمانده شدیم– تا از بازآفریدن درمانده باشیم–؟ نه، بلکه آنهاپند که از آفرینش نو در شک‌اند.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ
أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ

۱۷

إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ

۱۸

مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ

۱۹

وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ

۲۰

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ

۲۱

وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ

۲۲

لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ
فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ

۲۳

وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَىٰ عَتِيدٌ

۲۴

أَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ

۲۵

مَنَّاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ

۲۶

الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَأَلْقِيَاهُ فِي الْعَذَابِ
الشَّدِيدِ

۲۷

حزب
۲۰۸

قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْعَيْتُهُ وَلَا كُنَّ كَانَتْ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ

۲۸

قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ بِالْوَعِيدِ

۲۹

مَا يُبَدَّلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ وَمَا أَنَا بِظَلَمٍ لِلْعَبِيدِ

۳۰

۴۵۴

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَّزِيدٍ

۳۱

وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ

۳۲

هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيظٍ

۳۳

مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُّنِيبٍ

۳۴

أَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ

۳۵

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ

و همانا ما آدمی را آفریده‌ایم و آنچه را نفس او وسوسه می‌کند می‌دانیم، و ما به او از رگ گردن نزدیک‌تریم– به احاطه علمی–.

آنگاه که آن دو [فرشته] فراگیرنده از جانب راست و از جانب چپ [آدمی] نشستند [اعمال او را] فرامی‌گیرند.

هیچ سخنی بر زبان نیارد مگر آنکه در نزد او نگهبانی آماده است.

و بیهوشی مرگ براستی فرارسد، این است آنچه از آن می‌گریختی.

و در صور دمیده شود، این است روز وعده عذاب– روز رستاخیز–.

و هر کسی می‌آید در حالی که با او [فرشته] راننده‌ای و [فرشته] گواهی‌دهنده‌ای هست.

[خدای فرماید:] هر آینه از این غافل بودی، پس ما پوشش تو از [دیده] تو برداشتیم– تا آنچه به خبر می‌شنیدی خود ببینی– از این رو امروز چشمت تیزبین است– یعنی در آنچه می‌بینی شک نمی‌کنی–.

و همنشین او– فرشته نگهبان او– گوید: این است آنچه نزد من آماده است– نامه اعمال–.

[و به آن دو فرشته ندا آید:] هر کافر سستیهنده سرکش را در دوزخ افکنید

هر بازدارنده از نیکی [و] تجاوزگر شکدار را

آن که با خدای یکتا خدایی دیگر گرفت، پس او را در عذاب سخت بیفکنید.

[شیطان] همنشین او گوید: پروردگارا، من او را به سرکشی و نافرمانی وانداشتم و لیکن او خود در گمراهی دوری بود.

[خدای] گوید: نزد من ستیزه مکنید که همانا وعده عذاب را پیش از این به شما داده بودم.

سخن نزد من– وعده و وعید من– دگرگون نشود و من بر بندگان هیچ ستم نکنم.

روزی که دوزخ را گوییم: آیا پُر شدی؟ و گوید: آیا بیش از این هم هست؟

و بهشت را برای پرهیزگاران نزدیک آرند و دور نباشد.

این است آنچه نوید داده می‌شدید، به هر بازگردنده– به خدا– نگاهدار [فرمان خدا]

آن کسی که در نهان از خدای رحمان بترسد و با دلی بازگردنده آید.

به سلامت در آن

ایشان راست در آن هر چه خواهند و نزد ما افزونی است– افزون بر آنچه خواهند–.

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّن قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ هَلْ مِن مَّحِيصٍ

۳۷

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِمَن كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ

۳۸

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِن لُّغُوبٍ

۳۹

فَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ

۴۰

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَرَ السُّجُودِ

۴۱

وَأَسْتَمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مِن مَّكَانٍ قَرِيبٍ

۴۲

يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَٰلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ

۴۳

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِيهِ وَنُمِيتُهُ وَإِلَيْنَا الْمَصِيرُ

۴۴

يَوْمَ تَشَقُّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَٰلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ

۴۵

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكَرْ بِالْقُرْآنِ مَن يَخَافُ وَعِيدِ

و چه بسیار مردمانی را پیش از آنها نابود کردیم که از اینها – این کافران– زورمندتر بودند، پس در شهرها گردش و کاوش کردند آیا [آنان را] هیچ پناه و گریزگاهی هست– از عذاب و هلاک و مرگ؟

هر آینه در این [سخن که گفته شد] یادکردی است برای آن که او را دل باشد– عقل بیدار دارد و غافل نباشد– یا گوش فرادارد و حاضر باشد.

و هر آینه آسمانها و زمین و آنچه را میان آنهاست در شش روز– شش دوران– آفریدیم، و هیچ رنج و ماندگی به ما نرسید.

پس بر آنچه می‌گویند شکبیا باش و پیش از برآمدن آفتاب – یعنی نماز بامداد– و پیش از فروشدن آن– نماز پیشین

و در پاسی از شب– نماز شام

و گوش فرادار– منتظر باش– روزی را که آوازدهنده– اسرافیل– از جایی نزدیک آواز دهد

آن روز که آن بانگ حق– دمیدن دوم– را بشنوند، آن است روز بیرون‌شدن [از گور].

همانا ما زنده می‌کنیم و می‌میرانیم و بازگشت به سوی ماست.

روزی که زمین از آنان بشکافد شتابنده باشند– شتابان بیرون آیند– این برانگیختنی است که بر ما آسان است.

ما بدانچه می‌گویند داناتریم، و تو بر آنها [گماشته‌ای] چیره نیستی، پس آن را که از وعده عذاب من می‌ترسد بدین قرآن پند ده.

و سوغند به بادهای‌دمنده که پراکنده می‌کنند– خاک و جز آن را– پراکندنی

و سوغند به ابرهای باردار– به باران–

و سوغند به کشتیها که به آسانی روانند

و سوغند به بخش‌کنندگان کار– فرشتگانی که تقسیم‌کننده کارهای مربوط به خودند–

که هر آینه آنچه وعده داده می‌شوید راست است.

و همانا کیفر و پاداش– حساب و جزا– فرارسیدنی و بودنی است.

و سوگند به آسمان دارای راه‌ها- یا آراسته به ستارگان-.

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ

هر آینه شما در گفتاری گونه‌گونه‌اید.

إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ

از آن- حق- گردانیده می‌شود آن کس که گردانیده شده است.

يُؤْفِكُ عَنْهُ مَنْ أَفَكَ

مرگ بر آن دروغ‌زنان- که سخن به گمان و تخمین می‌گویند -.

قُبُلَ الْخَرَّصُونَ

آنان که در گرداب [نادانی و گمراهی] فرورفته [و از حق] غافل و بی‌خبرند.

الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ

می‌پرسند روز پاداش کی خواهد بود؟

يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمِ الدِّينِ

روزی [است] که در آتش دوزخ به عذاب سوخته شوند.

يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ

عذاب سوختن خود را بچشید، این همان است که به شتاب می‌خواستید.

ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ

همانا پرهیزگاران در بوستانها و چشمه‌های آب باشند.

إِنَّ الْمَتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

گیرنده‌اند آنچه را خدای بدیشان دهد- از نعمتها- زیرا پیش از این نیکوکار بودند.

ءَاخِذِينَ مَا ءَاتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ

اندکی از شب را می‌خفتند- و بیشتر آن را به نماز و عبادت برمی‌خاستند-.

كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ

و سحرگاهان آمرزش می‌خواستند.

وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ

در مالهاشان برای خواهنده نیازمند و تنگ‌روزی بی‌بهره حقی بود- زکات و صدقه-.

وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ

و در زمین اهل یقین را نشانه‌هاست.

وَفِي الْأَرْضِ ءَايَاتٌ لِّلْمُوقِنِينَ

و نیز در خودتان، آیا نمی‌نگرید؟

وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ

و روزی شما- یعنی اسباب روزی شما که باران است- و آنچه وعده داده می‌شوید- ثواب الهی و بهشت- در آسمان است.

وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ

سوگند به پروردگار آسمان و زمین که این سخن راست است همچنانکه شما سخن می‌گویید.

فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِّثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ

آیا داستان مهمانان گرامی ابراهیم به تو رسیده است؟

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ

آنگاه که بر او در آمدند و سلام گفتند، گفت: سلام، گروهی ناشناخته‌اید.

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ

پس پنهانی به نزد خانواده خود رفت و گوساله فریبهی- بریان شده- بیاورد.

فَرَاغَ إِلَىٰ أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ

پس آن را نزد آنان گذاشت و گفت: آیا نمی‌خورید؟- و نخوردند-.

فَقَرَّبَهُوَ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ

پس، از آنان بی‌می به دل گرفت. گفتند: مترس [ما فرشتگانیم]. و او را به پسری دانا مژده دادند.

فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ وَبَشَّرُوهُ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ

پس زنش- ساره- فریادکنان پیش آمد و بر روی خود زد و گفت: پیرزنی نازا [چگونه بزاید و پسری آورد]؟!

فَأَقْبَلَتِ أَمْرَاتُهَا فِي صَرَةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ

گفتند: پروردگار تو چنین گفته است، که اوست با حکمت و دانا.

قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ

قَالَ فَمَا حَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ

لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن طِينٍ

مُسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ

فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ الْمُسْلِمِينَ

وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

وَفِي مُوسَىٰ إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ

فَتَوَلَّىٰ بُرْكُنَيْهٖ وَقَالَ سَٰحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ

وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ

مَا تَذَرُ مِن شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلَتْهُ كَالرِّمِيمِ

وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُم تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ

فَعَتَوْا عَن أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّٰلِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ

فَمَا اسْتَطَعُوا مِن قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُتَّصِرِينَ

وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَٰسِقِينَ

وَالسَّمَآءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ

وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمَهْدُونَ

وَمِن كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

فَفِرُّوْا إِلَى اللَّهِ إِنَّي لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ إِنَّي لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

گفت: اکنون کار شما ای فرستادگان، چیست؟

گفتند: ما به سوی مردمی بزهکار فرستاده شده‌ایم،

تا بر آنها سنگی از گل– کلوخ– بفرستیم– فرو ریزیم–،

که نزد پروردگارت برای گزافکاران نشان‌کرده شده.

پس هر که را از مؤمنان در آن [شهر] بود بیرون بردیم.

اما از مسلمانان جز یک خانه– یعنی خانواده لوط– در آنجا نیافتیم.

و در آنجا برای کسانی که از عذاب دردناک می‌ترسند نشانه و عبرتی گذاشتیم.

و در آنجا برای کسانی که از عذاب دردناک می‌ترسند نشانه و عبرتی گذاشتیم.

و در آنجا برای کسانی که از عذاب دردناک می‌ترسند نشانه و عبرتی گذاشتیم.

و در آنجا برای کسانی که از عذاب دردناک می‌ترسند نشانه و عبرتی گذاشتیم.

و در [داستان] موسی [نیز نشانه و عبرتی است] آنگاه که او را با حجتی روشن و آشکار به نزد فرعون فرستادیم.

و در [داستان] موسی [نیز نشانه و عبرتی است] آنگاه که او را با حجتی روشن و آشکار به نزد فرعون فرستادیم.

و در [داستان] موسی [نیز نشانه و عبرتی است] آنگاه که او را با حجتی روشن و آشکار به نزد فرعون فرستادیم.

پس با نیروی– سپاه– خود روی برتافت و گفت: [این موسی] جادوگر است یا دیوانه.

پس با نیروی– سپاه– خود روی برتافت و گفت: [این موسی] جادوگر است یا دیوانه.

پس او و لشکرش را بگرفتیم و در دریا افکندیم، و او سزاوار سرزنش بود.

پس او و لشکرش را بگرفتیم و در دریا افکندیم، و او سزاوار سرزنش بود.

پس او و لشکرش را بگرفتیم و در دریا افکندیم، و او سزاوار سرزنش بود.

و نیز در [داستان] عاد– قوم هود– آنگاه که بر آنها باد نازا فرستادیم.

و نیز در [داستان] عاد– قوم هود– آنگاه که بر آنها باد نازا فرستادیم.

و نیز در [داستان] عاد– قوم هود– آنگاه که بر آنها باد نازا فرستادیم.

هیچ چیزی را [از عادیان] که بر آن بگذشت فرو نگذاشت مگر آنکه آن را خرد و تباه کرد.

هیچ چیزی را [از عادیان] که بر آن بگذشت فرو نگذاشت مگر آنکه آن را خرد و تباه کرد.

هیچ چیزی را [از عادیان] که بر آن بگذشت فرو نگذاشت مگر آنکه آن را خرد و تباه کرد.

و نیز در [داستان] ثمود– قوم صالح– آنگاه که به آنها گفته شد تا هنگامی– سه روز پس از کشتن آن شتر– برخورداری گیرید– مهلت دارید–.

و نیز در [داستان] ثمود– قوم صالح– آنگاه که به آنها گفته شد تا هنگامی– سه روز پس از کشتن آن شتر– برخورداری گیرید– مهلت دارید–.

و نیز در [داستان] ثمود– قوم صالح– آنگاه که به آنها گفته شد تا هنگامی– سه روز پس از کشتن آن شتر– برخورداری گیرید– مهلت دارید–.

آنان از فرمان پروردگارشان سرپیچی کردند پس صاعقه– آتش آسمانی– بگرفتشان در حالی که خود می‌نگریستند– یا انتظار می‌بردند–.

آنان از فرمان پروردگارشان سرپیچی کردند پس صاعقه– آتش آسمانی– بگرفتشان در حالی که خود می‌نگریستند– یا انتظار می‌بردند–.

آنان از فرمان پروردگارشان سرپیچی کردند پس صاعقه– آتش آسمانی– بگرفتشان در حالی که خود می‌نگریستند– یا انتظار می‌بردند–.

پس برخاستن نتوانستند و یارای دفاع از خود نداشتند.

پس برخاستن نتوانستند و یارای دفاع از خود نداشتند.

و قوم نوح را پیش از این– پیش از عاد و ثمود– [هلاک کردیم]، زیرا مردمی بدکار و نافرمان بودند.

و قوم نوح را پیش از این– پیش از عاد و ثمود– [هلاک کردیم]، زیرا مردمی بدکار و نافرمان بودند.

و قوم نوح را پیش از این– پیش از عاد و ثمود– [هلاک کردیم]، زیرا مردمی بدکار و نافرمان بودند.

و آسمان را به نیرو برافراشتیم و هر آینه ما تواناییم– یا گسترش‌دهنده‌ایم–.

و آسمان را به نیرو برافراشتیم و هر آینه ما تواناییم– یا گسترش‌دهنده‌ایم–.

و زمین را گسترانیدیم و چه نیکو گسترانیده‌ایم.

و زمین را گسترانیدیم و چه نیکو گسترانیده‌ایم.

و زمین را گسترانیدیم و چه نیکو گسترانیده‌ایم.

و از هر چیزی دو گونه– که یکی جفت دیگری است– آفریدیم، باشد که یاد کنید و پند گیرید.

و از هر چیزی دو گونه– که یکی جفت دیگری است– آفریدیم، باشد که یاد کنید و پند گیرید.

پس به سوی خدای بگریزید– به خدای باز گردید– همانا من از سوی او شما را بیم‌دهنده‌ای آشکارم.

پس به سوی خدای بگریزید– به خدای باز گردید– همانا من از سوی او شما را بیم‌دهنده‌ای آشکارم.

پس به سوی خدای بگریزید– به خدای باز گردید– همانا من از سوی او شما را بیم‌دهنده‌ای آشکارم.

و با خدای یکتا خدایی دیگر مگیرید، همانا من از سوی او شما را بیم‌دهنده‌ای آشکارم.

كَذَٰلِكَ مَا آتَىٰ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِّن رَّسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ

۵۳ أَتَوَاصَوْا بِهِ ؕ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَٰغُونَ

۵۴ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٍ

۵۵ وَذَكَرْ فَإِنَّ الدَّاكِرَىٰ تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ

۵۶ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

۵۷ مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِّزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُونَ

۵۸ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ

۵۹ فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِّثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ

۶۰ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ

۵۲. طور <p>الطُّور: کوه طور</p> <p>مکی</p> <p>۴۹ آیه</p> <p>۳ صفحه</p>	
--	--

۱
۴۵۸ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالطُّورِ

۲

وَكِتَابٍ مَّسْطُورٍ

۳

فِي رَقٍ مَّنشُورٍ

۴

وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ

۵

وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ

۶

وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ

۷

إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ

۸

مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ

۹

يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا

۱۰

وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا

۱۱

فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

۱۲

الَّذِينَ هُمْ فِي حَوْضٍ يَلْعَبُونَ

۱۳

يَوْمَ يُدْعَوْنَ إِلَىٰ نَارٍ جَهَنَّمَ دَعَاً

۱۴

هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكذَّبُونَ

همچنین بدان کسان نیز که پیش از اینان– کفار مکه– بودند هیچ پیامبری نیامد مگر آنکه گفتند: جادوگر است یا دیوانه.

آیا یکدیگر را بدین [سخن] سفارش کرده بودند؟ [نه]. بلکه آنها مردمی سرکش بودند.

پس، از آنان روی گردان، که در خور سرزنش نیستی– زیرا تکلیف خود را انجام داده‌ای–.

و یادآوری کن و پند ده، که یادآوری و پند، مؤمنان را سود دارد.

و پریان و آدمیان را نیافریدم مگر تا مرا [به یگانگی] بپرستند.

از آنان روزی نمی‌خواهم و نمی‌خواهم که مرا طعام دهند

زیرا خداست روزی‌دهنده و با نیرو و توانمند.

همانا کسانی را که [با کفر ورزیدن به خود] ستم کردند بهره‌ای است از عذاب همانند بهره یاران [گذشته] آنها. پس [آن را] به شتاب از من نخواهند.

پس وای بر کافران از آن روزشان که وعده داده می‌شوند– روز رستاخیز–.

سوگند به کوه طور– کوهی که در آنجا خدا با موسی سخن گفت–

و سوگند به کتابی نوشته شده– تورات، یا قرآن، یا هر کتاب آسمانی یا لوح محفوظ یا نامه اعمال–

در صفحه‌ای– یا پوستی– گشوده و گسترده

و سوگند به آن خانه آباد– کعبه که به زیارت حاجیان آباد است–

و سوگند به آن سقف برافراشته– آسمان–

و سوگند به آن دریای آکنده و افروخته [از آتش]

که عذاب پروردگارت هر آینه روی‌دادنی و فرودآمدنی است.

آن را بازدارنده‌ای نیست.

روزی که آسمان سخت بجنبد.

و کوه‌ها با شتاب روان گردند.

پس در آن روز، وای بر دروغ‌انگاران

آنان که به بیهوده‌گویی و یاوه‌سرایی– درباره آیات الهی– بازی همی کنند

روزی که آنان را بسختی به سوی آتش دوزخ برانند.

این است آن آتشی که دروغش می‌پنداشتید.

أَفْسِحْرُ هَذَا أَمْ أَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ

آیا این جادوست یا شما نمی‌بینید؟

۱۶

أَصْلَوْهَا فَأَصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۱۷

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ

۱۸

فَكَهِنِينَ بِمَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ وَوَقَّاهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ

۱۹

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۲۰

مُتَّكِعِينَ عَلَى سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ

۲۱

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلْتَنَاهُمْ مِّنْ عَمَلِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِيْنٌ

۲۲

وَأَمَدَدْنَاهُمْ بِفِكَهَةٍ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ

۲۳

يَتَنَزَّعُونَ فِيهَا كَأَسَا لَا لَعُوٌّ فِيهَا وَلَا تَأْتِيْمٌ

۲۴

حزب
۲۱۰

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَّكْنُونٌ

۲۵

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ

۲۶

قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ

۲۷

فَمَنْ أَلَّهْ عَلَيْنَا وَوَقَّانَا عَذَابَ السَّمُومِ

۲۸

إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ

۲۹

۴۵۹۹

فَذَكِّرْ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ

۳۰

أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُ بِهِءَ رِيَبَ الْمُنُونِ

۳۱

قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُرَبِّصِينَ

به آن در آیید- یا به آن بسوزید- و شکیبایی کنید یا نکنید، بر شما یکسان است. جز این نیست که آنچه می‌کردید پاداش داداش می‌شوید.

همانا پرهیزگاران در بوستانها و نعمتها باشند.

به آنچه پروردگارشان به ایشان داده است شادمانند، و پروردگارشان آنان را از عذاب دوزخ نگاه داشته است.

بخورید و بیاشامید نوش و گوارا، به پاداش آنچه می‌کردید.

تکیه‌زدگان بر تختهای به صف نهاده، و حوران فراخ‌چشم را به همسریشان دهیم.

و کسانی که ایمان آوردند و فرزندانشان در ایمان از آنان پیروی کردند، فرزندانشان را بدیشان ببیوندیم و از [پاداش] عملشان چیزی نگاهیم. هر کسی در گرو کاری است که کرده.

و ایشان را پی در پی میوه و گوشتی که بخواهند همی دهیم.

در آنجا جامی گیرند و دست به دست دهند که در [نوشیدن شراب] آن نه بیهوده‌گویی باشد و نه گناهکاری.

و پسرانی که آنان راست بر گردشان می‌گردند- برای خدمت- که [در صفا و لطافت] گویی مرواریدی پوشیده [در صدف] اند.

برخی‌شان پرسش‌کنان بر برخی روی فرا کنند

گویند: ما پیش از این- در دنیا- در میان کسان خود ترسان بودیم- از عذاب خدا-.

پس خدای بر ما منت نهاد و ما را از عذاب سوزنده و نفوذکننده نگاه داشت.

زیرا ما پیش از این او را می‌خواندیم، که اوست نیکوکار و مهربان.

پس یادآوری کن و پند ده که تو به نعمت پروردگارت- به لطف او یا به برکت نعمت نبوت و عصمت- نه کاهنی و نه دیوانه.

بلکه گویند: شاعری است که ما رویداد مرگ را درباره وی چشم می‌داریم.

بگو: چشم بدارید- مرگ مرا- که من هم چشم می‌دارم- پیروزی اسلام و نابودی شما را-.

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَمُهُمْ بِهَذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَٰغُونَ

۳۳

أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُۥٓ بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ

۳۴

فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِۦٓ إِن كَانُوا صَادِقِينَ

۳۵

أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ

۳۶

أَمْ خَلِقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا يُوقِنُونَ

۳۷

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ الْمُصَيِّطُونَ

۳۸

أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِۦ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُمْ بِسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ

۳۹

أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمْ الْبَنُونَ

۴۰

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِّن مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ

۴۱

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ

۴۲

أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ

۴۳

أَمْ لَهُمْ إِلٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ سُبْحٰنَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ

۴۴

وَإِن يَرَوْا كِسْفًا مِّنَ السَّمَآءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَّرْكُومٌ

۴۵

فَذَرَهُمْ حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ

۴۶

يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

۴۷

وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

۴۸

وَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَآ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ

۴۹

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَرَ الْجُومِ

یا مگر خردشان این را به آنها فرمان می‌دهد، یا خود مردمی سرکش‌اند؟

بلکه گویند این

پس سخنی مانند این بیارند، اگر راستگویند.

یا مگر از هیچ آفریده شده‌اند- بی‌آفریدگاری- یا خود آفریننده [خویش] اند؟!

یا مگر آسمانها و زمین را آفریده‌اند؟! [نه،] بلکه به یقین نرسیده‌اند.

یا مگر گنجینه‌های پروردگارت نزد آنهاست؟!- که نبوت را به هر که خواهند بدهند- یا خود چیره‌دست‌اند- که نبوت را از هر که خواهند بازدارند-؟!

یا مگر آنان را نردبانی است که با آن [به آسمان برشده خبرهای وحی را] می‌شنوند؟! پس باید که شنونده‌شان حتی روشن و هویدا بیارد.

یا مگر او

یا مگر از آنان مزدی می‌خواهی که از تاوان آن گرانبارند؟!

یا مگر دانش نهان نزدشان است که [از آنجا] می‌نویسند؟!

یا مگر نیرنگی- درباره تو- می‌خواهند؟! ولی کافران خود گرفتار نیرنگ‌اند.

یا مگر آنان را خدایی جز خدای یگانه است؟! پاک است خدای از آنچه [با او] انباز می‌گیرند.

و اگر ببینند که پاره‌ای از آسمان فرو می‌افتد [باز هم ایمان نیارند و] گویند: ابری است توده شده.

پس واگذارشان تا آن روزشان را ببینند که در آن به بیهوشی مرگ افتند.

روزی که نیرنگ و ترفندشان آنان را هیچ سود نکند و یاری نشوند.

و همانا کسانی را که ستم کردند عذابی است غیر از این- یا: پیش از این، در دنیا یا در برزخ- ولی بیشترشان نمی‌دانند.

و برای فرمان پروردگارت شکیبایی ورز، که تو در دید- رعایت و حفظ- مایی و پروردگارت را آنگاه که برخیزی همراه سپاس و ستایش به پاکی یاد کن.

و او را در پاسی از شب و به هنگام رفتن و ناپیدایی ستارگان به پاکی یاد کن.

۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۴۶۰ر

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ

سوگند به ستاره چون فرو شود.

۲

مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ

که بار شما- رسول خدا

۳

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ

و از هوای نفس سخن نمی‌گوید.

۴

إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ

نیست این

۵

عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ

او را آن [فرشته] بس نیرومند- جبرئیل- آموخته است.

۶

ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ

توانمندی که راست بایستاد- با صورت اصلی و تمام هیأت خود یا با جمال و صورت نیکوی خود-.

۷

وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ

و او در افق برین- یا به کناره بلند آسمان- بود.

۸

ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ

سپس نزدیک شد و نزدیکتر شد،

۹

فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ

تا به اندازه دو کمان یا نزدیکتر.

۱۰

فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ

پس به بنده‌اش وحی کرد آنچه را وحی کرد.

۱۱

مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ

دل [محمد ص] آنچه را دید دروغ نگفت- دروغ داخل آن نکرد، یا به خطا ندید-.

۱۲

أَفْتَمَرُونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ

آیا در آنچه می‌بیند با وی ستیزه می‌کنید؟

۱۳

وَلَقَدْ رَءَاهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ

و هر آینه او

۱۴

عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ

نزد سدرهٔ المنتهی

۱۵

عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَىٰ

که نزدیک آن، بهشت جای آرامش است.

۱۶

إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ

آنگاه که [آن فرشته را دید] آن درخت سدره را می‌پوشاند آنچه می‌پوشاند.

۱۷

مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ

چشم [پیامبر] نه کژ دید و نه از حد در گذشت- نه آنچه را حقیقت نداشت بدید-.

۱۸

لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ ءَايَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ

هر آینه از نشانه‌های بزرگتر پروردگار خویش بدید.

۱۹

أَفْرَأَيْتُمْ اللَّتَّ وَالْعُرَىٰ

آیا لات و عزی را دیده‌اید؟

۲۰

وَمَنْوَةَ الثَّالِثَةِ الْآخِرَىٰ

و دیگر، منات را که سومین آنهاست [آیا اینها را که انبازان خدای گرفته‌اید شایسته خدایی‌اند]؟!

۲۱

أَلَكُمُ الذَّكْرُ وَلَهُ الْأُنثَىٰ

آیا شما را پسر باشد و او

۲۲

تِلْكَ إِذَا قِسْمَةٌ ضِيزَىٰ

آنگاه این بخش‌کردنی است ناروا- کژ و ستمکارانه-.

۲۳

إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمِيَّتُوهَا أَنْتُمْ وَعَابَاؤُكُمْ مَّا أَنْزَلَ اللَّهُ

بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدَىٰ

اینها نیستند مگر نامهایی که شما و پدرانتان نهاده‌اید. خدا هیچ حجتی به [خدایی] آنها فرو نفرستاده است. [اینان] جز پندار و آنچه را که نفس‌هایشان خوش دارد پیروی نمی‌کنند، و حال آنکه از سوی پروردگارشان رهنمونی بدیشان آمده است.

۲۴

أَمْ لِلإِنسَنِ مَا تَمَنَّىٰ

مگر برای آدمی هر چه آرزو کند فراهم است؟ [هرگز!]

۲۵

فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ

پس خدای راست آن جهان و این جهان- هر چه خواهد به هر که خواهد می‌دهد-.

۲۶

وَكَمْ مِّن مَّلَكٍ فِي السَّمٰوٰتِ لَا تُغْنِي شَفَعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا

مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَىٰ

و بسا فرشتگانی در آسمانها که شفاعتشان هیچ سود نکند مگر پس از آنکه خدای برای هر- شفیع یا برای هر انسانی- که بخواهد و پسندد، اجازه دهد.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيُسَمُّونَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةً
 الْأُنثَىٰ

وَمَا لَهُمْ بِهِءٍ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنُّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا
 يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا

فَاعْرِضْ عَن مَّن تَوَلَّىٰ عَن ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيٰوةَ
 الدُّنْيَا

ذٰلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِّنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن
 سَبِيلِهِ ۗ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَن أَهْتَدَىٰ

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِيْنَ اَسْتَوٰۤا
 بِمَا عَمِلُوْا وَيَجْزِيَ الَّذِيْنَ اَحْسَنُوْا بِالْحُسْنٰى

الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْاِثْمِ وَالْفَوٰحِشِ اِلَّا اللَّمَمَ ۗ اِنَّ
 رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ ۗ هُوَ اَعْلَمُ بِكُمْ اِذْ اَنْشَاَكُمْ مِّنَ
 الْاَرْضِ وَاِذْ اَنْتُمْ اَجِنَّةٌ فِى بُطُوْنِ اُمَّهَاتِكُمْ ۗ فَلَا تُزَكُّوْا
 اَنْفُسَكُمْ ۗ هُوَ اَعْلَمُ بِمَن اَتَقٰى

۳۳

۴۶۲

آیا دیدی آن کس را که [از پذیرفتن حق] رویگردان شد؟

۳۴

۳۴

وَأَعْطَىٰ قَلِيْلًا وَّأَكْثَرَ

۳۵

۳۵

أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يُرِي

۳۶

أَمْ لَمْ يُنَبِّأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَىٰ

۳۷

وَأَبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّىٰ

۳۸

أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ

۳۹

وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَىٰ

۴۰

وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَىٰ

۴۱

ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَىٰ

۴۲

وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنتَهَىٰ

۴۳

وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَىٰ

۴۴

وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتَ وَأَحْيَا

هر آینه کسانی که به جهان پسین ایمان ندارند فرشتگان را
 به نام دختران می‌نامند.

و آنان را هیچ دانشی بدان نیست. جز گمان را پیروی
 نمی‌کنند، و همانا گمان برای [شناخت] حقیقت هیچ سودی
 ندارد– کفایت نکند–.

پس روی بگردان از هر که از یادکرد ما– یا قرآن– روی
 می‌گرداند و جز زندگی این جهان را نمی‌خواهد.

این است منتهای دستیابی آنها به دانش. همانا پروردگار تو
 داناتر است به آن که از راه او گمراه شده و هم او داناتر
 است به آن که راه‌یافته است

و خدای راست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است تا
 آنان را که بدی کردند بدانچه کردند کیفر دهد و نیکوکاران
 را به پاداش نیکو پاداش دهد

آنان که از گناهان بزرگ و زشتکاریها دوری کنند، مگر
 گناهان خرد و اندک همانا پروردگار تو فراخ‌آمزش است.
 او به شما داناتر است آنگاه که شما را از زمین بیافرید و
 آنگاه که جنین‌هایی بودید در شکمهای مادرانتان. پس خود
 را مستیاید، که او داناتر است به آن که پرهیزگاری کرده
 است.

آیا دیدی آن کس را که [از پذیرفتن حق] رویگردان شد؟

و اندکی [از مال] بداد و دست باز داشت– در انفاق بخل
 ورزید–؟

آیا نزد او علم غیب است که خود می‌بیند– که تا کی خواهد
 زیست، که انفاق نمی‌کند–!؟

یا مگر او را خبر نداده‌اند بدانچه در صحیفه‌های موسی–
 یعنی تورات– است؟

و [بدانچه در صحیفه‌های] ابراهیم [است] که وفا کرد– به
 پیمانهای الهی–؟:

که هیچ بار برداری– از گناه– بار [گناه] دیگری را بر ندارد

و اینکه برای آدمی جز آنچه به کوشش خود کرده است
 نیست

و بزودی کوشش او را به وی بنمایند

سپس پاداش تمام آن را به او بدهند.

و پایان و بازگشت [همگان] به سوی پروردگار توست.

و اوست که بخنداند و بگریاند.

و اوست که بمیراند و زنده کند.

وَأَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ

۴۶ مِنْ نُطْفَةٍ إِذَا تُمْنَىٰ

۴۷ وَإِنَّ عَلَيْهِ النُّشَأَ الْأُخْرَىٰ

۴۸ وَأَنَّهُ هُوَ أَغْنَىٰ وَأَقْنَىٰ

۴۹ وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشَّعْرَىٰ

۵۰ وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ

۵۱ وَثَمُودًا فَمَا أَبْقَىٰ

۵۲ وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْعَىٰ

۵۳ وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَىٰ

۵۴ فَعَشَّهَا مَا عَشَّىٰ

۵۵ فَبِأَيِّ آءِالَاءِ رَبِّكَ تَتَمَارَىٰ

۵۶ هَذَا نَذِيرٌ مِّنَ النُّذُرِ الْأُولَىٰ

۵۷ أَرِزْتِ الْأَرْزَفَةَ

۵۸ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ

۵۹ أَفَمِنَ هَذَا الْحَدِيثِ تَعَجَّبُونَ

۶۰ وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ

۶۱ وَأَنْتُمْ سَمِدُونَ

۶۲ فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُواﷻ

سجده واجب

۵۴. قمر

القَمَر: ماه

مکی

۵۵ آیه

۴ صفحه

۱

ر۴۶۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَقْرَبَتِ السَّاعَةُ وَأَنْشَقَّ الْقَمَرُ

۲

وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ

۳

وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّ أَمْرٍ مُّسْتَقَرٌّ

۴

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ

۵

حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ فَمَا تُغْنِ النُّذُرُ

۶

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَىٰ شَيْءٍ نُكْرٍ

و اوست که دو گونه: نر و ماده بیافرید،

از نطفه‌ای، آنگاه که در رحم ریخته شود.

و بر اوست آفرینش دیگر– آفرینش نو هنگام رستاخیز–.

و اوست که توانگری دهد و مال بخشد– یا خرسندی و خشنودی دهد–.

و اوست خداوند شعری.

و اوست که عاد نخستین– قوم هود– را هلاک کرد

و ثمود– قوم صالح– را که [از کافران] هیچ کس را باز نگذاشت

و قوم نوح را پیش از آن، که ستمکارتر و سرکش‌تر بودند.

و مؤتفکه– شهرهای قوم لوط– را واژگون ساخت.

پس آنها را فرو پوشانید آنچه فرو پوشانید– سنگهایی که بر آنها بارانید–.

پس [ای آدمی] به کدام یک از نعمتهای پروردگارت شک می‌آری و ستیزه می‌کنی؟

این بیم‌کننده‌ای است از همان بیم‌کنندگان پیشین.

رستاخیز نزدیک شد.

آن را جز خدای، آشکار کننده‌ای نیست.

آیا از این سخن شگفتی می‌نمایید؟

و می‌خندید و نمی‌گریید؟

و شما [از این سخن] غافل و سرگرم باطلید.

پس خدای را سجده کنید و [او را] بپرستید.

رستاخیز نزدیک شد و ماه بشکافت.

و اگر نشانه‌ای– معجزه‌ای– ببینند روی بگردانند و گویند: این جادویی است نیرومند.

و دروغ انگاشتند و پیرو خواهشهای [دل] خویش شدند و هر کاری [به جای خود] قرار می‌گیرد– نیکی به نیکان و بدی به بدان–.

و هر آینه از خبرها آنچه در آن، مایه [پندگرفتن و] بازایستادن است بدیشان آمده است.

[آن پندها] حکمتی است رسا، ولی بیم‌کنندگان [چون امتهایشان نشنوند و کار نبندند] چه سودی توانند رسانید؟

پس، از آنان روی بگردان [و چشم‌مدار] روزی را که آن خواننده [آنان را] به چیزی سخت ناخوش– دوزخ– فرامی‌خواند،

خُشَعًا أَبْصَرُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ

۸

مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكٰفِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِرٌ

۹

حزب
۲۱۲

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدُجِرَ

۱۰

فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَانتَصِرُ

۱۱

فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُّنْهَمِرٍ

۱۲

وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ

۱۳

وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ الْوٰحِ وَدُسرٍ

۱۴

تَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَزَاءَ لِمَنْ كَانَ كُفِرَ

۱۵

وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً فَهَلْ مِنْ مُّدَكِّرٍ

۱۶

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرٍ

۱۷

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّدَكِّرٍ

۱۸

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرٍ

۱۹

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمٍ نَحْسٍ مُّسْتَمِرٍّ

۲۰

تَنْزِعُ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ أُعْجَازُ نَخْلٍ مُّنْقَعِرٍ

۲۱

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرٍ

۲۲

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّدَكِّرٍ

۲۳
۴۶۴

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ

۲۴

فَقَالُوا أَبَشْرًا مِّنَّا وَاحِدًا نَّتَّبِعُهُ إِنَّا إِذَا لَفِيَ ضَلَالٍ وَسُعُرٍ

۲۵

أءَلْقَى الذِّكْرَ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرُّ

۲۶

سَيَعْلَمُونَ غَدًا مِّنَ الْكُذَّابِ الْأَشِرِّ

۲۷

إِنَّا مُرْسِلُوا النَّاقَةِ فِتْنَةً لَهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ

چشمه‌اشان [از هول] فرو شده، از گورها بیرون آیند گویی
ملخهایی پراکنده‌اند

به سوی آن خواننده شتابانند. کافران گویند: این روزی
است دشوار.

پیش از اینان قوم نوح تکذیب کردند بنده ما را دروغگو
شمردند و گفتند: دیوانه است. و [او از دعوت به حق] باز
داشته شد— به سبب آزار و سنگ‌زدن و تهدید—.

پس پروردگار خویش را بخواند که من شکست یافته‌ام،
پس انتقام گیر.

پس درهای آسمان را به آبی ریزان بگشادیم.

و زمین را به چشمه‌های روان بشکافتیم پس آب [آسمان و
زمین] بر کاری مقدر فراهم آمد.

و او را بر [کشتی] دارای تخته‌ها و میخها سوار کردیم

که به دیدار ما— زیر نظر ما— می‌رفت، تا پاداش کسی باشد
که به او کافر شدند— یعنی نوح

و هر آینه آن

پس [بنگر که] عذاب و بیم‌دادن من چگونه بود؟

و هر آینه قرآن را برای یادآوری و پندگرفتن آسان
ساختیم، پس آیا یادآورنده و پندگیرنده‌ای هست؟

قوم عاد [هود را] دروغگو انگاشتند پس [بنگر که] عذاب و
بیم‌دادن من چگونه بود؟

ما بر آنها باد سرد و سخت را در روزی پیوسته شوم
فرستادیم.

مردمان را برمی‌کند، گویی که آنها خرمابنهایی بودند از بیخ
برکنده شده.

پس [بنگر که] عذاب و بیم‌دادن من چگونه بود؟

و هر آینه قرآن را برای یادآوری و پندگرفتن آسان
ساختیم، پس آیا یادآورنده و پندگیرنده‌ای هست؟

قوم ثمود نیز بیم‌کنندگان را دروغگو انگاشتند.

و گفتند: آیا یک نفر آدمی از میان خود— صالح— را پیروی
کنیم؟! ما آنگاه در گمراهی و دیوانگی باشیم.

آیا از میان همه ما یاد و پند— سخن و وحی خدا— بر او
افکنده شده؟! بلکه او دروغ پردازی خودپسند و
برتری‌جوست.

فردا خواهند دانست که دروغ‌پرداز خودپسند کیست.

ما ماده‌شتری برای آزمون آنان می‌فرستیم پس [سرانجام]
آنها را چشم می‌دار و شکیباش.

وَنَبِّئُهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلُّ شِرْبٍ مُحْتَضَرٌّ

۲۹ فَنادَوْا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَى فَعَقَرَ

۳۰ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ

۳۱ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْمُحْتَظِرِ

۳۲ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ

۳۳ كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالنُّذْرِ

۳۴ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا عَالَ لُوطٍ نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ

۳۵ نِعْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ

۳۶ وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالنُّذْرِ

۳۷ وَلَقَدْ رَاودُوهُ عَنْ صَيْفِهِۦ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذْرٍ

۳۸ وَلَقَدْ صَبَّحَهُم بُكْرَةً عَذَابٌ مُّسْتَقِرٌّ

۳۹ فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذْرٍ

۴۰ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ

۴۱ وَلَقَدْ جَاءَ عَالَ فِرْعَوْنَ النُّذْرُ

۴۶۵ر

۴۲ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ أَخْذَ عَزِيزٍ مُّقْتَدِرٍ

۴۳ أَكْفَارُكُمْ خَيْرٌ مِّنْ أَوْلَادِكُمْ أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ فِي الزُّبُرِ

۴۴ أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُّنتَصِرُونَ

۴۵ سَيَهْزِمُ الْجَمْعُ وَيُولُونَ الدُّبُرَ

۴۶ بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَدْهَىٰ وَأَمَرُّ

۴۷ إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعْرٍ

۴۸ يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ

۴۹ إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ

و آنان را آگاه کن که آب میانشان [و میان ماده‌شتر] بخش‌بندی شده، هر نوبت آبشخور [صاحبش] حاضر آید– یک روز برای آنها و یک روز برای شتر–.

پس یار خود را آواز دادند تا [سلاح] برگرفت و [ماده‌شتر را] پی کرد– کشت–.

پس [بنگر که] عذاب و بیم‌دادن من چگونه بود؟

بر آنها تنها یک بانگ سخت فرستادیم، پس همچون کاهی که صاحب آغل برای گوسفندان آماده می‌کند– خرد و در هم شکسته– شدند.

و هر آینه قرآن را برای یادآوری و پندگرفتن آسان ساختیم، پس آیا یادآورنده و پندگیرنده‌ای هست؟

قوم لوط بیم‌کنندگان را دروغگو شمردند.

ما بر آنها بادی سنگبار فرستادیم مگر خاندان لوط را که ایشان را سحرگاهان رهانیدیم

تا نعمتی باشد از نزد ما اینگونه هر که را سپاسدار است پاداش می‌دهیم.

و همانا [لوط] آنها را از عذاب سخت ما بیم داد، ولی با آن هشدارها– یا با بیم‌دهندگان– به ستیزه برخاستند.

و مهمانانش را از او خواستند– تا به آنان دست‌درازی کنند –، پس چشمانشان را کور کردیم، [و گفتیم:] اینک بچشید عذاب و هشدارهای مرا.

و همانا بامداد عذابی پایدار بدیشان رسید.

پس بچشید عذاب و هشدارهای مرا.

و همانا قرآن را برای یادآوری و پندگرفتن آسان ساختیم، پس آیا یادآورنده و پندگیرنده‌ای هست؟

و هر آینه فرعونیان را هشدارهای من رسید.

[ولی] همه نشانه‌های– سخنان و معجزه‌های– ما را دروغ انگاشتند، پس بگرفتیمشان گرفتن بی‌همتا توانای نیرومند.

آیا کافران شما– اهل مکه– از آنان بهترند یا برای شما در نبشته‌های آسمانی امان‌نامه‌ای [از عذاب] هست؟!

بلکه می‌گویند: ما گروهی هستیم همیار– یا انتقام گیرنده–.

بزودی آن جمع شکست می‌خورند و پشت‌کرده می‌گریزند.

بلکه وعدگاهشان رستاخیز است و رستاخیز سخت‌تر و تلختر است.

بزهکاران در گمراهی و آتش سوزانند.

روزی که آنان را بر رویه‌اشان در آتش می‌کشند، [و گویندشان:] بچشید عذاب سودن دوزخ را

همانا ما هر چیزی را به اندازه آفریدیم.

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ

و فرمان ما نیست جز یکی- یک سخن-، همچون یک چشم بر هم زدن.

۵۱

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ مَدَّكِرٍ

و هر آینه همانندان شما را- که گمراه بودند- هلاک ساختیم، پس آیا یادآورنده و پندگیرنده‌ای هست؟

۵۲

وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ

و هر کاری که کرده‌اند در نبشته‌ها- نامه‌های اعمال- هست.

۵۳

وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌّ

و هر [کار] خرد و کلانی نوشته شده است.

۵۴

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ

همانا پرهیزگاران در بوستانها و [کنار] جویها باشند.

۵۵

فِي مَقْعَدٍ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِيكٍ مُّقْتَدِرٍ

در نشستگاهی راستین- بهشت جاودان- نزد پادشاهی توانا- خدای متعال-.

۵۵. رحمن	الرَّحْمَنُ: بخشاینده	مدنی	۷۸ آیه	۴ صفحه
----------	-----------------------	------	--------	--------

۱
حزب
۲۱۳
۴۶۶ ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّحْمَنُ

خدای رحمان،

۲

عَلَّمَ الْقُرْآنَ

قرآن را آموخت- به پیامبر

۳

خَلَقَ الْإِنْسَانَ

انسان را بیافرید

۴

عَلَّمَهُ الْبَيَانَ

او را سخن‌گفتن آموخت.

۵

الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ مُحْسَبَانِ

خورشید و ماه به حساب [معینی] در کارند.

۶

وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ

و گیاه- گیاه بی‌ساقه- و درخت سجده می‌آرند.

۷

وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ

و آسمان را برافراشت و ترازو را- در میان بندگان- بنهاد،

۸

أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ

که در ترازو از حد مگذرید- تجاوز و خیانت مکنید-.

۹

وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ

و سنجش را به داد و انصاف برپا دارید- ترازو را راست دارید- و ترازو را مکاهید- در سنجیدن و وزن‌کردن با کم‌دادن خیانت مکنید-.

۱۰

وَالْأَرْضُ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ

و زمین را برای آدمیان بنهاد.

۱۱

فِيهَا فَكِيهَةٌ وَالنَّحْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ

در آن میوه‌هاست و خرمابنهای غلافدار- که میوه‌اش در غلاف است-.

۱۲

وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ

و دانه‌های با برگ و گاه، و گیاهان خوشبو.

۱۳

فَبِأَيِّ آءِآلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را [ای پریان و آدمیان،] دروغ می‌انگارید؟

۱۴

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ كَالْفَخَّارِ

آدمی را از گلی خشک مانند سفال- گل پخته کوزه‌گران- بیافرید.

۱۵

وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّارِجٍ مِّنْ نَّارٍ

و پریان را از زبانه آتشی بی‌دود آفرید.

۱۶

فَبِأَيِّ آءِآلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را دروغ می‌انگارید؟

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ

خداوند دوزخاور و خداوند دو باختر.

۱۸ فَبِأَيِّ آءِآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را دروغ می‌انگارید؟

۱۹ مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ

آن دو دریا- آب شیرین و آب شور- را راه داد که به هم رسند.

۲۰ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ

میان آن دو حائلی است تا از حد نگذرند- به هم نیامیزند-.

۲۱ فَبِأَيِّ آءِآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را دروغ می‌انگارید؟

۲۲ يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ

از آن دو [دریا] مروارید درشت و خرد بیرون می‌آید.

۲۳ فَبِأَيِّ آءِآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را دروغ می‌پندارید؟

۲۴ وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ

و او راست کشتیهای روان‌شده- یا بادبان برافراشته- در دریا همچون کوه‌ها- در بزرگی-.

۲۵ فَبِأَيِّ آءِآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را دروغ می‌انگارید؟

۲۶ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ

هر که بر روی آن

۲۷ وَيَبْقَى وَجْهَ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

و ذات پروردگار تو، آن خداوند شکوه و ارجمندی، بماند.

۲۸ فَبِأَيِّ آءِآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

۲۹ يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ

هر که در آسمانها و زمین است از او [حاجت] می‌خواهند هر روز وی در کاری است.

۳۰ فَبِأَيِّ آءِآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را دروغ می‌انگارید؟

۳۱ سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيُّهَ الثَّقَلَانِ

ای پریان و آدمیان، زودا که به [حساب] شما پردازیم.

۳۲ فَبِأَيِّ آءِآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را دروغ می‌پندارید؟

۳۳ يَمَعَشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَنِ

ای گروه پریان و آدمیان، اگر توانید از مرزهای آسمانها و زمین بگذرید- تا از حکم و قضای من بگریزید- پس بگذرید، نتوانید گذشت مگر به توان و نیرویی- که آن را ندارید-.

۳۴ فَبِأَيِّ آءِآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را دروغ می‌انگارید؟

۳۵ يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوْاظٌ مِّن نَّارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ

بر شما پاره‌ای از آتش و دودی- یا مسی گداخته- فرستاده شود پس دفاع از یکدیگر نتوانید.

۳۶ فَبِأَيِّ آءِآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

۳۷ فَإِذَا أَنْشَقَتِ السَّمَاءَ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ

پس آنگاه که آسمان شکافته شود، و همچون ادیم سرخ‌فام گردد

۳۸ فَبِأَيِّ آءِآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را دروغ می‌انگارید؟

۳۹ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌّ

پس در آن روز هیچ آدمی و پری را از گناهش نپرسند- زیرا رخساره هر کس نماینده حال اوست-.

۴۰ فَبِأَيِّ آءِآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

يُعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَصِي وَالْأَقْدَامِ

۴۲ فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۴۳ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ

۴۴ يُطوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ آانِ

۴۵ فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۴۶ وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ

۴۶۸

۴۷ فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۴۸ ذَوَاتًا أَفْنَانٍ

۴۹ فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۵۰ فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ

۵۱ فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۵۲ فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ

۵۳ فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

مُتَّكِنِينَ عَلَى فُرُشٍ بَطَّائِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ

۵۴

دَانِ

۵۵ فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۵۶ فِيهِنَّ قَلْصِرَاتُ الْظَّرْفِ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ

۵۷ فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۵۸ كَانَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ

۵۹ فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۶۰ هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَنِ إِلَّا الْإِحْسَنُ

۶۱ فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۶۲ وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ

۶۳ فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۶۴ مُدْهَامَّتَانِ

۶۵ فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۶۶ فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّخَتَانِ

۶۷ فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

بزهکاران به نشان رویشان– سیاه رویی– شناخته شوند، پس به موهای پیشانی و پاهایشان گرفته شوند.

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را دروغ می‌انگارید؟

این است دوزخی که بزهکاران دروغش می‌پنداشتند

میان دوزخ و میان آب جوشان سوزان می‌گردند.

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

و برای کسی که از ایستادن در پیشگاه پروردگار خویش– جایگاه حساب– بترسد دو بهشت است.

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را دروغ می‌انگارید؟

که پُر از شاخسارهایند– یا: دارای میوه‌های گوناگون‌اند.–

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را دروغ می‌پندارید؟

در آنها، دو چشمه روان است.

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را دروغ می‌انگارید؟

در آنها، از هر میوه‌ای دو گونه است.

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

بر بالشها و بسترهایی تکیه زنند که آستر آنها از دیبای ستبر است، و میوه‌های آن دو بهشت نزدیک و در دسترس است.

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را دروغ می‌انگارید؟

در آنها زنان فروهشته چشم باشند که پیش از ایشان– بهشتیان– هیچ آدمی و پری آنان را نسوده باشد.

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را دروغ می‌پندارید؟

گویی که ایشان بسان یاقوت و مرجان‌اند– در سرخی و روشنی و سپیدی و درخشش–.

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را دروغ می‌انگارید؟

آیا پاداش نیکوکاری جز نیکی‌کردن است؟

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

و فروتر از آنها– نزدیک آن دو بهشت– دو بهشت دیگر هست.

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را دروغ می‌انگارید؟

آنچنان سبز که به سیاهی زند– چنان پُردرخت است که سبز سیر می‌نماید.

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را دروغ می‌پندارید؟

در آنها دو چشمه جوشنده هست.

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را دروغ می‌انگارید؟

فِيهِمَا فَكَيْهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ

در آنها [درختان] میوه و خرماین و [درخت] انار هست.

۶۹ فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

۷۰ فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ

در آنها زنان گزیده نیکو و زیبا هستند.

۷۱ فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را دروغ می‌انگارید؟

۷۲ حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ

حورانی— سیاه چشمانی— دور از چشم بیگانگان در سراپرده‌ها هستند.

۷۳ فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را دروغ می‌پندارید؟

۷۴ لَمْ يَطْمِئْتُهُنَّ اِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ

که پیش از ایشان هیچ آدمی و پری آنان را نسوده است.

۷۵ فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را دروغ می‌انگارید؟

۷۶ مُتَّكِعِينَ عَلَى رُفُوفٍ خُضْرٍ وَعَبَقَرِيِّ حِسَانِ

بر بالشهای سبز و فرشها و بسترهای گرانبمایه و نیکو تکیه زنند.

۷۷ فَبِأَيِّ آءَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

۷۸ تَبَرَّكَ اِسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ

بزرگ و والاست نام پروردگار تو، خداوند شکوه و ارجمندی.

۵۶. واقعه

الْوَاقِعَةُ: پیشامد

مکی

۹۶ آیه

۴ صفحه

۱
حزب
۲۱۴
۴۶۹۹

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ

آنگاه که آن رخداد— رستاخیز— رخ دهد

۲

لَیْسَ لَوْقَعَتِهَا كَاذِبَةٌ

که در رخدادش دروغی نیست

۳

خَافِضَةٌ رَّافِعَةٌ

فرونده است و بردارنده.

۴

اِذَا رُجَّتِ الْاَرْضُ رَجًا

آنگاه که زمین سخت جنبانده شود

۵

وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًا

و کوه‌ها خرد و ریز ریز شوند

۶

فَكَانَتْ هَبَاءً مُّثَبَّتًا

پس چون گرد و غبار پراکنده گردند.

۷

وَكُنْتُمْ اَزْوَاجًا ثَلَاثَةً

و شما سه گروه باشید:

۸

فَاَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا اَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ

خجستگان و سعادت‌مندان، خجستگان چه باشند؟

۹

وَاَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا اَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ

و شومان و بدبختان، شومان و بدبختان چه باشند؟

۱۰

وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ

و پیشی‌گیرندگان— به ایمان و جهاد و طاعت—، آن پیشی‌گیرندگان

۱۱

اُولٰٓئِكَ الْمُقَرَّبُونَ

ایشانند نزدیک‌داشتهگان

۱۲

فِي جَنَّةٍ التَّعِيمِ

در بهشتهای پُر نعمت

۱۳

ثَلَاثَةٌ مِّنَ الْاُولٰٓئِنَ

بسیاری از پیشینیان‌اند— از امت‌های پیامبران پیشین—

۱۴

وَقَلِيلٌ مِّنَ الْاٰخِرِينَ

و اندکی از پسینیان— امت رسول الله

۱۵

عَلٰٓی سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ

بر تختهای بافته— به زر و گوهر و مروارید—،

۱۶

مُتَّكِعِينَ عَلَيْهَا مُتَّقِلِينَ

رویاریی هم بر آنها تکیه زده‌اند.

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ

۱۸ بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقٍ وَكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ

۱۹ لَا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنزِفُونَ

۲۰ وَفَكَهَّةٍ مِّمَّا يَتَخَيَّرونَ

۲۱ وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ

۲۲ وَحُورٌ عِينٌ

۲۳ كَأَمْثَلِ اللَّوْلُوبِ أَلَمْ كُنُونَ

۲۴ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۲۵ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا

۲۶ إِلَّا قِيْلًا سَلَامًا سَلَامًا

۲۷ وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ

۲۸ فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ

۲۹ وَطَلْحٍ مَّنضُودٍ

۳۰ وَظَلِّ مَمْدُودٍ

۳۱ وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ

۳۲ وَفَكَهَّةٍ كَثِيرَةٍ

۳۳ لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ

۳۴ وَفُرُشٍ مَّرْفُوعَةٍ

۳۵ إِنَّا أَنْشَأْنَهُنَّ إِنشَاءً

۳۶ فَجَعَلْنَهُنَّ أَبْكَارًا

۳۷ عُرْبًا أُنثَرَابًا

۳۸ لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ

۳۹ ثُلَّةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ

۴۷۰ ر

۴۰ وَثُلَّةٌ مِّنَ الْآخِرِينَ

۴۱ وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ

۴۲ فِي سَمُورٍ وَحَمِيمٍ

۴۳ وَظَلِّ مِّن يَّحْمُومٍ

۴۴ لَا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ

۴۵ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ

۴۶ وَكَانُوا يُصِرُّونَ عَلَى الْحِنثِ الْعَظِيمِ

۴۷ وَكَانُوا يَقُولُونَ أَيُّدَا مِثْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ

۴۸ أَوْ ءَابَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ

۴۹ قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ

۵۰ لَمَجْمُوعُونَ إِلَى مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ

پسرانی هم‌اره نوجوان [به خدمت] پیرامون ایشان می‌گردند،

با صراحی‌ها و کوزه‌ها و جامهایی از می‌صافی گوارا،

که از [نوشیدن] آن سر درد نگیرند و مست و بی‌خرد نشوند.

و از هر میوه‌ای که برگزینند.

و از گوشت مرغانی که بخواهند.

و دوشیزگانی با چشمهای سیاه و درشت،

همچون مروارید پوشیده در صدف— که هوا در آن اثر نکند و صفا و روشنی‌اش بر جای باشد—

به پاداش آنچه می‌کردند.

در آنجا سخن بیهوده و گنه‌آلود نشنوند.

مگر گفتاری: سلام، سلام.

و یاران دست راست— خجستان و سعادت‌مندان—، دست راستیان چه باشند؟

در [زیر] کنارهایی بی‌خار،

و درخت موزی که میوه‌اش بر هم چیده باشد،

و سایه‌ای کشیده و پیوسته،

و آبی هم‌اره روان،

و میوه‌ای بسیار،

نه بریده— قطع نشود— و نه بازداشته— از خوردن—.

و فرشهایی برافراشته— بر تختهای بلند افکنده‌شده، یا گرانبها—.

ما ایشان را آفریده‌ایم، آفرینشی نو— یا: آفرینشی ویژه که هرگز دگرگونی نیابد، پیر نشوند و زیبایی خود را از دست ندهند—.

و آنان را دوشیزگانی ساخته‌ایم.

شوی‌دوستانی هم‌سال— با یکدیگر و با شوهران—،

برای یاران دست راست— خجستان و سعادت‌مندان—.

که گروهی از پیشینیانند،

و گروهی از پسینان.

و یاران دست چپ— شومان و بدبختان—، دست چپیان چه باشند؟

در آتشین بادی سوزان و آبی جوشان،

و سایه‌ای از دودی سخت سیاه،

نه سرد— زیرا از دود دوزخ است— و نه خوش.

زیرا که اینان پیش از این— عذاب— سرمست از کامرانی بودند.

و بر گناه بزرگ— شرک، یا پیمان‌شکنی، یا سوگند بزرگ بر انکار بعث— پای می‌فشردند،

و می‌گفتند: آیا چون بمیریم و خاک و استخوان شویم باز زنده و برانگیخته می‌شویم؟

و آیا پدران پیشین ما نیز [زنده و برانگیخته می‌شوند]؟

بگو: هر آینه پیشینان و پسینان،

[همگان] به هنگام آن روز دانسته شده گردآوری و فراهم می‌شوند.

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيْهَا الضَّالُّونَ الْمُكَذِّبُونَ

و آنگاه شما ای گمراهان دروغ‌انگار،

۵۲ لَا كَلُونَ مِنْ شَجَرٍ مِّنْ زُقُومٍ

هر آینه از درخت زقوم می‌خورید،

۵۳ فَمَا لَأُؤُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ

و شکمها را از آن پر می‌کنید،

۵۴ فَشَرِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ

آنگاه روی آن، از آب جوشان می‌آشامید،

۵۵ فَشَرِبُونَ شُرْبَ الْهَلِيمِ

و چنان آشامنده‌اید که شتران تشنه می‌آشامند.

۵۶ هَذَا نُزُلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ

این است پذیرائی آنها در روز حساب و پاداش.

۵۷ نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ

ما شما را آفریده‌ایم- و از آینده شما باخبریم-، پس چرا باور نمی‌دارید؟

۵۸ أَفَرَعَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ

آیا آب منی را که می‌ریزید- نطفه‌ای را که در رحم زنان می‌افکنید- دیده‌اید؟

۵۹ ءَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ

آیا شما آن را می‌آفرینید- نقشبندی می‌کنید- یا ما آفریننده‌ایم؟

۶۰ نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ

ما مرگ را میان شما مقدر کردیم، و کسی بر ما پیشی نگرفته و ناتوان نیستیم،

۶۱ عَلَىٰ أَنْ تُبَدِّلَ أَمْثَلَكُمْ وَنُنشِئَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ

از آنکه به جای شما دیگرانی همچون شما آوریم. و شما را در آنچه- در صورت و هیتی یا در عالمی که- نمی‌دانید از نو بیافرینیم.

۶۲ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ

و هر آینه شما آفرینش نخست- زندگی دنیوی- را دانسته‌اید، پس چرا یاد نمی‌کنید و پند نمی‌گیرید؟

۶۳ أَفَرَعَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ

آیا آنچه می‌کارید دیده‌اید؟

۶۴ ءَأَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ

آیا شما آن را می‌رویابید یا ما رویابنده‌ایم؟

۶۵ لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ

اگر بخواهیم آن را گیاهی در هم شکسته- یا کاهی بی‌دانه - می‌گردانیم پس سراسیمه و در شگفت بمانید،

۶۶ إِنَّا لَمُعْرَمُونَ

[و گوئید:] راستی که ما زیان کرده و تاوان زده‌ایم.

۶۷ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ

بلکه ما بی‌بهره مانده‌ایم.

۶۸ أَفَرَعَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ

آیا آبی را که می‌آشامید دیده‌اید؟

۶۹ ءَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنزِلُونَ

آیا شما آن را از ابر فرو آورده‌اید یا ما فروآورنده‌ایم؟

۷۰ لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ

اگر بخواهیم آن را تلخ و شور می‌گردانیم پس چرا سپاس نمی‌گذارید؟

۷۱ أَفَرَعَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ

آیا آتشی را که می‌افروزید دیده‌اید؟

۷۲ ءَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنشِئُونَ

آیا درخت آن را شما پدید آورده‌اید یا ما پدیدآورنده‌ایم؟

۷۳ نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذَكُّرًا وَمَتَعًا لِلْمُقْوِينَ

ما آن را یادکردی ساختیم- که چون آن را ببینند آتش دوزخ را یاد کنند- و کالایی برای صحرانشینان.

۷۴ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ

پس نام پروردگار بزرگ خود را به پاکی یاد کن.

۷۵ فَلَا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ

پس سوگند به فرودنگاه- یا جایگاه- ستارگان

۷۶ وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَّو تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ

و همانا این سوگندی است بزرگ، اگر بدانید

إِنَّهُ لَقُرْءَانٌ كَرِيمٌ

که هر آینه این قرآنی است گرامی و ارجمند،

فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ

در کتابی پوشیده و نگاهداشته– لوح محفوظ–

لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ

که جز پاک‌شدگان و پاکیزگان به آن دست نمی‌رسانند،

تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

فروفرستاده‌ای است از پروردگار جهانیان.

أَفَبِهَذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُذْهَبُونَ

پس آیا به این سخن بی‌اعتنایی و سهل‌انگاری می‌کنید؟!

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ

و روزی– بهره– خود را [از آن] این می‌سازید که [آن را] دروغ انگارید؟!

فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ

پس چرا چون [جان] به گلوگاه رسد– هنگام مرگ–،

وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ

و شما آن هنگام می‌نگرید– به آن که در حال جان‌دادن است–

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِن لَّا تُبْصِرُونَ

در حالی که ما به او از شما نزدیک‌تریم، ولی شما نمی‌بینید

فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ

پس چرا اگر شما [برانگیختنی و] جزادادنی نیستید– یعنی اگر رستاخیز را باور ندارید–،

تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

او را باز نمی‌گردانید، اگر راست می‌گویید؟!

فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ

و اما اگر از نزدیک‌داشتگان– مقربان– باشد،

فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتُ نَعِيمٍ

پس آسانی– هنگام مرگ و پس از آن در برزخ و رستاخیز– و روزی جاودانی– یا گیاه خوشبو– و بهشت پُر نعمت [فراروی اوست].

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ

و اما اگر از یاران دست راست– اهل سعادت– باشد،

فَسَلَّمَ لَكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ

پس تو را از یاران دست راست سلام است.

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ

و اما اگر از دروغ‌انگاران گمراه باشد،

فَنُزِّلُ مِنْ حَمِيمٍ

پس پذیرایی [او] از آبی جوشان است.

وَتَصْلِيَةٌ جَهِيمٍ

و به دوزخ در آمدن و سوختن.

إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ

هر آینه این، آن سخن راست بی‌گمان و درست است.

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ

پس نام پروردگار بزرگت را به پاکی یاد کن.

۵۷. حدید

الحَدِيد: آهن

مدنی

۲۹ آیه

۵ صفحه

۱
 ۴۷۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۲

لَهُ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ يُّحْيِي ۖ وَيُمِيتُ ۗ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۳

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ ۗ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ
عَلَى الْعَرْشِ ۗ يَعْلَمُ مَا يَلْجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا
يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا ۗ وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا
كُنْتُمْ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

لَهُ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ ۗ وَهُوَ عَلِيمٌ
بِذَاتِ الصُّدُورِ

ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۗ وَأَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِينَ
فِيهِ ۗ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا
بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبْدِهِ ءَايَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ
الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۗ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ ۗ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَّنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ
وَقَتْلِ أَوْلِيكَ أَعْظَمَ دَرَجَةً مِّنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ
وَقَتْلُوا وَكَلَّا وَعَدَّ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفُهُ لَهُ ۗ وَ لَهُ
أَجْرٌ كَرِيمٌ

اوست که آسمانها و زمین را در شش روز- شش دوره-
بیافرید، سپس بر عرش- مقام فرمانروایی و تدبیر امور-
برآمد. آنچه در زمین فرو رود و آنچه از آن بیرون آید، و هر
چه از آسمان فرود آید و هر چه در آن بالا رود، همه را
می‌داند، و او هر جا که باشید با شماست، و خدا بدانچه
می‌کنید بیناست.

او راست پادشاهی آسمانها و زمین، و کارها همه به خدای
باز می‌گردد.

شب را در روز درمی‌آورد و روز را در شب- اشاره به
کاهش و افزایش شب و روز- و او بدانچه در سینه‌هاست-
از نیتها و قصدها- داناست.

به خدا و پیامبرش ایمان آرید، و از آنچه شما را در آن
جانشین [گذشتگان] گردانیده- اموالتان- انفاق کنید، پس
کسانی از شما که ایمان آورده و انفاق کرده‌اند مزدی بزرگ
دارند.

و شما را چیست که به خدای ایمان نمی‌آورید- ایمانی که
آثار آن، از جمله انفاق مال، نمودار باشد- و حال آنکه پیامبر
شما را می‌خواند تا به پروردگارتان ایمان بیاورید؟! و هر
آینه [خداوند] از شما پیمان گرفته است- بر اقرار بر
ربوبیت و وحدانیت خود-، اگر باوردارنده‌اید.

اوست آن که بر بنده خود آیات روشن و هویدا
فرومی‌فرستد تا شما را از تاریکیها به روشنایی در آورد، و
هر آینه خداوند به شما رؤوف و مهربان است.

و شما را چیست- چه عذر دارید- که در راه خدا- هنگام
جهاد- هزینه نمی‌کنید و حال آنکه خدای راست میراث
آسمانها و زمین؟! کسانی از شما که پیش از فتح- فتح مکه
یا صلح حدیبیه- انفاق و کارزار کرده‌اند [با دیگران] برابر
نیستند، پایه ایشان بزرگتر است از آنان که پس از آن

کیست که خدای را وام دهد وامی نیکو تا او را دوچندان-
یا چند برابر- باز دهد و او را مزدی گرانمایه باشد

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
وَبِأَيْمَانِهِمْ بُشْرَانِكُمْ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنْفِقَاتُ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا انظُرُونَا
نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا
فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ لَهُو بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ
مِنْ قَبْلِهِ الْعَذَابُ

يُنَادُونَهُمْ أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ
أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ حَتَّىٰ جَاءَ
أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْعُرُورُ

[منافقان] ایشان

فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا
مَا أَوْلَكُمُ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ
مِنْ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ
فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ

أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمْ
الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

إِنَّ الْمُصَدِّقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا
يُضَعْفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ

در روزی که مردان و زنان مؤمن را ببینی که نورشان در
پیش ایشان و از راست ایشان شتابان می‌رود- می‌درخشد
تا به آسانی بگذرند- امروز شما را مزدگان بهشتهایی است
که از زیر [درختان] آنها جویها روان است در حالی که در
آنجا جاویدان باشید این است کامیابی و رستگاری بزرگ.

روزی که مردان و زنان منافق به کسانی که ایمان آورده‌اند
گویند: به ما بنگرید- یا درنگ کنید- تا از نور شما
[روشنایی] فرا گیریم. گفته شود- مؤمنان یا فرشتگان
گویند:- به پشت سر خویش- یعنی به دنیا- بازگردید و [از
آنجا] روشنایی بجوید- یعنی روشنایی را باید از دنیا با خود
آورد- پس میانشان دیواری برآرند که آن را دری باشد در
اندرون آن رحمت- بهشت- است و بیرون آن از پیشش
عذاب- دوزخ- است.

پس امروز از شما و نه از کسانی که کافر شدند بازخریدی
نستانند. جایگاهتان آتش دوزخ است. آن به شما سزاوارتر
و نزدیکتر است، و بد بازگشتگاهی است.

آیا کسانی را که ایمان آورده‌اند هنگام آن نرسیده است که
دل‌های ایشان از یاد خدا و آنچه از سخن راست- وحی الهی-
فروآمده نرم و ترسان شود؟ و مانند کسانی نباشند که
پیش از این به آنها کتاب- تورات- داده شد، پس زمان بر
آنان دراز گشت- مدتی گذشت- آنگاه دل‌هایشان سخت [و
تاریک] شد، و بسیاریشان نافرمان شدند.

بدانید که خدا زمین را پس از مردگی‌اش زنده می‌کند-
همچنان دل‌های مرده و سخت را زنده و نرم می‌گرداند- ما
نشانه‌ها [ی قدرت خود] را برای شما روشن کردیم شاید
خرد را کار بندید.

همانا مردان و زنان صدقه‌دهنده و آنان که خدای را وام
دادند وامی نیکو، به آنان دوچندان- افزون- باز داده شود
و ایشان مزدی گرانمایه دارند.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِۦٓ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّٰدِقُونَ
وَالشُّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

أَعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ وِزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ
بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ
أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ
حُطَمًا ۗ فِي الْأٰخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ
وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْعُرُورِ

سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ
السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِۦٓ ذَٰلِكَ
فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

مَا أَصَابَ مَن مُّصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنفُسِكُمْ إِلَّا فِي
كِتَابٍ مِّن قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا ۗ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا ءَاتَكُمْ ۗ
وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ

الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ ۗ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ
اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

و کسانی که به خدا و پیامبرانش ایمان آورده‌اند، ایشانند راستی‌پیشگان و شهیدان- یا گواهان بر امتها- نزد پروردگارشان آنان راست پاداش و نورشان. و کسانی که کافر شدند و آیات ما را دروغ انگاشتند اینان دوزخیانند.

بدانید که زندگانی دنیا بازی و بیهودگی و آرایش و فخرکردن با یکدیگر و نازیدن- یا افزون‌جویی- در مالها و فرزندان است- همچون بارانی که گیاه رویانیدنش کشاورزان را خوش آید و به شگفت آرد، سپس پژمرده شود و آن را زرد بینی و آنگاه خشک و شکسته و خرد گردد - و در آن جهان عذابی سخت و نیز آمرزشی از سوی خدا و خشنودی اوست. و زندگانی این جهان جز کالای فریبندگی نیست.

به سوی آمرزشی از پروردگارتان و بهشتی که پهنای آن- یعنی وسعت و فراخی آن- همچون پهنای آسمان و زمین است [و] برای کسانی که به خدای و پیامبرانش ایمان آورده‌اند آماده شده، [بر یکدیگر] پیشی گیرید. این فزون‌بخشی خداست که آن را به هر که خواهد می‌دهد، و خدا دارای فزون‌بخشی بزرگ است.

هیچ مصیبتی در زمین- چون تنگدستی و سختی و قحطی- و نه در جانها- چون بیماری و اندوه- نرسد مگر پیش از آنکه بیافرینمش در نبشته‌ای است این بر خدا آسان است

تا بر آنچه از دست شما رفت اندوه مخورید و بدانچه شما را داد شادمان نشوید، و خدا هیچ گردنکش خودستا را دوست ندارد،

آنان که بخل می‌ورزند و مردم را به بخل فرمان می‌دهند. و هر که روی بگرداند- از ایمان و انفاق-، پس [بداند که] خداست بی‌نیاز و ستوده.

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ
وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ
شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ
بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ
وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ عَائِثِهِم بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ
وَعَاتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً
وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ
رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا
مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَعَامِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ
كَفَالَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

لَيْلًا يَعْلَمُ أَهْلُ الْكِتَابِ أَلَّا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّنْ فَضْلِ
اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو
الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

هر آینه پیامبرانمان را با حجت‌های روشن و هویدا فرستادیم و با ایشان کتاب- که وسیله تمییز حق از باطل است- و ترازو فرو فرستادیم تا مردم به داد و انصاف برخیزند و آهن را فرو آوردیم که در آن نیرویی سخت- سلاح و وسایل کارزار و مانند آن- و سودهایی [دیگر] برای مردم است، و تا خدا کسی را که او و پیامبرانش را به نادیده یاری می‌کند بازشناسد. همانا خدا نیرومند و توانای بی‌همتاست.

و هر آینه نوح و ابراهیم را فرستادیم و در میان فرزندان‌شان پیامبری و کتاب نهادیم. پس برخی‌شان رهیافته بودند و بسیاری‌شان از فرمان [حق] بیرون شدند.

سپس از پی ایشان- پیامبرانی که یاد کردیم- پیامبران خود را فرستادیم، و عیسی پسر مریم را از پی درآوردیم و به او انجیل دادیم، و در دل‌های کسانی که از او پیروی کردند مهربانی و نرمی نهادیم و رهبانیتی- گوشه‌گیری- که از خود ساختند، ما آن را بر آنان ننوشتیم- مقرر نکردیم- جز [آنکه آن را] برای جستن خشنودی خدای [اختراع کردند]، ولی آن را آنسان که سزاوار است نگاه نداشتند، پس مزد کسانی از آنان را که ایمان آوردند دادیم، و بسیاری از آنها نافرمان بودند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدای پروا کنید و به پیامبر او ایمان آورید تا شما را از بخشایش خود دو بهره دهد، و برای شما نوری قرار دهد که بدان راه [راست] روید و شما را بیامرزد، و خدا آمرزگار و مهربان است.

تا اهل کتاب- جهودان و ترسایان- بدانند که بر هیچ چیز از فضل خدا- مانند پیامبری- توانایی ندارند، و افزونی و بخشش به دست خداست، به هر که خواهد می‌دهد. و خدا، دارای فزون‌بخشی بزرگ است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ

هر آینه خدا سخن آن زن را که در باره شوی خود با تو گفت‌وگو و چون و چرا می‌کرد و به خدای ناله و شکایت می‌نمود شنید، و خداوند گفت و شنود شما را می‌شنید. همانا خدا شنوا و بیناست.

کسانی از شما که آنان خویش را ظهار کنند آن زنان مادرانشان نیستند. مادرانشان جز زنانی که آنان را زاده‌اند نباشند و هر آینه آنان سخنی ناشایست و دروغ می‌گویند، و خدا درگذرنده و آمرزگار است.

الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْكُمْ مِمَّنِ نَسَاهُمْ مَا هُنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا اللَّائِي وَلَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِّنَ الْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوفٌ غَفُورٌ

و کسانی که زنان خویش را ظهار می‌کنند و سپس از آنچه گفته‌اند برمی‌گردند- تا آن را بشکنند و به همسر خود بازگردند- پیش از آنکه به هم رسند آزادکردن برده‌ای باید. این است که بدان پند داده می‌شوید، و خدای بدآنچه می‌کنید آگاه است.

وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسًا ذَٰلِكُمْ تُوعَظُونَ بِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

و هر که [برده] نیابد- یا نتواند- پس روزه‌داشتن دو ماه پیاپی باید، پیش از آنکه به هم رسند و هر که نتواند، پس طعام‌دادن شصت مستمند بیاید. این برای آن است که به خدا و پیامبرش ایمان آورید- و دست از احکام جاهلیت بردارید- و این مرزهای- احکام- خداست، و کافران را عذابی است دردناک.

فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسًا فَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ فَاِطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا ذَٰلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ

همانا کسانی که با خدای و پیامبر او دشمنی و مخالفت می‌کنند خوار و نگونسار شوند چنانکه کسانی که پیش از آنان بودند خوار و نگونسار شدند. و ما آیاتی روشن و هویدا فرورستادیم و کافران را عذابی است خوارکننده

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كُبِتُوا كَمَا كُبِتَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ

در روزی که خداوند همه آنان را بر انگیزد آنگاه بدآنچه کرده‌اند آگاهشان سازد، که خدا آن

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنَسُوهُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ط مَا
يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ
سَادِسُهُمْ وَلَا آدْنَى مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ آيِنَ
مَا كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ

آیا ندیده‌ای- ندانسته‌ای- که خدا آنچه را در آسمانها و
آنچه را در زمین است می‌داند؟ راز گفتن هیچ سه تنی
نیست مگر آنکه او چهارم ایشان است، و نه هیچ پنج تنی
مگر آنکه او ششم ایشان باشد و نه کمتر از آن و نه بیشتر
از آن مگر آنکه او با آنهاست هر جا که باشند، سپس در روز
رستاخیز آنان را بدانچه کرده‌اند آگاه می‌کند، که خدا به
همه چیز داناست.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا
عَنْهُ وَيَتَنَجَّوْنَ بِالْآثِمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ ط وَإِذَا
جَاءُوكَ حَيَّوكَ بِمَا لَمْ يُحْيِكَ بِهِ اللَّهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ
لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُكُمْ جَهَنَّمُ يَصَلَوْنَهَا ط
فَبئسَ الْمَصِيرُ

آیا به کسانی- جهودان و منافقان- ننگریستی که از
رازگفتن بازداشته شدند و سپس بدانچه بازداشته شدند
بازمی‌گردند و در باره گناه و ستم و نافرمانی پیامبر با
یکدیگر راز می‌گویند، و چون نزد تو آیند تو را درود گویند
نه بدان گونه که خدای درود گفته است، و در دل خود
می‌گویند: چرا خدا ما را بدانچه می‌گوییم عذاب نمی‌کند؟!
بس است آنها را دوزخ که بدان در آیند، و بد بازگشتگاهی
است.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَدَجَّيْتُمْ فَلَا تَتَنَجَّوْا بِالْآثِمِ
وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَتَتَنَجَّوْا بِالْبِرِّ وَالتَّقْوَى ط
وَأَتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چون با یکدیگر راز گویند
رازی مگویند که در آن گناه و ستم و نافرمانی پیامبر باشد،
و با یکدیگر به نیکوکاری و پرهیزگاری راز گویند. و از
خدایی که به سوی او برانگیخته و فراهم می‌شود پروا
کنید.

إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزَنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيْسَ
بِضَارِهِمْ شَيْءٌ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

جز این نیست که راز گفتن- راز بد و بیهوده- از شیطان
است تا کسانی را که ایمان آورده‌اند اندوهگین کند و حال
آنکه جز به اذن- علم و خواست- خدا هیچ زبانی به ایشان
نمی‌رساند. و مؤمنان باید بر خدا توکل کنند.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ
فَأَفْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ ط وَإِذَا قِيلَ أَنْشُرُوا فَأَنْشُرُوا
يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ
دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چون شما را گویند که در
مجلسها- مجالسی که با پیامبر

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَجَّيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِمُوا بَيْنَ يَدَيْ
نَجْوَانِكُمْ صَدَقَةٌ ذَٰلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَظْهَرٌ فَإِن لَّمْ تَجِدُوا
فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

ءَأَشْفَقْتُمْ أَن تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَانِكُمْ صَدَقْتِ فَإِذْ لَمْ
تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ
وَءَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۗ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِم مَّا هُمْ
مِّنكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكُذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُم عَذَابًا شَدِيدًا ۗ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

أَتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ
مُّهِينٌ

لَن تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُم مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۗ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ ۗ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ
وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ ۗ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ

أَسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَلَهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ ۗ أُولَٰئِكَ
حِزْبُ الشَّيْطَانِ ۗ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخٰسِرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۗ أُولَٰئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ

كَتَبَ اللَّهُ لَأَعْلَبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي ۗ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چون [خواهید که] با پیامبر
راز گوید، پیش از رازگفتن خود صدقه‌ای بدهید. این برای
شما بهتر و پاکتر است. پس اگر [صدقه‌ای] نیافتید، همانا
خدا آمرزگار و مهربان است- می‌توانید بی‌صدقه راز گوید
.-

آیا ترسیدید که پیش از رازگفتن خود صدقه‌ها بدهید؟!
پس چون نکردید- یعنی نتوانستید کرد و از دل و دستتان
برنیامد- و خدا هم [به بخشایش خویش] بر شما بازگشت-
این حکم را برداشت-، پس نماز را برپا دارید و زکات
بدهید و خدا و پیامبر او را فرمان برید و خدا بدانچه
می‌کنید آگاه است.

آیا به کسانی ننگریستی که با مردمی که خدا بر آنها خشم
گرفته است- یعنی جهودان- دوستی داشتند؟ اینان-
منافقان- نه از شمایند و نه از آنها، و به دروغ سوگند
می‌خورند [که ما با شمایم] و خود می‌دانند [که دروغ
می‌گویند]،

خداى برايشان عذابى سخت آماده ساخته است، زيرا كه بد
است آنچه مى‌کردند.

سوگندهاشان را سپر گرفته‌اند و [مردم را] از راه خدا
بگردانیده‌اند، پس آنان راست عذابى خوارکننده.

مالها و فرزندانشان آنان را در برابر [عذاب] خدا هیچ سود
ندارد- عذاب خدا را از آنها باز ندارد-، اینان دوزخیانند،
در آن جاودانه‌اند

روزی که خدا همه آنان- منافقان- را برانگیزد، پس برای
خدا سوگند می‌خورند چنانکه [امروز] برای شما سوگند
می‌خورند، و می‌پندارند که بر چیزی دست دارند- یعنی از
سوگند خود سودی می‌برند- آگاه باشید که آنها
دروغگویانند.

شیطان بر آنان دست یافته است، پس یادکرد خدای را از
یادشان برده است. اینان گروه شیطانند آگاه باشید که گروه
شیطان زیانکارند.

همانا کسانی که با خدای و پیامبرش دشمنی و مخالفت
می‌کنند آنان در میان خوارترین [مردمان] اند.

خدای نوشته- حکم کرده- است که من و فرستادگانم البته
پیروز خواهیم شد همانا خدا نیرومند و توانای بی‌همتااست.

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ
عَشِيرَتَهُمْ أَوْلِيَّكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ
بِرُوحٍ مِّنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ
اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

۵۸
مجادله
۲۲
/۲۲

صفحه ۴

آیه ۲۴

مدنی

الحشر: گردآمدن

۵۹. حشر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

۱
۴۷۹

هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ
دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنَّهُمْ
مَانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَتْهُمْ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ
يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ
بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ

۲

وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ
فِي الْآخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ

۳

مردمی را نیابی که به خدای و روز واپسین ایمان آورند در حالی که با کسانی که با خدای و پیامبرش دشمنی و مخالفت کرده‌اند دوستی بدارند اگر چه پدران یا پسران یا برادران یا خویشان‌شان باشند، اینانند که [خداوند] ایمان را در دلهاشان نوشته- پایدار ساخته- است و ایشان را به روحی از نزد خویش نیرومند گردانیده و به بهشتی در آورد که از زیر آنها جویها روان است، در آنجا جاویدانند خدا از آنها خشنود است و ایشان از خدا خشنودند. ایشانند گروه خدا آگاه باشید که گروه خدا رستگار اند.

آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است خدای را به پاکی می‌ستایند، و اوست توانای بی‌همتا و دانای با حکمت.

اوست آن که کسانی از اهل کتاب- جهودان بنی‌النضیر- را که کفر ورزیدند در نخستین بیرون‌راندن دسته‌جمعی از خانه‌شان بیرون راند. شما گمان نداشتید که [به این آسانی] بیرون روند و خود پنداشتند که باروهاشان بازدارنده آنها از [فرمان] خداست، پس [فرمان] خدای از آنجا که گمان نمی‌بردند بدیشان آمد- گرفتارشان کرد- و در دلهاشان بیم افکند، خانه‌های خویش را به دستهای خودشان و دستهای مؤمنان ویران می‌کردند، پس ای خداوندان بینش، عبرت گیرید.

و اگر نه این بود که خدا بیرون‌شدن از خانمان- جلای وطن- را بر آنان نوشته بود هر آینه در این جهان عذابشان می‌کرد، و آنها را در آن جهان عذاب دوزخ است.

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ^ط وَمَنْ يُشَاقِ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

۵

مَا قَطَعْتُمْ مِّن لِّينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلَىٰ أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيُخْرِجَ الْفَاسِقِينَ

۶

وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ^ج وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۷

مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَأَبْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا^ج وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

۸

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ^ج وَأُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ

۹

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ^ج وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

این [عذاب] به کیفر آنست که با خدای و پیامبرش دشمنی و مخالفت ورزیدند، و هر که با خدای دشمنی و مخالفت ورزد پس [بداند که] خدا سخت کیفر است.

آنچه از درختان خرما بریدید یا آنها را ایستاده بر پای خود وا گذاشتید همه به خواست و فرمان خدا بود [تا شما را یاری دهد و پیروز گرداند] و تا بدکاران نافرمان- جهودان- را خوار و رسوا کند.

و آنچه خدای از [مال و زمین] آنها- جهودان- به پیامبر خود باز گردانید- یعنی به غنیمت به وی ارزانی داشت- شما هیچ اسبی و شتری بر آن نتاخته بودید- از این رو حق در آن ندارید- و لیکن خداست که پیامبران خود را بر هر که خواهد چیره می‌گرداند، و خدا بر هر چیزی تواناست.

آنچه خدا از [مال و زمین] مردم آبادیها به پیامبرش باز گردانید از آن خدا و پیامبر و خویشاوندان و یتیمان و مستمندان و در راه‌ماندگان- همه از ذریه پیامبر- است تا میان توانگراتان دست‌گردان نباشد. و آنچه را پیامبر به شما داد بگیرید و از آنچه شما را بازداشت باز ایستید و از خدا پروا کنید، که خدا سخت کیفر است.

[و نیز آن غنیمت] برای نیازمندان هجرت‌کننده است که از خانه‌ها و مالهای خود بیرون رانده شدند در حالی که فضل- روزی- خدای و خشنودی او را می‌جویند و [دین] خدای و پیامبر او را یاری می‌کنند، ایشانند راستگویان

و نیز کسانی راست که در سرای هجرت و ایمان- یعنی مدینه- پیش از ایشان جای گرفته‌اند- یعنی انصار که در دیار خود ایمان آوردند-، هر که را که به سوی آنان هجرت کرده است دوست می‌دارند و در سینه‌های خویش از آنچه به آنان

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا
الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا
مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا
نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ
يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

لَئِنْ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ
وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُوَلِّنَنَّ الْأَدْبَرَ ثُمَّ لَا يُصَرُّونَ

لَأَنْتُمْ أَشَدُّ رَهَبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
يَفْقَهُونَ

لَا يُقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرَى مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ
جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ

كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ

كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ
إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ

و نیز کسانی راست که پس از آنان آمدند- پس از فتح مکه
مهاجرت کردند- می‌گویند: پروردگارا، ما و آن برادران ما را
که به ایمان بر ما پیشی گرفته اند بیامرز، و در دل‌های ما
بدخواهی کسانی را که ایمان آورده‌اند منه پروردگارا، همانا
تو رؤوف و مهربانی.

آیا به کسانی که نفاق ورزیدند ننگریستی که به برادران
کافرشان از اهل کتاب- جهودان- می‌گفتند: اگر شما را
بیرون کردند هر آینه با شما بیرون می‌آییم و در باره شما
هیچ کس را فرمان نمی‌بریم و اگر با شما جنگ کردند
بی‌گمان شما را یاری می‌کنیم و خدا گواهی می‌دهد که آنان
دروغگویند.

اگر بیرونشان کنند، با آنان بیرون نشوند و اگر با آنها کارزار
کنند یاریشان ندهند و اگر هم به یاریشان بیایند هر آینه
پشت کرده برگردند- بگریزند- و آنگاه یاری نشوند- یعنی
آن جهودان-.

هر آینه بیمی که از شما در دل دارند از ترس از خدا بیشتر
است. این از آن‌روست که گروهی نافهمند.

همه آنها- منافقان و جهودان- با شما کارزار نمی‌کنند مگر
در آبادیهای استوارشده- به خندق و برج و بارو- یا از پس
دیوارها- به سنگ و تیر-. زورمندی آنها در میان خودشان
سخت است- ولی در برابر مسلمانان سست است و یاری
رویاریی دارند-. آنان را با هم و به هم ساخته می‌پنداری
ولی دل‌هایشان پراکنده است. این بدان سبب است که
مردمی بیخردند.

[داستان آنها]- جهودان- همچون داستان کسانی است که
اندک زمانی پیش از آنها بودند- جهودان بنی قینقاع یا
کافران مکه- که فرجام بد کار خود را چشیدند، و آنان را
عذابی است دردناک.

[داستان منافقان با جهودان] همانند داستان شیطان است
آنگاه که به آدمی گفت: کافر شو، و چون کافر شد، گفت: من
از تو بیزارم من از خدای، پروردگار جهانیان، می‌ترسم.

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ
الظَّالِمِينَ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ
لِعَدِيبِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ
هُمُ الْفَاسِقُونَ

لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ
هُمُ الْفَائِزُونَ

لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْءَانَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا
مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ لِنَاسٍ لَّعَلَّهُمْ
يَتَفَكَّرُونَ

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ
الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ
الْمُؤْمِنُ الْمُهِيمُنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا
يُشْرِكُونَ

هُوَ اللَّهُ الْخَلِيقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ
يُسَبِّحُ لَهُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

پس سرانجام آن دو این شد که هر دو جاودانه در آتش
باشند و این است کیفر ستمکاران.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدا پروا کنید، و هر کسی
باید بنگرد که برای فردا- روز رستاخیز- چه پیش فرستاده
است و از خدا پروا داشته باشید، که خدا بدانچه می‌کنید
آگاه است.

و مانند کسانی باشید که خدای را فراموش کردند و خدا
خودشان- یعنی تدبیر حال خویشتن- را فراموششان
ساخت. اینانند بدکاران نافرمان.

دوزخیان و بهشتیان برابر نیستند بهشتیان همان
رستگارانند.

اگر این قرآن را بر کوهی فرو می‌فرستادیم هر آینه آن را
از بیم خدا ترسان و شکافته می‌دید. و این مثلها را برای
مردم می‌آوریم شاید بیندیشند.

اوست خدای یکتا که جز او خدایی نیست دانای نمان و
آشکارا اوست بخشاینده و مهربان.

اوست خدای یکتا که جز او خدایی نیست پادشاه [بسزا و
راستین]، پاک از هر عیب- و وصفی که در خور نباشد-،
ایمنی‌بخش، نگاهبان [بر همه چیز]، توانای بی‌همتا، بر همه
چیره، در خور کبریا و بزرگی، پاک و منزّه است خدای از آنچه
[با او] انباز می‌گیرند.

اوست خدای آفریدگار، هستی‌بخش، نگارنده صورتها، او
راست‌نامه‌های بهین آنچه در آسمانها و زمین است او را به
پاکی می‌ستابند، و اوست توانای بی‌همتا و دانای با حکمت.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ
تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ
يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ
كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَدًا فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ
إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ
يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ

۱
۴۸۲

إِنْ يَثْقَفُوكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ
أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتَهُم بِالسُّوءِ وَوَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ

۲

لَنْ تَنْفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

۳

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ
قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَءُؤُا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ
أَبَدًا حَتَّى تُوْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدُّهُ إِلَّا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ
لَأَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا
عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

۴

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ
أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۵

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، دشمنان من و دشمنان خود را دوست مگیرید اگر [از خانمان و وطن خویش] برای جهاد در راه من و جستن خشنودی من بیرون آمده‌اید با آنها طرح دوستی می‌افکنید و حال آنکه آنان به سخن راستی که به شما آمده است- یعنی قرآن- کافر شدند، پیامبر و شما را از آن رو که به خدای، پروردگارتان، ایمان آورده‌اید بیرون می‌کنند به پنهانی با آنان دوستی می‌کنید و حال آنکه من به آنچه پنهان می‌دارید و آنچه آشکار می‌کنید دانانترم. و از شما هر که چنین کند همانا راه راست را گم کرده است.

اگر شما را بیابند دشمنان شما باشند و دستها و زبانهای خود را به بدی- آزار و گزند- به سوی شما می‌کشایند و دوست دارند که کاش شما هم کافر شوید.

خویشان و فرزندانان- که به خاطر آنها خدا و پیامبرش را نافرمانی می‌کنید- در روز رستاخیز هرگز شما را سودی ندارند، [خدا] میان شما جدایی می‌افکند، و خدا بدانچه می‌کنید بیناست.

همانا برای شما در [روش] ابراهیم و کسانی که با او بودند پیروی نیکوست، آنگاه که به قوم خود گفتند: ما از شما و از آنچه جز خدا می‌پرستید بیزاریم، به [آیین و پرستیده] شما کافر و ناباوریم، و میان ما و شما برای همیشه دشمنی و کین پدید آمده تا به خدای یگانه ایمان آورید، مگر گفتار ابراهیم به پدر خود- سرپرست خود آر- که برای تو آمرزش خواهم خواست و برای تو از خدای هیچ چیز در توان ندارم- که عذاب را از تو باز دارم- پروردگارا، بر تو توکل کردیم و به سوی تو بازگشتیم، و بازگشت [همه] به سوی توست.

پروردگارا، ما را مایه آزمون کافران مکن و ما را، بارخدایا، پیامرز، که همانا تویی توانای بی‌همتا و دانای با حکمت.

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ
وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

عَسَى اللَّهُ أَن يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُم مِّنْهُمْ
مَّوَدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

لَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُفْتَلِكُوا فِي الدِّينِ وَلَمْ
يُخْرِجُواكُم مِّن دِينِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

إِنَّمَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَتَلُواكُم فِي الدِّينِ
وَأَخْرَجُواكُم مِّن دِينِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَن
تَوَلَّوهُمْ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مُهَاجِرَاتٍ
فَأَمْتَحِنُوهُنَّ ۗ اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ ۗ فَإِن عَلِمْتُمُوهُنَّ
مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا
هُم يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَعَآئُهُنَّ مَآ أَنفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُم أَن
تَنكِحُوهُنَّ إِذَا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصَمِ
الْكُوفِرِ وَسْءَلُوا مَآ أَنفَقْتُمْ وَلَيْسَ لَكُم مَآ أَنفَقُوا ذَلِكُمْ
حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

وَإِن فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِّنْ أَرْوَاحِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعَاقِبْتُمْ
فَءَاتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَرْوَاحُهُمْ مِّثْلَ مَآ أَنفَقُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ
الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ ءُمُومِنُونَ

هر آینه شما را در [روش] آنها پیروی نیکوست، برای کسی
که به [پاداش] خدای و روز واپسین امید می‌دارد و هر که
روی بگرداند پس [بداند که] خداست بی‌نیاز و ستوده.

امید است که خدا میان شما و کسانی از آنان که با آنها
دشمنی دارید دوستی پدید آرد- با اسلام آوردن آنها- و
خدا تواناست- که دشمنی را به دوستی بدل کند-، و خدا
آمرزگار و مهربان است.

خداوند شما را از نیکی‌کردن و دادگری‌نمودن با کسانی که
در دین با شما کارزار نکردند و شما را از خانماتان بیرون
نراندند، باز نمی‌دارد. همانا خدا دادگران را دوست دارد.

جز این نیست که خدا شما را از دوستی‌کردن با آنان که در
دین با شما کارزار کردند و از خانماتان بیرون راندند و بر
بیرون‌کردنتان همپشتی نمودند باز می‌دارد و هر که با آنان
دوستی بدارد، پس اینانند ستمکاران.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، هر گان زنان با ایمان
هجرت‌کنان به نزد شما آیند پس آنان را بیازمایید خدای به
ایمانشان داناتر است پس اگر آنان را با ایمان دانستید، به
سوی کافران بازشان مگردانید. نه اینان برای آنان حلالند و
نه آنان برای اینان حلال باشند، و آنچه هزینه کرده‌اند-
کابینی که به این آنان داده‌اند- بازشان دهید. و باکی بر
شما نیست که اینان را به زنی گیرید چنانچه کابینشان را به
آنان بدهید. و به عصمت‌های- نکاح- آنان کافر شده- و به
ارتداد به مکه بازگشته- چنگ مزینید- یعنی آنان کافر را
نگاه مدارید و به همسری آنها ادامه مدهید- و آنچه هزینه
کرده‌اید [از آن مردان کافر] بخواهید و آنها نیز آنچه هزینه
کرده‌اند [از شما] بخواهند. این حکم خداست که میان شما
حکم می‌کند و خدا دانا و با حکمت است.

و اگر کسی از زنان شما سوی کافران رفت- به کفار پیوست
و هزینه شما به دستتان نیامد- سپس غنیمتی [از کافران]
به دست آوردید، پس به کسانی که زنانشان رفته‌اند مانند
آنچه هزینه کرده‌اند بدهید، و از خدای که به او ایمان
دارید پروا کنید.

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعَنَّكَ عَلَىٰ أَنْ لَا يُشْرِكَنَّ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقَنَّ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلَنَّ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِيَنَّكَ فِي مَعْرُوفٍ فَبَايِعَهُنَّ وَأَسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

ای پیامبر، هر گاه زنان مؤمن نزد تو آیند که با تو بیعت کنند بر این شرط که چیزی را با خدای انباز نگیرند و دزدی و زنا نکنند و فرزندان خود را نکشند و دروغی را که در میان دستها و پاهایشان فرابافته باشند پیش نیارند- یعنی به شوهرانشان جز فرزندان خود ایشان را نسبت ندهند- و در هیچ کار نیکو و پسندیده‌ای- که ایشان را فرمایی- نافرمانی تو نکنند، پس با آنها بیعت کن و برایشان از خدای آمرزش بخواه، که خدا آمرزگار و مهربان است.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَئِسُوا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَئِسَ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، گروهی را که خداوند بر آنها خشم گرفته است- یعنی جهودان را- به دوستی مگیرید، همانا آنان از [پاداش] آن جهان نومیدند چنانکه کافران از اهل گورها- از باز آمدن مردگان خود- نومیدند- زیرا رستاخیز را باور ندارند-.

۶۱ . صف	الصَّفِّ: صف	مدنی	۱۴ آیه	۲ صفحه
---------	--------------	------	--------	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

هر چه در آسمانها و هر چه در زمین است خدای را به پاکی ستایند، و اوست توانای بی‌همتا و دانای با حکمت.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چرا می‌گویید آنچه نمی‌کنید؟

كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ

بزرگ دشمنی و خشمی است به نزد خدای که بگویید آنچه نمی‌کنید.

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقْتَلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَانَتْهُمْ بُنْيَانٌ مَرَّضُوصٌ

همانا خدا دوست می‌دارد کسانی را که در راه او صفرزده کارزار می‌کنند که گویی بنائی به هم پیوسته و استوارند.

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَاقَوْمِ لِمَ تَقُولُونَ لِمَ تَقُولُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

و [یاد کنید] آنگاه که موسی به قوم خود گفت: ای قوم من، چرا مرا می‌آزاید و حال آنکه می‌دانید که من فرستاده خدا به سوی شمایم؟! پس چون [از حق] بگشتند و کجروی کردند خدا هم دلهاشان را بگردانید و کج ساخت. و خدا مردم بدکار نافرمان را راه ننماید.

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَبْنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدٌ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا هَلْ أَذُكُّكُمْ عَلَىٰ تَجْرَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَا ۖ نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِيرٌ الْمُؤْمِنِينَ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَأَمَّا تَطَافُةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرَتِ طَافِةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ

و [یاد کن] آنگاه که عیسی پسر مریم گفت: ای فرزندان اسرائیل، من فرستاده خدا به سوی شمایم، باوردارنده آنچه در پیش من است که تورات است، و مژده‌دهنده‌ام به پیامبری که پس از من می‌آید، نام او احمد است پس چون با نشانه‌های روشن بدیشان آمد، گفتند: این جادویی است هویدا.

و کیست ستمکارتر از آن کس که بر خدا دروغ بافت- یعنی پیامبر او را دروغگو انگاشت و آیات او را سحر خواند- در حالی که به اسلام خوانده می‌شود؟ و خدا مردم ستمکار را راه نمی‌نماید.

می‌خواهند که نور خدا را با دهانهایشان خاموش کنند، و حال آنکه خدا تمام‌کننده نور- یعنی دین- خویش است هر چند که کافران خوش ندارند.

اوست آن که پیامبر خویش را با رهنمونی [به راه راست] و دین حق فرستاد تا آن را بر همه دینها چیره سازد، گر چه مشرکان خوش ندارند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، آیا شما را بر آن بازرگانی راه نمایم که شما را از عذاب دردناک برهانند؟

به خدا و پیامبر او ایمان آورید- بر ایمان به خدا و پیامبر او استوار باشید- و در راه خدا با مالها و جانهای خویش جهاد کنید، این برای شما بهتر است اگر می‌دانستید

تا گناهاتتان را ببامرزد و شما را به بهشتهایی که از زیر آنها جویها روان است و خانه‌هایی خوش در بهشتهایی پاینده درآرد این است رستگاری و کامیابی بزرگ.

و [نعمت] دیگری که آن را دوست می‌دارید: یاری از خدای و پیروزی نزدیک و مؤمنان را مژده ده.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، یاران [دین] خدای باشید چنانکه عیسی پسر مریم به حواریان- پیروان ویژه خود- گفت: یاران من به سوی خدا- برای خدا و در راه خدا- کیانند؟ حواریان گفتند: ما ییم یاران خدای. پس گروهی از فرزندان اسرائیل ایمان آوردند و گروهی کافر شدند پس کسانی را که ایمان آوردند بر دشمنانشان یاری و نیرو دادیم تا چیره و پیروز شدند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ
الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

هر چه در آسمانها و هر چه در زمین است خدای، آن پادشاه پاک توانای بی‌همتا و دانای با حکمت، را به پاکی می‌ستاید.

اوست آن که در میان مردم درس‌ناخوانده- عرب- پیامبری از خودشان برانگیخت که آیات او را بر آنان می‌خواند و پاکشان می‌سازد- از آلودگی کفر و اخلاق زشت- و کتاب- قرآن- و حکمت- اندیشه و گفتار و کردار درست- به آنان می‌آموزد، و هر آینه پیش از این در گمراهی آشکار بودند.

و [نیز آن پیامبر را برانگیخت به] دیگران از ایشان- مؤمنان- که هنوز بدیشان نپیوسته‌اند و اوست توانای بی‌همتا و دانای با حکمت.

این [پیامبری] فزون‌بخشی خداست که به آن کس که خواهد می‌دهد، و خدا خداوند فزون‌بخشی بزرگ است.

داستان کسانی که تورات بر آنها نهاده شد- یعنی مکلف شدند که آن را کار بندند- و آنگاه آن را برنداشتند- یعنی آن را کار نبستند- همچون داستان خری است که کتابهایی را بردارد بد [داستانی] است داستان گروهی که آیات خدای را دروغ شمردند، و خدا گروه ستمکار را راه ننماید.

بگو ای کسانی که یهودی شدید، اگر پندارید که شما دوستان خدایید نه دیگر مردمان، پس آرزوی مرگ کنید- تا شما را به او برساند- اگر راست‌گویید.

و هرگز آن را آرزو نخواهند کرد به سبب آنچه دست‌هایشان پیش فرستاده است- یعنی کارهایی که کرده‌اند- و خدا به ستمکاران داناست.

بگو: همانا مرگی که از آن می‌گریزید شما را دیدار می‌کند، سپس به سوی دانای نمان و آشکارا بازگردانیده می‌شوید آنگاه شما را بدانچه می‌کردید آگاه می‌کند.

وَأَخْرَيْنَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ
يَحْمِلُ أَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِنْ
دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
بِالظَّالِمِينَ

قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ ثُمَّ
تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَلِيمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

وَإِذَا رَأَوْا تِجْرَةً أَوْ لَهْوًا أَنْفَضُوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهِوِ وَمِنَ التِّجْرَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چون برای نماز روز آدینه آواز دهند، به ذکر خدا- یعنی نماز جمعه- بشتابید، و خرید و فروش را رها کنید. این برای شما بهتر است اگر دانسته باشید.

پس چون نماز گزارده شد، [می‌توانید] در زمین پراکنده شوید و از فضل خدا بجویید- یعنی با کسب و کار روزی بجویید- و خدای را بسیار یاد کنید، شاید که رستگار شوید.

و چون بازرگانی- یعنی کاروان بازرگانی- یا سرگرمی را ببینند به سوی آن پراکنده می‌شوند و تو را ایستاده- در حال خواندن خطبه- رها می‌کنند! بگو: آنچه نزد خداست از سرگرمی و از بازرگانی بهتر است و خدا بهترین روزی‌دهندگان است.

۶۳. منافقون المُنَافِقُونَ: منافقان مدنی ۱۱ آیه ۲ صفحه

چون منافقان- آنها که دل و زبانشان یکی نیست- نزد تو آیند، گویند: گواهی می‌دهیم که هر آینه تو فرستاده خدایی. و خدا می‌داند که تو فرستاده اویی، و خدا گواهی می‌دهد که همانا منافقان دروغ‌گویند.

سوگندهای [دروغ] خود را سپری گرفته‌اند، پس از راه خدا روی گردانده‌اند- یا مردم را از راه خدا بازداشته‌اند- همانا بد است آنچه می‌کردند- نفاق ورزی-.

این [نفاق و بدکاریشان] بدان سبب است که ایمان آوردند - به ظاهر- سپس کافر شدند- در نهان-، پس بر دلهاشان مهر نهاده شد از این رو [حق را] در نمی‌یابند.

و چون آنان را ببینی پیکرهاشان تو را به شگفت آرد، و اگر سخن گویند گفتارشان را بشنوی- از بس چرب‌زبانند-، [و حال آنکه] گویی چوبهایی‌اند به دیوار تکیه نهاده- بی‌ایمان و مردگانی بی‌روح‌اند-. هر بانگی را بر [زیان و هلاک] خود پندارند. اینان دشمن‌اند پس از آنها بر حذر باش. خدا بکشدشان- یا لعنت بر آنها باد- به کجا و چگونه [از حق] گردانیده می‌شوند!؟

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ

اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ

وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ^ط كَأَنَّهُمْ خُشْبٌ مَسْنَدٌ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرهُمْ قَتَلْتَهُمُ اللَّهُ أَنَّى يُؤْفَكُونَ^ط

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّأُ
رُءُوسَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ

و چون به آنها گفته شود: بیایید تا پیامبر خدا برایتان
آمزش بخواهد، سرهای خویش را بیچانند و آنان را بینی
که [از حق] روی می‌گردانند در حالی که گردنکش‌اند.

بر آنها یکسان است چه برایشان آمزش بخواهی یا آمزش
نخواهی هرگز خدا نیامرزده‌شان. همانا خدا مردم بدکار را راه
ننماید.

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ
اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

اینان همان کسانی که می‌گویند: بر آنان که نزد پیامبر
خداوند هزینه مکنید- به آنها چیزی ندهید- تا [از نزد وی]
پراکنده شوند و حال آنکه خدای راست گنجینه‌های آسمانها
و زمین، و لیکن منافقان در نمی‌یابند.

هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَيَّ مِنْ عِنْدِ رَسُولِ اللَّهِ
حَتَّىٰ يَنْفُضُوا^ط وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ
الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ

گویند: چون به مدینه بازگردیم، آن که عزیزتر است آن را
که خوارتر است از آنجا بیرون می‌کنند، و حال آنکه خدای
راست عزت- بزرگی و ارجمندی- و پیامبر او و مؤمنان
راست، و لیکن منافقان نمی‌دانند.

يَقُولُونَ لَئِنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا
الْأَذَلَّ^ج وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ
الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، مالها و فرزندان شما را از
یادکرد خدا سرگرم نکنند و هر که چنان کند- به سبب مال
و فرزندان از طاعت خدا بازماند- ایشانند زیانکاران.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ
عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

و از آنچه شما را روزی کرده‌ایم انفاق کنید پیش از آنکه
یکی از شما را مرگ فرا رسد پس گوید: پروردگارا، چرا مرا
تا سرآمدی نزدیک بازپس نداشتی- مرگ مرا اندکی به
تأخیر نیفکندی- تا صدقه دهم و از نیکان و شایستگان
باشم؟

وَأَنْفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ
الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَقَ
وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ

و هرگز خدا کسی را چون سرآمدش رسیده باشد بازپس
ندارد، و خدا بدانچه می‌کنید آگاه است.

وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا
تَعْمَلُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ
الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۱
۴۹۰

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

۲

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ
صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ

۳

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا
تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

۴

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُؤُا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوا وَبَالَ
أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۵

ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشَرٌ
يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَاسْتَغْنَى اللَّهُ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ

۶

رَعِمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ
لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

۷

فَكَاِمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

۸

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَٰلِكَ يَوْمُ التَّغَابِنِ وَمَنْ يُؤْمِنْ
بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَٰلِكَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

۹

آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است خدای را به پکی
میستایند، او راست پادشاهی- پادشاهی حقیقی و مطلق- و
او راست سپاس و ستایش، و او بر هر چیزی تواناست.

اوست که شما را آفرید پس برخی از شما کافر و برخی از
شما مؤمن‌اید و خدا بدانچه می‌کنید بیناست.

آسمانها و زمین را بحق آفرید و شما را صورت نگاشت پس
صورت‌های شما را نیکو نگاشت، و بازگشت [همه] به سوی
اوست.

آنچه را در آسمانها و زمین است می‌داند، و آنچه را پنهان
می‌کنید و آنچه را آشکار می‌کنید می‌داند، و خدا به آنچه در
سینه‌هاست- نیتها و رازها- داناست.

آیا خبر کسانی که پیش از این کافر شدند به شما نیامده
است؟ که سرانجام بد کار خویش چشیدند و آنان را عذابی
است دردناک.

آن [عذاب] از این روست که پیامبرانشان با حجت‌های روشن
بدیشان می‌آمدند، ولی آنها می‌گفتند: آیا آدمیان ما را راه
می‌نمایند؟ پس کافر شدند و [از حق] برگشتند و خدای [از
ایمانشان] بی‌نیازی نمود، و خدا بی‌نیاز است و ستوده.

کسانی که کافر شدند پنداشتند که هرگز زنده و برانگیخته
نمی‌شوند. بگو: چرا، به پروردگارم سوگند که هر آینده
زنده و برانگیخته می‌شوید، سپس بدانچه کرده‌اید خبر
داده شوید و این بر خدا آسان است.

پس به خدا و پیامبرش و نوری که فرو فرستاده‌ایم- قرآن
- ایمان بیاورید. و خدا بدانچه می‌کنید آگاه است.

[زنده و برانگیخته می‌شوید در] روزی که شما را در «روز
فراهم آوردن»- روز رستاخیز- فراهم آورد. آن روز، روز
زیان [و حسرت و افسوس]- زیان کافران و سود مؤمنان-
است و هر که به خدا ایمان آرد و کار نیک و شایسته کند
بدیهایش را از او بزداید و او را به بهشتهایی درآرد که
جویها از زیر آنها روان است، همیشه و جاودانه در آنجا
خواهند بود، این است رستگاری و کامیابی بزرگ.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
خَالِدِينَ فِيهَا ۗ وَسَاءَ الْمَصِيرُ

و کسانی که کافر شدند و آیات ما را دروغ انگاشتند، اینانند
دوزخیان که در آن جاودانه‌اند، و بد بازگشتگاهی است.

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ
قَلْبَهُ ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

هیچ مصیبتی جز به خواست و فرمان خدا نرسد. و هر که به
خدا ایمان آورد [خدا] دلش را راه نماید- به خشنودی و
شکیبایی-، و خدا به هر چیزی داناست.

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ۚ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَىٰ
رَسُولِنَا الْمَبْعُوثُ الْمُبِينُ

و خدای را فرمان برید و پیامبر را فرمان برید پس اگر روی
بگردانید [بدانید که] بر پیامبر ما رساندن آشکار پیام است
و بس.

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۗ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

خدای یکتا جز او خدایی نیست، پس مؤمنان باید بر او توکل
کنند و بس.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنِّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا
لَكُمْ فَأَحْذَرُوهُمْ ۚ وَإِن تَعْفُوا وَتَصْفَحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، همانا برخی از همسران و
فرزندانتان دشمن شمایند، پس از آنها حذر کنید و اگر
درگذرید و چشم بپوشید و ببخشایید، همانا خدا آمرزگار و
مهربان است.

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ ۗ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ

جز این نیست که مالها و فرزندانتان [برای شما] آزمون‌اند،
و مزد بزرگ نزد خداوند است.

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمِعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا خَيْرًا
لِّأَنْفُسِكُمْ ۗ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ ۗ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ

پس هر چه توانید از خدا پروا کنید و بشنوید و فرمان برید
و انفاق کنید که برای خودتان بهتر است، و هر که از بخل و
آز خویش نگاه داشته شود پس ایشانند رستگاران.

إِن تُقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضْعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۗ
وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ

اگر خدای را وام دهید وامی نیکو- در راه خدا هزینه کنید
- آن را برای شما افزون- یا دو چندان- کند و شما را
بیمارزد، و خدا سپاسدار و بردبار است

عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

داننده نهان و آشکارا، توانای بی‌همتا و دانای با حکمت
است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا

۱
حزب
۲۲۳
۴۹۲

فَإِذَا بَلَغَنَّ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوَى عَدْلٍ مِّنكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكَ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا

۲

وَيَرْزُقُهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَلِغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا

۳

وَاللَّيِّ يَسِّنَ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ نِسَائِكُمْ إِنْ أَرَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَاللَّيِّ لَمْ يَحِضْنَ وَأُولَئِكَ الْأَحْمَالُ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا

۴

ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا

۵

ای پیامبر، چون خواهید زنان را طلاق دهید پس آنان را به هنگام عده ایشان طلاق دهید و شمار عده را نگاه دارید، و از خدای، پروردگارتان، پروا کنید و آنان را از خانه هاشان بیرون مکنید و [آنها هم] بیرون نروند مگر آنکه کار زشت آشکاری کرده باشند. و این مرزهای- احکام- خداست و هر که از مرزهای خدا درگذرد برآستی به خود ستم کرده است. تو- ای طلاق‌دهنده- چه دانی، شاید خداوند پس از این کاری پدید آرد.

پس چون به سرآمد خویش نزدیک شدند، یا به شیوه‌ای نیکو و پسندیده نگاهشان دارید یا از آنان بخوبی جدا شوید، و دو تن عادل از خودتان را گواه گیرید، و گواهی را برای خدا برپا دارید- ادا کنید-، این است که به آن پند داده می‌شود هر که به خدا و روز بازپسین ایمان دارد، و هر که از خدا پروا کند برای او راه بیرون شدن [از هر دشواری و اندوهی] پدید آرد،

و او را از جایی که گمان ندارد روزی می‌دهد. و هر که بر خدا توکل کند خدا او را بسنده است. همانا خدا کار خود را رساننده است [به آنجا که خواهد]. برآستی که خداوند برای هر چیزی اندازه‌ای نهاده است.

و آن زنانی از شما که از حیض- قاعدگی- ناامید شده باشند، اگر شک داشتید- علت آن ندانستید- پس عده [طلاق] ایشان سه ماه است و نیز زنانی که حیض ندیده‌اند- با آنکه در سنین حیض‌دیدن هستند- و زنان باردار سرآمدشان این است که بار خود را بنهند. و هر که از خدای پروا کند- به طاعت او- او را در کارش آسانی پدید آرد.

این فرمان خداست که آن را به سوی شما فرو فرستاد، و هر که از خدای پروا کند بدیهایش را از او بزداید و مزدش را بزرگ سازد.

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِّنْ وُجْدِكُمْ وَلَا تُضَارُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ وَإِن كُنَّ أُولَاتٍ حَمْلٍ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّىٰ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِن أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأَتَمُّوهُنَّ بِبَيْنِكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَإِن تَعَاَسَرْتُم فَسَرِّضُوا لَهُنَّ أُخْرَىٰ

لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِّن سَعَتِهِ ۗ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُفِئِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا ۗ سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا

وَكَايِنٍ مِّن قَرْيَةٍ عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ ۗ فَحَاسَبْنَاهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَدَّبْنَاهَا عَذَابًا نُكْرًا

فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ الَّذِينَ ءَامَنُوا ۚ قَدْ أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا

رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِّيُخْرِجَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۗ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا

آنان- زنان طلاق‌داده- را [تا سر آمد عده‌شان] آنجا سکونت دهید که خود سکونت می‌کنید از همان توانایی که دارید و به ایشان گزند مرسانید- در نفقه و مسکن- تا بر آنها تنگ گیرید- که از آنجا بیرون روند- و اگر بار دارند بر آنها هزینه کنید تا بار خویش بنهند. پس اگر کودکان شما را شیر دادند، مزدشان را بدهید و با یکدیگر به شایستگی و خوبی مشورت و سازش کنید- در شیردادن مادر و پرداخت اجرت از سوی پدر- و اگر دشواری کنید- به توافق نرسیدید- زنی دیگر باید او را شیر دهد- پدر دایه بگیرد -.

فراخداست از فراخدستی خود هزینه کند، و هر که روزی‌اش بر او تنگ شده باشد از آنچه خداوند به او داده است هزینه کند- یعنی به اندازه توان خود- خدا هیچکس را تکلیف نمی‌کند مگر [به اندازه] آنچه به او داده است. خداوند پس از سختی و دشواری آسانی و فراخی پدید خواهد آورد.

و بسا [مردم] دیه و شهر که از فرمان پروردگارشان و فرستادگان او سر باززدند پس سخت به حساب آنها رسیدیم و عذابشان کردیم عذابی دشوار و ناشناخته.

پس سرانجام بد کار خود را چشیدند و عاقبت کارشان زیانکاری بود.

خداوند برای آنان- مشرکان و کافران- عذابی سخت- عذاب دوزخ- آماده کرده است پس ای خردمندان که ایمان آورده‌اید از خدای پروا کنید، همانا خدا به سوی شما یاد و پندی- قرآن- فروفرستاده است

[و نیز بفرستاد] پیامبری که آیات روشن و روشنگر خدا را بر شما می‌خواند تا کسانی را که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند از تاریکیها به روشنایی بیرون آرد. و هر که به خدا ایمان آورد و کار شایسته کند او را به بهشتهایی در آرد که از زیر آنها جویها روان است، همیشه در آنجا جاودانه اند. همانا خدا روزی او را نیکو ساخته است.

خدای همان است که هفت آسمان و از زمین همانند آن- هفت زمین- بیافرید فرمان [او] میان آنها فرو می‌آید- جاری است- تا بدانید که خدای بر هر چیزی تواناست و دانش خدا همه چیز را فراگرفته است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحْرَمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي مَرْضَاتَ
أَزْوَاجِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

ای پیامبر، چرا آنچه را خدا برای تو حلال کرده [بر خود] حرام می‌کنی؟ [با این کار] خشنودی همسران خود را می‌خواهی، و خدا آمرزگار و مهربان است.

قَدْ فَרَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ
الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

همانا خدا برای شما گشودن سوگندهاتان را [به کفاره] مقرر کرد و خدا سرپرست و کارساز شماست، و اوست دانای با حکمت.

وَإِذْ أَسْرَ النَّبِيُّ إِلَى بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَّأَتْ بِهِ
وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضَهُ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ
فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أَتْبَاكَ هَذَا قَالَ نَبَّأَنِي الْعَلِيمُ
الْحَبِيرُ

و [یاد کنید] آنگاه که پیامبر با یکی از زنان خویش سخنی به راز گفت، پس چون آن زن - حفصه - آن راز را فاش کرد - به عایشه باز گفت - و خدا او

إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ
فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَلِحَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةَ
بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ

اگر [شما دو زن] به خدای بازگردید - توبه کنید - [بجاست]، زیرا که دلهای شما به کژی و گناه - فاش کردن سر پیامبر

عَسَى رَبُّهُوَ إِنْ طَلَّقَكُنَّ أَنْ يُبَدِّلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا مِمَّنْ كُنَّ
مُسْلِمَاتٍ مُّؤْمِنَاتٍ قَانِتَاتٍ تَتَّبِعْنَ عِبَادَاتٍ سَلِيحَاتٍ
تَيَّبَتٍ وَأَبْكَارًا

اگر شما را طلاق دهد شاید پروردگارش همسرانی بهتر از شما به او عوض دهد: مسلمان، مؤمن، فرمانبر، توبه‌کننده، خدایپرست، روزه‌دار، شوهرکرده و دوشیزه.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُورًا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا
النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ
اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، خود و خانواده خود را از آتشی که همیشه آن مردم و سنگ - کافران و بتها - باشند نگاه دارید که بر آن فرشتگانی درشت خو و سختگیر نهبانند که خدای را در آنچه به آنان فرماید نافرمانی نکنند و هر چه فرمایندشان همان کنند.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَدِرُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

ای کسانی که کافر شدید امروز - روز رستاخیز - عذر نخواهید، جز این نیست که آنچه می‌کرده‌اید کیفر داده می‌شوید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم مِّن جَنَّتِ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتِمِّمْ لَنَا نُورَنَا وَاعْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به خدای بازگردید- توبه کنید- بازگشتی به صدق و اخلاص- که از روی پیشمانی بر گناه و ترک آن و استغفار باشد- امید است پروردگارتان بدیهاتان را از شما بزدايد و شما را به بهشتهایی درآرد که از زیر آنها جویها روان است، روزی که خدا پیامبر و کسانی را که با او ایمان آورده‌اند خوار نسازد- بلکه با واردکردنشان به بهشت گرامی‌شان دارد-، نورشان پیشاپیش ایشان و از سوی راستشان می‌رود، می‌گویند: پروردگارا، نور ما را برای ما کامل ساز و ما را بیمارز، که تو بر هر چیزی توانایی.

ای پیامبر، با کافران و منافقان کارزار کن و بر آنها درستی و سختگیری نما، و جایشان دوزخ است، و بد بازگشتگاهی است.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وِئَسَ الْمَصِيرُ

خدا برای کسانی که کافر شدند مثلی آورده است: زن نوح و زن لوط را، که این دو زیر [فرمان] دو بنده از بندگان شایسته ما بودند، پس به آن دو خیانت کردند، و آن دو [پیامبر] در برابر خدا هیچ سودی برای آن دو [زن] نداشتند- عذاب را از آنها دور نکردند- و [به آنان] گفته شد: به آتش در آید با در آیندگان.

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتِ نُوحٍ وَامْرَأَتِ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّٰخِلِينَ

و خدا برای کسانی که ایمان آورده‌اند مثلی آورده است: زن فرعون را، آنگاه که گفت: پروردگارا، برای من نزد خویش در بهشت خانه‌ای بساز و مرا از فرعون و کردار او برهان، و مرا از گروه ستمکاران برهان

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا امْرَأَتِ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنَ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

و مریم دختر عمران را که دامن خویش [از حرام] نگاه داشت، پس ما از روح خود در آن دمیدیم. و او کلمات پروردگار خویش و کتابهایش را باور داشت و از فرمانبرداران بود.

وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِن رُّوحِنَا وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ عَلَيْهَا مِنَ الْقَنَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبْرَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

بزرگ و بزرگوار است آن که پادشاهی به دست اوست و او بر هر چیزی تواناست

آن که مرگ و زندگی را بیافرید تا شما را بیازماید که کدام یک از شما نیکوکارتر است، و اوست توانای بی‌همتا و آمرزگار.

آن که هفت آسمان را مطابق- یا بر- یکدیگر بیافرید. در آفرینش خدای رحمان هیچ تفاوت- اختلاف و خلل و بی‌نظمی - نمی‌بینی پس دیگر بار دیده را بگردان و بنگر، آیا هیچ شکافی- خلل و نقصی- می‌بینی؟

سپس بار دیگر نیز دیده بگردان و بنگر تا دیده‌ات خوار و فرومانده به سویت بازگردد- بی‌آنکه عیب و نقصی در آسمانها بیابد-.

و هر آینه آسمان دنیا- نزدیکتر به زمین- را به چراغهایی- ستارگان- بیاراستیم و آنها

و کسانی را که به پروردگارشان کافر شدند عذاب دوزخ است، و بد بازگشتگاهی است

چون در آن افکنده شوند، در حالی که می‌جوشد- و آنها را فرو می‌برد- آوازی دلخراش مانند آواز خران از آن بشنوند

نزدیک است که از خشم پاره پاره شود. هر گاه گروهی- از دوزخیان- در آن افکنده شوند، نگهبانانش [به نکوهش و سرزنش] از آنها پرسند: مگر شما را بیم‌کننده‌ای نیامد؟

گویند: چرا، همانا ما را بیم‌کننده آمد، ولی تکذیب کردیم و گفتیم: خدا هیچ چیز فرونفرستاده است، شما جز در گمراهی بزرگ نیستید.

و گویند: اگر ما می‌شنیدیم و خرد را کار می‌بستیم در زمره دوزخیان نبودیم.

پس به گناه خویش اقرار کنند، پس نابودی باد اهل آتش افروخته را!

همانا کسانی که از پروردگارشان در نهان می‌ترسند، آمرزش و مزد بزرگ دارند.

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَفُورُ

الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَّا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ
مِن تَفْوُتٍ ۗ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ

ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ
حَسِيرٌ

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصْبِيحٍ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا
لِلشَّيْطَانِ ۗ وَاعْتَدْنَا لَهُمُ عَذَابَ السَّعِيرِ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ ۗ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهيقًا وَهِيَ تَفُورُ

تَكَادُ تَمَيِّزُ مِنَ الْغَيْظِ ۗ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ
خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ

قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ
شَيْءٍ ۗ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ

وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ

فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحِقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ

إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ ۗ إِنَّهُ وَعَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

۱۴

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ

۱۵
۴۹۷۷

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ ذُلُولًا فَأَمْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا
وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ ۗ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ

۱۶

ءَأَمِنْتُمْ مَّن فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ
تَمُورُ

۱۷

أَمْ أَمِنْتُمْ مَّن فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ۗ
فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ

۱۸

وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيفَ كَانَ نَكِيرِ

۱۹

أَوْ لَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَفَّتٍ وَيقْبِضْنَ ۗ مَا
يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ ۗ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ

۲۰

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَكُمْ يَنْصُرُكُمْ مِّنْ دُونِ
الرَّحْمَنِ ۗ إِنَّ الْكٰفِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ

۲۱

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ ۗ بَلْ لَجُّوا فِي
عُتُوٍّ وَنُفُورٍ

۲۲

أَفَمَنْ يَمِشِي مُكِبًّا عَلَىٰ وَجْهِهِ ۖ أَهْدَىٰ أَمَّنْ يَمِشِي سَوِيًّا
عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

۲۳

قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ
وَالْأَفْئِدَةَ ۗ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ

۲۴

قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

۲۵

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِينَ

۲۶

قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

و گفتارتان را چه پنهان دارید یا آن را آشکار کنید، همانا او بدانچه در سینه‌هاست داناست.

آیا کسی که آفریده است نمی‌داند– آیا آفریدگار از آفریده خود با خبر نیست–، و حال آنکه باریکدان و آگاه است؟!

اوست که زمین را برای شما رام کرد پس در اطراف و کناره‌های آن راه روید و از روزی او بخورید و [بدانید که] برانگیختن– در روز رستاخیز– به سوی اوست.

آیا از آن که در آسمان است ایمن شده‌اید از اینکه شما را به زمین فروبرد و آنگاه آن

یا از آن که در آسمان است ایمن شده‌اید از اینکه بر شما بادی سنگبار فرستد؟ پس بزودی خواهید دانست که بیم‌دادن من چگونه است.

و هر آینه کسانی که پیش از آنان بودند تکذیب کردند، پس انکار [و کیفر] من چگونه بود؟

و آیا به مرغان بر فراز سرشان نگرسته‌اند که بالها گشایند و به هم آرند؟ [تا ببینند که] هیچ کس آنها را [در هوا] جز خدای رحمان نگاه نمی‌دارد همانا او به هر چیزی بیناست.

یا کیست آن که سپاه شما باشد که شما را در برابر خدای رحمان یاری کند؟ کافران جز در فریفتگی– فریب‌خورده شیطان– نیستند.

یا کیست آن که شما را روزی دهد، اگر او روزی خویش بازگیرد؟ بلکه اینان در سرکشی و رمیدن [خویش] فرورفته‌اند.

آیا کسی که نگویند بر روی خود می‌رود راه‌یافته‌تر است یا آن که راست ایستاده بر راه راست می‌رود؟

بگو: اوست که شما را آفرید و برای شما گوش و دیدگان و دلها پدید آورد. [ولی] اندک سپاس می‌گزارید.

بگو: اوست که شما را در زمین بیافرید و به سوی او برانگیخته و فراهم می‌شوید.

و می‌گویند: این وعده کی خواهد بود، اگر راست‌گویید؟

بگو: همانا دانش [آن] نزد خداست و من بیم‌کننده‌ای آشکارم و بس.

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيِّتَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدْعُونَ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِیَ اللَّهُ وَمَنْ مَعِیَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَنْ یُجِیْرُ الْکَافِرِیْنَ مِنْ عَذَابِ أَلِیْمٍ

قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ ءَامَنَّا بِهِ ؕ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِی ضَلَالٍ مُّبِیْنٍ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ یَأْتِیْكُمْ بِمَآءٍ مَّعِیْنٍ

پس چون آن [وعده] را نزدیک‌شده بینند، روی آنان که کافر شدند بد– زشت و تاریک و ناخوش– گردد و گفته شود: این است آنچه می‌خواستید– می‌طلبیدید–.

بگو: مرا گویید که اگر خدای مرا و کسانی را که با من‌اند هلاک کند یا بر ما مهر و بخشایش آرد، چه کسی [شما] کافران را از عذاب دردناک پناه می‌دهد؟

بگو: او خدای رحمان است، به او ایمان آوردیم و بر او توکل کردیم. پس بزودی خواهید دانست چه کسی در گمراهی آشکار است.

بگو: مرا گویید که اگر آب شما [به زمین] فرو شود، چه کسی شما را آب روان می‌آورد؟

۶۸ . قلم	القلم: قلم	مکی	۵۲ آیه	۳ صفحه
----------	------------	-----	--------	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ

نون، سوگند به قلم و آنچه می‌نویسند،

مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ

که تو به نعمت پروردگارت– نبوت و رسالت– دیوانه نیستی.

وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ

و هر آینه تو راست مزد بی‌پایان.

وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ

و هر آینه تویی بر خوبی بس بزرگ.

فَسْتَبْصِرْ وَيُبَصِرُونَ

پس زودا که ببینی و آنها نیز ببینند،

بِأَيِّكُمْ الْمَفْتُونُ

که کدامین شما دیوانه و شوریده است.

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

همانا پروردگارت داناتر است به کسی که از راه او گم‌گشته و داناتر است به ره‌یافتگان.

فَلَا تُطِعِ الْمُكَذِّبِينَ

پس دروغ‌انگاران را فرمان مبر.

وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ

دوست دارند که نرمی کنی تا نرمی کنند.

وَلَا تُطِعِ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِينٍ

و هر بسیار سوگند خورنده خوار و بی‌ارزشی را فرمان مبر،

هَمَّازٍ مَّشَاءٍ بِنَمِيمٍ

که عیبجو، بدگو، رونده به سخن‌چینی،

مَنَاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ

بازدارنده نیکی، از حد درگذرنده، گنه‌پیشه،

عُتْلٍ بَعْدَ ذَلِكَ زَنِيمٍ

[و] پس از این همه، سختدل و درشت‌خو و بی‌تبار است

أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ

از آن رو که دارای مال و پسران است

إِذَا تُلِيٰ عَلَيْهِ ءَايَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

چون آیات ما بر او خوانده شود گوید: افسانه‌های پیشینیان است.

سَنَسِمُهُ وَعَلَى الْخُرطوم

إِنَّا بَلَوْنَهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ

۱۷

وَلَا يَسْتَتِنُونَ

۱۸

فَطَافَ عَلَيْهَا طَآئِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ

۱۹

فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ

۲۰

فَتَنَادَوْا مُصْبِحِينَ

۲۱

أَنِ اغْدُوا عَلَىٰ حَرْثِكُمْ إِن كُنتُمْ صَٰرِمِينَ

۲۲

فَانظَرُوا لَهُمْ فَيَنخَلِفُوا فَيَنظَرُوا لَهُمْ فَيَتَخَلَفُونَ

۲۳

أَن لَّا يَدْخُلَنَّهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَسْكِينٌ

۲۴

وَعَدُوا عَلَىٰ حَرْدٍ قَدِيرِينَ

۲۵

فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَضَالُونَ

۲۶

بَل لَّحُنُّنٌ مَّحْرُومُونَ

۲۷

قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ

۲۸

قَالُوا سُبْحٰنَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظٰلِمِينَ

۲۹

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَلَوْمُونَ

۳۰

قَالُوا يٰوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظٰلِمِينَ

۳۱

عَسَىٰ رَبِّنَا أَن يُّبَدِّلَنَا خَيْرًا مِّنْهَا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا رٰغِبُونَ

۳۲

كَذٰلِكَ الْعَذَابُ ۗ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

۳۳

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنٰتٍ ٱلنَّعِيمِ

۳۴

أَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ

۳۵

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ

۳۶

أَمْ لَكُمْ كِتٰبٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ

۳۷

إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ

۳۸

أَمْ لَكُمْ أَيْمٰنٌ عَلَيْنَا بَلِغَةٌ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيٰمَةِ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ

۳۹

سَلِّمُوا إِلَيْهِمْ بِذٰلِكَ زَعِيمٌ

۴۰

أَمْ لَهُمْ شُرَكَآءُ فَلَْيَأْتُوا بِشُرَكَآئِهِمْ إِن كَانُوا صٰدِقِينَ

۴۱

يَوْمَ يُكْشَفُ عَن سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى ٱلسُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ

بر خرطوم– بینی– او داغ خواهیم نهاد.

ما آنها– اهل مکه– را بیازمودیم– به آنها نعمت دادیم ولی کفر ورزیدند– چنانکه خداوندان آن بوستان را آزمودیم آنگاه که سوگند خوردند که هر آینه بامداد پگاه– پنهان از مستمندان– میوه آن را خواهیم چید

و استثنا نکردند– نگفتند اگر خدای خواهد– پس شبانگاه که خفته بودند آفتی از سوی پروردگارت بر گرد آن

پس مانند باغی شد که میوه آن چیده و بریده باشند– درختانش سوخته و سیاه شد–.

پس بامدادان یکدیگر را ندا دادند:

اگر میوه‌چین هستید پگاه به کشتزار خود در آیید.

پس به راه افتادند و با هم آهسته می‌گفتند:

امروز مبادا درویشی در آن

و پگاه برفتند بدین آهنگ که بر [چیدن و] منع درویشان توانانید.

پس چون آن را دیدند– خشک و سوخته– گفتند: هر آینه ما گمراهیم– این باغ ما نیست–.

[نه،] بلکه ما ناکام شده‌ایم.

بهترینشان– به خرد و میانه‌روی– گفت: آیا شما را نگفتم: چرا خدای را به پاکی یاد نمی‌کنید؟

گفتند: پاک است پروردگار ما، همانا ما ستمکار بوده‌ایم.

پس برخی از ایشان بر برخ دیگر سرزنش‌کنان روی آورده،

گفتند: وای بر ما، همانا ما سرکش بوده‌ایم.

امید است پروردگار ما بهتر از آن را به ما باز دهد، ما به پروردگارمان گراینده‌ایم.

چنین است عذاب [این جهانی]، و هر آینه عذاب آن جهان بزرگتر است، اگر می‌دانستند.

همانا پرهیزگاران را نزد پروردگارشان بهشتهای پر نعمت است.

پس آیا مسلمانان– گردن‌نهادگان– را همچون بزهکاران می‌سازیم– یکسان و برابر–؟!

شما را چیست؟! چگونه داوری می‌کنید؟!

یا مگر شما را کتابی است که در آن می‌خوانید،

که شما راست در آن [جهان] هر چه گزینید؟!

یا مگر شما را بر ما پیمانهایی است رسا و پیوسته تا روز رستاخیز، که هر چه حکم کنید شما را باشد؟!

از آنها بپرس که کدامشان ضامن این [دعوی] اند

یا مگر ایشان را انبازانی است– بتها و معبودانی جز خدا که پشتیبان آنها باشند–؟! پس اگر راستگویید انبازان خویش بیارند،

در روزی که کار [بر کافران] سخت و دشوار شود، و آنان به سجود خوانده شوند ولی نتوانند

خَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ^ط وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَلِيمُونَ

۴۴

فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَذِّبُ بِهَذَا الْحَدِيثِ ^ط سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ

۴۵

وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ

۴۶

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِّنْ مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ

۴۷

أَمْ عِنْدَهُمُ الْعَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ

۴۸

فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْأُخْتِ إِذْ نَادَى وَهُوَ مَكْظُومٌ

۴۹

لَوْلَا أَنْ تَدَارَكَهُ نِعْمَةٌ مِّنْ رَبِّهِ ۚ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ

۵۰

فَأَجْتَبَاهُ رَبُّهُ وَفَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ

۵۱

وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَرِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ

۵۲

وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ

در حالی که دیدگانشان از ترس فروشده، خواری و زبونی آنها را فرو گرفته است و همانا به سجود خوانده می‌شدند و حال آنکه تندرست بودند– می توانستند سجده کنند ولی اجابت نمی‌کردند–.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

پس مرا با کسانی که این سخن– قرآن– را دروغ می‌انگارند واگذار آنها را اندک اندک و پایه پایه از آنجا که ندانند فرو گیریم– به هلاکت و نابودی کشانیم–.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

و آنان را مهلت دهم، که تدبیر من استوار است.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

یا مگر از آنان مزدی می‌خواهی که از تاوان گرانبارند؟!

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

یا مگر نزدشان علم غیب است که [آن را] می‌نویسند– و به دیگران می‌دهند–!؟

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

پس بر حکم پروردگار خود شکیبایی کن و مانند صاحب ماهی– یونس– مباش آنگاه که با دلی پراندوه [در شکم ماهی] ندا داد.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

اگر نه آن بود که نعمتی– بخشایش و نیکو داشتی– از پروردگارش او را دریافت هر آینه به صحرایی بی‌گیاه افکنده می‌شد و نکوهیده می‌بود.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

پس پروردگارش او را برگزید و از نیکان و شایستگانش ساخت.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

و هر آینه نزدیک است آنان که کافر شدند– چون قرآن را شنیدند– که می‌خواندی– تو را با چشمهای خود بلغزانند و بیفکنند و می‌گویند: همانا او دیوانه است–.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

و نیست این [قرآن] مگر یاد و پندی برای جهانیان.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

آن روز راست– روز رستاخیز که وقوعش راست است–.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

چیست آن روز راست؟

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

و چه آگاه کرد تو را که آن روز راست چیست؟

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

ثمود– قوم صالح– و عاد– قوم هود– روز کوبنده و درهم‌شکننده را دروغ شمردند.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

اما ثمود، پس به سبب سرکشی– یا به عذاب صیحه سرکش – هلاک شدند.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

و اما عاد، به بادی سرد و سخت و از حد گذشته هلاک شدند

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

که آن را هفت شب و هشت روز پیایی بر آنان گماشت، پس آن قوم را در آن

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

پس آیا هیچ برجای‌مانده‌ای از آنان می‌بینی؟

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

تصویر از یک کوه در استان اصفهان، ایران.

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَتُ بِالْحَاطِئَةِ

فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخْذَةً رَابِيَةً

إِنَّا لَمَّا طَغَا الْمَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ

لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيهَا أذُنٌ وَعَيْةٌ

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ

وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً

فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ

وَأَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ

وَالْمَلِكُ عَلَىٰ أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَنِيَّةٌ

يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَىٰ مِنْكُمْ خَافِيَةٌ

فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِۦ ۖ فَيَقُولُ هَٰؤُلَاءِ أَقْرَعُوا كِتَابِيَةَ

إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلْكٌ حِسَابِيَةَ

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَّاضِيَةٍ

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ

قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ

وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِۦ ۖ فَيَقُولُ يَلِيَّتَنِي لِمَ أُوتِيَ كِتَابِيَةَ

وَلَمْ أُدْرِ مَا حِسَابِيَةَ

يَلِيَّتَهَا كَانَتْ الْقَاضِيَةَ

مَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِيَةٌ

هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيَةٌ

خُذُوهُ فَغُلُّوهُ

ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ

ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ

إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ

وَلَا يَحْضُرُ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ

و فرعون و کسانی که پیش از وی بودند و [مردم] آبادیهای زیر و رو شده– شهرهای قوم لوط– همگی با بدکاری و گناه آمدند– یا بدکاری و گناه آوردند–

فرستاده پروردگار خود را نافرمانی کردند پس [خدای هم] آنها را به کیفری سخت بگرفت.

همانا ما هنگامی که آب از حد درگذشت شما را در آن کشتی – کشتی نوح– سوار کردیم،

تا آن را برای شما یاد کرد و پندی سازیم و گوشهای فراگیرنده آن را فرا گیرد.

و چون یک بار در صور دمیده شود،

و زمین و کوهها [از جای] برداشته شوند و یکباره درهم شکنند،

پس آن روز آن واقعه– رستاخیز– رخ نماید.

و آسمان بشکافد پس در آن روز سست و پراکنده باشد

و فرشتگان بر کناره‌های آن

آن روز شما را پیش آرند بگونه‌ای که هیچ [کار] پوشیده‌ای از شما، پنهان نماند.

پس آن که کارنامه او به دست راستش داده شود [با خوشحالی] گوید: بیایید و کارنامه مرا بگیرید و بخوانید– زیرا در آن عملی نیست که از آشکار شدنش شرم داشته باشم.–

من می‌دانستم که حساب خویش را خواهم دید.

پس او در زندگانیی پسندیده باشد،

در بهشتی برین،

که میوه‌های آن نزدیک و در دسترس است.

بخورید و بیاشامید، نوش و گوارا، به پاداش آنچه در روزگار گذشته پیش فرستادید.

و اما آن که کارنامه او به دست چپش داده شود پس [با بد حالی] گوید: ای کاش کارنامه‌ام به من داده نمی‌شد.

و نمی‌دانستم حسابم چیست.

ای کاش مرگ پایان‌دهنده کار بود.

مالم مرا سود نبخشید– عذاب را از من بازداشت.–

حجت– یا نیروی– من از دستم برفت.

[ندا آید:] او را بگیرید و دربندش کنید.

سپس به دوزخش در آرید– یا بسوزانید.–

سپس در زنجیری که درازای آن هفتاد گز باشد در آریدش.

زیرا که او به خدای بزرگ ایمان نمی‌داشت،

و بر طعام دادن بینوایان بر نمی‌انگیخت– ترغیب نمی‌کرد.–

فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَاهُنَا حَمِيمٌ

۳۶ وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ

۳۷ لَا يَأْكُلُهُوَ إِلَّا الْخَاطِئُونَ

۳۸ فَلَا أَقْسَمُ بِمَا تُبْصِرُونَ

۳۹ وَمَا لَا تُبْصِرُونَ

۴۰ إِنَّهُ لَقَوْلِ رَسُولٍ كَرِيمٍ

۴۱ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُوْمِنُونَ

۴۲ وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَّا تَذْكُرُونَ

۴۳ تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

۴۴ وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ

۴۵ لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ

۴۶ ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ

۴۷ فَمَا مِنْكُمْ مِّنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ

۴۸ وَإِنَّهُ لَتَذِكْرَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ

۴۹ وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُّكَذِّبِينَ

۵۰ وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ

۵۱ وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ

۵۲ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ

۰۷۰ معارج

المَعَارِج: درجات

مکی

۴۴ آیه

۳ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ

۲ لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ وَدَاعٌ

۳ مِّنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ

تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ **خَمْسِينَ**

أَلْفَ سَنَةٍ

۵ فَأَصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا

۶ إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ وَبَعِيدًا

۷ وَنَرَاهُ قَرِيبًا

۸ يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ

۹ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ

۱۰ وَلَا يَسْأَلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا

پس امروز او را در آنجا هیچ دوستی نباشد،

و نه طعامی مگر از زردابه– چرک و خونی که از تن دوزخیان می‌آید–،

که آن را جز بدکاران نمی‌خورند.

پس سوگند به آنچه می‌بینید،

و آنچه نمی‌بینید،

که این [قرآن] گفتار فرستاده‌ای است بزرگوار– رسول اکرم

و این سخن شاعری نیست، چه اندک ایمان می‌آورید

و سخن کاهنی– پیشگو یا اخترگو– هم نیست، چه اندک پند می‌گیرید.

فروفرستاده‌ای است از پروردگار جهانیان.

و اگر وی برخی سخنان را بر ما برمی‌بافت،

هر آینه او را به دست راست– کنایه از قوت و توانایی یا سختی و شدت– می‌گرفتیم،

سپس رگ جان– دل– او را می‌بریدیم

پس هیچ یک از شما بازدارنده [عذاب] از او نیست.

و هر آینه این [قرآن] یاد و پندی است برای پرهیزگاران.

و هر آینه ما می‌دانیم که از شما تکذیب‌کنانی هستند.

و هر آینه آن

و همانا آن حق‌الیقین است.

پس به نام پروردگار بزرگت تسبیح گوی.

پُرْسَنده‌ای عذاب‌ی را که بودنی– واقع شدنی– است درخواست نمود

که کافران را هیچ بازدارنده‌ای از آن نیست،

از سوی خدای که خداوند پایه‌های بلند است.

فرشتگان و روح– فرشته همراه وحی– در روزی که درازی آن پنجاه هزار سال است– از سالهای دنیا– به سوی او بالا می‌روند.

پس شکیبایی کن شکیبایی نیکو.

آنها آن– عذاب یا روز قیامت– را دور می‌بینند،

و ما نزدیکش می‌بینیم.

روزی که آسمان چون مس گداخته شود

و کوه‌ها مانند پشم رنگین [زده‌شده] گردد

و هیچ خویشاوندی– یا دوستی– از [حال] خویشاوندی– یا دوستی– نپرسد.

يُبْصِرُونَهُمْ يَوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ بِبَنِيهِ

۱۲ وَصَلِحِبْتِهِ وَأَخِيهِ

۱۳ وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُتَوِيهِ

۱۴ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ

۱۵ كَلَّا إِنَّهَا لَأَطْلَىٰ

۱۶ نَزَاعَةَ لِلشَّوَىٰ

۱۷ تَدْعُوا مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّىٰ

۱۸ وَجَمَعَ فَأَوْعَىٰ

۱۹ ^{حزب} إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا

۲۸

۲۰ إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا

۲۱ وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا

۲۲ إِلَّا الْمُصَلِّينَ

۲۳ الَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ

۲۴ وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ

۲۵ لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ

۲۶ وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ

۲۷ وَالَّذِينَ هُمْ مِنَ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ

۲۸ إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَا مُنِنَ

۲۹ وَالَّذِينَ هُمْ لِأُفْرُوجِهِمْ حَافِظُونَ

۳۰ إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ

۳۱ فَمَنْ أَبْغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ

۳۲ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ

۳۳ وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَاتِهِمْ قَائِمُونَ

۳۴ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

۳۵ أُولَٰئِكَ فِي جَنَّةٍ مُّكْرَمُونَ

۳۶ فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ

۵۰۳ر

۳۷ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ

۳۸ أَيَطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ

۳۹ كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِّمَّا يَعْلَمُونَ

آنان– یعنی خویشانشان– را بدیشان بنمایند– ولی کاری از آنها ساخته نیست–. بزهار آرزو کند که کاش می‌توانست [برای فرار] از عذاب آن روز فرزندان خود را عوض دهد،

وزن و برادر خود را،

و خویشانی را که او را جای می‌دادند– و به خود نزدیک می‌ساختند–،

و هر که را در زمین است، همه را یکجا، تا او را [از عذاب] برهاند،

هرگز، که آن آتشی است زبانه‌کشنده،

برکننده پوست سر– یا همه تن–،

می‌خواند هر که را [به ایمان و طاعت] پشت کرد و روی بگردانید.

و [مال را] گرد کرد و بیندوخت.

همانا آدمی ناشکیبا– یا حریص– آفریده شده

چون بدی [و رنجی] بدو رسد بیتاب است

و چون نعمتی [و رفاهی] بدو رسد بازدارنده است– بغل ورزد–

مگر نمازگزاران

آنان که بر نماز خویش پیوسته و پاینده‌اند

و آنان که در مالهاشان حقی است معلوم– مانند زکات و صدقات–،

برای نیازمند خواهنده و بینوای درمانده

و آنان که روز پاداش را باور دارند

و آنان که از عذاب پروردگار خود ترسانند

همانا از عذاب پروردگارشان ایمنی نیست

و آنان که شرمگاه خویش نگاه می‌دارند،

مگر از همسران خود یا کنیزانی که آنها را مالکند، که [در باره آنها] سرزنش نشوند.

پس هر که فراتر از این جوید اینانند از حدگذشتگان

و آنان که امانتها و پیمانهای خود را رعایت می‌کنند

و آنان که به گواهیهای خویش ایستاده‌اند– متعهد و پایدارند–

و آنان که بر نماز خود نگاهدار و پاسدارند– به نیکوترین و کاملترین وجه نماز می‌گذارند–.

ایشانند که در بهشتها گرامی داشتگانند.

پس کافران را چیست که به تو چشم دوخته و به سویت شتابانند،

از راست و از چپ گروه گروه

آیا هر مردی از آنها طمع دارد که به بهشت پر نعمت در آید؟!

هرگز، همانا ما آنان را از آنچه می‌دانند– نطفه– آفریده‌ایم

فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ إِنَّا لَقَدِرُونَ

عَلَىٰ أَنْ تُبَدِّلَ خَيْرًا مِّنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ

۴۱

فَذَرَهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ

۴۲

يَوْمَ يُخْرِجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَىٰ نُصُبٍ يُوفِضُونَ

۴۳

خَلِيعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهِقُهُمْ ذَلَّةٌ ذَلَّةٌ ذَلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ

۴۴

۲ صفحه

۲۸ آیه

مکی

نُوحٍ: نوح

۷۱. نوح

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهَِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۱

۵۰۴ر

قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

۲

أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا

۳

يَغْفِرَ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرْكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

۴

قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا

۵

فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَائِي إِلَّا فِرَارًا

۶

وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصْبَعَهُمْ فِيٰءِذَانِهِمْ وَأَسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا

۷

ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا

۸

ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا

۹

فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا

۱۰

پس سوگند به خداوند خاورها و باخترها که هر آینه ما تواناییم،

بر آنکه بهتر از ایشان را به جایشان آریم، و ما واپس مانده – ناتوان و درمانده– نیستیم.

پس واگذارشان تا بیهوده گفتوگو و بازی کنند تا آن روزشان را که وعده داده می‌شوند ببینند.

روزی که از گورها شتابان بیرون آیند گویی که به سوی نشانه‌ای [که برپا شده] می‌شتابند

در حالی که دیدگانشان از ترس فروشده، خواری و زبونی آنها را فروگرفته است این است آن روزی که وعده داده می‌شدند.

گفت: ای قوم من، همانا من شما را بیم‌کننده‌ای آشکارم،

که خدای یکتا را بپرستید و از او پروا کنید و مرا فرمان برید،

تا گناهاتتان را ببامزد و شما را تا سرآمدی نامبرده واپس دارد، که سرآمد خدای چون فرا رسد واپس نیفتد، اگر می‌دانستید.

گفت: پروردگارا، همانا من قوم خود را شب و روز خواندم،

پس خواندن من آنان را جز رمیدن و گریختن نیفزود

و هر گاه که ایشان را بخواندم تا آنها را بیماری انگشتان خویش در گوشه‌اشان کردند– تا نشوند– و جامه‌های خود را بر سر کشیدند– تا مرا نبینند– و [بر کفر خویش] پای فشردند و بسی سرکشی و بزرگمنشی نمودند.

و آنگاه آنان را آشکارا به آواز بلند بخواندم،

باز آنها را آشکارا بگفتم و در نمان بگفتم.

پس گفتم: از پروردگارتان آمرزش بخواهید که او آمرزگار است،

يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا

تا آسمان— ابر— را بر شما بارنده فرستد.

وَيُمِدِّدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَيْنَ وَيَجْعَلْ لَكُمْ جَنَّتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَرًا

و شما را به مالها و پسران یاری کند و به شما بوستانها دهد و برایتان جویها پدید آرد.

مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا

چیست شما را که خدای را به بزرگی باور ندارید— یا از عظمت خدا نمی‌ترسید—؟

وَقَدْ خَلَقْكُمْ أَطْوَارًا

و حال آنکه شما را گوناگون— به مراحل یا از حالی پس از حالی— آفریده است.

أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا

آیا ندیده‌اید که خدا هفت آسمان را چگونه مطابق— یا بر— یکدیگر آفرید،

وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسُ سِرَاجًا

و ماه را در آنها تابان ساخت و خورشید را چراغ درخشان کرد؟

وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا

و خدا شما را از زمین برویانید روییدنی— چون گیاه—.

ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا

سپس شما را به آن بازگرداند و باز شما را بیرون آرد بیرون آوردنی— به هنگام رستاخیز—.

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ بِسَاطًا

و خدا زمین را برای شما بستری گسترده کرد،

لِتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًا

تا از آن به راه‌های فراخ— گشاده یا مختلف— بروید.

قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَنْ لَمْ يَزِدْهُ مَالَهُ وَوَلَدَهُ إِلَّا خَسَارًا

نوح گفت: پروردگارا، اینان مرا نافرمانی کردند و از کسی پیروی کردند که وی را مال و فرزندانش جز زیانکاری نیفزود.

وَمَكْرُوا مَكْرًا كُبَرًا

و نیرنگ ساختند نیرنگی بزرگ— در دین خدا، یا در هلاکت من—.

وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ ءَالِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا

و گفتند: خدایاتان را وامگذارید، و ودّ و سواع و یغوث و یعوق و نسر را رها نکنید.

وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا

و براستی که بسیاری را گمراه کردند، و [بار خدایا،] ستمکاران— یعنی کافران— را جز گمراهی میفزای.

مِمَّا خَطِيئَتِهِمْ أُغْرِقُوا فَأَدْخَلُوا نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا

به سزای گناهانشان غرق شدند— به طوفان— و به آتشی— آتش دوزخ— درآورده شدند، پس به جای خدا برای خود هیچ یاورانی نیافتند.

وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَيَّ الْأَرْضَ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا

و نوح گفت: پروردگارا، بر روی زمین از این کافران هیچ کسی را مگذار،

إِنَّكَ إِنْ تَذَرَهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا

که اگر بگذاریشان، بندگان تو را گمراه می‌کنند و جز بدکار و کافر نمی‌زایند.

رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا

پروردگارا، مرا و پدر و مادرم را و هر که را که با ایمان به خانه من در آمده باشد و همه مردان و زنان مؤمن را ببامرز و ستمکاران را جز هلاکت و نابودی میفزای.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا
قُرْءَانًا عَجَبًا

بگو: به من وحی شده است که گروهی از پریان [به این
قرآن] گوش فرا داشتند، پس گفتند که ما قرآنی شگفت-
بسیار فصیح که مانند سخن بشر نیست- شنیدیم

يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ ۗ وَلَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا

که به راه راست [و کمال] راه می‌نماید، پس به آن ایمان
آوردیم و هرگز کسی را به پروردگاران انباز نگیریم

وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا

و همانا برتر است بزرگی و شکوه پروردگاران که نه
همسری گرفته و نه فرزندی

وَأَنَّهُ كَانَ يَفْقَهُ لَهَاجِرَ رَبِّهِ ۗ وَاللَّهُ سَطَّطًا

و همانا ناخرد از ما بر خدا دروغ و ناروا گفت- نسبت زن و
فرزند به او داد-

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن نَقُولَ الْإِنسَ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا

و ما می‌پنداشتیم که هرگز آدمی و پری بر خدا سخن دروغ
نگویند

وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ
فَزَادُوهُمْ رَهَقًا

و همانا مردانی از آدمیان به مردانی از پریان پناه می‌بردند
پس بر سرکشی و گناهکاری آنان

وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَن لَّن يَبْعَثَ اللَّهُ أَحَدًا

و چنانکه شما پنداشتید آنها نیز پنداشتند که خداوند هرگز
کسی را برنینگیزد- به پیامبری یا به زندگی دیگر-

وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَا فِيهَا فَجًّا مِّنَ الْإِنسِ فَذُكِّرُوا
بِهَاجِرَاتِهِمْ وَلَهُمْ فِيهَا شُهَدَاءُ الَّذِينَ أُضِلُّوا سَبِيلَهُمْ
فَاصْبِرْ لَهُمْ صَبْرًا شَدِيدًا ۗ وَارْتَضَى الَّذِينَ كَفَرُوا لِمَا
أُنزِلَ عَلَيْهِمْ ۗ خَبَسَ لَهَا سَازِجًا وَسِدْرًا ۗ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
لَا يَأْتِيهِمْ فِيهَا الْغَايَةُ ۗ

و ما آسمان را بسودیم- کنایه از اینکه به آسمان بالا رفتیم
- پس آن را پر از نگهبانان نیرومند- یعنی فرشتگان- و
شهابها- درخشاها یا تیرهای آتشین- یافتیم

وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقْعِدًا لِلسَّمْعِ ۖ فَمَنْ يَسْتَمِعِ الْآنَ يَجِدْ
لَهُ شِهَابًا رَّصَدًا

و ما در آنجا

و ما نمی‌دانیم که آیا در باره کسانی که در زمین‌اند- آدمیان
- بدی خواسته شده، یا پروردگارشان برای آنها رهیابی [به
نیکی و راه راست] خواسته است

وَأَنَّا لَا نَدْرِي أَشَرُّ أَرِيدَ يَمَنَ فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ
رَشْدًا

و همانا از ما برخی نیک و شایسته‌اند و برخی جز این. ما
گروه‌هایی به راه‌های گوناگون بودیم

وَأَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذَلِكَ ۖ كُنَّا طَرَائِقَ قِدَدًا

و ما می‌دانستیم که هرگز خدای را در زمین ناتوان نتوانیم
ساخت و با گریختن- از عذاب او- ناتوانش نتوانیم کرد

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن نُّعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَن نُّعْجِزَهُ ۗ هَرَبًا

و چون رهنمونی [به راه راست]- قرآن- را شنیدیم به آن
ایمان آوردیم، که هر که به پروردگار خویش ایمان آورد نه
از کاستی- در پاداش- ترسد و نه از ستم- در کیفر-

وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَىٰ ءَامَنَّا بِهِ ۗ فَمَنْ يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ ۗ فَلَا
يَخَافُ بَحْصًا وَلَا رَهَقًا

وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا الْقَاسِطُونَ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُولَئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا

۱۵ وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا

۱۶ وَالْوَالِدَاتُ يُرْجَوْنَ لِحُضْنِ بَنَاتِهِمْ فَبِمَا كَفَرْنَا سَأَئِمُّوا بِمَا كَفَرْنَا مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ فَكُنَّا صُفْرًا

۱۷ لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا

۱۸ وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا

۱۹ وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا

۲۰ قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا

۲۰

۵۰۷ر

۲۱ قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا

۲۱

۲۲ قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا

۲۲

۲۳ إِلَّا بَلَاغًا مِّنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتِهِ وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا

۲۳

۲۴ حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَيَسْئَلُونَ مَنْ أضعفُ ناصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا

۲۴

۲۵ قُلْ إِنْ أَدْرِي أَقْرَبُ مَّا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا

۲۵

۲۶ عَلِيمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا

۲۶

۲۷ إِلَّا مَنْ ارْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا

۲۷

۲۸ لِيَعْلَمَ أَنْ قَدْ أَبْلَغُوا رَسُولًا مِّن رَّبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا

۲۸

و همانا از ما برخی مسلمانند و برخی بیدادگر. پس هر که [فرمان خدای را] گردن نهاد اینانند که راه راست را جسته و یافته‌اند.

و اما بیدادگران، پس دوزخ را همیشه باشند.

و [به من وحی شده که] اگر [آدمیان و پریان] بر راه راست پایداری کنند، هر آینه از آبی فراوان– کنایه از روزی فراوان– سیرابشان کنیم،

تا در باره آن بیازماییمشان، و هر که از یاد و پند پروردگارش روی بگرداند او را به عذابی سخت درآرد.

و همانا مسجدها– یا اندامهای سجده– برای خداست، پس با خدای یکتا کسی را مخوانید– نپرستید–.

و چون بنده خدا– پیامبر

بگو: همانا من تنها پروردگارم را می‌خوانم– می‌پرستم– و هیچ کس را با وی انباز نمی‌گیرم.

بگو: من برای شما نه هیچ زبانی را در توان دارم و نه هیچ رهنمونی به خیر و صلاح و کمالی را [بی‌هدایت خدا].

بگو: همانا مرا هیچ کس از [عذاب] خدای پناه و زنهار ندهد – اگر در باره من عذابی خواسته باشد– و هرگز جز او پناهگاهی نیابم،

جز تبلیغی از جانب خدای و رساندن پیامهای او– که تنها پناه من است–. و آنان که خدای و پیامبرش را نافرمانی کنند، ایشان راست آتش دوزخ که برای همیشه در آن جاویدان باشند.

تا آنگاه که آنچه به آنها وعده داده شده ببینند خواهند دانست که چه کسی را یارانی ناتوان‌تر و به شمار کمتر است.

بگو: نمی‌دانم که آیا آنچه وعده داده می‌شوید– عذاب– نزدیک است یا پروردگارم برای آن مدتی می‌نهد

دانای نهان و ناپیداست، پس کسی را بر غیب خود آگاه نسازد،

مگر آن را که به پیامبری پسندد و برگزیند، زیرا که از پیش روی و از پشت سرش نگهبانانی گسیل می‌دارد

تا معلوم کند که پیامهای پروردگارشان را رسانده‌اند، و [خدای] آنچه را نزد ایشان

۱
۵۰۸ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الْمَزْمِلُ

ای جامه به خود پیچیده

۲

قُمْ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا

شب را [به نماز] برخیز مگر اندکی

۳

نُصِفَهُ ۚ أَوْ أَنْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا

نیمی از آن را، یا اندکی از نیمه بکاه- تا به ثلث رسد-

۴

أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا

یا بر آن بیفزای- تا به دو ثلث رسد- و قرآن را شمرده و آرام- واضح و با درنگ- بخوان.

۵

إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا

ما بر تو سخنی سنگین و دشوار- یا گرانمایه- خواهیم افکند- یعنی این قرآن را بر تو فروخواهیم آورد-.

۶

إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْأًا وَأَقْوَمُ قِيَلًا

همانا ساعت‌های شب- یا قیام و عبادت در شب- استوارتر و پابرجاتر و به گفتار درست‌تر است- از عبادت روز-.

۷

إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا

زیرا تو را در روز آمد و شد- کار و شغل- دراز و بسیار است- پس شب را ویژه عبادت و خلوت و مناجات کن-.

۸

وَأَذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا

و نام پروردگارت را یاد کن و از همه بریده شو و یکسره روی دل بدو آر،

۹

رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا

خداوند خاور و باختر، هیچ خدایی جز او نیست، پس او را کارساز خویش گیر.

۱۰

وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَأَهْبِرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا

و بر آنچه می‌گویند شکبیا باش و به شیوه‌ای نیکو از آنان کناره بگیر.

۱۱

وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِيَ النَّعْمَةِ وَمَهِّلْهُمْ قَلِيلًا

و مرا با آن دروغ انگاران کامران و توانگر- منادید قریش- واگذار، و اندکی مهلتشان ده.

۱۲

إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَجَحِيمًا

هر آینه نزد ما بندهای گران و آتش افروخته است،

۱۳

وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا

و خوراکی گلوگیر و عذابی دردناک،

۱۴

يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَّهِيلًا

به روزی که زمین و کوه‌ها به لرزه در آید، و کوه‌ها توده‌ای ریگ روان گردد.

۱۵

إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا

همانا به سوی شما پیامبری فرستادیم که بر [اعمال] شما گواه است همچنانکه به سوی فرعون پیامبری فرستادیم.

۱۶

فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلًا

اما فرعون آن پیامبر را نافرمانی کرد، پس او را بگرفتیم گرفتنی سخت.

۱۷

فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا

اگر [امروز] کافر باشید، پس چگونه پروا می‌کنید از [عذاب] روزی که کودکان را سپید موی- پیر- می‌گرداند!؟

۱۸

السَّمَاءُ مُنْفَطِرٌ بِهِ ۚ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا

آسمان در آن روز شکافته شود وعده او شدنی است.

۱۹

إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ ۖ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا

همانا این آیتها یادآوری و پندی است، پس هر که خواهد راهی به سوی پروردگار خویش فرا گیرد.

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِن ثُلثِي اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ
وَأُثُلُهُ وَطَآئِفَةٌ مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ
عَلِمَ أَن لَّنْ نَّحْصُوهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ ۖ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ
الْقُرْآنِ ۚ عَلِمَ أَن سَيَكُونُ مِنكُم مَّرْضَىٰ وَآخَرُونَ
يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِن فَضْلِ اللَّهِ وَآخَرُونَ
يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۖ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ وَأَقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا ۚ وَمَا
تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرًا
وَأَعْظَمَ أَجْرًا ۚ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ ۖ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۷۴. مدثر

الْمُدَّثِّرُ: جامهٔ خواب به‌خود پیچیده

مکی

۵۶ آیه

۳ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ

۱
۵۱۰ر

ای جامه به خود پیچیده- یا ای جامه بسرکشیده-

۲
فُمْ فَأَنْذِرْ

برخیز و بیم کن

۳
وَرَبِّكَ فَكَبِّرْ

و پروردگارت را به بزرگی یاد کن

۴
وَتِيَابِكَ فَطَهِّرْ

و جامه خویش را پاک ساز

۵
وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ

و از عذاب دوری گزین

۶
وَلَا تَمَنَّ تَمَنَّاكَ كَثِيرٌ

و چیزی به کسی مده که بیشتر بستانی- یا مَتَّ مِنْهُ که کارت را بزرگ شماری یا فزونی جویی-

۷
وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ

و برای پروردگارت شکیبایی ورز.

۸
فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ

پس چون در صور دمیده شود- برای زنده‌شدن مردگان-

۹
فَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ

آن روز روزی سخت و دشوار است،

۱۰
عَلَى الْكٰفِرِينَ يَوْمِ الْيَسِيرِ

بر کافران آسان نیست.

۱۱
ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا

مرا با آن که به تنهایی آفریدمش واگذار.

۱۲
وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَّمْدُودًا

و او را مال فراوان دادم،

۱۳
وَبَنِينَ شُهَدَاءَ

و پسرانی حاضر [در نزد وی]،

۱۴
وَمَهْدَتْ لَهُ تَمَهِيدًا

و برای او [نعمت دنیا را] بتمامی آماده و فراهم ساختم.

۱۵
ثُمَّ يَطْمَعُ أَن يَزِيدَ

و باز طمع دارد که [مال و فرزندان او را] بیفزایم.

۱۶
كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَنِيدًا

هرگز، زیرا که او با آیات ما- سخنان و نشانه‌های ما- ستیهنده بود.

۱۷
سَأَرْهُقُهُ صُعُودًا

زودا که او را به سختی و دشواری- عذاب- افکنم.

إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ

۱۹ فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ

۲۰ ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ

۲۱ ثُمَّ نَظَرَ

۲۲ ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ

۲۳ ثُمَّ أَدْبَرَ وَأَسْتَكْبَرَ

۲۴ فَقَالَ إِنَّ هَذَا إِلاَّ سِحْرٌ يُؤْتَرُ

۲۵ إِنَّ هَذَا إِلاَّ قَوْلُ الْبَشَرِ

۲۶ سَأُصَلِّيهِ سَقَرَ

۲۷ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرُ

۲۸ لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ

۲۹ لَوَاحَةٌ لِّلْبَشَرِ

۳۰ عَلِيَّهَا تِسْعَةَ عَشَرَ

وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلاَّ مَلَكِيَّةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ

إِلاَّ فِتْنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ

وَيَزِدَادَ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِيمَانًا وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ

وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْكَافِرُونَ

مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهِذَا مَثَلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ

وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلاَّ هُوَ وَمَا هِيَ إِلاَّ

ذِكْرَى لِّلْبَشَرِ

۳۲ كَلَّا وَالْقَمَرَ

۵۱۱ ر

۳۳ وَاللَّيْلِ إِذَا أَدْبَرَ

۳۴ وَالصُّبْحِ إِذَا أَسْفَرَ

۳۵ إِنَّهَا لِأَحَدَى الْكُوبِ

۳۶ نَذِيرًا لِّلْبَشَرِ

۳۷ لِمَن شَاءَ مِنْكُمْ أَن يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ

۳۸ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ

۳۹ إِلاَّ أَصْحَابَ الْيَمِينِ

۴۰ فِي جَنَّتٍ يَتَسَاءَلُونَ

۴۱ عَنِ الْمُجْرِمِينَ

۴۲ مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ

۴۳ قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ

۴۴ وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ الْمِسْكِينَ

۴۵ وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ

۴۶ وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوْمِ الدِّينِ

۴۷ حَتَّىٰ آتَيْنَا الْيَقِينَ

وی اندیشید و اندازه کرد.

پس مرگ بر او باد، چگونه اندازه کرد؟!

باز هم مرگ بر او باد، چگونه اندازه کرد؟!

آنگاه اندیشه کرد.

سپس روی ترش نمود و چهره در هم کشید.

سپس روی بگردانید- از حق یا از ایمان یا از رسول- و گردنکشی کرد.

پس گفت: نیست این [قرآن] مگر جادویی که [از تعلیم ساحران] باز گفته می‌شود

این نیست مگر گفتار آدمی.

زودا که او را به سَقَر درآرم.

و تو را چه آگاه کرد که سَقَر چیست؟!

[آتشى است که] نه باقى گذارد و نه رها کند.

سوزاننده و سیاه کننده پوست [کافران] است.

بر آن نوزده [فرشته] گماشته است.

و ما دوزخیانان را جز فرشتگان نساختیم، و شمار آنها- نوزده- را جز آزمونی برای کسانی که کافرند نکردیم، تا اهل کتاب- جهودان و ترسایان- یقین کنند- که پیامبر ما راستگو و بر حق است و آنچه می‌گوید از وحی می‌گوید چنانکه نظیر آن در تورات و انجیل هست- و کسانی را که ایمان آورده‌اند ایمان بیفزاید- چون از اهل کتاب بشنوند که آنچه پیامبر ما گفت حق است دلگرم‌تر و استوارتر شوند - و تا اهل کتاب و مؤمنان شک نکنند، و نیز برای آنکه کسانی که در دلهاشان بیماری است- منافقان- و کافران بگویند؛ خدا از این وصف- شمار دوزخیان- چه خواسته است؟ بدین گونه خداوند هر که را خواهد گمراه می‌کند و هر که را خواهد راه می‌نماید و [شمار] سپاهیان پروردگارت را جز او نداند، و این- ذکر سَقَر و دوزخیانان- برای آدمی جز یاد و پندی نیست.

نه چنان است [که کافران و منکران گویند] سوگند به ماه،

و سوگند به شب چون پشت کند و برود،

و سوگند به صبح چون رخ نماید و روشن شود،

که آن- سَقَر- یکی از پدیده‌های بزرگ است

که بیم‌کننده آدمیان است.

برای هر کس از شما که بخواهد پیشی گیرد- در کار نیک و طاعت- یا باز ایستد و واپس ماند- از کار نیک و طاعت-.

هر کسی در گرو کاری است که کرده است.

مگر یاران دست راست- اهل سعادت-

که در بهشتها باشند، می‌پرسند،

از بزهاران:

چه چیز شما را به دوزخ در آورد؟

گویند: ما از نماز گزاران نبودیم

و بینوا را طعام نمی‌دادیم

و با یاهوگویان یاهو می‌گفتیم

و روز پاداش را دروغ می‌انگاشتیم.

تا ما را مرگ فرا رسید.

فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَعَةُ الشَّلَفِيِّينَ

پس شفاعت شفیعیان به آنها سود ندهد.

۴۹ فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكِرَةِ مُعْرِضِينَ

پس چیست آنها را که از این پند رویگردانند؟

۵۰ كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُّسْتَنْفِرَةٌ

گویی که گورخرانی رمیده‌اند،

۵۱ فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ

که از شیر- یا شکارچی- گریخته‌اند.

۵۲ بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَنْ يُؤْتَىٰ صُحُفًا مُّنَشَّرَةً

بلکه هر مردی از ایشان می‌خواهد که او را نامه‌هایی گشاده بدهند.

۵۳ كَلَّا بَلْ لَا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ

نه چنین است [که می‌پندارند]، بلکه از [عذاب] آن جهان نمی‌ترسند.

۵۴ كَلَّا إِنَّهُ تَذَكِّرَةٌ

نه چنین است [که می‌گویند]، همانا این قرآن یادآوری و پند است.

۵۵ فَمَنْ شَاءَ ذَكَّرْهُ

پس هر که خواهد آن را یاد کند و پند گیرد.

۵۶ وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَىٰ وَأَهْلُ

و یاد نکنند و پند نگیرند مگر آنکه خدا خواهد اوست سزاوار پروا کردن- از وی- و سزاوار آمرزیدن.

الْمَعْفِرَةِ

۷۵. قیامت

الْقِيَامَةِ: قیامت

مکی

۴۰ آیه

۲ صفحه

۱

حزب

۲۳۱

۵۱۲۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سوگند می‌خورم به روز رستاخیز.

لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ

و سوگند می‌خورم به نفس سرزنشگر [که هر آینه آدمی را به روز رستاخیز برخواهم انگیخت].

۲ وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ

۳ أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ نَجْمَعَ عِظَامَهُ

آیا آدمی پندارد که استخوانهایش را فراهم نخواهیم آورد؟

۴ بَلَىٰ قَدِيرِينَ عَلَىٰ أَنْ نُسَوِّيَ بَنَانَهُ

چرا، ما قادریم بر اینکه سرانگشتان او را هم راست و درست کنیم.

۵ بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ

بلکه آدمی می‌خواهد فراپیش خود- یعنی در آینده- نیز بدکاری کند.

۶ يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ

می‌پرسد: روز رستاخیز کی خواهد بود؟

۷ فَإِذَا بَرَقَ الْبَصَرُ

پس آنگاه که چشم [از ترس] خیره شود

۸ وَخَسَفَ الْقَمَرُ

و ماه تیره گردد

۹ وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ

و خورشید و ماه جمع شوند- به گونه‌ای که نورشان برود و هر دو تیره گردند-.

۱۰ يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيِّنَ الْمَفَرِّ

آن روز آدمی گوید: گریزگاه کجاست؟

۱۱ كَلَّا لَا وَزَرَ

هرگز پناهگاهی نیست.

۱۲ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ

آن روز [بازگشت و] قرارگاه به سوی پروردگار توست.

۱۳ يُنَبِّئُ الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ

آن روز آدمی را بدانچه پیش فرستاده و واپس نهاده آگاه کنند.

۱۴ بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ

بلکه آدمی بر نفس خویش بیناست- که چه کرده و چه می‌کند-

۱۵ وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِيرَهُ

هر چند که عذرهای خود را [بر گناه] در میان آرد.

۱۶ لَا تُحْرِكُ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ

زبان خود را به این [قرآن] مجنبن تا بدان- خواندن و حفظ آن- شتاب کنی

۱۷ إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ

همانا فراهم آوردن و خواندن آن بر ماست.

۱۸ فَإِذَا قَرَأْتَهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ

پس چون آن را بخوانیم- به زبان جبرئیل- خواندنش را پیروی کن.

۱۹ نُمِّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ

آنگاه بیان آن بر ماست.

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ

وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ

وُجُوهُ يَوْمَئِذٍ نَّاصِرَةٌ

إِلَىٰ رَبِّهَا نَاطِرَةٌ

وَوُجُوهُ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ

تَظُنُّ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ

كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ

وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ

وَوَظَنَ أَنَّهُ الْفِرَاقُ

وَأَلْتَفَتِ الْأَسَاقِ بِالسَّاقِ

إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ

فَلَا صَدَقَ وَلَا صَلَّىٰ

وَلَكِن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ

ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ أَهْلِهِ ۖ يَتَمَطَّىٰ

أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ

ثُمَّ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ

أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى

أَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِّن مَّنِيٍّ يُمْنَىٰ

ثُمَّ كَانَ عِلْقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ

فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ

أَلَيْسَ ذَٰلِكَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ

۷۶. انسان

الْإِنْسَانُ: انسان

مدنی

۳۱ آیه

۳ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَىٰ عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُن شَيْئًا

مَذْكُورًا

إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِّن نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ

سَمِيعًا بَصِيرًا

إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا

إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلًا وَأَغْلَلََّا وَسَعِيرًا

إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِّنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا

[کافران را بگو:] نه چنان است [که می‌گویید،] بلکه شما

این جهان شتابان و زودگذر را دوست می‌دارید

و آن جهان را فرو می‌گذارید.

آن روز چهره‌هایی تازه و خرم است،

که [پاداش] پروردگار خویش را چشم می‌دارند

و چهره‌هایی تیره و ترش است

گمان دارند که با آنها رفتاری کمرشکن می‌کنند.

آری، آنگاه که جان به چنبر گردن– گلوگاه– رسد،

گفته شود– فرشتگان یا کسان محتضر گویند–: کیست افسون‌کننده– شفا دهنده؟!

و بداند که گاه جدایی– از دنیا– است،

و ساقهای پا به هم پیچد.

آن روز، روانه شدن به سوی پروردگار توست.

نه باور داشت و نه نماز گزارد

و لیکن دروغ انگاشت و روی گرداند

سپس خرامان به سوی کسانش رفت

وای بر تو پس وای بر تو

باز هم وای بر تو پس وای بر تو.

آیا آدمی می‌پندارد که او را بیهوده و رها فرو گذارند– که در دنیا مکلف نباشد و در آخرت برانگیخته و حسابرسی نشود و پاداش و کیفر نبیند–؟!

آیا او نطفه‌ای از منی که [در رحم] ریخته می‌شد، نبود؟

سپس خون بسته بود، پس [خدایش] بیافرید و درست اندام کرد؟

پس، از آن دو گونه: مرد و زن، ساخت.

آیا آن [خدای] قادری نیست که مردگان را زنده کند؟

۷۶. انسان	الْإِنْسَانُ: انسان	مدنی	۳۱ آیه	۳ صفحه
------------------	---------------------	------	--------	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آیا بر آدمی روزگاری بر آمد که چیزی یادکردنی نبود؟

مَذْكُورًا

إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِّن نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ

سَمِيعًا بَصِيرًا

ما راه را به او بنمودیم، یا سپاسگزار باشد و یا ناسپاس.

ما برای کافران زنجیرها و بندها و آتش سوزان آماده ساخته‌ایم.

همانا نیکوکاران از جامی می‌نوشند که آمیزه آن کافور است – سرد و خوشبوست–.

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا

۷

يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا

۸

وَيُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا

۹

إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكْرًا

۱۰

إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا

۱۱

فَوْقَهُمْ اللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّهْمُ نَصْرَةَ وَسُرُورًا

۱۲

وَجَزَلَهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا

۱۳

مُتَّكِنِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرْبَابِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا

۱۴

وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلُّهَا وَذُلِّلَتْ قُطُوفُهَا تَذْلِيلًا

۱۵

وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِدَانِيَةٍ مِّنْ فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرًا

۱۶

قَوَارِيرًا مِّنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا

۱۷

وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا

۱۸

عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلًا

۱۹

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنشُورًا

حزب
۲۳۲

۲۰

وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمَلَكًا كَبِيرًا

۲۱

عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٍ خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ وَحُلُّوْاْ أَسَاوِرَ مِّنْ فِضَّةٍ وَسَقَنَهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا

۲۲

إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُمْ مَّشْكُورًا

۲۳

ره
۵۱۵

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا

۲۴

فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ مِنْهُمْ ءَائِمًا أَوْ كَفُورًا

۲۵

وَأذْكَرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا

چشمه‌ای که بندگان خدا از آن می‌آشامند هر گونه و به هر جا که بخواهند روانش می‌سازند.

به نذر [خود] وفا می‌کنند و از روزی که بدی و سختی آن فراگیر است می‌ترسند.

و طعام را با دوستی آن– با آنکه خود به آن مایل‌تر و نیازمندترند– به بینوا و یتیم و اسیر می‌خورانند

[زبان حالشان این است که] همانا شما را برای خشنودی خدای می‌خورانیم از شما پاداش و سپاسی نمی‌خواهیم

ما از پروردگاران در روزی که گرفته و دژم و سخت و سهمگین است می‌ترسیم.

پس خدای ایشان را از بدی و سختی آن روز نگاه دارد و ایشان را تازگی و شادمانی پیش آرد.

و ایشان را به سبب آنکه شکیبایی کردند بهشت و پرنیان پاداش دهد.

در آنجا بر تختها [ی آراسته] تکیه زنند، در آنجا نه [گرمی] آفتابی بینند و نه سرمای.

و سایه‌های [درختان] آن بر آنان نزدیک باشد و میوه‌هایش به آسانی رام گشته– در دسترس– است.

و جامه‌ایی از نقره و سبوهایی از آبگینه بر ایشان می‌گردانند

آبگینه‌هایی از سیم– سفید و شفاف به صفای آبگینه– که [فراخور نوشندگان] به اندازه کرده باشند.

و در آنجا جامی بنوشانندشان که آمیزه آن زنجبیل است.

[از] چشمه‌ای در آنجا که سلسبیل– روان و گوارا– نامند.

و پسرانی جاودانی و پاینده بر گردشان می‌گردند– به خدمت– که چون آنان را ببینی پنداری که مروارید پراکنده‌اند.

و چون به آنجا بنگری نعمتها بینی– که در وصف ننگجد– و پادشاهی بزرگ.

بر بالایشان جامه‌های سبز از دیبای نازک و ستبر است، و با دستواره‌های سیمین زیور شده‌اند، و پروردگارشان شرابی پاکیزه بنوشانندشان.

همانا این برای شما پاداشی است و کوشش شما پذیرفته و سپاس داشته است.

همانا ما قرآن را بر تو فرو فرستادیم، فرستادنی– به تدریج، سوره سوره و آیه آیه–.

پس بر فرمان پروردگارت شکیبایی کن و از آنان هیچ گنه‌پیشه یا ناسپاسی را فرمان مبر.

و نام پروردگارت را بامداد و شبانگاه یاد کن– در نماز و بیرون نماز–.

وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا

۲۷ إِنَّ هَؤُلَاءِ يُجِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذُرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا

۲۸ نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَلَهُمْ تَبْدِيلًا

۲۹ إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا

۳۰ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا

۳۱ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

۷۷. مرسلات	المُرْسَلَات: فرستادگان	مکی	۵۰ آیه	۲ صفحه
-------------------	-------------------------	-----	--------	--------

۱ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا

سوگند به آن فرستاده‌شدگان پیاپی

۲ فَأَلْعِصْفَتِ عَصْفًا

پس به آن بادهای سخت وزنده

۳ وَالنَّشِيرَاتِ نَشْرًا

و سوگند به آن پراکنده کنندگان پراکندنی

۴ فَأَلْفَرِقَتِ فَرَقًا

پس به آن جداکنندگان جداکردنی- میان حق و باطل-.

۵ فَأَلْمُلْقِيَتِ ذِكْرًا

پس به آن القاکنندگان ذکر- یادها و پندها-

۶ عُدْرًا أَوْ نُذْرًا

برای باز نمودن عذر و برای بیم‌کردن

۷ إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ

که همانا آنچه وعده داده می‌شوید- رستاخیز- شدنی و بودنی است.

۸ فَإِذَا التَّجُومُ طُمِسَتْ

پس آنگاه که ستارگان تاریک و ناپدید شوند

۹ وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ

و آنگاه که آسمان شکافته شود

۱۰ وَإِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ

و آنگاه که کوه‌ها از بیخ برکنده شوند

۱۱ وَإِذَا الرُّسُلُ أُقِتَتْ

و آنگاه که پیامبران را میعادگاهی نهند- تا بر امتهای خود گواهی دهند-.

۱۲ لِأَيِّ يَوْمٍ أُجِّلَتْ

برای کدام روز اینها واپس داشته شده؟

۱۳ لِيَوْمِ الْفَصْلِ

برای روز جدایی.

۱۴ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الْفَصْلِ

و چه دانی که روز جدایی- یا داوری- چیست؟

۱۵ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز وای بر دروغ‌انگاران.

۱۶ أَلَمْ نُهَلِكِ الْأَوَّلِينَ

آیا پیشینیان را هلاک نکردیم؟

۱۷ ثُمَّ نُنَبِّئُهُمُ الْآخِرِينَ

سپس پسینیان- مانند کفار مکه- را از پی آنها در آریم- هلاک سازیم-.

۱۸ كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ

با بزهاران چنین می‌کنیم.

۱۹ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز وای بر دروغ‌انگاران.

و در پاسی از شب او را سجده آر- نماز بگذار- و شبی دراز او را به پاکی بستای.

همانا اینان این [دنیای] شتابان و زودگذر را دوست می‌دارند و روزی گران- یعنی رستاخیز- را پشت سرشان می‌افکنند- فراموش می‌کنند-.

ما ایشان را آفریدیم و آفرینش- یا بندهای اندامهای- آنان را استوار ساختیم، و هر گاه بخواهیم به جای آنها مانندشان را بیاوریم آوردنی- که از آن ناتوان نیستیم-.

همانا این- آیات قرآن یا این سوره- یادآوری و پند است، پس هر که خواهد به سوی پروردگار خویش راهی فرا گیرد.

و شما نمی‌خواهید مگر آنکه خدای بخواهد. همانا خداوند دانا و با حکمت است.

هر که را خواهد در مهر و بخشایش خویش درآرد و ستمکاران را عذابی دردناک آماده ساخته است.

أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ

آیا شما را از آبی پست و بی‌ارج نیافریدیم؟

۲۱ فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ

پس آن را در جایگاهی استوار نهادیم،

۲۲ إِلَىٰ قَدَرٍ مَّعْلُومٍ

تا اندازه‌ای دانسته— دوران بارداری—.

۲۳ فَقَدَرْنَا فَنِعَمَ الْقَدِرُونَ

پس توانا بودیم و نیکو توانا بودیم— یا: پس سرنوشت شما را تقدیر کردیم و نیکو تقدیر کردیم—.

۲۴ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز وای بر دروغ‌انگاران.

۲۵ أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا

آیا زمین را فراهم‌آورنده نساختیم،

۲۶ أَحْيَاءَ وَأَمْوَاتًا

مر زندگان و مردگان را— که زندگان و مردگان را در خود جای دهد—؟

۲۷ وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ شَاخِثٍ وَأَسْقَيْنَاكُم مَّاءً فُرَاتًا

و در آن کوه‌های سخت استوار و بلند پدید کردیم و شما را آبی خوشگوار نوشاندیم.

۲۸ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز وای بر دروغ‌انگاران.

۲۹ أَنْظِقُوا إِلَىٰ مَا كُنْتُمْ بِهِء تُكذِّبُونَ

بروید به سوی آنچه دروغش می‌انگاشتید— دوزخ—.

۳۰ أَنْظِقُوا إِلَىٰ ظِلِّ ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ

بروید به سوی سایه‌ای سه شاخه— از دود—،

۳۱ لَا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهِبِ

که نه سایه گستر است و نه از آتش بازدارد.

۳۲ إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرَرٍ كَالْقَصْرِ

[آتشی] که شراره‌ها می‌افکند همچون کوشکها— از بزرگی—

۳۳ كَأَنَّهُ جِمَلَتٌ صُفْرٌ

تو گویی شترانی زرد رنگ است.

۳۴ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز وای بر دروغ‌انگاران.

۳۵ هَذَا يَوْمٌ لَا يَنْطِقُونَ

این است روزی که سخن نیارند گفت

۳۶ وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ

و آنان را اجازه ندهند تا عذر بخواهند.

۳۷ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز وای بر دروغ‌انگاران.

۳۸ هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأَوْلِيْنَ

این است روز داوری، که شما— ای منکران این امت— و پیشینیان را فراهم آوردیم—.

۳۹ فَإِن كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُوا

پس اگر نیرنگ و ترفندی دارید، در باره [عذاب] من به کار برید.

۴۰ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز وای بر دروغ‌انگاران.

۴۱ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلِّ وَعُيُونٍ

همانا پرهیزگاران در سایه‌ها و [کنار] چشمه‌ها باشند.

۴۲ وَفَوَاكِهَ مِمَّا يَشْتَهُونَ

و میوه‌هایی از آنچه بخواهند.

۴۳ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

بخورید و بیاشامید، نوش و گوارا، به پاداش آنچه می‌کردید.

۴۴ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

همانا نیکوکاران را چنین پاداش می‌دهیم.

۴۵ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز وای بر دروغ‌انگاران.

۴۶ كُلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ مُّجْرِمُونَ

بخورید و اندکی [در این جهان] برخوردار شوید، که شما بزهکارانید.

۴۷ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز وای بر دروغ‌انگاران.

۴۸ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ

و چون به آنان گفته شود رکوع کنید— نماز گزارید— رکوع نکنند.

۴۹ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز وای بر دروغ‌انگاران.

۵۰ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ

پس به کدام سخن بعد از آن

ا
جزء: ۳۰
جزء ۲۳۳
۵۱۸ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ

عَنِ النَّبِيِّ الْعَظِيمِ

الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ

كَلَّا سَيَعْلَمُونَ

ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهْدًا

وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا

وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا

وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا

وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا

وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا

وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَاجًا

وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَمَّاجًا

لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا

وَجَنَّتِ الْفَاقَا

إِنَّ يَوْمَ الْفُضْلِ كَانَ مِيقَتَنَا

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا

وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا

وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا

إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا

لِللَّاطِعِينَ مَاءَبًا

لَبِثِينَ فِيهَا أَحْقَابًا

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا

إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا

جَزَاءً وَفَاقًا

إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا

وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا

وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا

فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا

[کافران] از چه می‌پرسند– از تو یا از یکدیگر–؟

از آن خبر بزرگ– رستاخیز–.

همان که در باره آن اختلاف دارند.

نه چنان است [که می‌پندارند]، بزودی بدانند.

باز هم نه چنان است [که می‌پندارند]، بزودی بدانند.

آیا زمین را بستر و فرارگاه [شما] نگردانیدیم؟

و کوه‌ها را میخهایی– تا زمین بدان استوار باشد و نجنبد–؟

و شما را جفت جفت– نر و ماده– آفریدیم.

و خوابتان را مایه آسایش و را حتی ساختیم.

و شب را پوششی قرار دادیم.

و روز را هنگام جستن مایه و اسباب زندگانی– وقت کار و کوشش شما– کردیم.

و بر فرازتان هفت آسمان استوار بساختیم.

و چراغی درخشان– خورشید– پدید کردیم.

و از ابرهای باردار آبی سخت روان و ریزان فرو فرستادیم،

تا بدان دانه و گیاه بیرون آریم.

و بوستانهایی از درختان انبوه.

همانا روز جدایی– یادآوری– وعده‌گاه است

روزی که در صور دمیده شود، پس شما گروه گروه بیایید

و آسمان شکافته و گشوده شود پس درهایی گردد– برای نزول فرشتگان یا برای راه‌یافتن انسان به عالم فرشتگان–.

و کوه‌ها به گردش آید پس سرابی شود– یعنی حقیقت خود را از دست بدهد و ریگی روان گردد–.

همانا دوزخ کمینگاه است،

سرکشان– کافران لجوج و معاند– را بازگشتگاه است.

روزگاری دراز– یعنی همیشه– در آن درنگ کنند.

در آنجا نه هیچ خنکی– نسیمی– چشند و نه هیچ آشامیدنیی،

مگر آب جوشان و خونابه دوزخیان،

پاداشی فراخور [کارهای آنان].

همانا آنان حساب [قیامت] را امید– باور– نمی‌داشتند،

و آیات ما را همی‌دروغ انگاشتند.

و ما همه چیز را در نوشته‌ای به شمار آورده‌ایم– و مطابق همان پاداش و کیفر می‌دهیم–.

پس بچشید که نیفز اییم شما را مگر عذاب.

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا

حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا

وَكَوَاعِبَ أُنْرَابًا

وَكَأْسًا دِهَاقًا

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِدْبًا

جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا

يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا

ذَٰلِكَ الرُّسُومُ الرُّسُومُ فَمَن شَاءَ اخْتَدِ إِلَىٰ رَبِّهِۦ مَعَابًا

إِنَّا أَنْزَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ المرءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الكَافِرُ يَلَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا

۷۹. نازعات

التَّارِجَاتُ: به‌قدرت کشندگان

مکی

۴۶ آیه

۲ صفحه

۱

۵۲۰۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا

۲

وَالنَّشِيطَاتِ نَشْطًا

۳

وَالسَّيِّحَاتِ سَبْحًا

۴

فَالسَّيِّقَاتِ سَبْقًا

۵

فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْرًا

۶

يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ

۷

تَتَّبِعُهَا الرَّادِفَةُ

۸

قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ

۹

أَبْصَرُهَا خَشِيعَةٌ

۱۰

يَقُولُونَ أَيْنَا لِمَرُدُّوْنَ فِي الخَافِرَةِ

۱۱

أَءِذَا كُنَّا عِظْمًا تَخِرَّةً

۱۲

قَالُوا تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ

۱۳

فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ

۱۴

فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ

۱۵

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ

همانا پرهیزگاران را رستگاری است

باغها و تاکها

و زنانی نار پستان همسال.

و جامهای لبریز از شراب،

در آنجا سخن بیهوده و دروغ نشنوند– بر خلاف شرابخواران دنیا که هذیان و دروغ گویند و شنوند–

پاداشی است از پروردگارت، بخشی حساب شده.

پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست، خدای رحمان، که کسی را یارای گفتگو با او نیست،

در روزی که روح– فرشته همراه وحی– و فرشتگان به صف ایستند سخن نگویند مگر کسی که خدای رحمان او را اجازه دهد و سخن درست گوید.

این است آن روز حق– متحقق و بودنی– پس هر که خواهد به سوی پروردگار خویش راه بازگشتی پیش گیرد.

همانا ما شما را از عذابی نزدیک بیم دادیم، روزی که آدمی آنچه را دستهایش پیش فرستاده است می‌نگرد، و کافر گوید: ای کاش خاک بودمی– تا برانگیخته و حسابرسی نمی‌شدم.–

سوگند به آن کشندگان– یا برکنندگان– به نیرو و به سختی – فرشتگانی که جانهای کافران را به قوت و شدت گیرند–

و سوگند به آن بازگیرندگان بازگرفتنی به نرمی و آسانی– فرشتگانی که جانهای مؤمنان و نیکان را به نرمی از تن بازگیرند و بیرون برند–

و سوگند به آن شناکنندگان شناکردنی– فرشتگانی که آمد و شد می‌کنند، یا شناوران آسمانی مانند ستارگان و ماه و خورشید–

پس به آن پیشی‌گیرندگان پیشی‌گرفتنی– در فرمانبرداری –

پس به آن تدبیرکنندگان کارها– فرشتگانی که تدبیر امور خلق می‌کنند– [که هر آینه برانگیخته می‌شوید]،

در روزی که آن لرزاننده– دمیدن نخست– همه آفریدگان را بلرزاند،

در حالی که لرزاننده دیگری در پی آن در آید– دمیدن دوم که برانگیختن با آن است.–

دلهایی در آن روز تپنده و لرزان است.

دیدگانشان فروخته است– از ترس.–

[منکران بعث] گویند: آیا ما [پس از مرگ] به حال نخست بازگردانیده می‌شویم؟!

آیا آنگاه که استخوانهایی پوسیده گشتیم؟!

گفتند: آنگاه آن بازگشتی زیانبار است– از روی استهزا می‌گفتند که اگر ما را بازگشتی باشد زیانکار باشیم زیرا آن را دروغ می‌انگاشتیم.–

پس همانا آن بازگشت یک بانگ انگیزنده است و بس– که اسرافیل دردمد–

که ناگاه بر روی زمین فرآیند.

آیا داستان موسی به تو رسیده است– تا تو را دلداری باشد بر تکذیب قوم–؟

إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِاللَّوَادِ الْمُقَدَّسِ طَوًى

۱۷ أَذْهَبَ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى

۱۸ فَقُلْ هَلْ لَكَ إِلَى أَنْ تَزَكَّى

۱۹ وَأَهْدِيكَ إِلَى رَبِّكَ فَتَخْشَى

۲۰ فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَى

۲۱ فَكَذَّبَ وَعَصَى

۲۲ ثُمَّ أَذْبَرَ يَسْعَى

۲۳ فَحَشَرَ فَنَادَى

۲۴ فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى

۲۵ فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْأَخِرَةِ وَالْأُولَى

۲۶ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِمَنْ يَخْشَى

۲۷ ءَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ السَّمَاءُ بَنَاهَا

ر۵۲۱

۲۸ رَفَعَ سَمَكَهَا فَسَوَّاهَا

۲۹ وَأَعْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا

۳۰ وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا

۳۱ أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا

۳۲ وَالْحَبَّالَ أَرْسَلَهَا

۳۳ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ

۳۴ فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَّةُ الْكُبْرَى

۳۵ يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَى

۳۶ وَبُرِّرَّتِ الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرَى

۳۷ فَأَمَّا مَنْ طَغَى

۳۸ وَعَآثَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

۳۹ فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى

۴۰ وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ ۚ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ

۴۱ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى

۴۲ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَلُهَا

۴۳ فِيمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرِهَا

۴۴ إِلَىٰ رَبِّكَ مُنْتَهَاهَا

۴۵ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ مَنِ يَخْشَهَا

۴۶ كَانَتْهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا

آنگاه که پروردگارش او را در وادی مقدس طوی بخواند

که به سوی فرعون برو که او سرکشی کرده است.

پس بگو: آیا تو را هیچ میل و رغبتی هست که به پاکی گراییی؟

و تو را به سوی پروردگارت راه نمایم تا بترسی– و سرکشی نکنی–؟

پس آن نشانه بزرگتر– عصا و ید بیضا– را به او بنمود.

پس تکذیب کرد و نافرمانی نمود.

سپس پشت کرده می‌کوشید– در هلاکت موسی–.

پس [همه را] گرد آورد آنگاه آواز داد

گفت: منم خدای برتر شما.

پس خداوند او را به کیفر آن جهان– دوزخ– و این جهان– غرق‌شدن– بگرفت.

هر آینه در این عبرتی است برای هر که بترسد– از خدا یا از عذاب–.

آیا شما به آفرینش سخت‌ترید یا آسمان که آن را برافراشت

سقفش را فراداشت و آن را راست و بسامان کرد.

و شبش را تاریک ساخت و روزش را بیرون آورد.

و زمین را پس از آن بگسترانید.

[و] از آن آبش و گیاهانش– یا چراگاهش– را بیرون آورد.

و کوه‌ها را [بر آن] استوار و پابرجا گردانید.

تا شما و چارپایاتان را بهره‌مندی و کالایی باشد.

پس چون آن بلای سخت بزرگ– روز رستاخیز– بیاید،

روزی که آدمی آنچه کوشیده است به یاد آرد

و دوزخ برای هر که ببیند– او را بینایی باشد– آشکار شود [و مردم در آن روز دو گروه شوند]

و اما هر که سرکشی کرده از حد درگذشت،

و زندگی این جهان را برگزید،

پس همانا دوزخ جایگاه اوست.

و اما هر کس که از مقام پروردگار خود– یا از ایستادن در پیشگاه پروردگارش– ترسید و خویشتن را از آرزو و کام دل بازداشت،

پس همانا بهشت جایگاه اوست.

تو را از روز رستاخیز می‌پرسند که هنگام آمدن آن کی خواهد بود؟

تو از یاد آن در چه چیزی؟– از هنگام آمدن آن چه خبر داری –؟

[دانش] پایانه و سرانجام آن با پروردگار توست.

تو تنها هر کس را که از آن می‌ترسد بیم‌دهنده‌ای و بس– آنچه به تو مربوط است همین است–.

گویی که آنان روزی که آن را ببینند درنگ نکرده‌اند– در دنیا یا در گور– مگر شامگاهی یا چاشتگاهی.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
عَبَسَ وَتَوَلَّى

روی در هم کشید و رخ برتافت

أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى

چون آن نابینا به سویش آمد.

وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزَّكَّى

و تو چه دانی شاید او به پاکی گراید- به سبب آنچه شنود-

أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرَى

یا پند گیرد و آن پند سودش دهد.

أَمَّا مَنْ أَسْتَعْتَى

اما آن که بی‌نیاز است- به مال و جاه-

فَأَنْتَ لَهُ وَتَصَدَّى

پس تو بدو روی می‌آری و به او می‌پردازی!

وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَّكَّى

و چیست بر تو- تو را چه زیان دارد- که [آن کافر] پاکی نوززد؟- یا: و تو را باکی نیست که او پاکی نمی‌ورزد-.

وَأَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَى

و اما آن که با کوشش و شتاب نزد تو آمده،

وَهُوَ يَخْتَصِي

در حالی که [از خدای] می‌ترسد،

فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَهَّى

پس تو از او [به دیگری] می‌پردازی.

كَلَّا إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ

همانا این [آیات قرآن] یادآوری و پندی است- برای آدمیان -

فَمَنْ شَاءَ ذَكَّرْهُ

پس هر که خواهد، آن را یاد کند و پند گیرد.

فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ

[آنها] در دفترهایی است گرامی‌داشته،

مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ

بلندپایه و پاکیزه- از عیب و بیهوده و دروغ و از دستهای شیاطین-

بِأَيْدِي سَفَرَةٍ

در دست سفیرانی

كِرَامٍ بَرَرَةٍ

بزرگوار و نیکوکار.

قَتَلَ الْإِنْسَانَ مَا اكْفَرَهُ

مرده‌باد آدمی، چه کافر و ناسپاس است!

مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ

او را از چه چیز آفرید؟

مِنْ تُظْفَةِ خَلْقَهُ فَقَدَّرَهُ

از نطفه‌ای آفریدش پس به اندازه‌اش نهاد.

ثُمَّ السَّبِيلَ يَسْرَهُ

سپس راه [به ایمان و طاعت] را برایش آسان ساخت.

ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ

سپس او را بمیرانید و در گور کرد.

ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنشَرَهُ

سپس آنگاه که بخواهد او را برانگیزد- باز زنده گرداند-.

كَلَّا لَمَّا يَقِضْ مَا أَمَرُهُ

نه چنین است که هنوز آنچه را [خدا] به او فرمان داده نگزارده و بجای نیاورده است.

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ

پس آدمی باید به خوراک خود بنگرد- تا عبرت گیرد-.

أَنَا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا

همانا ما آب [باران] را فرو ریختیم فروریختنی

ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا

سپس زمین را [با سر برآوردن گیاهان] بشکافتیم شکافتنی.

فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا

پس در آن دانه‌ها رویانیدیم

وَعِنَبًا وَقَضْبًا

و انگور و سبزی،

وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا

و درخت زیتون و خرما،

وَحَدَائِقَ غُلْبًا

و بوستانهای پر درخت،

وَفَلَكِهَا وَأَبًّا

و میوه و علف،

مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ

تا برخورداری باشد برای شما و چارپایان شما.

فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاحَّةُ

پس چون آن بانگ هول‌انگیز [رستاخیز] بیاید

يَوْمَ يَصِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أُخِيهِ

روزی که آدمی از برادر خود می‌گریزد

وَأُخِيهِ وَأُخِيهِ

و از مادر و پدر خویش

وَصَلِحِبَّتِهِ وَبَنِيهِ

و از همسر و فرزندان

لِكُلِّ أُمْرٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ

هر مردی از آنان را در آن روز کاری است که بدان می‌پردازد- کسی به دیگری نپردازد-.

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ

رویهایی در آن روز تابان و درخشان است

ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ

خندان و شادمان.

وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ

و رویهایی در آن روز بر آنها گرد نشسته است

تَرَهْقُهَا قَرَّةٌ

تیرگی و سیاهی آنها را فرو پوشد

أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرَةُ الْفَجْرَةُ

اینانند کافران بدکار گنه‌پیشه.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱
۵۳۳

إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ

آنگاه که خورشید در هم پیچیده و بی‌نور شود.

۲
وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ

و آنگاه که ستارگان تیره گردند و فروریزند.

۳
وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ

و آنگاه که کوه‌ها از جای رانده شوند- و چون ریگ روان گردند-.

۴
وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ

و آنگاه که شتران آبستن رهاگذاشته شوند- بی‌صاحب بمانند-.

۵
وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ

و آنگاه که جانوران وحشی گردآورده شوند.

۶
وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ

و آنگاه که دریاها به جوش آیند- یا با اتصال به یکدیگر پر شوند-.

۷
وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ

و آنگاه که کسان [با یکدیگر] جفت و قرین شوند- نیکان با نیکان و بدان با بدان-.

۸
وَإِذَا الْمَوْءُودَةُ سُيِّلَتْ

و آنگاه که از دختر زنده به گور شده پرسند:

۹
بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ

به کدام گناه کشته شده است؟

۱۰
وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ

و آنگاه که نامه‌ها- نامه‌های اعمال- گشوده شود.

۱۱
وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ

و آنگاه که آسمان برکنده و درنور دیده شود.

۱۲
وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ

و آنگاه که دوزخ افروخته و شعله‌ور گردد.

۱۳
وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ

و آنگاه که بهشت نزدیک گردانیده شود- برای اهلش-.

۱۴
عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ

[در آن روز] هر کسی بداند آنچه را فرا آورده باشد.

۱۵
فَلَا أُقْسِمُ بِالْخُنَّسِ

پس سوگند به ستارگان بازگردنده

۱۶
الْجَوَارِ الْكُنَّسِ

آن روندگان پنهان‌شونده- در روز-

۱۷
وَاللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ

و سوگند به شب چون پشت کند و برود- یا در آید-.

۱۸
وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ

و سوگند به بامداد چون برمد

۱۹
إِنَّهُ لَقَوْلِ رَسُولٍ كَرِيمٍ

که هر آینه این [قرآن] گفتار فرستاده‌ای بزرگوار- جبرئیل

۲۰
ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ

نیرومندی که نزد خداوند عرش، گرامی و دارای مکانت و منزلت است

۲۱
مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ

در آنجا- در میان فرشتگان- فرمانروا و [در پیشگاه خدا] امین است- در رساندن وحی-.

۲۲
وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ

و یار شما- پیامبر

۲۳
وَلَقَدْ رَءَاهُ بِالْأَفُقِ الْمُبِينِ

و هر آینه او- یعنی جبرئیل- را در افق روشن- کناره جهان برین- دیده است.

۲۴
وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ

و او بر غیب- وحی- بخیل نیست- که چیزی از آن بکاهد و ناگفته بگذارد-.

۲۵
وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ

و آن سخن شیطان رانده‌شده نیست.

۲۶
فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ

پس کجا می‌روید؟!

۲۷
إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ

آن جز یادآوری و پندی برای جهانیان نیست

۲۸
لِمَن شَاءَ مِنْكُمْ أَن يَسْتَقِيمَ

برای هر کس از شما که بخواهد به راه راست رود.

۲۹
وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

و نمی‌خواهید مگر آنکه خدای، پروردگار جهانیان، بخواهد.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا السَّمَاءُ أَنْفَطَرَتْ

آنگاه که آسمان بشکافتد،

وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ

و آنگاه که ستارگان پراکنده شوند– فروریزند–،

وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِرَتْ

و آنگاه که دریاها شکافته و در هم روان شوند،

وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ

و آنگاه که گورها زیر و زیر گردند– تا مردگان زنده بیرون آیند–،

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ

هر کسی بداند آنچه پیش فرستاده و آنچه واپس انداخته است– سستهایی که از خود بجا گذاشته و با دیگران در پاداش عمل به آنها شریک است–.

يَأْتِيهَا الْإِنْسَنُ مَا عَرَكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ

ای آدمی، چه چیز تو را به پروردگار بزرگوارت– بخشنده و نیکوکارت– بفریفت؟!

الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ

آن که تو را آفرید پس راست و بسامان کرد و [اندامهایت را] معتدل و هماهنگ گردانید.

فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ

به هر صورتی که خود خواست– زن و مرد، زیبا و زشت، بلند و کوتاه و …– ترکیبت کرد.

كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالَّذِينَ

نه چنان است [که می‌پندارید]، بلکه رستاخیز– روز پاداش – را دروغ می‌انگارید.

وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ

و هر آینه بر شما نگهبانانی باشد،

كِرَامًا كَاتِبِينَ

بزرگوارانی نویسنده

يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ

که می‌دانند آنچه می‌کنید.

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ

هر آینه نیکان در بهشت پر نعمت‌اند.

وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ

و همانا بدکاران و گنه‌پیشگان در دوزخ‌اند

يَصَلُّونَهَا يَوْمَ الدِّينِ

که در روز حساب و پاداش بدان در آیند– یا به آتش آن بسوزند–.

وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ

و از آن ناپیدا و ناپدید نیستند– یعنی بیرون نیابند–.

وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ

و تو چه دانی که روز حساب و پاداش چیست؟

ثُمَّ مَّا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ

باز چه دانی تو که روز حساب و پاداش چیست؟

يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ

[به یاد آر] روزی که هیچ کس برای هیچ کس چیزی– بازداشتن عذابی یا رساندن سودی– در توان ندارد، و فرمان در آن روز همه خدای راست.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ

وای بر کم‌فروشان

الَّذِينَ إِذَا أَكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ

آنان که چون از مردم پیمانه ستانند تمام می‌ستانند

وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَّزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ

و چون خود برای آنها بپیمایند یا بسنجند– با ترازو وزن کنند– کم می‌دهند.

أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ

آیا اینان گمان نمی‌برند که برانگیخته خواهند شد،

لِيَوْمٍ عَظِيمٍ

به روزی بزرگ،

يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ

روزی که همه مردم در برابر پروردگار جهانیان بایستند– برای حساب–؟

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَارِ لَفِي سِجِّينِ

۸ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينٌ

۹ كِتَابٌ مَّرْقُومٌ

۱۰ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ

۱۱ الَّذِينَ يُكْذِبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ

۱۲ وَمَا يُكْذَبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ

۱۳ إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءآيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

۱۴ كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِم مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ

۱۵ كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّمَحْجُوبُونَ

۱۶ ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ

۱۷ ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِءُ تُكَذِّبُونَ

۱۸ كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ

۱۹ وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ

۲۰ كِتَابٌ مَّرْقُومٌ

۲۱ يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ

۲۲ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ

۲۳ عَلَىٰ الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ

۲۴ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ

۲۵ يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَّخْتُومٍ

۲۶ خِتْمُهُ مِسْكٌَ وَفِي ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ

۲۷ وَمِمَّا رَجَعُوهُ مِنْ تَسْنِيمٍ

۲۸ عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ

۲۹ إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يَضْحَكُونَ

۳۰ وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ

۳۱ وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ

۳۲ وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَضَالُّونَ

۳۳ وَمَا أُرْسِلُوا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ

۳۴ فَالْيَوْمَ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ

حقا که کارنامه بدکاران در سجین است.

و چه دانی تو که سجین چیست؟

نامه‌ای است نوشته‌– و نشاندار و خوانا–.

در آن روز وای بر دروغ‌انگاران.

آنان که روز حساب و پاداش را دروغ می‌شمرند.

و آن را دروغ نینگارد مگر هر تجاوزگر گنه‌پیشه‌ای

که هر گاه آیات ما بر او خوانده شود، گوید: افسانه‌های پیشینیان است.

نه چنان است [که می‌گویند] بلکه آنچه می‌کردند– گناهانشان– بر دل‌هاشان چیره شده و آنها را پوشانده– یا زنگار بسته– است.

حقا که آنان در آن روز از [رحمت] پروردگارشان در پرده‌اند – محروم‌اند–.

پس هر آینه آنان به دوزخ در آیند– به آتش آن بسوزند–.

سپس به آنها گفته شود: این است آنچه دروغش می‌شمردید.

حقا که کارنامه نیکوکاران در علیین است.

و چه دانی تو که علیین چیست؟

نامه‌ای است نوشته‌– و نشاندار و خوانا–.

آن نامه را مقربان– فرشتگان مقرب– حاضر و گواهند– آن را نگاه می‌دارند و در رستاخیز بدان گواهی خواهند داد–.

هر آینه نیکوکاران در نعمتهایی فراوانند.

بر تختها [تکیه زده] می‌نگرند– به هر چه بخواهند–.

در رویه‌اشان خرمی و تازگی نعمتها [ی بهشت] را می‌شناسی.

از شرابی سر به مُهر سیراب شوند،

که مُهر آن از مُشک است و در آن– شراب یا نعمتهای بهشتی– راغبان و کوشندگان باید بکوشند و بدان پیشی گیرند.

و آمیزه‌اش از [چشمه] تسنیم– بهترین نوشیدنی بهشت– است.

چشمه‌ای که مقربان از آن می‌نوشند.

همانا بزهدکاران– یعنی کافران– به کسانی که ایمان آورده‌اند می‌خندیدند

و چون بر آنان می‌گذشتند به یکدیگر چشمک می‌زدند– با چشم و ابرو به طعنه و مسخره اشاره می‌کردند

و چون به سوی کسان خویش بازمی‌گشتند شادان و نازان– از ریشخندی که کرده‌اند– بازمی‌گشتند

و چون آنان را می‌دیدند می‌گفتند: هر آینه اینها گمراه‌اند

و حال آنکه آنها

پس امروز– روز رستاخیز– کسانی که ایمان آورده‌اند به کافران می‌خندند

عَلَىٰ الْأَرْيَافِ يَنْظُرُونَ

هَلْ تُؤْتِيهِمُ الْكُفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

۸۴. انشقاق	الْإِنْشِقَاقُ: شکافتن	مکی	۲۵ آیه
------------	------------------------	-----	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
آنگاه که آسمان شکافته شود.

و به پروردگار خود گوش سپارد و فرمان برد و این سزاوار اوست.

و آنگاه که زمین کشیده و گسترده شود– به اینکه کوه‌ها از میان برداشته و زمین هموار گردد–.

و آنچه را درون خود دارد– مُردگان– بیرون افکند و تهی گردد.

و به پروردگار خود گوش سپارد و فرمان برد و این سزاوار اوست.

و آنگاه که زمین کشیده و گسترده شود– به اینکه کوه‌ها از میان برداشته و زمین هموار گردد–.

و آنچه را درون خود دارد– مُردگان– بیرون افکند و تهی گردد.

و به پروردگار خود گوش سپارد و فرمان برد و این سزاوار اوست.

ای آدمی، همانا تو به سوی پروردگارت سخت کوشنده و رونده‌ای، پس او را دیدار خواهی کرد.

پس آن که کارنامه‌اش به دست راستش داده شود، زودا که با او حساب کنند حسابی آسان.

و شادان به سوی کسان خویش– از مؤمنان و بهشتیان– باز گردد.

و اما آن که کارنامه‌اش از پشت سرش داده شود، پس زودا که به هلاکت و نابودی– و گفتن وای بر من– فریاد برآرد

و به آتش افروخته و سوزان در آید.

همانا وی در میان کسان خود [به ناروا] شادان بود.

همانا او می‌پنداشت که هرگز باز نخواهد گشت،

آری، همانا خدایش به وی– و کردارش– بینا بود.

پس سوگند می‌خورم به شفق– سرخی بعد از غروب آفتاب که در مغرب دیده می‌شود–.

و سوگند به شب و آنچه فراهم آرد و فرو پوشد– شبانگاه که چارپایان و جانوران در آرامگاه خود گرد آیند–.

و سوگند به ماه آنگاه که [فروغش] کامل گردد– شب چهاردهم–،

که هر آینه شما حالی را از پس حالی– از مرگ و بعث و حساب و …– پشت سر می‌گذارید.

پس آنان را چیست که ایمان نمی‌آورند؟!

و چون بر آنان قرآن خوانده شود به سجده در نمی‌آیند– خضوع نمی‌کنند–؟!

بلکه آنان که کافر شدند تکذیب می‌کنند– قرآن یا رستاخیز را–.

و خدا بدانچه در دل نهان می‌دارند دانتر است.

پس آنها را به عذابی دردناک مژده ده!

مگر آنان که ایمان آورده و کارهای نیک و شایسته کرده‌اند که ایشان را مزد بی‌پایان– یا بی‌منت– است.

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُكَذِّبُونَ

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ

فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ

۱ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ

سوگند به آسمان دارای برجها

۲ وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ

و به روز وعده داده شده- روز رستاخیز-

۳ وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ

و به گواه و گواهی‌شده [که پاداش اعمال راست است].

۴ قُتِلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ

مرگ بر صاحبان آن خندق،

۵ النَّارِ ذَاتِ الْوُقُودِ

آن آتش دارای هیمة بسیار.

۶ إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ

آنگاه که بر [کنار] آن نشسته بودند- تا شکنجه آن آتش افکنده‌شدگان را تماشا کنند-.

۷ وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ

و آنان بر آنچه با مؤمنان می‌کردند حاضر و تماشاگر بودند.

۸ وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ

و از آنها چیزی را ناپسند نشمردند- یا از آنها کینه نداشتند - جز اینکه به خدای توانای بی‌همتا و ستوده ایمان آورده بودند

۹ الَّذِي لَهُ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

آن که او راست پادشاهی آسمانها و زمین، و خدا بر هر چیزی گواه است.

۱۰ إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ

همانا کسانی که مردان و زنان مؤمن را آزار و شکنجه کردند - یاران اخدود و مشرکان مکه-، سپس توبه نکردند، آنان راست عذاب دوزخ- مانند زقوم و گرزهای آهنین- و آنان راست عذاب سوزان.

۱۱ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ

همانا کسانی که ایمان آورده و کارهای نیک و شایسته کردند ایشان راست بهشتهایی که از زیر آنها جویها روان است، این است کامیابی و رستگاری بزرگ.

۱۲ إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ

هر آینه گرفتن پروردگار تو بسی سخت است.

۱۳ إِنَّهُ هُوَ يُبَدِّئُ وَيُعِيدُ

همانا اوست که [آفرینش آفریدگان را] آغاز می‌کند و باز می‌گرداند- به هنگام رستاخیز-.

۱۴ وَهُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ

و اوست آمرزگار و دوستدار [مؤمنان]

۱۵ ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ

خداوند بزرگوار عرش.

۱۶ فَعَالٌ لِّمَا يُرِيدُ

هر چه را بخواهد کننده است.

۱۷ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ

آیا خبر آن لشکرها به تو رسیده است؟

۱۸ فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ

[لشکرهای] فرعون و ثمود- قوم صالح-.

۱۹ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ

بلکه آنها که کافر شدند در تکذیب و باور نداشتن به سر می‌برند.

۲۰ وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ

و خداوند از همه سو ایشان را فراگیرنده است- به دانش و قدرت بر آنها احاطه دارد-.

۲۱ بَلْ هُوَ قُرْءَانٌ مَجِيدٌ

بلکه آن [سخن]، قرآنی ارجمند است،

۲۲ فِي لَوْحٍ مَحْفُوظٍ

در لوحی محفوظ- که تغییر و تحریف به آن راه ندارد-.

۱
۵۲۸ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ

سوگند به آسمان و آینه در شب،

۲

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ

و تو چه دانی که آینه در شب چیست؟

۳

التَّجْمُ الْقَاقِبُ

ستاره درخشان است،

۴

إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ

که هیچ کس نیست مگر آنکه بر او نگهبانی هست.

۵

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ

پس آدمی باید بنگرد که از چه آفریده شده؟

۶

خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ

از آبی جهنده آفریده شده،

۷

يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ

که از پشت [پدر] و استخوانهای سینه مادر بیرون می‌آید.

۸

إِنَّهُ وَعَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ

هر آینه او

۹

يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ

در روزی که نهنها- نیتها و رازها- آشکار شود.

۱۰

فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ

پس او را نه نیرویی است و نه یاور.

۱۱

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ

سوگند به آسمان بازگردنده،

۱۲

وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ

و به زمین شکافدارنده- شکافنده به گیاهان-.

۱۳

إِنَّهُ لَقَوْلُ فَصْلٍ

که هر آینه آن

۱۴

وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ

و سخنی بیهوده و شوخی نیست.

۱۵

إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا

همانا آنان نیرنگ و ترفند می‌اندیشند.

۱۶

وَأَكِيدُ كَيْدًا

و من نیز تدبیر نهانی می‌کنم.

۱۷

فَمَهَلِ الْكَافِرِينَ أَهْمَهُمْ رُؤْيَا

پس کافران را مهلت ده، اندکی فروگذارشان و درنگشان ده - تا عذاب ما بدیشان فرا رسد-.

۱
حزب
۲۳۷
۵۲۹ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى

نام پروردگار والاتر را- که برتر از همه چیزهاست- به پاکی بستای.

۲

الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى

آن که آفرید- آفریدگان را- و راست و هموار ساخت- سامان بخشید-.

۳

وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى

و آن که اندازه کرد پس راه نمود.

۴

وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى

و آن که [گیاه] چراگاه را بیرون آورد- برویاند-.

۵

فَجَعَلَهُ غُثَاءً أَحْوَى

پس آن را خاشاکی خشک و سیاه گردانید.

۶

سَنُقَرِّبُكَ فَلَا تَنْسَى

زودا که تو را [به قرآن] خوانا گردانیم پس فراموش نمی‌کنی

۷

إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى

مگر آنچه خدای خواهد همانا او آشکار را می‌داند و نیز آنچه را پنهان و پوشیده است.

۸

وَنُيَسِّرُكَ لِلْيُسْرَى

و تو را برای آسانترین راه آماده می‌سازیم- تو را توفیق پیمودن راه آسان در تبلیغ اسلام می‌دهیم یا به شریعت آسان راه می‌نماییم-.

۹

فَذَكِّرْ إِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرَى

پس پند ده و یادآوری کن اگر پنددادن و یادآوری سود داشته باشد.

۱۰

سَيَذَكَّرُ مَنْ يَخْشَى

زودا که پند گیرد آن که [از خدای] می‌ترسد.

۱۱

وَيَتَجَنَّبُهَا الْأَشْقَى

و بدبخت‌ترین [مردم] از آن

۱۲

الَّذِي يَصِلَى النَّارَ الْكُبْرَى

آن که به آن آتش بزرگ- دوزخ- درمی‌آید

۱۳

ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى

آنگاه در آن آتش نه می‌میرد و نه زنده می‌ماند.

۱۴

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى

براستی رستگار شد هر که پاکی ورزید- از کفر و شرک و گناهان-

۱۵

وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى

و نام پروردگارش را یاد کرد- به توحید و تکبیر- پس نماز گزارد.

بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا

۱۷ وَالْآخِرَةَ خَيْرٌ وَأَبْقَى

۱۸ إِنَّ هٰذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُوٰلَى

۱۹ صُحُفِ إِبْرَاهِيْمَ وَمُوسَى

۸۸. غاشیه

الْغَاشِيَّةُ: غاشیه

مکی

۲۶ آیه

۱

ره۵۳

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

هَلْ أَتٰكَ حَدِيْثُ الْعٰشِيَةِ

۲

وَجُوهُ يَوْمَئِذٍ خٰشِعَةٌ

۳

عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ

۴

تَصَلٰى نَارًا حَامِيَةً

۵

تُسَقٰى مِنْ عَيْنٍ عٰنِيَةٍ

۶

لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ اِلَّا مِنْ ضَرِيْعٍ

۷

لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوْعٍ

۸

وَجُوهُ يَوْمَئِذٍ نَّاعِمَةٌ

۹

لِسَعْيِهَا رٰضِيَةٌ

۱۰

فِي جَنَّةٍ عٰلِيَةٍ

۱۱

لَا تَسْمَعُ فِيْهَا لَغِيَةً

۱۲

فِيْهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ

۱۳

فِيْهَا سُرُرٌ مَّرْفُوْعَةٌ

۱۴

وَأَكْوَابُ مَوْضُوْعَةٌ

۱۵

وَنَمَارِقُ مَصْفُوْفَةٌ

۱۶

وَزَرَائِبُ مَبْثُوْثَةٌ

۱۷

أَفَلَا يَنْظُرُوْنَ اِلَى الْاٰلِ كَيْفَ خُلِقَتْ

۱۸

وَإِلَى السَّمَآءِ كَيْفَ رُفِعَتْ

۱۹

وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ

۲۰

وَإِلَى الْاَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ

۲۱

فَذَكِّرْ اِنَّمَا اَنْتَ مُذَكِّرٌ

۲۲

لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيِّرٍ

۲۳

اِلَّا مَنْ تَوٰى وَكَفَرَ

۲۴

فَيَعَذِبُهٗ اللّٰهُ الْعَذَابَ الْاَكْبَرَ

۲۵

اِنَّ اِلَيْنَا اِيَابُهُمْ

۲۶

ثُمَّ اِنَّا عَلَيْنَا حِسَابُهُمْ

بلکه شما زندگی این جهان را برمی‌گزینید

و حال آنکه آن جهان بهتر و پاینده‌تر است.

هر آینه این– که یاد شد– در کتابهای پیشینیان هست

[در] کتابهای ابراهیم و موسی.

آیا خبر آن پوشنده فراگیر– یعنی رستاخیز– به تو رسیده است؟

رویهایی در آن روز فروشکسته‌اند– ترسناک و خوارند–.

کوشنده‌اند– در این جهان– و رنج کشنده– در آن جهان–.

در آتشی سخت سوزنده در آیند– یا به آتشی سخت سوزنده بسوزند–.

از چشمه‌ای بسیار گرم آبشان دهند.

آنها را هیچ خوردنی نیست مگر خار درشت تلخ– که هیچ چارپایی نمی‌خورد–،

که نه فربه می‌کند و نه از گرسنگی سودی دهد– گرسنگی را از میان نمی‌برد–.

رویهایی در آن روز تازه و نازنده– به نعمت– باشند

از کردار خود خشنود

در بهشتی برین.

در آنجا سخن بیهوده و یاوه نشنوند.

در آنجا چشمه‌ای روان باشد.

در آنجا تختهایی است بلند.

و سبوهایی نهاده– سرشار از می–،

و بالشهایی به ردیف چیده،

و فرشهایی گسترده.

پس آیا به شتر نمی‌نگرند که چگونه آفریده شده؟

و به آسمان که چگونه برافراشته شده؟

و به کوه‌ها که چگونه نهاده شده و استوار گشته؟

و به زمین که چگونه گسترانیده شده؟

پس یادآوری کن و پند ده که تو یادآور و پنددهنده‌ای و بس.

بر آنان گماشته و چیره نیستی.

مگر آن کس را که پشت کرد و کفر ورزید– که او را سود نکند–.

پس خدا او را عذاب کند بزرگترین عذاب.

همانا بازگشتشان به سوی ماست.

آنگاه حسابشان بر ماست.

۱

۵۳۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْفَجْرِ

سوگند به سپیده‌دم- هر بامداد یا بامداد دهم ذو الحجه-

۲

وَلَيَالٍ عَشْرٍ

و به شبهای ده‌گانه

۳

وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ

و به جفت و طاق

۴

وَاللَّيْلِ إِذَا يَسِرٍ

و به شب چون برود.

۵

هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِذِي حِجْرِ

آیا در آن- که یاد شد- برای خردمند سوگندی [بسندۀ] هست؟

۶

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ

آیا ندیده‌ای که پروردگارت با عاد- قوم هود- چه کرد؟

۷

إِرمَ ذَاتِ الْعِمَادِ

[با] ارم که دارای ستونها- یا کاخهای بلند- بود؟

۸

الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ

که مانند آن در شهرها آفریده نشده بود.

۹

وَتَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ

و [با] تمود- قوم صالح-، آنان که در آن وادی- میان عمان و حضر موت- سنگ می‌بریدند- برای ساختمان‌هایشان-.

۱۰

وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ

و [با] فرعون دارای میخها- که به چهار میخ می‌کشید و شکنجه می‌کرد-.

۱۱

الَّذِينَ طَعَوْا فِي الْبِلَادِ

آنان که در شهرها سرکشی کردند و از حد درگذشتند.

۱۲

فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ

و در آنها بسی تباهی کردند.

۱۳

فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ

پس پروردگار تو تازیانه عذاب را بر آنها فرو ریخت.

۱۴

إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ

هر آینه پروردگارت در کمینگاه است.

۱۵

فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ
فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ

اما آدمی را چون پروردگارش بیازماید و او را گرامی دارد و نعمتش دهد، گوید: پروردگارم مرا گرامی داشت- چون شایسته این گرامیداشت بودم-.

۱۶

وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهْنَنِ

و اما چون او را بیازماید و روزی‌اش را بر او تنگ سازد، گوید: پروردگارم مرا خوار و زبون کرد- به سبب این ابتلا-.

۱۷

كَلَّا بَلْ لَا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ

نه چنان است- نه آن کرامت است و نه این اهانت-، بلکه یتیم را گرامی نمی‌دارید- او را از ارشش محروم می‌کنید و مالش را می‌خورید-

۱۸

وَلَا تَحْضُرُونَ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ

و یکدیگر را بر طعام‌دادن بینوا بر نمی‌انگیزید.

۱۹

وَتَأْكُلُونَ التَّرَاثَ أَكْلًا لَمًّا

و میراث- میراث خود و یتیم- را می‌خورید خوردنی پُر و یکجا- بتمامی یا حلال و حرام را با هم-.

۲۰

وَمُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا

و مال را دوست می‌دارید دوست‌داشتنی تمام و بسیار.

۲۱

كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا

حقاً که چون زمین سخت در هم شکسته و کوبیده شود

۲۲

وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا

و [فرمان] پروردگارت بیاید، و فرشتگان صف به صف بیایند

۲۳

وَجَاءَ يَوْمَئِذٍ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ
الدِّكْرَى

و در آن روز دوزخ آورده شود- هویدا گردد- در آن روز آدمی به یاد آرد- و به خود آید-، و به یادآوردن کجا او را سود دهد؟

يَقُولُ يَلَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي

فَيَوْمِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابَهُ أَحَدٌ

وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُ أَحَدٌ

يَأْتِيهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ

أَرْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً

فَادْخُلِي فِي عِبَادِي

وَادْخُلِي جَنَّتِي

۰۹۰ . بلد	الْبَلَدُ: شهر	مکی	۲۰ آیه
------------------	-----------------------	------------	---------------

۱ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حزب ۲۳۸ ر ۵۳۲

لَا أَقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ

۲ وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ

۳ وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدٌ

۴ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ

۵ أَيَحْسَبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ

۶ يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا لُبَدًا

۷ أَيَحْسَبُ أَنْ لَمْ يَرَهُ أَحَدٌ

۸ أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ

۹ وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ

۱۰ وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ

۱۱ فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ

۱۲ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ

۱۳ فَكُ رَقَبَةً

۱۴ أَوْ إِطْعَمٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ

۱۵ يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ

۱۶ أَوْ مِسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ

۱۷ ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا

بِالْمَرْحَمَةِ

۱۸ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ

۱۹ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ

۲۰ عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤَصَّدَةٌ

گوید: ای کاش برای زندگانی‌ام [کار نیک] پیش می‌فرستادم.

پس در آن روز، هیچ کس به [مانند] عذاب او

و هیچ کس به [مانند] بندکشیدن او به بند نکشد

ای جان آرام– آرامش و اطمینان یافته–،

به سوی پروردگارت بازگرد، تو از او خشنود و او از تو خشنود.

پس در میان بندگان [ویژه] من در آی

و در بهشت [ویژه] من در آی.

سوگند یاد می‌کنم به این شهر– مکه–.

در حالی که تو به این شهر فرود آمده‌ای– تو در آن اقامت داری و زیست می‌کنی–.

و سوگند به پدری [بزرگ]– ابراهیم

هر آینه آدمی را در سختی و رنج آفریده‌ایم.

آیا می‌پندارد که هرگز هیچ کس بر او توانا نیست– که سرکشی و نافرمانی می‌کند–؟

گوید: مالی فراوان را نابود کردم– در دشمنی با پیامبر

آیا می‌پندارد که هیچ کس او را نمی‌بیند؟!

آیا برای او دو چشم نساخته‌ایم– که بدان می‌بیند–؟

و زبانی– که بدان سخن می‌گوید– و دو لب– که دهان او را می‌پوشاند و در سخن گفتن و خوردن و آشامیدن بدو کمک می‌کند–؟

و او را دو راه– خیر و شر– ننمودیم؟

پس به آن گریوه– گردنه یا راه سخت و دشوار در کوه مراد راه خیر است که برخی از مصادیق مهم آن در آیات بعد می‌آید– در نیامد.

و تو چه دانی که آن گریوه چیست؟

آزادکردن گردنی– یعنی بنده‌ای–

یا طعام‌دادن در روز گرسنگی– کمبود غذا–،

به یتیمی خویشاوند،

یا به بینوایی خاکنشین

وانگهی از کسانی باشد که ایمان آورده‌اند و یکدیگر را به شکیبایی– پایداری بر ایمان– اندرز می‌دهند و به مهربانی و بخشایش سفارش می‌کنند.

آنان خجستگان و سعادت‌منداند.

و کسانی که به آیات ما کافر شدند، آنان شومان و بدبختانند

که بر آنهاست آتشی فراگیر و پوشنده– آتش دوزخ که در آن روزنی نیست و همه را در خود فرومی‌پوشد–.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱

۵۳۳ر

وَالشَّمْسِ وَضُحَلَّهَا

وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَّهَا

۲

وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّلَهَا

۳

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰهَا

۴

وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَدَهَا

۵

وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَلَهَا

۶

وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا

۷

فَالهَمَّهَا فَجُورَهَا وَتَقْوَاهَا

۸

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ رَكَّهَهَا

۹

وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّهَهَا

۱۰

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا

۱۱

إِذِ انبَعَثَ أَشْقَاهَا

۱۲

فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا

۱۳

فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُم بِذَنبِهِمْ فَسَوَّاهَا

۱۴

وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا

۱۵

۹۲. لیل

اللَّيْلِ: شب

مکی

۲۱ آیه

۲ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱

۵۳۴ر

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ

وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ

۲

وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ

۳

إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَىٰ

۴

فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ

۵

وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ

۶

فَسَنِّيئِرُهُ وِلِلْعُسْرَىٰ

۷

وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ

۸

وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَىٰ

۹

فَسَنِّيئِرُهُ وِلِلْعُسْرَىٰ

۱۰

وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّىٰ

۱۱

إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ

۱۲

وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ

۱۳

فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ

۱۴

سوگند به خورشید و روشنایی آن

و به ماه چون از پی آن برآید- که بعد از غروب آفتاب با جلوه بیشتر پدیدار می‌شود-.

و به روز چون آن را آشکار و پدیدار کند.

و به شب آنگاه که آن را فروپوشد.

و به آسمان و آن که برافراشتش.

و به زمین و آن که گسترانیدش.

و به نفس- جان، روان- و آن که آن را راست و درست ساخت- یا سامان بخشید-.

پس بدکاری و پرهیزگاری‌اش را به وی الهام کرد.

براستی رستگار شد هر که آن را پاک گردانید و پاکیزه داشت- از کفر و گناهان-.

و نومید و بی بهره گشت هر که آن را بیالود- به کفر و گناهان-.

ثمود از روی سرکشی خود، [صالح و دین حق را] تکذیب کردند.

آنگاه که بدبخت‌ترینشان انگیخته شد و برخاست.

پس پیامبر خدا- صالح- به آنان گفت: ماده‌شتر خدای را با آبشخورش واگذارید- آزارش مکنید و از آب خوردن بازش مدارید-.

پس او را دروغگو شمردند و آن را پی کردند- کشتند- پس خدایشان به سزای گناهشان آنان را هلاک و نابود کرد و [با خاک] یکسانشان ساخت.

و از سرانجام آن بیم نمی‌داشت.

سوگند به شب آنگاه که فرو پوشد- روز یا زمین یا خورشید را-.

و به روز آنگاه که روشن و پدیدار شود.

و به آن که نر و ماده را آفرید.

که هر آینه کوشش شما بسی پراکنده است- مختلف است نه یکسان-.

پس هر که بخشید- مال خود را- و پرهیزگاری کرد

و آن [وعده] نیکو- پاداش اخروی- را باور داشت و راست انگاشت

پس زودا که او را برای راه آسان- خیر یا راه راست و شریعت آسان یا بهشت یا همه اینها- آماده سازیم.

و اما هر که بخل ورزید- حق خدا را در مال ادا نکرد- و بی‌نیازی نمود- از دین حق و ثواب الهی-

و آن [وعده] نیکو را انکار کرد و دروغ انگاشت

پس زودا که او را برای راه دشوار- شرّ که گمراهی و کفر و آتش دوزخ است- آماده سازیم.

و چه سود دارد او را مالش آنگاه که به هلاکت درافتد.

هر آینه رهنمونی بر ماست.

و هر آینه ما راست آن جهان و این جهان.

پس شما را از آتشی که زبانه می‌کشد بیم می‌دهم.

لَا يَصِلُهَا إِلَّا الْأَشَقَى

۱۶

الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى

۱۷

وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى

۱۸

الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى

۱۹

وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَى

۲۰

إِلَّا أَتْبَعَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى

۲۱

وَلَسَوْفَ يَرْضَى

۹۳. ضحی

الضُّحَى: روشنائی روز

مکی

۱۱ آیه

۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۵۳۵ر

وَالضُّحَى

سوگند به روشنائی و برآمدن روز.

۲

وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَى

و سوگند به شب چون در آید و آرام گیرد- تاریکی آن همه را فرو پوشد-.

۳

مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى

که پروردگارت نه تو را فرو گذاشته و نه دشمن داشته است.

۴

وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَى

و هر آینه آن جهان برای تو بهتر است از این جهان.

۵

وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى

و هر آینه پروردگارت تو را بخششی خواهد کرد که خشنود شوی.

۶

أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَى

آیا تو را یتیمی نیافت پس جای و پناه داد- به وسیله عمویت ابو طالب-؟

۷

وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَى

و راه گم کرده ات یافت پس راه نمود.

۸

وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَى

و نیازمندت یافت پس بی نیاز و توانگر ساخت- به مال خدیجه، یا به قناعت-.

۹

فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ

پس، یتیم را خوار مدار و مران.

۱۰

وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ

و خواهنده- سائل نیازمند- را بانگ مزن و مران.

۱۱

وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ

و به نعمت پروردگارت- نبوت و قرآن و هدایت و ...- سخن گوی- که شکر آن است-.

۹۴. انشراح

الشَّرْح: گشایش

مکی

۸ آیه

۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حزب ۲۳۹

۵۳۶ر

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ

آیا ما سینه تو را برایت گشاده نکردیم؟

۲

وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ

و بار گرانت را از تو فرو نهادیم؟

۳

الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ

آن [بار گرانی] که پشتت را بشکسته بود.

۴

وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ

و نام و آوازه ات را بلند نکردیم؟

۵

فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا

پس، همانا با دشواری آسانی است.

۶

إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا

همانا با دشواری آسانی است.

۷

فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ

پس چون [از کار] فارغ شدی به عبادت کوش و رنج آن را بر خود هموار کن.

۸

وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ

و به سوی پروردگارت روی آر- آهنگ او کن و هر چه خواهی از او بخواه-.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالَّتَيْنِ وَالزَّيْتُونَ

۱
۵۳۷ر

وَطُورِ سِينِينَ

۲

وَهَذَا الْبَدِ الْأَمِينِ

۳

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ

۴

ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ

۵

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ

۶

فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالذِّينِ

۷

أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ

۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱
۵۳۸ر

أَقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ

۲

أَقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ

۳

الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ

۴

عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ

۵

كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَافٍ

۶

أَن رَّءَاهُ أَسْتَعْتَبَ

۷

إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجْعَىٰ

۸

أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَىٰ

۹

عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰ

۱۰

أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُدَىٰ

۱۱

أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَىٰ

۱۲

أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ

۱۳

أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَىٰ

۱۴

كَلَّا لَئِنْ لَّمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ

۱۵

نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ

۱۶

فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ

۱۷

سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ

۱۸

كَلَّا لَا تُطِعْهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ۝

۱۹

سجده واجب

سوگند به انجیر و زیتون.

و سوگند به کوه سینا.

و سوگند به این شهر ایمن و ایمنی‌بخش– یعنی مکه–.

که هر آینه ما آدمی را در نیکوترین نگاشت– صورت و ترکیب و اعتدالی که بتواند به پایه‌های بلند دست یابد– بیافریدیم.

سپس– آنگاه که ناسپاسی کرده و کفر ورزید و برای آنچه آفریدیمش قیام نکرد– او را فروتر از همه فروتران گردانیدیم.

مگر کسانی که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند، پس ایشان راست مزدی بی‌پایان– یا بی‌منت–.

پس با این حال– بعد از ظهور دلایل– چه چیز تو را– ای آدمی– به دروغ‌انگاشتن حساب و پاداش وا می‌دارد؟

آیا خدا داورترین همه داوران نیست؟

بخوان به نام پروردگارت که بیافرید– همه آفریدگان را–.

آدمی را از خونی بسته آفرید.

بخوان، و پروردگار تو بزرگوارترین [بخشندگان] است،

آن که [نوشتن] با قلم بیاموخت.

آدمی را آنچه نمی‌دانست بیاموخت.

آری، هر آینه آدمی سرکشی می‌کند و از حد می‌گذرد،

از آن رو که خود را بی‌نیاز و توانگر ببند.

همانا بازگشت [همه] به سوی پروردگار توست.

مرا بگو که آیا آن [کافر سرکش] که باز می‌دارد،

بنده‌ای [گزین و بهین] را آنگاه که نماز گزارد [آیا نمی‌داند که خدا او را می‌بیند]؟

مرا بگو که اگر [آن بنده] بر راه راست باشد،

یا به پرهیزگاری فرمان دهد [حال آن کافر چه خواهد بود]؟

مرا بگو [از حال آن کافر] اگر [حق را] تکذیب کند و [از ایمان و کار نیک] روی گرداند [سزاوار چه کیفری است]؟

آیا ندانسته است که خدا می‌بیند [و او را کیفر می‌دهد]؟

نه، اگر باز نایستد هر آینه موی پیشانی او را بگیریم و بکشیمش [به دوزخ].

موی پیشانی دروغزنی بزهکار را.

پس او انجمنش را بخواند.

ما نیز آن دوزخبانان را خواهیم خواند.

نه، او را فرمان مبر، و سجده کن و [به پروردگار خویش] نزدیکی جوی.

همانا آن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ

۱
۵۳۹ر

و تو چه دانی که شب قدر چیست؟

وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ

۲

شب قدر بهتر از هزار ماه است- که در آن شب قدر نباشد -.

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ

۳

فرشتگان و روح- جبرئیل یا فرشته همراه وحی- در آن شب به فرمان پروردگارشان از برای هر کاری- که خدای حکم کرده باشد- فرومی‌آیند.

تَنْزِيلُ الْمَلَكِ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِّنْ كُلِّ أَمْرٍ

۴

سلامت است آن

سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطَلَعِ الْفَجْرِ

۵

کسانی از اهل کتاب- جهودان و ترسیان- و مشرکان که [اکنون به اسلام] کافر شدند، [از آیین خود] جدا نمی‌شدند - باز نمی‌ایستادند- تا آن حجت روشن- پیامبر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ
مُنْفَكِينَ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ۱
۵۴۰ر

فرستاده‌ای از خدای که نامه‌هایی پاک- پاره‌هایی از قرآن- را بر آنان می‌خواند،

رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُّطَهَّرَةً

۲

که در آنها نوشته‌هایی است راست و درست.

فِيهَا كُتِبَ قِيمَةٌ

۳

و کسانی که به آنها کتاب داده شده- جهودان و ترسیان- پراکنده نشدند- اختلاف نکردند- مگر پس از آنکه ایشان را حجت روشن- پیامبر و قرآن- آمد.

وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ
الْبَيِّنَةُ

۴

و آنان را جز این نفرموده بودند که خدای را بپرستند در حالی که دین را ویژه او کنند و حق‌گرای باشند و نماز را برپا دارند و زکات بدهند، و این است آیین [آن نوشته‌های] راست و استوار- یا: این است دین راست و استوار-.

وَمَا أَمْرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ
وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ

۵

همانا کافران اهل کتاب و مشرکان در آتش دوزخ جاویدانند، اینانند بدترین آفریدگان.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ
جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ

۶

همانا کسانی که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند، ایشانند بهترین آفریدگان.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ
الْبَرِيَّةِ

۷

جَزَاؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّتٌ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ
خَشِيَ رَبَّهُ

۹۹. زلزال

الزَّلْزَلَةُ: زلزله

مدنی

۸ آیه

۱

۵۴۱ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا

۲

وَأُخْرِجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا

۳

وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا

۴

يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا

۵

بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَى لَهَا

۶

يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا أَعْمَلَهُمْ

۷

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ

۸

وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

۱۰۰. عادیات

العَادِيَات: دوندگان

مکی

۱۱ آیه

۲ صفحه

۱

۵۴۲ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْعَدِيَّاتِ صَبْحًا

۲

فَالْمُورِيَّاتِ قَدْحًا

۳

فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا

۴

فَأَثَرْنَ بِهِ نَقْعًا

۵

فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا

۶

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ

۷

وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ

۸

وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ

۹

حزب ۲۴۰

أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ

پاداش ایشان نزد پروردگارشان بهشتهایی پاینده است که از زیر آنها جویها روان است، در آنجا همیشه جاودانه باشند خدای از آنان خشنود است و آنان از خدا خشنودند این [پاداش] برای کسی است که از پروردگار خود بترسد.

آنگاه که زمین جنبانده شود جنباندنش را- یعنی جنبشی سخت که برای برپایی رستاخیز نوشته شده-.

و زمین بارهای گرانش- مردگان- را بیرون آرد.

و آدمی گوید که آن را چه شده- که اینگونه سخت می‌جنبد؟-

در آن روز زمین خبرهایش را باز گوید،

بدان سبب که پروردگارت به او وحی کرده است.

آن روز مردمان از گورها گروه گروه باز گردند تا کردارهایشان را بدیشان بنمایند.

پس هر که همسنگ ذره‌ای- یا مورچه‌ای خرد- نیکی کند آن را ببیند.

و هر که همسنگ ذره‌ای بدی کند آن را ببیند.

سوگند به اسبان دونده که گاه دویدن نفس نفس زنند،

پس سوگند به اسبانی که با سم خود از سنگ آتش می‌جهانند.

پس سوگند به یورش‌برندگان بامدادی،

که بدان گردی برانگیزند،

و بدان- در همان بامداد، یا به سبب دوانیدن اسب و پراکندن غبار- در میان شوند- در میان دشمن در آیند-،

که هر آینه آدمی پروردگار خویش را ناسپاس است

و همانا خود بر آن [ناسپاسی] گواه است.

و هر آینه وی به سبب دوستی خیر- مال بسیار- سخت بخیل است- یا: هر آینه وی سخت مال‌دوست است-.

پس آیا [سرانجام را] نمی‌داند آنگاه که آنچه را در گورهاست زیر و رو کنند و برآرند

وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ

و آنچه در سینه‌هاست— از ایمان و کفر و خیر و شری که ورزیده‌اند— فرادید آرند

۱۱ إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ خَبِيرٌ

هر آینه پروردگارشان در آن روز بدیشان— به اعمال و پاداش آنان— آگاه است.

۱۰۱ . قارعه	القَارِعَةُ: کوبنده	مکی	۱۱ آیه
-------------	---------------------	-----	--------

۱ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
القَارِعَةُ

آن کوبنده— یا آن روز کوبنده—،

۲ مَا الْقَارِعَةُ

چیست آن کوبنده؟

۳ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ

و چه دانی تو که چیست آن کوبنده؟

۴ يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ

روزی که مردمان همچون پروانگان پراکنده باشند

۵ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ

و کوه‌ها مانند پشم رنگین زده‌شده.

۶ فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ

پس هر که ترازوی کردارش سنگین باشد— کارهای با ارزش داشته باشد—،

۷ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ

پس او در زندگانی پسندیده و خوشایندی است.

۸ وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ

و اما هر که ترازوی کردارش سبک باشد— کار شایسته نداشته باشد—،

۹ فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ

پس جایگاه او دوزخ است— که در آن سرنگون شود—.

۱۰ وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَ

و تو چه دانی که آن چیست؟

۱۱ نَارٌ حَامِيَةٌ

آتشی است سخت سوزنده.

۱۰۲ . تکاثر	التَّكَاثُرُ: افتخار به زیادی ثروت	مکی	۸ آیه
-------------	------------------------------------	-----	-------

۱ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْهَيْكُمُ التَّكَاثُرُ

شما را افتخار بر یکدیگر به افزونی— در مال و افراد— سرگرم کرد،

۲ حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ

تا گورستانها را دیدار کردید— تا آنگاه که بمردید، یا تا آنجا که برای فخرفروشی و برتری‌جویی به گورستانها رفتید و مردگان را نیز به حساب آوردید.

۳ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ

چنین نیست [که می‌پندارید]، بزودی خواهید دانست.

۴ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ

باز چنین نیست [که می‌پندارید]، بزودی خواهید دانست.

۵ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ

هرگز! اگر می‌دانستید، دانستن بی‌گمان، [از فزون‌خواهی و برتری‌جویی باز می‌ایستادید].

۶ لَتَرُونَ الْجَحِيمَ

سوگند که دوزخ را خواهید دید.

۷ ثُمَّ لَتَرُونَهَا عَيْنَ الْيَقِينِ

باز هر آینه آن را به دیده یقین خواهید دید.

۸ ثُمَّ لَتَسْأَلَنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ

سپس هر آینه در آن روز از نعمتها پرسیده خواهید شد— که آیا سپاس گزاردید یا ناسپاسی کردید—.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْعَصْرِ

۱
۵۴۵ر

سوگند به عصر- روزگار یا هر عصری یا وقت نماز عصر یا عصر نبوت یا عصر مهدی

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خُسْرٍ

۲

که هر آینه آدمی در زیانکاری است

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصَوْا بِالْحَقِّ
وَتَوَّصَوْا بِالصَّبْرِ

۳

مگر کسانی که ایمان آوردند و کارهای نیک و شایسته کردند و یکدیگر را به راستی و درستی اندرز دادند و یکدیگر را به شکیبایی- و پایداری- سفارش کردند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَيُلِّ لِكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٌ

۱
۵۴۶ر

وای بر هر بدگوی طعنه‌زننده [در پشت‌سر و پیش‌روی]

الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ

۲

آن که مالی را فراهم ساخته و آن را پی در پی می‌شمرد- به سبب دوست‌داشتنش و لذت‌بردن از شمردنش-.

يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ

۳

می‌پندارد که مالش وی را جاوید و پاینده می‌دارد.

كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ

۴

چنین نیست [که می‌پندارد]، هر آینه در آن شکننده خردکننده- دوزخ- افکنده شود.

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُطَمَةُ

۵

و تو چه دانی که آن شکننده خردکننده چیست؟

نَارُ اللَّهِ الْمَوْقَدَةُ

۶

آتش افروخته خداست.

الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْأَفْئِدَةِ

۷

آتشی که بر دلها برآید و چیره شود- دلها را فرا گیرد-.

إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَّاةٌ

۸

همانا آن آتش بر آنها فروبسته شده است- درهای آن را بسته‌اند و گریزی از آن نیست-

فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ

۹

در ستونهایی دراز و کشیده.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ

۱
۵۴۷ر

آیا ندیدی- ندانستی- که پروردگارت با پیلداران- ابرهه و لشکرش- چه کرد؟

أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ

۲

آیا نیرنگ و ترفندشان را- برای ویران‌کردن کعبه- تباه و بیهوده نساخت؟

وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ

۳

و بر آنان پرنده‌گانی گروه گروه فرستاد،

تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ

۴

که آنان را سنگ‌گل- کلوخی که در آن سنگ‌ریزه است- می‌انداختند.

فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ

۵

پس آنها را مانند کاهبرگهای ریز و خورده‌شده گردانید.

برای [سپاس] الفت و پیوستن قریش [به یکدیگر]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
لِيَلْفِ قُرَيْشٍ

۱
۵۴۸ر

الفت و پیوندشان در سفر زمستان و تابستان

إِلَيْهِمْ رِحْلَةَ الْشِتَاءِ وَالصَّيْفِ

۲

پس باید خداوند این خانه را پرستش کنند

فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ

۳

آن که ایشان را از گرسنگی [رهانید و] طعام داد، و از بیم
ایمنشان ساخت.

الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَعَامَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ

۴

آیا دیدی آن کس را که دین- دین خدای یا روز حساب و
جزا- را دروغ می‌انگارد؟

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِاللَّيْنِ

۱
۵۴۹ر

پس آن، کسی است که یتیم را به سختی- با ستم و
بی‌مهری- می‌راند

فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ

۲

و بر طعام‌دادن بینوا [خود و دیگران را] بر نمی‌انگیزد.

وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ

۳

پس وای بر نمازگزاران،

فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ

۴

آنان که از نمازشان غافلند

الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ

۵

همانان که به دیگران می‌نمایانند- در عبادت ریا می‌کنند-

الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ

۶

و نیازمندیها- یا زکات- را [از نیازمندان] دریغ می‌دارند.

وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ

۷

همانا تو را کوثر- خیر بسیار- دادیم.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا أَعْطَيْنَكَ الْكَوْثَرَ

۱
۵۵۰ر

پس برای پروردگارت نماز بگزار و شتر قربانی کن.

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَحْزُرْ

۲

همانا دشمن تو، همو دنبال بریده- بی‌نسل و بی‌دنباله-
است.

إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ

۳

بگو: ای کافران،

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ يَتَأْتِيهَا الْكُفْرُونَ

۱
۵۵۱ر

نمی‌پرستم آنچه را که شما می‌پرستید.

لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ

۲

و نه شما پرستنده‌اید آنچه را که من می‌پرستم

وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ

۳

و نه من پرستنده‌ام آنچه را که شما پرستیده‌اید

وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ

۴

و نه شما پرستنده‌اید آنچه را که من می‌پرستم.

وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ

۵

شما راست دین شما و مراست دین من- یعنی نه من در عبادت بتها و خدایان ساختگی با شما هماهنگ خواهم شد و نه شما توفیق پرستش خدای یکتای سزاوار پرستش را خواهید داشت-.

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ

۶

آنگاه که یاری خدا و آن فتح- فتح مکه- فرا رسد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ

۱
۵۵۲ر

و مردمان را ببینی که گروه گروه در دین خدا در آیند [بدان که رفتن تو به جهان پاینده نزدیک است]

وَرَأَيْتِ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا

۲

پس پروردگارت را با سپاس و ستایش و به پاکی یاد کن- حمد و تسبیح گوی- و از او آمرزش خواه، که او توبه‌پذیر است.

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَأَسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا

۳

زیانکار- یا بریده- باد دو دست ابو لهب- یعنی کردارش- و نابود باد خود او.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ

۱
۵۵۳ر

مالش و آنچه به دست آورده او را سود ندهد- عذاب را از او دفع نکند-.

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ

۲

زودا که بر آتشی زبانه‌دار در آید و بسوزد

سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ

۳

و زنش نیز که هیمةکش و آتش‌افروز باشد

وَأَمْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ

۴

در گردنش ریسمانی است تابیده از لیف [خرما]- یا زنجیر آتشین دوزخ-.

فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ

۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ

۱
۵۵۴ر

بگو: حق این است که خدا یکتا و یگانه است،

اللَّهُ الصَّمَدُ

۲

خدا تنها بی‌نیازی است که نیازها بدو برسد.

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ

۳

زاده و زاده نشده است.

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

۴

و هیچ کس مر او را همتا و همانند نبوده و نباشد.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ

۱
۵۵۵ر

بگو: پناه می‌برم به خداوند سپیده‌دم،

مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ

۲

از شر آنچه آفریده است

وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ

۳

و از شر شب تاریک آنگاه که در آید

وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ

۴

و از شر زنان دمنده در گره‌ها- زنان جادوگر-

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ

۵

و از شر هر بدخواه- حسود- آنگاه که بدخواهی کند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ

۱
۵۵۶ر

بگو: پناه می‌برم به پروردگار مردمان،

مَلِكِ النَّاسِ

۲

پادشاه مردمان،

إِلَهِ النَّاسِ

۳

خدای مردمان،

مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ

۴

از شر وسوسه‌گر نهانی- شیطان، که به گناه وسوسه می‌کند و پنهان می‌گردد-

الَّذِي يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ

۵

آن که در سینه‌های- دل‌های- مردمان وسوسه می‌کند،

مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ

۶

از پریان و آدمیان- شیطانهای انس و جن-.